

BIBLIOTECA NAZIONALE
VITTORIO EMANUELE
8
9 B
28

OCTAVAE FESTORVM,

HOC EST

Lectiones secundi, & tertij Nocturni singulis diebus recitandæ infra Octauas Festorum.

Præsertim Patronorū locorū, et Titularium Ecclesiarū, quæ iuxta Rubricas Breuiarij Romani celebrari debent.

A SACRA RITVVM CONGREGATIONE Ad vsū totius Orbis Ecclesiarū approbatæ.

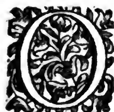
Nona editio locupletior alijs.

VENETIIS. MDCLXX.
Apud Nicolaum Pezzana,
Et Marci Philippi.
Superiorum Permissu.

I. Pecini Venet. fecit

ECCLESIASTICO LECTORI, ET BENEVOLO.

De Origine Octauarum, causis, & ritu.

Octauas, hoc est, per octo consequentes dies festa quædam celebrandi mox fuit antiquissimus, Hebræis primùm, mox Christianæ Ecclesiæ diuino consilio traditus, atque ritu perpetuo receptus, Primus Moyses, quamuis alias festiuitates non vltra septimum terminaret diem, festum tamen tabernaculorum mense septimo, ita instituit, vt eius Octauus dies, æquè, ac primus, haberetur celeberrimus, atque sanctissimus. Deinde Salomon post delatam Arcam testamenti in templum à se summo Deo dedicatum, detinuit populos diebus octo in hostijs pacificis, & holocaustis, quos dimisit in die Octaua, benedicentes Regi, lætantes, & alacri corde, cùm autem illud idem templum aliquanto post fuisset prophanatum, expiauit illud Ezechias Rex, diebus item octo, & sanctificauit. Haud secus præstitere Machabæi, qui diebus octo altare dedicarunt, offerentes holocausta magna cum lætitia, & sacrificium salutaris, & laudis. Quorum omnium vti laudabiles consuetudines non modò Dei Filius in humanis degens non aboleuit, sed exemplo suo confirmauit, & probauit; tum ad encœnia, tum ad Scænopegiam ascendens, & immorans vsque ad Octauum diem: In nouissimo quippe die magno festiuitatis stabat Iesus, & clamabat dicens: Si quis sitit, veniat ad me, & bibat; Spiritum sanctum, octauo quia forte die, sub aquæ typo largiturus. Itaque par est credere, à Spiritu sancto doctos Apostolos, & Apostolicos viros, Octauarum Sacramenta ad nos vsque transmisisse, & pro diuersorum ratione festorum, minus, magisue celebres indixisse Octauas. Certè ab Apostolorum tempore, post Dominicam diem, quæ frequentissima est Resurrectionis Domini Octaua, &, vt habet Sanctus Ignatius, Regina est, & dierum Princeps, cæptæ sunt colli Paschatis Octauæ, & Pentecostes, ita vt, retentis nominibus, quæ apud Hebræos erant in vsu, angustiora tamen mysteria, quæ noua erant in illis, celebrarentur; nimirum Crucis & Resurrectionis Dominicę in Paschate, & aduentus Spiritus sancti paracliti in Pentecoste. Atque eadem ratione, qua Apostoli prædicta festa seruanda decreuerunt, qui ijsdem successerunt Apostolici viri, reliquos dies festos cum Octauis introduxerunt, vt celebriores solemnitates etiam Octauarum aditione, illustrarent: sanctè & piè mutuato ritu ab antiquis Iudæorum ritibus, vt in alijs multis testatur Sanctus Leo Papa. Eiusmodi fuere festa Natiuitatis, Epiphaniæ Domini, de quorum octauis meminit Ordo Romanus, editus in lu-

Origo. Leuit.23. 3. Reg.8. 2.Par.18. 1.Mac.4. Ioan.10. Ioan.7. Apoc.1. Epist. ad Magnes. Baron. A. D.58. Ser.7.de ieiun.7. men. Hittorp. de diuin. offi. in præfat.

Prop. 19. ante annū 1400. cem Stephano Summo Pontifice, Pipino, seu Carolo Magno procurante. Octauarum Ascensionis Domini, quod est festum
A. D. 262. vbi supr. antiquissimum, non purò recens institutum; de quibus Radulphus Tungrensis mentionem facit. Vrbanus IV. instituisse videtur, vel certè firmasse Octauas Corporis Christi. Porrò diuidit Radulphus alias Octauas in maiores, & minores: maiores vocat Assumptionis, & Natiuitatis Beatæ Mariæ Virginis, nec non Apostolorum Petri, & Pauli: minores verò Andreæ, Laurentij,
Circa A. D. 83. l. 4. c. 37. Martini, & penes Carthusienses, Io. Baptistæ. Amalarius antiquior Radulpho nouit Octauas SS. Stephani, Ioannis Euangelistę,
Innot. ad Martyr. & Innocentium, Indicat etiam inter maiores haberi SS. omnium Octauam manuscriptus Codex antiquus citatus à Baronio. San-
8. No. de consec. d. 1. cap. 17. ciuit Papa Felix hoc nomine IV. vt per octo dies Dedicatio colatur Ecclesiarum, quàm à Constantino edictam, & à S. Siluestro
Apol. 2. l. 2. cap. 26. indictam per octo dies, scribunt S. Athanasius, & Sozomenus. Denique Patronos locorum, & Titulares Ecclesiarum, in sua quaque Ecclesia, locouè, solemni pompa concelebratos, docet Auctor Micrologi, qui Gregorio VII. Synchronos, & Anselmi Lucensis familiaris fuit. Immò verò insigni miraculo quadringentis, & amplius annis præbuisse Deum populo terræ sic cum iter
Circa A. D. 1080. A. 102. ad 586. in mari per tria milliaria septem diebus ad festa nimirum S. Clementis Papæ cum Octauis peragenda, S. Ephræm Episcopus, & Martyr, & S. Gregorius Thuronensis constanter tradunt, & hærede origine.

Causæ. Ceterum quis neget, haud temerè, sed diuino prorsus consilio Octauas esse adinuentas? neque solum ob eam causam, quàm attigimus, vt celebritas esset illustrior; sed quia mystica sunt ea, quę octonario notatur numero in sacris litteris, eaq; multa mysterijs scatent, & quam plurimis; nempè, quod in Arca Noe octo tantum animæ saluæ factę sunt per aquam, vt B. Petri verbis vtar:
1. Pet. 3. quòd item, qui primus erat Noe, octauarum tamen iustitiæ prę-conem idem appellat Petrus. Quid? quòd in templo Ezechieli de-
2. Pet. 2. monstrato octo cubitorum erat vestibulum orientalis portæ? Quid? quod octo gradibus ad eandem, & australem portam ascendebatur? Quid? quòd ibidem super octo mensas immola-
Ezech. 40. Exod. 26. 36. batur: Quid? quod à Moyse Tabernaculi fœderis ea pars, quæ occidentalem respiciebat plagam (Roma occidentalis est) octo
Genes. 17. Exod. 22. Ezec. 43. Leu. 9. 14. 15. constabat tabulis. Taceo prædefinitum octauum diem circumcisioni, oblationi pecorum, altaris expiationi, sacerdotum consecrationi, emundationi leprosorum, & feminiflorum. Cur quibusdam Psalmis octauę titulus datus? cur pro octaua, in cytharis octo chordarum, si Ruperto credimus, modulatio præcepta ab eo, qui inter filios Isai octauus fuit, ab Isai neglectus; à Deo, quia octauus electus? Pro pace Christi tempore danda, habes in Michæa octo primates homines; vel, vt legit Ambrosius: Octo prorsus hominum: & à Salomone mandatum accipis darę

par-

partem septem, hec non & octo: quibus nam? Difficilis plane locus: Ambrosius dixit, fortasse benedictionibus, seu, quod idem est, octo beatitudinibus. Et quidem Pythagorici iustitiam hoc numero significabant, quia primus omnium ita soluitur in numero pariter pares, hoc est, in bis quaternas; vt nihilominus innumeros æquè pariter pares diuisio quoque ipsa soluatur, hoc est, in bis bina. Et quia ex his apparet, quanta, & partium suarum, & seorsum sua plenitudine nitatur, plenum hunc vocauere numerum; quippe qui efficit cubum, corporeæ soliditatis iudicium. Adde, ad ipsam cœli harmoniam hunc vnum numerum aptissimum esse, quod & in musicis verum est: octo enim sphæræ sunt, quæ mouentur: reliquæ sunt immobiles. Sed absit (cum Ambrosio loquar disputante de septenario) absit, inquam, vt Pitagorico, & philosophorum more ista tractemus, & non secundum formam, & diuisionem gratiæ spiritalis: tametsi hactenus plenitudinem, concentumque iustitiæ in octaua significauimus.

Psal.6. & 11.1.par.15 8. de diu. offi.5. 1.Reg.16. Mich.5. Epist.39. Eccl. 11. In Luc.6. Varro 1. de somn. Scipion. Syl. Allegor.

Itaque Sanctus Hilarius hæc tradit: Consummatio doctrinæ, & eruditionis nostræ sub perfecti huius numeri absolutione concluditur; ante quem neque munda Deo hostia fuit, neque in generis familia quis, cessante circumcisione, susceptus est, & ex quo rursum iterandæ generationis cœpit exordium. Clemens autem Alexandrinus; octo, ait, qui est primus cubus, est æqualitas in omnibus dimensionibus, longitudinis, latitudinis, altitudinis. An earum quoque, de quibus Sanctus Paulus ad Ephesios? sed fusiùs enarrantem adiamus S. Ambrosium: qui octaua die regenerationis sortitur mysteria, consecratur per gratiam, & ad hæreditatem regni cœlestis vocatur. Magna in virtutibus Spiritus sancti hebdomadis gratia, eadem tamen hebdomadem sonat, octoædem consecrat: in illa sonus, in ista fructus est; ideòque octauo die soluta paradiso reddidit spiritus gratia, quos extortes sua fecerat culpa. Hebdomas veteris testamenti est, octaua noui, quando Christus resurrexit, & dies omnibus nouæ salutis illuxit. Propterea & vetus testamentum dedit partem octauæ in circumcisionis solemnitate; sed illa adhuc in vmbra latebat. Venit Sol iustitiæ, & consummatione passionis propriæ reuelauit sui luminis radios, quos retexit omnibus, & vitę claritatem aperuit æternæ. Præclarius infra prænarratis septem ætatibus humanæ vitæ: Octaua, inquit, vnam & perpetuam ætatem inuehit, qua excrescimus in virum perfectum, in agnitione Dei & fidei plenitudine, in qua legitimæ ætatis mensura impletur. Septima mundi ætas conclusa est; octaua illuxit gratia, quæ fecit hominem iam non huius mundi esse, sed supra mundum Sanctus Augustinus extremam his apponat manum: Octaua, inquit tamquam ad caput redit, quia consummatum, perfectumque ostendit, ac probat: se-

Epist. 39. In Ps.118. Lib. 6. str. o.6 Eph.3. Enarr.2. ad Horontianum. Li.1.Ser. V.in monte c.3.

ptem sunt, quæ perficiunt (erat sermo de octo beatitudinibus)
Ioan. 20. Octaua clarificat, & quod perfectum est, demonstrat. An igitur
Matth. 5. Octauæ nomine Patres intelligunt consummationem doctrinæ?
Luc. 9. An solidam virtutis formam? an ęternam animarum beatitatem?
Ioan. 1. an corporum gloriosam resurrectionem? an gratiæ totius & gloriæ plenitudinem omnem cum claritate coniunctam? Hæc omnes omnia: quibuscum concordat Euangelium: quod octauo die dubitantem Thomam fide instituit, & roborat: quod per octo
Ι 10. beatitudines virtutis quasi viam sternit; quod animarum, & cor-
Η 8. porum splendorem, immortalitatem, & gloriam in octauo quodam à Christi promissione die, repræsentat in monte; quod deni-
Σ 200. que non nisi Iesum sonat, plenum gratiæ, & veritatis; nomine quoque præseferentem multiplicem octauam, bonorum om-
Ο 70. nium plenissimam: si quidem sex litteræ nominis eius Græcanici
Υ 400. tantùm valent, supputante Beda, quantùm numerus octingentorum octoginta octo: dicam & ego; vt, quemadmodum à senario
Σ 200. numero, qui laboris est, Antichristi deriuat nomen, cuius nume-
888. rus est in Apocalypsi, *666.* ita ab octonario, qui æternæ quietis est, Christi nomen, cuius numerus 888. perpetuæ salutis nostrę mysteria portet. Celebramus igitur, octauarum titulo Christum Iesum in primis: tum doctrinam, virtutes, beatorum gaudia, futuram eorumdem regenerationem, gloriosam immortalitatem, & cumulum bonorum omnium. Celebretur per septem dies (audi Fortunatum nomine, & re) opus septiformis Spiritus: & in octaua die consummatio, & declaratio, atque glorificatio eius-
Lib. 1. in Luc. tom. 8. dem operis, & infra, in natalitijs Sanctorum monet debere nos
Apoc. 13. gratulari receptationi animarum in beatam requiem: in octauis
Lib. 4. c. 49. deinde resurrectioni corporum.

Ideò, & dies octaua eodem ritu, quo prima, colitur; Moyse quoque hoc ipsum præcipiente: quòd si diuerso ritu interiacentes percurras dies, non tamen minore cultu, quam extremos.
Capit. 36. Qua in re duo prorsus obseruanda; alterum notauit Esychius:
Ritus leuit. 3. tam extremis, quàm medijs voluisse Moyses in prima illa octaua
Lib. 6. in Leuit. offerri holocausta: vt nimirum doceamur debere nos exempla Sanctorum sequi, & toto tempore vitæ, quod septenario significatur, Deo placere, quousque Deo octaua demum die fruamur; alterum à Radulpho indicatur: Dies priuatos infra maiores Octauas reputari, quasi forent temporis Paschalis lætitię quam
Propos. 19. maximè spiritualis. Quæ cùm ita sint, quis dignè satis vmquam colat, celebretque institutas pro meritis meritò Sanctorum octauas? si non valemus eorũ natalitia dignè venerari, quantò minus
Ibid. Octauas? Magnitudo festi, Radulphus ait, à nobis exigit, vt & prius illud incipiamus, & tardius terminemus: prius autem dicimur incipere, quando vigiliæ officio festum præuenimus: tardiusque terminamus, cùm ad Octauam diem festum protendimus. Præueniamus ergo, & prorogemus, vt ardentius, quos de-

be-

bemus, recolamus: quia, vt, vno die minus possumus; seu, quę ipso festo die, heu, negligimus, reliquis diebus compensemus. Quoniam vero pro naturæ nostrę imbecilitate facilè lassescimus, & consuetudine aurium, in ijsdem diuinis officijs repetendis assuescunt, & languescunt animi, vt contra potius exardescant ij; Maiores nostri, Spiritu sancto ducti (immutatis reliquis, vt vna, eademque sit solemnitas) Lectiones varias è SS. Patribus deprompsere, tum secundi, tum tertij Nocturni, quæ iuuant mirificè & contra tædium, & ad excitandam pietatem: quod vtinam in omnibus octauis contigisset fieri: desideratæ sunt enim hactenus Sanctorum Patronorum, & Titularium particularium Ecclesiarum Octauę, infra quas eadem relegere, quę in die Festo sunt lecta, videbatur satis graue.

Sed ecce tandem (procul esto torpor, & animorum languor) ecce quas concupisti octauas à Sacra Rituum Congregatione, atque à Sanctissima Apostolica Sede approbatas à qua haud scio, an in sacris ritibus quicquam desiderare queas, post edita iam, & benè recognita Pontificale, Cæremoniale, Missale, Breuiarium, & Rituale.

Exiguum est opusculum: non fuit exiguus tamen labor, ac diligentia in expiscando quandoque ex oceano Sanctorum Patrum magis recondita. Audeo dicere: melius nequaquam in hoc genere SS. Patres scripsere: Habes indices Octauarum, & Patrum, in proximis primis pagellis, quibus adiecimus Rubricas omnes, quæ ad Octauas pertinent, è Breuiario huc translatas, & nonnullas diuerso charactere magis explicatas. Plura, fateor, potuissem dare, puta quorumdam proprijssima festorum: & dedissem, nisi maiorum nostrorum iudicio, & auctoritati, vti par est, acquieuissem. Quicquid autem boni in hoc qualecumque opere repereris, in Deum Optimum Maximum statim refer. Deinde habeto magnam gratiam pijssimo viro, & eruditissimo bonę memorię Siluio Cardinali Antoniano: qui mihi, vt facerem, demandauit sępius: cum ille me minus peritum in eorum numerum cooptasset, qui Clementis VIII. auctoritate recognoscendis Romano Missali, & Breuiario pręfecti erant: satis illi facere numquam potui concionibus assiduis, alijsve disciplinę regularis negotijs semper implicitus, curis aliquando vacuus, obtemperaui tandem. Parem etiam, immò maiorem habeto gratiam optimo, & in omni doctrinæ genere pręstantissimo Roberto Cardinali Bellarmino, de sacris ritibus, atque adeò de vniuersa Ecclesia optimè merito, qui vel postremo currenti calcaria addidit, ad honorem Dei, & Sanctorum, ad Ecclesię totius spiritale solatium, & nō modicam vtilitatem; sed ò vtinam edidisset tantus vir, quę ipse iam, si non omnia, parauerat, multa ad has ipsas octauas celebrandas, quę nescio quo fato deperdita, in nostra hæc perdenda potius, sunt commutata. Hoc vnum à te, benignè lector enixè peto, & quanta possum

animi humilitate rogo: vt quotiescumque pro celebrando Octaua pius ad hæc legenda veneris, me quoque miserrimi peccatoris apud Deum reminiscaris.

Don Bartholomæus Gauantus Cler. Reg. S.Pauli, & Sacræ Rituum Rom. Congregationis Consultor.

OCtauarium hoc à R. P. Bartholomæo Gauanto Cler. Reg. S.Pauli celebrandis cum Octaua festiuitatibus iam pridem elaboratum, ac referente bon. mem. Illustr. Cardin. Bellarmino à Sacra Rituum Congregat. non semel laudatum, probatumque, vt recitari possit, ne diutius religiosi viri desiderarent, eadem Congregatio posse imprimi seorsum à Breuiario vnanimi Illustrissimi Patrum consensu decreuit die 19. Februarij 1622.

Franc. Maria Card. à Monte.

Locus ✠ Sigilli.

Io. Bapt. Rinucius Secretar.

D. IVLIVS CAVALCANVS CONGREGATIONIS Cler. Regularium S.Pauli Præpositus Generalis.

OCtauarium Romanum, pro Celebrandis cum Octaua festiuitatibus, perutile opus, & Ecclesiæ Catholicæ propè necessarium, Auctore R.P.D. Bartholomæo Gauanto Præposito Collegij S. Pauli Bononiæ Congregationis nostræ, Peritorum virorum è nostris iudicio, qui illud examinarunt, & S.Rituum Congregationis Decreto laudatum, & approbatum, pro eo munere, quod ad nos spectat, imprimenda facultatem concedimus. In quorum fidem has manu nostra subscriptas, sigilloque nostro munitas dedimus. Mediol. in Collegio nostro SS. Apost. Pauli, & Barnabæ die 6. Decembr. 1623.

D. Iulius Caualcanus Præp. General.

IN-

INDEX OCTAVARVM

Quæ habentur in hoc Octauario.

PROPRIÆ.

COM-

COMMVNES.

K A-

KALENDARIVM
FESTORVM,
Quæ in hoc Octauario habent proprias Octauas.

EX RVBRICIS
Generalibus Breuiarij Romani.
CLEMENTIS OCTAVI
Auctoritate recogniti.

Cum aliquibus adnotationibus ad Octauas spectantibus.

De Octauas. VII.

DE Octaua fit Officium, vel saltem commemor. (quando aliquo Festo vel Dominica impeditur) per octo dies continuos fit de octa. in Paschate Resurrectionis, in Ascensione Domini, in Pentecoste, in Festo Corporis Christi, in Festis, quibus in Kalend. apponitur Octa. item in Festo Dedicat. propriȩ Ecclesiæ, & in Festo principalis Patroni, & Titularis loci, vel Ecclesiæ, & in Festis aliorum Sanctorum, quæ apud quasdam Ecclesias, Congr. & Relig. consueuerũt solemniter cum Octauis celebrari: nisi illa Festa venerint in Quadrag. quo tempore omittitur offic. cuiuscumque Octa. Quòd si aliquod Festum, quod celebrari solet cum Oct. paulò antè Quadr. venerit, & iam per aliquot dies factum sit Offic. de eius Octaua, adueniente Quadrag. nihil amplius fiat de ea, nec commemoratio, & idem seruetur de Octauis nondũ absolutis, quãdo superuenit Festũ Pent. & die 17. Decẽb.

In Pasch. Resurrect. & Pentec. Offic. Oct. terminatur in Sabb. sequẽti ad Nonam. *Videsne, quòd solemnitas incipit à Sabbato sancto, & à Vig. Pentec.?*

Infra Oct. fit de Festis Duplicibus, & Semiduplicibus occurrentibus, ac etiam translatis, vt dicetur de Translat. Festor. n. 5. cum commem. Oct. nisi illa Festa sint de solemnioribus enumeratis in Rubr. de cõmemorationibus in quibus nulla fit comm. de Oct. exceptis Octauis Natiuitatis, Epiphaniȩ, & Corporis Christi; de quibus fit semper commem. quocumq; Festo in illis occurr. Infra Oct. autem Paschæ, & Pentec. nõ fit de Festo aliquo, etiam principali Patrono, vel Titulari Ecclesiæ, vel Dedicat. eiusdem; sed trãsfertur post oct. Infra oct. Epiph. fit tãtùm de Patrono, vel Titulari Ecclesiȩ, & Dedicatione eiusdem (non tamen in die octaua) cum comm. oct. Infra oct. Corporis Christi fit tantùm de Duplicibus non tamen de translatis, cũ cõmem. octauæ: de Semiduplicibus verò infra eã non fit, sed transferũtur post oct. vt dicitur in Rub. de Translatione Festorum. De Simplicibus infr. quascumque octauas occurrentibus fit tantùm comm. præterquam in duobus diebus post Pascha, & Pẽtecost. vt dicitur in Rubrica de comm. De Dominicis infra octauas occurrentibus fit officium, vt in Rubrica de Dominicis.

Si duæ oct. simul occurr. (vt oct. S. Ioannis Bapt. & oct. Corporis Christi, vel oct. Patroni Eccl. cum alia oct.) quãdo nõ erunt celebranda Festa nouẽ lectionum, vel dies Dominicus, fiet Offic. de digniori cum comm. alterius.

1 *Caue, ne pro digniori accipias eum, qui potiorem habere videatur locum in*

Eccle-

Ecclesia, vbi octaua celebratur, sed attende classes Festorum, & octauarũ concurrentium, & in pari classe attende ordinem personarum, & earum dignitatem; puta octaua S. Laurentij cedet octaua S. Claræ. in Ecclesia S. Claræ, non autem cedet octauæ Assumptionis B. V. sed omnium Sanctorum octaua alicuius S. Patroni loci, seu Tituli Ecclesiæ; attende quoque dignitatem ex eo titulo, ceteris paribus, quod ab Ecclesia vniuersali celebrantur.

De die autem octaua cuiuscumq; Festi fit totum officium Duplex, cũ cõmemoratione diei infra aliam octauam. De festis occurrentibus in die oct. seruetur, quod dicitur in Rubrica de translatione Festorum.

2 *Hoc est: Si in die octaua alicuius festi habentis octauam occurrat aliquod Festum Duplex ex maioribus in Rubrica de Commemorat. enumeratis, fiat de Festo cum commem. diei octauæ: excepta die octaua Natiuitatis Domini, & Epiphaniæ, in quibus non fit de aliquo Festo, sed transfertur in primam diem similiter non impeditam. Si autem non fuerit ex prædictis festis, fiat de octaua & Festum transferatur.*

Officium de oct. fit cum tribus noct. nouem scilicet Psal. & nouem Lect. (exceptis oct. Pasc. & Pent. in quibus fit cũ vno Noct. vt suis locis ponitur) & omnia dicũtur, sicut in die Festi: præter Lect. quarũ primæ tres semper sunt de script. occurr. in Officio de Temp. præterquã infra oct. Assumpt. B. Mariæ, in qua singulis diebus positæ sunt Lect. propriæ de Canticis Canticorum: aliæ Lect. ij. & iij. Noct. dicuntur, quæ infra octauam positæ sunt.

Infra oct. verò Patroni, vel Titularis Eccl. vel alterius Festi, quod in aliquibus Ecclesiis consueuit cum oct. celebrari, si apud illas Ecclesias non habentur propriæ, & approbatæ Lect. pro ii. & iij. Noct. infr. Oct. repetantur Lect. positæ in communi Sanctorum, si de Sanctis fiat octaua, alioquin Lect. die festi.

Nota pro vsu huius Octauarii.

3 *Hic habentur approbatæ lectiones pro oct. proprijs, & communibus Sanctorum: quod si in tertio Nocturno communes non deseruiant aliquibus Festis, quæ videlicet proprium habent Euangelium, eo casu, post diem Festum (in quo legi debet proprium Euangelium cum sua Homilia) in sequentibus diebus infra octauã lege Euangelium in Missa, & Officio vel primum, vel aliud congruentius de communi, cum suis Homilijs, vt fit infra oct. SS. Petri, & Pauli. In die verò oct. legatur in iij. Noct. vt in die festo, si proprijs caret, seu communibus Lectionibus in Euangelium diei festi nisi aliud notetur.*

Infra octau. Officium fit semiduplex, in die octau. duplex. In Vesperis infra octauam, omnia dicuntur, sicut in ii. Vesp. Festi, & in primis Vesp. diei octau. omnia, sicut in primis Vesp. Festi, nisi aliter in proprijs locis notetur.

Infr. oct. nõ fiunt suffragia consueta de Sãctis, nec dicũtur preces ad Primam, & Completoriũ, etiam si fiat officium de Dominica vel Festo Semid.

Ex Rubrica de Dominicis. IV.

De Dominicis infra octauas Natiuitatis, Epiphaniæ, Ascensionis, & Corporis Christi, fit sicut infra octauam. In Dominicis infra alias octauas fit de Dominica, vt in Psalterio, & in proprio de tempore cum commemor. octauæ. Dominica occurrente in die octaua fit tantùm commemoratio nisi aliud notetur.

De Commemorationibus. IX.

De Octaua, quando festum nouem Lectionum, vel Dominica impeditur, fit commemoratio, nisi illud Festum nouem Lectionum fuerit solemne principale alicuius loci: & nisi fuerit dies octaua.

. Idem seruatur in Festis primæ classis, quod in Festo solemni principali loci; ne scilicet fiat comm. de oct. nec in vtrisq; Vesp. Festi, nec in Laudibus.

In Festis autem secundę classis idem seruatur; nisi quod in ij. Vesperis huiusmodi Festi fit commem. de die infra oct. si de ea sequenti die faciendum sit officium: sed de octau. Natiu. Domini, Epiph. & Corporis Christi, semper fit commem. in vtrisque Vesperis, & Laud. quocumque Duplici infra eas adueniente.

De Translatione Festorum. X.

Quando Festũ habens oct. transfertur, non ideò dies oct. trãsferatur, sed ipsa die de ea fiat comm. quæ aliàs erat octaua, si Festum non fuisset trãslatum: quòd si Festũ post totam suam oct. trãsferri contigerit, illo anno celebretur sine octaua, nisi Titularis Ecclesiæ priuilegio aliter fieri oporteat.

Si aliquod Festum Duplex infra octau. occurr. alio maiori Festo Duplici impediatur, transferatur in primam diem similiter non impeditam, & in eo fiat commem. de octaua.

Festum Semid. occur. in Dominicis infra illas octauas, in quibus fit de Festis occurrentibus, transfertur in sequentem diem cum comm. oct. quæ si fuerit alio Festo duplici, vel semidup. impedita, prædictum Festum semiduplex veniens in Dominica tranfertur post oct. ita vt Festum semiduplex infra octau. non transferatur, nisi in proximum sequentem diem.

De Concurrentia Officij. XI.

Duplici concurrente cum die oct. si eiusdem sint solemnitatis, regulariter à capitulo fit de die octaua: si nõ sint eiusdem solemnitatis, Festũ maius habeat primas, & secundas Vesperas cum comm. minoris in suis Vesp.

Duplici concurrente cum die infra oct. omnia de duplici cum commemor. octauæ, nisi Duplex fuerit primæ classis.

Semiduplici concurrente cum die infra octau. à capitulo fit de sequenti, & commemor. præcedentis, nisi aliter signetur.

Dominica concurr. cum die inf. Oct. omnia de Dñica cum comm. seq.

Die infra octauam concurrente cum sequente Dominica, vel Semidupl. à capitulo fit de sequenti, cum commem. oct. Cum Simplici non concurrit propriè dies infra octau. sed fit commem. de Simplici.

Die oct. concurrente cum alia die octaua, à capit. fit de sequenti, cum comm. præcedentis; excepta octau. Corporis Christi concurrente cum octaua sancti Ioannis, & quando aliter in proprijs notatur.

Die oct. concurrẽte cum sequenti Duplici minori, etiã translato, à capitulo fit de sequenti, cum comm. oct. concurrente verò cum seq. duplici maiori, etiam translato, totum officium fit de sequenti, cũ comm. oct. excepta die octaua Epiph. Paschæ, Ascensionis, & Corporis Christi, in quibus de sequentibus fit tantum comm. Si autem sequens festum etiam translatũ, fuerit ex solemnioribus enumeratis in Rubrica de commemorationibus n. 6. idest, secundæ classis, totum officium fit de sequenti, cum comm. oct. diei.

4 Quid si dies octaua occurrat in Dominicis primæ, vel secundæ classis, in quibus de octaua facienda est tantum commemoratio: Vtrum Vesperæ præcedentes dicendæ sint de die octaua, an verò de die sequenti? Dicẽdæ sunt Vesperæ (nisi concurrant cum alio festo præcedenti) de officio sequenti, cum commem. diei oct. vt in primis Vesper. festi, quia cum dies octaua non habeat officium in die sequenti, nec etiam conuenit habere primas Vesperas in præcedenti, vt in simili casu dicitur de Concurrent. offic. num. 10. & hoc rursus decreuit Sacra Congreg. Rit. die 9. Nouemb. 1622.

De Psalmis. XXII.

In Vesperis infra octa. dicuntur Psalmi vt in ii. Vesperis Festi: sed in primis Vesp. diei oct. dicũtur, vt in primis Vesperis Festi, nisi aliter notetur.

De Lectionibus. XXVI.

Si in aliquibus Ferijs iv. temporum, fer. ij. Rogationũ, Vigilia Ascẽsionis, occurrat dies oct. alicuius Festi habẽtis octauam, in primo Nocturuo diei octauæ repetantur lectiones, quæ in primo nocturno festi lectæ fuerunt. Si verò occurrat dies infra octauam tunc summantur de communi.

Nota pro vsu huius Octuarii.

5 Accidere potest in legendis lectionibus secundi & tertij Noctur. octauarum communium, quæ in hoc volumine continentur; quòd ratione Festorum infra octauas occurrentium omitti debeant initia vel Sermonum, vel Homiliarum; de quibus tamen post Festum occurrens est rursus legendum: & tunc post tale Festum, non legatur titulus, De sermone, vel De Homilia, cum nondum de ijsdem lectum sit; sed dicatur simpliciter; Sermo, seu Homilia S. N. ac si esset initium Sermonis, seu Homiliæ; vel legatur initium ipsum in præcedentibus diebus positum, prout videbitur magis congruere. Idem seruetur, quandò in die octaua præscribitur sumi aliquas infra octauam omissas, ob diem Dominicam, seu Festum occurrens.

De responsorii breuibus Horarum. XXVIII.

Responsoria breuia, quæ ponuntur in festo habente octauam, dicuntur per totam octauam, quando fit de octaua.

De Oratione. XXX.

Infra octauas dicitur oratio, vt in die Festi, similiter & in die octaua, nisi alia propria assignetur.

De Hymno, Te Deum. XXXI.

Hymnus, Te Deum, dicitur in omnibus festis, & per eorum octauas excepto Festo SS. Innocentium, nisi venerit in Dominica; dicitur tamen in eius die oct.

De Symbolo S. Athanasii. XXXIII.

Nõ dicitur in Dominicis infra octauas Natiuitatis Domini, Epiphanię, Ascensionis, & Corporis Christi; in Dominicis infra alias octauas dicitur.

De Precibus. XXXIV.

Preces Dominicales ad Primam, & Completorium non dicuntur infra octauas, etiam si non fiat officium de octaua.

De Commem. Communibus. XXXV.

Suffragia de Sanctis non dicuntur infra octauas, etiam si non fiat de oct.

Index

Index Sanctorum, è quibus desumptę sunt Octauarij Lectiones.

ABSOLVTIONES, ET BENEDICTIONES

Dicendæ ante Lectiones ij. & iij. Noct. in Officio de Octaua.

In secundo Nocturno. Absol.

IPsius pietas, & misericordia nos adiuuet, qui cum Patre, & Spiritu sancto viuit, & regnat in sæcula sæculorum.

℟. Amen.

Benedictiones.

4 Deus Pater omnipotens sit nobis propitius, & clemens. Amen.

5 Christus perpetuæ det nobis gaudia vitæ.

6 Ignem sui amoris accendat Deus in cordibus nostris.

In tertio Nocturno, Absol.

A Vinculis peccatorum nostrorum absoluat nos omnipotés, & misericors Dominus.

℟. Amen.

Benedictiones.

7 Euangelica lectio sit nobis salus, & protectio.

8 Diuinum auxilium maneat semper nobiscum.

9 Ad societatem ciuium supernorũ perducat nos Rex Angelorum.

Si Officium sit de Octaua alicuius Sancti, octaua Benedictio erit.

Cuius festum colimus, ipse, vel ipsa intercedat pro nobis ad Dominum.

Quando sunt plures, dicitur Quorum, vel Quarum festum colimus, ipsi, vel ipsæ intercedãt pro nobis ad Dominum.

Si Officium sit de Octaua Sanctæ Mariæ, octaua Benedictio erit.

Cuius festum colimus, ipsa Virgo virginum intercedat pro nobis ad Dominum.

Si in vltima Lectione legendum sit aliud Euangelium cum Homilia, nona Benedictio erit.

Per Euangelica dicta deleantur nostra delicta.

OC-

OCTAVÆ PROPRIÆ
HOC EST
Lectiones propriæ pro secundo, & tertio Nocturno, infra Octauas eorum Festorum recitandæ, quæ in Breuiario Romano proprio ritu celebratur.

INFRA OCTAVAM SANCTISS. TRINITATIS.

Feria secunda. Secunda die.
In secundo Nocturno.

Sermo Sancti Athanasij Episcopi.
In idem omnia mihi tradita, post initium. Lectio iv.

MIrum est, impios ista nefaria audere garrire, cum & homines sint, & quæ in terra sunt, nequeant explicare. Sed quid dico, quæ in terra sunt? imò vel sua ipsorum nobis exponant, videantque, num satis exploratè inuestigare queant, quæ ipsorum naturæ sunt. Homines profectò audaces, & proterui, qui non tremunt eam gloriam, in quam cupiunt Angeli proni, inclinatique aspicere; cum præ illis longè sint natura, & ordine subliniores; Quid enim propinquius Cherubinis,& Seraphinis? Illi non obtuentur hanc Maiestatem, aut in pedibus erecti, se tenent, imò nec faciem quidem nudam relinquunt: sed ea obuelata, gloriam, Maiestatemque Dei labijs numquam cessantibus extollunt, nihil aliud, quam diuinam, & ineffabilem naturam triplici titulo Sanctitatis glorificantes. ℟. Quis Deus magnus sicut Deus noster? *Tu es Deus, qui facis mirabilia. ℣. Notam fecisti in populis virtutem tuam, redemisti in brachio tuo populum tuum. Tu. Lect. v.

NEque est quisquam sanctorum Prophetarum inter eos, qui maximè digni habiti sunt, vt istiusmodi spectaculis interessent, qui nobis id se audisse renunciauit, Angelos illos in primis vicibus exclamandi, Sanctus, maxima voce vsos esse: in secundis autem, non æquè magna, in tertijs adhuc submissiori: & primam sanctificationem propriam, legitimamque esse, secundam autem inferioris notæ, tertiam adhuc gradatim deterioris conditionis esse. Apagesis, valeat clementia execrabilium hominum. Trinitas enim vndecumque laudabilis, & venerabilis, & adoranda vna est, & indiuisibilis, & quæ figura exprimi nequeat. ℟. Tibi laus, tibi gloria, tibi gratiarum actio in sæcula sempiterna, *O beata Trinitas. ℣. Et benedictum nomen gloriæ tuæ, sanctum, & laudabile, & super exaltatum in sæcula. O beata. Lectio vj.

COniunguntur autē vnà hę Sanctificationes pro insecabili illa Vnitate. In eo enim ipso, quo amplissima illa animantia tertiò proferunt glorificationem, dum aiūt, Sanctus, Sanctus, Sanctus, triplici numero tres perfectas, absolutas, integras personas ostendunt, quemadmodum sub vnica voce, Dominus, vnam substantiam declarat. Hęc est enim vera doctrina, hoc est verum signum, argumentumque, quod ita ista inter se consentiūt, neque dissident, vel inter

ſe, vel inter Patres, nam etſi tẽporibus diſtent, in id tamen omnes contendunt, neq; immeritò: vnius enim Dei Prophetæ ſunt, vnumque, & idẽ verbum concorditer prædicant.

℟. Magnus Dominus, & laudabilis nimis: *Et ſapientiæ eius non eſt numerus. ℣. Magnus Dñs, & magna virtus eius: Et ſapientiæ eius non eſt finis. Et. Gloria Patri. Et ſapientiæ.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Euangelij ſecundùm Matthæum. Lect. vij. *Cap.* 28.

IN illo tempore: Dixit Ieſus diſcipulis ſuis: Data eſt mihi omnis poteſtas in cœlo, & in terra. Euntes ergo docete omnes gentes: baptizãtes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Et reliqua.

Homilia Sancti Hilarij Epiſcopi.

Lib. 2. de Trinitate init.

SVfficiebat quidem credentibus Dei ſermo, qui aures noſtras Euangeliſtę teſtimonio, cum ipſa veritatis ſuæ virtute transfuſus eſt, cùm dicit Dñs: Euntes nunc, docete omnes gentes, baptizãtes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Quid enim in eodem Sacramento ſalutis humanæ non continetur? aut quid eſt, quod reliquum ſit, aut obſcurũ? Plena ſunt omnia, & perfecta, vt à pleno, & perfecto: nam & verborum ſignificationem, & efficientiã rerum, & negotiorum ordinem, & naturæ intelligentiam comprehendunt.

℟. Benedicamus Patrẽ, & Filium, cũ ſancto Spiritu: Laudemus, & ſuperexaltemus eum in ſæcula. ℣ Benedictus es Domine in firmamento cęli, & laudabilis, & glorioſus in ſæcula. Laudemus. Lectio viij.

BAptizare iuſſit in nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti, ideſt in confeſſione & auctoris, & vnigeniti, & doni. Auctor eſt vnus omnium: vnus eſt enim ingenitus Deus Pater ex quo omnia: & vnus Vnigenitus Dñs noſter Ieſus Chriſtus, per quem omnia: & vnus Spiritus Sãctus, donũ in omnibus: omnia ergo sũt ſuis virtutibus, ac meritis ordinata: vna poteſtas innaſcibilis, ex qua omnia: vna progenies, per quam omnia: perfectæ ſpei munus vnum. Nec deeſſe quicquam conſummationi tantæ reperietur, intra quam ſit in Patre, & Filio, & Spiritu ſancto, infinitas in æterno, ſpecies in imagine, vſus in munere. ℟. Duo Seraphim clamabant alter ad alterum: *Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth: *Plena eſt omnis terra gloria eius. ℣ Tres ſunt, qui teſtimonium dant in cœlo, Pater, Verbum, & Spiritus ſanctus: & hi tres vnum ſunt. Sãctus. Gloria Patri. Plena eſt. Lectio ix.

SEd compellimur hęreticorum, & blaſphemantiũ vitijs illicita agere, ardua ſcandere, ineffabilia loqui, inconceſſa præſumere, & cum ſola fide expleri, quę pręcepta ſunt, oporteret, adorare ſcilicet Patrem, & venerari cum eo Filium, ſancto Spiritu abundare; cogimur ſermonis noſtri humilitatem ad ea, quæ inenarrabilia ſunt extendere, & in vitium vitio coarctamur alieno: vt quæ contineri religione mentium oportuiſſet, nunc in periculum humani eloquij proferantur. De intelligẽtia enim hæreſis, non de ſcriptura eſt: & ſenſus non ſermo ſit crimen. Te Deum.

Feria iij. Tertia die.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Ambroſij Epiſcopi.

De dign. cond. hum. c. 1. Lectio iv.

ANima quamdam ſanctæ Trinitatis habet imaginem. Primò in eo, quia ſicut Deus eſt, viuit, & ſapit; ita anima ſecundùm ſuum modũ eſt, viuit, & ſapit. Eſt quoque & alia Tri-

Trinitatis in ea, quâ ad imaginem sui conditoris perfectæ quidem, & summæ Trinitatis, quæ ex Patre, & Filio, & Spiritu sancto condita est; & licet vnius illa naturæ, tres tamen in se dignitates habet, idest, intellectũ, voluntatem, & memoriam.

℞. Quis Deus. 1. Lectio v.

NAm sicut ex Patre generatur Filius, & ex Patre, Filioque procedit Spiritus sanctus: ita ex intellectu generatur voluntas, & ex his item ambobus procedit memoria, sicut facilè à sapiente quolibet intelligi potest: nec enim anima perfecta potest esse sine his tribus, nec horum trium vnum aliquod, quantum ad suã pertinet beatitudinem, sine alijs duobus integrum constat, & sicut Deus Pater, Deus Filius, Deus Spiritus sanctus est, non tamen tres Dij sunt, sed vnus Deus, tres habens personas; ita & anima intellectus, anima voluntas, anima memoria; non tamen tres animæ in vno corpore, sed vna anima, tres habens dignitates.

℞. Tibi laus. 1. Lectio vj.

ATque in his tribus eius imaginem mirabiliter gerit in sua natura noster interior homo, ex quibus quasi excellentioribus animæ dignitatibus iubemur diligere conditorem, vt in quantum intelligitur, diligatur, & in quantũ diligitur, semper in memoria habeatur. Nec solus sufficit de eo intellectus, nisi fiat in amore eius voluntas: imò nec hæc duo sufficiunt, nisi memoria addatur, qua semper in mentibus intelligentis, & diligentis maneat Deus: vt sicut non potest esse momentum, quo homo non vtatur, vel fruatur Dei bonitate, & misericordia: ita nullum debeat esse momentum, quo præsentem eum non habeat memoria. ℞. Magnus. 2.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Data est mihi omnis potestas in cęlo, & in terra. Euntes ergo docete omnes gentes: baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

Ex Serm. de Trinitate.

VIde, ora, testimonia sanctæ, & consubstantialis Trinitatis, & venerare illam rectè, ne pereas, & dixit, inquit, Deus: Faciamus hominem secundùm imaginem nostram: cum quo consilium init Deus? cum Angelis, inquis. At non habent Angeli imaginem Dei. Loquitur autem ad coopificem Filium, & Spiritum sanctum. Audi Psalm. dicentem: Verbo Domini cœli firmati sunt, & spiritu oris eius omnis virtus eorum; non ignoras autem, Verbum esse Filium, iterùm & alio loco dicit scriptura: Venite, & descendamus, & confundamus illorum linguas dicendo: Venite, pares honore exhortando vocat: vnius est vox ad duos honore æquales. ℞. Benedicamus. 2. Lectio viij.

AVdi quoq; & beatum Iob, qui manifestè declarat, inseparabilẽ Trinitatẽ, dicit enim: Viuit Dominus, qui me sic iudicauit, & Omnipotens, qui amaram fecit animam meam, & Spiritus diuinus, qui tenetur in manibus meis: Dicẽdo, Dominum, & Omnipotentem, & Spiritum Dei, consubstantialem pręedicat. Disce & hymnum Seraphim clamantium tertiò, Sanctus, Sanctus, Sãctus; non enim dicunt semel, neque bis neque quater, vt ne multis nominibus multos Deos nobis inducerent, sed vnum solum. Ter autem dicẽdo,

Sanctus, manifestant vnam, & æqualem gloriam Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Audi item & Prophetam dicentem: Spiritus Domini locutus est in me, & sermo illius in ore meo pronunciatus est: quia Deus erat sermo: ecce dicendo: Spiritum Domini, & Sermonem, & Dominum, pronunciat inseparabilem Trinitatem. ℟. Duo. 2.

Paulò pòst. Lectio ix.

PEr hæc omnia vnum regnum indiuisibilis Trinitatis intelligere possumus. Ipse autem Deus sermo, qui propter nos verè incarnatus rediturus vnde venerat, dicit sanctis Apostolis suis: Ite, & docete omnes gentes, baptizantes illos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti; obsignati sumus, sed vnum signaculum est Sanctæ Trinitatis vnum Baptisma; quomodo igitur audes à paterna substantia alienare Filium, vel Spiritum sanctum? Neque enim si alieni sunt, cum Patre debebant connumerari? quanam ratione in baptismo debuerũt annumerari? enimuerò, si nomen Patris solum, eum, qui baptizatur, potest saluare; quare coassumuntur, & creaturæ, quasi Pater non possit solus saluare? Absit. Te Deum.

Feria iv. Quarta die.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Cyrilli Episcopi Alexandrini contra Iulianum.

Lib. 1. paulò pòst initium. Lect. iv.

VNum, & solum Deum dicebat, confitebaturque manifestè illum esse diuinus Abraham, quem nominabat excelsum, & vniuersorum natiuitatis auctorem, quæ in cœlo, & in terra. Procedente verò tempore mentem acuit, vt plus cognosceret, & tunc firmiores de Deitate sermones didici, non enim solum, quod vnus sit Deus, & alius præter illum nullus didicit: sed & quòd in sancta, ac consubstantiali Trinitate intelligatur vnius, & immaculatæ naturæ plenitudo, quasi in figuris adhuc, & sensibiliter docebatur. ℟. Quis. 1.

Lectio v.

SCriptum enim sic est de Abrahã. Apparuit autem Deus ad quercũ Mambre, sedente ipso in ostio tabernaculi sui in meridie. Cùm autem suspexisset, oculis suis vidit; & ecce tres viri steterunt super eum, & videns occurrit in occursum eis, & adorauit super terram, & dixit, Domine, si inueni gratiam coram te, ne prætereas puerum tuum. Ecce manifestè inquit, apparuisse quidem illi Deum: fuisse autem tres viros, qui videbantur, accurrentemque diuinum Abraham non tamquam tribus dixisse: Domini, si inueni gratiam coram vobis, ne prætereatis puerum vestrum, dominum autem singulariter nominasse tres.

℟. Tibi laus. 1. Lectio vj.

VIde obsecro, vide tres quidem fuisse, qui apparuerunt, subsistisse autem in proprijs subsistentijs singulos, sermone consubstantialitatis in vnum comprehensos, & ita dedita opera colloquia inter se miscuisse. Verumtamen eiusmodi imagines obscuræ quidem sunt, & veritatem non satis exprimentes, quamuis miram vtilitatem habeant, vt manu ducant ad ea, quæ mentem, & sermonem nostrum excedunt. Nam vnica quidem ex confesso est Deitatis natura, quæ super omnes, & per omnia, & in omnibus: dilatatur autem mentaliter in sanctam Trinitatem, venerandamque consubstantialem, in Patrem, inquam, & Filium, & Spiritum sanctum.

℟. Magnus Dominus. 2.

In

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Data est mihi omnis potestas in cęlo, & in terra. Euntes ergo docete omnes gentes: baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Et reliqua.

Homilia S. Hieronymi Presbyteri.

Lib. 4. Comment. in Matth. in fin.

DAta est mihi potestas in cœlo, & in terra, illi potestas data est, qui paulò antè crucifixus, qui sepultus in tumulo, qui mortuus iacuerat qui posteà resurrexit: in cęlo autem, & in terra potestas data est: vt qui ante regnabat in cœlo, per fidem credentium regnet, & in terris. Euntes autem docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Primùm docent omnes gentes, deinde doctas intingunt aqua.

℞. Benedicamus. 2. Lectio viij.

NOn enim potest fieri, vt corpus Baptismi recipiat Sacramentum, nisi ante anima fidei susceperit veritatem. Baptizantur autem in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti: vt quorum vna est diuinitas, vna sit largitio; nomenque Trinitatis, vnus Deus est. Docete eos seruare omnia, quæcumque mandaui vobis, ordo præcipuus: iussit Apostolis, vt primum docerent omnes gentes, deinde fidei intingerent Sacramento: & post fidem, ac Baptisma, quæ essent obseruanda, præciperent.

℞. Duo. 2. Lectio ix.

AC ne putemus leuia esse quæ iussa sunt, & pauca; addidit omnia quæcumque mandaui vobis: vt quicumq; crediderint, qui in Trinitate fuerint baptizati, omnia faciant, quę pręcepta sunt. Et ecce ego vobiscum sum vsq; ad consummationem seculi, qui vsq; ad cōsummationem sęculi cum discipulis se futurū esse promittit, & illos ostendit semper esse victuros, & se numquam à credentibus recessurum. Te Deum.

Feria 5. Quinta die.

Fit de festo Sanctiss. Corpor. Christi.

Feria 6. Sexta die.

Si Festū S. Trinitatis titulus est Ecclesiæ, fit de Octaua eiusdem, cum commem. Octauę Corporis Christi.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Cypriani Episc. & Mart.

De orat. Dom. in fin. Lectio iv.

IN orationibus celebrādis inuenimus obseruasse cum Daniele tres pueros in fide fortes, & in captiuitate victores horam, tertiam, sextam, nonam, Sacramento scilicet Trinitatis, quæ in nouissimis temporibus manifestari habebat. Nam & prima hora in tertiam veniens consumatū numerum Trinitatis ostēdit. Itemq; ad sextam quarta procedens, declarat alteram Trinitatem. Et quando à septima nona cōpletur per ternas horas, Trinitas perfecta numeratur, quæ horarum spatia iam pridem spiritualiter determinantes adoratores Dei statutis, & legitimis ad precem tēporibus seruiebant; & manifestata postmodum res est. Sacramenta olim fuisse, quod ante sic iusti precabantur. ℞. Quis. 1. Lectio v.

NAm super discipulos hora tertia descēdit Spiritus sanctus, qui gratiā dominicę repromissionis impleuit. Item Petrus hora sexta in tectū superiùs ascendens, signo pariter, & voce Dei mouentis instructus est, vt omnes ad gratiam salutis admitteret, cùm de emundandis gētibus ante dubitaret. Et Dominus hora sexta crucifixus, ad nonam peccata nostra sanguine suo abluit, vt redi-

mere, & viuificare nos posset, tunc victoriam suam passione perfecit.

℟. Tibi laus. 1. Lectio vj.

SEd nobis fratres dilectissimi, pręter horas antiquitus obseruatas, orandi nunc, & spatia, & Sacramenta creuerunt. Nam, & mane orādum est, vt resurrectio Domini matutina oratione celebretur. Recedēte item Sole, ac die cessante, necessariò rursus orandum est. Nam quia Christus Sol verus, & dies est verus, Sole, ac die sæculi recedente, quando oramus, & petimus, vt super nos lux denuò veniat, Christi precamur aduentum, lucis æternæ gratiam præbiturum. ℟. Magnus. 2.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Data est mihi omnis potestas in cœlo, & in terra. Euntes ergo docete omnes gentes: baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Serm. 189. de Temp.

AVdio, fratres, quòd quiquam inter se disputant, quomodo Pater, & Filius, & Spiritus sanctus, & tres sunt, & vnum sunt. Videtis ex quęstione, quàm periculosa sit disputatio. Lutum, & vas figuli de Creatore disputat, & ad naturæ suæ rationē nō potest peruenire, & curiosè quęrit scire de mysterio Trinitatis, quod Angeli in cœlo scire non possunt. Quid enim dicunt Angeli in cœlo? Quis est iste Rex gloriæ? Dominus virtutum ipse est Rex gloriæ: Ergo & nos simpliciter dicamus: Vis scire naturā Dei? hoc scito, quòd nescias; nec in hoc contristeris, quia nescias: quia & Angeli nescierunt, & similiter omnes creaturæ.

℟. Benedicamus. 2. Lectio viij.

SEd dicit aliquis: Quomodo ergò credo, quod nescio? Dicam simpliciter, antequā aliqua de Scripturis proferam: O Christiane, qui tibi videris nihil scire, si scias hoc ipsum, quod nescias, nonnè magis plus videris à ceteris scire? Gentilis homo videt lapidem, & Deum putat: Philosophi vident cęlum, & Deum putāt. Tu vero vide, quantam super istos habeas scientiam, qui dicis, Deus lapis esse non potest. Denique accepto baptismo, hoc dicimus. Fidelis factus est, siue factus sum, credo, quod nescio, & propterea scio, quia me scio nescire, quod nescio. Sed dicit aliquis: Hoc non est exponere, sed expositionem fugere. Nonnè meum est piè ignorantiam confiteri, quàm temerè mihi scientiam vendicare?

℟. Duo. 2. Lectio ix.

DIcamus aliquid de scripturis, rationem non sequentes, sed auctoritatem Domini Saluatoris. Christus enim dicit, ascensurus in cœlum ad Apostolos loquens, quibus prædicat vt Magister, & Dominus. Nobis autem sufficiat scire de Trinitate, quod Dominus exponere dignatus est. Ite, & baptizate omnes gentes in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti: tria nomina audio, & vnum dicitur nomen. Non enim dixit: In nominibus sed, In nomine. Tria nomina dicit, & quomodo vnum ponit? Multa sunt, quæ dici possunt: sed sufficiat fidelibus pauca de mysterio Trinitatis audisse. Nobis sufficiat credere, quia est: & non temerè rationem quærere Trinitatis; sed timere, & orare Dominum semper debemus, & sibi soli scientiam nostram in hac parte exhibeamus, vt diebus ei, ac noctibus laudes canamus, cui sit glo-

ria

ria in sæcula sæculorum. Amen.
Te Deum.

Sabbato. Septima die.

In secundo Nocturno.

De expositione S. Gregorij Papæ in Ezechielem Prophetam.

Homil. 16. ante med. Lectio iv.

THalami portę ad viam orientalē tres hinc, & tres inde, & mēsura vna trium. Quærendū nobis est, quid est, quod dicitur, tres hinc, & tres inde? Thalami quippe iuxta viā orientalem sunt corda feruētium in amore Dei. Et siue hi, qui electi in testamento veteri fuerunt, siue hi, qui in testamento nouo secuti sunt, nimirum constat, quia omnes ex amore Trinitatis accensi sunt. Neque enim verè Deum diligerent, si eiusdem Trinitatis, quæ Deus est, gratiam non accepissent. Iuxta viam ergo orientalem tres hinc, & tres inde sunt thalami; quia dum inter veteres, & nouos patres Dominus incarnari dignatus est, quasi in medio thalamorum via oriētalis apparuit, quia thalami ad veram speciem ex Trinitatis sunt cognitione decorati.
℟. Quis. 1. Lectio v.

HOc quoque est, siue de veteribus, seu de nouis patribus sentiēdum: quia orientalis via, cum tres hinc, & tres inde thalamos habet, mensura vna triū est; quoniā ipsa fides, atq; ipsum meritū tenuit corda precedētium, qua repleuit corda sequētiū sub testamento nouo positorū, sicut, & per Paulū dicitur: Habentes autē eumdem spiritū fidei, sicut scriptum est. Credidi, propter quod locutus sū: & nos credimus, propter quod & loquimur Spiritales quippè illi patres omnipotentem Deum Trinitatem ita esse crediderunt, sicut eamdem Trinitatem noui Patres apertè locuti sunt. ℟. Tibi laus. 1.

Lectio vj.

ISaias namque audiuit angelica agmina in cœlo clamantia: Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus sabbaoth. Vt enim personarum Trinitas monstraretur, tertiò sanctus dicitur. Sed vt vna esse substantia Trinitatis appareat, non Domini sabbaoth, sed Dominus sabbaoth esse perhibetur. Quod Dauid quoque sentiēs, ait: Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus. Qui cum tertiò dixisset, Deus, vt vnum esse hunc ostenderet, subdidit: Et metuāt eum omnes fines terræ: Paulus quoque loquitur dicens: Quoniam ex ipso, & per ipsum, & in ipso sunt omnia. Ex ipso videlicet, ex Patre: per ipsum, per Filium: in ipso autem, in Spiritu sancto. Quem ergo ipsum cùm tertiò dixisset, adiunxit. Ipsi gloria in sæcula sæculorum, Amen.
℟. Magnus Dominus. 2.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Data est mihi omnis potestas in cœlo, & in terra. Euntes ergo docete omnes gentes baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Et reliqua.

Homilia S. Ambrosij Episcopi.

Lib. 1. de Sper. c. 14.

QVis igitur vnitatē separare audeat nominis, cum operationis videat vnitatem; sed quid ego vnitatem nominis argumentis astruo, cū diuinæ vocis euidens testimonium sit vnum nomen esse Patris, & Filij, & Spiritus sancti? scriptum est enim: Ite, baptizate gentes in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. In nomine dixit, non in nominibus. Non ergo aliud nomen Patris, aliud nomē Filij, aliud nomē Spiritus sancti, quia

vnus Deus: non plurā nominā, quia non duo dij; non tres dij.

℟. Benedicamus. 2. Lectio viij.

ET vt aperiret, quia vna diuinitas, vna maiestas est, qui vnum nomen Patris, & Filij, & Spiritus sancti, non in alio nomine venerit Filius, in alio nomine Spiritus sanctus, ait ipse Dominus: Ego veni in nomine Patris mei, & non accepistis me: quod autem nomen Patris est, hoc idem Filij scriptura declarat, quia in Exodo dixit Dominus: Ego antecedam te nomine meo, & vocabo in nomine meo Dominum in conspectu tuo. Dominus ergo dixit, quia in nomine suo vocabit Dominum. Dominus ergo, & Patris est nomen, & Filij.

℟. Duo. 2. Lectio ix.

CVm autem vnum nomen sit Patris, & Filij, accipe, quòd & Spiritus sancti idem nomen sit; quoniam, & Spiritus sanctus in nomine Filij venit, sicut scriptum est. Paraclitus autem Spiritus sanctus, quem mittet Pater in nomine meo, ille vos docebit omnia: qui autem venit in nomine Filij, vtique etiam in nomine Patris venit, quia vnum nomen Patris, & Filij est; sic fit, vt vnum Patris, & Filij nomen sit, & Spiritus sancti. Nec enim est aliud nomen sub cœlo datum in quo oporteat nos saluos fieri. Te Deum.

Dominica.

IN DIE OCTAVA

SS. Trinitatis.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Lib. 15. de Trinit. init. Lectio iv.

DEus ipse, quem quærimus, adiuuabit, vt spero, ne sit infructuosus labor noster, & intelligamus, quēadmodum dictū sit in Psalmo sacro: Lætetur cor quærentium Dominū: quærite Dominum, & cōfirmamini, quærite faciem eius semper: videtur enim quod sēper quæritur, numquā inueniri; & quomodo iam lętabitur, & non potius cōtristabitur cor quęrentium, si non potuerint inuenire quod quęrunt? non enim ait, lętetur cor inuenientium, sed quærentium Dominū: & tamen Dominum Deū inueniri posse dum quęritur, testatur Esaias, dum dicit: Quęrite Dominū, & mox, vt inueneritis, inuocate eū.

℟. Quis. 1. Lectio v.

SI ergo quæsitus inueniri potest, cur dictum est: quærite faciem eius semper? An, & inuentus fortè quærendus est? sic enim sunt incomprehensibilia requirenda, ne se existimet nihil inuenisse, qui, quàm sit incomprehensibile quod quærebat potuerit inuenire. Cur ergo sic quærit, si in incomprehensibile comprehendit esse, quod quærit, nisi quia cessandum non est, quamdiu in ipsa incomprehensibilium rerum inquisitione proficitur, & melior, meliorq; fit quærens, tam magnum bonum, quod, & inueniendum quæritur, & quærendum inuenitur? Nam, & quęritur, vt inueniatur dulcius, & inuenitur, vt quæratur auidius.

℟. Tibi laus. 1. Lectio vj.

SEruendū hoc accipi potest, quod dictum est, in libro Ecclesiastico dicere Sapientiam: Qui me manducant, adhuc esurient; & qui bibunt me adhuc sitient: manducant enim, & bibunt, quia inueniūt: & quia esuriunt, ac sitiunt, adhuc quærunt. Fides quærit, intellectus inuenit: propter quod ait Propheta: Nisi credideritis, non intelligetis: & rursus intellectus eum, quem inuenit, adhuc quærit. Deus enim respexit super filios hominum, sicut in Psalmo sacro canitur, vt videat si est intelligēs, aut requirens Deum. Ad hoc ergo

go debet homo esse intelligens, vt requirat Deum. ℟. Magnus. 2.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Data est mihi omnis potestas in cœlo, & in terra; Euntes ergo docete omnes gentes: baptizātes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Et reliqua.

Homilia Sancti Basilij Episcopi.

De vera fide, in fine.

TRia nomina seorsū singula suā peculiarem quādam proprietatem apertè significant, quæ piè considerari in ipsis potest: atque in Patre quidem proprietas Patris, in Filio verò proprietas Filij, in Spiritu sancto postremò sua quædam à duobus diuersa proprietas; cùm neque Spiritus sanctus à seipso loquatur, neque Filius à semetipso faciat quicquam: ac Pater quidem Filium mittat, Filius verò Spiritum sanctum. Sic sentimus, & sic baptizamus in Trinitatem consubstantialem, idque ex præcepto ipsius Domini nostri Iesu Christi, qui dixit: Euntes docete omnes gentes baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti: docentes eos seruare omnia, quęcumque mandaui vobis.

℟. Benedicamus. 2. Lectio viij.

QVæ seruantes, & charitatem erga illum habere nos demonstramus, & digni efficimur, qui in ea maneamus, quod cū ita sit, magnopere hortor, & hortatos velim vos, fratres charissimi, vt missa istiusmodi curiosa inuestigatione, flagitiosaque verborum contentione, his contenti simus, quę à sanctis viris, atq; ab ipso adeò Domino nostro Iesu Christo dicta sunt, eaque sentiamus, quæ respondeant cęlesti vocationi; & vitam agamus Christi Euangelio conuenientem sperantes, paratum, & cœleste regnum sempiternam vitā, omnibus seruantibus mandata Dei, & Patris, quæ sunt secundùm Euangelium beati Dei Iesu Christi Domini nostri, in Spiritu sancto, & veritate. ℟. Duo Seraphim. 2.

Nona Lect. Homilia Dominicæ infra Octauam Corporis Christi.

Die 6. Augusti.

INFRA OCTAVAM TRANSFIGVRATIONIS Domini, seu Saluatoris.

In die Festo, si primæ Classis est, addatur Lectio ix. quæ sequitur, omissa illa, quæ est de SS.

S. Ioann. Chrysost. ex hom. 57.

TV verò Matthæi philosophiam considera, qui non celauit nomina eorum, qui præpositi fuerant, quod & Ioannes sæpiùs facit, cum eximias Petri laudes verissimè, ac diligentissimè describat. Nullum enim in hoc Apostolorum consortio liuor, aut inanis gloria locum habebat. Primos igitur Apostolorum seorsum assumpsit. Quamobrem eos accepit? quia excellentiores ceteris videlicet erant, Cur autem non illicò, sed post sex dies hoc fecit? Ne ceteri scilicet discipuli, seu homines mouerentur: qua de re nec eos nominauit, quos accepturus erat.

Die 7. Augusti. Secunda die.

In secundo Nocturno.

Sermo Sancti Augustini Episcopi.

Serm. 23. de diuers. Lectio iv.

VIsionem magnam in mōte, vbi se Dominus Iesus tribus discipulis demōstrauit, Petro, Iacobo, & Ioanne, audiuimus. Splenduit vultus eius sicut Sol, hoc significat Euangelij claritatem. Vestimenta eius facta sunt

ſunt candida ſicut nix: hoc ſignificat Eccleſiæ mundationem, cui dictum eſt per Prophetam: Et ſi fuerint peccata veſtra ſicut phœnicium, tamquam niuē dealbabo. Elias & Moyſes colloquebantur ei: quia Euangelij gratia teſtimonium habet à lege & Prophetis: in Moyſe lex, in Elia Prophetæ, vt breuiter loquamur.

℟. Inebriati ſunt ab vbertate domus tuæ: *Et torrente voluptatis tuæ potaſti eos. ℣. Quoniam apud te eſt fons vitæ, & in lumine tuo videbimus lumen. Et.

Lectio v.

PLacuit Petro tria fieri tabernacula. Delectabat eum montis ſolitudo: tædium patiebatur à tumultu rerum humanarum. Sed tria tabernacula quare quærebat? niſi quia vnitatem legis, Prophetiæ, & Euangelij nondum ſciebat? Denique nube emendatus eſt. Ecce vnum tabernaculum nubes fecit: tu tria quare quærebas? Et vox de nube, Hic eſt Filius meus dilectus, in quo mihi complacui, hunc audite.

℟. Præceptor, bonum eſt nos hìc eſſe: *Faciamus hìc tria tabernacula: tibi vnum, Moyſi vnum, & Eliæ vnū. ℣. Non enim ſciebat quid diceret. Faciamus.

Lectio vj.

LOquitur Elias, ſed hunc audite, Loquitur Moyſes, ſed hunc audite. Loquuntur Prophetæ, loquitur lex: ſed hunc audite, vocem legis, & linguam Prophetarum. Ipſe in illis ſonuit, ipſe in ſeipſo, quando eſt dignatus, apparuit. Hunc audite, hunc audiamus. Quando Euangelium loquebatur, putate, quia nubes erat: inde nobis vox ſonuit, hunc audiamus, quod dicit, faciamus, quod promiſit, ſperemus. ℟. Si miniſtratio mortis, litteris deformata in lapidibus fuit in gloria, ita vt non poſſent intendere filij Iſrael in faciem Moyſi propter gloriam vultus eius, quæ euacuatur: *Multò magis miniſtratio ſpiritus, quæ manet, erit in gloria. ℣. Amplioris enim gloriȩ Chriſtus præ Moyſe dignus eſt habitus, quāto ampliorem honorem habet domo, qui fabricauit eam. Multò magis. Gloria Patri. Multò.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Euangelij ſecundùm Matthæum. Lectio vij. *Cap.* 7.

IN illo tempore: Aſſumpſit Ieſus Petrum, & Iacobum, & Ioannem fratrem eius, & duxit illos in montem excelſum ſeorſum: & transfiguratus eſt ante eos. Et reliqua.

Homilia Sancti Leonis Papæ.

Hom. de Transfig. Domini.

EVāgelica lectio, dilectiſſimi, quȩ per aures corporis interiorem mentium noſtrarum pulſauit auditum, ad magni ſacramenti nos intelligentiam vocat: quam aſpirāte gratia Dei, facilius aſſequemur, ſi conſiderationem noſtram ad ea, quȩ paulò ſuperiùs ſunt narrata, referamus. Saluator enim humani generis Ieſus Chriſtus, condens eā fidē, quæ & impios ad iuſtitiam, & mortuos reuocat ad vitam, ad hoc diſcipulos ſuos doctrinæ monitis, & operum miraculis imbuebat, vt idem Chriſtus, & vnigenitus Dei, & hominis filius crederetur. Nam vnum horum ſine altero non proderat ad ſalutem, & æqualis erat periculi, Dominum Ieſum Chriſtum, aut Deum tantummodò ſine homine, aut ſine Deo ſolum hominem crediđiſſe, cùm vtrūque eſſet pariter confitendum: quia ſicut Deo vera humanitas, ita homini inerat vera diuinitas.

℟. Vocauit nos Deus vocatione ſua ſancta ſecundùm gratiam ſuam, quȩ manifeſtata eſt nunc: *Per illuminationē Saluatoris noſtri Ieſu Chriſti.

℣. Qui

℣. Qui destruxit mortẽ, illuminauit autem vitam in incorruptionẽ. Per illuminationem. Lectio viii.

AD confirmandam ergo huius fidei saluberrimam cognitionem interrogauerat discipulos suos Dominus, inter diuersas aliorũ opiniones, quid ipsi de eo crederẽt, quid ve sentirent. Vbi Petrus Apostolus, per reuelationem summi Patris corporea superans, & humana transcẽdens, vidit mentis oculis Filium Dei viui, & confessus est gloriam Deitatis, quia non ad solam respexit substantiam carnis, & sanguinis: tantumq; in hac fidei sublimitate complacuit, vt beatitudinis felicitate donatus, sacram inuiolabilis petræ acciperet firmitatem: super quam fundata Ecclesia portis inferi, & mortis legibus prȩualeret; nec in soluendis, aut ligandis quorumcunque causis, aliud ratum esset in cœlo, quàm quod Petri sedisset arbitrio.

℟. Deus, qui fecit de tenebris lumen splendescere, illuxit in cordibus nostris: * Ad illuminationem scientiæ claritatis Dei in facie Iesu Christi.

℣. Exortum est in tenebris lumen rectis corde misericors, & miserator, & iustus. At. Gloria. At.

Nona Lectio de S. Donato.

Die 8. *Aug. Tertia die.*

Fit de SS. Cyriaco, &c. martyr. cum commem. oct.

Die 9. *Augusti. Quarta die.*

In secundo Nocturno.

Sermo Sancti Hilarij Episcopi.

Can. in Matth. Lectio iiij.

IN hoc facti genere seruatur & ratio, & numerus, & exemplum. Nã post dies sex gloriæ dominicæ habitus ostenditur: sed milliũ scilicet annorum temporibus euolutis, regni cœlestis honor præfiguratur: tribusque assumptis, de triũ origine, Sem, Cam, & Iaphet, futura electio populi ostenditur, quòd autem Moyses, & Elias ex omni Sanctorum numero assistunt: medius inter legem, & Prophetas Christus in regno est; cum his enim Israelem, quibus testibus prædicatus est, iudicabit. Simulque vt & humanis corporibus decreta esse resurrectionis gloria doceretur; cùm Moyses conspicabilis adstitisset.

℟. Inebriati. 10.

Lectio v.

IPse autem Dominus fit niue, ac sole candidior, supra opinionem scilicet nostrã cœlestis luminis splẽdore cõspicuus. Petro autem, vt tria illic tabernacula fierent offerenti, nihil respondetur: nondum enim, vt in hac gloria consisteretur, erat tempus. Hunc esse Filium, hunc dilectum, hunc complacitum, hunc audiendum vox de nube significat: vt idoneus ipse præceptorum taliũ auctor esset, qui post sæculi damnum, post crucis voluntatem, post obitum corporeum, regni cœlestis gloriam ex mortuorum resurrectione facti confirmasset exemplo.

℟. Præceptor. 10. Lectio vi.

TErritos deinde, & consternatos eleuauit: vt solum contuerẽtur, quem medium cõstitisse inter Moysen, & Eliam viderant. Ad futuri enim formam, atque ad facti fidem Moyses, & Elias in monte constiterant. Silentium enim rerum gestarum, quas viderant, imperat, donec à mortuis resurgeret. Hoc enim fidei præmium reseruabatur: vt honor redderetur his, apud quos leuis sola præceptorum auctoritas reperiretur. Infirmos enim sanauerat ad vocis auditum; vt cum essent Spiritu sancto repleti, tunc gestorum spiritualium testes essent.

℟. Si ministratio. 10.

Le-

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vii.

IN illo tempore: Assumpsit Iesus Petrum, & Iacobum, & Ioannem fratrem eius: & duxit illos in montē excelsum seorsum: & transfiguratus est ante eos. Et reliqua.

De Homilia S. Leonis Bedæ.

Ex Homilia de Transfigurat. Domini.

ASsumpsit Iesus Petrum, Iacobum, & fratrem eius Ioannē, & conscenso cum eis seorsum monte præcelso, claritatē suæ gloriæ demōstrauit: quia licet intellexissent in eo maiestatem Dei, ipsius tamen corporis, quo diuinitas tegebatur, potētiam nesciebant. Et ideò propriè, significanterque promiserat, quosdam de adstantibus discipulis non priùs gustare mortem, quàm viderent Filium hominis veniētē in regno suo, idest, in regia claritate, quam spiritaliter ad naturam suscepti hominis pertinentem, his tribus viris voluit esse conspicuam. Nam illam ipsius Deitatis ineffabilem, & inaccessibilem visionem, quæ in æternam vitam mundis corde seruatur, nullo modo mortali adhuc carne circundati intueri poterant, & videre.

℞. Vocauit. 10. Lectio viij.

DIcēte Patre: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi benè cōplacui, ipsum audite: nonnè euidenter auditum est: Hic est Filius meus, cui ex me, & mecum esse sine tempore est? quia nec genitor genito prior, nec genitus est genitore posterior. Hic est Filius meus dilectus, quem à me non separat Deitas, non diuidit potestas, non discernit ęternitas. Hic est Filius meus, non adoptiuus, sed proprius, non aliunde creatus, sed ex me genitus: nec de alia natura mihi factus comparabilis, sed de mea essentia mihi natus æqualis.

℞. Deus, qui fecit. 11.

ix. Lectio Vigiliæ.

10. *Augusti. Quinta die.*

Fit de S. Laurentio martyre.

Die 11. *Augusti. Sexta die.*

In secundo Nocturno.

Sermo Sancti Augustini Episcopi.

Serm. 69. de diuers. Lectio iv.

INspicienda nobis, & tractāda est, charissimi, visio ista, quam Dominus demonstrauit in monte. Ipsa est enim, de qua dixerat, Amen dico vobis, quia sunt hcì quidam de circunstantibus, qui non gustabunt mortē, donec videant Filium hominis in regno suo. Non parua quæstio est. Neque enim ille mons, regnum erat comprehensum. Quid est mons ei, qui possidet cœlum? Quod non solū legimus, sed etiam oculis cordis quodammodo videmus: Regnum suum dicit, quod multis locis appellat regnum cœlorum. Regnum autem cœlorum est regnum Sanctorum.

℞. Inebriati. 11. Lectio v.

HOc vt ostēderetur, videte, quid factum est. Dominus ipse Iesus resplenduit sicut Sol, vestimenta autem eius facta sunt candida sicut nix. Ipse Iesus quidem, ipse splēduit sicut Sol, se lumen esse significans, quod illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. Quod est iste Sol oculis carnis, hoc ille oculis cordis: & quod iste carnibus, hoc ille cordibus. Vestimenta autem eius, Ecclesia eius. Vestimenta enim, nisi ab induto contineantur, cadunt. Horum vestimentorum quædam quasi nouissima fimbria Paulus fuit. Ipse enim dicit: Ego enim sum minimus Apostolorum. ℞. Præceptor. 10.

Lectio vj.

MOyses, & Elias: idest, lex, & Prophetæ, quid valent, nisi

cum

cum Domino colloquātur? Nisi Domino perhibeant testimonium, quis leget legem? quis Prophetas? Videte quàm breuiter hoc Apostolus ait: Per legem enim cognitio peccati. Nunc autem sine lege, iustitia Dei manifestata est; Ecce Sol: testificata à lege, & Prophetis; ecce splendor. Videt hoc Petrus, & humana sapiēs tamquam homo: Domine, bonum est, inquit, nos hìc esse. Vt quid inde discederet ad labores, & dolores? Habens in Deum sanctos amores, & ideò bonos mores, benè sibi volebat esse. Ad hæc nihil Dominus respondit. ℟. Si ministratio. 10.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Assumpsit Iesus Petrum, & Iacobum, & Ioannem fratrem eius, & duxit illos in montē excelsum seorsum: & transfiguratus est ante eos. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyt. *Lib. 3. Comment. in Matth. 17.*

QVæritur quomodo post dies sex assumpserit eos, & duxerit in montem excelsum seorsum, cùm Lucas Euangelista octonariū numerum ponat. Sed facilis responsio est: quia hìc medij ponūtur dies, ibi primus additur, & extremus. Non enim dicitur: post dies octo, sed die octauo. Duxit illos in montem. Ducere ad montana discipulos pars regni est. Ducuntur seorsum, quia multi vocati, pauci verò electi. Et transfiguratus est ante eos. Qualis futurus est tempore iudicandi, talis apparuit Apostolis. ℟. Vocauit. 10.

Lectio viij.

QVòd autem dicit: Transfiguratus est ante eos: nemo putet pristinam eum formam, & faciē perdidisse, vel amisisse corporis veritatem, & assumpsisse corpus vel spiritale, vel aereum: sed quomodo transformatus sit: Euangelista demonstrat, dicens: Et resplenduit facies eius sicut Sol, vestimenta autem eius facta sunt alba sicut nix. Vbi splendor faciei ostenditur, & candor describitur vestium, non substantia tollitur, sed gloria commutatur. Transformatio splendorem addidit, faciem non subtraxit.

℟. Deus, qui fecit. 11.

Nona Lect. de SS. Tiburt. & Susan.

Die 12. Augusti. Septima die.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Ioannis Chrysostomi. *Ex Homil. 57. in Matth.* Lectio iv.

CVius rei gratia Moysen, & Eliā produxit, multas quidē dicere qui causas posset: & primùm, quoniam turbæ, & alij Eliā, alij Ieremiā, alii priscorum Prophetarum vnum opinabantur: idcircò Moysen, & Eliam ceterorum Prophetarum vertice, vt quàm magnum sit inter seruos, & Dominum discrimen, oculis cernerent, vtque rectè laudatum crederent Petrum, qui Filium Dei eum confessus est. Deinde, quoniam assiduè quasi transgressorem legis Iudæi accusabant, & blasphemare putabant, quasi gloriam Patris nihil ad eum pertinentem vendicaret. Moysi enim legem dedit: quare non fuisset passus Moyses cōculcari legem, nec præuaricatorem eius, & legum latoris hostē lator ipse vnquā coluisset. ℟. Inebrati. 11. Lectio v.

ELias autem pro gloria Dei zelauit. Quare nō astitisset ei, qui æqualem se Patri dicebat si non esset, nec paruisset illi, qui sibi, quod non habebat, vendicaret. Ad hæc omnia illud etiam possumus dicere, vt tam mortis, quàm vitæ habere potestatē liquidò, ac verè crederetur, vtque super-

pernorum, & infernorum Dominus ostenderetur, idcircò Moysen iam mortuum, & Eliam, qui nondum id passus est, in medium produxit.
℟. Preceptor. 10. Lectio vj.

QVartam verò causam, (quarta enim est prioribus connumerata) Euangelista quoq; ipse tetigit; quænam igitur illa est? Vt crucis gloriam ostendat, & tam Petrum, quàm reliquos, qui passionem formidabãt, consolaretur, & ad sublimius erigeret. Non enim tacebant, inquit, sed loquebantur de gloria, quam completurus erat in Ierusalem, de Cruce videlicet, ac passione: sic enim ipsam semper appellabant. Produxit illos in medium, vt eos, qui maximè populares fuerunt, imitarentur, & animi robur, atque constantiam sequerentur, fierentque mites vt Moyses, zelotes vt Elias, & piæ curiositatis similiter. ℟. Si ministratio. 10.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Assumpsit Iesus Petrum, & Iacobum, & Ioannẽ fratrem eius, & duxit illos in montẽ excelsum seorsum: & transfiguratus est ante eos. Et reliqua.

Homilia S. Ambrosij Episcopi.
Lib. 7. in Luc. c. 9.

MAlumus sex dies per symbolũ intelligere, quòd sex diebus mũdi opera sunt creata, vt per tempus opera, per opera mundum intelligamus. Et ideò mundi temporibus impletis, resurrectio futura mõstratur: aut quia is, qui supra mundum ascenderit, & huius sæculi momenta transcenderit, velut in sublimi locatus futuræ resurrectionis fructum expectabit æternum. Transcendamus igitur opera mundi, vt possimus facie ad faciem Deum videre. Ascende in montem, qui euangelizas Sion. Si in montem ascendit, qui euangelizat Sion, quantò magis, qui Christum euangelizat, & Christum in gloriam resurgentem? ℟. Vocauit. 10.

Lectio viij.

TRes autem soli, & tres electi ducuntur in montem. Putarem in tribus, mysticè genus hominum cõprehensum, quia ex tribus filijs Noe genus omne defluxit humanum, nisi electos cernerem. Tres igitur eliguntur, qui ascenderent in mõtem, quia & duo eliguntur, qui cum Dño viderentur. Vtrinque sacratus numerus: & hoc fortasse propterea, quia nemo potest resurrectionis gloriam videre, nisi qui integrum mysterium Trinitatis incorrupta fidei sinceritate seruauerit. Petrus ascẽdit, qui claues regni cęlorum accepit: Ioannes, cui cõmittitur Dñi Mater: Iacobus, qui primus martyrium sustinuit.
℟. Deus. 11. ix. Lect. de S. Clara.

Die 13. Augusti.

In die Octaua Transfigur. Dñi.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Cyrilli Episc. Alexandrini.
Apud. Metaph. post med. Lectio iv.

ARbitratus fortasse beatus Petrus aduenisse tempus regni Dei, in mõte quidem versari deligit; dicit autem tria esse facienda tabernacula, nesciens quid diceret. Non erat enim tempus consummationis sæculi, neque in præsenti tẽpore sunt sancti futuri participes spei eis promissæ: cùm ergo dispensatio adhuc esset in principio, & nondũ esset finita, quomodo erat consentaneum Christum, qui venerat propter charitatem in mundũ, desinere pro eo velle pati? Nesciebat ergo Petrus quid diceret. ℟. Inebriati. 10. Lectio v.

CÆterum præter admirabile, & arcanum Christi gloriæ spectaculum

culum, aliquid quòque aliud factum est vtile, & necessariũ ad confirmandam in se fidem, non solis discipulis, sed etiam nobis ipsis. Desuper enim ex alto extitit vox Dei, & Patris, dicentis; Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi benè complacui; ipsum audite: Et dum facta est, inquit, vox, inuentus est solus Iesus. Ecce præsente Moyse Pater iubet sanctis Apostolis, vt eum audiant; quòd si eos voluisset sequi præcepta Moysis, dixisset: seruate legem. Nunc autem ne hoc quidem dicit Deus, & Pater. Aberat quidem Moyses, Elias autem non aderat, solus verò erat Christus: iussit ergo ipsum audire. Ipse est enim finis legis, & Prophetarum.

℟. Præceptor. 10. Lectio vj.

PRopterea Iudæorum populum allocutus est, dicens: Si crederetis Moysi, crederetis vtique mihi, ille enim de me scripsit. Quoniam autem, & per sapientissimum Moysen datum præceptum contemnere, & quæ per sanctos Prophetas dicta sunt, nihil ducere perpetuò perseuerarunt, iure sunt abalienati, & exturbati à bonis, quæ promissa sunt ipsis patribus. Obedientia enim melior est, quàm sacrificium: & auscultatio, quàm adipes agnorum: sicut scriptũ est; & ita quidem se habet rex Iudæorum. Nobis autem, qui eius aduentum agnouimus, omnia omnino bona aderunt, per ipsum, & in ipso Christo. Per quem, & cum quo Deo, & Patri gloria, & potentia, cum sancto Spiritu in sęcula sęculorũ. Amen.

℟. Si ministratio. 10.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Matthæum. Lectio vii.

IN illo tempore: Assumpsit Iesus Petrum, & Iacobum, & Ioannem fratrem eius, & duxit illos in montẽ excelsum seorsum: & transfiguratus est ante eos. Et reliqua.

De Homilia S. Ambrosij Episcopi.

HIc est Filius meus dilectus; hoc est, non Elias filius: non Moyses filius; sed hic est Filius, quem solum videtis; recesserant enim illi, vbi cœpit Dominus designari. Vides hanc non solùm insipientium, sed etiam perfectorum, imò etiam cęlestium fidem esse perfectam, Filium Dei scire. Sed quoniam hæc iam supra diximus, cognosce nubem istam non fumigantium esse montium nebuloso humore concretam, & coacti aeris caligine piceam, quæ cęlum tenebrarum horrore subtexerat: sed lucidam nubem, quæ nos non pluuialibus aquis, & humentis alluuione imbris immadet, sed de qua mentes hominum, voce Dei omnipotẽtis emissa, ros fidei rigauit.

℟. Vocauit. 10. Lectio viii.

ITaque cùm tres essẽt, vnus est factus. Tres in principio videntur, vnus in fine. Perfecta enim fide vnum sunt. Denique hoc etiam Dominus Patrem orat, vt omnes vnum simus. Nec solùm Moyses, & Elias in Christo vnum sunt, sed etiam nos vnum corpus sumus Christi. Ergo & illi tãquam in vno corpore recipiuntur in Christi corpus: quia & nos vnum erim⁹ in Christo Iesu. Aut fortassis, quia lex, & Prophetæ ex verbo; quæ autẽ ex verbo cęperunt in verbo desinunt. Finis enim legis est Christus, ad iustitiam omni credenti. ℟. Deus, qui. 11. ix. Lec. de SS. Hippolyto, & Cassiano.

Die 3. Maij.

INFRA OCTAVAM INVENT. S. CRVCIS.

In die festo. Si sit primæ classis, lectio oct.

oct. terminetur ad illa verba, Intendat. Lectio ix. vsque ad finem omissa Lectione SS.

Die 4. Maij. Secunda die.

In secundo Nocturno.

Sermo Sancti Ambrosij Episcopi.

Serm. 52. post init. edit. Rom. Lect. iv.

GRande Crucis est sacramentum, & si intelligamus, per hoc signum etiam mundus ipse saluatur. Nam cum à nautis scinditur mare, prius ab ipsis arbor erigitur, velum distenditur, vt Cruce Domini facta aquarum fluenta rumpantur, & hoc dominico securi signo portum salutis petunt, periculum mortis euadunt. Figura enim sacramenti quędã est velum suspensum in arbore, quasi Christus sit exaltatus in Cruce, atq; ideò confidentia de mysterio veniẽte, homines ventorum procellas negligunt, peregrinationis vota suscipiunt. ℟. Nos autem gloriari oporter in Cruce Dñi nostri Iesu Christi, in quo est salus, vita, & resurrectio nostra: * Per quem saluati, & liberati sumus, alleluia. ℣. Tuam Crucem adoramus, Domine, & recolimus tuam gloriosam passionem. Per.

Lectio v.

SEd & bonus agricola cùm parat terræ solum vertere, & vitæ alimenta perquirere, non nisi per signũ Crucis id facere conatur. Dum enim aratro dentale subijcit, affigit aures, stiuam inferit, figuram Crucis imitatur. Cœlum quoque ipsum huius signi figura dispositum est; nam cùm quatuor partibus distinguitur, quatuor quasi Crucis angulis continetur: ipsius etiam incessus hominis, cùm manus leuauerit, Crucem pingit, atque ideò eleuatis manibus orare præcipimur, vt ipso quoque membrorum gestu, passionem Domini fateamur; tunc enim citiùs nostrà exauditur oratio, cùm Christum, ad quem mens loquitur, etiam corpus imitatur. ℟. Dum sacrum pignus cœlitus reuelatur, Christi fides roboratur: * Adsunt prodigia diuina in virga Moysi primitus figurata, alleluia, alleluia. ℣. Ad crucis contactum resurgunt mortui, & Dei magnalia reserantur. Adsunt.

Lectio vj.

HOc etiã exemplo Moyses sanctus, cùm cõtra Amalech bellum gereret, nõ armis, non ferro, sed eleuatis eum ad Deũ manibus superauit, sic enim habes scriptum: Cùm eleuasset manus suas Moyses, pręualebat Israel: cũ autem remisisset manus suas, præualebat Amalec. Hoc igitur dominico signo scinditur mare, terra colitur, cœlum regitur, homines conseruantur. Hoc inquam dominico signo etiam reserantur inferna. Nam ex quo homo Dominus Iesus, qui ipsam Crucẽ gestabat, sepultus in terra est, veluti dirupta ab eo exarata terra omnes, quos retinebat, mortuos germinauit. ℟. Hoc signum Crucis erit in cœlo, cum Dominus ad iudicandum venerit. * Tũc manifesta erunt abscondita cordis nostri, alleluia, alleluia. ℣. Cùm sederit Filius hominis in sede maiestatis suæ, & cęperit iudicare sæculũ per ignẽ. Tunc. Gloria. Tunc.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Ioannem. Lectio vij. *Cap. 3.*

IN illo tẽpore: Erat homo ex Pharisæis, Nicodemus nomine princeps Iudæorum. Hic venit ad Iesum nocte, & dixit ei: Rabbi scimus, quia à Deo venisti magister. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

Ex Tract. 12. in Ioan.

DEmonstratum est magnum sacramẽtum rei futuræ, ipse Dominus

minus testatur in hac lectione, vt nemo possit aliud interpretari, quã quod ipsa Veritas de se indicat. Dictum est enim ad Moysen à Domino, vt faceret æneum serpentem, & exaltaret illum in ligno in eremo; & admoneret populũ Israel, vt si quis morsus esset à serpente, ad serpentem in ligno exaltatum attenderet, factum est: mordebantur, homines intuebantur, & sanabantur. Quid serpentes mordentes? Peccata de mortalitate carnis. Quis est serpens exaltatus? Mors Domini in cruce. Quia enim à serpente mors, per serpentis effigiem figurata est mors. Morsus serpentis lethalis, mors Domini vitalis.

℞. Dulce lignum, dulces clauos, dulce pondus sustinuit: * Quę sola digna fuit portare pretium huius sęculi, alleluia. ℣. Hoc signum Crucis erit in cœlo; cùm Dominus ad iudicandum venerit. Quæ. Lectio viij.

ATtenditur serpens, vt nihil valeat serpẽs. Quid est hoc? Attenditur mors, vt nihil valeat mors. Sed cuius mors? Mors si dici potest mors vitæ, imo quia dici potest, mirabiliter dicitur. Sed numquid non erit dicẽdum, quod fuit faciendum? Ego dubitem dicere, quod Dominus pro me dignatus est facere? Nonnè vita Christus? tamen in Cruce Christus. Sed in morte Christi mors mortua est, quia vita mortua occidit mortem, plenitudo vitæ deglutiuit mortem: absorpta est mors in Christi corpore. Sic & nos dicemus in resurrectione, quãdo iam triumphantes cantabimus: Vbi est mors contentio tua? vbi est mors aculeus tuus? Interim modo, fratres, vt à peccato sanemur, Christum crucifixum intueamur.

℞. Sicut Moyses exaltauit serpentem in deserto, ita exaltari oportet Filium hominis: *Vt omnis qui credit in ipsum, non pereat, sed habeat vitam æternam, allel. ℣. Non misit Deus Filium suum in mundum vt iudicet mundum, sed vt saluetur mundus per ipsum. Vt. Gloria. Vt.

Nona lectio de S. Monica.

Die 5. Maij. Tertia die.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

De temp. ser. 101. post med. Lectio iv.

QVid dulcius, quid suauius, vel cogitari, vel dici potest, quàm sanctæ Crucis mysterium, per quam non solum ab inferis reuocari, sed etiam in cœlos eleuari meruimus? quia sine vlla dubitatione, vbi caput nostrum Christum ascendisse credimus, membra illius secutura esse confidimus. Ligni Crucis etiam vmbra, vel figura, in veteri quoque testamento plurimùm valuerunt. Nullum Moyses signum sine ligni sacramẽto peregit: vt enim signa, & prodigia faceret in Ægypto, virgam accepit à Domino, & ad signa quæque diuinitus audiebat, & dicebatur ei: Eleua virgam tuam.

℞. Nos autem. 16. Lectio v.

NOn vtique Deus virgæ auxilio indigebat, sed erigebatur, vt scire possimus, quantum esset illud futuri ligni mysterium, cuius fuerat vmbra figuratum virgæ illius sacramẽtum. Forte si rubrum mare diuidendum est, iubetur Moyses eleuare virgam, & mare cognoscens venturi ligni figuram, mox iter populo pandit insuetum. Si ad aquam Maræ amaram venitur, nisi lignum in se susceperit, non dulcescit. Quæ res erat indicio, amaritudinem gentium per lignum Crucis in vsum dulcedinis quandoque esse vertendam; si autem non habet aquam populus vnde bibat,

bat, petra ligno percutitur, & dat per gratiam, quod non habuerat per naturam. ℞. Dum sacrum. 16.

Lectio vj.

O Crux, cuius tantus, ac talis decerpitur fructus. Fructus autē Crucis, gloriæ est resurrectio. Hic fructus ligni huius verè plātatus est secus decursus aquarum: semper enim Cruci baptisma iungitur. Dedit hoc lignum fructum in tempore suo, dedit fructum in terris Domini resurrectione, dabit & cum apparuerit de cęlis ille, qui visus est super terram, cùm pręcedente ipso Crucis signo iam fulgido venerit de supernis, tunc resurgent corpora sepultorum, tunc exultabunt sancti in gloria, tunc in suis cubilibus lętabuntur, qui nunc de sui Regis, ac Domini Cruce non confunduntur, sed potiùs gloriantur. ℞. Hoc signum. 17.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij.

IN illo tēpore: Erat homo ex Pharisæis, Nicodemus nomine, princeps Iudæorum. Hic venit ad Iesum nocte, & dixit ei: Rabbi, scimus quia à Deo venisti magister. Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

Ex ho. 16. in Io. c. fin.

CVm incredibilem suam erga humanum genus per Baptisma liberalitatem ostendisset, addit huius causam (neque illam minorem) hoc est, per Crucem. Quemadmodum igitur Paulus ad Corinthios hæc simul iungit beneficia, inquiens: Numquid Paulus crucifixus est pro vobis? aut in nomine Pauli baptizati estis? si quidem hęc duo maximè ineffabilem Christi in nos amorem præseferunt, & quod pro inimicis passus sit, & mortuus, & per Baptismum integram peccatorum veniam largitus. Sed quanam gratia non manifestè se crucifigendum aperuit, sed ad veterem figuram auditores relegauit? ℞. Dulce lignum. 17. Lect. viij.

PRimùm quidem, vt veterum ad nouam cognitionem intelligeres: deinde vt intelligas, non inuitum ad passionem venisse, & præterea nullum sibi ex eo damnum, sed multorum salutem secuturam. Ne igitur quispiam diceret, quomodo possunt in Crucifixum credentes salui fieri, cum se à morte non liberauit? veterem in medium adducit historiam; nam si ad ænei serpentis simulacrum aspicientes Iudęi à morte liberabantur: quantò maiori, qui in Crucifixum credunt beneficio fruentur? neque enim quòd Crucifixus est, idcircò eum imbecillitatis arguas, neque Iudæos superiores dixeris, sed mundum Deus amauit. ℞. Sicut Moyses. 17. Lectio ix.

VIdes Crucis causam, & ex ea salutem? vides, vt figura veritati consentiat? illic mortem fugerunt Iudęi, sed temporalem; hic sempiternam fideles: illic ictus serpentum suspensus serpens sanauit: hic incorporei serpentis plagas Iesus Cruci affixus curauit: illic æs suspensus erat in serpentis effigiem; hic dominicum corpus à spiritu formatū. Serpens illic mordebat, & serpens sanabat: hic mors perdidit, & mors saluum fecit. Ad hæc, quæ interimebat serpens, veneno sæuiebat; qui liberabat, nullo; sic & hic; nam ea, quę perdebat mors, peccatum habebat, quemadmodum serpens venenum: Domini autem mors ab omni immunis erat peccato, vt æreus serpens veneno. Te Deum.

6. Maij. Quarta die.

Fit de S. Ioann. ante portam Latin. dupl. cum comm. oct.

7. Ma-

7. Maij. Quinta die.

De S. Stanislao Episc. mart. semid. cum comm. oct.

8. Maij. Sexta die.

De Apparitione S. Michaelis Archang. dupl. cum comm. oct.

9. Maij. Septima die.

De S. Gregorio Nazianz. Episc. Conf. dup. cum comm. oct.

Die 10. Maij. In die Octaua.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Ioannis Chrysostomi.

Serm. 2. Inuent. S. Crucis post initium in Bibliot. Homiliar. Lectio iv.

NEminem gloriosorum salutis nostrę signorum pudeat, sūmęque bonorum, qua & viuimus, & sumus, sed vt coronā, sic Christi Crucem feramus; etenim nostra omnia per illam perficiuntur: siue regeneratione, & renouatione opus est, Crux præsto est; siue mysticus ille cibus sumendus, siue in ordinem ecclesiasticum aliqui cooptandi, siue quiduis aliud faciendum est, vbique victoriæ nostræ signum adest: ob eamq; caussam, illam & in ædibus, & in muris, & in foribus, & in fronte, & in mente cum magno studio depingimus, & insculpimus. Nostræ enim salutis, communisque libertatis, & bonitatis Domini nostri hoc signum est; cùm ergo insigniris tibi in mētem, veniat vis omnis, quam in se Crux cōtinet: ac tum denique iram, omnesque à ratione auersos animi impetus extinxeris. ℟. Nos autem. 16. Lect. v.

NOn enim omninò digitò imprimenda, & consignanda est, sed prius voluntate, ac iudicio cum magna fide; quia sic in oculis, vultuque impressa impurorum, scelestorumque dæmonum nullus ad te accedere, aut in propinquo stare vmquam poterit, cernens gladium, quo vulnus, plangāq; accepit, vidensq; ensem, quo mortē accepit: si enim nos, cùm loca, in quibus damnati secantur, videmus, exhorrescimus: cogita, quid euenturum sit cum diabolo, cum arma videbit, quibus vim, potestatemque eius omnem Christus dissoluit, serpentisq; caput amputauit. Hoc etiam signum ianuas clausas maiorum nostrorum ætate aperuit; hoc noxia, mortiferaq; venena profligauit: hoc cicutæ vim diluit: hoc deniq; venenatarum bestiarū morsus curauit. ℟. Dum. 16. Lectio vj.

SI enim inferorum portas aperuit, & cœlorum orbes laxauit, paradisique aditum, introitumque restituit, & diaboli neruos fregit: quid mirum videri debet, si mortifera venena, & alia eiusdem generis vincit, & superat? Hoc igitur in mente tua insculpe, animorumque nostrorum salutem amplectitur. Crux enim hæc orbem terrarum conuertit, errorem expuit, veritatem reuocauit, terram cęlum fecit, homines Angelos reddidit. Hinc dæmones non iam horribiles sunt, aut metuendi, sed contemnendi; neq; mors est mors, sed somnus. Hac abiecta sunt humi, conculcataque omnia, quæ nobis aduersantur. ℟. Hoc signum. 17.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij.

IN illo tēpore: Erat homo ex Pharisæis, Nicodemus nomine, princeps Iudæorum. Hic venit ad Iesum nocte, & dixit ei: Rabbi, scimus, quia à Deo venisti magister. Et reliqua.

Homilia S. Ambrosij Episcopi.

Ex serm. 51. edit. Rom.

SIcut Moyses exaltauit serpentem in deserto, ita exaltari oportet Filium hominis. Vnde si affixus serpens ligno filijs Israel cōtulit sanitatem, quantò magis salutem præstat po-

populis Dominus in patibulo crucifixus? & si figura tantum profuit, quantum prodesse credimus veritatem? Serpens igitur primus crucifigitur. Rectè planè, vt, quia primus apud Deum peccauerat diabolus, primus Crucis sententia feriretur. In ligno enim crucifigitur; rationabiliter factum, vt quia homo in paradiso per arborem concupiscētiæ deceptus fuerat, nunc idem per ligni arborem saluaretur, atque eadem materia, quæ causa mortis fuerat, esset remedium sanitatis. ℟. Dulce. 17.

Lectio viij.

DEinde post serpentem, in Saluatore homo ipse crucifigitur, scilicet vt post auctorem puniatur & facinus; Per primam enim Crucem vindicatum est in serpentem, per secundam in venena serpentis: hoc est, primùm auctor ipse punitur, deinde eius malignitas cōdemnatur. Virus enim, quod persuasione sua in hominē transfuderat, nunc reijcitur, nunc curatur. Nam cùm homo passioni addicitur, non morti traditur, sed mortis in eo facinus emēdatur. Hoc enim egit Dñs per hominē, quem suscepit, vt dum innocens patitur, præuaricationi illius diabolicæ in eo inobedientia corrigatur, & deinceps liber à culpa fieret, ac liber esset à morte. Habentes igitur Dominum Iesum, qui nos passione sua liberauit, in ipsum aspiciamus semper, & de ipsius signo speremus nostris vulneribus medicinā. ℟. Sicut Moyses. 17

Nona Lectio de S. Gord. & Epim.

Die 14. Septembris.

INFRA OCTAVAM EXALTAT. S. CRVCIS.

15. *Septemb. Secunda die.*

Fit de die octau. Natiu. B. Mariæ dupl. cum comm. Oct.

16. *Sept. Tertia die.*

De SS. Cornelio, & Cypr. Pontif. mart. semid. cum comm. Oct.

Die 17. Sept. Quarta die.

In secundo Nocturno.

Tres Lect. S. Ambrosij. Grāde Crucis, vt in ij. die infr. Oct. Inuent. 16. cum ijsdem Respons. omisso Allel.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij. *Cap.* 12.

IN illo tempore: Dixit Iesus turbis Iudæorum: Nunc iudicium est mundi: nunc princeps huius mundi eijcietur foras. Et reliqua.

De Homilia sancti Leonis Papæ.

Ex serm. 6. de pass. in med.

MEritò dixerat Dominus: Cum exaltatus fuero, omnia ad me traham! idest, totam causam humani generis agam, & olim perditam in integram reuocabo naturam, in me omnis infirmitas abolebitur, in me omnis plaga sanabitur. Exaltatum autem Iesum ad se traxisse omnia, non solùm nostræ substantiæ passione, sed etiam totius mundi commutatione monstratum est. Pendente enim in patibulo Creatore, vniuersa creatura congemuit, & Crucis clauos omnia simul elementa senserūt. Nihil ab illo supplicio liberum fuit. ℟. Dulce lignum. 17. sine Alleluia.

Lectio viij.

HOc in communionem sui & terram traxit, & cœlum; hoc petras rupit, monumenta aperuit, inferna reserauit, & densarum horrore tenebrarum radios solis abscondit. Debebat hoc testimonium suo mundus auctori, vt in occasu conditoris sui vellent vniuersa finiri. Sed patientia Dei seruat rebus, atque temporibus ordinem suum, nosque in illum potius vocat affectum, vt eorum salutem petamus,

quorum

quorum crimine horremus. Tanto igitur pretio, tanto sacramento eruti de potestate tenebrarũ, & ab antiquæ captiuitatis vinculis absoluti; dat operã Dilectus summus, vt integritatem mentium vestrarum nulla diabolus arte corrumpat.

℟. Sicut Moyses. 17. sine Alleluia.

Lectio ix.

QVicquid nobis cõtra Christianam fidem ingeritur, quicquid contra mandata Dei suadetur, de illius deceptionibus venit, qui nos innumeris dolis ab ęterna vita conatur euertere, captando quasdam occasiones infirmitatis humanæ, per quas incautas, negligentesq; animas in laqueos iterùm suæ mortis inducat. Anni vitæ nostræ, & actionum temporalium qualitates in summi, & veri Dei potestate consistunt, cuius auxilium, misericordiam in omnibus, quæ obtinere cupimus, implorare debemus. Quoniã si pro nobis Deus, quis contra nos? qui Filio suo proprio non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit eum, quomodo non etiam cum illo omnia nobis donauit? qui viuit & regnat in sæcula sæculorum. Amen. Te Deum.

Die 18. Septembr. Quinta die.

In secundo Nocturno.

Tres lect. S. August. Quid dulcius. 17.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij. *Cap. 12.*

IN illo tempore: Dixit Iesus turbis Iudæorum: Nunc iudicium est mundi: nunc princeps huius mundi eijcietur foras. Et reliqua.

Homilia S. Ioanni Chrysostomi.

Ex Homil. 66. in Ioan.

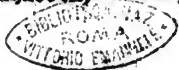
NVnc princeps mundi huius eijcietur foras: per mortem scilicet meam. Et ego si exaltatus fuero, omnes traham ad me ipsum, hoc est, etiam Gentiles; & ne quis diceret: Quomodo si te vicit, eijcietur? Non vicit, inquit; quomodo enim, qui alios trahit, victus esse poterit: & nõ dicit; resuscitabo; sed maius; omnes traham ad me ipsum; nam si dixisset, resuscitabo, non significaret crediturος: sed cum credituros dicit, & resurrecturos confirmat: si enim mortuus mansisset, & purus homo fuisset, nemo credidisset.

℟. Dulce. 17. Lectio viij.

OMnes traham ad me ipsum. Quomodo ergo inquit Patrem trahere? quia trahente Filio, Pater etiam trahit; traham, inquit, tamquam à tyranno detentos, & per se minimè potentes eius manus effugere, vtpotè repugnantis. Alio loco rapinam appellat. Nemo potest spolia fortis rapere, nisi prius alliget eum, & tunc rapiat. Hæc autem ad illius vim ostendendam dicit, vt illic rapinam, hic tractionem appellaret, quòd cum intelligamus, resurgamus, glorificemus Deum, non fide tantum, sed & vita: aliter non esset gloria, sed blasphemia. ℟. Sicut. 17.

Ex hom. 67. Lectio ix.

REspondit ei turba: Nos audiuimus ex lege, quod Christus manet in æternum. Norant igitur Christum immortalem, & vitam habere sine fine? vnde etiam quid diceret intelligebant; nam sæpè numero in scripturis simul & passio, & resurrectio ponitur; sed hi arbitrati silentium ei imponere, & non esse Christum ostendere, Christum in æternum manere confitentur: & vide quam prauè: non enim inquiunt. Nos audiuimus, quod Christus nihil patitur, neque crucifigitur, sed manet in æternum. Hic videre licet, multis eos intellectis sponte sua in malitia perstitisse. Te Deum.

19. *Sept. Sexta die.*

Fit de SS. Ianuar. & soc. semid. cum commemor. oct.

20. *Sept. Septima die.*

Fit de SS. Eustachio, & soc. semid. cum commem. oct.

21. *Sept. In die Octaua.*

Fit de S. Matthæo Apost. & Euang. dupl. cum commem. diei octauæ.

INFRA OCTAVAS FESTORVM BEATÆ Mariæ Virginis.

SECVNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. August. Episc. Lect. iv.

EXultat Maria, & matrem se læta miratur, & de Spiritu sancto se peperisse gaudet: nec quia peperit innupta, terretur: sed quia genuerit, cum exultatione miratur. O fęmina super fęminas benedicta, quæ virum omninò non nouit, & virũ suo vtero circumdedit. Circumdat virum Maria Angelo fidem dando, quia Heua perdidit virum serpenti consentiendo. O felix obedientia, ò insignis gratia: quæ dum fidem humiliter dedit, cœli in se opificem corporauit. Hinc promeruit gloriam, quam ipse postmodum hausit. Ecce, ait, ex hoc beatam me dicent omnes generationes. Lectio v.

O Beata Maria, quis tibi dignè valeat iura gratiarum, ac laudum præconiam rependere, quæ singulari tuo assensu, mundo succurristi perdito? Quas tibi laudes fragilitas humani generis persoluat, quæ solo tuo commercio recuperandi aditum inuenit? Accipe itaque quascumque exiles, quascumque meritis tuis impares gratiarum actiones: & cum susceperis vota, culpas nostras orando excusa. Admitte nostras preces intra sacrarium exauditionis, & reporta nobis antidotum reconciliationis. Lectio vj.

SIt per te excusabile, quod per te ingerimus: fiat impetrabile, quod fida mente poscimus. Accipe quod offerimus, redona quod rogamus, excusa quod timemus: quia tu es spes vnica peccatorum. Per te speramus veniam delictorum, & in te beatissima nostrorum est expectatio præmiorum. Sancta Maria succurre miseris, iuua pusillanimes, refoue flebiles, ora pro populo, interueni pro clero, intercede pro deuoto fœmineo sexu: sentiãt omnes tuum iuuamen, quicumque celebrant tuam sanctam festiuitatem. *vel apponatur aliud nomen festi B. M. de quo fit Offic.*

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo Sancti Bernardi Abbatis.

Serm. in cap. 12. Apoc. Lectio iv.

NOuum fecit Dominus super terram, vt mulier circumdaret virum, nec alium quàm Christum, de quo dicitur: Ecce vir, Oriens nomen eius. Nouum quoque fecit in cęlo, vt mulier sole appareret amicta. Denique & coronauit eum, & vicissim ab eo meruit coronari. Egredimini filiæ Sion, & videte Regem Salomonem in diademate, quo coronauit eum mater sua. Verùm hoc aliàs. Interim sanè ingredimini magis, & videte Reginam in diademate, quo coronauit eam Filius suus. In capite, inquit, eius corona stellarum duodecim. Lectio v.

DIgnum planè stellis coronari caput, quod & ipsis longè clarius micas, ornet eas potiùs, quam ornetur ab eis. Quidni coronent sidera, quam sol vestit? Sicut dies verni circumdabant eam flores rosarum, & lilia

illa conuallium. Nimirum læua sponsi sub capite eius, & iam dextera illius amplexatur eam. Quis illas æstimet gemmas, quis stellas nominet, quibus Mariæ regium diadema compactum est? Lectio vj.

QVid ergo sidereum micat in generatione Mariæ? Planè quòd ex regibus orta, quòd ex semine Abrahæ, quòd generosa ex stirpe Dauid. Si id parum videtur: adde quòd generationi illi ob singulare priuilegium sanctitatis diuinitus nescitur esse concessa: quòd longè ante eisdem patribus cœlitus repromissa, quod mysticis præfigurata miraculis, quòd oraculis prænunciata propheticis. Hāc enim sacerdotalis virga dum sine radice floruit: hanc Gedeonis vellus, dum in medio siccæ areæ maduit: hanc in Ezechielis visione orientalis porta, quæ nulli vmquam patuit, præsignabat.

QVARTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Ioannis Chrysost. Lect. iv.

DEi filius non diuitem, aut locupletem aliquam fœminam sibi matrem elegit, sed beatam virginem illam, cuius anima virtutibus ornata erat. Cum enim beata Maria supra omnem hominum naturam castitatem seruaret, propterea Christum Dominum in vtero concepit. Ad hanc igitur sanctissimam virginem, & Dei Matrem accurrentes, eius patrocinijs vtilitatem assequamur. Itaque quæcumque estis virgines, ad Matrem Domini confugite. Illa enim pulcherrimam, pretiosissimam, & incorruptibilem possessionem patrocinio suo vobis conseruabit. Lectio v.

MAgnum re vera miraculum, fratres dilectissimi, fuit beata semper Virgo Maria. Quidnamque illa maius, aut illustrius vllo vmquā tempore inuentum est, seu aliquando inueniri poterit? Hæc sola cœlum, ac terram amplitudine superauit. Quid nam illa sanctius? Nō prophetæ, non Apostoli, non Martyres, non Patriarchæ, non Angeli, non Throni, non Dominationes, non Seraphim, non Cherubim, non deniq; aliud quidpiam inter creatas res visibiles, aut inuisibiles maius, aut excellentius inueniri potest. Eadem ancilla Dei est, & Mater: eadem virgo, & genitrix. Lectio vi.

HÆc eius Mater est, qui à Patre ante omne principiū genitus fuit, quem Angeli, & homines agnoscunt Dominum rerum omnium. Vis ne cognoscere quāto Virgo hęc præstantior sit cęlestibus potentijs? Illę cum timore, & tremore assistunt faciem velantes suam: hæc humanū genus illi offert, quem genuit. Per hanc & peccatorum veniam consequimur. Aue igitur Mater, cœlum, puella, virgo, thronus, Ecclesię nostrę decus, gloria, & firmamentum, assiduè pro nobis precare Iesum Filium tuum, & Dominum nostrum: vt per te misericordiam inuenire in die iudicij, & quæ reposita sunt ijs, qui diligunt Deum, bona consequi possimus, gratia, & benignitate Domini nostri Iesu Christi, cuique sit, & Patri simul, & sancto Spiritui gloria, & honor, & imperium nunc, & semper in sæcula sæculorum. Amen.

QVINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Epiphanij Episc. aduersus hæreses. Lectio iv.

BEata Mater Dei Maria per Euā significatur, quę per ænigma accepit, vt mater viuentium vocetur. Illa etenim mater viuentium vocata est etiam postquam audiuit: Terra

es,& in terram reuerteris; post trãſgreſſionem. Et mirum eſt,quòd poſt tranſgreſſionem hoc magnũ cognomen habuit. Et quod quidem pertinet ad rem ſenſibilem, ab illa Eua omnis hominum generatio deducta eſt in terra: hic autem verè à Maria, hæc vita mundo genita eſt,vt viuentem gigneret, & fieret Maria mater viuẽtium. Per ænigma igitur Maria mater viuentiũ appellata eſt. Lec. v.

EVæ datum eſt operire corpus ſenſibile propter nuditatẽ ſenſibilem: Mariæ verò datum eſt à Deo, vt pareret nobis Agnum, & ex gloria ipſius Agni fieret nobis, velut à vellere ſapientiæ per virtutem ipſius, indumẽtum incorruptibilitatis. Eua etiam mortis cauſa facta eſt hominibus: per ipſam enim mors ingreſſa eſt in mundum: Maria verò cauſa vitæ,per quam genita eſt nobis vita,& per hanc Filius Dei aduenit in mundum,& vbi abundauit peccatum, ibi ſuperabundauit, & gratia: & vnde illata eſt mors, illinc proceſſit & vita,vt vita pro morte fieret:& qui per mulierẽ nobis vita factus eſt, mortẽ ex muliere inductam excluderet. Et quoniam illic Eua, cùm adhuc eſſet virgo, per inobedientiam tranſgreſſa eſt; econtrario per Virginem obedientia gratiæ facta eſt, annunciato aduentu in carne de cœlo, & vita æterna. Lectio vi.

DE Maria enim accipitur (liceat mihi hoc dicere) quod ſcriptũ eſt de Eccleſia. Relinquet homo patrem ſuum, & matrem ſuam & adhærebit vxori ſuæ: & erunt duo in carne vna. Sanctus autem Apoſtolus dicit: Myſterium hoc magnum eſt, ego autem dico in Chriſto,& Eccleſia. Et vide ſcripturarum accuratam dicendi proprietatem, quod de Adã quidem dixit, formauit; de Eua verò non formatam eſſe, ſed ædificatam. Accepit enim, inquit, vnam de coſtis eius, & ædificauit ipſi in vxorem. Quòd oſtendat, Dominum quidem de Maria efformaſſe ſibi ipſis corpus, ab ipſa verò coſta ædificatam eſſe Eccleſiam, in eo quòd punctum, & apertum eſt ipſius latus,& myſteria ſanguinis, & aquæ, pretia redemptionis facta ſunt.

SEXTA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Cyrilli Epiſc. Alexandrini. *Homil. contra Neſtorium.* Lectio iv.

HIlarem video cœtum fidelium omnium, qui conuenerunt promptis animis, à ſancta, & Dei Matre Maria ſemper Virgine conuocati. Laus, & gloria ſit tibi ſancta Trinitas, quæ omnes nos ad hanc celebritatem conuocaſti. Sit etiam tibi ſancta Dei Mater laus. Tu enim es pretioſa margarita orbis terrarum: tu lampas inextinguibilis, corona virginitatis, ſceptrum orthodoxæ fidei, templum indiſſolubile, continens eum, qui nuſquam contineri poteſt: Mater,& Virgo: tu benedicta inter mulieres, eius parens, qui benedictus venit in nomine Domini. Lectio v.

PEr te Trinitas ſanctificatur, per te Crux pretioſa celebratur, & adoratur in toto orbe terrarum. Per te exultat cœlum, lætantur Angeli, & Archangeli, fugantur dæmones:& homo ipſe ad cælum reuocatur: Per te omnis creatura idolorum errore detenta, conuerſa eſt ad agnitionem veritatis, & fideles homines ad ſanctum baptiſma peruenerunt, atque in toto orbe terrarum conſtructæ ſunt Eccleſiæ. Lectio vj.

TE adiutrice gentes veniunt ad pœnitentiam. Quid plura? Per te vnigenitus Dei Filius, vera illa lux efful-

effulsit sedentibus in tenebris, & vmbra mortis. Per te Prophetæ prænūciarunt, per te Apostoli salutem gētibus prædicarunt. Quisnam poterit tuarum laudum præconia explicare, Maria Mater, & Virgo? Hanc, fratres dilectissimi, celebremus eius Filium, Ecclesiæ sponsum immaculatum adorantes: cui honor, & gloria in sæcula sæcula sæculorum. Amen.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

Ex Ep.S.Ambr.Epis.ad Siriciū Papā.

Epist.82.al.7. Lectio iv.

DE via peruersitatis produntur dicere: Virgo concepit, sed non virgo generauit. Potuit ergo virgo concipere, non potuit virgo generare, cùm semper cōceptus præcedat, partus sequatur? Sed si doctrinis non creditur sacerdotum, credatur oraculis Christi, credatur monitis Angelorū dicentium: Quia non est impossibile Deo omne verbum. Credatur symbolo Apostolorū, quod Ecclesia Romana intemeratū semper custodit, & seruat. Audiuit Maria vocem Angeli, & quæ ante dixerat: Quomodo fiet istud? non de fide generationis interrogans, respondit postea: Ecce ancilla Domini, contingat mihi secundùm verbum tuum.

Ex lib. Sancti Hieronymi Presbyteri aduersus Iouinianum.

De Apolog. ad Pammachium, pro lib. aduersus Iouinianum in fin. Lect. v.

CHristus Virgo, Mater Virginis nostrę Virgo perpetua; Mater, & Virgo, Iesus enim clausis ingressus est ostijs: & in sepulchro eius, quod nouum; & in petra durissima fuerat excisum, nec antea quis, nec postea positus est. Hortus conclusus, fons signatus: de quo fonte ille fluuius manat, iuxta Ioel, qui irrigat torrentem, vel funium, vel spinarnm: funium peccatorum, quibus ante alligabamur: spinarum, quæ suffocāt sementem patrifamilias. Hæc est porta orientalis, vt ait Ezechiel, sēper clausa, & lucida, operiens in se, vel ex se proferēs sancta sanctorum, per quam Sol iustitiæ, & Pontifex noster secundùm ordinem Melchisedech ingreditur, & egreditur.

Ex libro S.Irenæi Episc.& mart. aduersus hæreses.

Lib.5.cap.19. Lectio vj.

IN sua propria veniente Domino, & sua propria eum baiulante conditione, quæ baiulatur ab ipso, & recapitulationē eius, quę in ligno fuit inobedientiæ, per eam, quæ in ligno est, obedientiam faciente, & seductione illa soluta, qua seducta est malè illa, quæ iam viro destinata erat virgo Eua: per veritatem euangelizata est bene ab Angelo iam sub viro virgo Maria. Quemadmodum enim illa per angelicum sermonem seducta est, vt effugeret Deum, præuaricata verbum eius: ita & hæc per Angelicum sermonem euāgelizata est, vt portaret Deum, obediēs eius verbo. Et sicut illa seducta est, vt effugeret Deum, sic hæc suasa est obedire Deo, vt virginis Euę virgo Maria fieret aduocata. Et quemadmodū adstrictū est morte genus humanū per virginem, soluatur per virginē; æqua lance disposita virginalis inobedientia per virginalem obedientiam.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

De expositione S. Gregorij Papæ in libros Regum.

In 1.Regum 1. Lectio iv.

FVit vir vnus de Ramathaim Sophim, de monte Ephraim. Potest montis nomine beatissima semper Virgo Maria, Dei Genitrix, designari. Mons quippe fuit, quia omnē

ele-

electæ creaturę altitudinem, electionis suæ dignitate transcendit. An non mons sublimis Maria, quæ, vt Conceptionem æterni Verbi pertingeret, meritorum verticem supra omnes Angelorum choros, vsque ad solium Deitatis erexit? Huius enim montis præcellentissimam dignitatem Isaias vaticinans ait: Erit in nouissimis diebus præparatus mons domus Domini in vertice mōtium. Mons quippe in vertice montium fuit, quia altitudo Mariæ supra omnes sanctos refulsit.

De Epist. S. Leonis Papæ ad Pulcheriam Augustam.

Epist. 13. ante med. Lectio v.

SAcramentum recōciliationis nostræ ante tempora æterna dispositum, nullæ implebant figuræ: quia nondum superuenerat Spiritus sanctus in Virginē, nec virtus Altissimi obumbrauerat ei, vt & intra intemerata viscera, ædificante sibi Sapientia domum, Verbum caro fieret, & forma Dei, ac forma serui in vnam conueniente personam, Creator temporum nasceretur in tēpore, & per quē facta sunt omnia, ipse inter omnia gigneretur. Nisi enim nouus homo, factus in similitudinem carnis peccati, nostram susciperet vetustatem, & consubstantialis Patri consubstantialis esse dignaretur & Matri, naturamque sibi nostram solus à peccato liber vniret; sub iugo diaboli generaliter teneretur humana captiuitas.

De expositione S. Basilij Episcopi in Isaiam Prophetam.

In cap. 8. post initium. Lectio vj.

ACcessi, inquit, ad Prophetissam: in vtero accepit, & peperit Filium. Quòd Maria Prophetissa fuerit, ad quam proximè accessit Isaias per prænotionem spiritus, nemo contradixerit, qui sit memor verborum Mariæ, quæ prophetico afflata spiritu elocuta est, quid enim ait? Magnificat anima mea Dominum, & exultauit spiritus meus in Deo salutari meo: quia respexit humilitatem ancillæ suæ: ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes. Quòd si animum accomodaueris vniuersis eius verbis, non vtique contentiosè negaueris eam fuisse Prophetissam, quòd Domini spiritus in eam superuenerit, & virtus Altissimi obumbrauerit ei.

Hic omittuntur lectiones infra oct. Conceptionis B. Mariæ, quia iam in plerisque Breuiarijs sunt impressæ, ac etiam in libellis.

Die 2. Februarij.

INFRA OCTAVAM PVRIFIC. B. MARIÆ.

Aue Regina cœlorum. non dicitur, nisi in fine Completorij vltimæ diei Octauæ, vel in qua terminatur. Oct. si intra eam occurrat Fer. 4. Cinerū.

Die 3. Februarij. Secunda die.

In secundo Nocturno.

Per totam hanc Octauam in secundo Noct. leguntur Lectiones, vt infra octauas festorum B. Mariæ. cum sequentibus Responsorijs. 22.

℟. iv. Simeon iustus, & timoratus expectabat redemptionē Israel: * Et Spiritus sanctus erat in eo.

℣. Responsum accepit Simeon à Spiritu sancto: non visurum se mortem, nisi videret Christum Domini. Et spiritus.

℟. v. Responsum accepit Simeon à Spiritu sancto, non visurum se mortem, nisi videret Christum Domini: * Et benedixit Deum, & dixit: Nunc dimittis seruum tuum in pace, quia viderunt oculi mei salutare tuum Domine.

℣. Cùm

℣. Cùm inducerent puerum Iesum parentes eius, vt facerent secundùm consuetudinem legis pro eo: ipse accepit eũ in vlnas suas. Et benedixit.
℟. vj. Cùm inducerent puerum Iesum parentes eius in templum, vt facerent secundùm consuetudinem legis pro eo, accepit eum Simeon in vlnas suas, & benedixit Deum, dicens: * Nunc dimittis Domine seruum tuum in pace. ℣. Suscipiens Simeon puerum in manibus exclamauit, dicens: Nunc dimittis.
Gloria Patri. Nunc dimittis.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij. *Cap. 2.*

IN illo tempore: Postquam impleti sunt dies purgationis Mariæ secundùm legem Moysi, tulerunt Iesum in Ierusalem, vt sisterent eum Domino, sicut scriptum est in lege Domini. Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.
Or. 7. init. 17. Declam. Patr. circa med.

TAmetsi Virgo nulla purgatione egeret: attamen, ne lex calcari videretur, adduxerunt puerum Iesum in Ierusalem, vt sisterent eum Domino, sicut scriptum est in lege Domini, vbi corporeæ expiationis mentio habetur, ibi lex Moysi tribuitur: vbi verò oblationis sãctæ, ibi, sicut in lege Domini scriptum est, dicitur. Hoc autẽ discrimen ea de causa non constituitur, quasi lex Moysis non sit lex Domini (quicquid enim Propheta Spiritu sancto afflatus, de re quapiam differens loquitur, Dominus suggerit) nihilominus, quòd expiatio corporeum typum præseferret, Moysis sanctio appellatur.
℟. Suscipiens Iesum in vlnas suas Simeon, exclamauit, & dixit: *Tu es verè lumen ad illuminationem gentium, & gloriam plebis tuæ Israel. ℣. Cùm inducerent puerum Iesum parentes eius, & ipse accepit eum in vlnas suas, & benedixit Deum, & dixit. Tu es. Lectio viij.

COntrà verò, quod omne primogenitum Domino sisteretur, Euangelista, quod primò ex vtero enatum erat, honorans, secundùm legem Domini sisti perhibet. Sicut scriptum est in lege Domini, omne masculinum adaperiens vuluam, sanctum Domino vocabitur. Hoc decretum, & hæc lex, totaque decreti, & legis ratio, & causa ob eum posita est, qui vterum aperturus erat. Nulla enim siue brutorum animantium, siue hominum primogenita comperta sunt vmquam, quæ aperirent vuluam; quare tantùm primogenita erant. Quem autem Virgo peperit, is solus vterum aperuit.
℟. Senex puerum portabat: puer autem senem regebat: * Quem virgo concepit, virgo peperit, virgo post partum, quem genuit, adorauit.
℣. Accipiens Simeon puerum in manibus, gratias agens benedixit Dominum. Quem. Gloria. Quem.

Nona Lect. de S. Blasio.
Die 1. Februarij. Tertia die.
In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Postquam impleti sunt dies purgationis Mariæ secundùm legem Moysi, tulerunt Iesum in Ierusalem, vt sisterent eum Domino, sicut scriptum est in lege Domini. Et reliqua.

Homilia Sancti Bernardi Abbatis.
Serm. 3. in Purificat. post init.

QVis non aduertat in ipso sententiæ huius initio, liberam Matrem Domini ab hoc præcepto? Putas enim, quia dicturus Moyses mulierem, quæ peperisset filium, immun-

mundam esse, non timuerit super Matre Domini blasphemiæ crimen incurrere, & idcircò præmiserit, suscepto semine? Alioquin, nisi pariturum præuidisset fine semine Virginē, quæ necessitas erat de suscepto semine fieri mentionem? Patet itaque, quòd lex ista Matrem Domini non includit, quæ non suscepto semine filium peperit. Putas ergo non poterat moueri animus eius, & dicere: Quid mihi opus purificatione? cur non ingrediar templum, quæ peperi Dominum templi? ℟. Suscipiens. 27.

Lectio viij.

VErè, ò beata Virgo, verè non habes causā, nec tibi opus est purificatione. Sed numquid Filio tuo opus erat circumcisione? esto inter mulieres tamquā vna earū: nā & Filius tuus sic est in numero puerorū: Circūcidi voluit, & nō multò magis velit offerri? offer Filium tuum, Virgo sacrata, & benedictum fructum ventris tui Domino repræsenta. Offer ad nostrā omnium reconciliationem hostiam sanctam, Deo placentem omnino placentem; omnino acceptabis Deus Pater oblationem nouam, & pretiosissimam hostiam. ℟. Senex. 27.

Lectio ix.

SEd oblatio ista, fratres, satis delicata videtur, vbi tantùm sistitur Domino redimitur auribus, & illicò reportatur. Venit, quando non in tēplo offerretur, nec inter brachia Simeonis, sed extra ciuitatē inter brachia Crucis. Veniet, quādo non redimeretur alieno, sed alios redimet sāguine proprio. Quia redemptionem misit Deus Pater populo suo. Sed quid, fratres, nos offerimus, aut quid retribuimus illi pro omnibus, quæ retribuit nobis? Ille pro nobis obtulit hostiam pretiosiorem, quam habuit, & nos ergo faciamus quod possumus, optimum quod habemus offerentes illi, quod sumus vtique nosmetipsi. Te Deum.

5. Februarij. Quarta die.

Fit de S. Agatha virg. mart. semid. cum commemor. Oct.

Die 6. Februarij. Quinta die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Postquam impleti sunt dies purgationis Mariæ secundùm legem Moysi, tulerunt Iesum in Ierusalem, vt sisterent eum Domino, sicut scriptum est in lege Domini. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyt.

Tom. 7. Hyem. post initium.

PRæcepit Domini in lege, vt, qui posset agnum pro filio, vel filia simul, & turturem, siue columbam offerret; qui verò non sufficeret ad offerendum agnum, duos iam turtures, vel duos columbæ pullos offerret. Ergo Dominus noster per omnia memor salutis, non solum homo fieri, cùm Deus esset, sed pauper fieri dignatus est pro nobis, vt nos sua paupertate simul, & humanitate, diuitiarum, & diuinitatis suæ donaret esse participes. ℟. Suscipiens. 27.

Lectio viij.

SEd libet paulisper intueri, cur hæ maximè volucres in hostiam Domini iubentur offerri: nam & Abraham Patriarcha, tanto ante legem, has in holocaustum Domino legitur obtulisse, & in plerisque legis cæremonijs, qui mundandus esset, per has iubebatur mundari. Columba ergo simplicitatem, turtur indicat castitatem: quia, & columba simplicitatis, & castitatis amator est turtur, ita vt si coniugem casu perdiderit, non aliam vltrà quærere curet. Meritò ergo turtur, & columba Domino offerun-

feruntur in hostiam, quia nimirum simplex, & pudica fidelium conuersatio gratum est illi sacrificium Iustitiæ. ℞. Senex. 27.

Nona Lectio de S.Dorothea.

6. Febr. Sexta die.

Fit de S. Romualdo Abbate semid. cum commemor. Oct.

Die 7.Febr. Septima die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Postquam impleti sunt dies purgationis Mariæ secundùm legem Moysi, tulerunt Iesum in Ierusalem, vt sisterent eum Domino, sicut scriptum est in lege Domini. Et reliqua.

De Homil. venerabilis Bedæ Presb.

QVòd autem Simeon, & Anna, prouectæ videlicet ætatis vir, & fœmina, deuotis confessionum officijs Dominum, quem corpore paruū vident, sed magnum diuinitate intelligunt, excipiunt? illam profectò populi Iudæorum synagogam figuratè denunciant: quæ longa incarnationis eius expectatione fatigata, promptis illum mox vt aduenit, & piarum vlnis actionum, & fidei non fictæ vocibus exaltare, ac magnificare studuit ac clamans illi, & dicens: Dirige me in veritate tua, & doce me: quia tu es Deus saluator meus, & te sustinui tota die. Sed & hoc dicendum, quia meritò vterque sexus ei gratulabundus occurrerit, qui vtriusque Redemptor apparebat. ℞. Suscipiens 27.

Ex comm. in Luc. post med. Lect. viij.

DEcebat enim omnium Saluatorem, sicut vēturū in carne, omnium toto sæculi tempore fidelium facto, vel dicto præsagiri, ita etiam venientem communi omnium laude prædicari, impleta prophetia, quæ dicit: Laudate Dominum de cælis, & cætera, vsquequo ait: Iuuenes, & virgines, senes cum iunioribus laudent nomen Domini, quia exaltatum est nomen eius solius. Confessio eius super cœlum, & terram. ℞. Senex. 27.

Lectio ix.

QVòd autem ait: Et venit spiritu in templum, significat eum eadem spiritus gratia, qua olim venturum præcognouerat, etiam nunc venientem, & iam iamque à se videndum cognouisse Saluatorem. Magna quidem Domini potentia, sed non minor claret humilitas, vt qui cœlo, terraque non capitur, grandæui hominis gestetur totus in vlnis. Sed & tropicè accipit Simeon Christum, veteranus infantem, vt doceat nos exuere veterem hominem, qui corrumpitur cum actibus eius, & renouato spiritu mentis nostræ, induere eum, qui secundùm Deum creatus est in iustitia, & sanctitate, & veritate. Te Deum.

Die 9.Febr. In die Octaua.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Postquam impleti sunt dies purgationis Mariæ secundùm legem Moysi, tulerunt Iesum in Ierusalem, vt sisterent eum Domino, sicut scriptum est in lege Domini. Et reliqua.

Homilia S.Ioannis Chrysostomi.

Tract.7. vt suprà.

LVmen ad reuelationem gentiū, Cur lumen? quia gentes in tenebris versabantur, & quia rursum obscurata, tetrisque peccatorum tenebris obducta, per illud illustranda, & expianda erant. Et gloriam plebis tuæ Israel. Hic gloria, illic reuelatio. Hic doctrinæ initium, illic disciplinæ persecutio. Ast obiecerit hic forte quis-

quispiam! dic quæso, vbi nam sunt Israelitæ? Ecce, habes Petrum, habes Paulum, habes Ioannem, habes tria millia, habes quinque millia, habes Ecclesiam Ierosolymitanam, habes eos præterea Iudæos, qui inter gentes dispersi fidem susceperunt.

℟. Suscipiens. 27. Lectio viij.

ITaque asseruabatur in populo illo fidei semen, neq; simul vniuersus pessumiuit, absit, neq; simul omnes Iudæi in interitum ruerunt, sed plurimi; neque id mirum: nam & nunc quoque infelici hac rerum cõstitutione, beataque vocatione, multi quidem sunt vocati, pauci verò electi. Non totus itaque populus ille simul interijt, non totus deprauatus est, nõ totus in infidelitate permansit, non totus persecutus est Apostolos; crediderunt enim per Apostolos simul tria millia, extra mulieres, & paruulos, & facta est Ierosolymis Ecclesia admodum numerosa.

℟. Senex. 27.

Nona Lectio de S. Apollonia.

Die 2. Iulij.

INFRA OCTAVAM VISITATIONIS B. MARIÆ.

In die festo; si sit primæ classis, Lect. vij. de Homil. S. Ambrosij erit, vt in Breuiar. Lect. viij. terminetur ad illa verba **Non enim sola,** Lect. ix. vsque ad finem, omissa Lectione SS. Processi, & c. martyr.

Die 3. Iulij. Secunda die.

In secundo Nocturno.

Lect. ij. Noct. vt infr. Festor. B. Mariæ. 23. cum sequentibus Responsor.

℟. iv. **Ecce iste venit saliens in montibus, transiliens colles: *Similis est dilectus meus capreæ, hinnuloq; ceruorum.** ℣. Exultauit vt gigas ad currendam viam, à summo cœlo egressio eius. Similis.

℟. v. Congratulamini mihi omnes, qui diligitis Dominum, quia cum essem paruula, placui Altissimo: *Et de meis visceribus genui Deum, & hominem. ℣. Beatam me dicent omnes generationes, quia ancillam humilem respexit, Deus. Et de meis.

℟. vi. Beata quæ credidisti, quoniam perficientur in te, quæ dicta sunt tibi à Domino. Et ait Maria: *Magnificat anima mea Dominum.

℣. Venite, & audite, & narrabo quanta fecit Deus animæ meæ. Magnificat. Gloria. Magnificat.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij. *Cap. 1.*

IN illo tempore: Exurgens Maria, abijt in montana cum festinatione in ciuitatem Iuda: Et intrauit in domum Zachariæ, & salutauit Elisabeth. Et reliqua.

Homilia S. Ambrosij Episcopi.

Lib. 2. in Luc. 1.

MOrale est omnibus, vt qui fidem exigunt, fidem astruant. Et ideò Angelus, cùm abscondita nunciaret, vt fidem astrueret exemplo, senioris fęminæ, sterilisque, conceptum Virgini Mariæ nunciauit; vt possibile Deo omne, quod ei placuerit, assereret. Vbi audiuit hoc Maria, non quasi incredula de oraculo, nec quasi incerta de nuncio, nec quasi dubitans de exemplo, sed quasi læta pro voto, religiosa pro officio, festina pro gaudio, in montana perrexit. Quò enim iam Deo plena, nisi ad superiora cum festinatione contenderet? Nescit tarda molimina sancti Spiritus gratia.

℟. Beatam me dicent omnes generationes: *Quia fecit mihi Dominus magna, qui potens est, & sanctum nomen eius. ℣. Et misericordia eius

eius à progenie in progenies timentibus eum. Quia. Lectio viij.

Discite, & vos sanctæ mulieres sedulitatem, quam prægnantibus debeatis exhibere cognatis. Mariã, quę anteà sola in intimis penetralibus versabatur, non at publico virginitatis pudore, non à studio asperitas montium, non ab officio prolixitas itineris retardauit. In montana Virgo cum festinatione, Virgo officij memor, iniuriæ immemor, affectu vrgente, non sexu relicta perrexit domo. Discite virgines non circumcursare per alienas ędes, non demorari in plateis, non aliquos in publico miscere sermones. Maria in domo sera, festina in publico, mansit apud cognatam suam tribus mensibus. ℟. Felix namque es sacra Virgo Maria, & omni laude dignissima: *Quia ex te ortus est Sol iustitiæ, *Christus Deus noster. ℣. Ora pro populo, interueni pro clero, intercede pro deuoto fęmineo sexu: sẽtiant omnes tuũ iuuamen, quicũq; celebrant tuam sanctam Visitationẽ. Quia. Gloria. Christus. Lectio ix.

Didicistis virginis pudorem Mariæ, discite humilitatem. Venit propinqua ad proximam, iunior ad seniorem; nec solum venit, sed etiam prior salutauit. Decet enim, vt quantò castior virgo, tantò humilior sit: Nouerit deferre senioribus; sit magistra humilitatis, in qua est professio castitatis. Est & causa pietatis, est etiã norma doctrinæ. Contuendum est enim, quia superior venit ad inferiorem, vt inferior adiuuetur. Maria ad Elisabeth, Christus ad Ioannem. Te Deum.

Die 4. Iulij. Tertia die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Exurgens Maria abijt in montana cum festinatione in ciuitatem Iuda: Et intrauit in domum Zachariæ, & salutauit Elisabeth. Et reliqua.

De Homilia S. Ambrosij Episcopi.

Exultauit Ioannes, exultauit, & Mariæ spiritus. Exultante Ioanne, repletur Elisabeth, Mariam tamẽ non repleri spiritu, sed spiritum eius exultare cognouimus. Incomprehẽsibilis enim incõprehensibiliter operabatur in Matre; & illa post conceptum repletur, ista ante conceptum. Benedicta tu inter mulieres. Nouit sermonem suum Spiritus sanctus, nec vmquã obliuiscitur. Et prophetia non solùm rerum completur miraculis, sed etiam proprietate verborum. ℟. Beatam. 35. Lect. viij.

QVis est iste fructus ventris, nisi ille, de quo dictum est: Ecce hęreditas Domini, filij merces, fructus ventris? Hoc est, hæreditas Domini filij sunt, qui merces sunt fructus illius, qui de Mariæ ventre processit. Ipse fructus vẽtris est flos radicis, de quo benè prophetauit Isaias dicens: Exiet virga de radice Iesse, & flos de radice eius ascendet. Radix enim est familia Iudæorum, virga Maria, flos Mariæ Christus: qui veluti bonæ arboris fructus pro nostrę virtutis processu, nunc floret, nunc fructificat in nobis. ℟. Felix. 36. Lectio ix.

ET vnde hoc mihi, vt veniat Mater Domini mei ad me? Non quasi ignorans dicit; scit enim esse Spiritus sancti gratiam, & operationem vt mater Prophetæ à Matre Domini ad profectum sui pignoris salutetur. Sed quasi non humani hoc meriti, sed diuinæ gratiæ munus esse cognoscat, ita dicit: Vnde hoc mihi? hoc est, quò tantum bonum mihi accidit, vt mater Domini mei veniat

niat ad me? non cognosco meum. Vnde hoc mihi? qua iustitia? quibus factis? pro quibus meritis? Non vsitata hæc officia fœminarum sunt. T e Deum.

Die 5. Iulij. Quarta die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Exurgens Maria, abijt in montana cum festinatione, in ciuitatem Iuda. Et intrauit in domum Zachariæ, & salutauit Elisabeth. Et reliqua.

De Homilia S. Ambrosij Episcopi.

VIde, nō dubitasse Mariam, sed credidisse, & ideò fructū fidei consecutam. Beata, inquit, quæ credidisti. Sed, & vos beati, qui auditis, & creditis. Quæcumque enim crediderit anima, & concepit, & generat Dei Verbum, & opera eius agnoscit. Et ait Maria: Magnificat anima mea Dominum. Sit in singulis Mariæ anima, vt magnificet Dominum: sit in singulis spiritus Mariæ, vt exultet in Deo. Nam etsi secundùm carnem vna Mater est Christi, secundùm fidem tamē omnium fructus est Christus. ℟. Beatam. 30. Lect. viij.

OMnis enim anima concipit Dei verbum, si tamen immaculata, & immunis à vitijs, intemerato castimoniam pudore custodiat. Quæcūque igitur talis esse potuerit anima, magnificat Dominum, sicut anima Marię magnificauit Dominum, & exultauit spiritus eius in Deo salutari suo. Non quod Domino aliquid humana voce possit adiungi, sed quia magnificatur in nobis. Sed Marię, quò persona melior, eo prophetia plenior ℟. Lec. ix.

NEc otiosum videtur, quòd & ante Ioānē Elisabeth prophetat, & Maria ante Domini ortum: serpunt enim iam tentamenta salutis humanę. Nam sicut peccatum à mulieribus cępit: ita etiam bonū à mulieribus inchoatur, vt fœminæ quoque muliebria opera deponentes, infirmitati renuncient, & anima, quæ non habet sexum, vt Maria, quæ nescit errorem, religioso imitetur studio castitatem. T e Deum.

Die 6. Iulij. Quinta die.

Fit de die oct. SS. Apost. cum commem. Oct. Visitat.

Die 7. Iulij. Sexta die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Exurgens Maria, abijt in montana cum festinatione in ciuitatem Iuda: Et intrauit in domum Zachariæ & salutauit Elisabeth. Et reliqua.

De Homilia venerab. Bedę Presbyt.

Ex Comm. in Luc. lib. 1. c. 3.

NOtandum, quanta Elisabeth animum gratia, Maria intrante ditauit, quem simul de præterito, præsenti, atque futuro, per prophetiæ spiritum illustrauit: Dicens enim: Beata, quæ credidisti: apertè indicat, quia verba Angeli, quæ dicta ad Mariam fuerant, per spiritum agnouit: Atque subiungens. Perficientur ea, quæ dicta sunt tibi à Domino, quæ etiam eam in futuro sequerentur, præuidit. Matrem verò Domini sui nominans, quia Redemptorem humani generis in vtero portare intellexit. ℟. Beatam. 30.

Ex homil. eiusdem. Lectio viij.

ET quia per temeritatem seductę mulieris mors in mundum introierat, congruum fuerat, vt in indicium vitæ reuertentis mulieres se deuotæ humilitatis inuicem ac pietatis præuenirent obsequijs. Prior ergo nobis Beata Dei Genitrix ad sub-

sublimitatem patriæ cœlestis iter ostendit humilitatis non minus religionis, quam castitatis, exemplo venerabilis; siquidem gloria virginei, & intemerati corporis qualis sit, vita supernæ ciuitatis, ad quam suspiramus, insinuat: quis enim nesciat, virginem Deo consecratam, muliere Deo dedita gradum habere potiorem? quis dubitet, Matrem Regis æterni iure matri militis præferendã?

℟. Felix. 31. Lectio ix.

INtrat ergo domum Zachariæ, atque Elisabeth, quam seruum, ac præcursorem Domini pariturum nouerat, salutat: nõ quasi dubia de oraculo, quòd acceperat, sed vt congratulatura de dono, quod conseruam accepisse didicerat: non vt verbum Angeli mulieris attestatione probaret, sed vt mulieri prouectæ ætatis. Virgo iuuencula ministeriũ sedula impenderet. Aperiente os ad salutandum Beata Maria, repleta est mox Spiritu sancto Elisabeth, repletus est & Ioannes. Aderat namque tempus, quo impleretur Angeli sermo, quem dixerat, quia Spiritu sancto replebitur adhuc ex vtero matris suæ. Te Deum.

Die 8. Iulij. Septima die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Exurgens Maria, abijt in montana cum festinatione in ciuitatem Iuda: Et intrauit in domum Zachariæ, & salutauit Elisabeth. Et reliqua.

De Homilia venerab. Bedæ Presbyt.

Ex Comm. in Luc. lib. 1. c. 3.

VErum audiamus verba, quæ Virgo dixit, si fortè ex his valeamus aliquantulùm dignoscere, quid intus habuerit. Audita ergo responsione Elisabeth, quæ eam beatã inter mulieres prædicauit, Matrem Domini sui cognominauit, fide fortem laudauit, ad cuius ingressum seipsam cum filio, Spiritu sancto repletam esse signauit: non ampliùs tacere potuit dona, quæ perceperat, sed quæ semper animo gerebat, vbi aptum tempus inuenit, etiam deuota oris professione patefecit.

℟. Beatam. 30.

Lectio viij.

NAmque vt virginalem decebat pudorem, acceptum diuinitus oraculum aliquandiu silentio tegebat, arcanum mysterij cœlestis in sui pectoris abdito venerabatur occultum expectabat reuerenter, donec ipse donorum distributor, quid sibi doni specialis tribuisset, quid secreti reuelasset, quandocumque vellet, ostenderet. At postquam eadem, quæ sibi erant charismata præstita, per alios spiritu reuelante esse patefacta cernebat, mox ipsa etiam thesaurum cœli, quem in corde seruabat, aperuit. Ait ergo: Magnificat anima mea Dominum. Et exultauit spiritus meus in Deo salutari meo.

℟. Felix. 31. Lectio ix.

QVibus profectò verbis primò dona sibi specialiter concessa confitetur: deinde generalia Dei beneficia, quibus generi humano in æternum consulere non desistit, enumerat, quæ cum omnibus perfectis verba rectè conueniant, maximè tamen ea beatam Dei genitricem proferre decebat, quæ meriti priuilegio singularis spiritali ipsis dilectione flagrabat, cuius corporali conceptione gaudebat. Quæ sequentibus quoque verbis, quam vilia de se ipsa senserit, docet; & quòd omne, quicquid boni meriti habuit, hoc superna gratia largiente perceperit, dicens; quia

respexit humilitatem ancillæ suæ. Te Deum laudamus.

Die 9. Iulij. In die Octaua.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Exurgens Maria, abijt in montana cum festinatione, in ciuitatem Iuda. Et intrauit in domum Zachariæ, & salutauit Elisabeth. Et reliqua.

Homilia sancti Bernardi Abbatis.

De verb. Apoc. c. 12. circa fin.

MIrabatur Elisabeth personam venientis, dicens: Vnde hoc mihi, vt veniat Mater Domini mei ad me? Cõmendabat & vocem salutantis adijciens: Vt facta est vox salutationis tuę in auribus meis, exultauit in gaudio infans in vtero meo. Et beatificabat fidem credẽtis: Beata, inquiens, quæ credidisti. Magna quidem præconia; sed & deuota humilitas, nihil sibi passa retinere, in eum magis vniuersa refudit, cuius in se beneficia laudabantur.

℟. Beatam. 30. Lectio viij.

TV, inquit, magnificas matrem Domini: sed Magnificat anima mea Dominum. In voce mea filium perhibes exultasse in gaudio: sed exultauit spiritus meus in Deo salutari meo: & ipse quoque tamquam amicus sponsi gaudet ad vocẽ sponsi. Beatam me esse dicis, quæ credidi; sed credulitatis, & beatitudinis caussa respectus est supernæ pietatis, vt ex hoc magis beatam me dicent omnes generationes; quia ancillam humilem, & exiguam respexit Deus.

℟. Felix. 31. Lectio ix.

VEruntamẽ numquid putamus fratres, Elisabeth sanctam in eo, quod per spiritum vtique loquebatur, errasse? Absit. Beata planè, quam respexit Deus, & beata, quæ credidit. Hic enim magnus diuinæ respectionis extitit fructus: ineffabili si quidem artificio spiritus superueniens tantæ humilitati, magnanimitas tanta in secretario virginei cordis accessit, vt quod videlicet nec humilitas tanta minuit, magnanimitatem, nec magnanimitas tanta humilitatem. Sed cùm in sua æstimatione tam humilis esset, nihilominus, & in promissionis credulitate magnanimia: vt quæ nihil aliud, quam exiguam se se reputaret ancillam, ad inscrutabile Sacramentum nullatenus se dubitare electam, & veram Dei, & hominis genitricem crederet mox futuram. Te Deum.

INFRA OCTAVAM DEDICAT. B. MARIÆ.

6. Augusti. Secunda die.

Fit de Trãsf. Dñi, dup. cũ cõm. oct.

Die 7. Augusti. Tertia die.

In secundo Nocturno.

Per totam hãc oct. in ij. Noct. sumũtur Lect. vt inf. Oct. festorum B Marię. 22. cum sequentib. Responsorijs.

℟. iv. Sicut cedrus exaltata sum in Libano, & sicut cypressus in monte Sion: quasi myrrha electa: *Dedi suauitatem odoris. ℣. Et sicut cinnamomum, & balsamum aromatizans. Dedi suauitatem.

℟. v. Quæ est ista quæ processit sicut sol, & formosa tamquam Ierusalem? * Viderunt eam filiæ Sion, & beatam dixerunt, & reginæ laudauerunt eam. ℣. Et sicut dies verni circumdabant eam flores rosarum, & lilia conuallium. Viderunt eam.

℟. vj. Ornatam monilibus filiam Ierusalem Dominus concupiuit: * Et videntes eam filiæ Sion, beatissimam prædicauerunt, dicentes: * Vnguentum effusum nomen tuum.

℣. Asti-

℣. Astitit regina à dextris tuis in vestitu deaurato, circumdata varietate. Et. Gloria. Vnguentum.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij. *Cap.* 11.

IN illo tempore: Loquente Iesu ad turbas: extollens vocem quędam mulier de turba dixit illi: Beatus venter, qui te portauit. Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

In c.12. Matth. ho.45. post init.

VNa, sola, & vera, & communis nobilitas, atque celsitudo cum Christo est, vt voluntatem Dei facias: hic propinquitatis modus multo melior est, atque vberior: idcircò cùm mulier quædam dixisset: Beatus venter, qui te portauit, & vbera, quæ suxisti, non respondit: Nullus me portauit venter, nec vlla ipse vbera suxi, sed beati, qui faciunt voluntatem patris mei. Vides quemadmodum nullibi coniunctionem hanc naturæ hominum negat, sed addit super illam, quæ à virtutibus est.

℟. Felix namque es sacra Virgo Maria, & omni laude dignissima: *Quia ex te ortus est Sol iustitiæ, Christus Deus noster. ℣. Ora pro populo, interueni pro clero, intercede pro deuoto fœmineo sexu: sentiant omnes tuum iuuamen, quicumque celebrant tuam sanctam festiuitatem. Quia ex te ortus. Lectio viij.

NOn dixit, se non habere matrem, sed inde matrem quoque suam beatitudinem consecuturam asseruit, si Patris eius faceret voluntatem. O admirabilem honorem: ò virtutis incredibiles honores, quò ducitis bene viuentes homines? quot mulieres sanctissimam illam Virginem beatificarunt? quot verum illum admirantur, quot optarunt tales fuisse matres, & cætera contemnere omnia? quid igitur prohibet? Ecce namque rectam atque facilem viam nobis proposuit, vt non fęminis solùm, verùm etiam viris ad hunc ordinem peruenire liceat: imò verò etiam ad maiorem; multò enim propinquiores Deo sunt, qui voluntatem eius faciunt, quàm qui summa carnis necessitudine coniunguntur. Non ergo simpliciter propinquitatẽ illam desidera, verùm etiam viam capesse, magnoque studio cõfice, quæ ad hoc desiderium te perducant.

℟. Beatam me dicent omnes generationes: *Quia fecit mihi Dominus magna, qui potens est, & sanctum nomẽ eius. ℣. Et misericordia eius à progenie in progenies timentibus eum. Quia. Gloria Patri. Quia.

Nona Lectio de S. Donato.

8. *Augusti. Quarta die.*

Fit de SS. Cyriaco &c. mart. semid. cum commem. octa.

Die 9. Augusti. Quinta die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Loquente Iesu ad turbas: extollens vocem quædam mulier de turba dixit illi: Beatus venter, qui te portauit. Et reliqua.

Homilia S. Irenæi Episc. & Mart.

Lib.3. adu. hær. c.32.

ERant, qui dicunt, Christum nihil ex Virgine accepisse, vt abijciant carnis hæreditatem; abijciant autem, & similitudinem. Hoc autem dicere est, & putatiuè apparuisse eũ, & tamquam hominem, cùm non esset homo, & factum eum hominem nihil assumentem de homine. Si enim non accepit ab homine substantiam carnis, neque homo factus est, neque filius hominis: & Apostolus Paulus in epistola, quæ est ad Galatas, manifestè ait: Misit Deus fi-

Filium suum factum de muliere. ℟. Felix. 35.

Lectio viij.

ET rursus in ea, quę est ad Romanos: De filio autem (inquit) eius, qui factus est ex semine Dauid secūdùm carnem, qui prędestinatus est filius Dei in virtute, secundùm spiritum sanctificationis, ex resurrectione mortuorum Iesu Christi Domini nostri. Cęterùm superuacua est in Mariam descensio eius: quid enim in eam descendebat, si nihil incipiebat sumere ab ea? Aut si nihil sumpsisset ex Maria, numquam eas percepisset escas, per quas nutritur corpus, nec quadraginta diebus esurisset corpus eius, suam quærens escam. ℟. Beatam. 35.

Nona Lect. Homil. Vigiliæ S. Laur.

10. Augusti. Tertia die.

Fit de S. Laurentio martyr.

Die 11. Augusti. Septima die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Loquente Iesu ad turbas: extollens vocem quædam mulier de turba dixit illi: Beatus vēter, qui te portauit. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

De S. Virginit. cap. 3.

QVid aliud nos docet Dominus, nisi carnali cognationi genus nostrum spiritale præponere: nec inde beatos esse homines, si iustis, & sanctis carnis propinquitate iunguntur: sed si eorum doctrinæ, ac moribus obediendo, atque imitando cohæręscunt? Beatior ergo Maria percipiendo fidem Christi, quàm concipiendo carnem Christi, nam & dicenti cuidam: Beatus venter, qui te portauit; ipse respondit: imò beati qui audiunt verbum Dei, & custodiunt illud. ℟. Felix. 35.

Lectio viij.

DEnique fratribus eius, id est, secundùm carnem cognatis, qui non in eum crediderūt, quid profuit illa cognatio? Sic & materna propinquitas nihil Mariæ, profuisset, nisi felicius Christum corde, quàm carne gestasset. Ipsa quoq; virginitas eius ideò gratior, & acceptior, quia non eam conceptus Christus viro violaturo, quam conseruaret, ipse præripuit; sed priusquam conciperetur, iam Deo dicatam, de qua nasceretur, elegit. ℟. Beatam. 35.

Nona Lect. SS. Tiburtii, & Susannæ.

Die 12. Augusti. In die Octaua.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Loquente Iesu ad turbas: extollens vocem quædam mulier de turba dixit illi: Beatus vēter, qui te portauit. Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

In Ioann. c. 2. ho. 20. circa finem.

CVm audieris mulierem illā dicentem: Beatus venter, qui te portauit, & vbera, quæ tu suxisti: deinde Dominum respondentem: Quinimmò beati, qui audiunt verbum Dei, & custodiunt illud: ea sententia dictum existima, non quòd matrem negligeret, sed nihil ei vtilitatis matris nomen allaturum ostenderet, nisi bonitatem, & fidem præstaret. Quòd si Mariæ nihil sine virtute materna charitas erat profutura, longè minùs nobis, patris, fratris, matris, filij bonitas, nisi aliquid nostrum afferamus. ℟. Felix. 35. Lectio viij.

IN nullo namque alio, nisi in solis sui ipsius virtutibus, post diuinam gratiam, de salute cuipiam sperandum est. Nam si id profuturum erat per se Marię, profuisset etiam Iudęis, quorum consanguineus erat Christus

ſtus ſecundùm carnem; profuiſſet ciuitati, in qua natus eſt; profuiſſet fratribus. Atque dum fratres rerum ſuarum curam habuerunt, nihil eis propinquitatis nomen profuit, ſed cum reliquo mundo damnati erant. ℟. Beatam. 35.

Nona Lectio de S. Clara.

Die 21. Nouembris.

INFRA OCTAVAM PRÆSENTATIONIS Beatæ Mariæ.

Lect.ſecundi Noct. vt infr. Octauas feſtorum B.Mariæ. 22. Reſponſorij ſecundi & tertij Noct. vt infrà Octa. S.Mariæ ad Niues. 34.

22.Nouembris. Secunda die.

Fit de S.Cæcilia virg. & mart. ſem. cum commemor. Oct.

23.Nouemb. Tertia die.

De S. Clemente Papa mart. ſemid. cum commem. oct.

Die 24.Nouemb.Quarta die.

In tertio Nocturno.

Lectio vij. & viij. Homil. S.Irenæi. Erant qui dicunt,&c. vt in v.die infra Octau. S.Mariæ ad Niues. 35. Lect. ix.de S.Chryſogono mart.

Die 25. Nouemb.Quinta die.

De S. Catharina Virg. mart. dupl. cum commem. octa.

Die 26.Nouemb. Sexta die.

In tertio Nocturno.

Lect.vij.& viij. de Hom. S.Auguſt. Quid aliud, &c. vt in vij. die S. Mariæ ad Niues. 36. Lect.ix.de S.Petro Epiſc. mart.

Die 27. Nouemb. Septima die.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Euangelij ſecundùm Lucam.

Lectio vij.

IN illo tempore: Loquente Ieſu ad turbas; extollens vocem quædam mulier de turba, dixit illi: Beatus venter, qui te portauit. Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chryſoſtomi.

In cap.12. Matth.ho.45.poſt init.

VNa ſola, & vera, & communis nobilitas, atque celſitudo cum Chriſto eſt, vt voluntatem Dei facias; hic propinquitatis modus multo melior eſt, atque vberior: idcircò, cùm mulier quædam dixiſſet: Beatus venter, qui te portauit, & vbera, quę ſuxiſti, non reſpondit: Nullus, me portauit, venter, nec vlla ipſe vbera, quæ ſuxi: ſed beati, qui faciunt volūtatem patris mei. Vides quemadmodum nullibi coniunctionem hāc naturę hominum negat, ſed addit ſemper illam, quæ à virtutibus eſt. ℟. Felix. 35.

Lectio viij.

NOn dixit, ſe non habere matrē, ſed inde matrem quoque ſuam beatitudinem conſecuturam aſſeruit, ſi Patris eius faceret voluntatē: O admirabilem honorem! O virtutis incredibiles honores, quò ducitis benè viuentes homines! quot mulieres ſanctiſſimam illam Virginem beatificarunt, quot vterum illum admirantur, quot optarunt tales fuiſſe matres, & cætera contemnere omnia? quid igitur prohibet. ℟. Beatam me dicent. 35.

Lectio ix.

ECce namque rectam, atque facilem viam nobis poſuit, vt non fœminis ſolùm, verùm etiam viris ad hunc ordinem peruenire liceat: imò verò etiam ad maiorem: multò enim propinquiores Deo ſunt, qui voluntatem eius faciunt, quam qui ſumma carnis neceſſitudine coniunguntur, Non ergo ſimpliciter propinquitatem illam deſidera, verùm etiam viam capeſſe, magnoque ſtudio conſice, quæ ad hoc deſiderium te perducant. Te Deum.

Die 28.Nouemb. in die Octaua.

In tertio Nocturno.

Lect. vij. & viij. Homil. S. Ioannis Chryſ. Cùm audieritis,&c. vt in die Octa.S.Mariæ ad Niues. 36. Lect.ix. quæ ſequitur.

TVnc, autem admirationi eſſe cæperunt,quando propria claruerunt virtute: patria verò nihil inde conſecuta cecidit,& incendio abſumpta eſt: cōciues miſerè interempti periere, conſanguinei ſecundùm carnem nil ad ſalutem lucrati ſunt, deficiente virtutis patrocinio. Verū Apoſtoli ante omnes clariſſimi euaſerunt,cùm ſe ad veram, & expetendam eius familiaritatem, conſuetudinemque, per obedientiam contulerunt. Hic intelligimus; fide ſemper nobis opus eſſe, & vita, quæ virtutibus luceat:hæc dumtaxat ſaluos nos facere poterit. Te Deum.

Finis Octauarum B.Mariæ Virginis.

INFRA OCTAVAM S. MICHAELIS ARCHANG. & Sanctorum Angelorum.

Die 29. Septembris.

IN DEDIC. S. MICH. ARCH.

30. *Sept. Secunda die.*

Fit de S.Hieronymo Conf.& Doct. dupl. cum commem. octa.

Die 1.Octobris. Tertia die.

In ſecundo Nocturno.

De Sermone S.Gregorij Papæ.

Ex Hom.34.in Euang. Lectio iv.

QVia Angelorum nomina interpretando perſtrinximus, nunc ſupereſt,vt ipſa officiorum vocabula breuiter exequamur. Virtutes etenim vocantur illi nimirum Spiritus, per quos ſigna, & miracula frequentius fiunt. Poteſtates etiam vocantur hi, qui hoc potentius cæteris in ſuo ordine perceperunt, vt eorum ditioni virtutes aduerſæ ſubiectæ ſint quorum poteſtate refrenentur, ne corda hominum tantùm tentare præualeant, quantùm volunt.

℟. Hic eſt Michael Archangelus, princeps militię Angelorum: *Cuius honor pręſtat beneficia populorum, & oratio perducit ad regna cęlorū. ℣. Archangelus Michael prępoſitus paradiſi,quem honorificant Angelorum ciues. Cuius. Lectio v.

PRincipatus etiam vocantur, qui ipſis quoq; bonis Angelorū ſpiritibus præſunt,qui ſubiectis alijs dū quæque ſunt agenda diſponunt, eis ad edenda diuina miniſteria principatus: Dominationes autem vocantur, qui etiam poteſtates principatuum diſſimilitudine, alta tranſcendunt. Nam principare eſt inter reliquos priorem exiſtere:dominari verò eſt etiam ſubiectos quoſque poſſidere. Throni quoque illa agmina ſunt vocata, quibus ad exercenda iudicia ſemper Deus omnipotens præſidet. Vnde & per Pſalmiſtam dicitur: Sedes ſuper thronum,qui iudicas æquitatem. ℟. Venit Michael Archangelus cum multitudine Angelorum, cui tradidit Deus animas Sanctorum, * Vt perducat eas in paradiſum exultationis. ℣. Emitte Domine Spiritum ſanctum tuum de cęlis: ſpiritum ſapientiæ,& intellectus. Vt. Lectio vj.

CHerubim quoque plenitudo ſcientiæ dicitur. Et ſublimiora illa agmina idcircò Cherubim vocata ſunt: quia tanto perfectiori ſcientia plena ſunt,quanto claritatem Dei vicinui contemplantur. Seraphim etiam vocantur illa ſpirituum ſanctorū agmina, quæ ex ſingulari propinquitate conditoris ſui incomparabili ardent amore.Seraphim namque ardentes,vel incendentes vocantur.

tur. Quorum profectò flamma est: quia quò subtilius claritatem diuinitatis eius aspiciunt, eo validius in eius amore flammescunt.

℟. In tempore illo consurget Michael, qui stat pro filijs vestris: * Et veniet tempus, quale non fuit, ex quo gentes esse cœperunt, vsque ad illud. ℣. In tempore illo saluabitur populus tuus omnis, qui inuentus fuerit scriptus in libro vitæ. Et venit. Gloria Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij. *Cap.*18.

IN illo tempore: Accesserunt discipuli ad Iesum dicentes: Quis, putas, maior est in regno cœlorum? Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi. *Ex var. in Matth. Hom.*18.

VÆ mundo à scandalis. Mundũ istum terrenum locum dicit: neque verò de cœlo, & terra intelligere debemus mundum, sed mundum hic intelligamus terrenũ: ideò quòd dixit Dominus, Regnum meũ non est de isto mundo: si esset de mũdo, amaret me mundus, & dicitur ab Apostolo: Vos non estis de mundo. Vę igitur mundo, hoc est terreno loco, à scandalis: necesse enim est vt veniant scandala, non quia necesse, sed quia mundo necesse vt veniant.

℟. In conspectu gentium nolite timere: vos enim in cordibus vestris adorate, & timete Dominum; * Angelus enim eius vobiscum est.

℣. Stetit Angelus iuxta aram templi: habens thuribulum aureum in manu sua. Angelus. Lectio viij.

VIdete, quod dicimus, subtile est. Si necesse est, vt veniant scandala, ergo absque culpa est ille, per quem venit scandalum. Sed nos dicimus; scandalum non venit, nisi in terreno mundo. Vis non tibi venire scandalum? noli esse terrenus. Propterea dico, mundus terrenus scandalum habet, terra ista necesse est, vt habeat scandalum: noli portare terrenum, sed cœlestem, & scandalum nõ habebis. Verumtamen vę homini illi, per quem scandalum venit.

℟. Michael Archangelus venit in adiutorium populo Dei: * Stetit in auxilium pro animabus iustis.

℣ Stetit Angelus iuxta aram tẽpli, habens thuribulum aureum in manu sua. Stetit. Gloria Patri. Stetit.

Nona Lect. de S. Remigio Epis. Cõf. *Die 2. Octobris. Quarta die.*

In secundo Nocturno.

De Sermone Sancti Gregorij Papæ.

Lectio iv.

SEd quid prodest nobis de Angelicis spiritibus ista perstringere, si non studeamus hęc etiam ad nostros profectus congrua consideratione deriuare? Quia enim superna illa ciuitas ex Angelis, & hominibus constat, ad quam tantum credimus humanũ genus ascendere, quantos illic contigit electos Angelos remansisse, sicut scriptum est: Statuit terminos gentiũ secũdùm numerum Angelorum Dei: debemus & nos aliquid ex illis distinctionibus supernorum ciuium ad vsum nostræ cõuersationis trahere, nosque ipsos ad incrementa virtutum bonis studijs inflammare.

℟. Hic est. 38. Lectio v.

QVia enim illuc tanta ascensura creditur multitudo hominũ, quanta multitudo remansit Angelorum: superest, vt ipsi quoque homines, qui ad cœlestem patriã redeunt, ex eius agminibus aliquid illuc reuertentes imitentur. Distinctè namque conuersationes hominum singulorum agminum ordinibus congruunt, vt in eorum sortem per conuer-

uersationis similitudinem deputentur. Nam sunt pleriq; qui parua capiunt, sed tamen hæc eadem parua piè annunciare fratribus non desistunt. Isti itaq; in Angelorum numerũ currunt. ℟. Venit. 38. Lect. vj.

ET sunt nonnulli, qui diuinæ largitatis munere refecti, secretorum cęlestiũ summa, & capere pręualent, & nunciare. Quò ergo isti, nisi inter Archangelorum numerum deputantur? Et sunt alij, qui mira faciunt, signa valenter operantur. Quò ergo isti, nisi ad supernarum virtutũ sortem, & numerum congruunt? Et sunt nonnulli, qui etiam de obsessis corporibus malignos spiritus fugãt, eosq; virtute orationis, & vi acceptæ potestatis eijciunt. Quò itaque isti meritum suum, nisi inter Potestatum cœlestium numerum sortiuntur? ℟. In tempore illo. 39.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Accesserunt discipuli ad Iesum, dicentes: Quis putas, maior est in regno cœlorum? Et reliqua.

Homilia sancti Hilarij Episcopi. *Comment. in Matth. c. 18.*

NOn nisi reuersos in naturam puerorum introire regnũ cœlorum Dominus docet: idest, per simplicitatem puerilem vitia corporum nostrorum, animæque reuocanda. Pueros autem, credentes omnes per audientiæ fidem nuncupauit. Hi enim patrem sequuntur, matrem amant, proximo velle malũ nesciũt, curam opum negligunt: non insolescunt, non oderunt, non mentiuntur, dictis credunt, & quod audiunt, verum habẽt. Reuertendum igitur est ad simplicitatem infantium; quia in ea collocati, speciem humilitatis Dominicæ circumferemus. ℟. In conspectu. 39. Lectio viij.

VÆ huic mundo ab scandalis. Humilitas passionis scandalũ mundo est. In hoc enim maximè ignorantia detinetur humana, quòd sub deformitate crucis, æternæ gloriæ Dominum noluit accipere. Et quid mundo tam periculosum, quã non recepisse Christum? Ideò verò necesse esse ait venire scandala: quia ad sacramentum reddendæ nobis æternitatis, omnis in eo passionis humilitas esset explenda. ℟. Michael Archang. 39. Lectio ix.

VIdete ne contemnatis vnum de pusillis istis, qui credunt in me. Aptissimum vinculum mutui amoris imposuit, ad eos pręcipuè, qui verè in Domino credidissent: Pusillorũ enim Angeli quotidie Deum vident: quia Filius hominis venit saluare, quæ perdita sunt. Ergo & Filius hominis saluat, & Deum Angeli vidẽt, & Angeli pusillorum præsunt fidelium orationibus. Præesse Angelos absoluta auctoritas est. Saluatorum igitur per Christum orationes Angeli quotidie Deo offerunt. Ergo periculosè ille contemnitur, cuius desideria, ac postulationes ad æternum, & inuisibilem Deum, Angelorum famulatu, ac ministerio peruehuntur. Te Deum.

Die 3. Octobris. Quinta die.

In secundo Nocturno.

De Sermone sancti Gregorij Papæ.

Lectio iv.

ET sunt nonnulli, qui acceptis virtutibus etiam electorum hominum merita transcendunt: cùmque & bonis meliores sunt, electis quoque fratribus principantur. Quò ergo isti sortem suã, nisi inter Principatuum numeros accipiunt? Et sunt nonnulli, qui sic in semetipsis cunctis

vitijs,

vitijs, omnibusque desiderijs dominantur, vt ipso iure munditiæ, dij inter homines vocentur. Vnde & ad Moysen dicitur: Ecce constitui te Deum Pharaonis. Quò ergo isti, nisi inter numeros Dominationum currunt? ℟. Hic est. 38. Lectio v.

ET sunt nonnulli, qui dum sibimetipsis vigilanti cura dominantur, dumque se solicita intentione discutiunt, diuino timori semper inhærentes, hoc in munere virtutis accipiunt, vt iudicare rectè & alios possint. Quid ergo isti, nisi Throni sui conditoris sunt? Vel quò, nisi ad supernarum sedium numeros adscribuntur? Per quos dum sancta Ecclesia regitur, plerumque de quibusdam suis infirmis actibus etiam electi iudicantur. Et sunt nonnulli, qui tanta Dei, ac proximi dilectione pleni sũt, vt Cherubim iure nominentur. Quia enim Cherubim plenitudo scientiæ dicitur, & Paulo dicente didicimus, quia plenitudo legis est charitas: omnes, qui Dei, & proximi charitate cæteris amplius pleni sunt, meritorum suorum sortem inter Cherubim numeros perceperunt.

℟. Venit. 38. Lectio vj.

ET sunt nonnulli, qui supernæ cõtemplationis facibus accensi, in solo conditoris sui desiderio anhelant, nihil iam in hoc mundo cupiũt, solo æternitatis amore pascuntur, terrena quæque abijciunt, cuncta tẽporalia mente transcendunt, amant, & ardent, atque in ipso suo ardore requiescunt, amando ardent, loquendo & alios accendunt: & quos verbo tangũt ardere protinus in Dei amore faciunt. Quid ergo istos nisi Seraphim dixerim, quorum cor in igne conuersum lucet, & vrit: quia & mentium oculos ad superna illuminat, & eos compungendo in fletibus, vitiorum rubiginem purgant?

℟. In tempore illo. 39.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Accesserunt discipuli ad Iesum, dicentes: Quis, putas, maior est in regno cœlorum? Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosij Episcopi.

Ser. 20. tom. 5.

SI diligenter audistis fratres, Euangelicam lectionem, intelligere potestis, quæ ministris, ac sacerdotibus Dei reuerentia debeatur: vel qua ipsos clericos inuicem humilitatis sedulitate se oporteat præuenire. Ait enim Dominus percunctantibus discipulis, quis eorum in regno cœlorum maior esset futurus, statuto coram omnibus puerulo: quicumq; humiliauerit se, sicut paruulus iste, hic maior erit in regno cœlorum. Vnde intelligimus, quòd humilitate peruenitur ad regnum: simplicitate penetratur ad cœlum. Quisquis ergo cupit diuinitatis tenere fastigia, humilitatis ima sectetur.

℟. In conspectu. 39. Lectio viij.

QVid autẽ ait Euangelica lectio? qui scandalizauerit vnũ ex pusillis istis, & cætera: pusillos hic non ætate pueros, sed malitia paruulos dicit. Sicut Apostolus ait, malitia paruuli estote; vt sensibus perfecti sitis. Qui sunt isti, nisi clerici idonei, & monachi religiosi, vel laici? Quisquis igitur his irreuerens, aut contumeliosus extiterit, hac belluina pœna plectetur, vt informi saxo religato illi ad collum, præcipitetur in mare. Sed videamus, cur scandalizantibus Christianis ista pœna decretata sit: aut quid sibi velit ipsa sententia. Puto enim illã aliquod Mysterium cõtineri. ℟. Michael. 39.

Le-

Lectio ix.

QVasi verò nō sufficeret, quod in mare homini demergendo saxum qualecumque nō magnum, aut enorme, sed molæ asinariæ lapis ei religetur ad collū, vt cum perituro homine pereat res vsui necessaria: sed puto, hoc magis esse quod in scripturis, asini figura populus gētiliū nūcupatur: qui clausis oculis circa ignorātiæ molam, erroris sui gyro pertrahitur: & sine vlla cursus directione, vestigijs in se sępè redeūtibus, inuitus vsui laborat alieno. Hic ergo gentilis populus cùm persecutionem Christiano intulerit, hac pęna plectitur, vt cum sua sacrilega mola iudicandi, sæculi fluctibus demergatur. Te Deum.

4. *Octobris. Sexta die.*

Fit de sancto Francisco duplex cū commem. Oct.

Die 5. Octobris. Septima die.

In secundo Nocturno.

De fer. S. Gregorij Papæ. Lect. iv.

FErtur verò Dionysius Areopagita, antiquus videlicet, & venerabilis pater dicere, quòd ex minorum Angelorum agminibus foras ad explendum ministerium, vel visibiliter, vel inuisibiliter mittuntur, scilicet, quia ad humana solatia, aut Angeli, aut Archangeli veniunt. Nam superiora illa agmina ab intimis nūquam recedunt: quoniam ea, quæ præeminent, vsum exterioris ministerij nequaquam habent. Huic autem sensui, & illud creditur non inconuenienter opitulari, quod per Danielem dicitur: Millia millium ministrabant ei, & decies millies, centena millia assistebant ei.

℟. Hic est. 38. Lectio v.

ALiud namque est ministrare, aliud assistere: quia hi administrant Deo, qui ad nos nunciando exeunt: assistunt verò, qui sic contēplatione intima perfruuntur, vt ad explēda foras opera minimè mittātur. Sed hoc quoque de ipsis agminibus, quæ mittuntur, certū tenemus: quia & cùm ad nos veniunt, sic exterius implent ministerium, vt tamen numquam desinit interius per contemplationē: Et mittuntur igitur, & assistunt: quia etsi circumscriptus est Angelicus spiritus, summus tamen spiritus ipse, qui Deus est, circūscriptus non est. Angeli itaque & missi, & ante ipsum sunt: quia quolibet missi veniunt, intra ipsum currunt.

℟. Venit. 38. Lectio vj.

SCiendum quoque est, quia plerumque ipsi beatorum spirituum ordines vicinorum sibi ordinum vocabula sortiuntur. Sed idcircò vno, eodemque vocabulo communiter non censentur, vt ille ordo vocari priuato vniuscuiusq; rei nomine debeat, qui hunc in munere plenius accepit. Seraphim namque incendium diximus: & tamen amore conditoris simul omnes ardent. Cherubim verò plenitudinem scientię dicimus: & tamen quis ibi aliquid nesciat, vbi ipsum omnes simul fontem scientiæ Deum vident? Quæ ergo ex parte ab omnibus habentur, eius in priuato nomine data sunt, qui hæc in munere plenius acceperunt.

℟. In tempore. 39.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Accesserunt discipuli ad Iesum dicentes: Quis putas, maior est in regno cœlorum? Et reliqua.

Homilia S. Bernardi Abbatis.

Ser. 2. in fest. S. Mich.

AVdistis fratres Euangelicam lectionem aduersus eos, qui pusil-

pusillos scandalizant, satis terribiliter intonantem. Nemini blanditur veritas: neminem palpat: nullum seducit, apertè denuncians, quoniam væ homini illi, per quem scandalum venit. Perire siquidem necesse est hominem, qui charitatem non habet, etiam si tradiderit corpus suum ita, vt ardeat. Et hoc dixerim, fratres, vt in ea charitate, & vnanimitate, & pace, in qua statis in Domino, solliciti sitis perseuerare, & abundare magis. Quæ est enim spes nostra, & gaudium nostrum, & corona gloriæ; nonnè vnitas, & vnanimitas vestra? ℟. In conspectu. 39.

Lectio viij.

IN hoc enim cognoscunt omnes etiam Angeli sancti, quòd Christi estis discipuli, si dilectionem habueritis ad inuicem. Numquid enim Christi gratia diligemur ab Angelis, si de mutuæ dilectionis inopia cognouerint, nequaquam eius nos esse discipulos? Numquid diligemur ab eis propter nos ipsos, idest, spiritualis naturæ similitudine, si inuenimur non diligere humanæ naturæ nostræ consortes? Denique numquid Angeli diligent nos propter se ipsos, & futuram de nobis ciuitatis suæ restaurationem, si (quod absit) vnum, quo solo vniri, & coædificari ei possumus, defuerit glutinum charitatis. ℟. Michael. 39.

Nona Lect. de SS. Placido, & soc.

Die 6. Octobris.

Festum S. Brunonis transfertur in sequentem diem.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernardi Abbatis.

Serm. 1. in fest. S. Mich. Lectio iv.

ANgelorum hodie memoria celebratur, & exigitis debitum pro tanta solemnitate sermonem. Credimus sanè, & indubitata fide tenemus, diuina eos præsentia, & visione beatos sine fine lætari in bonis Domini: at tamen, si multum est ad nos loqui de ea charitate, & gloria, qua in semetipsis, imo in Deo suo, Angeli Sancti nostris omnino supereminent cordibus, de ea loquamur, quam nobis exhibent, gratia, & charitate: neque id cuiquam incredibile videatur, quando quidem ipse quoque creator, & rex Angelorum venit, non ministrari, sed ministrare, & animam suam dare pro multis.

℟. Hic est. 38. Lectio v.

HVius itaque tanti ministri gratia nihil mirum si dignanter nobis, immo & libenter, Angeli sancti ministrent: ipsi enim amant nos, quia nos Christus amauit; & hæc dixerim, fratres, vt ampliorem erga beatos Angelos fiduciam habeatis, ac proinde familiares in omni necessitate vestra eorum inuocetis auxilia: sed & dignius in eorum præsentia conuersari, & magis, ac magis eorum vobis conciliare gratiam, captare beneuolentiam, exorare clementiam studeatis. ℟. Venit Michael. 38. Lectio vj.

CAuenda nobis eorum offensa, & in his maximè exercendum, quibus eos nouimus oblectari. Sunt enim plurima: quæ eis placent, & quæ in nobis inuenire delectant, vt est sobrietas, castitas, paupertas voluntaria, crebri in cœlum gemitus, & orationes cum lacrymis, & cordis intentione. Attamen super omnia hæc, vnitatem, & pacem à nobis exigunt Angeli pacis. Quidni maximè delectentur in his, quæ formam quamdam ciuitatis suæ repræsentant in nobis, vt mirentur Ierusalem nouam in terra?

℟. In tempore illo. 39.

In

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Accesserunt discipuli ad Iesum dicentes: Quis putas maior est in regno cœlorum? Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

Ex Homil. 60. in Matth.

VIdete ne cõtemnatis vnum de paruulis istis. Paruulos hic non ætate, sed multorum æstimatione appellauit: pauperes, inquam, ignotos, cæterosque huiusmodi, quos multi contemnunt, qui re vera paruuli non sunt, cùm Creatoris omniũ amici sint; quos ipse multò magis venerabiliores facit, dicens: Quia Angeli eorum semper vident faciem patris mei, qui in cœlis est. ℟. In conspectu. 39. Lectio viij.

HInc manifestum est, quia omnes sancti Angelos habent. Apostolus etiã ait de muliere; quoniam velamen debeat habere in capite propter Angelos: & Moyses: Statuit fines, inquit, gentium secundùm nnmerum Angelorum Dei. Hìc verò non de Angelis simpliciter dicitur: sed de Angelis excellentibus, atque supremis. Nihil enim aliud designatur, cùm dicit, faciem Patris mei aspiciunt, quam summa fiducia eorum, & honor præcipuus.

℟. Michael Archangele. 39.

Lectio ix.

VIdes, quot, quibusque rationibus ad modestiam, & ad curam minorum fratrum nos reuocat. Infãtem in medio statuit, & dixit: efficiamini sicut paruuli: & quicunq; talem susceperit paruulum, me suscipiet: & quicumq; hunc scandalizauerit, extrema luet supplicia: & scandalizantes homines, etiam si loco manuum, atq; oculorum nobis essent, abscindere iussit Angelorum quoq; auctoritate, qui hos tenues fratres tutantur, vt eos veneremur, impellit.

Te Deum.

Die 8. Maij.

INFRA OCTAVAM APPARIT. S. MICHAELIS. Archangeli.

9. Maij. Secunda die.

Fit de S. Gregorio Episc. confes. dupl. cum comm. octau.

Die 10. Maij. Tertia die.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Gregorij Papæ.

Ex Hom. 34. in Euang. ante med.

Lectio iv.

NOuem Angelorum ordines dicimus: quia videlicet esse, testãte sacro eloquio, scimus, Angelos, Archangelos, Virtutes, Potestates, Principatus, Dominationes, Thronos, Cherubim, atque Seraphim. Esse namque Angelos, & Archangelos, penè omnes sacri eloquij paginæ testantur. Cherubim verò, atque Seraphim sæpè, vt notum est, libri Prophetatum loquuntur. Quatuor quoque ordinum nomina Paulus Apostolus ad Ephesios enumerat, dicens: Supra omnem Principatum, & Potestatem, & Virtutem, & Dominationem. Qui rursus ad Colossenses scribens, ait: Siue Throni, siue Potestates, siue Principatus, siue Dominationes. Dum ergo illis quatuor, quæ ad Ephesios dixit, coniunguntur Throni, quinque sunt ordines: quibus dum Angeli, & Archangeli, Cherubim, atq; Seraphim adiuncta sũt, proculdubiò nouem esse Angelorum ordines inueniuntur.

℟. Hic est. cum reliquis vt supra in Dedicat. addito Alleluia. 38.

Le-

Lectio v.

SCiẽdum verò, quòd Angelorum vocabulum nomen est officij, nõ naturæ. Nam sãcti illi cęlestis patrię spiritus, semper quidem sunt spiritus, sed semper vocari Angeli nequaquam possunt: quia tunc solum sunt Angeli, cum per eos aliqua nunciãtur: Vnde & per Psalmistam dicitur: Qui facit Angelos suos spiritus: Ac si patenter dicat: qui eos, quos semper habet spiritus, etiam cùm voluerit, Angelos facit. Hi autem, qui minima nunciant, Angeli: qui verò summa annunciant, Archangeli vocãtur. Hinc est enim, quòd ad Mariã virginem non quilibet Angelus, sed Gabriel Archangelus mittitur. Ad hoc quippè ministerium summum Angelum venire dignum fuerat, qui summum omnium nunciabat. Qui idcircò etiam priuatis nominibus censentur, vt signetur per vocabula, etiam in operatione quid valeant. Michael namque, Quis vt Deus, Gabriel autem fortitudo Dei: Raphael verò dicitur medicina Dei.

℟. Venit. 38. Lectio vj.

ET quoties miræ virtutis aliquid agitur, Michael mitti perhibetur: vt ex ipso actu, & nomine detur intelligi, quia nullus potest facere, quod facere præualet Deus. Vnde & ille antiquus hostis, qui Deo esse per superbiam similis concupiuit, dicẽs: In cœlum conscendam, super astra cœli exaltabo solium meum, similis ero Altissimo: dum in fine mundi in sua virtute relinquetur extremo supplicio perimẽdus, cum Michaele Archangelo præliaturus esse perhibetur, sicut per Ioannem dicitur: Factum est prelium cum Michaele Archangelo. Ad Mariã quoq; Gabriel mittitur, qui Dei fortitudo nominatur. Illum quippè nunciare veniebat, qui ad debellandas aereas potestates humilis apparere dignatus est. Raphael quoque interpretatur, vt diximus, medicina Dei: quia videlicet dum Tobiæ oculos quasi qer officiũ curationis tetigit, cæcitatis eius tenebras tersit. ℟. In tempore. 39.

In tertio Nocturno.

Lect. vij. & viij. Homil. S. Io. Chrys. Vę mundo, &c. vt supra in iij. die inf. oct. Dedicat. 39. & ix. Lect. de SS. Gordiano, & Epimacho mart.

Die 11. Maij, Quarta die.

In secundo Nocturno.

Tres Lect. S. Greg. Quia Angelorum, &c. vt in iij. die infra Octau. Dedicat. 38.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Accesserunt discipuli ad Iesum, dicentes: Quis, putas, maior est in regno cœlorum. Et reliqua.

Homilia S. Hieronymi Prebyteri.

Lib. 3. Comment. in Matth.

POst inuentum staterem, post tributa reddita, quid sibi vult Apostolorũ repentina interrogatio? Quis putas, maior est in regno cœlorum? Quia viderant pro Petro, & Dño idem tributum reditum, ex ęqualitate pretij arbitrati sũt Petrum omnibus Apostolis esse prælatum, qui in redditione tributi Domino fuerat cõparatus: ideò interrogãt, quis maior sit in regno cęlorum. Vidensque Iesus cogitationes eorum, & causas erroris intelligens, vult desiderium gloriæ, humilitatis contentione sanare. ℟. In conspectu. 39. Lectio iij.

SI autem manus tua, vel pes tuus scandalizat te, abscinde eum, & proijce abs te. Necesse est quidem venire scandala: væ tamen ei est homini, qui, quòd necesse est vt fiat in mundo, vitio suo facit, vt per se fiat.

Igi-

Igitur omnis truncatur affectus, & vniuersa propinquitas amputatur, ne per occasionem pietatis vnusquisque credentium scandalis pateat. Si, inquit, ita est, quis tibi coniunctus, vt manus, pes, oculus, & est vtilis, atque sollicitus, & acutus ad perspiciendum, scandalum autem tibi facit, & propter dissonantiam morum te pertrahit in gehennam: melius est, vt & propinquitate eius, & emolumentis carnalibus careas: ne, dum vis lucrifacere cognatos, & necessarios, causam habeas ruinarum. ℟. Michael. 39.

Lectio ix.

DIco vobis, quia Angeli eorum in cœlis semper vident faciem Patris mei. Supra dixerat, per manum, & pedem, & oculum omnes propinquitates, & necessitudines, quæ scandalum facere possunt, amputandas: austeritatem itaque sententiæ, subiecto præcepto temperat, dicens: Videte ne contemnatis vnum ex pusillis istis. Sic, inquit, præcipio seueritatem, vt commisceri clementiam doceam: quia Angeli eorum in cęlis semper vident faciem Patris mei. Magna dignitas animarum, vt vnaquæque habeat ab ortu natiuitatis in custodiam sui Angelum delegatum. Vnde legimus in Apocalypsi Ioannis: Angelo Ephesi, & reliquarum Ecclesiarũ, scribe hęc. Et Apostolus quoque præcipit velari capita fœminarum in Ecclesijs propter Angelos. Te Deum.

12. *Maij. Quinta die.*

Fit de SS. Nereo &c. mar. semidupl. cum comm. oct.

Die 13. Maij. Sexta die.

In secundo Nocturno.

Tres Lect. S. Gregor. Sed quid, &c. vt supra in quarta die infrà octauam Dedicat. 39.

In tertio Nocturno.

Tres Lectiones Homil. S. Ambrosij. Si diligenter, &c. vt supr. in v. die infra Oct. Dedic. 41.

Die 14. Maij. Septima die.

Lect. secundi Noct. Fertur vero, &c. vt in vij. die infr. Oct. Dedicat. 42.

In tertio Nocturno.

Lect. vij. & viij. Audistis fratres, &c. vt in eadem vij. die 42. ix. Lect. de S. Bonifacio mart.

Die 15. Maij. In die Octaua.

Lect. ij. Noctur. Angelorum, &c. vt in die Oct. Dedicat. 43.

Lectiones iij. Nocturni. Videte, &c. vt in eadem die Octa. 44.

INFRA OCTAVAS SS. APOSTOLORVM.

Lectiones Propriæ.

Die i. Decembris.

INFRA OCTAVAM S. ANDREÆ APOSTOLI.

Die 30. Nouembris. Secunda die.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Petri Chrysologi.

Serm. 133. Lectio iv.

BEatus Andreas meritò natus hodie creditur, quando non ad præsentem vitam materno est effusus ex vtero, sed conceptu fidei, martyrij, partu cœlestē noscitur generatus ad gloriam; quando nō eum materna cunabula suscepere vagiētem, sed superna triumphantē secreta receperūt: quādo nō infirmū lactis pastum genitricis trahit ex pectore, sed pro rege suo deuotissimus miles virtutis sanguinē fudit. Viuit, quia mortem cęlestis militię bellator occidit. ℟. Homo Dei ducebatur, vt crucifige-

figerent eum: populus autem clamabat voce magna, dicens: *Innocens eius sanguis sine causa damnatur.
℣. Cùmque ducerent eum, vt crucifigeretur, factus est concursus populorum clamantium, & dicentium. Innocens.

Lectio v.

SEquitur hic moriendo Dominũ æstuans, & anhelans: ac toto virtutis gradu dominicis incumbit hærere vestigijs, ne eum cursus faciat disparem fratri, quem natura similem vocatio socium, parem gratia ipsa perfecerat. Ad vnam vocẽ Domini, sicut ille, patrem, patriam, censum reliquit, laboribus, opprobrijs, itineribus, contumelijs, vigilijs Christi indefessè, germani societate donauit: solum est, quòd tempore dominicæ passionis fugit; sed neque hoc impar quia fugit: negare autem si aliqua putatur culpa, non est grauius fugere, quàm negare: sed tacenda sunt alia; æquauit fratres venia, quos sic discreuerat culpa.
℟. O bona crux, quę decorẽ, & pulchritudinem de mẽbris Domini suscepisti: accipe me ab hominibus, & redde me magistro meo: *Vt per te me recipiat, qui per te me redemit.
℣. Beatus Andreas expansis manibus ad cœlum orabat, dicens: Salua me bona crux. Vt.

Lectio vj.

CRucem, quàm refugerant, postea coniunctis viris ardenter inuadunt, vt, vnde reatum sumpserant, inde conscenderent cœlum, inde præmium sumerent, & coronam. Petrus namque Crucem, arborem conscendit Andreas; vt qui Christo compati gestiebant, in semetipsis figuram, formamque ipsius exprimerent passionis: & redempti ligno consumarentur ad palmam. Sic Andreas noster, & si cedit ordini præmio, tamen non cedit & labori.
℟. Expandi manus meas tota die in cruce ad populum non credentem, sed contradicentem mihi: *Qui ambulant vias non bonas, sed post peccata sua. ℣. Deus vltionum Dominus, Deus vltionum liberè egit: exaltàre, qui iudicas terram, redde retributionem superbis. Qui ambulant. Gloria Patri. Qui ambulant.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum.

Lectio vij.

IN illo tempore: Ambulans Iesus iuxta mare Galilęæ, vidit duos fratres, Simonem, qui vocatur Petrus, & Andream fratrem eius mittentes rete in mare. Et reliqua.

De Homilia sancti Gregorij Papæ.

MVltum dimisit, qui cũ re possessa etiam cõcupiscentijs renunciauit. A sequentibus ergo tanta dimissa sunt, quanta à non sequentibus concupisci potuerunt. Nemo igitur etiam cùm quosdam conspicit multa reliquisse; apud semetipsũ dicat: Imitari mundi huius contemptores volo, sed quod reliquam non habeo. Multum, fratres, relinquitis, si desiderijs terrenis renunciatis.
℟. Orauit sanctus Andreas, dum respiceret in cęlum, & voce magna clamauit, & dixit: Tu es Deus meus: quem vidi: ne me patiaris ab impio iudice deponi: *Quia virtutem sanctę crucis agnoui. ℣. Tu es magister meus Christus, quem dilexi, quem cognoui, quem confessus sum: tantummodò in ista voce exaudi me. Quia.

Lectio viij.

EXteriora etenim nostra Domino quamlibet parua sufficiunt, Cor namque, & non substantiam pensat: nec perpendit quantum in eius sacrificio, sed ex quanto profeратur. Nam si exteriorem substantiam perpendamus; ecce sancti nego-

go-

gotiatores nostri perpetuam Angelorum vitam, datis retibus, & naui, mercati sunt. Æstimationem quippe pretij non habet: sed tamen regnum Dei tantum valet, quantum habes.

℞. Videns crucem Andreas exclamauit, dicens: O crux admirabilis, ò crux desiderabilis, ò crux quæ per totum mundum rutilas: *Suscipe discipulum Christi, ac per te me recipiat, qui per te moriens me redemit. ℣. O bona crux quæ decorem, & pulchritudinem de membris Domini suscepisti. Suscipe. Gloria Patri. Suscipe.

Lectio ix.

VAluit namque Zacchæo dimidium substantiæ, quia dimidiũ aliud ad hoc, quod iniustè abstulit, restituendum in quadruplum reseruauit. Valuit Petro, & Andreę, dimissis retibus, & naui. Valuit viduę duobus minutis. Valuit alteri calicem aquæ frigidæ. Regnum itaque Dei, vt diximus, tantum valet, quantum habes. Te Deum laudamus.

Die 2. Decembris.

Fit de S. Bibiana Virgine, & Martyre semid. cum commemor. oct.

Die 3. Decemb. Quarta die.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Bernardi Abbatis.

Serm. 1. Lectio iv.

CElebrantes hodie gloriosum Beati Andreæ triumphum, in verbis gratiæ, quæ procedebant de ore eius, exultauimus, & delectati sumus. Neque enim locus poterat esse tristitiæ, vbi tam vehementer lætabatur, & ipse. Nemo ex nobis compassus est sic patienti, nemo ausus est plangere exultantem. Alioquin & nobis ipse non incongruè dicere poterat, quod Saluator crucem baiulans sequentibus se, & lugentibus ait: Filiæ Ierusalem nolite flere super me, sed super vos ipsas flete.

℞. Homo Dei. 47. Lectio v.

DEniq; cùm duceretur ipse beatus Andreas ad crucem: populus, qui sanctum & iustum dolebat iniustè damnari, prohibere voluit, ne puniretur: sed magis ipse instantissima prece prohibuit eos, ne non coronaretur: imo ne non pateretur. Desiderabat si quidem dissolui, & cum Christo esse, sed in Cruce, quam sẽper amauerat. Desiderabat regnum intrare, sed per patibulum: quid enim dicit ille amatæ suæ? Per te, inquit, me recipiat, qui per te me redemit. ℞. O bona crux. 47.

Lectio vj.

VErumtamen, dum congratulamur ei, quòd diu desiderata crucis frui mereatur amplexu, mirũ valdè est, si non ipsum eius miramur gaudium, cui congratulamur. Dum enim noctis huius vigilias celebrantes, in verbis tantæ exultationis cantando delectaremur, putas non fuit in nobis, qui tecum cogitaret, & diceret: quid sibi vult, hoc, aut vnde tam noua lætitia? certè & crux pretiosa est, & crux amari potest, & crux habet exultationem. Ita est fratres mei. ℞. Expandi. 47.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Ambulans Iesus iuxta mare Galilęæ, vidit duos fratres, Simonem, qui vocatur Petrus, & Andream fratrem eius mittentes rete in mare. Et reliqua.

De Homilia sancti Gregorij Papæ.

PEnsate igitur, fratres, quid vilius, cùm emitur, quid carius, cùm possidetur. Sed fortasse nec calix aquæ frigidæ suppetit, qui indigenti prębeatur: etiam tunc securitatem nobis promittit sermo diuinus. Recem-

demptore etenim nato, cœli ciues ostensi sunt, qui clamarent: Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis.

℟. Orauit. 47. Lectio viij.

ANte Dei namq; oculos nūquā est vacua manus à munere, si fuerit arca cordis repleta bona voluntate. Hinc etenim Psalmista dicit: In me sunt Deus vota tua, quæ reddam laudationes tibi? Ac si apertè dicat. Et si exterius munera offerēda nō habeo, intra memetipsū tamē inuenio, quod in ara tuæ laudis impono; quia nostra datione non pasceris, oblatione cordis melius placaris. Nihil quippe offertur Deo ditius volūtate bona. ℟. Videns. 48. Lect. ix.

VOlūtas autem bona est, sic aduersa alterius, sicut nostra, pertimescere: sic de prosperitate proximi, sicut de nostro profectu gratulari. Aliena dāna, nostra credere: aliena lucra, nostra putare. Amicū nō propter mundum, sed propter Deū diligere: inimicum etiam amando tolerare. Nulli, quod pati non vis, facere; nulli, quod tibi iustè impendi desideras, denegare. Necessitati proximi nō solùm iuxta vires succurrere; sed prodesse etiam vltra vires velle.

Te Deum.

Die 4. Decembris. Quinta die.

In secundo Nocturno.

De ser. S. Bernardi Abbat. Lect. iv.

BEati Andreæ Apostoli solemnitas hodie celebratur: quam si pia sollicitudine perscrutemur, multa inueniemus in ea, quæ ædificent animas nostras. In ipso si quidem cōuersionis suæ initio magnum nobis perfectæ obedientiæ præstat exemplum, quod quidem Christianis omnibus necessarium. Vis audire perfectæ obedientiæ formam? Vidit Dominus Petrum, & Andream mittentes rete in mare, & ait illis: Venite post me: faciam de piscatoribus piscatores: imò prædicatores. At illi continuò, nihil dijudicantes, aut hæsitantes, nihil interrogantes, sine omni mora relictis retibus, & naui secuti sunt eum. ℟. Homo 47.

Lectio v.

AGnoscite fratres, quoniam propter vos scripta sunt hæc, propter vos singulis annis in Ecclesia recitantur; vt discentes verę obedientiæ formam, castigetis corda vestra in obedientia charitatis. Sola est charitas, quæ obedientiam gratam facit, & acceptabilem Deo. Hilarem quippe datorem diligit Deus: & itē si tradidero, inquit, corpus meum, ita vt ardeam, charitatem autem non habeam, nihil mihi prodest.

℟. O bona crux. 47. Lectio vj.

VVltis, vt de ipsa quoque beati huius Apostoli passione, quam nimirum hodie celebramus, loquamur aliquid ad laudem Christi, & ædificationem vestram? Audistis certè, cùm peruenisset beatus Andreas ad locum, vbi crux parata erat, quomodo confortatus sit in Domino, & per spiritum, quem vnà cum ceteris Apostolis in igneis linguis acceperat, verba verè ignea loqueretur. Videns ergo paratam eminus crucē, nequaquam (vt exigere videtur mortalis infirmitas) facies eius expalluit: non contremuit corpus, nec mens turbata est, non recessit, vt assolet intellectus. ℟. Expandi. 47.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Ambulans Iesus iuxta mare Galileæ, vidit duos fratres, Simonem, qui vocatur Petrus, & Andream fratrem eius, mittentes rete in mare. Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.
Ex Hom. 14. in Matth.

ET Ioannes quidem aliter dixit eos vocatos, vnde manifestum est, secundam hanc vocationem fuisse, idque ex multis rebus ostenditur. Nam, ibi, quidem dicit, quòd ad Christum, antequam Ioannes in carcerem duceretur, accesserint; hic verò, postquam ille inciderit in vincula: & ibi quidem, quòd Andreas Petrum; hic verò quòd Iesus ambos vocet; & Ioannes quidem ait, quod Iesus venientem ad se Petrum videns, dicit: Tu es Simon filius Ioanna, tu vocaberis Cephas; Matthæus verò asserit, quòd isto iam nomine vocaretur. ℟. Orauit. 47.

Lectio viij.

SEd à loco etiam, quo vocati sũt, alijsq; multis id scire possibile est, & ab eo, quòd facile obedierunt vocati, suaque omnia reliquerunt. Erãt quippe sufficienter iam ante prædocti, & ibi quidem Andreas in domũ veniens, multaque à Christo audiẽs inuenitur: hic verò vnum audientes, nudumq; verbum, confestim sequũtur. Videtur quippe fuisse consequẽs vt prius quidem audierint, & secuti sint: postea verò cum & Ioannem in carcere ligatum, & ipsum secessisse vidissent, reliquisse eos magistrum, atq; ad artem propriam reuertisse. Sic denique piscantes eos rursus inuenit. ℟. Videns. 48. Lectio ix.

PErpende verò & fidem, & obedientiam vocatorum, & cognosces, quàm dulcis sit piscatio: si quidem in medio ipsius operis constituti, cùm illum audissent iubentem, nihil distulerunt, nihil omninò cunctati sunt: non dixerunt. Reuertemur domum, loquemur propinquis, sed cuncta illicò relinquentes fecerunt quod Eliseus quoque sub Elia legitur implesse. Talem quippè à nobis obedientiam Christus efflagitat, vt neque punctum temporis differamus, etiam si nos aliquid necessarium vrgere videatur.

Te Deum laudamus.

Die 5. Decembris. Sexta die.

In secundo Nocturno.

De serm. S. Bernardi Abb. Lect. iv.

OBsecro, fratres, homo est, qui loquitur hęc, an non est homo, sed Angelus, aut noua creatura? Homo plane similis nobis passibilis; nam passibilem eum passio ipsa testatur, qua appropinquãte, tam lætabundus exultat. Vnde ergo in homine noua hæc exultatio, & lętitia hactenus inaudita? vnde in tanta fragilitate tanta constantia? Vnde in homine tam spiritualis mens; tam feruens charitas, animus tam robustus? Absit, tam ei credamus in esse virtutẽ. Donum perfectum est, descendens à patre luminum, ab eo vtique, qui facit mirabilia magna solus.

℟. Homo Dei. 47. Lectio v.

PLanè spiritus erat, dilectissimi, qui adiuuabat infirmitatem, per quem diffundebatur in corde ipsius fortis charitas vt mors, imò & fortior morte, Cuius oh si, & nos participes inueniamur. Ipse enim si adesset, adiuuaret sine dubio infirmitatem nostram. Et sicut beato Andreæ crucem, & mortem ipsam, sic nobis quoque laborem, & pœnitentiam nostram faceret non solum non molestam, sed etiam desiderabilem, atque omninò delectabilem esse; Spiritus enim meus, ait Dominus, super mel dulcis, ita vt ne ipsa quidem dulcedini eius præualere queat amarissima licet mortis amaritudo.

℟. O bona. 47. Lectio vj.

FElix anima, quæ in cruce gloriatur, & triumphat; tãtum vt perseue-

seueret in ea, & nullis valeat tentationibus deijci. Oret quisquis in cruce est, oret cum beato Andrea Dominum, & magistrum suum, ne patiatur eum de cruce deponi: quid enim malignus ille non audeat, quid non præsumat impius attentare? quod Ægeæ manibus de discipulo, hoc Iudæorum linguis facere cogitauerat & de magistro. In vtroque tamen sera pœnitentia ductus, victus, & confusus abscessit. Vtinam abeat similiter & à nobis, eo vincente, qui, & in se & in discipulo triumphauit. ℟. Expandi. 47.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Ambulans Iesus iuxta mare Galilęæ, vidit duos fratres, Simonem, qui vocatur Petrus, & Andream fratrem eius, mittentes rete in mare. Et reliqua.

Homilia venerab. Bedæ Presbyteri.

Ex Comment. in Marc. l. 1. c. 6.

ISti primi vocati sunt, vt dominũ sequerentur. Piscatores & illitterati mittuntur ad prædicandum, ne fides credentium nõ in virtute Dei, sed eloquentia, atque doctrina putaretur. Queri autem potest; quomodo binos vocauerit de nauiculis piscatores, primò Petrum, & Andreã, deinde progressus paululùm, alios duos filios Zebedæi, sicut narrant Matthæus, & Marcus, cùm Lucas dicat, ambas eorum nauiculas impletas magna illa captura piscium, sociosque Petri commemoret Iacobum, & Ioannem filios Zebedæi vocatos ad adiuuandum, cùm retia plena extrahere non possent? ℟. Orauit. 47. Lectio viij.

VVde & intelligendum est hoc primo esse factum quod Lucas insinuat, nec tunc eos à Domino vocatos, sed tantùm Petro fuisse prædictum, quòd homines esset capturus, quod nõ ita dictum est, quasi iam pisces numquam esset capturus. Nam & post resurrectionem Domini legimus esse piscatorẽ. Dictum est ergo, quòd deinceps capturus esset homines: non dictum est, quòd iam non esset capturus pisces. ℟. Videns. 48. Lectio ix.

VNde secundùm Lucam datur intelligi, eos ad capturam piscium ex more remeasse, vt postea fieret, quod Matthæus, & Marcus narrent, quando eos binos vocauit, & ipse iussit, vt eum sequerentur, primò duobus Petro, & Andreæ, deinde duobus Zebedæi filijs. Tunc enim subductis ad terram nauibus non tamquam cura redeundi, sed ita eum secuti sunt, tamquam vocantem, & iubentem, quæ sequerentur. Te Deum.

6. Decemb. Septima die.

Fit de S. Nicolao Episc. & Confess. semid. cum commemor. Oct.

Die 7. Decembris.

Festum S. Ambrosij transfertur in diem 9. Decemb.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

De sermone S. Bernardi Abbatis.

In Vig. S. Andr. in med.

Lectio iv.

QVãta exultatione vniuersę terræ celebrandum tantæ nouitatis miraculum, tam magnificũ opus diuinæ virtutis? Andreas homo erat similis nobis passibilis, & tam vehementi ardore spiritus crucem sitiebat, tam inaudito à sæculis gaudio tripudiabat, cùm paratum sibi eminus patibulum conspexisset. O crux, inquit, diu desiderata, & iam concupiscenti animo præparata, securus, & gaudens venio ad te, ita vt & tu

exultans suscipias me. Videtis, quia non se capit præ magnitudine gaudij? ita, inquit, vt & tu exultans.

℟. Homo. 47. Lectio v.

ERgo ne tanta est exultatio, vt exultet, & ipsa crux, ne lethi, quicquam habeat, sed totum lætitia fit? Aut quis dicat minus, contra consuetudinem, supra rationem, vltra naturam; crucifixum exultare, quàm crucem: illi sensum lætitiæ natura negauit, huic, si quid præualet, gaudium omne exterminat, ingeritque dolorem. Fratres, ignis vibrans est, non lingua loquens, & si lingua, certe ignea est. Carbones sunt ignis illius, quem de excelso Christus miserat in ossibus eius, Atque vtinam desolatorij nobis sint, consumentes, & exurentes, quicquid in nobis est carnalis affectionis.

℟. O bona crux. 47. Lectio vj.

PLanè, beate Andrea granum sinapis est fides tua, quæ tam insperatum, vbi teri cœpit, cœpit ex se proferre feruorem: quid si paulò amplius tereretur? Quis feruorem illũ animus, quis verba illa sustinere posset auditus? Terendum eum putat Ægeas crucis supplicium minitans; sed non est ita. Accenditur magis in verbo hoc, & liberè clamat: Ego si patibulum crucis expauescerem, crucis gloriam non prædicarẽ. Meritò proinde crucis amatorem venerantur quicumque sunt serui crucis: sed ab his ampliorem iure deuotionem exigit, qui specialius proposuerunt tollere crucem suam.

℟. Expandi. 47.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Ambulans Iesus iuxta mare Galilææ, vidit duos fratres, Simonem, qui vocatur Petrus, & Andream fratrem eius, mittentes rete in mare. Et reliqua.

De Homilia venerab. Bedæ Presb.

Circa medium.

COngrue de piscatoribus pisciũ, piscatores hominum facere voluit, quia sicut officium est piscatoris nauem ascendere, retia manibus tenere, & de profundis gurgitibus piscis ad littus trahere: sic isti in gremio Ecclesiæ recepti nauem fidei ascendentes, retia prædicationis in verbo, & opere habentes, de amarissimis, & tenebrosis mundi gurgitibus multos homines ad veram lucem traxerunt. Vide Beatum Andream in Achaia retia in manibus tenentem, & multos pisces spiritaliter capientem. Non solum enim tota ciuitas, sed etiam tota regio credidisse legitur, sicut ipse ait: Christus me misit ad istam prouinciam; vbi non paruum populum acquisiui.

℟. Orauit. Lectio viij.

SEd libet intueri, quod non frustra Dominus in prima sua vocatione quatuor discipulos elegit, quaternarius enim numerus perfectus est, & in suis partibus diuisus, perfectionem significat: vel certè propter quatuor principales virtutes, nempe prudentiam, temperantiam, fortitudinem, & iustitiam. Has virtutes non solùm in numero, sed etiam in hominibus isti discipuli significant. Petrus enim, qui à quibusdam agnoscens interpretatur, prudentiam significat. Andreas, qui virilis interpretatur, fortitudinem significat: quam virtutem non solùm in nomine, sed etiam in opere habuit, quia in fide recta vsque ad passionem viriliter perseuerauit, in tantum, vt etiam, cùm duceretur ad crucifigendum, videns crucem cum gaudio diceret; Salue crux pretiosa.

℟. Vi-

℟. Videns. 48. Lectio ix.

PEr Iacobum, qui interpretatur ſupplãtator, iuſtitia deſignatur, quæ iniquitatem ſupplantare, & æquitatem nouit diligere: & Ioannes, qui interpretatur gratia Dei, vel in quo eſt gratia, temperantiam deſignat, quæ alio nomine diſcretio vocatur, & eſt mater omnium virtutũ. Cùm ergo Dominus in prima ſua vocatione quatuor diſcipulos elegit, in ipſo numero nobis innotuit, quia ſi eius diſcipuli eſſe volumus, has quatuor virtutes habere debemus. Te Deum.

Die 25. Ianuarij.

INFRA OCTAVAM CONVERS. S. PAVLI Apoſtoli.

26. Ianuar. Secunda die.

Fit de ſancto Polycarpo Epiſc. mar. ſemid. cum commem. Oct.

27. Ianuar. Tertia die.

De S. Ioanne Chryſoſt. Epiſc. Conf. dupl. cum commem. Oct.

Die 28. Ianuar. Quarta die.

In ſecundo Nocturno.

De ſermone Sancti Auguſtini Epiſc.

Ex ſer. 14. de SS. Lectio iv.

QVid ergo proſtratus audit? Saule, Saule, quid me perſequeris? Membris adhuc poſitis in terra, caput clamabat in cęlo, & non dicebat, quid perſequeris fideles meos: ſed, Quid me perſequeris? Et ille: Quid me iubes facere? Iã parat ſe ad obediẽdum, qui prius ſæuiebat ad perſequendum. Iam formatur ex perſecutore prædicator, ex lupo ouis, ex hoſte miles. Audit, quid facere debeat. Cæcus ſanè factus eſt, vt interiore luce fulgeret cor eius.

℟. Tu es vas electionis ſancte Paule Apoſtole, prædicator veritatis in vniuerſo mundo: * Per quem omnes gentes cognouerunt gratiam Dei. ℣. Intercede pro nobis ad Deum, qui te elegit. Per. Lectio v.

ADductus eſt ad Ananiam, & Ananias interpretatur ouis. Ecce lupus rapax adducitur ad ouẽ ſequendam, non rapiendam. Sed ne repentinum ouis expaueſceret lupũ, ipſe paſtor de cœlo, qui omnia faciebat, nunciauit lupum venturum oui, ſed nõ ſæuiturum. Et tamen tam immanis fama lupum illum præceſſerat, vt non poſſet ouis audito eius nomine non cõturbari. Mira, & magna res geritur. Lupo ſęuitia interdicitur. Lupus ad ouem captiuus ducitur. Tanta autẽ præceſſerat fama lupi raptoris, vt eius nomine audito timeret ouis etiã ſub manu paſtoris.

℟. Gratia Dei ſum id quod ſum: *Et gratia eius in me vacua non fuit, ſed ſemper in me manet. ℣. Qui operatus eſt Petro in Apoſtolatum, operatus eſt, & mihi inter gentes. Et. Lectio vj.

AB agno pro ouibus mortuo fit ouis ſecura de lupo. Ego, inquit, illi oſtendam, quanta illũ oporteat pati pro nomine meo. Vbi terror? Vbi ſalus? Quod faciebat contra nomen paſtoris, patitur pro nomine paſtoris. O ſæuitia, ò miſericordia: Vides illum præparare ferrum, ſecaturus eſt, non pernempturus. Curaturus, & non occiſurus. Sed quo fine? Ipſum, qui patiebatur audite: Nõ ſũt condignæ paſſiones huius temporis ad futuram gloriam, quę reuelabitur in nobis. Ac ſi dicat: Sæuiat mundus, fremat mundus, quidquid poteſt, faciat, quid faciet ad id, quod accepturi ſumus? Appendo, quod patior, contra id quod ſpero. Hoc ſentio, illud credo: & tamen plus eſt quod credo, quàm quod ſentio.

℟. Saulus, qui & Paulus, magnus prædicator, *A Deo confortatus cōualefcebat, & confundebat Iudæos. ℣. Oftendens quia hic eft Chriftus filius Dei. A Deo.
Gloria Patri. A Deo.

In tertio Noct. Lect. vij. & viij. fumuntur ex iv. die Oct. de Communi Abb. Homilia S. Ioannis Chryfoft. Si centuplum, &c. in Euang. Ecce nos reliquimus, &c. infrà. 231. cum fequentibus Refponf. & ix. Lectio de fancta Agnete fecundò.

℟. vij. Sancte Paule Apoftole prædicator veritatis, & doctor gentium, *Intercede pro nobis ad Deum, qui te elegit, vt digni efficiamur gratia Dei. ℣. Tu es vas electionis Sancte Paule Apoftole, prædicator veritatis. Intercede.

℟. viij. Damafci præpofitus gentis Aretæ regis voluit me comprehendere: *Et à fratribus per murum demiffus fum in fporta, * Et fic euafi manus eius in nomine Domini. ℣. Deus & Pater Domini noftri Iefu Chrifti fcit quia non mentior. Et à fratribus. Gloria Patri. Et fic.

Die 29. Ianuarij. Quinta die.

In fecundo Nocturno.

De Serm. Sancti Auguftini Epifcopi.
Ser. 9. de verb. Apoft. poft med.

Lectio iv.

FIdelis fermo, & omni acceptione dignus, quia Chriftus Iefus venit in mūdum peccatores faluos facere, quorum primus ego fum. Quomodo erat primus? Ante illum non fuerunt peccatores tot Iudæi. Ante illum nō fuerunt peccatores in genere humano? Quid eft: Quorum primus ego fum? Ad quos venit, primus ego fū. Sed nec hoc verū eft. Primus electus eft Petrus: primus Andreas, primi alij Apoftoli, tu Apoftolus es nouiffimus quomodo dicis: Quorum primus ego fum? quia omnibus peior fum. Ergo peiorum voluit intelligi primùm. ℟. Tu es vas. 53. Lect. v.

REcolite Saulum, & inuenietis. Nonnè ille eft, cui ad lapidandum Stephanum manus vna non fufficiebat, fed & aliorum veftimenta feruabat? Nonnè ipfe eft, qui Ecclefiam vbique perfequebatur? Ipfe eft ergo, qui primus erat perfecutor, illo peior non fuit. Saulus vnde vocaretur, credo quia virtutis, & propter eos, qui non recolunt, commemorem. Saul erat ille perfecutor Dauid. In Dauid Chriftus erat in Dauid Chriftus præfigurabatur, in Saule Saulus pręfiguratur, tamquam à Dauid Sauli dictum eft de cœlo, Saule, Saule, quid me perfequeris? ℟. Gratia Dei. 53. Lectio vj.

QVomodo ergo ipfe Saulus, poftea Paulus gratulatur fe ad Dei perueniffe mifericordiam, quia primus, hoc eft, excellens in peccatis inuentus eft. Et tamen mifericordiā confecutus fum, vt in me oftenderet Chriftus Iefus omnē longanimitatē, propter eos, qui credituri funt illi in vitam ęternam: vt dicant fibi omnes, Paulus fanatus eft, ego quare defpero? Si à tanto medico tā defperatus æger fanatus eft, ego cur vulneribus meis illas manus nō optabo? ad illas manus nō feftinabo? Vt hoc dicerēt homines: ideò Saulus factus eft ex perfecutore Apoftol⁹. ℟. Saulus. 54.

Lect. iij. Noc. vt in v. die oct. de Comuni Abbat. Homilia S. Amb Ecce nos. &c. infrà. 231.

Die 30. Ianuarij. Sexta die.

In fecundo Nocturno

De fermone S. Auguftini Epifcopi.
Homil. 17. 50. Homil. Lectio iv.

DIcit Apoftolus, Mifericordiam confecutus fum. Oh confeffio! Non ait, mifericordiam confecutus fum,

ſum,quia fidelis eram: ſed, Vt fidelis eſſem. Videamus Saulum ſæuiētem, ſpectemus furentem, ſpectemus odia anhelantem, ſanguinemq; ſitientem. Ecce poſt Stephani necem, poſt effuſum teſtis Dei lapidibus ſanguinem, tunc diſperſi ſunt fratres, qui erant Ieroſolymis congregati, & ille ſæuiens accepit litteras, vt iret in Damaſcum; & ibat. Hæc Pauli via erat, cuius via nondum erat Chriſtus, adhuc Sauli, nondum Pauli. Ibat. Quid habebat in corde? Quid, niſi malum? Si merita quæris, damnationis ſunt, non liberationis.

℟. Tu es.53. Lectio v.

ERat infidelis, parum eſt, erat in ipſa infidelitate crudelis: ſed miſericordiam conſecutus eſt, vt fidelis eſſet. Quid putamus fratres? Saulus antequam crederet, orabant pro illo, qui crediderant, an non orabant? Dicatur mihi, ſi non pro illo orabāt, quare dixit Stephanus: Domine, ne ſtatuas illis hoc peccatum? Orabatur, & pro illo; ergo Chriſtus fecit, vt Saulus depoſita tunica veteris peccati pannoſa, cædibus ſanguinea, acciperet tunicam humilitatis, & fieret de Saulo Paulus. Quid eſt Paulus? Minimus. Ego enim ſum minimus Apoſtolorum. Paulus enim latinè modicus eſt, Quare; ergo Paulus? quia modicus: modicus, quia nouiſſimus. ℟. Gratia.53. Lectio vj.

EGo enim ſum, inquit, nouiſſimus Apoſtolorum, qui nō ſum dignus vocari Apoſtolus, quia perſecutus ſum Eccleſiam Dei. Benè dicis, vnde debuiſti damnari, ab eo accepiſti vnde debeas coronari. A quo accepit? vultis audire? Non ſum, inquit, dignus vocari Apoſtolus, quia perſecutus ſum Eccleſiam Dei: Sed gratia Dei ſum, id quod ſum. Ergo quod eras, iniquitate tua eras: quod es, gratia Dei es. Et gratia eius, inquit, in me vacua non fuit. Ecce euangelizat fidem, quam aliquando vaſtabat. ℟. Saulus. 54.

In tertio Noct. Lect. vt in vj. die oct. de Communi Abbatum.

Hom. S.Hilarij. Apoſtoli dictis, &c. infrà. 232.

Die 31. Januarij. Septima die.

In ſecundo Nocturno.

Sermo ſancti Bernardi Abbatis.

Ex ſer. 1. initio. Lectio iv.

MEritò quidem dilectiſſimi, conuerſio Doctoris gentium ab vniuerſitate gentium feſtiuis gaudijs celebratur, multos enim ab hac radice ramos prodijſſe videmus. Cōuerſus Paulus conuerſionis miniſter factus eſt vniuerſo mundo; & multos quidem olim in carne adhuc, ſed non iam ſecundùm carnem ambulans, prædicationis officio conuertit ad Deum: nunc quoque in ipſo felicius viuens, & apud ipſum ne adhuc quidem ceſſat ab hominum conuerſione; dico autem, exemplo, oratione, doctrina. Propterea denique conuerſionis eius memoria frequentatur, quòd & ipſa quoque memorantibus vtilis inueniatur.

℟. Tu es.53. Lectio v.

HOdie ergo cōuerſus eſt Paulus, hodie deſit eſſe Saulus. Hodie factus eſt humilis & mitis corde. Probat oris confeſſio cordis humiliationē, dum clamat: Dñe, quid me vis facere? magis autem probat ipſa collatæ gratię magnitudo, quę nimirum tam multa, niſi multum humili, data non fuit. Cęterùm māſuetudo, quoniam exterior quędam paruitas, & ob hoc manifeſtior eſt, tripliciter nobis in conuerſione hac cōmendatur: triplici quidem velut ariete māſuetudo noſtra pulſatur, verborū iniurijs, damnis rerum, corporis lęſione.

ne. Probata eſt illa virtus, quam nihil horum videtur concutere potuiſſe. ℟. Gratia. 53. Lectio vj.

CONſiderare libet, quemadmodum Paulus ſuper his omnibus in ipſa ſtatim ſua conuerſione tentatus, verè iam Paulus inuentus ſit in hac parte, verè mitis, & patiens. Saule, Saule, quid me perſequeris? Durum equidem verbum increpatoriũ, plenum comminatione. Sanè quòd ad corpus pertinuit, concuſſus eſt, & proſtratus in terram. An verò & damno quoque probatus eſt? & valde, ſiquidem ipſum ei lumen ademptum eſt oculorum. Sed veſtræ in hoc induſtriæ relinquimus inueſtigandum. Sufficit nos monere formam veræ conuerſionis, magna ex parte in hac manſuetudine conſtitutam, vt pudeat eos, qui conuerſi eſſe debuerant, vel in corporum læſione, vel in damno rerum, vel, quod magis indignum eſt, in verborum iniurijs inueniri peruerſos penitos, & auerſos. ℟. Saulus. 54.

In tertio Noct. vt in die vij. Oct. de Cõmuni Abbat. Homil. S. Bernardi. Arbitror verba, &c. infrà. 233.

Die i. February.

Feſtum S. Ignatij transfertur in diẽ 3. Februarij.

IN DIE OCTAVA.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Ioannis Chryſoſtomi.

De laud. Pauli hom. 9. Lectio iv.

SAulus autẽ adhuc ſpirans minas, & cædem in diſcipulos domini. Atque in epiſtolis Paulus vocatur: quare ergo nomen mutauit Spiritus ſanctus? quemadmodum dominus, qui ſeruum mercatus eſt, oſtendere volens ſe dominum ſerui nomen illius immutat; ita & Spiritus ſanctus fecit, vbi Paulum captiuum accepit, vocabulum eius mutauit, vt etiam inde diſceret Paulus, ſe habere Dominum: nominum enim impoſitio dominij ſignum eſt, & præcipuum. Volens enim Dominus docere Adamum, quòd eũ principem, & dominum omnium feciſſet, adduxit ad eũ omnia animalia, vt videret, quid vocaret ea. ℟. Tu es. 53. Lectio v.

VErùm quam ob cauſam Spiritus ſanctus non ſtatim mutauit nomen Pauli, ſed expectauit ad tantum tempus? ſi ſtatim conuerſo Paulo mutatum fuiſſet & nomen eius, tunc minus manifeſta fuiſſet eius conuerſio, & ad fidem translatio; nam ſicut in famulis vſu euenire ſolet, quòd obſcuri fiant, ſi quamprimum fugam inierunt, ſua nomina mutarent; ita & in Paulo contigiſſet, ſi mox vt relictis Iudæis ad nos venit, aliud nomen ſortitus fuiſſet: nemo enim ſciuiſſet, quòd perſecutor ille eſſet, Euangeliſta. Hinc enim omnes diſcebant; quòd ille ipſe eſſet, qui prius fuerat Eccleſiam perſecutus. ℟. Gratia. 53. Lectio vj.

EGrediuntur hìc nos quidam dicentes: Et quid mirum, quòd Paulus ad fidem peruenit, cùm Deus vocem illam, quaſi funem ceruici eius iniecerit, vique ipſum ad ſe duxerit? Attendite diligenter. Qualis illa vis, & neceſſitas? dic, ò homo. Vocauit eum ſupernè; igitur, & te hodie vocat illam vocem, cur & tu non obedis? Vides non eſſe neceſſitatis negotium; nam ſi neceſſitas quędam foret, oportebat & te obedire: cùm autem & tu non obedis, manifeſtum eſt quòd ille voluntarius obediuit. Multum quidem fecit ad ſalutem Pauli vocatio: non tamen deſtituit eum à ſuis operibus, & ſuæ propriæ voluntatis laude, neque nocuit eius libero arbitrio: ſed voluntarius adue-

uenit ipse, atque sua bona voluntate. ℟. Saulus. 54.

In tertio Noctur. vt in die festo de Communi Oct. Abb. Homil. S. Hier. Grandis fiducia, &c. infrà. 229.

Die 24. Februarij.

INFRA OCTAVAM S. MATHIÆ APOST.

Si hoc festum venerit ante Quadr. fit de illo Oct. vsque ad fer. 4. cinerum exclusiuè. Lect. & ℟. ij. Noct. de Com. Oct. Apost. infrà. 92. Lect. iij. Noct. Homil. in Euang. Confiteor tibi Pater, &c. de Cõi plur. Mar. 171 cum ℟. de Cõi Oct. Apost. 92.

Die 1. Maij.

INFRA OCTAVAM SS. PHILIPPI, ET IACOBI Apostolorum.

Lect. ij. Noct. de Communi Octa. Apost. vt infrà 87. ℟. Lux perpetua. cum reliquis, vt in eodem Cõmuni tempor. Pasch. 87.

Die 2. Maij. Secunda die.

Fit de S. Athanasio Episc. Confess. cum comm. Oct.

3. Maij. Tertia die.

De Inuentio Sanctę Crucis duplex sine comm. Oct.

Die 4. Maij. Quarta die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lect. vij. *Cap.* 14.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Non turbetur cor vestrum. Creditis in Deum, & in me credite. In domo Patris mei mansiones multæ sunt. Et reliqua.

Homil. S. Cyrilli Episcopi Alexandr. *Lib. 9. in Ioan. cap. 36.*

STudiosus quidem Philippus fuit, sed non adeò acutus, vt commodè, atque aptè, quæ sit visio Dei, posset intelligere; propterea putabat oculis huius corporis diuinam posse videre naturam; sed manifestè à Deo dicitur: Nemo videbit faciem meã, & viuet; nam etsi visus à multis sanctis à scriptura dicatur; nullus tamẽ rectè intelligens, suspicabitur ipsam Dei naturam visam fuisse: propterea & aliter alius vidit: aliter enim Isaias, aliter Ezechiel, aliter alij viderũt: vnde oportebat intellexisse Philippum, impossibile omninò homini oculis corporis substantiam Dei aspicere: nec valdè prudenter, cùm imago, & character Patris verus adesset, primitiuum quasi non adesset desiderare. ℟. Ego sum vitis. infrà 92. Lectio viij.

NOn tamen laude sua priuandus est: admiratione namque commotum dixisse arbitror: Domine, ostende nobis Patrem, & sufficit nobis, ac si diceret; omnes nos gaudij plenos profitebimur, nec deesse ad beatitudinem quicquam nobis arbitrabimur, si, quod maximè optamus, Deum Patrem videbimus. Laudandus ergo est, qui visionem Patris, cęteris omnibus rebus anteposuit. Ostende nobis Patrem, & sufficit nobis: multis, inquit modis, ò Domine, ad fidem tuam nos attraxisti, innumerisque signis Iudæorum impudẽtia repelli potest: sed nihil omninò deerit, si etiam ipse Deum Patrẽ nobis ostẽdes, hoc enim maximè fauet, vt Iudæorũ ora consuere possimus: non arbitror longè à mente Philippi occultiore hoc sensu nos aberrare. Ipse certè ad hæc excogitanda nos inuitat. ℟. Candidi. infrà 92.

Lectio ix. de S. Monica.

Die 5. Maij. Quinta die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij.

In

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Non turbetur cor vestrum. Creditis in Deum, & in me credite. In domo Patris mei mansiones multæ sunt. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. 68. in Ioann.

QVomodo vadit, & parat locum si iam multæ mansiones sunt? Aut, si adhuc parandum est, cur non meritò dixisset, vado parare? An istæ mansiones & sunt, & parandæ sunt? Si quò minus enim essent, dixisset, vado parare. Et tamen quia ita sunt, vt parandæ sint, non eas vadit parare, sicut sunt: sed si abierit, & parauerit, sicut futuræ sunt, iterùm veniens accipiet suos ad seipsum, vt vbi est ipse, sint etiam ipsi. Quomodo ergo mansiones in domo Patris non aliæ, sed ipsę, & sine dubio iam sunt, sicut parandæ non sunt; & nondum sunt, sicut parandæ sunt?

℟. Ego sum. 92. Lectio viij.

QVomodo putamus, nisi quomodo etiam Propheta prædicat Deum, quia fecit, quę futura sūt? Non enim ait, qui facturus est, quæ futura sunt: sed qui fecit, quæ futura sunt. Ergo & fecit ea, & facturus est ea, Nam neque facta sunt, si ipse non fecit: neque futura sunt, si ipse nō fecerit. Fecit ergo ea prædestinando, facturus est operando. Sicut discipulos, quando elegerit? satis indicat Euangelium: tūc vtique quando eos vocauit: & tamen ait Apostolus, Elegit nos ante mundi constitutionem, prædestinando vtique, non vocando. Quos autem prædestinauit, illos & vocauit. Sic & mansiones præparauit, & præparat, nec alias, sed quas præparauit, has præparat, qui fecit, quæ futura sunt. Quas pręparauit prædestinando, præparat operando. ℟. Candidi. 92.

Lectio ix.

SEd quid est, quòd vt præpararet abijt, cū profectò nos ipsos præpararet, quod non faciet, si reliquerit? Agnosco Domine, vt possum: nimirum illud significas, quia vt parentur istæ mansiones, viuere debet iustus ex fide. Qui enim à Domino peregrinatur, opus habet ex fide viuere, quia per hanc ad speciem contemplandam paratur. Eat ergo Dominus, & paret locum; eat ne videatur, lateat vt credatur. Tunc enim locus paratur, si ex fide viuitur. Creditus desideretur, vt desideratus habeatur, desideriū dilectionis præparatio est mansionis. Ita Domine, para quod paras, nos enim tibi paras, & te nobis paras: quoniam locū paras, & tibi in nobis, & in te nobis. Tu enim dixisti: Manete in me, & ego in vobis. Te Deum.

6. Maij. Sexta die.

Fit de S. Ioanne ante portam Latinam. dupl. cum commem. oct.

Die 7. Maij. Septima die.

De S. Stanislao Episc. mart. semid. cum commemor. oct.

Die 8. Maij. In die Octaua.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Non turbetur cor vestrum Creditis in Deum, & in me credite. In domo Patris mei mansiones multæ sunt. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. 70. in Ioannem.

PHilippus vnus ex Apostolis, quid audierit nō intelligens: Domine, inquit, ostende nobis Patrē, & sufficit nobis. Cui Dominus: Tanto, inquit, tempore vobiscum sum, & non cognouistis me? Philippe, qui videt me, videt & Patrem meum. Ecce incre-

crepat, quod tanto tempore cum ipsis erat, & non cognoscebatur. Nonnè ipse dixerat: & quò ego vado scitis: & viam scitis: & se nescire dicentes, eos hoc scire conuicerat, addendo, atq; dicẽdo: Ego sum via, veritas, & vita. Quomodo nunc dicit: & non cognouistis me? cùm profectò, & quò irent, & viam scirent, non ob aliud, nisi quòd ipsum vtique scirẽt?

℞. Ego sum. 92. Lectio viij.

SEd facilè ista soluitur quæstio, si dicamus, quod eum aliqui eorũ sciebant, aliqui nesciebant: atque in his, qui nesciebant & Philippus erat. Sed ideò magister discipulum arguebat, quoniam cor postulantis videbat. Tamquam enim melior esset Pater, quàm Filius, ita Philippus Patrem nosse cupierat: & ideò nec filiũ sciebat, quo melius esse aliquid credebat. Ad hũc sensum corrigendum dictum est, Qui videt me, videt & Patrem. Quomodo tu dicas: ostende nobis Patrem? Video quomodo tu dicas. Non alterum quæris videre similem, sed illum putas esse meliorem. Non credis, quia ego in Patre, & Pater in me est? Cur in similibus distantiam cupis cernere? cur inseparabiles separatim desideras nosse?

℞. Candidi. 92.

Tract. 72. Lectio ix.

QVi credit in me, operà, quę ego facio, & ipse faciet, & maiora horum faciet. Qnid est hoc? Qui faceret opera, quæ Christus fecit, non inueniebamus: qui etiam maiora faciet, inuenturi sumus? Denique & hic id, quod de hac re poterat nos mouere, mox abstulit: cùm enim dixisset, maiora horum faciet: continuò secutus adiunxit, quia ego ad Patrem vado, & quæcunque petieris in nomine meo, hęc faciam. Qui dixerat, faciet, post ait, faciam. Nõ enim poterit esse maior me, qui credit in me, sed ego facturus sum, & tunc maiora quam nunc. Maiora per eum, qui credit in me, quam præter eum per me: ego tamen ipse præter eum, ego ipse per eum. Sed quando præter eũ, non faciet ipse: quando autem per eum, quamuis non per semetipsum faciet, & ipse. Porrò autem maiora facere per eum, quàm præter eum, non est defectio, sed dignatio.

Te Deum laudamus.

Die 6. Maij.

INFRA OCTAVAM S. IOANNIS ANTE Portam Latinam.

Lect. ij. Noct. de Commun. octau. Apost. infrà. 87. ℞. Lux perpetua cum reliquis de eodem Communi tempore Paschali 87.

7. Maij. Secunda die.

Fit de S. Stanislao Epis. mar. semid. cum commem. oct.

8. Maij. Tertia die.

De Apparitione S. Michaelis Archangeli dupl. cum comm. oct.

9. Maij. Quarta die.

De sancto Gregorio Episc. confess. dupl. cum commem. Octau.

10. *Maij. Quinta die.*

In iij. Noct. Lect. vij & viij. Homil. venerab. Bedæ. Credendum, &c. vt in vj. die infrà octau. S. Iacobi. in fra. 64.

Lect. ix. de SS. Gordiano, &c. mar.

11. *Maij. Sexta die.*

In iij. Noct. Tres Lect. de Hom. sancti Ambrosij. Considerandum, &c. vt in vij. die infra oct. S. Iacobi 65.

Die 12. Maij.

Fit de SS. Nereo, &c. mart. semid. cum commem. oct.

Die

Die 13. Maij. In die Octaua.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Accessit ad Iesum mater filiorum Zebedæi cum filijs suis adorans, & petens aliquid ab eo. Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi. *Homil. 66. in Matth.*

NOn turbetur quispiam, si adeò imperfectos dicimus Apostolos fuisse: nondum enim mysterium crucis erat consummatum, nondum gratia Spiritus in corda ipsorum infusa. Quod si virtutem ipsorum discere cupis, quales post datam gratiam Spiritus fuerint, cōsidera, & videbis omnē ab illis peruersam affectionem fuisse superatam. Hac enim de causa, eorum modò imperfectio reuelatur, vt apertè percipere possis, quales subitò per gratiā effecti fuerint. Quòd igitur nihil spirituale petebant, nec de cœlesti regno quidquam cogitabant, perspicuum est. Sed tamen inspiciamus etiam quomodò accedant, & quid dicant. Volumus, inquiunt, vt quodcumque petierimus, facias nobis. Ad quod Christus, Quid vultis? respondit; non ignorans certè, sed vt eos respondere cogat, & vlcus detegat, & ita medicamentum apponat.

℟. Ego sum vitis. 92. Lectio viij.

ILli verò cum erubescerent, & verecundia prohiberentur, quoniā humano affectu eo deuenerant, seorsum ab alijs discipulis Christum accipientes, interrogauerunt. Progressi sunt enim, inquit, vt illis manifesti fierent: & ita demum ea quæ volebant dixerunt. Volebant autem, vt ego conijciā, quoniam super duodecim sedes sessuros discipulos audierunt, primatum huius consessus impetrare, & præponi quidem se cæteris scribant, Petrum verò si præferri formidantes dicere ausi sunt: Dic vt vnus à dextris, alter à sinistris sedeat Et vrgent dicentes: Dic. Quid igitur ipse? Vt significaret eos nihil petere spiritale, sed nec scire quidem quid postulent, non enim petere auderent, si scirent. Nescitis ait, quid petatis: nescitis quàm magnum hoc sit, quàm mirabile, ac ipsas superiores excedens virtutes.

℟. Candidi. 92. Lectio ix.

ET adiecit: Potestis bibere calicē, quem ego bibiturus sum? & baptismo, quo ego baptizor, baptizari? Perpendis, quomodo statim ab hac opinione ipsos remouit, contraria eis differens. Nam vos, inquit, de honoribus, & de coronis mecum agitis: ego verò de luctamine atque sudore differo. Non præmiorum hoc tempus est, nec illa gloria mea modò apparebit: sed cædis ac periculorum tempus præsens est. Perspice autem, qualiter ipso interrogationis modo, hortatur, & allicit. Non enim dixit: Potestisne cædem subire, potestisne vestrum effundere sanguinem? sed, Quoniam pacto potestis bibere calicem? Deinde alliciens, inquit, Quē ego bibiturus sum: vt ipsa cum eo communicatione laborum promptiores redderentur.

Te Deum laudamus.

Die 11. Iunij.

INFRA OCTAVAM S. BARNABÆ APOSTOLI.

Lect. & Resp. ij. Noct. de Communi Oct. Apost. vt infra 92.

Die 12. Iunij. Secunda die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum.

Le-

Lectio vii. *Cap.* 10.

IN illo tẽpore: Dixit Iesus discipulis suis: Ecce ego mitto vos sicut oues in medio luporum. Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

Homil. 34. in Matt. longè post initum.

SIc dicere videtur: Nolite turbari, si cùm vos inter lupos, tamquam oues & columbas esse iubeo. Nam etsi possum contrarium quoque prestare, & non permittere, vt graue aliquid patiamini, nec lupis tamquam oues subiecti sitis, sed efficere vt leonibus terribiliores euadatis: tamen sic expedit fieri: hoc & vos quoque illustriores faciet, & meam declarabit virtutem: Sic enim postea dixit Paulo: Sufficit tibi gratia mea; nam virtus mea in infirmitate perficitur. Ipse igitur vos, vt tales essetis, feci. ℟. Isti sũt, qui. infra. 92. Lect. viij.

SEd inspiciamus, quam prudentiã exigit: serpentis certè, Nam quẽmadmodum serpens totum seipsum tradit, nec minimum curat, si ipsum quoque corpus incidi necesse sit, dũmodò caput suum integrum seruet: eodem tu quoque modo, præter fidem cetera perdere non cures, siue pecunias, siue corpus, siue etiam vitam ipsam profundere necesse sit. Fides enim caput est, & radix, qua seruata, etiã si omnia perdas, omnia tamen rursus maiore cũ gloria recuperabis. Idcircò nec simplices solum iussit esse: nec prudentes solum, sed ambo hæc in vnum miscuit, vt ea in virtute conuertantur.

℟. Isti sunt viri. 92.

Nona lect. de SS. Basilide, &c. mar.

13. *Iunij. Tertia die.*

Fit de S. Antonio de Padua confess. semid. cum comm. oct.

14. *Iunij. Quinta die.*

De S. Basilio Episcop. confess. dup. cum commemor. Oct.

Die 16. Iunij. Sexta die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tẽpore: Dixit Iesus discipulis suis: Ecce ego mitto vos sicut oues in medio luporum. Et reliqua.

Homilia S. Hilarij Episcopi.

Can. 10. in Matt. circa med.

INstructos nos serpẽtis prudentia monet esse oportere: Hunc antequam Adam traduceret, iam sapientem Genesis nuncupauit, & prudentiam eius malignantis cõsilij ordine docuit. Primum enim animam sexus mollioris aggressus est, spe deinde illexit, communionem immortalitatis spopondit; & per hæc tanta prẽmia opus consilij, & volũtatis suę gessit. Pari igitur opportunitate introspecta, vniuscuiusque & natura & voluntates, verborum adhibenda prudentia est: spes bonorum futurorum reuelanda, & cœlestia perfectæ fidei præmia proferenda.

℟. Isti sunt, qui. 92. Lectio viij.

ET quod illic mentitus est, nos prædicemus ex vero, secundùm sponsionem Dei, Angelis similes futuros esse qui credent: vt mentes plebium faciles, & absolutas circumsæuientibus licet lupis, & hæreticis, promissis regnorum cœlestium occupemus, & rerum fidem serpentis prudentia, columbæ simplicitate tradamus. Monet etiam traditis abesse oportere curam respõsionis, sed expectandum potius quid spiritus Dei suggerat. Quia fides nostra omnibus prẽceptis diuinæ voluntatis intenta, ad responsionem scientiæ instruetur, in exemplo habentes Abraham, cui postulato ad hostiam Isaac non defuit arietes ad victimam. ℟. Isti sunt. 92.

Lect. ix. de SS. Vito, &c. mart.

Die 16. *Iulij*. *Sexta die*.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tẽpore: Dixit Iesus discipulis suis: Ecce ego mitto vos sicut oues in medio luporum. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Serm. 119. *de diuers*.

AVdistis, fratres, cùm sanctum Euangelium legeretur, quemadmodum Dominus noster Iesus Christus disciplina sua martyres suos corroborauit, dicens: Ecce ego mitto vos sicut oues in medio luporum. Cõsiderate, fratres mei, quid faciat. Si vnus lupus inter multas oues veniat, quantacumq; sint ouiũ millia, vno lupo in medio, turbabuntur, & si non omnes laniantur, omnes tamen terrentur. Qualis ergo erat ista ratio, quale cõsilium, qualis potestas, nec lupum ad oues admittere, sed in lupos oues mittere? Mitto, inquit, vos sicut oues in medio luporum; non ad limites luporum, sed in medio luporum. ℟. Isti sunt, qui. 92.

Lectio viij.

ERat ergo luporum agmen, oues quæ. Cùm enim multi lupi occiderunt paucas oues, conuersi sunt lupi, & facti sunt oues. Audiuimus ergo, quod monuit, qui coronas promisit, & agonem præmisit, & quia expectat certantes, adiuuat laborantes. Cuiusmodi certamen induxit? Estote, inquit, astuti vt serpentes, & simplices, sicut columbæ. Hoc qui intellexerit, & tenuerit, securus moritur. Quis autem securus moritur nisi, qui se sic nouerit moriturum, vt mors in illo moriatur, vita coronetur? ℟. Isti sunt viri. 29. Lectio ix.

QVapropter, charissimi, exponẽdum est vobis, quamuis hinc iam sæpius dixerimus, quid sit, simplices esse vt columbæ, astuti vt serpentes. Si tam simplicitas columbarum indicta est nobis, astutia serpẽtis, quid facit in columbæ simplicitate? Amo in columba quòd fel nõ habet: timeo in serpente, quod venenum habet. Noli ex omni parte horrere serpentem: habet, quod oderis, habet, quod imiteris. Serpẽs enim cũ fuerit senectute prægrauatus, & senserit põdus vetustatis, coarctat super cauernam, & ponit tunicam veterẽ, vt nouus exultet. Imitare illum Christiane, qui audis Christum dicẽtem: Intrate per angustam portam. Et Paulus Apostolus tibi dicit: Exuite veterem hominem cum actibus suis, & induite nouum. Te Deum.

Die 17. *Iunij*. *Septima die*.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthęum. Lectio vij.

IN illo tẽpore: Dixit Iesus discipulis suis: Ecce ego mitto vos sicut oues in medio luporum. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

HAbes ergo, quod imiteris in serpentes. Noli mori pro vetustate, sed pro veritate. Qui moritur pro commodo temporali, pro vetustate moritur. Cùm autem exutus fueris omni ista vetustate, imitatus es astutiam serpentis. Imitare, & illum in hoc. Serua caput tuum, tene apud te Christũ. Si fortè aliquis vestrum aduertit aliquãdo, cum voluerit colubrum occidere, quomodo pro capite suo totum corpus obijcit ictibus ferientis. Illud in se feriri non vult, vbi se nouit vitam habere, & Christus vita nostra est: ipse enim dixit: Ego sum via, veritas, & vita. Audi, & Apostolum: Caput viri Christus est. Qui ergo Christum seruat in se, caput suum seruat pro se. ℟. Isti sunt qui. 64.

Le-

Lectio viij.

IAm verò quid opus est commendare multis verbis simplicitatem columbarum? Cauenda enim erant venena serpentis. Ibi imitatio periclitabatur, ibi erat quod timeretur. Colũbam verò securus imitare, attẽde columbas in societate gaudere. Vbique simul volant, simul pascuntur, nolunt esse solæ, communione gaudent, charitatem seruant, gemitibus amoris murmurãt, osculis filios generant: nã, quando columbę, quod plerumq; aduertimus, rixantur de cellulis suis, quodammodo pacata contentio est. Numquid quia rixantur, separantur? Simul volant, simul pascuntur, & ipsa inter se pacata est rixa. ℟. Isti sunt viri. 93. Lectio ix.

VIde rixam columbarum. Apostolus dicit: Si quis verbo nostro non obaudit per epistolam, hunc notate, & nolite commisceri, cum eo. Ecce rixa, sed attende, quoniam columbarum est rixa, non luporum; continuo subiecit: Et non vt inimicum existimetis: sed corripite vt fratrem. Columba amat, & quando rixatur: lupus odit & quando blanditur. Colũbarum ergo simplicitatem habentes, astutiam seruate serpentum. Te Deum.

Die 18. Iunij. In die Octaua.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Ecce ego mitto vos sicut oues in medio luporum. Et rel.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

Homil. 43. in Matt. longe post initium.

DIligẽter considera, qui sunt, qui hęc ardua, & laboriosa adeunt, formidolosi videlicet, & indocti, illitterati, rudes, obscuri quidem homines, & ignoti, qui numquam philosophorum perceperunt instituta, numquam in forum descenderunt, piscatores, & publicani multis repleti rebus, quæ iure animos eorum possent deijcere. Nam si magnos, & claros viros tanta difficultas rerum potuisset commonere, quomodo non potuisset imperitos homines, quibus nullius rei magni aliquid venit in mentem? sed non deiecit, neque turbauit: nec id iniuria, dicet quispiam; cùm se intelligerent posse leprosos mundare, dæmonia eijcere.

℟. Isti sunt, qui. 92. Lect. viij.

EGo autem dicere nõ dubitarim, quia videlicet idipsum iure debebat ipsos cõturbare; quoniam, qui tantam potestatem haberent, vt defũctos etiam à morte possent excitare, hi tanta pericula essent subituri, tanta bella gessuri, ad iudices vincti deducendi, communis denique totius orbis admonitio futuri; quæ igitur in omnibus his erat consolatio? sola mittentis virtus, quo circa ita signanter incepit: Ecce ego mitto vos, sufficiat hoc vobis ad omnem consolationem satis sit ad confitendum. Vides, quanta eius est auctoritas; intelligis, quoniam maxima sit potestas; percipis inexpugnabilem eius esse virtutem? ℟. Isti sunt viri. 92.

Lectio ix. de SS. Marco, &c. mart.

Die 25. Iunij.

INFRA OCTAVAM S. IACOBI APOSTOLI.

Lect. & ℟. 2. noct. de com. oct. Apost. vt infrà 93.

23. Iulij. Secundà die.

Fit de S. Anna dupl. cum comm. oct.

Die 27. Iulij. Tertia die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum.

Le-

Lectio vij. *Cap.26.*

IN illo tempore: Accessit ad Iesum mater filiorum Zebedæi cum filijs suis adorans, & petens aliquid ab eo. Et reliqua.

Homilia S. Hilarij Episcopi.

Can.20.

NOn sine aliquo momento rerũ ita effectum fuisse existimandum est, vt mater filiorum Zebdæi Dominum deprecaretur: numquid & filijs petendi familiaritas nõ erat? sed erat gestorũ effectibus prophetandum. Itaque in matre filiorum Zebedæi lex intelligitur: quæ confidentia priuilegij sui pro credentibus ex se populis deprecatur; quæ quia superiùs audierat: primos nouissimos, & nouissimos primos futuros; deferri filijs suis orat, vt in Domini regno vnus ad dexteram eius sedeat, alter ad sinistram. Cui Dominus respõdit, nescire eam quid oret. Nihil quidem de gloria Apostolorum ambigebatur: & iudicaturos eos sermo superior exposuit.

℟. Isti sunt qui.92. Lectio viij.

DEnique in medio sermone, an calicem suum posset bibere interrogat. At illi, qui iam martyrij libertatem cõstantiamque retinebant, bibituros se pollicentur. Dominus collaudens eorum fidem, ait, martyrio quidem eos secum compati posse: sed læuæ eius, ac dexteræ assidere, alijs à Deo Patre fuisse depositum. Et quidem, quantum arbitramur, ita honor iste alij reseruatur, quòd tamen nec Apostoli ab eo erũt alieni: qui in duodecim patriarcharũ sede consedentes Israelem iudicabut. Cæterum, vt ratio spiritualis intelligentiæ plena esset, pro duobus Dominum mater orauit. Duæ enim fuerunt vocationes ex Israel; vna discipulorum Ioannis, altera Apostolorum, & Pharisæorum; ideò igitur pro duobus oratur, quia Euãgelio Christi hæ vocationes geminæ crediderunt. ℟. Isti sunt. viri.92.

Nona Lect. de S. Pantaleone mart.

27. Iulij. Quarta die.

Fit de SS. Nazario, &c. mart. semid. cum commemor. oct.

29. Iulij. Quinta die.

De S. Martha virgin. semidupl. cum comm. oct.

Die 30. Iulij. Sexta die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundum Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Accessit ad Iesum mater filiorum Zebedæi cum filijs suis adorãs, & petens aliquid ab eo. Et reliqua.

Homilia Venerabilis Bedæ Presbyt.

Post Initium.

CRedendum est, quòd illa maximè causa, vel muliebrẽ matris affectum, vel carnales adhuc discipulorum animus ad hæc postulanda cõcitauerit, quia meminisset sermonis Dñi, cùm ait: Cùm sederit filius hominis in sede maiestatis suæ sedebitis & vos super sedes duodecim; nosséntq; se inter discipulos specialius à Domino diligi, se specialius cum beato Petro conscios sæpè factos arcanorum, quæ ignorarent cęteri, quod frequens sancti Euangelij textus indicat. Hinc est enim, quod ipsis quoque quomodo Petro, nouum ab illo nomen imponitur, vt sicut ille, qui prius Simon dicebatur, per fortitudinem, ac stabilitatem fidei impugnabilis, vocabulum Petri meruit: ita & isti Boanerges, hoc est, filij tonitrui vocarẽtur: quia videlicet & vocem patris super Dominum in monte claritatum vnà cum Petro audirent, & plura alijs discipulis mysteriorum secreta cognoscerent.

℟. Isti

℟. Isti sunt qui. 92. Lectio viij.

QVia verò ijdem filij Zebedæi promptum gerebant animum ad bibendum calicem Domini; constat eos cum cæteris Apostolis dignitatem sedium, quam quærebant, accepisse; non tamen ea distinctione, qua petebant, sed ambo prius ad sinistram eius ad tempus, ambo nunc ad dexteram eius sedere perpetuò meruerunt. A sinistris quippe Christi sedebant, cum regendis in hac vita fidelium populis apostolico iure præsiderent, illo nimirum in regno, de quo ipse ait: Regnum Dei intra vos est. Sedent à dextris nunc in illa, quæ mortem nescit, vita, iudices mundi cum illo; vtramque hanc sedem illis ipso filio cum patre parante. ℟. Isti sunt. 92.

Nona Lectio de SS. Abdon, & Senen.

Die 31. Iulij. Septima die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Accessit ad Iesum mater filiorum Zebedæi cum filijs suis, adorans, & petens aliquid ab eo. Et reliqua.

Homilia S. Ambrosij Episcopi.

Lib. 5. de fid. ad Grat. c. 3.

COnsiderandum est, quæ mater filiorum Zebedæi cum filijs, & pro filijs petat. Mater est, vtique cui pro filiorum honore sollicitæ, immoderatior, siquidem, sed tamen ignoscenda mensura votorum est, atque mater ætate longæua, studio religiosa, solatio destituta, quæ nunc temporis, quando, vel iuuanda, vel alenda foret validè prolis auxilio, abesse sibi liberos patiebatur, & voluptati suæ mercede sequentium Christum prætulerat filiorum, qui prima voce vocati à Domino, vt legimus relictis retibus, & patre secuti sunt eum. ℟. Isti sunt qui. 92. Lectio viij.

HÆc igitur studio maternæ sedulitatis indulgētior obsecrabat Saluatorem, dicens, vt sedeant hi duo filij mei, vnus ad dexteram tuā, & alter ad sinistram in regno tuo. Etsi error, pietatis tamen error est. Nesciunt enim in materna viscera patientiam. Etsi voti auara, tamen veniabilis cupiditas, quæ non pecuniæ est auida, sed gratiæ: nec inuerecunda petitio, quæ non sibi, sed liberis consulebat. Matrem considerate, matrem cogitate.

℟. Isti sunt qui. 92. Lectio ix.

COnsiderate enim matris dilectionem, quæ filiorum mercede grandeuam solabatur senectam: & desiderijs licet scessa maternis charissimorum pignorum tolerabat absentiam. Considerate etiam fœminam, hoc est, sexum fragiliorem, quem Dominus propria nondum confirmauerat passione. Considerate, inquam, Euæ illius primæ mulieris hæredem, transfusa in omni immoderatæ cupiditatis successione labentem: quam Dominus adhuc proprio sanguine non redemerat nondum inolitam affectibus omnium immodici contra fas honoris apetentiam suo Christus cruore diluerat. Hęreditario igitur mulier deliquebat errore. Te Deum.

Die 1. Augusti.

Festum S. Petri ad Vincula transfertur in sequentem diem.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tēpore: Accessit ad Iesum mater filiorum Zebedæi cum filijs suis adorans, & petens aliquid ab eo. Et reliqua.

Homilia S. Hieronymi Presbyt.
Lib.3. Comment. in Matth. c.20.

VNde opinionem regni habet mater filiorum Zebedæi, vt cũ Dominus dixerit: Filius hominis tradetur principibus sacerdotum, & Scribis, & condemnabunt eum morte, & tradent gentibus ad illudẽdum & flagellandum & crucifigendum: & ignominiam passionis timentibus discipulis nunciaret; illa gloriam postulet triumphantis? Hac, vt reor, ex causa, quia post omnia dixerat Dominus: Et tertia die resurget; putauit eum mulier post resurrectionem illicò regnaturum, & hoc quòd in secundo aduentu promittitur, in primo esse complendum: & auiditate fœminea præsentia cupit immemor futurorum. ℟. Isti sunt qui. 92.

Lectio viij.

MAter postulat, sed Dominus discipulis loquitur intelligẽs preces eius ex filiorum descendere voluntate, Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum? Calicem in scripturis diuinis intelligimus passionem, iuxta illud: Pater, si possibile est, transeat à me calix iste. Et in Psalmo: Quid retribuam Domino pro omnibus, quæ retribuit mihi, Calicem salutaris accipiam, & nomẽ Domini inuocabo. Statimque infert quis iste sit calix; Pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum eius. ℟. Isti sunt viri. 92.

Nona lect. de SS. Machab. mart.

Die 1. Augusti.

INFRA OCTAVAM S. PETRI AD VINCVLA.

Lect. ij. Noct. de Cõmuni Oct. Apost. vt infra. 87. cũ sequentibus Respõs.

℟. iv. Domine si tu es, iube me venire ad te super aquas: * Et extendens manum apprehendit eum, & dixit Iesus: Modice fidei, quare dubitasti? ℣. Cumque vidisset ventum validum veniẽtem, timuit: & cum cępisset mergi, clamauit dicens: Domine saluum me fac. Et extendens.

℟. v. Surge Petre, & indue te vestimentis tuis, accipe fortitudinem ad saluandas gentes: * Quia ceciderunt catenæ de manibus tuis. ℣. Angelus Domini adstitit, & lumen refulsit in habitaculo carceris, percussoque latere Petri excitauit eum dicens: Surge velociter. Quia.

℟. vj. Tu es pastor ouium, princeps Apostolorũ, tibi tradidit Deus omnia regna mundi: * Et ideò tibi traditę sunt claues regni cœlorum. ℣. Quodcumq; ligaueris super terram, erit ligatum & in cęlis, & quodcumq; solueris super terram erit solutũ & in cęlis. Et ideò. Gloria. Et.

Die 2. Augusti. Secunda die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij. *Cap.16.*

IN illo tempore: Venit Iesus in partes Cesareę Philippi: & interrogabat discipulos suos, dicens: Quẽ dicunt homines esse Filium hominis? Et reliqua.

Homilia S. Hilarij Episcopi.
Comment. in Matth. c.16.

DOminus à discipulis requirit, quẽ se homines esse dicerent: & adiecit, Filium hominis. Hæc enim confessionis tenenda ratio est, vt sicut Dei filium, ita & filium hominis meminerimus: quia alterum sine altero nihil spei tribuit ad salutem. Editis itaque, quæ diuersæ de eo erãt, hominũ opinionibus, quid de se ipsi sentiant, quærit. Petrus respondit: Tu es Christus Filius Dei viui. Sed Petrus conditiones propositionis expẽderit. Dominus enim dixerat: Quem me

me homines esse dicunt filium hominis. Et certè filium hominis contemplatio corporis præferebat. Sed addendo: Quem me esse dicunt, significauit præter id, quod in se videbatur, esse aliud sentiendũ; erat enim hominis filius. Quod igitur de se opinandi iudicium desiderabat? Non illud arbitramur, quod de se ipse confessus est; sed occultum erat de quo quærebatur, in quod se credentium fides debebat extendere.

℟. Ego pro te rogaui Petre, vt non deficiat fides tua: *Et tu aliquando conuersus confirma fratres tuos.

℣. Caro & sanguis non reuelauit tibi, sed Pater meus, qui est in cœlis. Et tu.

Lectio viij.

ET dignum planè confessio Petri prẹmium cõsecuta est; quia Dei Filium in homine vidisset. Beatus hic est, qui vltrà humanum, oculos intendisse, & vidisse laudatus est: non id, quod ex carne, & sanguine erat cõtuens, sed Dei Filium cœlestis Patris reuelatione conspiciẽs: dignusq; iudicatus, qui, quod in Christo Dei esset, primus agnosceret. O in nuncupatione noui nominis felix Ecclesiæ fundamentum: dignaque ædificatione illius petra: quæ infernas leges, & tartari portas, & omnia mortis claustra dissoluerat. O beatus cẹli ianitor; cuius arbitrio claues æterni aditus traduntur, cuius terrestre iudicium præiudicata auctoritas sit in cœlo: vt quæ in terris aut ligata sint aut soluta, statuti eiusdem conditionem obtineant & in cœlo.

℟. Quem dicunt homines esse Filiũ hominis? dixit Iesus discipulis suis. Respõdens Petrus, dixit: Tu es Christus Filius Dei viui: *Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam.

℣. Beatus es Simon Bar-Iona, quia caro, & sanguis non reuelauit tibi; sed Pater meus, qui est in cœlis. Et ego. Gloria Patri. Et ego.

Nona lect. S. Stephani Papæ mart.

3. Augusti. Tertia die.

Fit de Inuent. sancti Stephani semid. dupl. cum commemor. oct.

4. Augusti. Quarta die.

De sancto Dominico Conf. duplex. cum commem. oct.

Die 5. Augusti. Quarta die.

De Dedic. S. Mariæ ad Niues, dupl. cum comm. oct.

6. Augusti. Sexta die.

De Transfiguratione Domini. dup. cum comm. oct.

Die 7. Augusti. Septima die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Venit Iesus in partes Cæsareę Philippi: & interrogabat discipulos suos, dicens: Quẽ dicunt homines esse Filium hominis? Et reliqua.

Homilia sancti Leonis Papæ.

Serm. 3. in anniuers. assumptionis suæ.

APostolos Dominus, quid de se homines opinentur, interrogat: & tamdiu sermo respondentium communis est, quamdiu humanæ intelligentiæ ambiguitas explicatur. At vbi quid habebat sensus discipulorum exigitur, primus est in Domini confessione, qui primus est in Apostolica dignitate, Qui cùm dixisset: Tu ès Christus Filius Dei viui: respondit ei Iesus: Beatus es Simon Bar-Iona, quia caro, & sanguis non reuelauit tibi, sed Pater meus, qui in cœlis est. Idest, ideò beatus es, quia Pater meus te docuit: nec terrena opinio te fefellit, sed inspiratio cœlestis instruxit: & non caro, & sanguis, sed ille me tibi, cuius sum vnigenitus filius, indicauit.

Die 24. Augusti.

INFRA OCTAVAM S. BARTHOLOMÆI APOST.

Extra Romam.

Lect. & Resp ij. Noct. de comm. Oct. Apost. vt infra. 87. Resp. iij. Noct. ex eodem. 92.

25. Augusti. Secunda die.

Fit de S. Ludouico Confess. semid. cum commem. Oct.

Die 26. Augusti. Tertia die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij. *Cap. 6.*

IN illo tempore: Exijt Iesus in mōtem orare, & erat pernoctans in oratione Dei. Et cū dies factus esset, vocauit discipulos suos. Et reliqua.

De Homilia S. Ambrosij Episcopi.

Lib. 5. in Luc. c. 6.

NOn omnis, qui orat, ascendit in montem: est enim oratio, quæ peccatū facit: sed qui benè orat, à terrenis ad superiora progrediens, verticē curæ sublimis ascendit. At ille non ascendit in mōtem, qui de sæculi diuitijs, aut de honore sollicitus est; non ascendit in mōtem, qui fundi ius optat alieni. Ascendit ille, qui Deū quærit; ascendit ille, qui cursus sui dominica adiumenta deposcit.

℟. Isti sunt, qui. 92. Lectio viij.

NOli insidiatrices aperire aures, vt putes filium quasi infirmum rogare, vt impetret, quod implere non possit. Potestatis auctor, obedientiæ magister ad præcepta virtutis suo nos informat exemplo. Aduocatum, inquit, habemus apud Patrem. Si aduocatus est, debet vtique pro meis interuenire peccatis. Non ergo quasi infirmus, sed quasi pius obsecrat. Vis scire, quia, quæ velit, possit? & aduocatus, & iudex est; in altero pietatis officiū, in altero insigne est potestatis.

℟. Isti sunt viri. 92.

Nona Lect. de S. Zephir. Papa mart.

Die 27. Augusti. Quarta die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vi.

IN illo tempore: Exijt Iesus in mōtē orare, & erat pernoctās in oratione Dei. Et cum dies factus esset, vocauit discipulos suos. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyt.

Ex Comment. in Luc.

NOtandum, quòd Euāgelica, & Apostolica scriptura, nō solū illos duodecim appellat discipulos Christi; sed & omnes, qui in eum credentes, magisterio eius ad regnū cęlorum erudiebantur. Discipuli qui ppe à discendo sunt vocati, ex quorū multitudine, quos ipse voluit, elegit, quos & Apostolos nominauit. Apostoli Græcè, Latinè missi dicuntur.

℟. Isti sunt, qui. 92. Lectio viij.

CVius sacramētum nominis exponens Euangelista Marcus, ait: Et fecit, vt essent duodecim cum illo, & vt mitteret eos prædicare Euangelium: & ipse Dominus dicit: Sicut misit me Pater, & ego mitto vos; qui benè duodecim sunt electi, vt videlicet mundi salutem, quam verbo prædicarent, suo quoque numero mysticè commendarent.

℟. Isti sunt viri. 92. Lectio ix.

HInc est enim, quia cùm in typo Ecclesiæ Salomon Domino templum conderet, fecit, & mare æneum, in quo Sacerdotes lauarentur, duodecimque illud boum clunis imposuit, quorum tres Aquilonem, tres Occidentem, tres Meridiem, & tres aspicerent Orientem, figuraliter insinuans, quoniam Apostoli Apostolorumque successores, cūctas orbis quadrati plagas fide, & confes-

sione sanctæ Trinitatis essent à peccatorum labe purgaturi.

Te Deum.

28. Augusti. Quinta die.

Fit de S.Augustino Episc. Confess. dupl. cum commemor. oct.

29. Augusti. Sexta die.

De Decoll. S.Ioan. Baptistæ duplex cum commem. oct.

Die 30. Augusti. Septima die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Exijt Iesus in mōtem orare. Et erat pernoctans in oratione Dei. Et cū dies factus esset, vocauit discipulos suos. Et reliqua.

De Homilia venerab. Bedæ Presb.

SImonem, quem cognominauit Petrum: Non nunc primùm Simoni Petri nomen indidit, sed longè antè, cùm à fratre Andrea ad se adductum intuitus dixit: tu es Simon filius Ioannis, tu vocaberis Cephas, quod interpretatur Petrus. Sed cùm volens Lucas nomina duodecim Apostolorum enumerare, necesse haberet Petrum dicere: breuiter innuere voluit, quòd non hoc ante vocaretur, sed ita eum Dominus cognominauerit quamuis non tunc, sed quando Ioannes ipsa Domini verba posuit, intentos videlicet reddens auditores. ℟. Isti sunt. 92.

Lectio viij.

NAm si hoc ante vocaretur, non ita videres mysterium petræ, putans eum casu sic vocari, non prouidentia Dei. Ideò voluit eum prius aliud vocari, vt ex ipsa commutatione nominis, sacramenti viuacitas commendaretur. Idem ergo Latinè Petrus, quod Syriacè Cephas, & in vtraque lingua nomen à petra deriuatum est, haud dubium, quin illa de qua Paulus ait: Petra autem erat Christus. Nam sicut lux vera Christus donauit Apostolis, vt lux mundi vocentur; sic & Simoni, qui credebat in petram Christum, Petri largitus est nomen. ℟. Isti sunt viri. 92.

Nona Lect. de SS. Felice, & mart.

Die 31. Augusti. In die Octaua.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Exijt Iesus in montem orarē. Et erat pernoctans in oratione Dei. Et cùm dies factus esset, vocauit discipulos suos. Et reliqua.

De Homilia venerabilis Bedę Presb.

BArtholomæus Syrum nomen est, non Hebræum, & interpretatur, filius suspendentis aquas, hoc est, filius Dei. Qui prædicatorum suorum mentes ad cœlestia contemplanda suspendit, vt quò celsa liberius peruolant, eò terrenorum corda feracius dictorum suorū guttis inebrient. Vnde benè Moyses de Ecclesia mysticè disserens, ait: quia non est terra, ad quam ingredimini possidendam, similis terræ Ægypti, de qua existis, vbi iacto semine inhortorum morem aquæ ducuntur irriguę, sed de cœlo pluuias expectans, quam Deus tuus inuisit omni tempore: sæcularis enim sapientia quasi coluber per humum serpit, diuina autem de cœlestibus intonat.

℟. Isti sunt qui. 92. Lectio viij.

ELecturus Apostolos Dominus in montana subijt, turbas verò docturus ad campestria redijt, quia non nisi in humili Christum turbæ videre sufficiunt: nam hæc est forma, quam secutus Apostolus ait: non potui vobis loqui quasi spiritalibus, sed quasi carnalibus: quasi paruulis in Christo lac vobis potum dedi, nō escam; nondum enim poteratis, sed

nec

hec nunc quidem potestis; Apostoli autem ipsi secundùm Matthæum quasi perfectiores, & in monte, & aperto Saluatoris ore docti esse narrantur.

℟. Isti sunt viri. 92. Lectio ix.

VBi si quis diligentius vtrumque velit Euangelistam perscrutari, potest intelligi, cum in monte duodecim discipulos elegit è pluribus; quos & Apostolos nominauit, quod Matthæus prætermisit, tunc illum habuisse sermonem, quem Matthæus interposuit, & Lucas tacuit, hoc est, in monte. Ac deinde, cùm descendisset in loco campestri habuisse alterum similem, de quo Matthæus tacet, Lucas non tacet; & vtrumque sermonem eodem modo esse conclusum. Raroque vspiam vel turbas Dominum ad altiora sequi, vel quempiam debilem inuenies in monte curari. Te Deum.

INFRA OCTAVAM S. BARTHOLOMÆI.

Romæ, & vbi celebratur die 25. Augusti.

Lect. & Respons. ij. Noct. de comm. Oct. Apost infrà. 87.

26. Aug. Secunda die.

Fit de S. Ludouico Confess. semid. cum commem. Oct. & S. Zephyrini.

Die 27. Augusti. Tertia die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij. *Cap. 6.*

IN illo tempore: Exijt Iesus in mõtem orare, & erat pernoctans in oratione Dei. Et cũ dies factus esset, vocauit discipulos suos. Et reliqua.

De Homilia S. Ambrogj Episcopi.

Lib. 5. in Luc. c. 6.

NOn omnis, qui orat, ascendit in montem: est enim oratio, quæ peccatum facit: sed qui benè orat, à terrenis ad superiora progrediens, verticem curæ sublimis ascendit. At ille non ascendit in montem, qui de sæculi diuitijs, aut de honore sollicitus est: non ascendit in montem, qui fundi ius optat alieni. Ascendit ille, qui Deum quærit; ascendit ille, qui cursus sui dominica adiumenta deposcit.

℟. Isti sunt, qui. 92. Lectio viij.

NOli insidiatrices aperire aures, vt putes filium quasi infirmum rogare, vt impetret, quod implere non possit. Potestatis auctor, obedientiæ magister ad præcepta virtutis suo nos informat exemplo. Aduocatum, inquit, habemus apud Patrem. Si aduocatus est, debet vtique pro meis interuenire peccatis. Non ergo quasi infirmus, sed quasi pius obsecrat. Vis scire, quia, quæ velit, possit? & aduocatus, & iudex est; in altero pietatis officium, in altero insigne est potestatis.

℟. Isti sunt viri. 92. Lectio ix.

ELigitur & Iudas, non per imprudentiam, sed per prouidentiam. Quanta est veritas, quam nec aduersarius minister infirmat? quanta moralitas Domini, qui periclitari magis apud eos iudicium suum, quàm affectũ maluit? susceperat enim hominis fragilitatem, & ideò nec has partes recusauit infirmitatis humanæ: voluit deseri, voluit prodi, voluit ab Apostolo suo tradi: vt tu à socio desertus, à socio proditus, moderatè feras tuum errasse iudicium, perisse beneficium. Te Deum.

28. Augusti. Quarta die.

Fit de S. Augustino Episc. Confess. dupl. cum commemor. Oct.

29. Augusti. Quinta die.

De Decol. S. Ioan. Baptistæ dupl. cum commem. Oct.

Die 30. Augusti. Sexta die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tẽpore: Exijt Iesus in montẽ orare, & erat pernoctãs in oratione Dei. Et cum dies factus esset, vocauit discipulos suos. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyt.

Ex Comment. in Luc.

NOtandum, quòd Euangelica, & Apostolica scriptura nõ solũ illos duodecim appellat discipulos Christi; sed & omnes, qui in eum credentes magisterio eius ad regnũ cęlorũ erudiebantur. Discipuli quippe à discendo sunt vocati, ex quorũ multitudine, quos ipse voluit, elegit, quos & Apostolos nominauit. Apostoli Grecè, Latinè missi dicuntur.

℟. Isti sunt qui.92. Lectio viij.

CVius sacramentum nominis exponens Euangelista Marcus, ait: Et fecit vt essent duodecim cum illo, & vt mitteret eos prædicare Euangelium: & ipse Dominus dicit: Sicut misit me Pater, & ego mitto vos; qui benè duodecim sunt electi, vt videlicet mũdi salutem, quam verbo prædicarent, suo quoque numero mysticè commendarent.

℟. Isti sunt viri.92.

Non.Lec.de SS.Fel.& Adaucto mar.

Die 31. Augusti. Septima die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tẽpore: Exijt Iesus in montem orare, & erat pernoctans in oratione Dei. Et cũ dies factus esset, vocauit discipulos suos. Et reliqua.

De Homilia venerab. Bedæ Presb.

SImonem, quẽ cognominauit Petrum. Non nunc primùm Simoni Petri nomen indidit, sed longè antè, cum à fratre Andrea ad se adductum intuitus dixit: tu es Simõ filius Ioãnis, tu vocaberis Cephas, quod interpretatur Petrus. Sed cùm volens Lucas nomina duodecim Apostolorum enumerare, necesse haberet Petrum dicere: breuiter innuere voluit quòd non hoc ante vocaretur, sed ita eum Dominus cognominauerit, quamuis non tunc, sed quando Ioannes ipsa Domini verba posuit, intentos videlicet reddens auditores.

℟. Isti sunt qui.92. Lectio viij.

NAm si hoc antè vocaretur, non ita videres mysterium petræ, putans eum casu sic vocari, non prouidentia Dei. Ideò voluit eum prius aliud vocari, vt ex ipsa commutatione nominis, sacramenti viuacitas commendaretur. Idem ergo Latinè Petrus, quod Syriacè Cephas, & in vtraque lingua nomen à petra deriuatum est, haud dubium, quin illa de qua Paulus ait: Petra autem erat Christus. Nam sicut lux vera Christus donauit Apostolis, vt lux mundi vocentur, sic & Simoni, qui credebat in petram Christum, Petri largitus est nomen. ℟. Isti sunt viri sancti.92

Lectio ix.

BArtholomæus Syrum est, non Hebræum, & interpretatur, filius suspendentis aquas, hoc est filius Dei. Qui prædicatorum suorum mẽtes ad cœlestia contemplanda suspẽdit, vt quò celsa liberius peruolant, eo terrenorum corda feracius dictorum suorum guttis inebrient. Vnde benè Moyses de Ecclesia mysticè disserens, ait: quia non est terra, ad quam ingredimini possidendam, similis terræ Ægypti. De qua existis, vbi iacto semine in hortorum mortem aquæ ducuntur irriguæ, sed de cœlo pluuias expectans, quam Deus tuus inuisit omni tempore: sæcularis enim sapientia quasi coluber per humum

mum serpit: diuina autem de cœlestibus intonat. Te Deum.

Die 1. Sept. In die Octaua.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tẽpore: Exijt Iesus in montem orare, & erat pernoctans in oratione Dei. Et cũ dies factus esset, vocauit discipulos. Et reliqua.

De Homilia venerab. Bedę Presb.

Ex lib. 2. Comment. in Lucam.

ELecturus Apostolos Dominus in montana subijt, turbas verò docturus ad campestria redit, quia non nisi in humili Christum turbæ videre sufficiunt: nam hęc est norma, quam secutus Apostolus ait: non potui vobis loqui quasi spiritalibus, sed quasi carnalibus: quasi paruulis in Christo lac vobis potum dedi, non escam; nondum enim poteratis, sed nec nunc quidem potestis; Apostoli autem ipsi secundùm Matthæum quasi perfectiores, & in monte, & aperto Saluatoris ore docti esse narrantur. ℞. Isti sunt, qui. 92.

Lectio viij.

VBi si quis diligẽtius vtrumque velit Euangelistam perscrutari, potest intelligi, cùm in mõte duodecim discipulos elegit è pluribus, quos & Apostolos nominauit, quod Matthæus prætermisit, tunc illum habuisse sermonem, quem Matthęus interposuit, & Lucas tacuit, hoc est, in monte. Ac deinde, cùm descendisset in loco campestri habuisse alterum similem, de quo Matthæus tacet, Lucas non tacet; & vtrumque sermonem eodem modo esse cõclusum. Raroque vspiam vel turbas Dominũ ad altiora sequi, vel quempiam debilem inuenies in monte curari. ℞. Isti sunt viri. 92.

Nona Lectio de S. Ægidio Abbate.

Die 21. Septembris.

INFRA OCTAVAM S. MATTHÆI APOST. & Euangelistæ.

Lect. & Resp. ij. Noct. de Communi Oct. Euangelist. infra. 92.

Die 22. Sept. Secunda die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lect. vij. *Cap. 9.*

IN illo tempore: Vidit Iesus hominem sedentem in telonio, Matthæum nomine. Et ait illi: Sequere me. Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

Ex Hom. 31. in Matth.

NOn est ab re, grandem Euangelistæ philosophiam admirari, qui ante actam vitã suam non celauit, & nomen suum adscripsit, quod alij mutata appellatione occultauerunt. Sed cur dixit in telonio sedisse? virtutem vocantis voluit ostendere, qui non imposito adhuc fine prauæ publicanorum conuersationis, è medio malorum pelago ipsum abstraxit, sicut Beatum Paulum quoque furentem, ac omni rabie ardentem, & ignem Ecclesiæ inferentẽ reduxit. Vidisti virtutem vocantis; disce nunc vocati obedientiam.

℞. Isti sunt. 92. Lectio viij.

NOn enim repugnauit, nec ambigendo secum dixit: putasne publicanum, peccatoremque me rectè absque fraude vocauerit: non est enim huiuscemodi humilitas laudabilis: sed confestim ita obtẽperauit, vt nec domũ quidem ad communicandum rem cũ suis profectus sit: verũ, sicut piscatores, prius retibus vnà cum nauigio, atque patre relictis; sic iste publico officio, & quæstũ relicto sequebatur, sic præparatum animũ, atque præmeditatũ ostendens, sic ab omni

omni sæculari negotio seipsum eripiens, mirabili hac obedientia testimonium vocanti perhibuit, quòd opportunè ipsum vocauerit.

℟. Isti sunt viri. 92.

ix. Lect. de SS. Mauritio, & soc. mart.

23. Sept. Tertia die.

Fit de S. Lino Papa mart. semidupl. cum commem. Oct.

24. Septemb. Quarta die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Vidit Iesus hominem sedentem in telonio, Matthæum nomine. Et ait illi: Sequere me. Et reliqua.

Homilia S.Ioannis Chrysostomi.

SEd cur iam, inquies, non de omnibus scripsit, quomodo vocati sunt, sed de Petro, Iacobo, Ioanne, atque Philippo solùm, de cæteris verò nihil? Quia isti maximè in humili artificio, atque turpi quæstu versabantur: quid enim publicano peius, aut piscatura humilius? Philippum etiã non fuisse insignem, à patria eius planum fieri potest, idcircò de his maximè scribunt; qua de causa, cũ laudabilia narrant, suspectos habebis? præsertim cùm multa signa, & miracula breuiter transcurrant, Crucis verò patibulum, quod opprobrij plenum esse videbatur, exactissimè prosecuti sunt, discipulorumque studia, artificia, quæstus, contemptum, & ipsius magistri progenitores, qui turpitudine aliqua detinebantur, magna voce in medium proferunt.

℟. Isti sunt, qui. 92. Lectio viij.

PAtet ergo, quanta sibi esset cura veritatis, cùm nihil ad gratiam, nihil ad ostentationẽ ambitiosè conscripserit. Verùm Matthæus, honorẽ quoq; non minimum consecutus est: mensa enim Domini cõtinuò dignatus, poterat facilè maiora quoq; sperare, qui videbat iam se liberè cum Domino conuersari, quamuis Iesus non cum illo solùm ad mensam accubuerit, sed alijs quoque cùm multis, quod sibi crimini à nobilioribus dabatur, qui peccatores depellendos esse censebant: sed nec ipsum celarũt Euangelistæ, quòd ab improbis, atque inuidis ad infamiam dicebatur.

℟. Isti sunt viri. 92. Lectio ix.

COncurrunt autem quasi ad cõsortem artificij multi publicani, quos Matthęus lętitia non parua propter accessum Christi inuitauit, Domino ita disponente, qui omne genus curationis animorum exhibuit, nec disputãdo solùm aut ægrotos curando, aut inimicos redarguẽdo: verùm etiam comedendo, atque bibendo, multos à vitijs ad virtutem reduxit, vt nos doctiores his omnibus efficeret: non enim tempus, nec opus, ex quo non possimus vtilitatem subducere. Te Deum.

Die 25. Septemb. Quinta die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tẽpore: Vidit Iesus hominẽ sedentẽ in telonio, Matthæũ nomine. Et ait illi: Sequere me. Et rel.

Homilia S. Petri Chrysologi.

Serm. 28.

MAtthęum de telonio diuitem, de vsuris locupletem, lucris sæculi onustum, quòd in Apostolatum Christus elegerit, quid dicemus? hodie Matthæus de se ipso sic cœpit: Et cùm transiret inde Iesus, vidit hominem &c. Matthæus publicanus generat nobis nõ paruam suis quæstionibus quæstionem, & magnum nobis negotium sua negotiatione proponit. Quam quæstionem? quod negotium? Deus suscipit

pit pauperes, sed diuites non repellit. Habentes suscipit: & ad se attrahit non habentes. Abraham diues, diues Iob, Dauid diues, & quid Abraham beatius? quid fortius Iob; quid Dauid sanctius?

℟. Isti sunt, qui. 92. Lectio viij.

SEd ad hæc respondetur. Fuerunt Sanctis innocentes diuitiæ, vtpotè à Deo datæ, non turpiter acquisitæ, cõcessę ad vsum vitę, non ad mortis vsuram. Matthæum verò publicanum diuitiæ sic cupiditatis publicabant magistrum, fornacæ auaritiæ sic coquebãt; sic alligabant vinculis cautionum, sacculorum ponderibus sic premebant, vt leuari ad innocentiã, ad iustitiam surgere, ad virtutem progredi non valet: vnde & sedere eius erat iam subsidere, non sedere. Nunc ergo talem ad sua cur vocauerit Christus, cur elegerit ad diuina, nisi quæratur altius, facit altissimam quæstionem: & non tantum quæstionem, sed & scandalũ; sicut illo tempore circumstantium patefecit intẽtio.

℟. Isti sunt viri. 92. Lectio ix.

QVomodo enim infirmitas non laboraret humana, quando videbat apud Christum pecuniam sic valere; vt daret fraudolento fidẽ, venali gratiam, cupiditatis magistro officium largitatis, doctori fœnoris magisterium sanctitatis, publicano sæculi cœleste secretum: Vrebat videntes quod vsura, quæ vastat terrã, tollebatur ad cœlum, & hanc, quàm detestantur homines, Deitas aduocabat. Fratres, in quæstione hac ingenium laboraret interpretis; si non ipse Dominus totum, quod est quæstionis, auferret. Audiamus: Cùm trãsiret, inquit, Iesus: non dixit, cum staret ibi; transiuit, & pertransiuit, ne Matthæus remaneret ibi. Vidit hominem, quia in Matthæo homines liberabat, hoc est, homines, quos pecunia possidebat: seruire Deo nequeunt pecuniæ seruientes. Veni sequere me; hoc est, depone pondera, disrumpe vincula, solue laqueos.

Te Deum laudamus.

Die 26. Septembris. Sexta die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Vidit Iesus hominem sedentem in telonio, Matthæum nomine. Et ait illi: Sequere me. Et reliqua.

De Homilia S. Petri Chrisologi.

Serm. 29.

CVm Matthæum publicanum Dominus ad Apostolatus fastigium euocat, & extollit, dat manum lapsis, spem restituit desperatis, reddidit vitæ, quos sibi iam mors detinebat addictos. Cùm præteriret, inquit, Iesus, vidit Leui Alphæi sedentem ad telonium, sedebat vtique, quia stare non poterat pondere cupiditatis oppressus, & ipsa totus conscientia fraudis incuruus. Aurum natura graue, grauis fit auaritia nimis. Hinc est, quod plus habentem deprimit, quàm ferentem; & vehementius aggrauat corda, quam corpora. Aurum erogare bonum, reponere malum, contemnere validum, fugere persecurum: quod sicut vincere virtutis est: ita felicitatis est euasisse. ℟. Isti sunt qui. 92.

Lectio viij.

MEritò Matthęũ Dominus talibus vinculis absolui cupiens, præpeditus suscitat, dicendo: sequere me: hoc est, me sequere de supernis ad superna tendentem, & non aurum de inferis ad inferna mergentem: vbi fuerit thesaurus tuus, illic & cor tuum erit. Matthæus non subtrahitur operi, sed mutatur: & telonium

nium suscipit magis, quam relinquit: vt mansura, Deo non homini petitura conquirat, vt non trigesimum in quadragesimum, quinquagesimũque nummum tristis redigat supputato; sed trigesimum in sexagesimũ, & centesimum gaudij fructũ lętus recondat, diuinis commodis profuturum. ℟. Isti sunt viri. 92.

Nona lect. de SS. Cypriano Iustina martyr.

27. Sept. Septima die.

Fit de SS. Cosma & Damiano mart. semid. cum commemor. octau.

Die 28. Septembr. In die Octaua.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Vidit Iesus hominem sedẽtem in telonio, Matthæum nomine. Et ait illi: Sequere me. Et reliqua.

De Homilia S. Petri Chrysologi. *Ser.* 30.

HOdierna Euangelica lectio Matthæum publicanum sic in Apostolum commutauit, vt qui erat fraudator pecuniæ, fieret gratiæ distributor: & de impietatis schola ad pietatis magisteriũ perueniret, fieretque doctor misericordię, qui auaritiæ fuerat institutor. Dum transiret Iesus, vidit hominem: vidit plus diuinis oculis, quam humanis: vidit hominem, vt peccata hominis non videret: vidit opus suum, vt despiceret opera peccatorum: vidit illum Deus, vt ille videret Deum. Vidit illum Christus sedentem, quia pressus cupiditatis pondere, surgere non valebat. ℟. Isti sunt, qui. 92.

Lectio viij.

DEterius sedebat in telonio publicanus iste, quàm paralyticus, de quo antè diximus, iacebat in lecto, quia ille carnis patiebatur paralysim, iste mentis: in illo fuerat cõpago turbata membrorum, in isto totus ordo fuerat sensuum dissipatus: ille iacebat captus carne, sedebat corpore, & animo iste captiuus: ille doloribus succumbebat inuitus, iste vitijs voluntarius seruiebat: iste sibi innocens auaritiæ videbatur in crimine, ille se cognoscebat inter vulnera peccatorem: iste lucrorum cumulabat peccata, ille dolorum gemitibus peccata dolebat. Meritò igitur paralytico dicitur: Dimittuntur tibi peccata tua, quia compensarat delicta doloribus: publicano autem dicit: Veni, sequere me, vt sequendo me repares, quod consequendo pecuniam perdidisti.

℟. Isti sunt viri. 92. Lectio ix.

SEd dicet aliquis, quare publicanus: qui maior videtur in crimine maior habetur in munere? nam mox apostolatum certa præditum dignitate non solum ipse accepit, sed alijs indulgentiam tribuit peccatorum; totum orbem splendore Euangelicæ prędicationis iradiat, & paralyticus sola dignus venia vis habetur. Vis nosse quare plus cõsecutus sit publicanus? quia iuxta Apostolũ: Vbi abũdauit peccatum, superabundauit & gratia: simul, vt publicanus gentilis populi typum teneat; paralyticus Iudaici populi sit figura, qui hodie malè valetudinis tenetur in lecto, vt nisi portatus fuerit fide gentiũ, oblatus Christo miseratione Sanctorum, Christiani populi credulitate saluatus, ad domum fidei, ad domũ patrię non potest peruenire. Te Deum.

Die 28. Octobris.

INFRA OCTAVAM SS. SIMONIS, ET IVDÆ Apostolorum.

Le-

Lect.& Resp. ij. Noct. de communi oct. Apostolorum, infra.

Die 29. Octobris. Secunda die.
In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij. *Cap.15.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis: Hæc mando vobis, vt diligatis inuicem. Si mundus vos odit; scitote, quia me priorem vobis odio habuit. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.
Tract.87. in Ioannem.

PRo hac autem dilectione, patiēter debemus etiam mundi odia sustinere: necesse est enim, vt nos oderit, quos cernit nolle quod diligit. Sed plurimū nos de se ipso Dominus consolatur, qui adiecit, atque ait: Si mundus vos odit, scitote, quoniam me priorē vobis odio habuit. Cur ergo se membrum super verticem extollit? Recusas esse in corpore, si non vis odium mundi sustinere cum capite. Si de mundo inquit, essetis, mundus quod suum erat diligeret. Vniuersæ vtique hoc dicit Ecclesiæ, quam plerumq; etiam ipsam mundi nomine appellat: sicut est illud, Deus erat in Christo, mundū reconcilians sibi. Totus ergo mundus Ecclesia est, & totus mūdus odit Ecclesiā. ℟. Isti sunt qui. 92. Lect. viij.

MVndus igitur odit mundum, inimicus reconciliatum, damnatus saluatum, inquinatus mundatum. Sed iste mundus, quem Deus in Christo reconciliat sibi, & qui per Christum saluatur, & cui per Christū peccatum omne donatur: de mundo electus est inimico, damnato, cōtaminato. Ex eadem quippe massa, quæ tota in Adam perijt, fiunt vasa misericordiæ, in quibus est mundus pertinens ad reconciliationem: quē mundus odit, ex eadem massa pertinens ad vasa irę, quę perfecta sunt ad perditionem. Denique continuò subiecit: Quia verò de mūdo non estis, sed ego elegi vos de mundo, propterea odit vos mundus. Ergo & ipsi inde erant, vnde vt non essent, electi sunt inde. ℟. Isti sunt. 92. Lectio ix.

SI autem quęratur, quomodo se diligat mundus perditionis qui odit mundum redemptionis? diligit se vtque falsa dilectione, non vera. Proinde falsò se diligit, & verè odit. Qui enim diligit iniquitatē, odit animam suam. Sed diligere se dicitur, quoniā iniquitatē, qua iniquus est, diligit, & rursus odisse se dicitur, quoniam quod ei nocet, hoc diligit. Odit ergo in se naturam, diligit vitium; odit, quod factum est per Dei bonitatem, diligit, quod in eo factum est per liberā voluntatem. Vnde nos quoq; illū diligere & prohibemur, si rectè intelligimus, & iubemur. Prohibemur scilicet, vbi nobis dicitur: Nolite diligere mundum: iubemur autem, vbi nobis dicit. Diligite inimicos vestros. Ipsi sunt enim mūdus, qui nos odit. Vitiū quippè in illo diligere prohibemur, iubemurq; diligere naturam, cum ipse in se diligat vitiū, oderitq; naturam: vt nos eū, & diligamus, & oderimus rectè cū se ipse diligat, oderitq; peruersè. Te Deum.

Die 30. Octobris. Tertia die.
In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Hęc mādo vobis, vt diligatis inuicem. Si mundus vos odit scitote quia me priorem vobis odio habuit. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episc.
Post init. tract. 89.

QVid est, si non venissem, & locutus eis fuissem, peccatum nō ha-

haberent? Numquid sine peccato erant Iudæi, antequam Christus ad eos in carne venisset? Sed magnum quodam peccatum, non omne peccatum, quasi sub generali nomine vult intelligi. Hoc est autem quia non crediderunt in Christum, qui propterea venit, vt credatur in eum. Hoc peccatum, si non venisset, non vtique haberent. Aduentus, quippè eius quantum credentibus salutaris, tãtum non credẽtibus exitiabilis factus est: tamquam & ipse caput, & princeps Apostolorum, quod de se ipsi dixerunt, extiterit: quibusdam quidem odor vitæ in vitam, quibusdam verò odor mortis in mortem.

℟. Isti sunt qui. 92. Lectio viij.

SEd quod adiunxit, atque ait: Nũc autem excusationem non habẽt de peccato suo: potest mouere quærentes, vtrum hi, ad quos non venit Christus nec locutus est eis, habeant excusationẽ de peccato suo. Si enim non habẽt, cur dictum est, propterea istos non habere, quia venit, & locutus est eis? Si autem habent, vtrum ad hoc habeant, vt à pœnis alienentur, an vt mitius puniantur? Ad hęc inquisita pro meo captu. Dño donãte respondeo, habere illos excusationem, non de omni peccato suo, sed de hoc peccato, quod in Christum non crediderunt: ad quos non venit, & quibus non est locutus. Sed non in eo sunt numero hi, ad quos in discipulis venit, & quibus per discipulos est locutus, quod, & nũc facit. Ad hoc enim pertinet, quod ait: Qui vos recipit, me recipit, & qui vos spernit, me spernit. ℟. Isti sũt. 92. Lectio ix.

REstat inquirere, vtrùm ij, qui priusquam Christus veniret in Ecclesiam ad Gentes, & priusquam Euangelium eius adirent, vitæ huius fine præuenti sunt, seu præueniuntur, possint habere hanc excusationem? Possunt planè, sed non ideò possunt effugere damnationem. Quicunque enim sine lege peccauerunt, sine lege & peribunt, & quicunque in lege peccauerunt, per legem iudicabuntur. Tanta est autem suppliciorum, quanta diuersitas peccatorum; quæ quomodo se habeat, altius iudicata sapientia diuina, quam coniectura scrutatur, aut effatur humana.

Te Deum.

Die 31. Octobris. Quarta die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis. Hęc mando vobis, vt diligatis inuicem. Si mundus vos odit: scitote, quia me priorem vobis odio habuit. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

QVi me odit, & patrem meum odit. Hic nobis fortasse dicatur, Quis potest odisse quã nescit? Et vtiq; dixerat: Hæc facient vobis, quia nesciunt eum, qui misit me. Non itaque dissimulanda nascitur quæstio, quomodo possint odisse, quem nesciunt, Si enim Deum, non quod ipse est, sed nescio quid aliud eum suspicantur, aut credunt, & hoc oderunt, vtique non ipsum oderunt, sed quod sua mendaci suspicione, vel vana credulitate concipiunt. Si autem quod est, hoc de illo sentiunt, quomodo eum nescire dicuntur? Et de hominibus quidem fieri potest, vt eos sæpè, quos numquam vidimus, diligamus: ac per hoc nec illud è contrario impossibile est, vt eos, quos numquam vidimus, oderimus: Fama quippe de aliquo sermocinante, seu benè, seu malè, fit non immeritò, vt amemus, vel oderimus ignotum.

℟. Isti sunt qui. 92.

Le-

Lectio vij.

SIcut fieri potest, vt homo bonus hominem bonum oderit nesciēs, vel potius diligat nesciens: ipsū enim diligit, cum bonum diligit, quia id, quod est ille, hoc iste diligit, oderit autem nesciens, non ipsum, sed quod putat esse ipsum: ita fieri potest, vt etiam homo iniustus oderit hominē iustum, & dum æstimat se sui similē iniustum diligere nesciens diligat iniustos, & tamen dum eum credit iniustum, diligit non ipsum, sed quod putat esse ipsum. Quemadmodum autem hominem, sic & Deum. Denique si interrogarentur Iudæi vtrum diligerent Deum: quid se aliud, quā diligere responderent, nec ex animo mentientes, sed errando potius opinantes? Quomodo enim diligerent patrem veritatis, qui haberent odio veritatem? Oderunt ergo quam nesciunt: & cùm illam oderunt profectò & eum de quo nata est, nisi odisse non possunt. ℟. Isti sunt viri. 92.

Nona Lect. de Homil. Vig. omnium Sanctorum.

1. *Septembris*. *Quinta die*.

Fit de Festo omnium Sanctorū. dupl.

23 *Nou. Sexta, & Septima die*.

De octau. omnium Sanctorum semidupl. cùm comm. oct. SS. Apostolor. Simonis, & Iudæ.

Die 4. *Nouembris. In die Octaua*.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Hęc mando vobis, vt diligatis inuicem. Si mundus vos odit; scitote, quia me priorem vobis odio habuit. Et reliqua.

Homilia S. Cyrilli Episc. Alexand.

In Ioan. lib. 10. *c.* 17.

FAcile, imò verò iucundum esse ostendit Christus, quod natura sui molestissimum est: quid enim acerbius, & plerumque damnosius, quam odio haberi? suaue tamen id efficitur propter Deum; & quando gratia pietatis accidit argumento est, non inhiare rebus caducis eum, qui odio habetur, idcircò longè à sācto profanum distinguitur, & mores probi conuersatione improba peruertuntur; alterutri enim suis inhærentes studijs, mores alterius accusant: quas ob res necesse est, vt studiosus, qui viuēdi probitate turpitudinem improborum, collatione morū denudat, minimè à vitiosis diligatur. ℟. Isti sunt. 92. Lectio viij.

VNde non dolendum, sed gaudēdum potius nobis esse, Christus asserit: nam etsi detrimentum in rebus caducis multorum odium afferat, maximo tamen apud Deum est emolumento; imò verò velut qui odio habetur à mundo, extra mundum est: sic, qui à mundo diligitur, malis mundi subijcitur: efficitur autem à Christo his verbis, vt liberè, & absq; odij formidine discipuli prædicatione vtantur, cum nihil dilectione Dei præponendū esse doceantur. Non quęro placere hominibus, Paulus ait: si hominibus placerem, Christi seruus non essem: non enim possunt, qui prauitatem eligunt, Deo placere; quare, qui Deo seruire vult, ab eo mundum offendi necesse est, maximè, cùm à sordibus mundi alios reuocare conetur. ℟. Isti sunt. 92.

Nona Lect. de SS. Vitale, &c. mart.

Finis Octauarum SS. Apostol.

Die 22. *Iulij*.

INFRA OCTAVAM S. MARIÆ MAGDALENÆ.

Resp. sumuntur de comm. oct. nec virg. nec mart. infr.

23. Iulij. Secunda die.
Fit de S. Apollinari Episc. mart. semidup. cum comm. octau.

Die 24. Iulij. Tertia die.
Lect. ij. Noct. de ser. S. August. Præstabit nobis, &c. vt in 4. die de Communi oct. nec Virg. nec Mart. 260.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij. *Cap. 7.*

IN illo tempore: Rogabat Iesum quidam de Pharisæis, vt maducaret cum illo. Et ingressus domum Pharisæi discubuit. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.
Homilia 33. in Euangelia.

COgitanti mihi de Mariæ Magdalenæ pœnitentia, flere magis libet, quā aliquid dicere. Cuius enim vel saxeum pectus illæ huius peccatricis lacrymæ ad exemplum pœnitendi non emolliant? Considerauit namque quid fecit, & noluit moderari, quid faceret. Super cōuiuantes ingressa est, nō iussa venit, inter epulas lacrymas obtulit. Discite quo dolore credet, quę flere & inter epulas non erubescit. ℟. Os suum. 253.

Lectio viij.

HAnc verò, quam Lucas peccatricem mulierem. Ioānes Mariam nominat, illam esse Mariam credimus, de qua Marcus septem dęmonia eiecta fuisse testatur. Et quid per septem dęmonia nisi vniuersa vitia designantur? Quia cum septem diebus omne tempus comprehenditur, rectè septenario numero vniuersitas figuratur. Septem ergo dæmonia Maria habuit, quæ vniuersis vitiis plena fuit. ℟. Regnum. 254.

Nona Lect. Vigiliæ S. Iacobi.

25. Iulij. Quarta die.
Fit de S. Iacobo Apost. duplex.

26. Iulij Quinta die.
De S. Anna dup. cum comm. oct.

Die 27. Iulij. Sexta die.
Lect. ij. Noct. De serm. S. August. Prospiciens &c. vt in sexta die de Cōmuni Oct. nec Virg. nec Mart. 261.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Lucam. Lectio vii.

IN illo tempore: Rogabat Iesum quidam de Pharisęis, vt manducaret cum illo. Et ingressus domum Pharisæi discubuit. Et reliqua.

De Homilia S. Gregorii Papæ.

QVem Pharisęus de falsa iustitia præsumens, nisi Iudaicum populum; quem peccatrix mulier ad vestigia Domini, veniens, & plorans, nisi cōuersam gentilitatem designat? Quæ cum alabastro venit, vnguentum fudit, retrò secus pedes Dñi stetit, lacrymis pedes rigauit, capillis tersit, eosdemq; quos infundebat, & tergebat, pedes osculari non desinit. Nos ergo, nos illa mulier expressit, si toto corde ad Dominum post peccata redeamus, si eius pœnitentiæ luctus imitemur. Quid namque vnguento, nisi bonæ odor opinionis exprimitur? Vnde & Paulus dicit, Christi bonus odor sumus Deo in omni loco. ℟. Os suum. 253.

Lectio viii.

SI ergo recta opera agimus, quibus opinionis bonę odore Ecclesiam respergamus, quid in Domini corpore, nisi vnguentum fundimus? Sed secus pedes Iesu mulier stetit. Contra pedes enim Dñi stetimus, cū in peccatis positi eius itineribus renitebamur. Sed si ad veram pœnitentiam post peccata conuertimur, iam retrò secus pedes stamus: quia eius vestigia sequimur, quem impugnabamus. Lacrymis mulier pedes eius rigat: quod nos quoque veraciter agimus, si quibuslibet vltimis membris Domini per compassionis affe-

affectum inclinamur, si sanctis eius in tribulatione compatimur, si eorum tristitiam nostram putamus.
℟. Regnum. 254.
Nona Lect. de S. Pantaleone mart.

28. *Iulij. Septima die.*

De SS. Nazario, &c. mart. semidupl. cum commem. Octau.

Die 29. Iulij.

Festum S. Marthę transfertur in sequentem diem.

IN DIE OCTAVA.

Lect. ij. Noct. De serm. S. Augustini.
Duplicia, &c. vt in die octauæ nec Virg. nec Mart. 263.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Rogabat Iesum quidam de Pharisæis, vt mãducaret cum illo. Et ingressus domum Pharisæi discubuit. Et reliqua.

Homilia S. Petri Chrysologi.

Ser. 93. post initium.

VEnit mulier, & venit retrò: quia reus animus post tergum stat ad veniam, quia per culpam nouit se vultus fiduciam perdidisse: venit satisfactura Deo, non homini placitura, cùm venit: venit pietatis illa, non voluptatis exhibitura conuiuium. Denique & pœnitentię ponit mensam, ferculã compunctionis apponit, panem doloris infert, potum lacrymis temperat in mensura, & ad delicias deitatis totas, totam pulsat cordis sui, & corporis symphoniam, organi planctus dat clamorem, cytharam per suspiria longa modulatur, gemitus aptat in fistulam: & dum pectus ipsam conscientiam arguens sæpè percutit, facit placitura Deo cymbala personare, dumque taliter reportat diuinis oculis cibos, totas misericordiæ copias sic reportat.

℟. Os suum. 253. Lectio viij.

ECce mulier, quæ erat in ciuitate peccatrix. Exaggerat Euangelista mulieris facinus, vt accumulet indulgentiam largitoris; in ciuitate peccauerat, quia fama sua famam totius tetigerat ciuitatis: sicque iam non peccatrix solum, sed ipsius ciuitatis facta fuerat ipsa peccatum. Hæc cognouit, quòd nisi ab illo solo ciuitatis peccatum non posset auferi, qui solus mundi venerat abolere peccatũ; & vt cognouit, quia accumberet Dominus in domo Pharisæi, non ad stantem, non ad sedentem audet venire peccatrix: Deus cum stat, corripit: cum sedet, iudicat: prostratis coniacet, cùm decumbit.

℟. Regnum. 254. Lectio ix.

POrtauit oleum, quia medicinam lethali vulneri à superno medico perquirebat. Ad pedes tendit semper, citam veniam qui requirit? Et benè stans, quia iam cadere non potest, qui ad pedes Christi meruit peruenire. Stans retrò secus pedes eius; vt Christi vestigijs innixa percurreret per viam vitæ, quæ per viam cucurrerat mortis. Lacrymis rigabat pedes eius, en mutatur ordo rerum, pluuiam terræ cœlum dat semper: ecce nunc rigat terra cœlum: imò super cœlos, & vsque ad ipsum Dominum imber humanarum profit lacrymarum, vt iuxta Psalmistam, & de aquis fletuum cantetur illud: Et aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, laudent nomen Domini. O quanta vis in lacrymis peccatorum? Rigant cœlum, terram diluunt, extinguunt gehennam, delent in omne facinus latam diuina promulgatione sententiam.

Te Deum.

Die 29. Iulij.

INFRA OCTAVAM S. MARTHÆ VIRGINIS.

Lect.& Resp.ij.Noct.ex Communi Oct. Virg 238.

Die 30. Iulij. Secunda die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij. *Cap.* 10.

IN illo tempore: Intrauit Iesus in quoddam castellum: & mulier quæddam Martha nomine, excepit illum in domum suam. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Serm. 27. de verb. Domini, tom. 10.

SAnctum Euãgelium cum legeretur, audiuimus à fęmina religiosa susceptum esse Dominum hospitio, eaque Martha vocabatur. Et cũ esset ipsa occupata in cura ministrãdi, soror eius Maria sedebat ad pedes Domini, & audiebat verbum eius. Laborabat illa, vacabat ista. Illa erogabat, hęc implebatur. Verumtamẽ Martha laborans multum in illa occupatione, & negotio ministrandi, interpellauit Dominum: & de sorore sua conquesta est, quòd eam laborantem non adiuuaret.

℟. Hæc est. 244. Lectio viij.

DOminus autem pro Maria respondit Marthę, & ipse eius factus est aduocatus, qui iudex fuerat interpellatus. Martha, inquit, circa multa es occupata quando vnum est necessarium. Maria meliorem partem elegit, quæ non auferetur ab ea. Audiuimus enim & interpellationẽ interpellantis, & sententiam iudicis. Quæ sententia interpellanti respondit, susceptam defendit. Erat enim Maria intenta dulcedini verbi Domini. Intenta erat Martha, quomodo pasceret Dominum, intenta Maria quomodo pasceretur à Domino. A Martha conuiuiũ Domino parabatur, in cuius conuiuio Maria iam iucundabatur. ℟. Media nocte. 244.

Nona lec. de SS. Abdon, & Senn. mar.

Die 31. Iulij. Tertia die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Intrauit Iesus in quoddam castellum: & mulier quædam Martha nomine, excepit illum in domum suam. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

QVid enim? Putamus reprehensum esse ministerium Marthæ, quam cura hospitalitatis occupauerat, quæ ipsum Dominum hospitio receperat? Quomodo rectè reprehendebatur, quæ tanto hospite lætabatur. Hoc si verùm est, dimittant homines, qui ministrant egentibus: eligant sibi partem meliorem, quę non auferetur ab eis: vacent verbo, inhient doctrinæ dulcedini: occupentur circa scientiam salutarem, nihil eis curæ sit quis peregrinus in vico sit, quis egeat pane, quis indumento, quis visitandus, quis redimẽdus, quis sepelliendus: vacent opera misericordiæ, vni instetur scientiæ.

℟. Hæc est. 244. Lectio viij.

SI melior pars est, cur non omnes hoc faciunt, quando ipsum Dominum in hac causa patronum habemus? Non enim timemus in hac re ne ostẽdamus eius iustitiam, cùm patronam teneamus eius sententiã. Et tamen ita non est; sed sicut dixit Dominus, ita est. Quomodo intelligis, Non est; Est autem quomodo intelligere debes? Ecce aduerte: Circa multa es occupata, quando vnum est necessarium. Maria meliorem partem elegit. Nõ tu malam: sed illa meliorẽ. Sed vnde meliorem? Quia tu circa multa, illa circa vnum. Præ-

po-

ponitur vnum multis. Non enim à multis vnum, sed multa ab vno.

℟. Media nocte. 244. Lectio ix.

MVlta sunt quę facta sunt: vnus est qui fecit Cœlum, terra, mare, & omnia quæ in eis sunt: quàm multa sũt; Quis ista enumeret? Quis horum multitudinem cogitet? Quis hæc fecit? Deus omnia. Ecce bona valdè. Bona valdè, quæ fecit: quantò melior ille, qui fecit? attendamus igitur occupationes nostras circa multa. Necessarium est ministerium corpora refecturis. Quare hoc? Quia esuritur, quia sititur. Misericordia miseris necessaria est. Frangis panem esurienti: quia inuenisti esurientem. Tolle famem: cui frangis panem? Tolle peregrinationem: cui exhibes hospitalitatem? Tolle nuditatem: cui præparas vestem? Non sit ægritudo, quem visitas? Non sit captiuitas, quem redimis? Non sit rixa, quem concordas? Non sit mors, quem sepelis? In illo sæculo futuro non erunt ista mala: ergo nec ista ministeria.

Te Deum.

1. *Augusti. Quarta die.*

Fit de S. Petro ad Vincula dup. cum commem. Oct.

Die 2. Augusti. Quinta die.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Intrauit Iesus in quoddam castellum: & mulier quædam Martha nomine, excepit illum in domum suam. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

BEnè Martha circa corporalem Domini, quid dicam, necessitatem, an volũtatem? ministrabat carni mortali. Sed quis erat in carne mortali? In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deũ, & Deus erat Verbum. Ecce quod Maria audiebat. Verbum caro factum est, & habitauit in nobis. Ecce Martha cui ministrabat. Ergo Maria meliorem partem elegit, quæ non auferetur ab ea. Hoc enim elegit, quod semper manebit, ideò non auferetur ab ea.

℟. Hæc est. 244. Lectio viij.

CIrca vnum Maria se voluit occupari. Iam tenebat: Mihi autem adhęrere Deo bonum est. Sedebat ad pedes capitis nostri. Quantò humilius sedebat, tantò amplius capiebat. Confluit enim aqua ad humilitatem conuallis, denatat de tumoribus collis. Non ergo Dominus opus reprehendit, sed munus distinxit. Circa multa es occupata: porrò vnum est necessarium. Iam hoc sibi Maria elegit. ℟. Media nocte. 244.

Nona Lec. de S. Stephano Papa mar.

3. *Augusti. Sexta die.*

De Inuent. S. Stephani Protom. semidupl. cum commem. Oct.

4. *Augusti. Septima die.*

De S. Dominico Confess. dupl. cum commem. Oct.

Die 5. Augusti.

Festum Niuis transfertur in diem 7. Augusti.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Intrauit Iesus in quoddam castellum: & mulier quędam Martha nomine, excepit illum in domum suam. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

TRansit labor multitudinis, & remanet charitas vnitatis. Ergo quod elegit Maria, non auferetur ab ea: à te autem Martha, quod elegisti (vtique hoc sequitur, vtique hoc subintelligitur) à te, quod elegisti, auferetur: sed bono tuo auferetur, vt quod melius est, detur. Auferetur

enim à te labor, vt requies detur. Tu nauigas, illa iam in portu est.

℟. Hæc est. 244. Lectio viij.

VIdetis ergo, charissimi, & quãtum arbitror, iam intelligitis, in his duabus mulieribus, quæ ambæ fuerunt Domino gratæ, ambæ amabiles, ambę discipulæ. Videtis ergo, & magnum aliquid intelligitis, quicumque intelligitis, quod audire, & scire debetis etiam, qui non intelligitis, in his duabus mulieribus duas vitas esse figuratas, præsentem & futuram, laboriosam, & quietam, ærumnosam, & beatam, temporalem, & æternam. ℟. Media nocte. 244.

Lectio ix.

DVæ sunt vitæ: de illis vos copiosius cogitate. Quid habeat hæc vita, non dico mala, non iniqua, non nefaria, non luxuriosa, non impia; sed laboriosa, & ærumnis plena, timoribus castigata, tentationibus solicitata? hanc ipsam innocentem vitam dico, qualem decebat habere Martham. Hanc ergo, quantum potestis, inspicite, & de hac, vt dixi, copiosius, quam loquimur, cogitate. Vita verò iniqua aberat ab illa domo, nec cum Martha erat, nec cum Maria: & si aliquando fuit, Domino intrante fugit.

Te Deum.

INFRA OCTAVAM ALIORVM SANCTORVM.

Qui in Breuiario seu Missali Romano proprium habent Euangelium; Lectiones tertij Nocturni in Officio, & Euangelium in Missa leguntur, vt infrà ponuntur, iuxta Rubricam à Sacra Rituum Congregatione approbatam, quæ habetur supra in Rubricis Titul. de Octau. 4. videlicet,

Die 11. Aprilis.

S. LEONIS PAPÆ CONFESS.

In tertio Nocturno.

Infra Oct. leguntur Hom. in Euang. Vigilate. vt in Cõi Oct. Conf. Pont. inf. 194. & idẽ Euãg. legit. in Missa. In die verò Oct. Euang. Quem dicunt homines? cum Homil. S. Leonis. Apostolos Dominus. vt in vij. die infra Oct. S. Petri ad Vincula suprà. 67.

Die 17. Aprilis.

S. ANICETI PAPÆ MARTYR.

In tertio Nocturno.

In die Festo, & in die Oct. Homil. in Euangel. Plorabitis, & flebitis. vt in Comm. Oct. Mart. temp. Pasch. 147. Infra Oct. verò Homil. in Euang. Ego sum vitis vera. vt in eodem Communi. 138.

Die 2. Maij.

SANCTI ATHANASII Episcopi, & Confessoris.

In tertio Nocturno.

Infra Octa. Homil. in Euang. Vos estis sal terræ. vt in Communi Oct. Doct. 203.

In die verò Oct. Euang. vt in Festo, cum Homil. S. Hilarij. Dominus diem, &c. quæ pertinet ad textum Euangel. huius Festi, vt in Festo de Communi Oct. vnius Mart. non Pontificis.

Die 4. Maij.

S. MONICÆ VIDVÆ.

In tertio Nocturno.

In Festo, & in die Octau. Homilia in Euang. Ibat Iesus in ciuitatem, &c. vt in Communi Octau. nec Virgin. nec Mart. 264. Infra Octau. verò Homil. in Euang. Simile est regnũ cœlorum thesauro. vt

vt in Communi Octauæ Mart. non Virginis. 253.

Die 12. Maij.

SS. NEREI, ACHILLEI, &c. Martyrum.

In tertio Nocturno.

Infra Oct. Hom. in Euang. Sedēte Iesu. vt in Cōi Oct. plur. Mart. 161.

In die verò Oct. Homil. vt in Festo; vel ex Breuiario vt in Dominica xx. post Pentec.

Die 13. Iunij.

SS. VITI, MODESTI, & Crescentiæ Martyrum.

In tertio Nocturno.

In festo, & in die Oct. Homil. in Euangel. Qui vos audit. vt in Communi Octau. plur. Mart. 178.

Infra Octa. verò Homilia in Euangel. Sedēte Iesu. vt in eodē Cōi 161

Die 18. Iunij.

SS. MARCI, ET MARCELLIANI Martyrum.

In tertio Nocturno.

In Festo, & in die Octau. Homilia in Euang. Vę vobis. vt in Communi Octau. plur. Mart. 177.

Infra Oct. verò Homil. in Euangel. Descendens Iesus. vt in eodem Cōmuni. 157.

Die 10. Iulij.

SS. PEPTEM FRATRVM Martyrum.

In tertio Nocturno.

Infra Octau. Homilia in Euangel. Descendens Iesus. vt in Communi Octau. plur. Mart. 157.

In die verò Oct. vt in Festo.

Die 23. Iulij.

S. APOLLINARIS EPISCOPI Martyris.

In tertio Nocturno.

Infra Octau. Homilia in Euang. Si quis venit ad me. de Cōmuni Octa. vnius Mart. Pont. 107.

In die verò Oct. vt in Festo.

Die 7. Augusti.

SANCTI DONATI EPISCOPI Martyris.

In Festo, & in die Octau. Homilia in Euangel. Videte, vigilate. de Communi Oct. Conf. Pontif. 201.

Infra Oct. verò Homil. in Euangel. Vigilate, quia nescitis. de eodem Communi. 192.

Die 8. Augusti.

SS. CYRIACI, LARGI, & Smaragdi Martyrum.

In tertio Nocturno.

Infra Octaua Homil. in Euangelia. Cùm audieritis. de Communi Oct. plurimor. Mart. 153.

In die Octa. fit de Assumpt. B. Virg. cum commem. diei Oct.

Die 29. Augusti.

DOCOLLATIO SANCTI Ioannis Baptistæ.

Infra Oct. Lect. ij. Noctur. sumuntur de Communi vnius Mart. non Pontif. 119.

In iij. Noctur. Homilia in Euangel. Nolite arbitrari. de eodem Communi. 120.

In die verò Oct. vt in Festo.

Die 30. Augusti.

SS. FELICIS, ET ADAVCTI Martyrum.

In tertio Nocturno.

In Festo, & in die Oct. Homil. in Euang. Qui vos audit. de Communi Oct. plur. Mart. 178.

OCTAVÆ
COMMVNES SANCTORVM,
HOC EST

Lectiones communes recitandæ infra Octauas in ſecundo Nocturno: & Homilia in tertio Nocturno ſuper omnia Euangelia, quæ habentur in Communi Sanctorum in Miſſali Romano.

INFRA OCTAVAM APOSTOLORVM.

SECVNDA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Ioannis Chryſoſtomi.

In Encom. SS. duodecim Apoſt. apud Metaphr. Lectio iv.

DVodecim electi ſunt Athletæ, & nullus eorum manſit non coronatus. Vna enim gratia erat omnibus ſocia certaminis, & cum eis concurrebat, & vniuſcuiuſque victoriam reddebat magis probatam. Sed ò beatum, & præclarum veſtrum, ò Apoſtoli, cœtum, quod omnia facti eſtis omnibus, Dei gratia, non arundine, ſed ſermone greges hominum peritè capientes. Vos enim eſtis immobiles columnæ rectæ fidei, ſceptra Eccleſiæ, & huius maximi paſtoris vigiles defenſores, morbi humanitatis gratuiti medici, & noſtræ ad Deum pœnitentiæ ſuſceptores miſericordes.

℟. Vidi coniunctos viros habentes ſplendidas veſtes, & Angelus Domini locutus eſt ad me, dicens: *Iſti ſunt viri ſancti facti amici Dei.

℣. Vidi Angelum Dei fortem, volantem per medium cœlum, voce magna clamantem, & dicentem. Iſti ſunt viri.

Tempore Paſchali. ℟. Lux perpetua lucebit Sanctis tuis Domine, *Et æternitas temporum, alleluia, alleluia.

℣. Lætitia ſempiterna erit ſuper capita eorum: gaudium, & exultationem obtinebunt. Et. Lectio v.

CVm enim eſſetis veluti quædam animatæ incudes, dum verberaremini, eos, qui verberabant, fabricati eſtis ad agnitionem. Hinc Petrus Romam accipit in diſciplinam. Paulus illinc mundo annunciat Euangelium. Andreas corrigit Græciæ ſapientes. Simon Barbaros Deum docet. Thomas baptiſmate dealbat Æthiopes. Iacobi Cathedram honorat Iudæa. Marci thronum, quæ eſt ad Nilum, complectitur Alexandria, Lucas, & Matthæus ſcribunt Euangelia. Ioannes, qui vel poſt finem adhuc tractat Theologiam, tamquam viuus curat Epheſum. Bartholomæus erudit Lycaonas ad temperantiam. Philippus faciens miracula ſeruat Hierapolim.

℟. Beati eſtis cùm maledixerint vobis homines, & perſecuti vos fuerint, & dixerint omne malum aduerſum vos, mentientes, propter me: *Gaudete, & exultate, quoniam merces veſtra copioſa eſt in cœlis.

℣. Cùm vos oderint homines, &

cùm ſeparauerint vos, & exprobrauerint, & eiecerint nomen veſtrum tamquam malum propter Filium hominis. Gaudete.

Tempore Paſchali. ℟. Virtute magna reddebant Apoſtoli, *Teſtimonium reſurrectionis Ieſu Chriſti Domini noſtri, alleluia, alleluia.

℣. Repleti quidem Spiritu sācto loquebātur cum fiducia verbum Dei. Teſtimonium. Lectio vj.

NOn ceſſant omnes omnibus vbique benefacere. Puluerem immortalem reliquerunt in ſepulchris; nunc quidem pij cultores; paulò pòſt autem ſedentes mundi Iudices. Cùm huic appropinquaſſet claudus, reuerſus eſt ſanis, & integris pedibus. Cùm in illum incidiſſet paralyticus, iuſſus eſt ferre grabatum. Alius vocabat mortuos; illi verò ei ſtatim obtemperarunt. Alterius autem vmbra ſola fugabat morbos. Alterius inuocationem exhorrebant dæmones, & eorum ſudaria diſtillabant medicinam: erant enim diſcipuli illius, cuius fimbria furto ſurrepta, contactu eius, quæ ſanguinis laborabat profluuio, exiccauit Rubrum mare ſanguinis.

℟. Iſti ſunt triumphatores, & amici Dei, qui contemnentes iuſſa principū, meruerunt præmia æterna: *Modò coronātur, & accipiunt palmam.

℣. Iſti ſunt, qui venerunt ex magna tribulatione, & lauerunt ſtolas ſuas in ſanguine Agni. Modò coronantur. Gloria Patri. Modò.

Tempore Paſchali. ℟. Iſti ſunt agni nouelli, qui annunciauerunt, alleluia, modò venerunt ad fontes, *Repleti ſunt claritate, alleluia, alleluia.

℣. In conſpectu Agni amicti ſunt ſtolis albis, & palmæ in manibus eorum. Repleti.

Gloria Patri. Repleti.

TERTIA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Auguſtini Epiſcopi.

Ser. 43. de Sanctis. Lectio iv.

SI omnium Sanctorum martyrum grata nobis debet eſſe ſolēnitas, fratres chariſſimi; quātò gratior eorum, qui præſentem ſecuti ſunt principem martyrum? Si agnorū, quantò magis arietum? Illorum enim filij nō generatione carnis, ſed imitatione virtutis facti ſunt omnes, qui poſterius vſq; ad mortem confeſſi ſunt Chriſtum. His primum Dñs, cùm ad cōfeſſionem ſui nominis hortaretur, non ſolùm ſe promiſit victoriæ coronatorem, ſed & certaminis adiutorem: etiam in ipſis, & poſteros admonebat, quoniam, quod dicebat, ſcriptum poſteris relinquebat.

℟. Vidi coniunctos viros. vel Lux perpetua. 87. Lectio v.

ILlis ergo ait, exhortans eos: Cùm autem adducēt vos ad Principes, & poteſtates, nolite cōgitare quid reſpōdeatis, vel quid loquamini. Nō enim vos eſtis qui loquimini, ſed Spiritus Patris veſtri, qui loquitur in vobis. Meditari vetuit, & confiteri præcepit. Maluit enim auferre præſumptionem humanam, & gratiam dare diuinam, vt in ſemetipſis timidi, & mundo eſſent audaces. Vnde & in Pſalmo vox martyrum dicit, quaſi ex parte humanæ fragilitatis verendo: Eripe me de inimicis meis, Deus meus; & ab inſurgentibus in me libera me. Et paulò pòſt de auxilio diuino confidens, dicit: Fortitudinem meam ad te cuſtodiam. ℟. Beati. vel Virtute. 87. Lectio vj.

SVpra cęteras enim turbas fideliū, nec non antiquorum iuſtorum, & Prophetarum eminentes Apoſtolos ſuos volens Dominus oſtendere, dixit ad eos, Beati oculi, qui vident quæ

quę vos videtis, & aures, quę audiũt, quę vos auditis. Multi enim Prophetæ, & iusti voluerunt videre quæ vos videtis, & non viderunt; & audire quæ auditis, & non audierunt. Item alibi: Iam, ait, non dicam vos seruos, quia seruus nescit quid faciat dominus eius. Vos autem dixi amicos, quia omnia, quæcũque audiui à patre meo, nota feci vobis. Item ait idem alio loco: Quæcumque alligaueritis super terram, erunt ligata & in cœlo; & quæcumque solueritis super terram, erunt soluta & in cœlo. ℟. Isti sunt triumphatores. vel Isti sunt agni. 88.

QVARTA DIE.

In secundo Nocturno.

De Serm. S. Augustini Episcopi.

Lectio iv.

ISti sunt lux mundi: quia per ipsos lumen fidei, & veræ scientiæ primùm Dominus huic mũdo tradidit, & ab errorum, ac peccatorum tenebris gentes, & populos eruit. Isti sunt sal terrę: quia per eos, terrigenę condimẽtum saporis vitę æternę perceperunt, vt restringerẽt carnis lasciuiã & à putredine peccatorum, & vitiorum vermibus seruarentur illæsi. Isti sunt lapides pretiosi, quos in fundamento cęlestis ædificij positos Ioannes in Apocalypsi sua describit, quia prædicatio eorũ Ecclesiæ fundamẽta locauit. Vnde & Paulus ait: Vos estis ciues Sãctorũ, & domestici Dei, superædificati super fundamentum Apostolorum, & Prophetarum. ℟. Vidi. vel Lux. 87. Lectio v.

HOc ergo considerantes fratres charissimi, quę tanti duces populi nos docuerunt studeamus factis implere, quæ illi iusserunt. Discamus eorum exemplo mundi diuitias contemnere, præsentis sæculi voluptatẽ non amare, regnum cœleste desiderare, Christo nihil præponere; sed eius mandatis in omnibus obedire, paupertatem pręsentium rerum diligere, virtutum diuitias habere, sapientiæ thesaurum appetere, spiritales delicias quærere, nulli inuidere, sed omnes homines diligere, amicos in Deo, & inimicos propter Deum: quia hæc est vera, & sola dilectio. ℟. Beati. vel Virtute. 87. Lect. vj.

ISti ergo Principes nostri, in amore Dei perfectissimi, & in proximorum dilectione repleti, hinc potuerunt mundi impetum vincere, & cruentum sæculum domare, quia nihil amauerunt in omni re, nisi Dei voluntatem. Ita & nos, fratres, diligamus in omnibus rebus Dei facere voluntatem, & creatorem nostrum amemus in semetipso; creaturã verò in conditore suo, & sic habebimus ordinatissimã charitatẽ, quia Deus, charitas est, & qui diligit hanc dilectionem, diligit Deum. Et, si ita dilexerimus, diligit nos ipse Deus, diligunt nos & sancti Apostoli iudices nostri, & exorabunt pro nobis, vt in vniuersali iudicio Christi cũ ipsis in perpetuum coronemur. ℟. Isti sunt triumphatores. vel Isti sunt agni. 88.

QVINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo Sancti Petri Chrysologi.

Ser. 28. Lectio iv.

QVòd sit virtutibus cognata paupertas, terrena, & cœlestis comprobat disciplina. Athleta ad luctamen nudus accedit: confligit cum fluctibus nauta nudus, miles in acie non nisi expeditus assistit: qui tendit ad philosophiam, totum, quod in rebus est, ante contemnit. Est ergo virtutibus cognata paupertas: & si paupertas virtutum patens, virtutum socia sic habetur, sapere conuenit, quarę Christus ad virtutis officium

pau-

pauperes sic elegit. Sed in istis quantum vilis mundanus videbatur aspectus, pretiosas tãtùm animas Dei intuitus nũc videbat. Erant censu pauperes, sed innocentia locupletes, loco humiles, sed sanctitate sublimes: viles arte, sed simplicitate pretiosi; obscuri vita, sed vitæ merito perlucentes. ℟. Vidi. vel Lux. 87.

Paulò post. Lectio v.

CAptores piscium, sed piscatores hominum iam decreti, Venite, inquit, & faciam vos fieri piscatores hominum, vt vitalis escę iactu, vt hamo cœlestis verbi, de mortis gurgite animas ad lucem tollerent sempiternam. Captores piscium fiunt hominum piscatores: de labore transeunt ad laborem, quia labor nescit lassescere meditatus: omnia, quę de vsu veniunt, non fatigant; Virtus exercitio perseuerat. ℟. Beati, vel Virtute. 87. Lectio vj.

HInc est, quòd Apostolos suos Christus humanis laboribus exerceri voluit, vt eos indefessos redderet in diuinis: voluit eis Deus manere fortitudinem, de exercitio præstare virtutem: & quia fructus prouenit ex labore, voluit eos labores non perdere, sed mutare: ipse ante illis vsum laboris indulsit, qui postea eis tolerantiam dedit virtutis. Hinc est quòd regna, gẽtes, carceres, vincula, tormenta, mortes, seuiẽtes homines terris omnibus sic vicerunt. ℟. Isti sunt triumphatores. vel Isti sunt agni. 88.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Ioannis Chrysostomi.

1. *de Pent. tom.* 3. Lectio iv.

QVæ sunt tales stellæ, sicut Apostoli? stellæ in cœlo, Apostoli super cœlos. Stellæ de igne insensibili, Apostoli de igne intelligibili. Stellæ in nocte lucent, in die obscurantur; Apostoli in die, & in nocte suis radijs, hoc est, virtutibus effulgent. Stellę orto sole obscurantur; Apostoli sole iustitię resplendente, sua charitate lucescunt. Stellæ in resurrectione cadent sicut folia; Apostoli in resurrectione rapientur in aera nubibus. Et in illis quidem syderibus alius Antifer, alius Lucifer appellatur: in Apostolis autem nullus Antifer est, omnes Luciferi, & ideò stellis maiores Apostoli. ℟. Vidi. vel Lux. 87. Lectio v.

ET quicũque eos luminaria vocauerit mũdi, nôn peccabit: non solùm dum esset in corpore, sed etiã magis nunc, quando de hac vita migrarunt: gratia enim, & merita Sanctorum non minuuntur morte, non retardantur die, non dissoluuntur in terra, nec nocte obscurantur, nec tenebris obumbrantur, & hoc res ipsa demonstrat. Piscatores quippe erãt, & illis dormientibus retia operabãtur. Et tunc quidem pisces capiebant ad mortem, nũc autem homines capiunt ad salutem, claudos facientes currere, cæcos illuminãtes, leprosos mundantes, dæmones effugantes, testatur multitudo credentium diurna. Vinitores erãt, & illis absentibus corpore vinea efflorescit, & botros affert. ℟. Beati. vel Virtute. 87.

Paulò post med. Lectio vj.

VBi sunt nũc, qui audent Ecclesiæ contraire? quando nouella erat, in nullo potuit lædi: & nunc, quando vsq; ad cęlum peruenit, existimas eam posse superari? & tunc quidem cùm vndecim essent Apostoli, nullus eos superare potuit, sed pauci homines totum ceperunt mũdum: & nunc, quando terra, & mare, & orbis terrarũ, & inhabitabiles regiones, & ciuitates, & omnes fines ter-

terræ pietate repleti sunt, putas eam te posse lædere? sed nõ poteris. Christus enim propter eam passus est, portæ inferi non prçualebunt aduersus eam. Facilius cœlum extermi-nari potest, & terra perire, quàm aliquid mali pati Ecclesia.

℟. Isti sunt triumphatores. vel Isti sunt agni. 88.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Gregorij Papæ.

Hom. 30. in Euang. post. med. Lect. v.

SCriptum est: Spiritus Dñi ornauit cœlos. Ornamenta enim cœlorum sunt virtutes prædicãtium. Quç videlicet ornamenta Paulus enumerat, dicens: Alij datur per spiritum sermo sapientiæ, alij sermo scientiæ secundùm eumdem spiritum, alteri fides in eodem spiritu, alij gratia sanitatum in vno spiritu, alij operatio virtutũ, alij prophetia, alii discretio spirituum, alii genera linguarum, alii interpretatio sermonum. Hæc autẽ omnia operatur vnus, atque idem spiritus diuidens singulis prout vult.

℟. Vidi. vel Lux. 87. Lectio vj.

QVot ergo sunt bona prædicantium, tot sunt ornamenta cœlorũ. Hinc rursus scriptum est: Verbo Domini cœli firmati sunt. Verbũ enim Domini Filius est Patris. Sed eosdem cçlos, videlicet sanctos Apostolos, vt tota simul sancta Trinitas ostendatur operata, repentè de sancti Spiritus diuinitate adiungitur. Et spiritu oris eius omnis virtus eorũ. Cœlorum ergo virtus de spiritu sũpta est; quia mundi huius potestatibus contraire non præsumerent, nisi eos sancti Spiritus fortitudo solidasset. Quales namque doctores sanctæ Ecclesiæ ante aduentum huius Spiritus fuerint, scimus, & post aduẽtum illius cuius fortitudinis facti sint, cõspicimus. ℟. Beati, vel Virtute. 87.

Lectio vj.

CErtè iste ipse pastor Ecclesiç, ad cuius sacratissimum corpus sedemus, quantæ debilitatis, quantæq; formidinis ante aduentum Spiritus fuerit ancilla ostiaria requisita dicat. Vna enim mulieris voce percussus, dum mori timuit, vitam negauit. Et pensandum, quia eum comprehensum Petrus negauit in terra, quẽ suspensus latro confessus est in cruce. Sed vir iste tãtæ fortitudinis, qualis post aduentum Spiritus existat, audiamus. Fit conuentus magistratus, atque seniorum, cæsis denunciatur Apostolis, ne in nomine Iesu loqui debeant. Petrus magna auctoritate respõdet. Obedire oportet Deo magis, quàm hominibus.

℟. Isti sunt triumphatores. vel Isti sunt agni. 88.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

De expositione S. August. Epis. super Psalmum octogesimum sextum.

Ante medium. Lectio iv.

FVndamenta eius in montibus sanctis, diligit Dominus portas Sion. Quare fundamenta Apostoli, & Prophetæ? Quia eorum auctoritas portat infirmitatem nostram. Quare sunt portæ? Quia per ipsos intramus ad regnum Dei. Prædicãt enim nobis: & cùm per ipsos intramus, per Christum intramus. Ipse est enim ianua. Et cùm dicuntur duodecim portæ Ierusalem, & vna porta Christus, & duodecim portæ Christus, quia in duodecim portis Christus, & ideò duodenarius numerus Apostolorum Sacramẽtum magnum huius duodenarij significatio est numeri. Sedebitis, inquit, super duodecim sedes iudicãtes duodecim tribus Israel. ℟. Vidi, vel Lux. 87.

Le-

Lectio v.

SI duodecim sellæ ibi sunt, non est vbi sedeat tertiusdecimus, Paulus Apostolus, & non erit quomodo iudicet: & ipse se iudicaturum dicit, non homines tantùm, sed & Angelos. Quos Angelos, nisi apostatas Angelos? Nescitis, inquit, quia Angelos iudicabimus? Responderet ergo turba: Quid te iactas iudicaturum? vbi sedebis? Duodecim sedes dixit Dominus duodecim Apostolos: vnus cecidit Iudas, in locum ipsius sanctus Matthias ordinatus est; impletus est duodenarius numerus sedium: primò locum inueni, vbi sedeas, & sic te minare iudicaturum. Duodecim ergo sedes quid sibi velint, videamus. Sacramētum est cuiusdam vniuersitatis, quia per totum orbem terrarum futura erat Ecclesia: vnde vocatur hoc ædificium ad Christi compagem. ℟. Beati, vel Virtute. 87.

Lectio vj.

ET ideò quia vndique venitur ad iudicandum, duodecim sedes sunt sicut, quia vndique intratur in illam ciuitatem: duodecim portæ sunt. Non solum ergo illi duodecim, & Apostolus Paulus, sed & quotquot iudicaturi sunt, propter significationem vniuersitatis ad sedes duodecim pertinet: quemadmodum quotquot intrabunt, ad duodecim portas pertinent. Partes enim mundi quatuor sunt, Oriens, Occidens, Aquilo, & Meridies. Istæ quatuor partes assiduè nominantur in scripturis. Ab omnibus istis quatuor partibus, sicut dicit Dominus in Euangelio à quatuor ventis se collecturum electos, vocatur Ecclesia. Quomodo vocatur? Vndique in Trinitate vocatur. Non vocatur nisi per baptismum in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Quatuor ergo ter ducta duodecim inueniuntur.

℟. Isti sunt triumphatores, vel Isti sunt agni. 88.

Lectiones iij. Nocturni habentur supra in proprijs festis SS. Apostolorū cum sequent. Respons.

℟. vij. Isti sunt, qui viuentes in carne, plantauerunt Ecclesiam sanguine suo: * Calicem Domini biberunt, & amici Dei facti sunt. ℣. In omnem terrā exiuit sonus eorum, & in fines orbis terrę verba eorum. Calicem.

Tempore Paschali.

℟. vij. Ego sum vitis vera, & vos palmites: * Qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum, allel. alleluia. ℣. Sicut dilexit me Pater, & ego dilexi vos. Qui manet.

℟. viij. Isti sunt viri sancti, quos elegit Dominus in charitate non ficta, & dedit illis gloriam sempiternam: * Quorum doctrina fulget Ecclesia, vt sole luna. ℣. Sancti per fidem vicerunt regna, operati sunt iustitiam. Quorum. Gloria Quorum.

Tempore Paschali.

℟. viij. Candidi facti sunt Nazaræi eius, allel. splendorem Deo dederūt, allel. * Et sicut lac coagulati sunt, all. allel. ℣. Cādidiores niue, nitidiores lacte, rubicundiores ebore antiquo, sapphiro pulchriores. Et. Gloria. Et.

INFRA OCTAVAM EVANGELISTARVM. SECVNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Ioannis Chrysostomi.

Homil. 1. in Matth. Lectio iv.

PRincipio requirendum est, quænam illa causa sit, quòd ex tam multis discipulis duo tantum scribunt Apostoli, & duo eorum, qui Apostolos sunt sequuti vnus enim Petri, alteri Pauli discipulus post Ioannem

annem atque Matthæum Euangelia condiderũt: quia scilicet nihil ambitione morifaciebãt, sed omnia vtilitatem referebant: quid igitur? non sufficiebat vnus Euangelista cuncta memorare? Sufficiebat quidem, sed cum quatuor sint: qui Euangelia cõscribant,nec eisdem temporibus,nec eisdem locis, neque pariter congregati, & inter se cõferentes, & tamen quasi vno ore omnia prænuntiant: fit hoc sine dubio veritatis grande indicium. ℟. Vidi coniunctos, vel Lux perpetua. 87. Lectio v.

VErum è contrario, inquis ista res accidit: in multis enim dissidere redarguuntur: imo hoc ipsum maximum est testimonium veritatis: Si enim ad vnguem in omnibus consonarẽt,etiam vsque ad tempora, ac loca, ipsaque adeò verba, nemo inimicus credidisset vnquam; eos non communi ad decipiendum consilio congregatos, quasi ex humana quadam conspiratione Euangelium cõdidisse. Non enim simplicitatis fuisse tam sollicitam consonantiam indicarent:nunc verò, quæ vidẽtur in rebus exiguis dissonãtia, ab omni illos suspicione defẽdit,& satis clarè scribentium existimationem tuetur.

℟. Beati.vel Virtute.87. Lectio vj.

SI verò aliquid de tẽporibus,ac locis variè dixerunt, nihil quidem dictorum obest veritati. Si verò in miraculis non omnes dixerunt, sed hic quidem illa, alter verò alia narrauit,nihil te omninò conturbet: nã si vnus vniuersa dixisset, superfluus iam fuisset numerus ceterorũ: si varia omnes inter se scripsissent, ac noua omnia,nullũ potuisset conuenientiæ apparere documentum. Vnde simul omnia arguta fuissent mendacij:sed & quiuis illorum peculiare: quiddam sibi sumens, retulit, quominus superfluus haberetur,& adiectus temerè,ac simul veritatis dictorum exactum præberet nobis indicem. ℟. Isti sunt triumphatores, vel Isti sunt agni.88.

TERTIA DIE

In secundo Nocturno.

De Serm.S.Ioannis Chrysostomi. *Vbi supra.* Lectio iv.

VBi autem eorum vnusquisque degẽs scripserit,non valdè est, cur cõtendamus: quod verò aduersus se non scripserint, ex toto operis contextu tentabimus demõstrare: & certè aliud est diuerso modo quid dicere,aliud aduerso. Nihil inquã horum loquor. Procul à me absit, ex aliorũ dementia pro Euãgelistis satisfactionem parare.Illud sanè libenter rogarim,quonam modo fidẽ dissona meruerint, quonam pacto obtinere potuerint,vnde admirationi fuerint pugnantia inter se dicendo?

℟. Vidi,vel Lux.87. Lectio v.

PRædicabant passim per orbem habitabilem, quamuis multi testes eorum prędicationis existerẽt tum etiam inimici, hostesque plurimi: non enim in vno aliquo scribẽtes angulo,ea quę scripserant,occultauerunt: sed terras, mariaque lustrantes,in conspectu,& auribus omnium volumina sacra replicabant; quæ sicut etiam nunc fieri videmus, ipsi quoque præsentibus legebantur inimicis: nec quicquam tamen ex his quæ dicta sunt, quemquam offendit: nec immeritò: erat enim diuina virtus,quæ omnia capessit; ac corrigit apud omnes.℟. Beati.vel Virtute.87. Lectio vj.

NIsi enim istud fuisset, vnde publicanus, vnde piscator, vnde illitteratus quiuisset vnquam tam sublimiter philosophari? Quæ enim sapientes sæculi, nec per somnium qui-

quidem aliquando imaginari potuerunt, hæc isti cum asseueratione manifesta annuntiant, atque persuadẽt, idque faciunt non tantum in viuis agentes, sed etiam, vbi fato functi sunt, & non duos, non viginti, non centum, aut mille, aut decem millia, sed vrbes, & gentes, & populos, & terram prorsus, ac mare Græciam simul, ac Barbariam, & inhabitabiles partes orbis ipsumque desertum; & certè ea persuadebant, quæ naturam nostram longè probantur excedere. ℟. Isti sunt triumphatores, vel Isti sunt agni. 88.

QVARTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Ambrosii Episcopi.

Lib.10. in Luc.c. 23. ante medium.

Lectio iv.

PRopter nos diuiduntur vestimẽta Christi, quia non possunt singuli habere omnia: & per sortes: quia non pro hominis voluntate diuisio fit Spiritus sancti. Diuisiones enim gratiarum sunt, sed omnia operatus est spiritus, diuidens singulis prout vult. Et fortasse milites isti, quatuor Euangelistarum habent typum, qui scripserunt Euangeliũ: intuere nunc Christi vestimenta diuisa. Vbi illa quæram? quære in Matthæo, inuenies penes ipsum solum clamydem coccineam, penes Ioannem vestem purpuream, penes Marcum purpuram tantum, penes Lucam vestem albam. Hac enim sola pro sua fuit portione contentus. Quantos verò Christus sua veste vestiuit? Puto autem, quod non quatuor tantùm, sed omnes vestiuit milites, & omnibus abundauit. ℟. Vidi, vel Lux. 87.

Lectio v.

ACcipe, & aliquid. Istæ quatuor partes, nõ partes vestium, sed qualitates mihi videntur esse virtutum; alius enim de regno sublimius scripsit, alius de hominis institutione diffusius. Lucas nitorem sibi sacerdotalis vestis elegit; Marcus verborum textum non desiderauit; Ioannes verò quasi quasdam intexit sententias, quibus vestiat fidem nostrã. Nonnè tibi videtur intextum grande illud. In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum: hoc erat in principio apud Deum, omnia per ipsum facta sunt? At verò Marcus, tamquam purpureo fulgore contentus sine vlla intextione verborũ: Initium inquit, Euangelii Iesu Christi Filii Dei.

℟. Beati, vel Virtute. 87. Lect. vj.

ERgo cetera vestimenta Christi diuisa, sunt nempe vel gesta, & gratia; tunica verò non potuit diuidi, & ideò, secundùm Ioannem, super illa sors agitatur, quia fides non pro portione singulorum, sed pro iure est omnium; quod enim non diuiditur singulis manet integrum, & benè desuper texta in Ioanne legitur. Sic enim texitur fides Christi, vt de diuinis ad humana descendebat: eo quòd ante secula ex Deo genitus, posteriore tempore susceptionem carnis assumpserit. Per hoc ergo significatur nobis, quòd non debeat fides scindi, sed solida permanere.

℟. Isti sunt triumphatores. vel Isti sunt agni. 88.

QVINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Lib.2. de consensu Euang.c.2. Lect. iv.

MAtthæus, & Ioannes, etiam scripta de Christo, quę scribẽda visa sũt, libris singulis ediderunt; at ne putaretur, quod attinet ad percipiendum, & prædicandum Euangelium interesse aliquid vtrum illi annuntient, qui eundem Dominum hic

hic in carne apparentem discipulatu famulante secuti sunt, an ij, qui ex illis fideliter comperta crediderunt, diuina prouidentia procuratum est per Spiritum sanctum, vt quibusdam etiam ex illis, qui primos Apostolos sequebãtur, non solum annuntiandi, verum etiam inscribendi Euangelium tribueretur auctoritas. Hi sunt Marcus, & Lucas.

℟. Vidi, vel Lux. 87. Lectio v.

ISti igitur quatuor Euangelistæ, vniuerso terrarum orbe notissimi, & ob hoc fortasse quatuor, quoniam quatuor sunt partes orbis terræ, per cuius vniuersitatem Christi Ecclesiã dilatari ipso sui numeri sacramento quodammodo declararunt, hoc ordine scripsisse perhibentur. Primùm Mattheus, deinde Marcus, tertiò Lucas, vltimò Ioannes. Vnde alius eis fuit ordo cognoscendi, atque prædicandi, alius autem scribendi. Ad cognoscendum quippè atque prædicãdum, primi vtique fuerunt, qui sequuti Dominum in carne præsentem, dicẽtem audierunt, facientemque viderunt, atque ex eius ore ad Euangelizandum missi sunt.

℟. Beati, vel Virtute. 87. Lectio vi.

SEd in conscribendo Euangelio, quod diuinitus ordinatum esse credendum est, ex numero eorum, quos ante passionem Dominus elegit, primum, atq; vltimum locũ duo tenuerunt, primum Matthæus, vltimum Ioannes: vt reliqui duo, qui ex illo numero non erant, sed tamen Christum in illis loquentem secuti erant, tamquam filii amplectendi; ac per hoc in loco medio constituti, vtroq; ab eis latere munirentur. Horum sanè quatuor solus Matthæus Hebræo scripsisse perhibetur eloquio, cęteri Gręco. ℟. Isti sunt triũphatores, vel Isti sunt agni. 88.

SEXTA DIE.

In secundo Nocturno.

De Sermone S. Augustini Episcopi.

Lectio iv.

ET quamuis singuli suum quendã narrandi ordinem tenuisse videantur, non tamen vnusquisqne eorũ velut alterius præcedentis ignarus voluisse scribere reperitur, vel ignorata prætermisisse quæ scripsisse alius inuenitur: sed sicut vnicuique inspiratum est, non superfluam cooperationem sui laboris adiunxit. Nam Matthæus suscepisse intelligitur Incarnationem Domini secũdùm stirpem regiam, & pleraque secundùm hominẽ præsentem vita, & facta, & dicta eius. Marcus eum subsecutus, tamquam pedissequus, & breuiator eius videtur. Cùm solo quippe Ioanne nihil dixit, solus ipse per pauca, cum solo Luca pauciora, cum Matthæo verò plurima, & multa penè totidem, atque ipsis verbis, siue cum solo, siue cum cęteris consonante.

℟. Vidi, vel Lux. 87. Lectio v.

LVcas autem circa sacerdotalem Domini stirpem, atque personã magis occupatus apparet: nam & ad ipsum Dauid, non regium stemma secutus, ascendit, sed per eos, qui reges non fuerunt, exijt ad Nathan filium Dauid, qui nec ipse rex fuit; nõ sicut Matthæus, qui per Salomonem regem descendens, cęteros etiã reges ex ordine prosequutus est, seruans in eis, de quo postea loquemur, mysticũ numerum. Dominus enim Iesus Christus vnus verus Rex, sacerdos, illud ad regendos nos, istud ad expiandos; has duas personas apud antiquos Patres singillatim cõmendatas suam figuram egisse declarauit, multisque documentis diuinarum scripturam Rex, & Sacerdos Christus apparet.

℟.

℟. Beati, vel Virtute. 87. Lect. vj.

CVm ergo Matthæus circa Regis, Lucas circa Sacerdotis personam gererent intentionem, vtique humanitatem Christi maximè commendarunt: Secundum hominem quippè Christus, & rex, & sacerdos effectus est, cui dedit Deus sedem Dauid patris sui, vt regni eius non esset finis, & esset ad interpellandum pro nobis mediator Dei, & hominũ homo Christus Iesus. Non autem habuit tamquam breuiatorem coniunctum Lucas, sicut Marcum Matthæus: & hoc fortasse non sine aliquo sacramento, quia regum est non esse sine comitum obsequio; vnde ille, qui regiam personam Christi enarrandam susceperat, habuit sibi tanquam comitem adiunctum, qui sua vestigia quodammodo sequeretur. Sacerdos autem, quoniam in sancta sanctorum solus intrabat, propterea Lucas, cuius circa sacerdotium Christi erat intentio, non habuit tamquam socium subsequentem, qui suam narrationem quodãmodo breuiaret. ℟. Isti sunt triumphatores, vel Isti sunt agni. 88.

SEPTIMA DIE

In secundo Nocturno.

De Sermone S. Augustini Episcopi. *Supra cap. 5.* Lectio iv.

PRoinde cùm duæ virtutes propositę sint animę humanę, vna actiua, altera cõtemplatiua; intelligi datur, si diligenter aduertas, tres Euangelistas temporalia facta Domini, & dicta, quæ informandos mores vitæ præsentis maximè valerent, copiosius prosecutos, circa illam actiuam virtutem fuisse versatos. Ioannem verò facta Domini multò pauciora narrantem, dicta verò eius ea præsertim, quæ Trinitatis vnitatem, & vitæ ęternæ felicitatem insinuarent, diligentius, & vberius conscribentẽ, in virtute contemplatiua commendandam suam intentionem, prędicationẽ tenuisse. ℟. Vidi. vel Lux. 87.

Lectio v.

VNde mihi videntur, qui ex Apocalypsi illa quatuor animalia ad intelligendos quatuor Euãgelistas interpretati sunt, probabilius aliquid attendisse, illi, qui Leonem in Matthæo, hominem in Marco, vitulum in Luca, aquilam in Ioanne intellexerunt: de principiis enim librorum quandam coniecturam alii capere voluerunt nõ de tota intentione Euangelistarum, quę magis fuerit perscrutanda: multò enim congruẽtius ille, qui regiam Christi personã maximè commendauit, per leonem significatus accipitur; vnde & in Apocalypsi cum ipsa tribu regia leo commemoratus est: Vicit leo de tribu Iuda. Quod autem per vitulum Lucas significatus sit propter maximam victimam sacerdotis, neutri dubitauerunt.

℟. Beati. vel Virtute. 87. Lectio vi.

MArcus ergo, qui neque stirpẽ regiam, neque sacerdotalem vel cognationem, vel consecrationẽ narrare voluit, & tamen in eis versatus ostenditur, quæ homo Christus operatus est, tantum hominis figura in illis quatuor animalibus significatus videtur. Hæc autẽ animalia tria in terra gradiuntur: vnde isti tres Euangelistæ in his maximè occupati sunt, quę Christus in carne operatus, & quæ præcepta mortalis vitæ exercendæ carnem portantibus tradidit. At verò Ioannes super nubila infirmitatis humanæ velut aquila volat lucem incõmutabilis veritatis acutissimis atque firmissimis oculis cordis intuetur. ℟. Isti sunt triumphatores, vel Isti sunt agni. 88.

IN DIE OCTAVA:

In secundo Nocturno.

In die Octaua S. Lucæ leguntur tres Lect. de Expos. S. Greg. super Ezech. **Sancta quatuor animalia, &c.** vt in Breuiar. de Cõmuni Euangelistarũ.

In die verò octaua S. Matthæi, & S. Marci leguntur tres sequentes lect.

De expositione S. Gregorij Papæ super Ezechielem Prophetam.

Homil. 3. lib. 1. Lectio iv.

QVatuor ergo facies vni sunt, quia si requiras quid Matthæus de incarnatione Domini sentiat; hoc nimirum sentit, quod Marcus, Lucas, & Ioannes. Si quæras, quid Ioannes sentiat: hoc proculdubio, quod Lucas, Marcus, & Matthæus. Si quæras quid Marcus: hoc quod Matthæus, Ioannes, & Lucas. Si quæras quid Lucas: hoc quod Ioannes, Matthæus, & Marcus sentit. Quatuor ergo facies vni sunt: quia notitia fidei, qua cognoscuntur à Deo, ipsa est in vno, quæ est simul in quatuor. Quidquid enim in vno inueneris, hoc in omnibus simul quatuor cognosces. ℟. Vidi. vel Lux perpetua. 87.

Lectio v.

ET quatuor pennæ vni, quia Dei omnipotentis filium Dominum nostrum Iesum Christum simul omnes cõcorditer prędicant, & ad diuinitatem eius mentis oculos leuantes penna contemplationis volant. Euãgelistarum ergo facies ad humanitatem Domini pertinet, penna ad diuinitatem, quia in eo corporeum aspiciunt, quasi facies intendunt. Sed hunc esse incircumscriptum atque incorporeum ex diuinitate annunciat, per contemplationis pennam quasi in aere leuantur. Quia itaque vna est fides incarnationis eius in omnibus, & par contemplatio diuinitatis eius in singulis, rectè nunc dicitur: Quatuor facies vni, & quatuor pennæ vni. ℟. Beati. vel Virtute. 87.

Lectio vj.

SEd quæ virtus esset, si fidem, atque contemplationem Domini habentes prædicatores illius, sancta opera non haberent? Sequitur. Et pedes eorum pedes recti. Quid per pedes, nisi gressus actuum designantur? quatuor ergo animalium pedes recti esse describuntur, quia sanctorum Euangelistarum, atque omniũ perfectorum opera ad sequendam iniquitatem non sunt retorta. Hi autem pedes rectos non habent, qui ad mala mundi, quæ reliquerunt, reflectuntur. De quibus scriptum est: Canis reuersus ad suum vomitum. ℟. Isti sunt triumphatores. vel Isti sunt agni. 88.

INFRA OCTAVAM EVANGELISTARVM.

In tertio Nocturno.

SECVNDA DIE.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij. *Cap.* 10.

IN illo tempore: Designauit Dominus & alios septuaginta duos. Et misit illos binos ante faciem suã in omnem ciuitatem, & locum, quò erat ipse venturus. Et reliqua.

De Homilia S. Gregorij Papæ.

Ex Homil. 17. in Euang.

MIssis autem prædicatoribus, quid dicat audiamus. Messis quidem multa operarij autem pauci. Ad messem multã operarij pauci sunt, quod sine graui mærore loqui non possumus: quia etsi sunt, qui bona audiunt, desunt tamen qui dicant. Ecce mundus sacerdotibus plenus est, sed tamen in messe Dei rarus valdè inuenitur operator: quia officium quidem sacerdotale suscipimus, sed

opus officij non implemus. Sed pensate, fratres charissimi, pensate, quod dicitur: Rogate Dominum messis, vt mittat operarios in messem suam. Vos pro nobis petite, vt digna vobis operari valeamus, ne ab exhortatione lingua torpeat, ne postquam prædicationis locum suscipimus, apud iustum iudicem nostra nos taciturnitas addicat. ℞. Isti sunt, qui. vel Ego sum vitis. pro varietate temporis. 92.

Lectio viij.

SEd vtinam si ad prędicationis virtutem non sufficimus, loci nostri officium in innocentia vitæ teneamus. Nam subditur: Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. Multi autem cùm regiminis curam suscipiunt, ad lacerandos subditos inardescunt. Terrorem potestati exhibent, & quibus prodesse debuerãt, nocent. Et quia charitatis viscera nõ habent, domini videri appetunt, patres se esse minimè recognoscunt, humilitatis locum in elationem dominationis immutant. Etsi quando extrinsecus blandiuntur, intrinsecus sæuiunt. De quibus alias veritas dicit: Veniunt ad vos in vestimentis ouium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces. ℞. Isti sũt. vel Candidi. 92.

Lectio ix.

COntra quæ omnia considerandum nobis est, quia sicut agni inter lupos mittimur, vt sensum seruantes innocentiæ, morsum malitię non habeamus. Qui enim locũ prædicationis suscipit, mala inferre non debet, sed tolerare: vt ex ipsa sua mãsuetudine iram sæuientium mitiget, & peccatorum vulnera in alijs ipse afflictionibus vulneratus sanet. Quod tunc benè rector exhibet, cum seipsum diligere per amorem priuatum nescit, cum nulla, quæ mundi sunt, appetit, cum terrenæ cupiditatis oneribus nequaquam mentis colla supponit. Vnde & subditur: Nolite portare sacculum. Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Designauit Dominus, & alios septuaginta duos. Et misit illos binos ante faciem suam in omnem ciuitatem, & locum, quò erat ipse venturus. Et reliqua.

De Homilia S. Gregorij Papæ.

Ex Homil. 18. *in Euang.*

PRędicatori tanta debet in Deo esse fiducia, vt præsentis vitæ sumptus quamuis non prouideat, tamen sibi hoc non deesse certissimè sciat: ne dum mens eius occupatur ad temporalia, minus alijs prouideat æterna. Quæ si quis verba etiam per allegoriam velit intelligi, in sacculo pecunia clausa est: pecunia verò clausa est sapientia occulta. Qui igitur sapientiæ verbum habet, sed hoc erogare proximo negligit, quasi pecuniam in sacculo ligatam tenet. Vnde scriptum est: Sapientia asconдita, & thesaurus occultus, quæ vtilitas in vtrisque? ℞. Isti. vel Ego. 92.

Lectio viij.

ECce autem, qui peram, & sacculũ portare prohibuit, sumptus, & alimenta ex eadem prædicatione concedit. Nam subditur: In eadẽ autem domo manete, edentes, & bibẽtes quæ apud illos sunt: vt ab eis terrena stipendia consequamur, quibus præmia vitę cęlestis offerimus. Vnde etiam Paulus hæc ipsa pro minimo suscipiens, dicit: Si nos vobis spiritalia seminauimus, magnum est, si vestra carnalia metamus? Et notãdum, quod subditur: Dignus est operarius mercede sua: quia iam de mercede sunt operis sicut ipsa alimenta sustenten-

ſtentationis, vt hic merces de labore prædicationis inchoetur, quę illic de veritatis viſione perficitur. ℟. Iſti. vel Candidi. 92. Lectio ix.

SEd quid nos, quod tamen ſine dolore dicere non poſſumus, quid nos, ò paſtores, agimus, qui & mercedem conſequimur, & tamen operarij nequaquã ſumus? Fructus quippè ſanctæ Eccleſiæ in ſtipendio quotidiano percipimus, ſed tamen pro æterna Eccleſia minimè in prædicatione laboramus. Penſemus, cuius damnationis ſit, ſine labore hic percipere mercedem laboris. Ecce ex oblatione fidelium vidimus, ſed nũquid pro animabus fidelium laboramus? Illa in ſtipendium noſtrum ſumimus, quæ pro redimendis peccatis ſuis fideles obtulerunt, nec tamen contra peccata eadem, vel orationis ſtudio, vel prædicationis, vt dignum eſt, inſudamus. Te Deum.

QVARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Euangelij ſecundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Deſignauit Dominus & alios ſeptuaginta duos. Et miſit illos binos ante faciem ſuã in omnem ciuitatem, & locum, quò erat ipſe venturus. Et reliqua.

De Homilia S. Gregorij Papæ.

Homilia 17. in Euangelia.

SEd quomodo nos vitã corrigere valemus alienã, qui negligimus noſtram? Curis enim ſæcularibus intenti, tantò inſenſibiliores intus efficimur, quantò ad ea, quæ foris ſunt, ſtudioſiores videmur. Vſu quippe curæ terrenæ à cœleſti deſiderio obdureſcit animus: & dum ipſo ſuo vſu durus efficitur per actionem ſęculi, ad ea molliri non valet, quæ pertinent ad charitatem Dei. Sacerdos enim non diſtat à populo, quando nullo merito vitæ ſuæ vulgi tranſcẽdit actionem. Imploremus Ieremiæ lacrymas: Quomodo obſcuratum eſt aurum, mutatus eſt color optimus, diſperſi ſunt lapides ſanctuarij in capite omnium platearum? Aurum quippe obſcuratum eſt: quia ſacerdotum vita, quondam per gloriã virtutum clara, tunc per actiones infirmas oſtẽditur reproba. ℟. Iſti. vel Ego ſum. 92. Lectio viij.

COlor optimus eſt mutatus: quiã iſte ſanctitatis habitus per terrena, & abiecta opera ad ignominiam deſpectionis venit. Lapides verò ſanctuarij intrinſecus habebantur, nec ſumebantur in ſummi ſacerdotis corpore: niſi cùm ſancta ſanctorum ingrediẽs, in ſecreto ſui conditoris apparebat. Nos ergo ſumus lapides ſanctuarij, qui apparere ſemper debemus in ſecreto Dei: quos numquam neceſſe eſt foris conſpici, ideſt, numquam in extraneis actibus videri. Sed diſperſi ſunt lapides ſanctuarij in capite omnium platearũ: quia hi, qui per vitã probam & orationem intus ſemper eſſe debuerant, per vitam reprobam foris vacant. Ecce iam penè nulla eſt ſæculi actio, quam ſacerdotes non adminiſtrent. ℟. Iſti. vel Candidi. 92. Nona Lect. vel de S. Vitale, vel de S. Hilarione.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Euangelij ſecundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Deſignauit Dominus & alios ſeptuaginta duos: Et miſit illos binos ante faciem ſuã in omnem ciuitatem, & locum, quò erat ipſe venturus. Et reliqua.

Homilia S. Ambroſij Epiſcopi.

Lib. 7. in Luc.

SI quem mouet, qua ratione in Ægypto calceati iubentur edere

agnum, Apostoli autem sine calceamentis ad prædicandum Euangeliũ diriguntur: is considerare debet, quia in Ægypto positus debet adhuc morsus cauere serpentis: multa enim venena in Ægypto, & qui in typo pascha celebrat, patere potest vulneri, qui autem minister est veritatis, euitat venena, non trepidat. Et vt scias hoc verum esse, ipse Dominus ait; ecce dedi vobis potestatem calcandi super serpentes, & scorpiones, & supra omnes virtutes inimici, & nihil vobis nocebit. ℟. Isti. vel Ego sum. 92.

Lectio viij.

NOn virgas in manu iubentur tollere Apostoli. Quid est virga, nisi proferẽdæ potestatis insigne, & vlciscendi instrumentum doloris? ergo humilis Domini (in humilitate enim iudicium eius sublatum est) humilis, inquam, Domini præceptũ discipuli eius, humilitatis officijs, exequuntur: eos enim misit ad seminandam fidem, qui non cogerẽt, sed docerent: nec vim potestatis exercerẽt, sed doctrinam humilitatis attollerent. Habet tamen quos, & cum virga Apostolos miserit, sicut Paulus testificatur dicens: quid vultis? in virga veniam ad vos, an in charitate, & spiritu mansuetudinis? Hanc virgam etiã & Timotheo dedit Apostolus, dicens: Argue, obsecra, increpa: aut fortasse ante passionem Domini, quæ mutãtium populorum corda firmauit, necessaria sola fuerit mansuetudo, post passionẽ correptio? ℟. Isti. vel Candidi. 92.

Lectio ix.

CErtè mulceat Dominus, increpet Paulus: suadeat, qui potest pectora etiam dura mollire, arguat qui nõ potest vniuersa suadere. Virgam igitur Paulus ex doctrina legis assumpserat, legerat enim: Qui parcit baculo, odit filium suum: & ideò Dominus in veteri testamento ait: Visitabo in virga iniquitates eorũ. In nouo autem se ipsum obtulit, vt ignosceret vniuersis, dicens: si me quæritis, sinite hos abire. Sed & Paulus, virgam quidem minatur, sed in spiritu mansuetudinis visitat delinquentes. Denique vt scias mitem esse doctorem, eorum ipsorum, quos arguit, consulit voluntatem: quid vultis, inquit, in virga veniã ad vos, an in charitate & spiritu mãsuetudinis? semel virgam dixit, bis mitiora subiecit, adijciens mansuetudinem charitati. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam.

Lectio vij.

IN illo tempore: Designauit Dominus, & alios septuaginta duos. Et misit illos binos ante faciẽ suam in omnem ciuitatem, & locum, quò erat ipse venturus. Et reliqua.

De Homilia S. Ambrosij Episcopi.

FOrtasse quibusdam hoc durũ, & superbum, nec mansueti, & humilis Domini præcepto conuenire videatur, quòd ille, qui etiam accubitionis loco præcepit esse cedendũ, hoc loco mandet discipulis: Neminem salutaueritis in via, cum iste communis sit vsus gratiæ. Sic inferiores superiorum sibi fauorem conciliare consueuerunt. Gentiles quoque cùm christianis habent huiusmodi officiorum commercia: quomodo Dominus hũc vsum humanitatis auellit? ℟. Isti. vel Ego sum. 92.

Lectio viij.

SEd considera, non hoc esse solũ, neminem salutaueritis: sed non frustra additum: In via. Denique & Elisæus cùm mitteret seruum suum, vt baculum eius poneret supra corpus defuncti pueruli, mandauit ei, ne

per

per viam aliquem salutaret. Festinatio enim iubebat eum contendere, vt celebrãdæ resurrectionis exequeretur officium, ne confabulatione alicuius obuij, mandato deflecteretur à munere. ℟. Isti. vel Cãdidi. 92.

Lectio ix.

ERgo & hic non salutationis officium aufertur, sed obstaculum impediendæ deuotionis aboletur: vt quando diuina mandantur, paulisper sequestrentur humana. Pulchra est salutatio, sed eò pulchrior, quò præceptorum maturior executio diuinorum, quæ per moram sæpè traxit offẽsam. Ideò autem & honesta prohibentur, ne solemnis gratia obrepat officij, & impediat ministerium, cuius mora culpa sit. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Designauit Dominus & alios septuaginta duos. Et misit illos binos ante faciem suã in omnem ciuitatem, & locum, quò erat ipse venturus. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Serm. 42. de Sanctis circa medium.

IPse Dñs noster loculos habuit in via, & ipsos loculos Iudæ commendauerat. Patiebatur quidem furem. Sed ego à Domino meo discere cupiens dico: Domine patiebaris furem, vnde habebas vnde tolleret, me hominem miserum & infirmum monuisti nec sacculum portare. Tu portasti loculos, & erat, vbi furem patereris. Si non portares nec ille inueniret, quod auferret. Quid restat? nisi quòd hic dicat mihi; intellige, quod audis, noli portare sacculum. Quid est sacculus? pecunia clausa, idest, occulta sapientia. Nolite fieri sapientes penes vosmetipsos. Accipite Spiritum sanctum. Fons in te debet esse, non sacculus, vnde erogatur, non vbi includatur. ℟. Isti. vel Ego sum. 92.

Lectio viij.

NEminem salutetis in via. Potest quidem & simpliciter sic accipi, quia iussit nos festinanter agere iniuncta. Sed est aliud, quod hìc magis recogitem non dissimile intelligere, quod plus pertinet ad me, & ad omnes dispẽsatores, sed & ad vos auditores. Qui salutat, salutẽ dicit: Nã & antiqui in epistolis suis sic scribebant, ille illi salutem. Salutatio à salute nomen accepit. Qui salutant in via, per occasionem salutãt. Video vos citò intellexisse, nec tamen debeo iam finire. Non enim omnes citò intellexistis. Sed quia de via loquimur, tamquam in via ambulemus. Veloces tardos expectate, & pariter ambulate. ℟. Isti. vel Candidi. 92.

Lectio ix.

QVid ergo dixi, Qui in via salutat, per occasionem salutat? Non ad eum ibat, quem salutat. Aliud agebat, aliud occurrit, aliud petebat, aliud transuerso quod ageret inuenit. Si ergo prædicas, hoc age per dilectionem, non per occasionem. Sunt ergo homines, qui sua quærentes, non aliud prædicant Euãgelium: de quibus Apostolus gemẽs dicit, Omnes enim sua quærunt, non quæ Iesu Christi. Et hi salutabant, hoc est, salutem annunciabant, Euangelium prædicabant, sed aliud quærebant, & ideò per occasionem salutabant. Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

In die Octaua Sancti Marci legũtur præcedens tres Lectiones de Homil. sancti Augusti. Ipse Dñs, &c. 101.

In die verò Octauas S. Lucę leguntur sequentes Lect.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Designauit Dominus, & alios septuaginta duos. Et misit illos binos ante faciem suã in omnem ciuitatem, & locum, quò erat ipse venturus. Et reliqua.

Homilia venerab. Bedæ Presbyteri.

Ex Comment. in Lucam.

SIcut duodecim Apostolos formã Episcoporum exhibere simul, & præmonstrare nemo est, qui dubitet: sic & hos septuaginta duos figuram presbyterorum, idest, secundi ordinis sacerdotum gessisse sciẽdum est: tametsi primis Ecclesiæ temporibus, vt Apostolica scriptura testis est, vtrique presbyteri, vtrique vocabantur Episcopi; quorum vnum sapientiæ maturitatem, alterum industriam curæ pastoralis significat. Benè autem septuaginta duo mittuntur: siue quia totidem mundi gentibus Euangelium prædicandum erat; vt quomodo duodecim tribus Israel, ita & hi propter exteras gentes destinarentur imbuendas: seu quòd ipso prædicantium numero totus orbis per Euangelium summæ, & indiuiduæ Trinitatis illustrandus intimabatur. ℞. Isti. vel Candidi. 92.

Lectio viij.

SIcut solem hunc constat triduanum suæ lucis ambitum mundo per septuaginta duas horas afflare solitum: nam & Dominus ipse se diem, suos verò Apostolos horas appellat, dicens: Nonnè duodecim horæ sunt diei? Si quis ambulauerit in die, non offendit. Et in psalmis præcipitur: benè nunciate diem de die salutare eius: hoc est, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Sed & multis sanctæ scripturæ locis per tres dies mysterium Trinitatis ostenditur, præcipuè quia Dominus tertia die resurrexit à mortuis. Sed & in veteri testamento populus ad montem Sinai perueniens, die tertia legem accepit. Idem fluuium Iordanem, quo baptismi gratia commendata est, tertia, quam adierat, die transiuit. Te Deum.

Nona Lect. de SS. Chrysantho, & Daria martyres.

INFRA OCTAVAM VNIVS MARTYRIS PONT. SECVNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo Sancti Fulgentij Episcopi.

De Sancto Cypriano. Lectio iv.

CLaram tanti martyris natalis diem beati scilicet N. quo terrenis, ac moribundis membris exutus, ad æternæ præmia vitæ transmigrauit, & sacerdotij eius doctrinam, ac martyrij nobis victoriam commendauit, fecitque ex temporali quondam tristitia liberiorem. Dum enim inter periculum cruentæ mortis, & gloriã deuoti certaminis Episcopus confitendo patitur, Ecclesia orando compatitur. Quis nesciat, hunc ipsum, qui nunc annua circumstitutione festus nobis reuoluitur dies, Christianis, ac religiosis mentibus illo tunc tempore fuisse sollicitum, dum aduersus diabolum ab antistite, suscepto culmine, pia plebis expectatio trepidaret, atque ita fides resisteret persequenti, ne caro succumberet blandienti; ita pastor præcederet, ne ouile desereret, desertumque lupus inuaderet.

℞. Honestum fecit illum Dominus, & custodiuit eum ab inimicis, & à seductoribus tutauit illum: *Et dedit illi claritatem æternam. ℣. Descenditque cum illo in foueam: & in vinculis non dereliquit eum. Et dedit.

Je-

Lectio v.

DOlebat ecclesia subtractum interim suo consortio tam clarissimum sacerdotem: sed tamen gaudebat prostrato aduersario Christi martyrem extitisse victorem. Erat in memoria doctrina laudabilis, versabatur ante oculos virtus mirabilis, quando Sanctus Deo seruabat, quod docuerat, & quid cęteri facere deberent, non iam verbis, sed operibus demonstrabat; fidem sermonum exemplis, rerum valida soliditate confirmans, credens, & confitens pro omnium salute Christum mortuum, ac se pro eius nomine non subtrahere occidēdum. Cuius enim sanguine, tunc indignus redemptus fuerat, dignum suum sanguinem pro illo fundebat, & cuius sanguinem in hac vita fideliter biberat, ab ipso sibi æternam vitam reddi posse crediderat.

℟. Desiderium animæ eius tribuisti ei Domine, * Et voluntate labiorum eius non fraudasti eum.

℣. Quoniam præuenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso. Et.

Lectio vj.

INterritus contempsit principum iussa, & iudicum edictum. Paratus excepit percussoris ictum, & animum soli Deo subditum etiam ipsa mors seruauit inuictum. Denique nihil eum reuocauit à pastoris, gregisque custodia, apparitor violētus, persecutionis tempus, iudicis metus, imminens gladius, proximus mortis occasus. Proinde considerantes eius luctam, perseuerantiam, victoriam pariter & coronam, & quid euaserit, quò peruenerit, dulci mentis speculo refoueates, annua deuotione cantemus: Benedictus Dominus, qui non dedit nos in venatione dentibus eorum: laqueus contritus est, & nos liberati sumus.

℟. Stola iucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchritudinis posuit super caput eius.

℣. Cibauit illū Dominus pane vitæ, & intellectus: & aqua sapientiæ salutaris potauit illum. Et coronam.

Gloria Patri. Et coronam.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

De sancto Cypriano 12. Lectio iv.

SErmonem exigit tā grata, & religiosa solemnitas: qua passionem beati martyris N. celebramus. Tristis proculdubio tunc Ecclesia fuit, non damno cadentis, sed desiderio recedentis: semper cupiens videre præsentem tam bonum rectorem, atque doctorem. Sed quos afflixerat solicitudo certaminis, consolata est corona victoris. Et nunc non solùm sine vlla tristitia, verùm etiam cum ingenti lętitia cūcta, quæ tunc gesta sunt, legendo recolimus: dieque isto gaudere nobis cōcessum est, non timere. Neque enim formidamus terribiliter venientem, sed expectamus hilariter redeuntem.

℟. Honestum. 102. Lectio v.

VIcina corporis morte, nō moriebatur in animo pastoris vigilantia pastoralis: & cura tuēdi Dominici gregis vsque ad extremum vitæ huius diem mente sobria tenebatur. Nec excutiebat ab animo diligentiā fidelissimi dispensatoris manus iam proxima cruenti carnificis. Ita se martyrem cogitabat futurum, vt esse non obliuisceretur Episcopū: magis curans, quam rationem Pastorū Principi de commissis sibi ouibus redderet, quàm quid infideli de fide propria responderet. Amabat quippe eū, qui Petro dixerat, Amas me?

me? Pasce oues meas. Et pascebat oues eius, pro quibus sanguinem fundere illum imitans præparabat.

℟. Desiderium. 103. Lectio vj.

PRæcesserunt eum multi Martyres, quos flagrātissimis exhortationibus suis ad vincendum diabolū accenderat: & erat vtique iustum, vt quos veridicus loquendo præmiserat, patiendo intrepidus sequeretur. Quid ad hæc dicamus? quid ad hæc exultemus tanta conceptione gaudiorum? in quid erumpat cor nostrū, & os nostrum? Habentes memoriam præsentis loci festiuitatem solemnissimi diei, propositionem saluberrimi exempli, omnibus medullis nostris dicamus. Deo gratias.

℟. Stolam iucunditatis. 103.

QVARTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo Sancti Petri Chrysologi.

De S. Apollinar. 128. Lectio iv.

MEritò Sanctus N. quia iuxta mandatum Dei sui perdidit animam suam, eam inuenit in vitam sempiternam. Beatus, qui ita cursum consummauit, fidem seruauit, vt verè primus à credentibus suo reperiretur in loco. Nec eum quisquam confessoris vocabulo minorem credat esse quàm martyrem, quem, Dei nutu, quotidianum, & multiplicem reuersum conspicit ad agonem. Audi Paulum dicentem: Quotidie morior. Semel mori parum est ei, qui potest Regi suo gloriosam sæpè de hostibus referre victoriam.

℟. Honestum. 102. Lectio v.

NOn tam mors, quàm fides, & deuotio martyrem facit: & sicut virtutis est in acie, in conflictu, pro regis amore succūbere; ita perfectę virtutis est diu agere, & consūmare certamina. Nō ideò persequutus est martyrē, quia nō statim intulit mortē; sed probauit martyrem; quia non elicuit fidē, iniecit tela, quæ potuit, & omnia armorum suorū genera callidus exegit inimicus; nec tamē fortissimi ductoris mouere mentem potuit, aut temerare constantiā.

℟. Desiderium. 103. Lectio vj.

SEd vt propugnatorem suum sibi Ecclesia sancta retineret, Christo vehementer occurrit; vt vincenti iustitię reseruaret coronā, & sibi belli tempore præliatoris sui præsentiā condonaret: & quid plura, fratres? Egit, egit Ecclesia sācta mater, vt nusquā à suo separaretur Antistite. Ecce viuit. Ecce vt bonus pastor suo medi⁹ assistit in grege: nec vmquā separatur spiritu, qui corpore pręcessit ad tēpus: extinctus est diabolus, persecutor occubuit: ecce regnat, & viuit, qui pro Rege suo desiderauit occidi, qui viuit, & regnat Deus per omnia sęculorū sęcula. ℟. Stola. 103.

QVINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

De verb. Dom. 50. Lectio iv.

PAstor bonus Christus. Quid Petrus? Nonnè bonus pastor? Nonnè & ipse animam suam pro ouibus posuit? Quid Paulus? Quid cæteri Apostoli? Quid eorum tempora cōsequentes beati Episcopi Martyres? Quid etiam iste Sanctus N.? Nonnè omnes pastores boni, non mercenarij, de quibus dicitur, Amen dico vobis, perceperunt mercedem suam? Omnes ergo illi pastores boni, non solum quia sanguinem fuderunt, sed quia pro ouibus fuderunt. Non enim fuderunt elatione, sed charitate.

℟. Honestum. 102. Lectio v.

NAm & apud hęreticos, qui propter iniquitates, & errores suos aliquid molestiarum perpessi fuerūt, nomine martyrij se iactant: vt hoc

pal-

pallio dealbati facilius furētur, quiā lupi sūt. Si autem vultis scire, in quo numero habendi sunt, pastorem bonum Paulum Apostolū audite: Quoniam non omnes, qui corpora sua in passione etiam ignibus tradunt, æstimandi sunt sanguinem fudisse pro ouibus, sed potius contra oues. Si distribuero, inquit, omnia mea pauperibus, & tradidero corpus meum, vt ardeam: Iam ipsi sunt. Sed vide, quid sequitur? Charitatem autem non habeam, nihil mihi prodest. Ecce venitur ad passionem, ecce venitur & ad sanguinis effusionem, venitur & ad corporum incensionem: & tamen nihil prodest, quia charitas deest. Adde charitatem, prosunt omnia: detrahe charitatem, nihil prosunt cętera. ℟. Desiderium. 103.

Lectio vj.

QVale bonū est charitas ista, fratres? Quid pretiosius? Quid luminosius? quid firmius? quid vtilius? quid securius? Quomodo autē habet vel exiguam charitatem, qui etiā cōuictus non amat vnitatem? Hāc Dominus vnitatē commendans, pastoribus bonis cōmendans pastores bonos, noluit multos appellare pastores. Neque enim vt dixi iam, non erat pastor bonus Petrus, Paulus, Apostoli ceteri, & posteriores sancti Episcopi, beatusque N. Omnes hi pastores boni: & tamen ille pastoribus bonis non commendauit pastores bonos, sed pastorem bonum. Ego sum, inquit, pastor bonus.

℟. Stola iucunditatis. 103.

S E X T A D I E.

In secundo Nocturno.

Sermo Sancti Maximi Episcopi.

De S. Cypriano, hom. 2. Lectio iv.

IN martyrio beatissimi N fratres charissimi, vniuersa nobiscū Christi exultat Ecclesia, quā in omne gaudium & cęlestis eruditione sermonis instruxit, & munere triumphalis sāguinis decorauit. Fuit enim in eo, sicut compertum habemus, & contra errores diaboli spiritualis sapientiæ plenitudo aduersum persecutiones mundi Christiani pectoris mitigata constantia. Quis non huiusmodi virum, quantis valet præconijs, prosequatur, cuius eloquentia inspirata diuinitus, & Ecclesias docuit, & sęculum confutauit? ℟. Honestum. 102.

Lectio v.

VEre hic mirabilis, atq; omnium vbique studijs celebrandus, quem sanctitas sacerdotem, peritia doctorem, fides martyrem consecrauit. Pretiosa, inquit Dauid, in conspectu Domini mors sanctorū eius. Videte, charissimi, in quantum venerabilis N. etiam propheticam supergressus est laudem, cuius in conspectu Domini non solùm mors, sed & vita extitit pretiosa. Moriendo namque, proprium Christo sanguinem dedit: viuendo nihilominus cohortatione fortissima, innumeros cęlo martyres acquisiuit. ℟. Desiderium. 103.

Lectio vj.

QVid hoc clarius sacerdote, qui inter hominum turbas gloria cęlestis conuersationis emicuit, atq; inter Angelicos cœtus, & sua factus est, & aliorum morte conspicuus? Iustissimè hic cum Patriarcha Dauid cantauit Domino Deo suo dicens: Cor meum, & caro mea exultauerunt in Deum viuum: exultauit itaq; cor eius in Deum viuum, cùm morientis, ac morituri sæculi vanitate despecta, totum se diuinis mancipauit obsequijs: exultauit & caro eius in Deo, quæ de hoc mundo non miseri corruptione languoris, sed pijs pro religione supplicijs consecrata migrauit. ℟. Stola. 103.

S E-

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

De Scr. S. Maximi Episc. Lectio iv.

HIc est ille Euãgelicus pater familias, proferens de thesauro suo noua, & vetera, qui veteris, nouique testamenti vnum, atque idipsum mysterium prædicans, Ecclesias Christi, locupletissima disputatione ditauit. Incorruptibilis, atque indefessus illius est hodie thesaurus, qui pecuniam Domini sui numularij fęnerans, quotidie in corde fidelium cœlestium diuitiarum sanctam conquirit vsuram.

℟. Honestum. 102. Lectio v.

QVid igitur, fratres, tãto speciosius viro, cuius hæc est regula, & mensura sermonis, vt inter varias hominum causas, motusque diuersos, nunc affectione patris, nunc auctoritate doctoris consoletur humiles, superbos comprimat, negligentes arguat, increpet infideles? Tantoque denique decore sacerdotium, vitamq; suam vir fidelissimus adornauit, vt doctrinam suam subsequẽtibus confirmaret operibus, dominicam illam sententiam tenens: Qui docuerit & fecerit: hic magnus vocabitur in regno cœlorum.

℟. Desiderium. 103. Lectio vj.

QVàm magnus hic, quamque præcipuus in regno cœlorum est, quem in omnem gloriam sermo propheticus, vita mirabilis, & mors Deo deuota sublimat? Nec immeritò, fratres, tanto cum honore nominis eius memoria, per amplissima mundi spatia celebratur, quia per vniuersum orbem ad firmamentum fidei nostrę, & passio eius, & doctrina profecit. ℟. Stola. 103.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

Sermò S. Ioannis Chrysostomi.

De S. Ignatio tom. 5. Lectio iv.

TEmpus animaduertite fratres, quo dignitatem Episcopalem Beatus N. est assecutus: neque enim est eadem nunc, quæ tunc erat Ecclesiam gubernandi conditio; non æqualis est labor viam tritam, & planè paratam post multos ingredi viatores, atque eam, quæ nunc primò secanda est, quæque prærupta & saxosa, ferisque plena, nec vllũ adhuc viatorem admisit. Tunc autem, quocumque quis oculos verteret, vbique pręcipitia, barathra, & bella, & pugnę, & pericula: Imperatores, & Reges, & populi, & ciuitates, & gentes, & domestici, & alieni credentibus insidias tendebant.

℟. Honestum. 102. Lectio v.

QVemadmodũ igitur gubernatorem admiramur, non quòd viatores possit in portum incolumes ducere, cum mare tranquillum est, cùmque nauis fertur ventis secundis: sed cùm insaniente pelago, ventisq; sæuientibus, qui in naui sunt inter se dissentiunt, magna tempestate intus, & foris nauigantes exagitante, nauim tamen potest dirigere, & conseruare; sic eos, qui tunc Ecclesiam regebant, multò magis, quam illos, qui eam in pręsentia gubernant, suspicere debemus, & admirari, quando multa bella intus, & foris: quando fidei planta imbecillior erat adhuc, & diligentia magis indigebat, quando veluti modò genitus infans Ecclesiæ populus, magnam prouidentiam, atque sapientiam animæ, à qua nutriendus esset, postulabat.

℟. Desiderium. 103. Lectio vj.

VErùm ne totũ tempus in Episcopatus cõsideratione collocantes ab ijs, quæ ad eum, vt martyrem spectant, enarrandis excludamur, age ad illius certamina contenda-

da-

damus. Versutus enim diabolus, & ad struendas aptus insidias existimabat, si pastores sustulisset, ouilia se facilè direpturum. Sed qui cõprehendit astutos in eorum astutia, ostendens Ecclesias suas nõ ab hominibus gubernari, sed eos, qui in ipsum credunt semper à se regi, id fieri permittebat, vt, cùm cerneret rectoribus sublatis, non tamen religione deleri, nec veritatis prædicationem extingui, sed potiùs augeri ex rebus ipsis, & ipse, & qui ei inseruiebant, omnes intelligerent, Christianorum disciplinam, non ab hominibus pendere, sed in cęlis radices agere, Deumque esse, qui vbique Ecclesias tueretur. ℟. Stola. 103.

INFRA OCTAVAM VNIVS MARTYRIS PONT.

Homilia in Euangelia. Lucæ 14.

Si quis vult post me venire, &c.

In die festo habetur Homil. S. Greg. Si consideramus, &c. in Breuiar. de communi vnius Mart.

SECVNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus turbis: Si quis venit ad me, & nõ odit patrem suum, & matrem, & vxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem & animam suam, non potest meus esse discipulus. Et reliq.

De Homilia sancti Gregorij Papæ.

Homilia 37. in Euangelia.

VT autem Dominus demõstraret hoc erga proximos odium, non de affectione procedere, sed de charitate, addidit protinus, dicens: Adhuc autem & animam suam. Odisse itaq; præcipimur proximos, odisse, & animam nostram. Cõstat ergo quia amando debet odisse proximum, qui sic eum odit, sicut semetipsum. Tunc etenim benè nostram animam odimus cùm eius carnalibus desiderijs non acquiescimus, cũ eius appetitum frangimus, eius voluptatibus reluctamur. Quæ ergo contempta ad melius ducitur, quasi per odiũ amatur. ℟. Corona aurea super caput eius, * Expressa signo sanctitatis, gloria honoris, & opus fortitudinis. ℣. Quoniam præuenisti eum in benedictionibus dulcedinis, posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso. Expressa signo.

Lectio viii.

SIc sic nimirum exhibere vxori, & proximis nostris odij discretionẽ debemus; vt in eis & diligamus, quod sunt, & habeamus odio quod in Dei nobis itinere obsistunt. Certè cum Paulus Ierosolymam pergeret, propheta Agabus zonã illius apprehendit, suisque pedibus alligauit dicens: Virum, cuius hæc zona est, sic alligabunt Iudæi in Ierusalem. Sed is, qui animam suam perfectè oderat, quid dicebat? Ego non solũ alligari, sed & mori in Ierusalem paratus sum pro nomine Domini Iesu Christi, nec facio animam meam pretiosiorem, quàm me. ℟ Hic est verè martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit: *Qui minas iudicum nõ timuit, nec terrenę dignitatis gloriã quæsiuit, sed ad cœlestia regna peruenit. ℣. Iustum deduxit Dominus per vias rectas, & ostẽdit illi regnum Dei. Qui. Gloria. Qui.

Sequens Resp. dicitur post viij. Lectionem infra Octauas quinque sanctorum Mart. Pont. Marcelli, Ioannis, Sitterij, Martini, & Pontiani.

℟ Domine præuenisti eum in benedictionibus dulcedinis: * Posuisti in capite eius coronã de lapide pretioso.

so. ℣. Vitam petijt à te, & tribuisti ei longitudinē dierum in sæculū sæculi. Posuisti. Glor. Posuisti. Lectio ix.

ECce quomodo animam suam amando oderat, imò odiēs amabat, quam cupiebat pro Iesu morti tradere, vt hanc ad vitam de peccati morte suscitaret. Ab ergo discretione odij nostri, trahamus formam ad odium proximi. Ametur quilibet in hoc mundo etiam aduersarius, sed in via Dei contrarius nō ametur etiam propinquus. Quisquis enim iam æterna concupiscit, in ea quam aggreditur, causa Dei, extra patrem, extra matrem, extra vxorem, extra filios, extra cognatos, extra semetipsum fieri debet, vt eò verius cognoscat Deum, quo in eius causa neminem recognoscit. Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tēpore: Dixit Iesus turbis: Si quis venit ad me, & nō odit patrem suum, & matrem, & vxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem & animam suā non potest meus esse discipulus. Et reliqua.

De Homilia S. Gregorij Papæ.

SCimus autem, quia cùm de terra Philisthijm arca Domini ad terrā Israelitarū rediret, plaustro superimposita est, & vaccæ plaustro subiūctæ sunt, quæ fetæ fuisse memorantur, quarū filius clauserunt domi. Et scriptum est: Ibant autem in directum vaccæ per viā, quæ ducit Bethsamis, vno itinere gradiebantur pergentes, & mugientes, & non declinabāt neq; ad dexteram, neque ad sinistrā. Quid ergo vaccę, nisi fideles quosq; in Ecclesia designāt? qui dum sacri eloquij præcepta considerāt, quasi superimpositam sibi Domini arcam portant.

℟. Corona. 107. Lectio viij.

DE quibus hoc etiam est notandum, quod fuisse fetæ memorantur: quia sunt plerique, qui in via Dei intrinsecus positi, foris carnalibus affectibus ligantur, sed nō declinant à recto itinere, quia arcam Dei portant in mente. Ecce enim vaccæ Bethsamis pergunt. Bethsamis quippe dicitur domus Solis, & propheta ait: Vobis autem, qui timetis Dn̄m, orietur Sol iustitię. Si ergo ad ęternā Solis habitationem tendimus, dignū profectò est, vt de Dei itinere pro carnalibus affectibus non declinemus. Tota enim virtute pensandum est, quòd vaccæ Dei plaustro suppositæ pergunt, & gemunt. Dant ab intimis mugitus, & tamen ab itinere non deflectunt gressus. Sic nimirum prædicatores Dei, sic fideles quique esse intra sanctam Ecclesiam debent, vt compatiantur proximis per charitatem, & tamen de via Dei non exorbitent per compassionem.

℟. Hic est. 107. Lectio ix.

HOc ipsum verò animæ odium qualiter exhiberi debeat, veritas subdendo manifestat, dicens: Qui non baiulat crucem suam, &c. Crux quippe à cruciatu dicitur. Et duobus modis crucem Dn̄i baiulamus, cùm aut per abstinentiā carnē afficimus, aut per compassionem proximi, necessitatem illius nostram putamus. Qui enim dolorem exhibet in aliena necessitate, crucem portat in mente. Sciendum verò est, quòd sunt nonulli, qui carnis abstinentiā nō pro Deo, sed pro inani gloria exhibent. Et sūt plerique, qui compassionem proximo nō spiritaliter, sed carnaliter impendunt, vt ei non ad virtutem, sed quasi miserendo ad culpas faueant. Hi itaque crucem quidem videntur ferre, sed Dominum non sequuntur.

Vn-

Vnde rectè hęc eadem Veritas dicit: Qui non baiulat crucem suam,& venit post me, non potest meus esse discipulus. Te Deum laudamus.

QVARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus turbis: Si quis venit ad me,& nō odit patrem suum, & matrem, & vxorem, & filios,& fratres, & sorores, adhuc autem & animam suam, non potest meus esse discipulus. Et reliqua.

De Homilia S. Gregorij Papæ.

QVis enim ex vobis volēs turrim ędificare,&c. Omnes quod agimus præuenire per studium cōsiderationis debemus. Ecce enim iuxta Veritatis vocem, qui turrim ędificat, prius ædificij sumptus parat. Si ergo humilitatis turrim construere cupimus, prius nos præparare contra aduersa huius sęculi debemus. Hoc enim inter terrenum,& cœleste ędificium distat, quod terrenum ædificiū expensas colligendo construitur, cęleste verò ędificium expensas dispergendo. Ad illud sumptus facimus, si non habita colligamus. Ad istud sūptus facimus, si habita relinquamus. ℟. Corona. 107. Lectio viij.

SEd quia de construendo ædificio comparatio data est, nunc ex minore ad maius similitudo subditur: vt ex rebus minimis maiora pensentur. Rex contra regem ex æquo venit ad prælium, & tamen si se perdendi non posset sufficere, legationem mittit, & ea, quæ pacis sunt, postulat. Quibus ergo nos lacrymis veniam sperare debemus qui in illo tremendo examine, cum Rege nostro ex æquo, ad iudicium non venimus? Quos nimirum cōditionis infirmitas, & causa inferior exhibet. ℟. Hic est. 107. Lectio ix.

MIttamus ad hunc legationem, lacrymas nostras, mittamus misericordiæ opera, mactemus in ara eius hostia placationis, cognoscamus nos cū eo in iudicio non posse contendere. Pensemus virtutē eius fortitudinis, rogemus ea, quæ pacis sunt. Hæc est nostra legatio, quæ Regem venientem placat. Singulariter namque ad absolutionem nostram, oblata, cum lacrymis,& benignitate mentis sacri altaris hostia suffragatur: quia is, qui in se resurgēs à mortuis iā non moritur, adhuc per hanc in suo mysterio pro nobis iterùm patitur. Nam quoties ei hostiam suæ passionis offerimus, toties nobis ad absolutionem nostram, passionem illius reparamus. Te Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus turbis: Si quis venit ad me,& nō odit patrem suum,& matrem,& vxorem, & filios,& fratres, & sorores, adhuc autem & animam suam, non potest meus esse discipulus. Et reliqua.

De Homilia Sancti Gregorij Papæ.

REliquat ergo omnia, qui potest. Qui autē relinquere omnia non potest, cùm adhuc lōge est Rex, legationem mittat lacrymarū, eleemosynarum, hostiarum munera offerat. Vult enim placari precibus, qui scit, quia portari non possit iratus. Quòd adhuc moram facit venire, legationem pacis sustinet. Venisset iam iamq; si vellet, cunctos aduersarios suos trucidasset.

℟. Corona. 107. Lectio viij.

SEd & quā terribilis veniet, indicat,& tamen, ad veniendum tardat, quia non vult inuenire, quos puniat,

niat, sed reatum, nobis contẽpus nõstri denunciat, dicẽs: Sic ergo omnis ex vobis, qui nõ renunciat omnibus, quæ possidet, non potest meus esse discipulus. Ei tamen sperandæ salutis remedium confert: quia qui per irã non potest ferri, per postulatæ pacis vult legationem placari.

℞. Hic est. 107. Lectio ix.

LAuate ergo, fratres carissimi, lacrymis maculas peccatorum, eleemosynis tergite, sacris hostijs expiate. Nolite possidere per desiderium, quæ adhuc per vsum minimè reliquistis. Spem in solo Redemptore figite, ad æternam patriam mente transite. Si enim nil iam in hoc mundo amando possidetis, etiam possidẽdo cuncta reliquistis. Ipse nobis gaudia desiderata concedat, qui nobis æternæ pacis remedia contulit, Iesus Christus Dominus noster, qui viuit, & regnat cum Patre, in vnitate Spiritus sancti Deus per omnia sæcula sæculorum. Amen. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus turbis: Si quis venit ad me, & nõ odit patrem suum, & matrem, & vxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem & animam suam, non potest meus esse discipulus. Et reliqua.

De Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

Ex Hom. 36. in Matth. longè post init.

SI quis venit ad me: & non habet odio patrem suum, & matrem, & vxorem, & liberos, & fratres, & adhuc animam suam, non potest meus esse discipulus. Non simpliciter iussit te coniunctos tibi homines insequi: id enim iniquum omninò, atque pestiferum est; sed quando plus te petit aliquis diligi, odio ipsum habeas, ait: Hoc enim tam diligenti, quàm ei, qui diligitur perniciosissimum est: hac doctrina, & credentes filios maioris animi fecit, & patres ne ab amore Christi liberos deturpent, admonuit videntes tantas esse ipsius vires, vt facilè posset à parentibus filios eripere: quare ea tentare non debent, quæ ad finem deducere non possunt. ℞. Corona. 107. Lect. viij.

DEinde ne molestè, aut grauiter ferant fideles, animaduerte, quò sermonem deducit. Cùm enim dixerit: Qui nõ odit patrem, & matrem; confestim intulit, & animam suam: quid enim parentes, fratres, sorores, vxorem pro me solùm abijciendos putas? nihil est homini anima sua coniunctius, & tamen nisi hanc etiã oderis, non ea, quæ diligenti, sed ea, quæ odio habenti tibi retribuentur: nec simpliciter odisse animam iubet, sed adeò, vt ad bellum, ad pugnas, ad cædem, ad sanguinem prodas.

℞. Hic est. 107. Lectio ix.

NAm qui non portat crucem suam, & venit post me, non potest meus esse discipulus. Ita non ad mortem simpliciter paratos esse iubet; sed ad mortem etiam violentã: nec ad violentam solum, verum etiã ad maximè omnium exprobrabilẽ: nec tamen aliquid adhuc de sua passione disseruit, vt istis intereà castigati, æquiori animo de passione ipsius verba facturum audiant. An non est dignum vehementer admirari, atque stupere, quomodo anima à corpore illorum euolauit, qui hæc audierant? quomodo igitur non euolauit? maxima erat, ac ineffabilis virtus dicentis. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

In

IN illo tempore: Dixit Iesus turbis: Si quis venit ad me, & nō odit patrem suum, & matrem, & vxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem & animam suam, non potest meus esse discipulus. Et reliqua.

Homilia S. Ambrosij Episcopi.

in Psal. 118. octon. 15.

SI quis otiosis hoc accipiat auribus fortasse dicat: Tu Domine Iesu legē dedisti, dicens: Dilige Dominum Deum tuum; dilige proximum tuum; &c. vt impleres hanc legem, venisti. Dixisti per legem: Honora patrem, & matrem: & in Euangelio iubes, vt parētes oderim? quomodo sibi conueniunt ista pręcepta? sic mitis, & humilis corde venisti? Non possum saluo pietatis iure odisse patrem, cui debeo, quò creatus sū; nec matrem longo decem mensium fastidio pij fœtus onera portantem, cui in absolutione plus periculi, in delatione plus tędij est: quid dulcissimi merentur filij, vt paterno excludantur amore, cùm sit impium mori nolle pro liberis? quid vxor charissima, quædam vitæ cohæres, & consortium communis naturæ?

℟. Corona. 107. Lectio viij.

ODerim ergo pignora charitatis? ita Euangelij lenitate rigorem prędurę legis Iudęis inflectis, vt quorum lex condemnat iniurias, eorū tu in Euangelio tuo condemnes gratiā? Video istiusmodi assertioni me respondere non posse: sed tu Dn̄e responde. Respondebit igitur: Egone condemno pietatem, qui odi iniquitatem? Ego parentes præcipio non amandos, qui inimicos suadeo diligendos? sed non legisti? Tēpus amandi, & tempus odio habēdi, & tempus belli, & tempus pacis; De quo hoc dices Ecclesiastes? nonne de eo, quod ratione tēporis fiat, vt piè & amare, & odisse possimus: vt quos dilexeris odisse; & quos oderis, amare conueniat? tempus igitur amandi, tempus odio habendi: hoc est tempus martyrij, quando ea, quæ diuina sunt, omni charitati necessitudinem præferenda sunt. Tempus belli, quo etiā bellum pro Christi nomine perfidis pignoribus inferamus. Tempus pacis, quia in pace locus eius.

℟. Hic est. 107. Lectio ix.

DEnique ipse in Euangelio euidenter exposuit, qua ratione nostros debeamus odisse, dicēs: Qui diligit patrem, aut matrem plus quā me, non est me dignus: non dixit indignos esse, qui parentes suos diligunt, sed eos indignos ait, qui plus parentes, quàm Christum diligunt. Si enim ideò deferimus parētibus; quia nostræ generationis auctores sunt: quantò magis Christū oportet amare, qui ipsorum est auctor parētum? isti dederunt quod non potestatis est, sed ministerij sui: Christus donat salutem, qui parentum beneficia conseruat.

Te Deum laudamus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus turbis: Si quis venit ad me, & nō odit patrem suum, & matrem, & vxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem & animam suam non potest meus esse discipulus. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Ex Epist. 83.

SVmptus ad turrim ædificandum, & bellantium valentia decē millīu aduersus regem, qui vigintimillia habet, nihil est aliud, quam vt renuntiet vnusquisq; omnibus, quę sūt eius.

Præ-

Prelocutio autem superior cum extrema conclusione concordat: in eo enim, quòd vnusquisque renuntiat omnibus, quæ sunt eius, etiam illud continetur, vt oderit patrem suum, & matrem, & vxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc & animam suam, omnia enim hæc propria eius sunt, quæ plerumque implicant, & impediunt ad obtinenda, non ista propriè temporaliter transitura, sed in æternum mansura communia.

℟. Corona. 107. Lectio viij.

NEc succenseant parentes hoc præcipere Dominum, vt eos oderimus, quando nobis hoc de anima nostra præcipitur. Sicut autem hoc præceptum, quo perdere iubemur animam nostram, non ad id valet, vt se quisque interimat, quod inexpiabile nefas est: & tamen valet, vt interimat in se carnalem animæ affectum, quo cum impedimento futuræ vitæ præsens vita delectat: ita de parentibus rectissimè dicitur, vt qui eos amat, perdat eos, non more parricidarum interficiens, sed spiritali gladio verbo Dei carnalem affectum eorum, quo, & seipsos, & eos, quos genuerunt, irritamentis huius sæculi obligare conantur, piè, fidenterque percutiens, & occidens, illud in eis viuere faciat, quo cum filijs suis temporalibus parentes æternum Deum, Ecclesiamque cognoscunt.

℟. Hic est. 107. Lectio ix.

TOlle crucem tuam, & sequere Dominum: crux enim nostra, quam Dominus portari à nobis iubet, vt eum expeditissimi sequamur, quid aliud, quàm mortalitatē carnis huius significat? Ipsa enim nos cruciat, donec absorbeatur mors in victoriam. Crux ergo hæc ipsa crucifigenda est, & transfigenda est clauis timoris Dei, ne solutis, & liberis mēbris reluctantem portare non possis: sequi enim Dominum, nisi eam portans, omnino nō vales; nam quo modo eum sequeris, si non es eius? qui autem Iesu Christi sunt, ait Apostolus, carnem suam crucifixerunt cum passionibus, & desiderijs. Te Deum.

INFRA OCTAVAM VNIVS MARTYRIS PONT.

Homil. in Euangel. Matth. cap. 16. Si quis vult post me venire, &c. In die festo habetur Homil. S. Greg. Quia Dominus, &c. in Breu. de comm. vnius mart.

SECVNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij. *Cap. 16.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Si quis vult post me venire abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me. Et rel.

De Homilia S. Gregorij Papæ.

Ex Hom. 32. in Euang.

QVid est, quod dicimus, relinquamus, & nos? Si enim nosmetipsos relinquimus, quo ibimus extra nos? vel quis est qui vadit, si de se deseruit? Sed aliud sumus per peccatū lapsi, aliud per naturam cōditi, aliud quod fecimus, aliud quod facti sumus. Relinquamus nosmetipsos quales peccando nos fecimus, & maneamus nosmetipsi, quales per gratiam facti sumus.

℟. Corona. 107. Lectio viij.

ECce etenim qui superbus fuit, si conuersus ad Christum humilis factus est, semetipsum relinquit: si luxuriosus quisque ad cōtinentiam vitam mutauit, abnegauit vtiq; quod fuit. Si auarus quisq; ambire iam desit, & largiri didicit propria, qui prius aliena rapiebat, proculdubio seme-

semetipsum reliquit. Ipse quidem est per naturam, sed nō est ipse per malitiam. Hinc enim scriptum est: Verte impios, & non erunt. Conuersi namque impij non erunt, non quia non erunt omnino in essentia, sed scilicet non erunt in impietatis culpa. ℟. Hic est. 107. Lectio ix.

PEnsemus, quomodo se Paulus abnegauerat, qui dicebat: Viuo autem iam non ego. Extinctus quippè fuerat sæuus ille persecutor, & viuere cęperat pius prædicator. Si enim ipse esset pius profectò non esset. Sed, qui se viuere denegat, dicat: vnde est, quod sancta verba per doctrinam veritatis clamat. Protinus subdit: Viuit verò in me Christus. Ac si apertè dicat: Ego quidem à memetipso extinctus sum, quia carnaliter non viuo, sed tamen essentialiter mortuus non sum, quia in Christo spiritaliter viuo. Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Si quis vult post me venire abneget semetipsum, & tollat crucē suam, & sequatur me. Et reliq.

De Homilia S. Gregorij Papæ.

DIcat ergo Veritas, dicat: Si quis vult post me venire, abneget semetipsum. Quia nisi quis à semetipso deficiat, ad eum, qui super ipsum est, non appropinquat: nec valet apprehendere, quod vltra ipsum est, si nescierit mactare, quod est. Sic olerū plantę transponūtur, vt proficiāt, atque, vt ita dixerim, eradicantur, vt crescant. Sic rerum semina in terræ admixtione deficiunt, vt in reparatione sui generis vberius assurgant. Vnde enim videntur perdidisse quod erant, inde accipiunt hoc apparere quòd non erant.

℟. Corona. 107. Lectio viij.

SEquitur: Qui enim voluerit animā suā saluam facere perdet eā. Sic dicitur fideli, ac si agricolę dicatur. Frumentum si seruas, perdis: si seminas, renouas. Quis enim nesciat, quòd frumentū, cùm in semine mittitur, perit ab oculis, in terra deficit? Sed vnde putrescit in puluere, inde virescit in renouatione. Quia verò sācta Ecclesia aliud tēpus habet persecutionis, atq; aliud pacis. Redēptor noster ipsa eius tempora distinguit in præceptis. Nam persecutionis tēpore ponēda est anima: pacis autem tempore ea, quæ amplius dominari possunt, frangenda sunt desideria terrena. ℟. Hic est. 107. Lectio ix.

VNde & nūc dicitur: Quid enim prodest homini, si lucretur totum mundum, se autem perdat, & detrimentum sui faciat? Cum persecutio ab aduersarijs deest, valdè vigilantius cor custodiēdum est. Nam pacis tēpore, quia licet viuere, libet etiam ambire. Quæ profectò auaritia benè compescitur, si ipse status ambientis solicitè consideretur. Nā cur instet ad colligendum, quando stare non potest ipse, qui colligit? Cursum ergo suum quisque consideret, & agnoscet sibi posse sufficere parua, quæ habet. Te Deum.

QVARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis. Si quis vult post me venire abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me. Et rel.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

Ex Hom. 56. in Matth.

PErpende, quomodo nullo pacto cogit oratio: nō enim dixit opor-

tere ipsos pati; vellent nollentq; sed quid? si quis, ait, post me venire vult, non impello, non vrgeo, sed liberam singulorum voluntatem efficiens, dico, si quis vult. Nō enim ad afflictiones, & onera, nec ad supplicia, & pœnas vt cogerem mihi opus sit, sed ad ineffabilia bona conuoco, quorum ea natura est, vt facilè per se ipsa vos inuitare possint. His dictis vehementer eos attraxit: potentior enim omninò est oratio mitis, quàm violenta. ℟. Corona. 107. Lectio viij.

MAgna enim sunt, ait, quæ retribuo, ac talia, vt vltro, ac sponte homines ad ea concursuros dubitare non debeas. Non enim si quis aurum, atque argentum proponeret, vim inferret: quantò igitur magis in cœlestibus bonis inferrenda non est? & certè si rerum ipsa natura nō persuadet, & nisi sponte curras, nec accipere quidem dignus es; nec si acceperis, quale, quātumcumque sit, quod acceperis cognosces: ideò non cogit Christus, sed hortatur indulgens nobis. Minimè autem onerosam orationem reddit, quia non sibi soli hęc imminere, sed communiter vniuerso terrarū orbi proponit, dicens: si quis vult, siue vir, siue mulier, siue princeps, siue subditus hanc viam ingrediatur.

℟. Hic est. 107. Lectio ix.

ET sermo quidem vnum quid significare videtur, tria verò cōtinet, abnegationem tui ipsius, & vt crucem accipias, & tertiò, vt Christū sequeris: quorum duo cōiuncta sūt, vnum per se ipsum separatim ponitur. Consideremus igitur priùs, quidnam sit abnegare seipsum. Si ergo intelligis, quid sit alium abnegare, tunc rectè percipies quid sit abnegare teipsum: quid igitur abnegare alium? qui alium iam abnegauit, fratrem puta, aut seruum, aut quemuis alium, si cędi eum virgis, videat, si arcui vinculis, non occurrit, non auxiliatur, nec prorsus vllo modo mouetur, ceu ille, qui penitus ab illo alienatus est. T e Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tēpore: Dixit Iesus discipulis suis: Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, & tollat crucē suam, & sequatur me. Et reliqua.

De Homil. S. Ioannis Chrysostomi.

ET tollat crucem suam, nam, ne quis putet ad verbera vsque tantummodò, ac contumelias, & opprobria, abnegationem hanc sui fieri oportere, id subiunxit, vt videas abnegandos nos esse vsque ad mortem, & mortem turpissimam: quam designans non dixit, abneget seipsum vsque ad mortem, sed tollat crucem suam: non semel, nec bis, sed continuò per totam vitam hanc tecum mortem circumferas, & continuò ad necem paratissimus sis.

℟. Corona. 107. Lectio viij.

MVlti quidem pecunias contēpsere, multi delicias vitæ, ac gloriam conculcauerunt, mortem autem despicere non potuerunt, sed pericula & dolores formidarūt. Ego verò ad effusionem vsque sanguinis volo certatores meos luctari, & ad necem vsque pugnam continuare. Quare si mortem obire oporteat, & eam turpissimam, & ęstimatione hominum pessimam, ferenda omnia sunt æquo, imò potius læto animo. Et sequatur me, inquit.

℟. Hic est. 107. Lectio ix.

NAm quomodò posset quis sic talia pati, vt Christum non sequeretur, si nihil videlicet propter

ip-

ipsum pateretur? quippe latrones, sepulchrorum violatores, dęmonum inuocatores multa plerumque talia patiuntur. Ne igitur credas ipsius passionis naturam per se sufficere, causam eius subiecit. Quam ipsam? Vt, quę dicta sunt, vniuersa faciens, atque patiens, ipsum sequaris: vt scilicet propter ipsum omnia sustineas, vtque omnem virtutis numerum habeas. Id enim est Dominum rectè sequi, vt & propter ipsum cuncta sufferas, & alias virtutes non negligas. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tēpore: Dixit Iesus discipulis suis: Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me. Et reliq.

Homilia Sancti Hilarij Episcopi.

Canon.16.17.

O Beatum damnū, & iactura felix, ditescere nos Dn̄s detrimēto animæ, & corporis voluit, & esse sui similes hortatur: quia ipse in figura Dei cōstitutus vsque ad mortem humilis, & obediens factus, principatum potestatis totius, quæ in Deo est, accepit. Sequendus igitur est cruce assumpta, & passionis suæ, si nō sorte, attamen voluntate comitandus est; quid enim prodest occupasse mundum, & toto terrenæ potestatis dominatu opibus sæculi incubare, si perdenda anima, & suscipiendum vitæ detrimentum est?

℞. Corona. 107. Lectio viij.

QVę autem cōmutatio pro anima, cùm fuerit amissa, quæretur? cū Angelis enim Christus adderit, reddens singulis vt merebuntur. Quid offeremus ad vitam? præparatos credo terrenarum opum futuris commercijs thesauros, ambitiosos dignitatum, famæque titulos, aut veteres delegatæ nobilitatis imagines? Neganda sunt hæc omnia, vt melioribus abundemus, & contemptu vniuersorum Christus sequendus est, & æternitas spiritualium, terrenorum est damno comparanda. ℞. Hic est. 107. Lectio ix.

GRaue onus infirmitati humanæ imposuerat, vt cum sensum vitæ homines ex viuendi affectu habere cæpissent, fructum eius, qui præsens corporibus blandiebatur, amitterent: negarentque se sibi, id est, quod esse cæpissent, esse se nollent, cùm sensus huius exordium ex affectu voluntatis habuisset. Opus ergo erat veri, ac manifesti exempli auctoritate, vt contra vim, sensumque iudicij, optabile fieret præsentium damnum, lucro deinceps non ambiguo futurorum. Igitur, postquam & tollendam crucem, & perdendam animam, & damno mundi commutandam vitæ æternitatem monuerat: conuersus ad discipulos, ait, quosdam ex his futuros, qui gustaturi mortem non essent, donec filium hominis in regni sui gloria contuerentur. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tēpore: Dixit Iesus discipulis suis: Si quis vult post me venire, abneget semetipsū, & tollat crucem suam, & sequatur me. Et reliq.

Homilia S. Hieronymi Presbyteri.

Lib.3. in Matth. c.16.

QVi deponit veterem hominem cum operibus suis, denegat semetipsum dicens: Viuo autem, non ego, viuit verò in me Christus: tollit crucem suam, & mūdo crucifigitur.

Qui autem mundo crucifixus est, sequitur Dominum Crucifixum. Aut quam dabit homo commutationem pro anima sua? Pro Israel datur commutatio Ægyptus, & Æthiopia, & Syrene: pro anima humana illa sola est retributio, quam Psalmista canit: Quid retribuam Domino pro omnibus, quæ retribuit mihi? Calicem salutaris accipiam, & nomen Domini inuocabo.

℞. Corona aurea. 107. Lect. viij.

Filius enim hominis venturus est in gloria patris sui cum Angelis suis. Petrus ad prædicationem dominicę mortis scandalizatus sententia Domini fuerat increpatus, prouocati sunt discipuli, vt abnegarent se, & tollerent crucem suam, & morientium animo sequerentur magistrum. Grandis terror audientium, & qui possit, Principe Apostolorum perterrito, etiam alijs metum inijcere: idcircò tristibus læta succedunt, & dicit: Filius hominis venturus est in gloria patris sui cum Angelis suis. Times mortem, audi gloriam triũphantis. Vereris crucem, ausculta Angelorum ministeria.

℞. Hic est. 107. Lectio ix.

Terrorē Apostolorum spe medicari voluerat promissorum, dicens: filius hominis venturus est in gloria patris sui cum Angelis suis. Insuper auctoritate iudicis addita, reddet vnicuique secundùm opera sua. Poterat Apostolorum tacita cogitatio istiusmodi scandalum sustinere, occisionem & mortem nũc dicis esse venturam; quod autem promittis te affuturum in gloria Patris cum Angelorũ ministerijs, & iudicis potestate, hoc in dies erit, & in tempora longa differetur. Præuidēs ergo occultorum cognitor, quid possint obijcere, præsentem timorem præsenti compensat præmio: quid enim dicit? sunt quidam de hic stantibus, qui non gustabunt mortem, donec videant filium hominis venientem in regno suo. Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

In illo tēpore: Dixit Iesus discipulis suis: Si quis vult post me venire abneget semetipsũ, & tollat crucem suam, & sequatur me. Et reliq.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Serm. 47. de diuers.

Dvrum videtur, & graue, quod Dominus imperauit: vt si quis eum vult sequi, abneget seipsum. Sed non est durum, nec graue, quod ille imperat, qui adiuuat, vt fiat quod imperat. Nam, & illud verum est, quod ei dicitur in Psalmo: Propter verba labiorũ tuorum ego custodiui vias duras. Quidquid enim durum est in præceptis, vt sit leue, charitas facit. Nouimus quanta ipse amor facit, quid est, negat se? Non præsumat de se, sentiat se hominem, & respiciat dictum Propheticum: Maledictus omnis, qui spem suam ponit in homine. Subducat se sibi, sed non deorsum versus. Subducat se sibi, vt hæreat Deo.

℞. Corona. 107. Lectio viij.

Tollat crucē suam, & sequatur me. Quò sequendus est Dominus? Quò ijt, nouimus: resurrexit enim, & ascendit in cęlũ: illò sequendus est. Planè desperandum non est, quia ipse promisit, non quia homo aliquid potest. Iam quare desperemus, si membra illius capitis sumus? Bonum est illò eum sequi, sed videndum est, quò. Etenim verba ista Dominus Iesus non tunc dicebat, quando à mortuis iam resurrexerat. Nōdum

dũ erat passus, venturus erat ad crucem, venturus ad exhonorationem, ad contumelias, ad flagella, ad spinas, ad vulnera, ad insultationes, opprobria, mortẽ. Quasi exasperata est via: pigrum te facis, non vis sequi. Sequere. Nam quis non velit ire ad exaltationem? Omnes delectat celsitudo: sed humilitas gradus est.

℟. Hic est. 107. Lectio ix.

QVid est, Tollat crucem suam? Ferat quidquid molestum est: sic me sequatur. Cùm enim cœperit me moribus, & præceptis meis sequi, multos habebit contradictores, multos habebit prohibitores, multos habebit dissuasores, & hos de ipsis quasi comitibus Christi. Cũ Christo ambulabant, qui cæcos clamare prohibebant. Siue ergo minas, siue blandimenta, siue quaslibet prohibitiones, si sequi vis, in crucem verte: tolera, porta, noli succumbere. Videntur his verbis Domini exhortata martyria; Si persecutio est, nõnè pro Christo debet cũcta cõtemni? Amatur mundus, sed præponatur, à quo factus est mundus. Te Deum.

INFRA OCTAVAM VNIUS MART. NON PONT. SECVNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo Sancti Ambrosij Episcopi.

Serm. 93. in natali SS. Nazarij, &c. post medium. Lectio iv.

TAntus Christi testis pretiosius confessione, pretiosior sanguine, crudeli vulnere pretiosior, & tincta veste candidior, licet peculiaris putetur priuilegio sepulchri, sed omnium est communione suffragij. Nõ clauditur locis, quod diffũditur meritis. Inuocasti vbiq; martyrem, vbiq; te exaudit ille, qui honoratur in martyre. Moderante itaq; eo, qui pẽsat vota tua, & dispẽsat munera sua, in tantùm vicina præsentia efficacis præbebitur aduocati, in quantũ fuerit fides deuota suscepti: oratio enim quæ castitatis, iustitiæ, eleemosynarũ operibus adiuuatur, excedit mundum, penetrat paradisum, euolat vsque ad ipsum summę maiestatis, Angelo conferente, conspectum.

℟. Honestum. 102. Lectio v.

QVæ cũ ita sint, honoremus beatos martyres, principes fidei, intercessores mũdi, præcones regni, cohæredes Dei. Quòd si dicas mihi, quid honoras in carne iam resoluta, atque consumpta, de qua nulla iam Deo cura est? & vbi est illud, charissimi, quod ipsa veritas loquitur per prophetam? Pretiosa, inquit, in conspectu Domini mors Sãctorum eius; & iterùm: Mihi autem valdè honorificandi sunt amici tui Deus. Honorare debemus seruos Dei, quantò magis amicos Dei? de quibus alio loco dicitur? Dominus, inquit, custodit omnia ossa eorum, & vnum ex his non conteretur.

℟. Desiderium. 103. Lectio vj.

HOnoro ergo in carne martyris exceptas pro Christi nomine cicatrices: honoro viuentis memoriam perennitate virtutis: honoro per confessionem Domini sacratos cineres: honoro in cineribus semina æternitatis: honoro corpus, quod mihi Dominũ meum ostendit diligere, quod me propter Dominũ mortem docuit non timere. Cur autem non honorent corpus illud fideles, quod reuerentur & dæmones? quod & afflixerunt in supplicio, sed glorificant in sepulchro? Honoro itaque corpus, quod Christus honorauit in gladio, quod cum Christo regnabit in cœlo. ℟. Stola. 103.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Ser. de S. Cypriano 113. Lectio iv.

SPiritus sanctus doceat nos in hac hora, quæ oporteat dicere. Dicturi enim sumus aliquid de laude N. gloriosissimi martyris, cuius natalē hodie, sicut nostis, celebramus. Quod nomen sic frequentat Ecclesia, idest, natales, vt natales vocet pretio fas martyrū mortes. Quid est hoc, fratres? quando natus est, ignoramus: & quia hodie passus est, natalem eius hodie celebramus. Sed illū diem non celebraremus, etsi nossemus. Illo enim die traxit originale peccatum, isto autem die vicit omne peccatum. ℟. Honestum. 102.

Serm. 3. de eodem. Lectio v.

ISTū nobis festū diem passio beatissimi N. martyris fecit: cuius nos victoriæ celebritas in istū locū deuotissimos congregauit. Sed celebratio solemnitatis martyrū, imitatio debet esse virtutū. Facilè est, honorem martyris celebrari: magnū est, fidē, atq; patientiā martyris imitari. Hoc sic agamus, vt illud optemus: hoc sic celebremus, vt illud potius diligamus. Quid laudemus in fide martyris? Quia vsque ad mortem certauit pro veritate, & ideò vicit. Blandientē mundum contempsit, sæuienti non cessit: ideò victor ad Deum accessit. Abūdāt in isto sæculo errores, & terrores. Beatissimus martyr errores sapiētia, terrores patiētia superauit. ℟. Desiderium. 103. Lectio vj.

COntemnite ergo sęculū Christiani, contemnite sæculum. Contemnite: contempserunt martyres, contempserunt Apostoli, contēpsit beatus N. cuius hodie memoriā celebramus. Diuites esse vultis, honorati esse vultis, sani esse vultis: totū ille contempsit, ad cuius memoriam conuenistis. Quid obsecro tantùm amatis, quod contempsit, quem sic honoratis? Quem, si ista non cōtempsisset, non vtique sic honoraretis. Quare te inuenio earum rerū amatorem, quarum venerari contemptorem? Certè illum, si hæc amaret, non venerareris. Et tu noli amare; non enim intrauit, & ostium contra te clausit. Contemne & tu: & intra post illum. ℟. Stola. 103.

QVARTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Petri Chrysologi.

De S. Cypriano. 129. Lectio iv.

QVoniā hodie Deo in natali sācti N. martyris conuenimus, in quo miro certamine de Diabolo triumphauit: & quia nobis virtutum suarum gloriosum reliquit exemplū ideò exultare nos conuenit, & lętari. Natalem ergo Sanctorum cùm auditis, charissimi, nolite putare illum dici, quo nascuntur in terram de carne; sed de terra in cœlum, de labore ad requiē, de tentationibus ad quietem, de cruciatibus ad delicias, non fluxas, sed fortes, & stabiles, & æternas; de mundanis risibus ad coronam, & gloriam. Tales natales dignè martyrum celebrantur. ℟. Honestum. 102. Lectio v.

CVm ergo huiusmodi festiuitas agitur, noli æstimare, charissime, quòd in solis prandijs, & profusioribus epulis natales martyrū celebrentur: sed imitandū tibi proponitur quòd in memoria martyris celebras. Aspice ergo, charissime, alacritatem populi circumstātis; in hac enim die aliquando turba astitit impiorum, cùm sāctus N. iussu tyranni feriretur: turbæ erant malorū, expectantiū chori; nunc multitudo fidelium ad collætandum deuota cōfluxit:

xit: tūc turba sæuientiū, nunc exultātium; tunc desperatorū, nunc sperantiū. ℟. Desiderium. 103. Lect. vj.

IDcircò ergo natales martyrum annua lætitia celebrātur, vt quod semel actum est, per omne æuum in memoria maneat deuotorum. Gestare est, charissime: ne te diceres ignorare; celebrantur annua, ne dicas: oblitus sum. Ad hæc ergo imitanda vos animate, charissimi, hanc magnanimitatis gratiam concupiscite: hoc petite dari vobis, quod ille meruit adipisci.

℟. Stola iucunditatis. 103.

QVINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Bernardi Abbatis.

De S. Clemente. Lectio iv.

PRetiosa in conspectu Domini mors sanctorū eius; audiat peccator, & irascatur, dentibus suis fremat, & tabescat. Deprehensus est in astutia sua, cecidit in foueam, quam fecit, in laqueum incidit, quem tetēdit: inuidia siquidem diaboli mors intrauit in orbem terrarum; sed ecce pretiosa facta est mors sanctorum. Neque enim aliter, quàm ipsa hodie beatus martyr, cuius solemnia celebramus, morte corporis triumphauit: fecit siquidem de necessitate virtutem, pœnam peccati in meritum gloriæ commutauit: fidelem se probauit in modico, vt dignus inueniretur supra multa constitui.

℟ Honestum. 102. Lectio v.

FIdelem se probauit ei, qui dederat, cùm pro eius amore vniuersa contempsit, omnia detrimentum faciens, & arbitratus vt stercora, vt lucrifaceret Christū. Sed forte murmurat etiam nunc inimicus; pellem, inquiens, pro pelle, & omnia, quæ habet homo, dabit pro anima sua? quid ergo? Putas, quò in ipsa corporis sui vita, quam accepit à Domino, infidelis inueniatur, vt vel ipsam præferat illi? ecce habes potestatem, irrue in eū per satellites tuos, vt coarctetur è duobus, aut à Domino, necesse habens, aut à corpore separari. Varia, & immania exquire genera tormentorum: sed noueris te martyri nostro fabricare coronas.

℟. Desiderium. 103. Lectio vj.

COronabitur ergo, quia legitimè certauit, quia fideliter vicit quia nec blandimētis vitæ huius, nec mortis horrore à charitate Christi potuit separari: quid nos ad hæc dicimus, fratres? Congratulamur martyri, sed iam gloria eius non sine nostra confusione est; ecce enim beatus N. homo erat similis nobis passibilis, eadem circūdatus infirmitate, & carni suæ eodē vinculo naturalis affectionis inhęrēs. Si ergo ille sic glorificauit Christum in corpore suo, & calicem salutaris accepit; quid nos retribuimus Domino pro omnibus, quæ retribuit nobis? ℟. Stola. 103.

SEXTA DIE.

In secundo Nocturno.

De Ser. S. Bernardi Abb. Lectio iv.

VT quid ergo non possumus, & nos cum beato N. Christi bibere calicem? sed fortè respondent aliqui: Possemus, si opportunitas non deesset, sed persecutionis tēpus cessauit. At ego fateor, non satis crediderim ita dicentibus: quid enim? quotidie ceditis punctioni acus vnius, & mucroni vos arbitramini posse resistere? in minimis probate conflictibus, quàm viriliter in maiori certamine stare possitis: nouit Dominus figmentum nostrum, nec dat nobis tam forte certamen.

℟. Honestum. 102. Lectio v.

BEato N. certamen forte dedit, vt vinceret, & disceret, quoniā

omnium potentior est sapientia. Vestrum autem certamen quale est, fratres mei? quotidie vobis suggeritur in cordibus vestris: frange ordinem tuum, murmura, detrahe, age remissius, infirmitatem simula, responde ei, qui fortè durius locutus est, vt satisfacias desiderio tuo: nec dicitur cuiquam, Nisi hæc feceris, morieris: sed vt multum, cum difficultate, & labore resistes animo tuo.
℟. Desiderium. 103.

Lectio vj.

SI ergo in huiusmodi certamine periclitamur, si vix resistimus, si interdum etiam succumbimus, quid in illo tam graui certamine faceremus? si iuncis fragilibus cedit infirmitas nostra, quomodo telis resisteret? Videtis, quomodo ad nihilum redacti sumus? & sicut solent mulieres, aut paruuli, pugnantes laudamus alios, pugnare ipsi non possumus?
℟. Stola. 103.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

Tres lectiones S. Augustini. **Triumphalis beati, &c.** quæ habentur in Breuiario in Communi vnius martyris. Quod si lectæ fuerint in die Festo legantur hac die lect. Sancti Ambrosij. **Principes persecuti, &c.** vt in eodem Communi.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

De Serm. Sancti Augustini Episcopi.
Serm. 44. de SS. circa medium.

Lectio iv.

PAtienter permittunt ægroti, se à medicis secari, vri, & varijs amaritudinum confessionibus anxiari, vt temporali tandem restituantur sanitati: quantò magis vir beatus longanimiter toleratur omnem acerbitatem tormentorum tēporalium, vt coronaretur in misericordia, & miserationibus, & in bonis satiaretur desiderium suum? In torculari itaque conculcari voluit, vt tamquam vua matura in vinum deficeret, & vinum malorum granatorum dilecto suo propinaret, quo mentes religiosæ ebriatæ sciunt vtiliter conculcare, & ad æterna irretortis oculis anhelare.
℟. Honestum. 102.

Lectio v.

QVi ergo in tyrocinio suo mundanas contempsit diuitias, qui corporales etiam refrænauit illecebras, qui in prouectu militiæ suæ multas est perpessus iniurias, in perfectione sacrificij nil sibi reseruans, seipsum obtulit holocaustum, bibens illum calicem pretiosum, quem sedens ad magnam mensam sacræ lectionis sibi prius ab inuitatore suo viderat appositum. Cuius mors quantumcumque videatur in conspectu reproborum despicabilis, in oculis tamen eius est pretiosa, qui in sanctis suis est mirabilis.
℟. Desiderium. 103.

Lectio vj.

IPse enim primò vocauit militem suum, ipse iustificauit, ipse magnificauit, ipse dedit ei pugnare, ipse dedit, & vincere. Longè est dissimilis hæc militia mundanæ militiæ, in qua victores existimantur, qui quod malè desiderant, assequuntur; qui lætantur, cum malefecerint, & exultant in rebus pessimis. In Christiano ergo agone manifesta est pęna, occulta victoria, secundùm quod ex persona martyrum clamat Psalmista. Da nobis auxilium de tribulatione: quia vana salus hominis; In Deo faciemus virtutem: tamquam si dicerent: Victoria nostra gloria nostra intus est, non foris est. Foris despecti, intus dilecti.
℟. Stola. 103.

INFRA OCTAVAM VNIVS MART. NON PONT.

Homilia in Euangel. Matth. cap. 10.
Nolite arbitrari, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lect. vij. *Cap.* 10.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nolite arbitrari quia pacem venerim mittere in terram: non veni pacem mittere, sed gladium. Et reliqua.

Homilia Sancti Hilarij Episcopi. *Can.* 10.

QVæ ista diuisio est? inter prima enim legis præcepta accepimus: Honora patrem tuū, & matrē tuam, & ipse Dominus ait: Pacē meā do vobis: pacem meam relinquo vobis. Quid sibi vult missus potiùs gladius in terram, & separatus à patre filius, & filia à matre, & nurus aduersum socrum, & hominis domestici eius inimici? Igitur exinde publica auctoritas impietati præferretur. Vbique odia, vbique bella, & gladius Domini inter patrem, & filium, & inter filiam matremque desæuiens.

℟. Corona. 107. Lectio viij.

GLadius telorum omnium telū acutissimum est, in quo sit ius potestatis, & iudicij seueritas, & animaduersio peccatorum; & huius quidem tali nomine noui Euangelij prędicationem appellatam frequens in Prophetis auctoritas est. Dei igitur verbum nuncupatum meminerimus in gladio, qui gladius missus in terram est, id est prædicationem eius hominum cordibus infusam; sitque grauis in domo vna dissensio, & domestica nouo homini erunt inimica: quia ille per Verbum Dei diuisus ab illis, manere, & interior, & exterior, idest, & corpus, & anima in spiritus nouitate gaudebit.

℟. Hic est. 107. Lectio ix.

PErgit deinde eodem pręceptorum & intelligentiæ decursu: nam posteaquam relinquenda omnia, quæ in sæculo charissima sunt, imperauerat, adiecit: Qui non accipit crucem suam, & sequitur me, nō est me dignus; quia qui Christi sunt, crucifixerunt corpus cum vitijs, & cōcupiscentia. Et indignus est Christo, qui non crucem suam, in qua cōpatimur, commorimur, consepelimur, conresurgimus, accipiens, Dominum sit secutus, in hoc sacramento fidei, spiritus nouitate victurus.

Te Deum.

SECVNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nolite arbitrari quia pacem venerim mittere in terram: non veni pacem mittere, sed gladium. Et reliqua.

Homilia S. Hieronymi Presbyteri. *Lib.* 1. *in Matth. cap.* 10.

SVprà dixerat, quod dico vobis in tenebris, dicite lumine, & quod in aure auditis, prædicate super tecta. Nunc infert, quid post prædicationem sequatur. Ad fidem Christi totus orbis contra se diuisus est: vnaquæque domus & infideles & credētes habuit, & propterea bellū missū est bonū, vt rūperetur pax mala. Tale quid & in Genesi aduersus rebelles homines, qui moti fuerant de oriēte, & turrem extruere festinabāt, per quam cęli alta penetrarēt, fecisse scribitur Deus; vt diuideret linguas eorū. ℟. Corona. 107. Lectio viij.

VEni enim separare hominē aduersus patrem suum. Hic locus

cus propè ijsdem verbis in Michæa Propheta scribitur: & notãdum vbicumque de veteri testamento testimonium ponitur: vtrùm sensus tantùm an sermo consentiat. Qui amat patrem, aut matrem plusquam me, non est me dignus. Qui ante præmiserat; Non veni pacem mittere, sed gladiũ, & diuidere homines aduersus patrem, & matrem, nurum, & socrũ, ne quis pietatem religioni anteferret, subiecit dicens: Qui amat patrem, aut matrẽ plusquam me: & in Cãtico legimus Cãticorũ: Ordinauit in me charitatem. Hic ordo in omni affectu necessarius est: ama post Deũ, patrem, ama matrem, ama filios.
℟. Hic est. 107. Lectio ix.

ORdo pulcherrimus: ad prædicationem mittit, docet pericula non timenda, affectum subijt religioni. Aurum supra tulerat, ęs de zona excusserat. Dura Euangelistarum conditio. Vnde ergo sũptus, vnde victui necessaria? Austeritatem mãdatorum spe temperat promissorum. Qui recipit, inquiens, vos, me recipit, & qui me recipit, recipit eum, qui me misit: vt in suscipiẽdis Apostolis, vnusquisque credentium Christũ se suscepisse arbitretur. Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nolite arbitrari quia pacem venerim mittere in terram, non veni pacem mittere, sed gladium. Et reliqua.

De Homilia S. Hieronymi Prebyt.

LEgimus in Propheta Dauid: Ad excusandas excusationes in peccatis: quòd multi peccatorum suorum quasi iustas prętendant occasiones, vt quod voluntate delinquũt, videantur necessitate peccare. Dominus scrutator cordis, & rerum, futuras cogitationes in singulis contuetur. Dixerat: qui recipit vos, me recipit, sed hoc pręceptum multi pseudoprophetæ, & falsi prædicatores poterant impedire, medicatus est huic quoque scandalo, dicens, qui recipit iustum in nomine iusti, mercedem iusti accipiet. ℟. Corona. 107.

Lectio viij.

R. Vrsus poterat alios accusare, & dicere: Paupertate prohibeor, tenuitas me retinet, vt hospitalis esse non possim, & hanc excusationem leuissimo præcepto diluit, vt calicem aquæ frigidæ toto animo porrigamus. Frigidæ, inquit, aquę, nõ calidæ; ne & in calida paupertatis, ex penuria lignorum occasio quæreretur: tale quid & Apostolus ad Galatas pręcepit: Communicet autem is, qui catechizatur verbo ei, qui se cathechizat, in omnibus bonis.
℟. Hic est. 107. Lectio ix.

ET discipulos ad magistrorum refrigeria cohortatur. Quia poterat quislibet obtendere paupertatem, & præceptum eludere priusquã ille proponat, imminentem soluit quæstionem dicens; Nolite errare. Deus non irridetur, quæ enim seminauerit homo, hæc & metet, & est sensus, frustra causa inopiat, cùm aliud habeat conscientia tua: me potes fallere cohortantem, sed scito, quod quantumcumque seminaueris, tãtum & messurus sis. Te Deum.

QVARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nolite arbitrari, quia pacem venerim mittere in terrã: nõ veni pacem mittere, sed gladiũ. Et rel.

Ho-

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.
Hom. 36. in Matth.

NOn veni pacem in terram mittere. Quomodo igitur precipit, cum ad suscipientium domos ingrederentur pacem omnibus dicere? aut quomodo Angeli clamabant: Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonæ volũtatis? quomodo, & omnes prophetæ pacem tẽpore ipsius futurã prænuntiarunt? quia videlicet præcipua, singularisque pax tunc præstatur, quãdo quod tabe vel sanie corruptum est, abscõditur, atque proijcitur: quando factiosa, & improba pars repellitur, aut omnino, & destituitur; sic certè cęlis terra coniungi potest.

℞. Corona. 107. Lectio viij.

NAm & medicus hoc modo reliquũ corpus conseruat facilè, si quod reduci ad sanitatem non potest, inciderit, atque abiecerit: & militiæ dux ad soluendam militum cõspirationem alterum in alterum cõcitat. Sic in turre factum videmus, quando perniciosa illa pax, per discrepantiam dissoluta, tranquillam atq; laudabilem pacem reddidit. Sic etiã Paulus eos, qui aduersus conspirabant, diuidebat, atque dissipabat. Nec enim semper est concordia laudanda, cùm etiam latrones magna inter se concordia conspirare sciamus. Non igitur ex proposito Christi, sed ex mente, animoque hominum vitioso bellum erumpit.

℞. Hic est. 107. Lectio ix.

QVid igitur ait: nõ veni mittere pacem? nolite, ait, existimare harum rerum causam vos futuros: Ego sum, qui, quoniam homines ad vitia, infidelitatemq; procliues sunt, hæc præparo. Non ergo, si pręter expectationem vestram quicquã acciderit, turbatione aliqua moueamini, cum ideò venerim, vt bellum committam. Hæc voluntas mea est, nulla vos inuadat turbatio, quasi bello, atq; insidijs orbẽ terrarum ferocius exagito: nam si hoc modo peiorem partem conciderimus, tunc pars melior cœlo copulabitur.

Te Deum laudamus.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nolite arbitrari, quia pacem venerim mittere in terram: non veni pacem mittere, sed gladium. Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

NOn dixit bellũ, sed quod atrocius est, gladium: quod si acerbius hæc, & minus cõposité dicta tibi videantur, nequaquã mireris. Nã ne suspicari quis possit, verborum lenocinijs allectos à Christo fuisse Apostolos; ac etiã vt asperitate verborum ad iniustas contumelias auditũ pręparet, nõ iucundè rem asperam, sed asperrimè, atque durissimè protulit. Nec ista sibi suffecerunt, sed latius naturam istius belli, ac singulas partes amplificans, omni bello intestino, atque ciuili multò magis pestiferum ostendit, dicens: Veni enim separare hominem aduersus patrem suum, & filiã aduersus matrem suã, & nurum aduersus socrum suam, & inimici hominis domestici eius.

℞. Corona. 107. Lectio viij.

MAgnum enim omnino, ac super hominẽ est, quod qui primi hæc audierint, libenter suscipere, & alij persuadere potuerunt; & quãquam non ipse, sed hominũ improbitas horum omnium causa futura esset, se tamen facturum omnia dicit, talis quippe scripturarum est cõsuetudo:

tudo: vt enim etiam alibi dicitur. Dedit ipsis Deus oculos ne videant: sic etiam in hoc loco, vt quemadmodū diximus, hæc omnia præmeditati; atq; his verbis stabiliti, cum opprobrijs, & contumelijs peterentur, minus turbari possent. ℟. Hic est. 107.

Lectio ix.

SI autem grauiora hæc cuipiam videantur, priscam historiam animo verset. Hoc enim ipsum & superioribus temporibus contigit, quod maximo argumento est, cognata esse vetera nouis, & eumdem esse, qui hæc dicat, & illa imperauit. Iudæis enim tūc pepercit, cum singuli proximos suos interemissent, sic etiam, quando vitulum consecrarunt, & quando Beelphegor dedicarunt. Vbi ergo sunt, qui dicere audent, pestifer est ille Deus, hic propitius, atque mitis? Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Matthæum. Lectio vii.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nolite arbitrari, quia pacem venerim mittere in terram: non veni pacem mittere, sed gladiū. Et reliqua.

De Homilia S. Ioānis Chrysostomi.

ANimaduertis, quot, quibusque causis persuadet, & domos totius orbis Apostolis aperit, cùm planè his omnibus significet vniuersos sibi homines debitores futuros? Primum, quia dixit: Dignus est operarius cibo suo. Deinde, quia nudos nihil habentes emisit. Tertiò, quia in bella, & pugna pro suscipientibus eos emisit. Quartò, quia mirabilibus, atque inauditis signis eos illustrauit. Quintò, quia, quòd omnium bonorum causa, pacem ipsorum ore ad domos recipientium adducit. Sextò, quia grauiora non suscipiētibus minatus supplicia, quàm Sodoma mereantur. Septimò, quia ipsum etiam cum patre accipientes hospitari asseruit.

℟. Corona. 107. Lectio viij.

OCtauò, quia prophetæ mercedem ac iusti futuram recipiēti pollicetur. Nonò, quòd aquæ frigidæ calicem præbentes non paruas sint retributiones habituri. Quorum vnumquodque per se ipsum satis magnas vires ad attrahendum possidet: quis enim militiæ ducem, quāuis vulneribus sanguinolentum videat, non magno gaudio tamen domi recipiat, cùm ab acie redeuntem magnis trophæis, & singulari victoria videat? ℟. Hic est. 107.

Lectio ix.

SEd quisnā talis modò est, inquies, & recipiamus ipsum? propterea discipuli, prophetæ, ac iusti denique nomen adiecit, vt discas, non ex dignitate recepti, sed ex voluntate recipientis mercedem omnem esse constitutam: nam quod in hoc loco de prophetis, discipulis, ac iustis dicit, id alibi de recipientibus abiectos, ac minimos homines protulit: in quātum enim, inquit, vni minimorū fecistis, mihi fecistis: & cōtra rursus, si nulli horum, nec mihi. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vii.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nolite arbitrari, quia pacem venerim mittere in terram: non veni pacem mittere, sed gladium. Et reliqua.

Homilia sancti Petri Chrysologi.

Serm. 164.

PVtatis, quia pacem veni mittere in terram? non dico vobis, sed sepa-

separationem. Et vbi est illud, ecce agnus Dei? vbi illud: sicut ouis ad occisionem ductus est, & sicut agnus corã tondente se mutus, sic non aperuit os suum? sed & illud: dicite filiæ Sion, ecce rex tuus venit tibi mansuetus? & quid est, quòd agnus iste tam durè in prædicatione percutit? quid sic arietat in verbo, qui in passione tanta patientia tacet, in morte tota humilitate succumbit?

℞. Corona. 107. Lectio viij.

ET re vera, fratres, mũdum Christus per omnia mitis, & mãsuetus intrauit, dum nascitur nostro dulcis in germine: dum cunis blande blandior ipse fouetur: dum paruulus in gremio se fundit, & resoluit humano: dum parentis in collo stringitur, & stringit toto charitatis amplexu: pauper agit semper solitarius sẽper incedit, quia pauper communis est semper, paret omnibus solitarius semper. Et quid est, quòd tantum verbis spargit ignem, quòd tanta, & talia inflammat, & dilatat incendia?

℞. Hic est. 107. Lectio ix.

VRget aqua ignem: cogitanda est talis, tãq; diuisa coniunctio. Vrget vnda flammam, multiplicat flammã vnda: quæ est talis, tam concors ista discordia? geritur hic agricolæ diuini species: plena namque omnia calore germinãt, humore nutriuntur. Vnde rerum parens Deus ignis, & aquæ commercio nos germinat, nos enutrit, quorum tanto ardet, calet, exęstuat, anhelat affectu; Putatis, ait, quia pacem veni mittere in terram? Non; quare? quia coniunctio cœlestis est in ista separatione terrena: nemo potest connecti terrę, & iungi cœlo. Grata ergo, & cara sit ista terrena separatio, quæ nos sic à terrenis separat, vt inserat nos diuinis. Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

in tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nolite arbitrari quia pacem venerim mittere in terram: non veni pacem mittere, sed gladiũ. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosij Episcopi.

Ex lib.7. in Luc.12.

CVm in omnibus ferè Euangelij locis spiritalis intellectus operetur, tamen in præsenti maximè; & ne quem duritia nudæ expositionis offendat, spiritali altitudine sẽsus series temperanda est; præsertim cum sacrosancta religio moralibus disciplinis & mitibus pietatis exemplis, etiam fidei exules ad reuerentiam tamen sui clementer inuitet, vt præuia fidei disciplina, mansuetudine sui superstitionum dura dissoluat, & obnoxia erroribus mentes cogat etiam fide credere, quas potuit pietatẽ mulcere: etenim cum fidei alta pectoribus nõ capiuntur infirmis, per ea, quæ præcepta sunt, ea, quæ veneranda sũt, æstimantur; vt iusta de iusto, sancta de sancto, bonorum suorum bonum testentur auctorem.

℞. Corona. 107. Lectio viij.

ERgo Dominum illum, qui simul diuinitatis reuerentiam, & pietatis gratiam sua lege cõplexus est, dicens: Diliges Dominum Deum tuum, & diliges proximum tuum: ita nunc mutatum esse opinabimur, vt abolere necessitudinũ nomina, collidere pietatis affectus, carissimorum pignorum dissidia mandasse credamus? & quomodo ipse est pax nostra, qui fecit vtraque vnum? quomodo ipse dicit: Pacem meã do vobis, pacem meã relinquo vobis, si parẽtes à filijs, filios à parentibus diuidio ne-

necessitudinis separaturus aduenit? quomodo maledictus, qui non honorat patrem; religiosus, qui deserit.

℞. Hic est. 107. Lectio ix.

SEd si aduertamus, quia prima causa religionis, secunda pietatis est, enodandam etiam hanc æstimabimus quæstionem: oportet enim, vt diuinis humana post habeas. Nã si officium parentibus exhibendum est; quantò magis auctori parentum cui gratiam etiam pro parentibus tuis debes? Aut si illo omnino nõ recognoscunt parẽtem, quemadmodũ tu recognoscas? Non igitur dicit, renuntiandum esse pignoribus, sed Deum omnibus præferendum. Non diligere parentes, sed Deo præferre prohiberis; etenim naturæ pignora Domini beneficia sunt.

Te Deum laudamus.

INFRA OCTAVAM VNIUS MART. NON PONT.

Homilia in Euangel. Matth. cap. 10. Nihil est opertum, &c.

IN DIE FESTO

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nihil est opertũ, quod non reuelabitur; neque occultum, quod non scietur. Et reliqua.

Homilia sancti Hilarij Episcopi.

Comment. in Matth. cap. 10.

DOminus diem iudicii ostendit, quæ abstrusam voluntatis nostræ conscientiam prodet: & ea, quæ nunc oculta existimantur, luce cognitionis publicæ deteget. Igitur nõ minas, non consilia, non potestates insectantium monet esse metuendas: qnia dies iudicii nulla hæc fuisse, atq; inania reuelabit. Et quod dico vobis in tenebris, dicite in lumine: & quod in aure auditis, prędicate super tecta. Nõ legimus Dominum solitum fuisse noctibus sermocinari, & doctrinam in tenebris tradidisse: sed quia omnis sermo eius carnalibus tenebræ sunt, & verbum eius infidelibus nox est.

℞. Corona. 107. Lectio viij.

ITaque id quod à se dictum est, cum libertate fidei, & confessionis vult esse loquendum: idcircò, quæ in tenebris dicta sunt, prædicari iussit in lumine: vt quæ secretò aurium commissa sunt, super tecta, idest, excelso loquentium præconio audiantur. Cõstanter enim Dei ingerenda cognitio est, & profundum doctrinæ Euangelicę secretum in lumine prędicationis Apostolicæ reuelandum: non timentes eos, quibus cùm sit licentia in corpora tamen in animam ius nullum est: sed timentes potius Deum cui perdendæ in gehenna & animæ, & corporis sit potestas.

℞. Hic est. 107. Lectio ix.

NOlite timere eos, qui occidunt corpus. Nullus igitur corporũ nostrorum casus est pertimescendus, neque vllus interimendæ carnis admittendus est dolor: quando pro naturæ suæ, atque originis conditione resoluta, in substantiam spiritualis animæ refundatur. Et quia doctrinis talibus confirmatos oportet liberam confitendi Dei habere constantiam, etiam conditionem, qua teneremur, adiecit negaturum se eum Patri in cœlis, qui se hominibus in terra negasset: eum porrò, qui confessus coram hominibus se fuisset, à se in cœlis confitendum, qualesque nos nominis sui testes hominibus fuissemus, tali nos apud Deum Patrem testimonio eius vsuros. Tę Deum.

S E-

SECVNDA DIE.
In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nihil est opertũ, quod non reuelabitur: neque occultum, quod non scietur. Et reliqua.

Homilia S. Hieronymi Prebyt.
Ex Comment. in Matth. 10. lib. 1.

ET quomodo in præsenti sæculo multorum vitia nesciuntur, sed de futuro sęculo scribitur: quãdo iudicabit Deus abscondita hominum, & illuminabit latebras tenebrarum, & manifestabit consilia cordium: & est sensus: nolite timere persecutorum sæuitiam, & blasphemantium rabiem: quia veniet dies iudicij, in quo vestra virtus, & eorum nequitia demonstrabitur: Quod dico vobis in tenebris, dicite in lumine, & quod in aure auditis, prædicate super tecta, quod auditis in mysterio, apertius prædicate; quod discitis abscondite, publicè loquimini: quod vos erudiui in paruulo Iudææ loco, in vniuersis vrbibus, & in toto mundo audacter dicite.

℟. Corona. 107. Lectio viij.

EVm timete, qui potest animam & corpus perdere in gehennam; Nomen gehenna, in veteribus libris non inuenitur: sed primum à Saluatore ponitur: quæramus ergo, quę sit sermonis huius occasio. Idolum Baal iuxta Ierusalem, ad radicem montis Maria, in quibus Siloe fluit, nõ semel legimus. Hęc vallis & parua cãpi planities irrigua erat, & nemorosa, plenaque delicijs, lucusque in ea idolo consecratus erat, in tantam autem dementiam populus venerat, vt deserta templi vicina, ibi hostias immolaret, & rigorem religionis delicíæ vincerent, filiosque suos dæmonijs incederent, vel initiarent, & appellabatur locus iste genhennon, idest vallis filii Hennon.

℟. Hic est. 107. Lectio ix.

FVtura ergo supplicia, & pœnæ perpetuę, quibus peccatores cruciandi sunt, huius loci vocabulo denotatur. Duplicem autem esse gehennã nimii ignis, & frigoris, in Iob plenissimè legimus. Quòd autem ait: Vestri autem capilli capitis omnes numerati sunt: derident intelligentiam ecclesiasticam in hoc loco, qui carnis resurrectionem negant quasi & nos capillos, qui numerati sunt, & à tonsore recisi, omnes dicamus resurgere: cùm Saluator nõ dixerit. Vestri autem capilli capitis omnes saluandi sunt, sed numerati sunt: vbi numerus, & scientia numeri demonstratur, non eiusdem numeri conseruatio. Te Deum.

TERTIA DIE.
In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vii.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nihil est opertũ, quod non reuelabitur: neque occultum, quod non scietur. Et reliqua.

Homilia sancti Petri Chrysologi.
Serm. 101.

VObis autem dico amicis meis, ne terreamini: quia libertatem probat virtus, metus indicat seruitutem: nam liber ad gloriã, seruus natus est ad timorem. Meritò ergo ad Dei amicitias sublimatur qui propter Deum humanas despicit mortes, nescit timores: si amicos morum facit imitatio, morũ similitudo coniungit; conuenienter eos amicos vocat Christus, quos imitatione sua mũdi iacula, & ipsam mortis formidinem conspicit, & præuidet calcaturos. ℟. Corona. 107.

Le

Lectio viij.

VObis autem dico, id est, nō omnibus, sed amicis. Vobis autem dico, quos mors absoluit, ista non finit. Vobis dico, quos corporis resolutio promouet ad melius, non transducit ad pœnam. Vobis dico, quibus morte vita inchoatur, non finitur. Vobis dico, quorum mors pretiosa fit, non sui qualitate, sed causa, dum vitæ magis lucra inuenit, quam vitæ perdat vsuram; sed audiamus, quid dicat amicis suis. Ne terreamini ab his, qui occidunt corpus.

℟. Hic est. 107. Lectio ix.

AVdiāt, qui de bono mortis veterum vetusta volumina detriuerunt, nihil tamen inde capere virtutis, aut consolationis aliquid inuenire valuerunt, quis homini, quis sapienti dicat? Mori naturæ est; necesse est deperire: nobis vixerunt veteres, viuimus nos futuris; nemo sibi: quod non potest tolli, velle virtutis est: suscipe volūtarius, ad quod vrgeris inuitus: mors antequam veniat, nō est: cum autem venerit, venisse nescitur. Nec ergo amisisse te doleas, quòd, cum amiseris, non dolebis.

Te Deum laudamus.

QVARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nihil est opertū, quod non reuelabitur: neque occultum, quod non scietur. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Serm. 18. de verb. Apost. circa med.

CVm dicis mihi, gehennā timeo, ardere timeo, in æternum puniri timeo: quid dicturus sum? Malè times? vanè times? Non audeo, quādo quidem ipse Dominus ablato timore subiecit timorem: & ait vbi dixit. Nolite timere eos, qui corpus occidunt, & postea non habent quid faciant: sed eum timere, qui habet potestatem & corpus, & animam perdere in gehennam ignis; ita dico vobis, hunc timete. Cùm ergo Dominus timorem incusserit, & vehementer incusserit, & repetendo verbum, comminationem geminauerit, dicturus ego sum: Malè times? Ista non dicam. Planè times, nihil melius times; nihil est, quod magis timere debeas. ℟. Corona. 107.

Lectio viij.

SEd interrogo te. Si non te videret Deus, quando facis, nec quisquam te conuinceret iudicio illius, faceres? Tu te vide. Non enim potes ad verba omnia mea respondere, inspice te ipsum. Faceres? Si faceres, ergo pœnam times, charitatem nondum habes, seruiliter times, formido est mali, nondum dilectio boni. Sed time tamē, vt ista formido custodiat te, vt perducat ad dilectionem. Timor enim iste, quo gehennam times, & ideò mala non facis, continet te: & sic volentem peccare animum interiorem non sinit: est enim quidam custos timor, quasi pędagogus legis, littera est minans, nōdum gratia iuuans. ℟. Hic est. 107. Lectio ix.

CVstodiat tamen te timor iste, dū nō facis timendo, & veniet charitas: intret in cor tuum, & quantùm illa intrat, tantùm timor exit. Timor enim id agebat, ne faceres, charitas id agit, ne velis facere, etiamsi impunè possis admittere. Dixi quid timeatis, dixi quid appetatis. Sectamini charitatem, intret charitas, admittite illam, timendo peccare, admittite amorem non peccantem, admittite amorem benè viuentem. Habet secum suum timorem, quem introducit ipsa: sed illum castum permanen-

manentem in sæculum sæculi.
Te Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nihil est opertũ, quod non reuelabitur; neque occultum, quod non scietur. Et reliqua.

De Homil. S. Ioannis Chrysostomi.
Homil. 35. in Matth.

VIdes, quòd non promittit ipsis huius vitæ perpetuitatem, mori autem promittit, vt maiora, sublimioraque conferat, quã si numquam morti traderentur. Et certè multo melius est mortem omninò despicere, quàm eam effugere; quo circa nõ in periculum mortis, cum nati essent homines, ipsos introducit, sed terrore moriendi morte superiores facit. Ita breui oratione duobus, vel tribus verbis, absoluta, salutarẽ de immortalitate opinionem in animis eorum fixit, atque locauit.

℟. Corona. 107. Lectio viij.

POstea ne putarentur quasi se derelictos ab eo, ad cædem, & violentum peruenturos interitum, de prouidentia Dei disputat, dicens: Nonnè duo passeres asse venduntur, & vnus ex ipsis nõ cadit in laqueum sine patre vestro, qui est in cęlis? Vestri autem, & capilli capitis omnes numerati sunt: quid enim vilius passeribus? ait, sed tamen numquã ignorante Deo capiuntur: non enim cooperante Deo incidere in laqueum passeres ait, quod diuinæ maiestatis indignum est, sed non esse clam Deo, etiam vilissimarum auium causam ostendit, quòd si nihil penitus Deus ignorat: at vos paterna charitate prosequitur, & ita amat, vt pilos capitis quoque vestri non negligat, quid timendus vobis est.

℟. Hic est. 107. Lectio ix.

HOc autem dicebat, non quòd Deus capillos numeret, sed quia perfectam cognitionem rerum omnium, & summam de omnibus Dei prouidentiam ostendere voluit. Si ergo cuncta nouit, quæ fiunt, si vult, potest simul seruare vos: nolite, cùm tribulationes vobis acciderint, derelictos vos esse à Deo existimare: non enim ab incommodis corporis liberare vos non vult, sed ad eã perfectionem adducere studet, vt incommoda corporis contemnatis.
Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nihil est opertũ, quod non reuelabitur: neque occultum, quod non scietur. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.
Serm. 13. de Mart.

ADmonent nos eloquia diuina, quæ lecta sunt timendo nõ timere, & non timendo timere. Ait enim: Nolite timere eos, qui corpus occidunt, animam autem non possunt occidere. Ecce vbi monuit vt timeremus. Videre, nõ monuerit vt timeremus. Sed eũ, inquit, timete, qui potestatem habet corpus, & animã occidere in gehenna. Ergo timeamus, vt non timeamus. Timor videtur ad ignauiã pertinere. Timor infirmorum videtur esse, non fortium. Sed videte quid ait Scriptura. Timor Domini spes fortitudinis. Timeamus, ne timeamus; hoc est prudenter timeamus, ne inaniter timeamus.

℟. Corona. 107. Lectio viij.

DIcat ergo fortissimus martyr stans homo ante hominẽ: Non timeo

timeo, quia timeo; tu quod minaris, si ille nolit, non facis. Quod autem ille minatur vt faciat, à nullo impeditur. Deinde tu quod minaris, & si permitteris, quid facis? Vsque ad carnem sęuis: anima tuta est. Non occides, quod non vides: visibilis visibilem terres. Habemus ambo inuisibilem creatorem, quem simul timere debeamus; qui hominem ipsum ex visibili, & inuisibili creauit: visibilem de terra fecit, inuisibilem flatu suo animauit, Potes ferire habitaculum, numquid habitatorem? Fugit percusso vinculo colligatus, & erit in occulto coronatus.

℞. Hic est. 107. Lectio ix.

QVid ergo minaris, qui animæ nihil facere potes? Per meritū eius, cui facere nihil potest, resurget, cui facere aliquid potes. Per meritū enim animæ resurget & caro: & habitatori reddetur iam non ruitura, sed mēsura. Ecce verba martyris dico. Ecce propter ipsam carnem meā timeo comminantem. Caro mea subiacet potestati, sed etiam capilli capitis mei numerati sunt creatori. Quid timeo ne carnem perdam, qui nec capillum perdo? Quomodo non attendit carnem meam, cui sic nota sunt vilia mea? Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nihil est opertū, quod non reuelabitur: neque occultum, quod non scietur. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

SCitote, certumque tenete corpus mortuum esse sine anima: animam mortuam esse sine Deo. Omnis homo sine Deo mortuam habet animam. Plangis mortuum: magis plange impium, plange infidelem. Scriptum est, Luctus morti, septem dies: fatui autem, & impij, omnes dies vitæ illorum. An verò non in te sunt viscera Christianæ miserationis, vt plangas corpus, à quo discessit anima; & non plangas animam, à qua recessit Deus?

℞. Corona. 107. Lectio viij.

HOc tenens martyr respondeat cōminatori; Quid me cogis? vt negem Christum? Si noluero, quid facis? Percutis corpus meum, vt recedat inde anima mea. Sed ipsa anima mea ad se habet corpus: Non est imprudens, non est insipiens. Tu vis ferire corpus meum: vis, vt cùm timeo, ne ferias corpus meum, & recedat inde anima mea, ego feriam animam meam, & recedat inde Deus meus? Inde ergo Dominus, Qui habet potestatem & corpus, & animam occidere in gehenna ignis. Quomodo, quando mittetur in gehennam impius ardebit? Ibi corpus, ibi anima. Mors corporis, sempiterna pœna: mors animæ, Dei absentia. ℞. Hic est. 107. Lectio ix.

VIs nosse, quæ sit mors animæ? Intellige Prophetam dicentem, Tollatur impius, vt non videat claritatem Domini. Timeat ergo anima mortem suam, & non timeat mortem corporis sui. Quia si timuerit mortem suam, & vixerit in Deo suo, non eum offendendo, & à se repellendo, merebitur in fine recipere corpus suum non ad pœnam æternam, sicut impij, sed ad vitam æternam, sicut iusti. Illam mortem timentes, & illam vitam martyres diligentes, promissa Dei expectantes, minas persecutorum contemnentes, & ipsi apud Deum coronari meruerunt, & nobis celebranda illa solemnia reliquerunt. Te Deum.

IN

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nihil est opertũ, quod non reuelabitur: neque occultum, quod non scietur. Et reliqua.

Homilia S. Ambrosij Episcopi.

In Luc. lib. 7. c. 12.

SI tanta est Dei, & tam ęterna maiestas, vt vnus ex passeribus, aut nostrorum numerus capillorũ præter sciẽtiam Dei non sit, quàm indignum est ęstimare, quòd fideliũ corda Dominus aut ignoret, aut spernat, qui viliora cognoscit? Fortasse dicat aliquis; quomodo Apostolos dixit: Numquid de bouibus cura est Deo, cum vtique bos passere pretiosior sit? sed aliud est cura, aliud scientia. Denique numerus capillorum non in actu computationis, sed in facilitate cognitionis accipitur.

℟. Corona. 107. Lectio viij.

NOn enim sollicitam Deus curę numerantis intendit excubiã, sed, cui cognita sunt omnia, quasi numerata sunt omnia. Benè tamen numerati dicuntur, quia illa, quæ volumus seruare, numeramus. Possumus tamen hic discutere aliquod intelligentiæ spiritalis arcanum, præsertim cùm hoc videatur absurdum; vt homines non potius hominibus, quam passeribus comparentur. Vnde benè Matthæus duos passeres posuit, corpus, animamque significans, quoniã caro quoque si consentiens Dei legi, & exuens se lege peccati in naturam animæ sensuum puritate transierit, alis ad cœlum spiritalibus eleuatur.

℟. Hic est. 107. Lectio ix.

IAm illud non dubium est, animæ passerem comparari, cùm legeris: Anima nostra sicut passer erepta est de laqueo venantium. Et alibi: quomodo dicitis animæ meæ, transmigra in montem, sicut passer. In summa igitur hic sensus est: Si Dominus vilibus auibus, & infidelibus hominibus, vel in oriũdo sole, vel in terrena fęcunditate prospexit, si misericordiæ suæ omnibus munus impartit, haud esse dubitandũ, contemplationem apud illum fideliũ valituram esse meritorum. Te Deum.

INFRA OCTAVAM VNIVS MARTYR. PONT.

Homilia in Euangel. Ioann. cap. 12.

Nisi granum frumenti, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij. *Cap. 12.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram, mortuum fuerit, ipsum solum manet. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Tract. 51. in Ioann. sub med.

IPse Dominus Iesus erat granum mortificandum, & multiplicandum, mortificandum infidelitate Iudæorum, multiplicandum fide populorum. Iam verò exhortans nos ad passionis suæ sectanda vestigia. Qui amat, inquit, animam suam, perdet eam. Quod duobus modis intelligi potest. Qui amat perdet, idest si amas, perdes. Si cupis vitam tenere in Christo, noli mortem timere pro Christo. Item alio modo, Qui amat animam suã, perdet eam: noli amare, ne perdas: noli amare in hac vita, ne perdas in æterna vita.

℟. Corona. 107. Lectio viij.

HOc autem, quod posterius dixi, magis habere videtur Euã-

gelicus sensus: Sequitur enim: Et, qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam. Ergo, quod supra dictũ est, qui amat, subintelligitur, in hoc mundo, ipse vtiq; perdet: qui autem odit? vtiq; in hoc mundo, in vitam æternam ipse custodit eam. Magna, & mira sententia, quemadmodum sit hominis in animam suam amor, vt pereat, odiũ ne pereat. Si malè amaueris, tunc odisti: si bene oderis, tunc amasti. Felices, qui oderunt custodiendo, ne perdant amando.

℟. Hic est. 107. Lectio ix.

SEd vide ne tibi subrepat, vt te ipsum velis interimere, sic intelligendo, quòd debes odisse in hoc mũdo animam tuam. Hinc enim quidam maligni, atque peruersi homines, & in seipsis crudeliores, & sceleratiores homicidæ flammis se donant, aquis se præfocant, præcipitio se collidunt, & pereunt. Hoc Christus non docuit: immò etiam diabolo præcipitium suggerenti respondit; Redi retrò sathanas: scriptum est, Non tentabis Dominum Deum tuum. Petro autem dixit, significans, qua morte clarificaturus erat Deũ: Cùm esses iunior, cingebas te, & ambulabas quò volebas: cùm autem senueris, alter te cinget, & feret quò tu non vis. Vbi satis expressit, non à seipso, sed ab alio debere occidi, qui vestigia sequitur Christi.

Te Deum.

SECVNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij.

IN illo tẽpore: Dixit Iesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

CVm ergo causę articulus venerit, vt hæc conditio proponatur, aut faciendum esse contra Dei præceptum, aut ex hac vita emigrãdum; quorũ duorum homo si cogatur alterum eligere, cõminãte mortem persecutore, ibi eligat Deo dilecto emori, quàm offẽso viuere. Ibi oderit in hoc mundo animam suam, vt in vitam æternam custodiat eam. Si quis mihi ministrat, me sequatur. Quid est, Me sequatur? nisi, Me imitetur? Christus enim pro nobis passus est, ait Apostolus Petrus, relinquens nobis exẽplũ, vt sequamur vestigia eius. ℟. Corona. 107. Lc. viij.

ECce quod dictũ est: Si quis mihi ministrat, me sequatur. Quo fructu? qua mercede? quo præmio? Et vbi sum, inquit, ego, illic, & minister meus erit. Gratis ametur, vt operis, quo ministratur illi, pretium sit, esse cũ illo. Vbi enim benè erit sine illo, aut quando esse malè poterit cũ illo? Audi euidentius: Si quis mihi ministrauerit, honorificabit eum Pater meus, Quo honore, nisi, vt sit cum filio eius? Quod enim superius ait: Vbi ego sum, illic & minister meus erit: hoc intelligitur exposuisse, cùm dicit: Honorificabit eũ Pater meus. Nam quem maiorem honorẽ accipere poterit adoptatus, quàm, vt sit vbi est vnicus, non æqualis factus diuinitati, sed consociatus æternitati?

℟. Hic est. 107. Lectio ix.

QVid sit autem ministrare Christo, cui operi merces tanta proponitur, hoc potius debemus inquirere. Si enim hoc putauerimus esse Christo ministrare, ea, quæ sunt corpori necessaria, præparare, aut cœnanti cibum coquere, vel apponere, vel poculum dare, potumque miscere: fecerunt hoc illi, qui potue-

tuerunt eum in corpore habere præsentem, sicut Martha & Maria, quãdo, & Lazarus vnus erat ex discumbentibus. Sed eo modo Christo etiã Iudas perditus ministrauit. Nam, & loculos ipse habebat: & quamuis ex eis, quæ mittebantur, sceleratissimè furaretur per illum tamen etiam necessaria parabantur.

Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

NVllo modo igitur de huiuscemodi ministris diceret Dominus: Vbi sum ego, illic, & minister meus erit: & Si quis mihi ministrauerit, honorificabit eum Pater meus: quoniam Iudam talia ministrantem, reprobatum potius, quàm honoratũ videmus. Vt quid ergo alibi quærimus, quid sit ministrare Christo, & non potius in istis ipsis verbis agnoscimus? Cùm enim dixit: Si quis mihi ministrat, me sequatur: hoc intelligi voluit, ac si diceret: Si quis me non sequitur, non mihi ministrat. Ministrant ergo Iesu Christo, qui non sua quærunt, sed quæ Iesu Christi.

℟. Corona. 107. Lectio viij.

MInister est Christi vsque ad illud opus magnæ charitatis, quod est animam suam pro fratribus ponere: hoc est enim, & pro Christo ponere:, quia & hoc propter sua membra dicturus est: Cum pro istis fecistis, pro me fecistis. De tali quippe opere etiam se ministrum facere, & appellare dignatus est, vbi ait: Sicut Filius hominis non venit ministrari, sed ministrare, & animam suam ponere pro multis. Hinc est ergo vnusquisque minister Christi, vnde est minister & Christus. Sic ministrantem Christo honorificabit Pater eius honore illo magno, vt sit cum Filio eius, nec vmquam deficiat felicitas eius.

℟. Hic est. 107. Lectio ix.

CVm ergo auditis, fratres, Dominum dicentem: Vbi ego sũ, illic & minister meus erit; nolite tantummodò bonos Episcopos, & clericos cogitare: etiam vos pro modulo vestro ministrate Christo, benè viuendo, eleemosynas faciendo, nomen, doctrinamque eius, quibus potueritis, prædicando: vt vnusquisque etiam paterfamilias hoc nomine agnoscat paternum affectum suæ familię se debere. Pro Christo, & pro vita æterna suos omnes admoneat, doceat, hortetur, corripiat, impendat beneuolentiam, exerceat disciplinam: ita in domo sua ecclesiasticum, & quodammodo Episcopale implebit officium, ministrans Christo, vt in æternum sit cum ipso.

Te Deum.

QVARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet. Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

Homil. 65. in Ioann. post med.

TAlem, de resurrectione disputans, rationem Paulus etiam attulit. Quam igitur habebunt excusationem, qui resurrectionem non credunt? cùm in seminibus, & in plã-

tis quotidie hoc videamus, ac etiam in nostro genere? Primùm enim corrumpi semen oportet, inde fieri generationem. Omnino autem, cùm Deus aliquid facit, nulla opus est ratione. Quomodo nos ex nihilo fecit? Hoc ad Christianos dico, qui se dicunt credere scripturis.

℟. Corona. 107.

Lectio viij.

EGo autem & aliud dicam ex humanis rationibus. Alij malitiã, alij virtutem sectantur: sed malitiæ sectatorum multi feliciter in vltimam peruenerunt senectutem, virtutis autem contra. Quomodo ergo pro meritis vnusquisque accipiet? quando? Certè, inquiunt, sed corpora non resurgent. Nonnè audiunt Paulum dicentem: Oportet autem corruptibile hoc induere incorrutionem? Neque animam intelligit, quippe quæ non corrumpitur: & resurrectio de mortuo dicitur. Cecidit autem corpus.

℟. Hic est. 107.

Lectio ix.

QVare corporis resurrectionem negas? An non possibile Deo est? quod dicere summę amentiæ est. An non decet? quamobrem? vt corruptibile, quod & laboris est, & mortis particeps, in præmijs communicet. Si non decuisset, neque à principio factum esset: nonnè carnem ipse accepit? quòd acceperit, & ipsum suscitauerit, audi, quid dicat: Infer digitum tuum huc, & vide, quia spiritus ossa, & neruos non habet. Quare Lazarum suscitauit, si melius fuisset sine corpore suscitare? Nolite, dilectissimi, ab hæreticis decipi: est enim resurrectio, est iudicium. Hæc tollunt quicumque nolunt operum suorum rationem reddere.

Te Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet. Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

Homilia 66. in Ioannem.

DVlcis præsens vita est, & multę plena voluptatis, non tamen omnibus, sed ijs tantùm, qui illi sunt affixi. Quòd si quis in cœlum suspexerit, & quæ ibi præclara sunt, contemplatus fuerit, statim hanc contemnet, ac nullius pretij existimabit. Nam & corporum pulchritudo, quoad pulchrius non deprehenditur, in admiratione habetur: cùm verò aliud præstantius apparuerit, illa prior despicitur. Quòd si illam pulchritudinem etiam nos intueri voluerimus, & cœlestis regni speciem considerare, confestim nos huius sæculi vinculis dissoluemus.

℟. Corona. 107. Lectio viij.

VInculum namque est terrenarum rerum affectio: ad cuius dissolutionem vt nos induceret Christus, quid dicat, attende. Qui amat animam suam, perdet eam: & qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam. Ænigmati simile hoc dictum videtur: non tamen ita est, immò verò præcipuæ sapientię plenum. Et quomodo, qui amat animam suam, perdet eam? Qui absurdis eius cupiditatibus obtemperat, qui præter debitum ei indulget: quemadmodum econtrario, qui odit eam in hoc mundo, custodit eam; hoc est, qui non paret ei, cum noxia iubet.

℟. Hic est. 107.

Le-

Lectio ix.

ET non dixit, qui non paret, sed qui odit. Sicuti enim, quos odio habemus, ne vocem quidem audire, nec vultum eorum videre æquo animo patimur: ita & animæ, si quid præter Dei voluntatem nobis imperat, vehementer auersari oportet. Cùm enim iam de morte ad eos verba facturus esset, de morte videlicet sua, & præuideret eorum tristitiam, & exanimationem, per excessum locutus est, inquiẽs: Quid dico, si mortem meam generosè non feretis? nisi vos ipsi moriamini, nullũ vos sequetur emolumentum. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram, mortuum fuerit, ipsum solum manet. Et reliqua.

De Homilia sancti Ioannis Chrysostomi.

ET vide quomodo lenit sermonem suum, grauius enim & molestius videbatur dicere homini, animam amanti, esse moriẽdum: & quid antiquitus dico, quando, & nunc multos inueniemus libenter omnia tolerantes, vt hac vita fruantur, & maximè qui futuram credunt? qui cùm vidẽt ædificia, molesque, & machinas, lacrymantur dicentes: quot homo, & quanta? & fit puluis. Sic magna præsentis vitæ cupiditas.

℟. Corona. 107. Lectio viij.

HÆc vincula Christus dissoluẽs, inquit: qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam: quòd enim ad eorũ tollendum metũ hęc diceret, audi, quæ sequuntur: Qui mihi ministrat, mę sequatur: de morte locutus, & operum sequelam, atque imitationem exigit; oportet enim omninò ministrum, eum, cui ministrat, sequi.

℟. Hic est. 107. Lectio ix.

ET considera, quando hæc loquitur, non cùm persecutionem patiebantur, sed cùm confidebant, cùm se in tuto esse arbitrabantur; quòd à multis honorarentur, colerenturque quando, & consurgere poterant, & audire; & tollat crucem suam, & sequatur me, hoc est, semper paratus sis, inquit, ad pericula, ad mortem, ad terrena exilia. Inde cùm grauia dixisset, præmium ponit; quòd, qui sequetur ipsum, erit vbi ipse est: quibus verbis ostendit resurrectionem post mortem; Vbi ego sum, inquit, illic & minister meus erit.

Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Serm. 37. Lib. 50. homil.

MOdò, fratres charissimi, cum diuina lectio legeretur, audiuimus Dominum dicentem: Qui amat animam suam, perdet illam. Huic sententiæ quasi contrarium videtur esse quod ait Apostolus. Nemo vmquam carnem suam odio habuit. Si ergo nemo est, qui carnem suam oderit, quantò magis nemo est, qui oderit animam suam? Multũ quippe anima carni præponitur, quia ipsa est habitatrix, caro habitaculum? Et anima dominatur, caro autem seruit; Anima superior est, ca-

ro subiecta. ℟. Corona. 107.

Lectio viij.

SI ergo nemo vmquam carnem suam odio habuit; quis est, qui animam suam oderit? Propter hoc nõ paruam quæstionem nobis intulit præsens Euangelica lectio, vbi audiuimus, Qui amat animam suam, perdet illam. Sunt ergo qui peruersè animã suam amant: & hoc vult Dei sermo corrigere, non vt oderint animam suam, sed vt rectè diligant. Malè enim diligendo perdunt eam, & sic quiddam magnum quasi præposterum, & contrarium. Sed ita tamen fit, vt, si diligas eam peruersè, perdas illam: si oderis illam rectè, conserues illam. Est ergo quidam peruersus amor eius, & quoddam rectum odiũ eius. Sed amor peruersus ab odio, odium rectum ab amore eius.

℟. Hic est. 107. Lectio ix.

QVis igitur modus diligẽdi animã? Putatis, martyres nõ amabãt animas suas? Videtis certè modò si huius vita pręsẽtis sęculi periclitetur, quomodo amici eius currũt pro ea: quomodo curritur ad Ecclesiam, rogatur Episcopus, vt intermittat, si quas habet actiones, currat, festinet. Quare? Pro anima. Et omnes cõtremiscũt, omnibus cęteris rebus intermissis, festinandũ esse decernũt. Quid est, pro anima? Ne moriatur homo. Non nouerant martyres amare animas suas: & tamen hoc est pro anima, ne moriatur homo. Mors hominis iniquitas est. Si curris pro hac vita centum millia: quot millia debes currere pro vita ęterna? Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit; ipsum solum manet. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

DIscamus ergo fratres amare animas nostras: omnis voluptas sæculi transitoria est. Est amor vtilis, est amor noxius: amor amore impeditur, amor noxius recedat, & amor vtilis succedat. Sed quia homines nolunt illinc recedere, ideò in illos non potest aliud introire: vt non capiant. pleni sunt, fundant, & capiunt. Vis, vt intret mel, vnde acetum nondum fudisti? Funde, quod habes, vt capias, quod non habes. Ideò prima renunciatio est huic sæculo, & deinde conuersio ad Deum. Qui renunciat, fundit; qui conuertitur, impletur: sed si non fiat corpore solo, sed & corde.

℟. Corona. 107. Lectio viij.

QVęritur autem, fratres, quomodo crescat iste amor. Habet enim initia sua, habet augmenta sua, habet perfectionem suam. Primò illud attendat charitas vestra, amores omnes, & dilectiones prius sunt in hominibus de se, & sic de alia re, quã diligunt. Si diligis aurum, prius te diligis, & sic aurum: quia si tu mortuus fueris, nullus erit, qui aurũ possideat. Ergo dilectio vnicuique à se incipit, & non potest nisi à se incipere, & nemo mouetur, vt se diligat. Primum ergo dilige Deum, deinde teipsum: post hæc dilige proximum tuum sicut te ipsum. Priùs tamen disce amare teipsum: sic diliges proximum tuum sicut te ipsum. Nam, si teipsum non nosti amare, quomodo proximum poteris in veritate diligere? ℟. Hic est. 107. Lectio ix.

SI ergo vis veræ charitatis ordinẽ custodire, fac iustitiam, dilige misericordiam, fuge luxuriã, incipe, secundùm præceptum Domini, nõ solùm

lium amicos, sed etiam inimicos diligere. Et hæc cum fideliter custodire toto corde contenderis, istis virtutibus quasi quibusdam gradibus poteris ascendere, vt merearis Deũ toto animo, & tota virtute diligere. Et cum ad istam felicem perfectionem veneris, omnes concupiscentias istius mũdi tamquam stercora computabis: Et cum Propheta poteris dicere: Mihi autem adhærere Deo bonum est. Te Deum.

INFRA OCTAVAM MARTYRVM, TEMPORE Paschali.

SECVNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Leguntur tres Lect. S. Ambrosij. **Dignum, & congruum, &c.** quæ habentur in Breu. in Cõmuni mart. temp. Paschali cum sequent. responsorijs. Quod si lectæ fuerint in die Festo legantur hac die sequẽt. Lect. **Et licet nos, &c.** positæ infrà in 3. die.

℟. iv. Lux perpetua lucebit sanctis tuis Dñe, *Et æternitas temporũ, alleluia, allel. ℣. Lætitia sẽpiterna erit super capita eorũ: gaudium, & exultationem obtinebunt. Et æternitas.

℟. v. In seruis suis, all. *Consolabitur Deus, allel. ℣. Judicabit Dñs populũ suum, & in seruis suis. Consolabitur.

℟. vj. Filiæ Ierusalem venite, & videte Martyres cũ coronis, quibus coronauit eos Dominus, *In die solemnitatis, & lætitiæ, alleluia.

℣. Quoniam confortauit seras portarum tuarum, benedixit filios tuos in te. In die. Gloria Patri. In die.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

Si sequentes tres Lect. lectæ fuerint in ij. die, legantur hodie Lect. vt in iv. die infrà. **Quibus ergo, &c.**

De Serm. S. Ambrosij Episcopi.

Lectio iv.

ET licet nos in resolutione corporis mortis vmbra circumdet, tamen gressus suos vita non deserit, sed inter ipsas medias inferni leges incunctanter Christi virtutibus ambulamus. Vnde ait Sanctus Propheta. Nam & si ambulauero in medio vmbræ mortis, non timebo mala, quoniam tu mecum es. Quod manifestius Dominus ait de fideli, dicens: qui credit in me, non morietur in æternum: & licet moriatur, viuet.

℟. Lux perpetua. vt sup. Lect. v.

ERgo fratres cum Sãctis martyribus Paschæ Dñi gloriam conferamus, cõferamus inquam; & licet melius nouerint omnia, tamẽ nos illis prædicemus, quemadmodũ de sepulchri gremio resurrexit ad superos. Illi nobis reuelent, quo pacto de inferni profundo remeauerit ad sepulchrũ. Notum, inquam, nobis faciant, quemadmodum in examine iã corpus, & frigidũ, sese calor insinuauerit, spiritus ingesserit, sanguis infuderit, & gelatas humore venas pristino frigori pulsus agitauerit.

℟. In seruis. vt sup. Lectio vj.

NOtum, inquam, nobis faciant, quemadmodum organũ corporis dissipatum, in priorem statum neruorum rursus coaptauerit resoluta compago, harmoniam viscerum iam silentem in veterem concentum spiritus viuificans animauerit. Sacerdotes ergo prædicent, quæ Saluator post resurrectionem mirabilia gessit ad superos; martyres reuelent, quanta in ipsa morte refrigeria operatus sit in defunctis.

℟. Filiæ Ierusalem. vt supra.

QVARTA DIE.

In secundo Nocturno.

Leg unt. tres Lect. S. Cypriani. Quibus

bus ego vos laudibus, &c. Quæ habentur in Breuiario in Communi Martyr. temp. Pasch. Quod si lectæ fuerint in die festo, pro hac die, & reliq. totius Octauæ sumantur Lectiones de Octauis Comm. vnius vel plur. Mart. extra tempus Pasch.

INFRA OCTAVAM MARTYRUM, TEMPORE Paschali.

Homilia in Euang. Ioann. cap. 15.
Ego sum vitis vera, &c.

In die festo habentur Lect. de Hom. S. August. Iste locus Euāgelicus, &c. in Breu. de Comm. Mart. tēp. Pasch.

SECVNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij. *Cap. 15.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Ego sum vitis vera, & Pater meus agricola est. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.
Tract. 80. in Ioan. sub med.

DEnique cum de Patre, tamquā de agricola dixisset, quod infructuosos palmites tollat, fructuosos autem purget, vt plus afferāt fructus: continuò etiam se ipsum mundatorem palmitum ostendens. Iam vos, inquit, mundi estis propter sermonē, quem locutus sum vobis. Ecce, & ipse mundator est palmitum, quod est agricolæ, nō vitis, officium, qui etiam palmites operarios suos fecit: nam etsi non dant incrementum, impēdunt tamen aliquod adiumentum, sed non de suo, quia sine me, inquit, nihil potestis facere.

℟. Ego sum vitis vera, & vos palmites: * Qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum, alleluia, alleluia. ℣. Sicut dilexit me pater, & ego dilexi vos. Qui.

Lectio viij.

AVdi etiam ipsos confitentes: Quid autem est Apollo? Quid autem Paulus? Ministri, per quos credidisti, & vnicuique sicut Dominus dedit. Ego plantaui, Apollo rigauit: & hoc ergo sicut vnicuique Dominus dedit, non itaque de suo; Iam verò quod sequitur, sed Deus incrementum dedit: non per illos, sed per seipsum facit. Excedit hoc humanam humilitatem, excedit angelicam sublimitatem: nec omninò pertinet, nisi ad agricolam Trinitatem.

℟. Candidi facti sunt Nazaræi eius, alleluia, splendorem Deo dederunt, alleluia: * Et sicut lac coagulati sunt, alleluia, alleluia. ℣. Candidiores niue, nitidiores lacte, rubicūdiores ebore antiquo, sapphiro pulchriores. Et sicut. Gloria. Et sicut. Lectio ix.

IAm vos mundi estis, mundi scilicet, atque mundandi. Neque enim nisi mundi essent, fructum ferre potuissent, & tamen omnem, qui fert fructum, purgat agricola, vt fructus plus afferat. Fert fructum, quia mundus est; atque vt plus afferat, purgatur adhuc. Quis enim est in hac vita sic mundus, vt non sit magis, magisque mundandus? Vbi si dixerimus, quia peccatum non habemus, nos ipsos seducimus, & veritas in nobis non est. Mundet itaque mundos, hoc est fructuosos: vt tanto sint fructuosiores, quanto fuerint mundiores. Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij.

IN illo tēpore: Dixit Iesus discipulis suis: Ego sum vitis vera, & Pater meus agricola est. Et reliqua.

De

De Homilia S. Augustini Episcopi.

QVare non ait, mundi estis propter baptismum, quo loti estis, sed ait: propter verbum, quod locutus sum vobis: nisi quia & in qua verbum mundat? Detrahe verbum, & quid est aqua, nisi aqua? Accedit verbum ad elementum, & fit sacramentum etiam ipsum, tamquam visibile verbum. Nam & hoc vtique dixerat, quando pedes discipulis lauit; Qui lotus est nō indiget vt pedes lauet, sed est mundus totus: Vnde ista tanta virtus aquæ, vt corpus tangat, & cor abluat: nisi faciente verbo; non quia dicitur, sed quia creditur.

℟. Ego sum. 138.

Lectio viij.

NAm & in ipso verbo aliud est sonus transiens, aliud virtus manens. Hoc est verbum fidei, quod prędicamus, ait Apostolus. Vnde in Actibus Apostolorum legitur: Fide mundans corda eorum. Christus quippe nobiscum vitis, cum Patre agricola dilexit Ecclesiam, & se ipsum tradidit pro ea. Lege Apostolum, & vide quod adiungat: Vt eum sanctificaret, inquit, mundans eam lauacro aquæ in verbo.

℟. Candidi. 138.

Lectio ix.

MVndatio igitur nequaquam fluxo, & labili tribueretur elemento, nisi adderetur in verbo. Hoc verbum fidei tantum valet in Ecclesia Dei, vt per ipsam credentem, offerentem, benedicentem, tingentem, etiam tantilum mundet infantem: quamuis nondum valentem corde credere ad iustitiam, & ore confiteri ad salutem. Totum hoc fit per verbum, de quo Dominus ait: Iam vos mundi estis, propter verbum, quod locutus sum vobis. Te Deum.

QVARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Ioannem. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Ego sum vitis vera, & Pater meus agricola est. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract.18. in Ioan.

VItem se dixit esse Iesus, & discipulos suos palmites, & agricolam patrem: vnde iam pridem, sicut potuimus, disputatum est. In hac autem lectione, cùm adhuc de se ipso, qui est vitis, & de suis palmitibus, hoc est discipulis loquetur. Manete, inquit, in me, & ego in vobis. Non eo modo illi in ipso, sicut ipse in illis. Vtrumque autem prodest non ipsi, sed illis. Ita quippe in vite sunt palmites, vt viti non conferant, sed inde accipiant, vnde viuant, ita verò vitis est in palmitibus, vt vitale alimentum subministret eis, non sumat ab eis. ℟. Ego sum. 138.

Lectio viij.

AC per hoc, & manentem in se habere Christum, & manere in Christo, discipulis prodest vtrumque non Christo. Nam præciso palmite potest de viua radice alius pullulare, qui autem præcisus est, sine radice non potest viuere. Denique adiungit, & dicit. Sicut palmes non potest ferre fructum à semetipso, nisi māserit in vite, sic nec vos, nisi in me manseritis. Magna gratiæ commendatio, fratres mei. Corda instruit humilium, ora obstruit superborum.

℟. Candidi. 138. Lectio ix.

ECce cui si audent, respondeant, qui ignorantes Dei iustitiam, & suam volentes constituere, iustitiæ Dei non subiecti. Ecce cui respondeant, sibi placentes, & ad bona opera facienda Deum sibi necessarium non

non putantes; Nonnè huic resistunt veritati, homines mēte corrupti, reprobi circa fidem, qui respondent, & loquuntur iniquitatem dicentes: A Deo habemus, quòd homines sumus à nobis ipsis autem, quòd iusti sumus? Hæc sunt inania præsumptionis vestræ. Sed quid vobis sequatur, videte, & non est in vobis vllus sensus, horrete. Qui enim à semetipso se fructum existimat ferre, in vite non est: qui in vite non est, in Christo non est. Te Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Ego sum vitis vera: & Pater meus agricola est. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. 81. in Ioan. sub med.

NE quisquam putaret saltē paruum aliquem fructum posse à semetipso palmitem ferre, cum dixisset, Hic fert fructum multum; non ait: Quia sine me parum potestis facere, sed: Nihil potestis facere. Siue ergo parum, siue multum, sine illo fieri non potest, sine quo nihil fieri potest: quia etsi parum attulerit palmes, Eum purgat agricola, vt plus afferat. Tamen nisi in vite manserit, & vixerit de radice, quantumlibet fructum à semetipso non potest ferre. Quamuis autem Christus vitis non esset: nisi homo esset: tamen istam gratiam palmitibus nō præberet, nisi etiam Deus esset.

℟. Ego sum. 138.

Lectio viij.

VErùm quia ita sine ista gratia non potest viui, vt & mors in potestate sit liberi arbitrij: Si quis in me, inquit, non manserit, mittetur foras sicut palmes, & arescet, & colligent eum, & in ignem mittent, & ardet. Ligna itaque vitis tantò sunt cōtēptibiliora, si in vite non manserint, quantò gloriosiora, si manserint. Deniq; sicut de his, etiam per Ezechielem Prophetam Dominus dicit: Præcisa nullis agricolarum vsibus prosunt, nullis fabrilibus operibus deputantur. Vnum de duobus palmiti cōgruit, aut vitis, aut ignis: si in vite nō est, in igne erit: vt ergo in igne non sit, in vite sit.

℟. Candidi. 138. Lectio ix.

SI manseritis in me, inquit, & verba mea in vobis manserint: quodcumque volueritis petetis, & fiet vobis. Manendo quippe in Christo, quid velle possunt, nisi quod conuenit Christo? Quid velle possunt manendo in Saluatore, nisi quod non est alienum à salute. Aliud quippe volumus, quia sumus in Christo, & aliud volumus, quia sumus adhuc in hoc sæculo. De mansione namque huius sæculi nobis aliquando subrepit, vt hoc petamus, quod nobis non expedire nescimus. Sed absit, vt fiat nobis, si manemus in Christo, qui non facit, quando petimus, nisi quod expedit nobis.

Te Deum laudamus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij.

IN illo tēpore: Dixit Iesus discipulis suis: Ego sum vitis vera, & Pater meus agricola est. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

MAnentes ergo in eo cùm verba eius in nobis manent, quodcumque voluerimus petimus, & fiet nobis. Quia si petimus, & non fiet, non hoc petimus, quod habet mansio in eo, nec quod habent verba eius, quæ manent in nobis: sed quod ha-

habet infirmitas, & cupiditas carnis, quæ non eſt in eo, & in qua non manent verba eius. Nam vtique ad verba eius pertinet oratio illa quam docuit: vbi dicimus; Pater noſter, qui es in cœlis.

℞. Ego ſum. 138. Lectio viij.

AB huius orationis verbis, & sẽſibus non recedamus petitionibus noſtris, & quidquid petierimus fiet nobis. Tunc enim dicenda ſunt verba eius in nobis manere, quando facimus quæ præcepit, & diligimus, quæ promiſit; quando autẽ verba eius manent in memoria, nec inueniuntur in vita, non computatur palmes in vite, quia vitam nõ attrahit ex radice.

℞. Candidi. 138.

Lectio ix.

AD hanc differentiã valet quod ſcriptum eſt, Et memoria retinentibus mandata eius, vt faciant ea: multi enim memoria retinent, & contemnunt, vel etiam derident, & oppugnant ea. In his verba Chriſti non manent, qui tangunt quodammodo, non cohærent; & ideò illis non erunt in beneficium, ſed in teſtimonium. Et quia ſic inſunt eis, vt non maneat in eis, ad hoc tenentur ab eis, vt iudicentur ex eis.

Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Euangelij ſecundùm Ioannem. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Ieſus diſcipulis ſuis: Ego ſum vitis vera, & Pater meus agricola eſt. Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chryſoſtomi.

Ex Hom. 75. in Ioan.

EGo ſum vitis, vos palmites: quid vult hæc parabola ſignificare? quòd qui non vacat doctrinæ, viuere non poteſt, & quòd futura ſigna Chriſti virtute proueniunt. Pater meus agricola eſt? quid? auxilio indiget Filius? Abſit: neque ſic intelligitur. Vide, quàm diligenter hanc parabolam exequitur: non enim radici, ſed palmitibus agricolæ curam conferre dicit. Radicis autem non alia cauſa hic meminit, quam vt diſcerent, ſine ipſius potentia nihil fieri poſſe: & quod ita ipſi fide vniendi ſunt, vt palmes viti.

℞. Ego ſum. 138.

Lectio viij.

OMnem palmitem in me non ferentem fructum, tollet eum Pater: Hic ſignat vitam, oſtendens, ſine operibus neminem in ipſo eſſe poſſe: & omnem, qui fert fructum, purgabit; ideſt, incitabit ad virtutis curam. Atqui radix circumfoſſione, & cultu primùm indiget; ſed nihil de ea nunc dicit, ſed de palmitibus: ſibi ipſi ſe ſufficere oſtendens. Diſcipuli autem multa præceptoris cura indigent, etiãſi ſtudioſi ſint, ideò inquit, omnem, qui fructum fert, purgabit eum, qui fructum non facit, non poteſt eſſe in vite: qui fructum fert, eum reddet fœcundiorem.

℞. Candidi. 138.

Lectio ix.

DIcet aliquis: purgare palmitem, incidere eſt, vt fæcundiorem faciat: vnde oſtendit tentationibus effici fortiores: inde, ne de quibus dicat, interrogent, & iterum ſolicitarentur, inquit. Iam vos mundi eſtis propter ſermonem, quem locutus ſum vobis. Vides qualem ſe palmitum curatorem profiteatur? Ego vos purgaui, inquit. Atqui ſuperiùs hoc Patris officium oſtendit: ſed nulla eſt inter Patrem, & Filium differentia; iam veſtra opus eſt diligentia.

Te Deum laudamus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Ioannem. Lectio vii.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Ego sum vitis vera, & Pater meus agricola est. Et reliqua.

Homilia S. Cyrilli Episcopi Alex.

Lib.10.& 14.in Ioan.

EA de causa vitem se appellasse manifestè Dominus ostendit, vt quasi oculis hoc exemplo cerneremus manentes in eo vt palmites; ex vite, humore tracto, spiritualem posse fructum afferre. Resilientes verò ab eo, vel quia in fide, vel quia in seruatione mandati deficiant, non modo nihil fructus producturos, sed æternum etiam ignem passuros, qui enim à pietate, vel charitate Christi decidit, suppliciis seipsum tradit, sicut recisus palmes ad nihil aliud, quàm ad ignem vtilis est.

℟. Ego sum. 138. Lectio viij.

RAdicem supernæ beneuolentię, ac firmamentum esse ait; si quasi spiritale depositum, euangelicæ disciplinę dogmata, & mandata seruarint: seruantibus autem sine mora petita bona pollicetur affutura: si manseritis inquit in me, & verba mea in vobis manserint, quodcumque volueritis, & petetis, & fiet vobis. Fieri enim potest, vt in Christo maneas, & verba eius in te non habeas. Duplex enim via est, per fidem, & charitatem, propter quam mandata seruantur.

℟. Candidi. 138. Lectio ix.

QVæ cùm ita sit, qui verbis nudis Christum confitentur, sed mandatorum obseruatione, idest, charitate ad perfectionem non conformantur; quamuis Christo fide inhæreant, inque eo hac ratione maneant, verba tamen eius non habent: non obliti quidem illi prædicationis euangelicæ, sed illecebris voluptatū capti spiritus gratiam abiiciūt. Quare oportet ad fidem opera charitatis accedere: nam, qui sic facit, is & in Christo per fidem manet, & in corde suo verba eius conseruat, vt in Psalmis dicitur: In corde meo abscondi eloquia tua, vt non peccem tibi.

Te Deum.

INFRA OCTAVAM MART. TEMPORE PASCH.

Homilia in Euang. Ioan. cap.15.

Ego sum vitis, vos palmites,

In die festo habentur tres lect. hom. S. Augustini Ne quisquā putaret, &c. vt in Breuiar. de Communi martyr. temp. Paschali.

SECVNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Ioannem. Lectio vij. *Cap.15.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Ego sum vitis, vos palmites: qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis facere. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract.80. in Ioann.

MAnentes ergo in eo cùm verba eius in nobis manent quodcumque voluerimus petimus, & fiet nobis. Quia si petimus, & non fiet, non hoc petimus, quod habet mansio in eo, nec quod habent verba eius, quæ manent in nobis: sed quod habet infirmitas, & cupiditas carnis, quæ non est in eo, & in qua non manent verba eius. Nam vtique ad verba eius pertinet oratio illa, quam docuit: vbi dicimus; Pater noster, qui es in cœlis.

℟. Ego sum. 138.

Le-

Lectio viij.

AB huius orationis verbis, & sẽsibus non recedamus petitionibus nostris, & quidquid petierimus fiet nobis. Tunc enim dicenda sunt verba eius in nobis manere, quando facimus quæ pręcepit, & diligimus, quæ promisit; quando autẽ verba eius manent in memoria, nec inueniuntur in vita, non computatur palmes in vite, quia vitam nõ attrahit ex radice. ℞. Candidi. 138.

Lectio ix.

AD hanc differentiã valet quod scriptum est, Et memoria retinentibus mandata eius, vt faciant ea: multi enim memoria retinent, & cõtemnunt, vel etiam derident, & oppugnant ea. In his verba Christi non manent, qui tangunt quodammodo, non cohærent; & ideò illis non erunt in beneficium, sed in testimonium, & quia sic insunt eis, vt non maneat in eis, ad hoc tenentur ab eis, vt iudicentur ex eis. Te Deum.

TERTIA DIE

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Ego sum vitis, vos palmites: qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis facere. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. 82. in Ioann.

IN hoc inquit, glorificatus est Pater meus, vt fructum plurimũ afferatis, & efficiamini mei discipuli. Siue glorificatus, siue clarificatus dicatur, ex vno Græco verbo vtrumque translatum est. Doxa enim quæ Græcè dicitur. Latinè Gloria est. Hæc est ad Deum gloria, qua glorificatur non homo, sed Deus: si non ex operibus, sed ex fide iustificatur, vt ex Deo ille sit, quòd etiam benè operatur, quoniam palmes, sicut iam superiùs dixi, non potest ferre fructum à semetipso. Vnde & alibi, cùm dixisset, Sic luceat lumen vestrum coram hominibus, vt videant opera vestra bona: ne à semetipsis putarent esse bona opera sua, mox addidit, Et glorificent Patrem vestrum, qui in cœlis est. ℞. Ego sum. 138.

Lectio viij.

MAnete, inquit, in dilectione mea. Quomodo manebimus? Audi, quid sequitur: Si præcepta mea, inquit, seruaueritis, manebitis in dilectione mea. Dilectio facit pręcepta seruare, an præcepta seruata faciunt dilectionem? Sed quis ambigat, quod dilectio præcedit? Vnde enim præcepta seruet, non habet, qui non diligit. Quod ergo ait, Si pręcepta mea seruaueritis, manebitis in dilectione mea; ostendit, non vnde dilectio generetur, sed vnde monstretur. ℞. Candidi. 138.

Lectio ix.

QVamuis, quod ait, Manete in dilectione mea, non apparet quam dixerit dilectionem, vtrùm, qua eum diligimus, an qua ipse diligit nos: sed ex verbo superiore dignoscitur. Dixerat quippe, & ego dilexi vos: cui verbo continuò subiunxit, Manete in dilectione mea: illa ergo: quia dilexit eos. Quid est ergo, manete in dilectione mea, nisi manete in gratia mea? Et quid est, si pręcepta mea seruaueritis, manebitis in dilectione mea: nisi, ex hoc scietis, quòd in dilectione mea, qua vos diligo, manebitis, si præcepta mea seruabitis? Non ergo, vt vos diligat, prius eius præcepta seruamus: sed nisi nos diligat, præcepta eius seruare non possumus. Te Deum.

QVAR-

QVARTA DIE.
In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Ego sũ vitis, vos palmites: qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis facere. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.
Tract.83.in Ioan.

AVdistis, charissimi, Dominum dicentem discipulis suis: Hæc locutus sum vobis, vt gaudium meũ in vobis sit, & gaudium vestrum impleatur. Quid est gaudium Christi in nobis, nisi quod dignatur gaudere de nobis? Et quid est gaudium nostrum, quod dicit implendum, nisi eius habere consortium? Propter quod beato Petro dixerat: Si non lauero te, nõ habebis partem mecum. Gaudium ergo eius in nobis gratia est, quam præstitit nobis: & ipse est gaudium nostrum. Sed de hac ille etiã ex æternitate gaudebat, quando nos elegit ante constitutionem mundi.

℟. Ego sum. 138. Lectio viij.

NEc rectè possumus dicere, quòd gaudium eius plenum nõ erat: non enim Deus imperfectè aliquando gaudebat. Sed illud eius gaudium in nobis non erat: quia nec nos, in quibus esse posset, iam eramus, nec quando esse cœpimus, cum illo esse cępimus. Gaudium igitur eius de salute nostra, quod in illo semper fuit, cum præsciuit, & prædestinauit nos, cœpit esse in nobis, quando vocauit nos: & hoc gaudium meritò nostrũ dicimus, quò & nos beati futuri sumus: sed hoc gaudium nostrum crescit, & proficit, & ad suam perfectionem perseuerando pertendit: Ergo inchoatur in fide renascentium, implebitur in præmio resurgentium.

℟. Candidi. 138. Lectio ix.

ECce vnde dictum existimo, Hæc locutus sum vobis, vt & gaudium meum in vobis sit, & gaudium vestrum impleatur. In vobis sit meũ, impleatur vestrũ. Semper enim erat meum plenum, & antequam vocaremini, cum vocandi à me præsciremini, sed fit, & in vobis, cũ hoc efficimini, quod præsciui de vobis. Impleatur autem vestrum: quia beati eritis, quod nondum estis, sicut creati estis, qui non fuistis. Te Deum.

QVINTA DIE.
In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Ego sum vitis, vos palmites: qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis facere. Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.
Ex Hom.75. in Ioan.

QVid vult hęc parabola significare? quòd qui non vacat doctrinæ, viuere non potest, & quòd futura signa Christi virtute proueniunt. Pater meus agricola est: quid? auxilia indiget Filius? Absit: neque sic intelligitur. Vide quàm diligenter hanc parabolam exequitur: non enim radici, sed palmitibus agricolæ curam conferre dicit. Radicis autem non alia causa hic meminit, quàm vt discerent, sine ipsius potentia nihil fieri posse: & quòd ita ipsi fide vniendi sunt, vt palmes viti. ℟. Ego sum. 138.

Lectio viij.

OMnem palmitem in me non ferentem fructum, tollet eum pater: Hic signat vitam, ostendens; sine operibus neminẽ in ipso esse posse: & omnem, qui fert fructum, purgabit; idest, incitabit ad virtutis curam. Atqui radix circũfossione, & cultui primum

mum indiget: sed nihil de ea nunc dicit, sed de palmitibus, sibi ipsi se sufficere ostendens. Discipuli autẽ multa præceptoris cura indigent, etiam si studiosi sint, ideò inquit omnis, qui fructum fert, purgabit eum; qui fructũ non facit, non potest esse in vite: qui fructum fert, eum reddet fęcundiorem. ℟. Candidi. 138.

Lectio ix.

DIcet aliquis; purgare palmitẽ, incidere est, vt fęcundiorem faciat: vnde ostendit tentationibus effici fortiores: inde, ne de quibus dicat interrogent, & iterùm sollicitarentur inquit: Iam vos mundi estis propter sermonem, quem locutus sum vobis. Vides, qualem se palmitum curatorem profiteatur? Ego vos purgaui, inquit. Atqui superius hoc patris officium ostendit, sed nulla est inter Patrem, & Filium differentia: iam vestra opus est diligentia.

Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Ego sũ vitis, vos palmites: qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis facere. Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

COnsidera quanta eos auctoritate alloquatur. Non enim dixit: manete in dilectione Patris, sed mea: inde ne dicerent: Quando nos omnibus inimicos reddidisti, tunc nos dimittis, tunc discedis, hoc negat, sed ita eis, modò velint, conglutinari dicit, vt palmes viti; rursusque in fiducia hac pigriores ne redderẽtur, non duraturum bonum dixit: si id negligerent: & ne, si ad seipsum omnia referret, promptiores ad casum redderet, inquit; In hoc clarificatus est Pater, semper enim & suam & patris in eos dilectionem ostendit. ℟. Ego sum. 138.

Lectio viij.

NOn ergo Iudæorum res gloria patris erat, sed quæ ipsi erant accepturi. Inde ne dicerent; Patrias traditiones reliquimus, & tunc omnium nudi deserimur: In me, inquit, respice; diligit me Pater, & tamen hæc mihi subeunda proponuntur. Non igitur ego vos, quia non diligã, in præsentia relinquo, nam, si ego morior, nec tamen propterea non amari à Patre coniecturã facio: neque vos perturbari oportet, si in dilectione mea manebitis, nihil vobis horum nocere poterit.

℟. Candidi. 138. Lectio ix.

MAgnum namque & insuperabile quiddam dilectio est, quæ non nudis verbis, sed re ostendenda est: ipse inimicos reconciliauit, nos in amore perstemus: ipse incepit, nos saltem prosequamur: ipse non sui commodi gratia, nullius enim eget; nos saltem ad nostram vtilitatem diligamus: ipse inimicos, nos saltem amicos amore prosequamur & econtrario facimus.

Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Ego sum vitis, vos palmites: qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis facere. Et reliqua.

Homil. S. Cyrilli Episcopi Alexandr.

Lib. 10. cap. 14. in Ioann.

EA de causa vitem se appellasse manifestè Dominus ostendit, vt quasi oculis hoc exẽplo cerneremus ma-

manentes in eo vt palmites, ex vite humore tracto, spiritalem posse fructum afferre. Resilientes verò ab eo, vel quia in fide, vel quia in seruatione mandati deficiant, non modò nihil fructus producturos, sed ęternum etiam ignem passuros; qui enim à pietate, vel charitate Christi decidit, supplicijs seipsum tradit, sicut decisus palmes ad nihil aliud, quàm ad ignem vtilis est.

℞. Ego sum. 138. Lectio viij.

RAdicem supernæ beneuolentiæ, ac firmamentum esse ait; si quasi spiritale depositum, euangelicæ disciplinæ dogmata, & mandata seruarint: seruantibus autem sine mora petita bona pollicetur affutura; si manseritis, inquit, in me, & verba mea in vobis manserint, quodcumque volueritis petetis, & fiet vobis: Fieri enim potest, vt in Christo maneas, & verba eius in te non habeas. Duplex enim via est, per fidem, & per charitatem, propter quam mandata seruantur.

℞. Candidi. 138.

Lectio ix.

QVæ cùm ita sint, qui verbis nudis Christum confitentur, sed mandatorum obseruatione, id est, charitate ad perfectionem non conformantur; quamuis Christo fide inhæreant, inque eo hac ratione maneant, verba tamen eius non habent: non obliti quidem illi prædicationis euangelicæ, sed illecebris voluptatum capti spiritus gratiam abijciunt. Quare oportet ad fidem opera charitatis accedere: nam qui sic facit, is & in Christo per fidem manet, & in corde suo verba eius conseruat, vt in Psalmis dicitur: In corde meo abscondi eloquia tua, vt non peccem tibi.

Te Deum laudamus.

IN DIE OCTAVA:

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij.

IN illo tempore; Dixit Iesus discipulis suis: Ego sum vitis, vos palmites: qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis facere. Et reliqua.

De Homilia Sancti Cyrilli Episcopi Alexandrini.

COnsideratius videamus quid est quod his verbis: vt gaudium meum in vobis sit, Christus significauit. Duplex igitur esse mihi sensus videtur; aut enim nihil curiosius hic locus affert, sed hoc planè dicit, vt gaudium in me habeatis, & sic ipsi quoque gaudeatis, supernæ beatitudinis, atque gloriæ magnitudinem intelligentes. Alius est, in quo altius quiddam latet, quod enodare non recusabimus. Quid igitur illud est; aut quid significat, vt gaudium meum in vobis sit?

℞. Ego sum. 138. Lectio viij.

HOmo factus vnigenitus Dei Filius absque peccato omnia sustinuit, quæ Iudæorum excogitare peruicacia potuit: nec vmquam sputis dedecoratus; verbis derisus, verberibus cæsus, & tandem patibulo affixus vllo mœrore affectus fuit, sed decenti semper ipse gaudio plenus (quoniam voluntatem patris consummari videbat, & homines hinc salutem habituros non ignorabat) illa opprobria delicias esse putabat. Exultauit enim spiritu instante iam cruciatu, & dixit: Confiteor tibi Pater, Domine cœli, & terræ, quia occultasti hæc à sapientibus, & prudentibus, & reuelasti ea paruulis.

℞. Candidi. 138.

Le-

Lectio ix.

QVis ergo dubitabit, delicias illi fuisse salutem hominum? hanc enim voluntatem patris appellat: Hæc, inquit, vobis locutus sum, vt gaudium meum in vobis sit: idest, vt illis solummodò lætari rebus velitis, quibus ego gaudeo. Sic enim fortes ad certamina eritis, & spe saluandorum hominum pericula libenter subibitis, non parum gaudentes: quoniam voluntas patris, qui vult omnes ad cognitionem veritatis venire, pro virili parte vestra perficietur. Hanc ego elegi lætitiam, hanc etiam si vos habebitis, sincero, ac integro efficiemini gaudio.

Te Deum.

INFRA OCTAVAM MARTYRVM, TEMPORE Paschali.

Homilia in Euangel.Matth. cap.16. Plorabitis, & flebitis, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Ioannem. Lectio vij. *Cap.16.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis: quia plorabitis, & flebitis vos, mundus autem gaudebit. Et reliqua.

Homilia S.Ioannis Chrysostomi.

Homil.78.in Ioann.

VT ostenderet post tristitiam gaudium secuturum, naturale adducit exemplum.Mulier,cùm parit,tristitiam habet: qua parabola in calamitatibus prophetæ vsi sunt: quasi dicat. Dolores capietis, sed quales partus,qui lætitiæ causa sunt. Simul, & resurrectionem confirmat, indicans abitum suum perinde esse, ac si ex vtero matris in lucem prodeat? quasi dicat: Nolite admirari, si per hanc tristitiam ad optima vos ducam, nam & mater in pariendo sic per tristitiam transit.

℞.Ego sum. 138. Lectio viii.

SIgnificat autem hic, & mysteriũ quoddam, quod mortis dolores soluerit, & nouum hominem regenerari fecerit. Neque dixit tantùm tristitiam transituram, sed magnitudine lętitię succedente,nihil eius penitus remansurum, ita erit Sanctis. Atqui nō propterea gaudet mulier, quia venit homo in mundum, sed quòd filium peperit. Nam,si id esset, nihil prohiberet, quin, quæ non pariunt, alijs parientibus gauderent.

℞.Candidi. 138. Lectio ix.

QVa ergo gratia sic inquit? quia ad hoc solum adduxit exemplum,vt post breuẽ tristitiam perpetuum gaudium secuturum, & se ad vitam transferri, & magnum malorum lucrum ostenderet. Et non dixit,peperit filium:sed,quia venit homo in mundum, vbi suam significat resurrectionem, & non morti illi, sed regno parturiendum. Ideò non dixit, quia natus est filius,sed homo. Et vos nunc quidem tristitiam habetis: iterùm autem videbo vos, & gaudebit cor vestrum: inde, quòd non amplius morietur, inquit: & gaudium vestrum nemo tollet à vobis. Te Deum.

Infra Octau.legatur Euangelium in Missa,& Offic. Ego sum vitis vera cum suis Homil. suprà. 138.

In die verò Oct. vt in die Festo.

INFRA OCTAVAM PLVRIMORVM MART. SECVNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Ex Epist. Sancti Cypriani Episcopi, & Mart. ad Martyres.

Ex Epist. 25. Lectio iv.

IMposuerunt compedes pedibus vestris, & membra felicia, ac Dei templa infamibus vinculis ligauerãt, quasi cum corpore ligetur & spiritus, aut aurum vestrum ferri contagione maculetur. Dicatis Deo hominibus, & fidem suam religiosa virtute testantibus ornaměta sunt ista, non vincula: nec Christianorum pedes ad infamiam copulant: sed clarificant ad coronam. O pedes feliciter vincti, qui non à fabro, sed à Domino resoluuntur. O pedes feliciter vincti, qui itinere salutari ad paradisum diriguntur. O pedes in sæculo ad præsens ligati, vt sint semper ad Dominum liberi.

℟. Sancti tui Domine mirabile cõcuti sunt iter, seruientes præceptis tuis: vt inuenirentur illęsi in aquis validis: *Terra apparuit arida, & in mari Rubro via sine impedimento. ℣. Quoniam percussit petram, & fluxerunt aquæ, & torrentes inundauerunt. Terra.

Lectio v.

QVis non libenter, & promptè calicem salutis accipiat? Quis nõ appetat gaudibundus, & lætus, in quo aliquid & ipse Domino suo retribuat? quis non pretiosam in cõspectu Dei mortem fortiter, & constanter excipiat, placiturus eius oculis, qui nos in congressione nominis sui desuper spectans, volentes comprobat, adiuuat dimicantes, vincentes coronat, retributione bonitatis, ac pietatis paternæ remunerans in nobis quicquid, ipse præstitit, & honorans quod ipse perfecit?

℟. Verbera carnificum non timuerunt sancti Dei, morientes pro Christi nomine; * Vt heredes fierent in domo domini. ℣. Tradiderunt corpora sua propter Deum ad supplicia. Vt hæredes.

Lectio vj.

QVis nũc vobis dilectissimi fratres, cõscientię victricis vigore quæ sublimitas animi? quæ in sensu exultãtia? qui triumphus in pectore? vnumquemq; vestrum stare ad promissum Dei præmium, de iudicij die esse securum? ambulare, captiuo quidě corpore; sed corde regnãte scire Christum secũ esse præsentem, gaudětem tolerantia seruorum suorum per vestigia, & vias suas ad regna æterna gradientium? Planè, quia nũc vobis in precibus efficacior sermo est, & ad impetrandum, quod petitur, facilior oratio est: petite impentius, & rogate, vt qui hìc charitatis, & pacis vinculo copulati stetimus, pariter in regnis cœlestibus gaudeamus. ℟. Tamquam aurum in fornace probauit electos Dominus, & quasi holocausti hostiam accepit illos: & in tempore erit respectus illorum: * Quoniam donum, & pax est electis Dei. ℣. Qui confidunt in illum, intelligent veritatem, & fideles in dilectione acquiescent illi. Quoniam. Gloria. Quoniam.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo Sancti Basilij Episcopi.

In Psalm. 115. Lectio iv.

RE vera pretiosa est mors sãctorũ eius, cũ videlicet anima per vitę istius curriculum expurgata, ab omni eluuie, & inquinamento carnis emancipata, ac libertati reddita, nullam in se retinens maculam, aut rugam, duris pro pietate agonibus exantlatis probata, insignita corona iustitiæ, perque hæc omnia admirabili decore virtutis interlucent Domino suo, atque omnium iudici se præsentarit, lapide omni pretioso rutilantior, Dei munere eam adepta claritatem, quonam pacto non cen-

censeri debet pretiosa hominis istius mors in conspectu Domini. ℟. Sancti tui. 148. Lectio v.

EXitus itaque Sanctorum virorũ è vitę istius stadio ne lugeamus, imò fletu magis prosequenda venit ipsa natiuitas,& ex vtero in hac vita proggressio: naturæ etenim necessitas prescripsit nobis,& sanxit carnalis generationis ingressum:contra, exitus,atque hinc emigratio pretiosa est, & illustris, neque interim omnium talis est, sed eorum, qui vitam hanc suam sanctè, & iustè traduxerunt; itaque pretiosa est mors, non item pretiosa natiuitas: nam teste Apostolo,seminatur in ignobilitate, surgit in gloria: seminatur in corruptione,surgit in incorruptione.

℟. Verbera.148. Lectio vj.

PRo legis Iudaicæ ritu,si qui moriebantur, horum morticinia habebantur abominationi; contra, mors si cuipiam irrogatur pro Christi nomine, pretiosæ censentur reliquiæ Sanctorum eius: in priori lege dicebatur Sacerdotibus,& Nazarẹis illud: Non contaminabitur super vllo mortuo: &, si quis tetigerit cadauer,immũdus erit, & hic lauabit vestimenta sua. Nunc è diuerso, Martyris ossa quisquis attigerit, ob gratiam corpori insidentem fit quatenus sanctificationis particeps; quare, pretiosa est in conspectu Domini mors Sanctorum eius.

℟. Tamquam aurum. 148.

QVARTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo Sancti Ambrosij Episcopi.

Sermo 77.6.ad Rom. Lectio iv.

EXemplo Martyrum didicimus Christo credere, didicimus cõtumelijs vitam æternam quærere, mortẽ didicimus non timere. Videte ergo quid martyribus debeamus, in quo alter tortus est,vt alius saluaretur. Alter carnificem pertulit, vt Christũ alter agnosceret.Alter morti addictus est,vt alius vita potiretur æterna:& ad postremũ Sanctus occisus est,vt peccator euaderet. Beati igitur martyres nec sibi vixerũt, nec sibi sũt mortui: exemplũ enim nobis reliquerunt, benè viuẽdo, conuersationis;tolerando fortiter, passionis.

℟. Sancti tui. 148. Lectio v.

NAm,ideò Dominus per totum mundum,diuersis in locis pati martyres voluit,vt tamquam idonei testes non præsenti quodam fidei exemplo suæ confessionis vrgerent, vt humana fragilitas, quæ prædicationi Dominicæ aditu longiore vix credit, vel præsenti oculorum martyrio crederet beatorum. Cuncti igitur martyres deuotissimè percolendi sunt: sed specialiter ij venerandi sunt à nobis, quorum reliquias possidemus: illi enim nos orationibus adiuuant, isti etiam adiuuant passione. Cum his autem nobis familiaritas est; semper enim nobiscum sunt, nobiscum morantur, hoc est, & in corpore nos viuentes custodiunt, & de corpore recedentes excipiunt.

℟. Verbera. 148. Lectio vj.

CVm sanctis ergo Martyribus quiescẽtes, euadimus inferi tenebras eorum proprijs meritis,attamen consocij sanctitate. Martyres enim inferni porta nõ possidet: quoniã eos paradisi regna suscipiũt. Nã videmus eos vtiq; iam regnare: cernimus enim ab ijs frequẽter obsessos ab immundissimis Dæmonibus homines liberari,ita vt cęlesti medicina & captiua anima de diaboli laqueis eruatur, & ipse diabolus vinculis igneis alligatus producatur de sua captiuitate captiuus, vt qui prædam

paulò antè ceperat, ipse subdatur in prædam. Hæc & alia potiora mirabilia per Sanctos fieri omnibus notum est, & ideò, fratres, veneremur eos in sæculo, quos defensores habere possumus in futuro.

℟. Tamquam. 148.

QVINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo Sancti Gregorij Nysseni.

In 40. mar. or. 2. post initium.

Lectio iv.

QVale in cœlestibus accidit miraculis, cùm serena, ac pura nocte stellarum decor alius per alium distinguitur, & ornatur, vnaquaque earum suum splēdorem ad communem ornatum cęli simul contribuente: tale erat Sāctorum spectaculum, verè, vt alicubi inquit Ezechiel Propheta, visio lampadarum inter se coeuntium, & quasi conuolutarum. Quàm pulchrum igitur tunc intuentibus erat spectaculum? pulchrum, inquam, ijs, qui pulchra, atque præclara contueri volunt: pulchrum angelis, pulchrum supra mundanis virtutibus: acerbum verò dæmonibus, & quotquot dæmonum cultum amplectabantur: homines, si modò homines dicendi, qui tanta magnitudine indolis excelluerunt, milites Christi, Sancti spiritus armigeri, fidei antesignani, turres diuinæ ciuitatis.

℟. Sancti tui. 148. Lectio v.

QVi omnem tormentorum pœnam, atque contumeliam, omnes terrores ingruentes, omnem minarum vim tamquam puerilem quādam amentiam deridebant: perinde ac si non corpora verberibus præberent, sed corporum vmbras: qui cum carne carnem deuicissent, & contemptus mortis, omnes tyrannorum terrores magnitudine animi superassent, humana conditione superiores visi sunt. O qui pręclarè corporeis trophæis excitati; qui peritiam bellandi in aciem aduersus diabolum instructam transtulerunt: non glacio manus armantes, neque clypeum ligneum objicientes, sed armaturam Dei sumentes, quam Prætor, & Dux Ecclesiæ, diuinus ille Apostolus describit, scutum, & loricam, & galeā, & gladium, ita tendebant aduersus copias aduersariorū.

℟. Verbera carnificum. 148.

Lectio vj.

DVx autem erat horum quidem cœlestis gratia; diaboli autem aciei, is, qui mortis imperium tenet. Locus eis aciei, nefariorum, & sanguinariorum tribunal erat: illic congressi decertabant, illi quidem minis pugnam lacessentes: hi verò per patientiam propulsantes, & resistentes. Ignis sub hæc intentabatur, & gladius, & barathrum, & quæcumque sunt alia nomina suppliciorum. Vna vox ad hæc omnia audiebatur, Christus, quem ore Sancti illi confitebantur: Hoc erat aduersariorum vulnus: hanc cuspidem aduersarij objiciebant: per hanc vocem in medio corde vulnus aduersarius accepit. Hic est lapis, qui per manum Dauidis funda emittebatur, qui à galea aduersarij, quò destinatus erat, non aberrauit: nam Christi confessio, boni militis funda existit: cadit inimicus, & caput amittit.

℟. Tamquam. 148.

SEXTA DIE.

In secundo Nocturno.

Tres Lect. Sancti Augustini. Quotiescumque fratres, &c. vt in Breuiar. de Communi plurim. Martyr. Quod si lectæ fuerint in die Festo, legantur sequentes.

Sermo Sancti Fulgentij Episcopi 50. *de Sanctis.* Lectio iv.

Quo,

QVoniam dies Sanctorum martyrum est, vnde potius aliquid delectet nos dicere, nisi de gloria ipsorum? Adiuuet nos Dominus martyrum. Audiuimus paulò antè beatum Apostolum prædicantem: Quis nos separabit à charitate Christi? Ista vox est martyrum; Tribulatio, an angustia, an persecutio, an fames, an nuditas, an periculum, an gladius? Sicut scriptum est, Propter te mortificamur tota die, deputati sumus vt oues occisionis. Sed in his omnibus superamus propter eum, qui dilexit nos. Hæc est vox martyrum, omnia tolerare, & de se nihil præsumere, illum diligere, qui glorificatur in suis; vt qui gloriatur, in Domino glorietur.

℟. Sancti tui. 148. Lectio v.

NOuerant, & illud, quod nos cātauimus paulò antè, Lætamini in Domino, & exultate iusti. Si iusti in Domino lętantur, iniusti verò nō nouerunt lætari, nisi in sæculo, sed ipsæ sunt primæ acies debellandæ, primò vincendæ sunt delectationes, & postea dolores. Quomodo potest superare mundum sæuientem, qui non potest superare blandientem? Blanditur hic mundus pollicendo honores, diuitias, voluptates: Minatur hic mundus intendendo dolores, egestates, humilitates. Qui non contemnit quod pollicetur, quomodo superare potest, quod minatur?

℟. Verbera. 148. Lectio vj.

MOdò elige, modò pugna, modò videamus, si non sine causa cantasti; Lætamini in Domino, & exultate iusti: modò videamus, si nō sine causa audisti, Quis nos separabit à charitate Christi? Equidem prętermisit omnia, quibus blanditur mundus, & te voluit commemorare, cui blanditur mundus. Quare? Quia certāmina martyrum prenunciabat, illa vtique certamina, vbi vicerūt persecutionem, famem, sitim, egestatem, ignominiam, & extremum timorē mortis, hostemque nouissimum. ℟. Tamquam. 148.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

Tres Lect. de Ser. S. Ioannis Chrys. Nemo est qui nesciat, &c. vt in Breuiar. de Cōi plur. Mart. Quòd si lectæ fuerint in die Festo, hac die legant. præcedens. Quoniam dies. supra.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

Sermo Sancti Fulgentij Episcopi.

Serm. 10. Lectio iv.

DElectat videre campos segetum aureis maturitatis calamis aristarum, delectabilius libet attendere campos ecclesiæ martyrum micantes, plātatos de vno cruore per Agni sanguinem innocentem. Segetes etenim sunt passiones martyrum, iuxta cursus aquarum rigari fontibus lacrymarum: nam sic modò beatus Dauid martyrum purpurata germina, & ante messores gaudiorum tamquam manceps secanti messoria, cythara decantabat; Qui seminant, inquit, in lacrymis, in gaudio metent. Vbi seminant in lacrymis, nisi iuxta arborem crucis, vbi est fons proximus Saluatoris?

℟. Sancti tui. 148. Lectio v.

INde de latere eius sanguinis guttæ stillarunt, & pluuia cruoris, & aquæ seminata est tolerantia confessorum. De ipso ligno virentis crucis iuxta fontem sanguinis plantata virginitas floruit castitatis: inde plantata martyrum tolerantia, cępit seminis sui germina colligere purpurata: nā vnde martyres tolerant, nisi per dominicam crucem? vnde martyres, in quorū cordibus lex Dei est,

maledictiones non timent hominũ, nisi quia Christus Dominus pertulit patiẽter improperia Iudæorum? Ista ergo seminatio sãguinis Christi fecit semina martyrum pullulare in campo matris ecclesiæ, & dicit Dauid: qui seminant in lacrymis in gaudio metent: euntes ibant, & flebant. ℟. Verbera. 148. Lectio v.

SIc perrexerunt, quomodo reuertuntur? non flentes, sed gaudentes: non adhuc seminantes, sed manipulos suos læta ceruice portantes. O germina, quæ non vrit flamma, quia iuxta flumen sunt vitreum in Ierusalem, & perpetuo virescunt flore immortalitatis vitæ æternæ. Nesciunt marcescere, quia non timuerũt pro iustitia flammis ardere, quia agnus deducet eos ad vitæ fontes aquarum, & delebit omnem lacrymam ab oculis eorum, & florebunt sicut lilium in medio Angelorum. ℟. Tamquam aurum. 148.

INFRA OCTAVAM PLVRIMORVM MARTYR.

Homilia in Euag. Lucæ. cap. 21.

Cùm audieritis prælia, &c.

In die festo habentur tres lect. hom. S. Greg. Dominus, ac Redẽpter, &c. in Breuiar. de Communi plur. mart.

SECVNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij. *Cap.* 21.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Cum audieritis prælia, & seditiones, nolite terreri: oportet primùm hęc fieri, sed nõdum statim finis. Et reliqua.

De Homilia S. Gregorij Papæ.

Ex homil. 35. in Luc.

OMnia, quæ ad vsum vitæ accepimus, ad vsum conuertimus culpę; sed cũcta, quæ ad vsum prauitatis inflexìmus, ad vsum nobis vertuntur vltionis. Tranquilitatẽ quippe humanæ pacis ad vsum vertimus vanæ securitatis: peregrinationẽ terræ pro habitatione diligimus patrię: salutem corporũ redigimus in vsum vitiorum. Ipsa serena blandimenta aeris ad amorẽ nobis seruire coegimus terrenę delectationis. Iure ergo restat, vt simul nos omnia feriãt, quę simul omnia vitijs nostris malè subacta seruiebant: vt quot prius in mundo incolumes habuimus gaudia, tot de ipso postmodum cogamur sentire tormenta. ℟. Propter testamentum Domini, & leges paternas sãcti Dei perstiterũt in amore fraternitatis: *Quia vnus fuit sẽper spiritus in eis, & vna fides. ℣. Ecce quàm bonum, & quàm iucundũ habitare fratres in vnum. Quia. Lectio viij.

QVia autem cuncta hæc non de iniustitia ferientis sunt, sed de merito mũdi patientis, facta prauorum hominum præmittuntur, cùm dicitur: Sed ante hęc omnia inijcient vobis manus suas. Ac si apertè dicat: Prius corda hominum, & post elementa turbantur, cùm rerum ordo confunditur, ex qua iam retributione veniat, demonstretur. Nam quãuis finis mundi ex ipso suo ordine pendeat, peruersiores tamen quosq; inueniens, quia dignè ruinis illius opprimantur, innotescit. ℟. Sãcti mei qui in carne positi, certamẽ habuistis: * Mercedem laboris ego reddam vobis. ℣. Venite benedicti Patris mei, percipite regnum. Mercedem. Gloria. Mercedem.

Sequẽs Resp. dicitur inf. Octa. plur. Mart. fratrum post Octauam Lect.

℟. Hæc est vera fraternitas, quæ nũquã potuit violari certamine: qui effuso sanguine secuti sunt Dominum: *Con.

*Contemnentes aulam regiam peruenerunt ad regna cœlestia.
℣. Ecce quàm bonum, & quàm iucundum habitare fratres in vnum. Contemnentes. Gloria Patri. Contemnentes.

Lectio ix.

SEd auditis tot terroribus turbari poterant infirmorum corda, atque ideò consolatio adiungitur, cùm protinus subinfertur: Ponite ergo in cordibus vestris, non præmeditari quemadmodum respondeatis. Ac si apertè membris suis infirmantibus dicat: Nolite terreri, nolite pertimescere, vos ad certamen acceditis, sed ego prælior; vos verba editis, sed ego sum qui loquor.

Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam.

Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Cùm audieritis prȩlia, & seditiones, nolite terreri: oportet primùm hæc fieri, sed nondum statim finis. Et reliqua.

De Homilia Sancti Gregorij Papæ.

SEquitur: Trademini autem à parentibus, & fratribus. Minorem dolorem mala ingerunt, quæ ab extraneis inferuntur. Plus verò in nobis ea tormenta sæuiunt, quæ ab illis patimur, de quorum mentibus præsumebamus: quia cum damno corporis, mala nos cruciāt amissæ charitatis. Hinc est enim, quòd de Iuda traditore suo, per Psalmistam, Dominus dicit: Homo pacis meȩ, in quo sperabam, & qui edebat panes meos, ampliauit aduersum me supplantationem. Ac si dicat: Transgressionem eius tantò grauius pertuli, quantò hanc ab eo, qui meus esse videbatur, sensi. ℟. Propter. 152.

Lectio viij.

OMnes ergo electi, quia summi capitis membra sunt, caput quoque suum in passione sequuntur, vt ipsos quoque aduersarios in sua morte sentiant, de quorum vita præsumebant, & tantò eius crescat merces operis, quantò eis virtutis lucrū proficit ex alienæ damno charitatis. Sed quia dura sunt quæ prædicuntur de afflictione mortis, protinus consolatio subditur de gaudio resurrectionis, cùm dicitur: Capillus de capite vestro non peribit.
℟. Sancti mei. 152.

Lectio ix.

SCimus, fratres, quia caro incisa dolet, capillus incisus non dolet. Ait ergo martyribus suis: Capillus de capite vestro non peribit. Videlicet apertè dicens: Cur timetis, ne pereat quod incisum dolet, quando & illud in vobis perire non potest, quod incisum non dolet? Sequitur: in patientia vestra possidebitis animas vestras. Idcircò possessio animæ in virtute patientiȩ ponitur: quia radix omnium, custosque virtutum patiētia est. Te Deum.

QVARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam.

Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Cùm audieritis prȩlia, & seditiones, nolite terreri: oportet primùm hæc fieri, sed nondum statim finis. Et reliqua.

De Homilia S. Gregorij Papæ.

PEr patientiam verò possidemus animas nostras: quia dum nobis ipsis dominari discimus, hoc ipsum incipimus possidere quod sumus. Patientia verò est, aliena mala æquanimiter perpeti, contra eum quoque, qui mala irrogat, nullo dolore morderi.

deri. Nam qui sic proximi mala portat, vt tamen tacitus doleat, & tempus dignæ retributionis quęrat, patientiam non exhibet, sed ostendit. Scriptum quippe est. Charitas patiens est, benigna est. Patiens est, vt aliena mala tolleret, benigna verò est, vt ipsos, etiã, quos portat, amet.

℟. Propter. 152. Lectio viij.

SEd quia natale martyrũ hodierna die colimus, fratres mei, nequaquam nos à virtute eorum patientię existimare extraneos debemus; Si enim, adiuuante nos Domino, virtutem patientiæ seruare contendimus, & in pace Ecclesię viuimus, & tamen martyrij palmam tenemus. Duo quippe sunt martyrij genera, vnum in mente, aliud in mente simul, & actione. Itaque esse martyres possumus, etiamsi nullo percutiẽtium ferro trucidemur. Mori quippe à persequente, martyrium in aperto opere est: ferre verò contumelias, odientem diligere, martyrium est in occulta cogitatione.

℟. Sancti mei. 152. Lectio ix.

PRobamus quotidie verum esse, quod ante nos dictum est: quia sancta Ecclesia electorũ floribus plena, habet in pace lilia, in bello rosas. Sciendum præterea est, quòd tribus modis virtus patiẽtię exerceri solet. Alia namque sunt, quæ à Deo; alia, quæ ab antiquo aduersario; alia, quæ à proximo sustinemus. A proximo namque persecutiones, damna, & contumelias: ab antiquo verò aduersario tentamenta; à Deo autem flagella toleramus. Te Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Cùm audieritis prælia, & seditiones, nolite terreri: oportet primùm hæc fieri, sed nondum statim finis. Et reliqua.

De Homilia S. Gregorij Papæ.

SEd in his omnibus tribus modis vigilanti oculo semetipsam debet mens circumspicere, ne contra mala proximi pertrahatur ad retributioné mali: ne contra tentamenta aduersarij seducatur ad delectationem, vel consensum delicti, ne contra flagella opificis ad excessum proruat murmurationis. Perfectè enim aduersarius vincitur, quando mens nostra, & inter tentamenta eius ad delectationem, atque consensum nõ traditur: & inter contumelias proximi custoditur ab odio: & inter flagella Dei compescitur à murmuratione. ℟. Propter. 152. Lect. viij.

NEc hæc agentes retribui nobis bona pręsentia requiramus: nã pro labore patientiæ, bona speranda sunt sequentis vitę, vt tunc pręmium nostri laboris incipiat, quãdo omnis iã labor funditus cessat. Vnde & per Psalmistam dicitur: Nõ in finem obliuio erit pauperis: patientia pauperum nõ peribit in finem. Quasi enim perijsse patientia pauperum cernitur, cùm nihil pro illa in hac vita humilibus recompensatur. Sed patientia pauperum in finem non peribit; quia tũc eius gloria percipitur, cum simul omnia laboriosa terminantur.

℟. Sancti. 52. Lectio ix.

SEruate ergo fratres in mentẽ patientiam, eamque, cùm res exigit, exercete in operatione. Nullum vestrum ad odiũ proximi contumeliosa verba commoueãt, nulla peiturarum rerũ damna perturbent. Si enim fixa mẽte mansura damna pertimescitis, damna rerũ transeuntium grauia non putatis: Si ęternę retributionis gloriam concupiscitis, de temporali

rali

rali iniuria non doletis. Tolerare ergo aduersarios vestros: sed vt fratres diligite, quos toleratis: Æterna præmia pro damnis temporalibus quærite. Nec quisquam vestrum suis se viribus hanc implere posse confidat: sed obtinet precibus, vt ipse, hanc qui imperat, præstet.

Te Deum laudamus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Cùm audieritis prælia, & seditiones nolite terreri: oportet primùm hæc fieri, sed nondum statim finis. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyt. *Lib.6. in Luca 21.*

CApillus de capite discipulorum Domini non peribit, quia non solùm fortia quæque gesta, vel dicta Sanctorum, de quibus dicitur: Dominus custodit omnia ossa eorum; sed & volatilis, vt ita dicam, ac tenuissima cogitationum fidelium superficies, quæ de occulta cordis radice, quasi de cerebro cæsaries exit, apud iustum iudicem conseruata digna mercede donabitur.

℟. Propter. 151. Lectio viij.

VNde rectè propheta, vt bonorum etiam cogitatuum merita Domino, quàm sint accepta, demonstret: & reliquiæ, inquit, cogitationum diem festum agent tibi, Vnde etiam Nazareni in lege tempore consecrationis commam nutrire iubentur, & nouacula super caput Samuel non ascendisse perhibetur. At contra mulier captiua, vt viro Israelitæ nubere queat; mundatus à lepra, vt ecclesiæ communicare mereatur, omnes sui corporis pilos præcipiuntur eradere. ℟. Sancti. 152.

Lectio ix.

QVia videlicet omnis sapientum cogitatio, quæ bona, placens, & perfecta est, saluatur, & perpetuum, & apud Dominum est merces eius: stultorum verò, prauorumque quasi Dei aspectibus indigna radix, operum cogitatio pœnitendo debet excidi. Et in patientia vestra possidebitis animas vestras: Sic enim conditi mirabiliter sumus, vt ratio animã, & anima possideat corpus, ius verò animæ à corporis possessione repellitur, si non prius anima à ratione possidetur. Custodem igitur conditionis nostræ patientiam Dominus esse monstrauit, qui in ipsa nos possidere nosmetipsos docuit.

Te Deum laudamus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis. Cùm audieritis prælia, & seditiones, nolite terreri: oportet primùm hæc fieri, sed nondum statim finis. Et reliqua.

Homilia S. Ambrosij Episcopi. *In Luc. lib. 10. cap. 21.*

QVia in occasu sęculi sumus, pręcedunt quædam ægritudines mundi; Ægritudo mundi est fames, ægritudo mundi est pestilentia, ægritudo mundi est persecutio. Sunt autem & alia bella, quæ vir sustinet Christianus; Diuersarum prælia cupiditatum, studiorumque conflictus, multoque grauiores domestici hostes, quàm extranei. Nunc auaritia stimulat, nunc accendit libido, nunc metus terret, nunc iracundia exagitat, nunc ambitio mouet, nunc terrere tentant spiritualia nequitię, quæ sunt in cœlestibus.

℟. Propter, 152.

Le-

Lectio viij.

ITaque quasi quibusdam vrgetur prælijs, & quibusdam terræmotibus quatitur mobilis animi nutantis affectus: sed fortior dicit, si consistãt aduersus me castra, non timebit cor meum: si exurgat aduersum me prælium, in hoc ego sperabo: stat in acie ferens hosti obuium pectus: etiam si quis Golias exurgat immitis, atque præcelsus timentibus, tamen cæteris, exurgit humilis quasi Dauid Regis abijciens arma terreni, sumens fidei tela leuiora, & triplici sparto iaculum puræ confessionis intorquens persecutionis vulnerat imprudentiam, contemptor minarum, negligens potestatum: etiam idoneus, in quo Christus loquatur.

℟. Sancti. 152.

Lectio ix.

ALibi Christus, alibi Pater, alibi Spiritus loquitur Patris: non discordant ista, sed cõgruunt. Quod vnus loquitur, tres loquuntur: quia vox vna est Trinitatis. Huic victori, qui suo Goliam gladio peremerit, dũ mortem pro Christo excipit, fugatis Allophylis, occurrunt iuuenculæ, illæ scilicet sicut aquilæ dicentes: Percussit Saul in millibus, Dauid in decem millibus; quod indicio est victores sæculi principibus anteferri. Deniq; mors tuis Regibus in perpetuũ Martyres regnum, cœlestis gratiæ honore succedunt: & illi fiunt supplices, hi patroni. Te Deum.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam.

Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Cùm audieritis prælia, & seditiones, nolite terreri: oportet primùm hæc fieri, sed nondum statim finis. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Serm. 14. lib. 50. hom.

DOminus noster Iesus Christus, testibus, idest, martyribus suis pro humana fragilitate sollicitis, ne fortè eum confitendo, atque moriendo perirent, magnam securitatem dedit, dicens: Capillus de capite vestro non peribit. Times ergo ne pereas, cuius capillus non peribit? Si sic custodiuntur superflua tua, in quanta securitate est anima tua? Non perit capillus, qui cùm tonderetur, non sentis, & petit anima, per quam sentis? Sanè multa dura eos passuros esse prædixit, vt prædicendo faceret paratiores, dicerentque illi, Paratum cor meum.

℟. Propter. 152.

Lectio viij.

QVid est, Paratum cor meũ, nisi parata voluntas mea? Paratam ergo habent martyres voluntatem in martyrio, sed preparatur voluntas à Domino. Illis autem in malis duris, atque asperis futuris commemorans adiecit: In patientia vestra possidebitis animas vestras. In vestra patientia, inquit. Non enim esset patiẽtia tua, si non ibi esset, & volũtas tua. In vestra patientia: sed vnde vestra? Nostrum est, quòd à nobis habetur nostrum est, & quod nobis donatur.

℟. Sancti mei. 152.

Lectio ix.

QVomodo enim aliquid donas, nisi vt eius sit, cui donas? Aperta est enim illa confessio: Nonnè Deo subijcietur anima mea: ab ipso enim est patientia mea? Dicit nobis ipse. In vestra patientia. Dicamus illi & nos, Patientia mea ab ipso est. Tuum fecit donando, noli ingratus esse, tibi assignando. Nonne in oratione Dominica dicimus, & nostrum esse, quod

à Deo

à Deo est? Quotidie dicimus, Panem nostrum quotidianum. Iam dixisti, Nostrum, & dicis, Da nobis; Ecce nostrum, ecce da nobis. Illo dante fit nostrum.

Te Deum laudamus.

INFRA OCTAVAM PLVRIMORVM MARTYR.

Homilia in Euangel. Lucæ cap. 6. Descendens Iesus, &c.

In die festo habentur tres Lectiones Homilia S. Ambr. Aduerte omnia. in Breuiar. de Communi plur. Mar.

SECVNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij. *Cap. 6.*

IN illo tempore: Descendens Iesus de mõte, stetit in loco campestri, & turba discipulorum eius, & multitudo copiosa plebis ab omni Iudæa, & Ierusalem, & maritima, & Tyri, & Sydonis. Et reliqua.

De Homilia Sancti Ambrosij Episc. *lib. 5. in Luc. cap. 6.*

SEcunda benedictio, Beati, inquit, mites. Tertia, Beati qui lugent. Quarta, Beati qui esuriunt, & sitiũt iustitiam. Quinta, Beati misericordes. Sexta, Beati mundo corde. Septima, Beati pacifici, & benè septima: quoniam eo die ab omnibus mundi operibus requieuit Deus. Dies enim quietis, & pacis est. Octaua, Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam. Veni Domine Iesu, doce nos ordinem beatitudinum tuarum.

℟. Propter. 152.

Lectio viij.

NEque enim sine ordine dixisti primò: Beatos pauperes spiritu, secundo: Beatos mites, & tertio: Beatos, qui lugent: nam etsi cognosco aliquid, tamen ex parte cognosco. Si enim Paulus ex parte cognouit; quid ego possum cognoscere, qui Paulo quantùm vita, tantùm etiam verbo inferior sum? vita enim verbum exigit, & acquirit: sermo autem sine vita non est sermo Dei: Quanto me sapientior Paulus? Ille gloriatur in periculis, ego in successibus.

℟. Sancti. 152.

Lectio ix.

SEd tamen potest Deus de lapidibus istis homines suscitare, & verbum proferre de clausis, vocem elicere de mutis. Quid si oculos asinę aperuit, vt videret angelum; potens est & nobis quoque aperire oculos, vt possimus Dei videre mysterium. Beati, inquit, pauperes; non omnes beati pauperes; paupertas enim media est; possunt, & boni, & mali esse pauperes; nisi fortè ille intelligendus pauper beatus, quem propheta describit dicens: Quia melior pauper iustus, quàm diues mendax.

Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vii.

IN illo tempore: Descendẽs Iesus de mõte, stetit in loco campestri, & turba discipulorum eius, & multitudo copiosa plebis ab omni Iudæa, & Ierusalem, & maritima, & Tyri, & Sydonis. Et reliqua.

De Homilia sancti Ambrosij Episc.

BEatus pauper, qui clamauit, & Dominus exaudiuit eũ. Pauper à crimine, pauper à vitijs, pauper, in quo mundi principes nihil inuenit. Pauper illius ęmulus pauperis, qui cũ diues esset, propter nos pauper factus est. Vndè plenè Matthęus aperuit dicẽs; Beati pauperes spiritu. Pauper enim

enim ſpiritu non inflatur, non extollitur mente carnis ſuæ.

℟. Propter. 152. Lectio viij.

PRima ergo iſta benedictio eſt, cum depoſuero omne peccatum, & exuero omnem malitiam, & ſimplicitate contentus fuero, inops malorum; ſupereſt, vt & mores meos temperem: quid enim mihi prodeſt carere ſæcularibus, niſi fuero mitis, atque manſuetus? Nam qui ſequitur viam rectam, ſequitur vtique illum, qui ait: Diſcite à me, quia mitis ſum, & humilis corde.

℟. Sancti mei. 152.

Lectio ix.

DEpone igitur quę improba sũt, ege diuitijs ſecundùm bona paupertatem, mitiga affectum tuum, vt non iraſcaris, aut certè iratus ne peccaueris, iuxta quod ſcriptum eſt: Iraſcimini, & nolite peccare. Præclarum eſt enim morum temperare conſilio; nec minoris virtutis ducitur cohibere iracundiam, indignationẽque compeſcere; quàm omnino non iraſci, cum plerumque illud lentius, hoc fortius æſtimetur. Cùm hoc feceris, memento, quia peccator es, & lugeto peccata tua, lugeto delicta.

Te Deum laudamus.

QVARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Euangelij ſecundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Deſcendens Ieſus de monte, ſtetit in loco campeſtri, & turba diſcipulorum eius, & multitudo copioſa plebis ab omni Iudæa, & Ieruſalem, & maritima, & Tyri, & Sydonis. Et reliqua.

De Homilia S. Ambroſij Epiſcopi.

ET benè tertia benedictio eſt peccata deflentis, quia Trinitas eſt, quę peccata condonat: Ablue igitur te lacrymis tuis, fletibus laua; ſi tu ipſe te fleueris, alius te non flebit: ſnã ſi Saul defleuiſſet peccata ſua, Samuel eum non fleuiſſet. Habet vnuſquiſque quos fleat, mortuus ſuos. Mortui ſumus quando peccamus: quando implemur oſſibus mortuorum: mortuus eſt ſermo malus, qui exit de ore, exit enim de ſepulchro malo; ſepulchrum autem patens eſt guttur eorum. ℟. Propter. 152.

Lectio viij.

IDeò dicit Apoſtolus: Imitatores mei eſtote: vult nos delictorum meminiſſe noſtrorum. Paulus non habebat quod lugeret, ex quo in Chriſtum credidit; & tamen priora deflebat, dicens: Quia non ſum dignus vocari Apoſtolus, quia perſecutus ſum Eccleſiam Dei. Ille igitur peccator ante fidem, nos verò adhuc peccamus poſt fidem. Qui peccator eſt defleat ſe, & arguat ſe, vt fiat iuſtus. Iuſtus enim accuſator eſt ſui. Ordinem igitur proſequamur, quia ſcriptum eſt: ordinate in me charitatem. ℟. Sancti mei. 152. Lectio ix.

DEpoſui peccatum, temperaui mores, delicta defleui, eſurire incipio, & ſitire iuſtitiã. Æger enim, cùm in graui morbo eſt, non eſurit; quia ægritudinis dolor famem excludit; ſed quæ eſt iſta fames iuſtitię? qni ſunt iſti panes, quos eſurit iuſtus? Ne fortè panes illi, de quibus dictum eſt: Iuuenis fui, & ſenui, & nõ vidi iuſtum derelictum, nec ſemen eius quærens panem? qui eſurit, vtique virium quærit augmentum: quod autem maius virtutis incrementum, quàm norma iuſtitiæ? Te Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Euangelii ſecundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Deſcendens Ieſus de monte ſtetit in loco cãpeſtri,

&

& turba discipulorum eius, & multitudo copiosa plebis ab omni Iudæa, & Ierusalem, & maritima, & Tyri, & Sydonis. Et reliqua.

De Homilia sancti Ambrosij Episc.

POst hæc, Beati, inquit, misericordes: iustitiam enim sequitur misericordia: vnde dictum est: Dispersit dedit pauperibus, iustitia eius manet in æternum, sed etiam, qui misericordiam defert, mercedem amittit, nisi mundo corde misereatur: nã si iactantiam quærat, nullus est fructus: emunda igitur interiora mentis tuæ, & si diligẽter pectoris tui secreta mũdaueris, competere ijs, qui impugnãtur: & intellige quanti hominum, quanti fratrum tuorum auxilium tuum quærant, sed nisi tu prius interiora tua vacua feceris ab omni labe peccati, ne dissensiones, contentionesque ex affectu tuo prodeant, non potes alii ferre medicinam.

℟. Propter. 152. Lectio viij.

A Te igitur pacem incipe, vt, cũ fueris ipse pacificus, pacem aliis feras. Quomodo enim potes aliorum corda mundare, nisi tuum ante mundaueris? Profuisti igitur aliis: tulisti auxilium pluribus, festina, contende ad finem. Multi cùm essent exitus vitæ, vnus Domino competebat. Nam quod natum erat secundùm carnem, oportebat secundùm carnem mori, elegit passionem, vt moreretur pro nobis: & tu dic de omnibus, quæ retribuit tibi Dominus: Calicem salutaris accipiam hoc est, passionem. ℟. Sancti mei. 152.

Lectio ix.

VIde igitur ordinem, oportet te fieri pauperem spiritu. Humilitatis enim spiritus diuitiæ virtutũ sunt, nisi pauper fueris, mitis esse nõ poteris. Qui mitis est, potest lugere præsentia. Qui inferiora luget, potest desiderare meliora. Qui superiora quærit, inferiora deuitat, vt, & ipse à superioribus adiuuetur. Qui miseretur, cor suum mundat. Patientia verò perfectio est charitatis. Qui autẽ patitur persecutionẽ, in vltimo certamine constitutus probatur aduersis: vt, cùm legitimè certauerit, coronetur. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vii.

IN illo tempore: Descendẽs Iesus de mõte, stetit in loco campestri, & turba discipulorum eius, & multitudo copiosa plebis ab omni Iudæa, & Ierusalem, & maritima, & Tyri, & Sydonis. Et reliqua.

De Homilia S. Ambrosii Episcopi.

HOs quidem gradus volunt esse virtutum; per quos ab vltimis ad superiora possimus ascendere: denique sicut incrementa virtutum, ita etiam sunt incrementa præmiorum. Plus est enim Dei esse filium, quàm possidere terram, & consolationem mereri, sed quia, & primum præmium regnum cœlorum est, & vltimum præmium regnum cœlorum est; nunquid æquale præmium incipientibus, atque perfectis est?

℟. Propter. 152. Lectio viij.

HAbes primum regnum, quãdo Sancti rapiũtur in nubibus obuiã Christo in aera. Multi enim dormientium, surgent, isti in vitam æternam; illi in opprobrium. Primũ ergo regnum cœlorum Sanctis propositũ est in dissolutione corporis. Secundũ regnum cœlorum est, post resurrectionem esse cum Christo. Cùm fueris in regno cęlorum, tunc processus est mansionum: etsi vnum regnum, diuersa tamen merita sunt in regno cęlorum. ℟. Sancti mei. 152.

Le-

Lectio ix.

POst resurrectionem terram tuā incipies possidere absolutus à morte. Ille enim, cui dicitur: Terra es, & in terram ibis: non possidet terram suam: non enim potest esse possessor, qui non capit fructum. Absolutus igitur per dominicam crucem, si tamen infra iugum Domini fueris inuentus, consolatione in ipsa possessione reperies. Consolationem sequitur delectatio, delectationem diuina miseratio: quem autem Dominus miseretur, & vocat: qui vocatur, videt vocantem: qui Deum viderit, in ius diuinæ generationis assumitur: tnncque demum quasi Dei filius cœlestis regni diuitijs delectatur: ille igitur incipit, hic repletur.

Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Descendens Iesus de monte stetit in loco campestri, & turba discipulorum eius, & multitudo copiosa plebis ab omni Iudæa, & Ierusalem, & maritima, & Tyri, & Sydonis. Et reliqua.

De Homilia S. Ambrosij Episcopi.

NVnc dicamus, quemadmodum in quatuor benedictionibus Sāctus Lucas benedictiones sit octo cōplexus, & quidem scimus virtutes esse quatuor cardinales, temperantiā, iustitiam, prudentiam, fortitudinem. Qui pauper est spiritu, auarus nō est. Qui flet, non superbit, sed mitis est, & pacatus. Qui luget humiliatur. Qui iustus est non negat, quod sit omnibus ad vsum communiter datum. Qui miseretur, largitur de suo. Qui suum donat, nō quærit alienum, nec dolum proximo suo struit.

℞. Propter. 152.

Lectio viij.

COnnexæ igitur sibi sunt, concatenatæque virtutes, vt qui vnā habeat, plures habere videatur, & sāctis vna competit virtus; sed eius, quæ fuerit vberior, vberius est præmium, quanta hospitalitas in Abraham, quanta humilitas? quanta charitas, vt fratris filiū ab hoste seruaret: quanta abstinentia, vt nihil de præda quæreret? sed quia fide præstitit, fidei prę cęteris meruit principatum: ergo vnicuique plura præmia, quia plura incentiua virtutum.

℞. Sancti mei. 152.

Lectio ix.

SEd, quod in aliquo merito copiosius, hoc etiam in præmio redundātius. Beati igitur pauperes spiritu. Habes temperantiam, quæ à peccato abstinet, sæculum calcat, illecebrosa non quærit. Beati, qui esuriunt, & sitiunt, qui enim esurit, esurienti compatitur, compatiendo largitur, largiendo fit iustus: quia iustitia eius manet in æternum.

Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Descendens Iesus de monte, stetit in loco campestri, & turba discipulorum eius, & multitudo copiosa plebis ab omni Iudæa, & Ierusalem, & maritima, & Tyri, & Sydonis. Et reliqua.

De Homilia S. Ambrosij Episcopi.

ET in Matthæo sitim, & famem intelligimus spiritalē, qua cibus, aut potus desideratur iustitiæ, quæ quasi materia quædam virtutum est: vt iustus ęqualē se inferioribus præstet, dolum excludat, veritatē requirat. Beati, qui nunc fletis: quia ridebitis. Habes prudentiam, cuius est

flere

flere occiduā, & ea, quæ æterna sunt quærere, lugere sęcularia, quę se ipsa compugnēt, Deum pacis inquirere, qui stulta mundi eligit, vt confundat sapientes, & qui ea, quę non sunt, destruat, vt, quæ sunt, possit adipisci.

℟. Propter. 152. Lectio viij.

BEati eritis, cùm vos oderint homines. Habes fortitudinem, sed eam, quæ non odium mereatur ex crimine, sed persecutionem patiatur ex fide. Sic enim ad passionis peruenitur coronam, si gratiam hominum negligas, diuinam sequaris. Denique vt scias consummationem esse fortitudinis passionem: ait; secundùm hęc enim faciebant prophetis patres eorum: quia prophetas Iudæi vsque ad mortem corporis persecuti sunt.

℟. Sancti mei. 152. Lectio ix.

EST etiam fortitudinis iram vincere, indignationemque cohibere, ac per hoc fortitudo animum iuxta, corpusque confirmat, nec perturbari sinit timore aliquo, vel dolore: quibus velut prauis interpretibus plerumque percellimur. Ergo temperantia cordis habet, animique munditiam, iustitia misericordiam; pacem prudentia; mansuetudinem fortitudo. Te Deum.

INFRA OCTAVAM PLVRIMORVM MARTYR.

Homilia in Euang. Matth. cap. 24. Sedente Iesu super montem.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lect. vij. *Cap.* 24.

IN illo tempore: Sedente Iesu super montem Oliueti, accesserunt ad eum discipuli secretò, dicentes: Dic nobis, quando hæc erunt? Et reliqua.

Octau. Rom.

Homilia sancti Hilarij Episcopi.

Comment. in Matth. c. 25.

DIscipuli Dominum interrogāt, quando hæc fierent, quodve signum & aduentus sui, & consummationis sæculi noscerent. Et quia tria hæc in vnum quæsita sunt; distinctis, & temporis intelligentiæ significationibus separantur. Respondetur igitur primùm de ciuitatis occasu: & confirmatur veritate doctrinæ, ne quis fallax ignorantibus posset obrepere. Venturi enim erant, etiam eorum tempore, qui se Christum essent nuncupaturi. Vt igitur fides pestifero mendacio detrahi posset, admonitio præcessit.

℟. Propter. 152. Lectio viij.

COnfirmat igitur eos ad tolerātiam passionum, fugæ, verberationis, interitus, & publici in eos odij propter nomen eius. Atque his quidem vexationibus multi turbabuntur, & tantis insurgentibus malis scandalizabuntur; & vsque in mutuum odium excitabuntur. Et falsi prophetæ erunt, multosque ementita veritate peruertent: & abundante nequitia charitas refrigescet.

℟. Sancti mei. 152. Lectio ix.

SEd vsque in finē perseuerantibus salus reseruata est: ac tū per omnes orbis partes viris Apostolicis dispersis, Euāgelij veritas prędicabitur. Et cū vniuersis fuerit cognitio sacramenti cœlestis inuecta, tum Ierusalē occasus, & finis incūbet: vt prædicationis fidem & infidelium pęnam, & metus ciuitatis erutæ consequatur. Hæc igitur in eam, vt fuerant prædicta, perfecta sunt, & lapidatis, fugatis, peremptis Apostolis, fame, bello, captiuitate consumpta est. Ac tum fuit digna non esse, cum electis prædicatoribus Christi indignam Dei prędicatione se prębuit. Te Deum.

SECVNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tēpore: Sedente Iesu super montem Oliueti, accesserunt ad eum discipuli secretò, dicentes: Dic nobis, quando hæc erunt? Et reliq.

Homilia S. Hieronymi Presbyt.

Lib.4.in Matth.c.24.

VBi verum lumen scientiæ nascebatur, accedunt ad eum discipuli secretò, qui mysteria, & futurorum reuelationem nosse cupiebant, & interrogant tria: quo tempore Ierusalem destruenda sit: quo venturus Christus: quo consummatio sæculi futura sit: multi enim venient in nomine meo, dicentes; Ego sum Christus, & multos seducent, quorum vnus est Simon Samaritanus, quem in Actibus Apostolorum legimus, qui se magnam dicebat esse Dei virtutem: hæc quoque & cætera in suis voluminibus scripta dimittens: Ego sum sermo Dei, ego sum speciosus, ego paracletus, ego omnipotens, & ego omnia Dei.

℟. Propter. 152. Lectio viij.

HÆc autem omnia initia sunt dolorum. Non ambigo, hæc quidem iuxta litteram futura, quæ scripta sunt, sed mihi videtur regnū contra regnum, & pestilētia eorum, quorum sermo serpit vt cancer, & fames audiendi verbum Dei, & commotio vniuersæ terræ, & à vera fide separatio in hæreticis magis intelligi: qui contra se inuicem dimicantes, ecclesiæ victoriam faciunt: Quod autem dixit: Hæc autem omnia initia sunt dolorum: melius transfertur Parturitionum: vt quasi conceptus quidam aduentus Antichristi, non partus, intelligatur.

℟. Sancti mei. 152. Lectio ix.

ET quoniam abundabit iniquitas, refrigescet charitas multorum. Non omnium negauit fidem, sed multorum: multi enim vocati, pauci verò electi. Nam in Apostolis, & similibus eorum permansura est charitas, de qua scriptum est: aquæ multæ non potuerunt extinguere charitatem. Et ipse Paulus: Quis nos separabit à charitate Christi? tribulatio, an angustia, an fames? & reliqua. e Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tēpore: Sedente Iesu super montem Oliueti, accesserunt ad eum discipuli secretò, dicentes: Dic nobis, quando hæc erunt? Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

Ex homil.76. in Matth.

IDcircò seorsum accesserunt, quia de magnis, & occultioribus rebus interrogaturi erant. Duo igitur interrogant: vnum, quando hęc erunt: templi huius scilicet euersio: alterum, quod aduentus tui signum est. Lucas verò vnum de Ierosolymis, videlicet interrogasse ipsos exponit: putabant enim tunc statim aduentum eius futurum. Marcus autem non omnes de Ierosolymorum euersione, sed Petrum, & Ioannem, qui maiorem apud eum fiduciam habebant, interrogasse ait.

℟. Propter. 152. Lectio viij.

QVid igitur ipse? Videte, ne quis vos seducat: nā, quoniam de Ierosolymæ supplicijs audientes, quasi omnes periculi inexpertes futuri, de secūdis solūmodò cogitabant, quę se citò consecuturos arbitrabantur; idcircò rursus difficiliora eis prędicit, suspensos faciēs, & dupliciter ad vigilandum exhortans, ne adulatione sedu-

seducentium circumueniantur, nevē periculorum vi opprimantur: duplex enim bellum futurum asserit, alterum à seductoribus, alterum ab hostibus: sed illud multò grauius, atque periculosius quod in confusione, atque turbatione rerum hominibus timore perterritis incumbet.

℟. Sancti mei. 152. Lectio ix.

MAgna enim tunc profectò tēpestas Iudæam turbabat, Romana vi superante, multis vrbibus expugnatis, & armis vniuersa regione referta; qua de causa multa facillimè credebantur. Nam bella nunc non ea, quę in alijs partibus orbis gesta fuerunt, nulla enim illorum cura erat; sed ea, quæ aduersus Ierusalem Romani susceperunt, prænunciat: iam enim Romanorum potētia sollicitos eos faciebat: ac quoniam turbatura ipsos erat, hæc omnia prædicuntur; vt ostendat deinde se quoque ipsum in Iudæos insurrecturum, non pugnas solùm, verùm etiam illata diuinitus vulnera prædicit.

Te Deum.

QVARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Sedēte Iesu super montem Oliueti, accesserunt ad eum discipuli secretò, dicentes: Dic nobis, quando hæc erunt? Et reliq.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

POsteaquam sollicitos, curiososq; reddidit, & ad vigilandum paratiores, seductorum, & pseudochristorum facta mentione, tunc demum Ierosolymorum exponit afflictiones, à præteritis semper ita futura confirmans, vt vel rudiòres ad credenda hæc facilè induci queant. Bella verò, & bellorum auditum primos impetus appellat: & ne post illa bella consumptionem omnium futuram putarent, præmuniens intulit: sed nondum est finis: surget enim, ait, gens aduersus gentem. Afflictionum originem intelligit, hęc autem omnia dolorum principium sunt, eorum videlicet, quæ illis accident. ℟. Propter. 152. Lectio viij.

OPportunè pericula discipulorum inseruit, vt à communibus eos consolaretur, nec tamen id ei suffecit, sed adiecit: propter nomē meum: eritis enim, ait, odio omnibus propter nomen meum. Tunc scandalizabuntur multi: maius id malum est, si quidem intestina quoque bella ipsi imminent: multi enim falsi fratres facti eos turbabunt. Vides bellum triplex futurum; Vnum ab hostibus, alterum à seductoribus, tertium à falsis fratribus.

℟. Sancti mei. 152. Lectio ix.

AVdi nunc Paulum de his plangentem, atque dicentem: Deforis pugnæ, intus timores, & pericula in falsis fratribus. Et rursus, tales enim falsi apostoli sunt, dolosi operarij, in Apostolos Christi se transformantes. Affert inde, quod multo ceteris grauius erat, nec ab ipsa quidem charitate vllum eos solamen habituros. Deinde ostendens, generoso, excelsoque animo nihil hæc officere posse; nolite timere, aut turbari, ait; nam si tolerantiam, vt decet, habebitis, non superabunt vos hæc mala. Te Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Sedente Iesu super montem Oliueti, accesserunt ad eum discipuli secretò, dicentes: Dic nobis, quando hæc erunt? Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyt.

Ex lib. 4. com. in Marcum.

SEdet Dominus in monte Oliuarum contra templum, cùm de ruina templi, & excidio gẽtis disputat, vt etiam ipso corporis situ verbis, quę loquitur congruat, mysticè designans, quia quietus manẽs in sanctis, superborum detestatur amentiam. Quis enim non videat, quòd mons Olíueti fructiferam designet sanctæ Ecclesiæ celsitudinem, quam Dominus semper inhabitare delectatur? quia videlicet mons ille non infructuosas habere arbores, & syluã sterilem, sed oliuas gignere solebat, quibus ad repellandas noctium vmbras lumen alitur, soluuntur infirmitates, & requies lassis tribuitur.

℟. Propter. 152. Lectio viij.

QVæ cuncta specialiter in Ecclesia fieri probat ipsa, cùm dicit: Ego autem sicut oliua fructifera in domo Domini sperabo in misericordia Dei mei. Videte, ne quis vos seducat: multi imminente Ierosolymorum excidio Principes extitere, qui se esse Christos dicerent, tempusque libertatis iam iamque appropinquare referrent. Multi in Ecclesia ipsis etiam temporibus Apostolorum heresiarchæ prodiere: qui inter alia plurima veritati contraria, diem Domini prædicarent instare; quos Apostolus in epistola ad Thessalonicenses damnat.

℟. Sancti mei. 152. Lectio ix.

MVlti in nomine Christi venere Antichristi, quorũ primus est Simon Magus, cui, sicut in Actibus Apostolorum legimus, auscultabant omnes, qui in Samaria erant, à minimo vsque ad maximum, dicentes; Hic est virtus Dei, quæ vocatur magna, eò quòd multo tẽpore magicis artibus suis dementasset eos, Cùm audieritis autem bella, & opiniones bellornm, ne timueritis. Bella ad hostes pertinent, seditiones ad ciues. Quæ vtraque à tempore dominicæ passionis in populo Iudæorum, qui sibi pro Saluatore Christo seditiosum latronem elegit, satis superque constat abundasse. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Sedẽte Iesu super montem Oliueti, accesserunt ad eũ discipuli secretò, dicẽtes: Dic nobis, quando hæc erunt? Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

De correpț. & grat. c. 6.

NEgare non possumus, etiã perseuerantiã in bono proficientem vsque in finem magnum esse Dei munus; nec esse nisi ab illo, de quo scriptum est: Omne datum optimum, & omne donum perfectum desursum est, descendens à patre luminum: nam si dixerimus, istam perseuerantiam tam laudabilem, tamque felicem sic esse hominis, vt ei non sit ex Deo: illud primitus euacuamus, quod ait Dominus Petro: Rogaui pro te, ne deficiat fides tua; quid enim ei rogauit, nisi perseuerantiam vsque in finem?

℟. Propter. 152. Lectio viij.

DEinde, cũ dicit Apostolus? Oramus autẽ ad Deum, ne quid faciatis mali: proculdubio perseuerantiam eius orat ad Deum, neq; enim nihil mali facit, qui bonũ deserit, & à quo declinare debet, inclinatur in malũ, non perseuerans in bono. Nec aliud oramus, cùm oramus, qui stat, stet, nisi vt perseueret. Quid est etiã, quod in Apostolorum Actibus legimus: Audientes autem gentes gauisę sunt, & exceperunt verbum Domini

ni, & crediderunt, quotquot erant ordinati in vitam æternam? Quis in æternum vitam potuit ordinari, nisi perseuerantiæ dono?

℟. Sancti mei. 152. Lectio ix.

QVi perseuerauerit vsque in finem, hic saluus erit. Qua salute, nisi æterna? cùm in oratione Dominica Deo Patri dicimus; Sanctificetur nomen tuum; quid aliud dicimus, quam vt nomen eius sanctificetur in nobis? quod cùm iam per lauacrum regenerationis affectum sit, quare quotidie à fidelibus poscitur, nisi vt in eo, quod factum est in nobis, perseueretur à nobis? nullo autem dubitante, quisquis à Domino, vt in bono perseueret, precatur, donum eius esse talem perseuerantiam confitetur. Te Deum.

SEPTIMA DIE.
In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Sedente Iesu super montem Oliueti, accesserunt ad eum discipuli secretò, dicentes: Dic nobis, quando hæc erunt? Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.
Ex homil. 34. in Matth.

QVi autem perseuerauerit vsque in finem, hic saluus erit. Hæc etiam alioquin animos discipulorũ extollere possent, atque confirmare: quoniam tantam prædicationis suæ virtutem audiebant futuram, vt omnis sanguinis coniunctio virtute illius contemneretur, omnis affinitas sperneretur, omnia illi cederent aduersa, omnis potestas vndique pelleretur. Nam si nulla naturæ vis aduersus sermonem vestrum potest reluctari, sed vniuersa deprimitur, atque resoluitur, quidnam aliud vincere vos poterit? ℟. Propter. 152.

Lectio viij.

EGo certè stupeo, quòd nulla ambiguitate detenti fuerunt, nullam liberationem ab his malis quæsierunt, præsertim cùm non per duos, vel tres annos, sed per totam vitam hoc impendere sibi perciperent. Hoc enim ipsum signanter expressit, cùm dixit: Qui autem in finem perseuerauerit, hic saluus erit. Vult quippe non solùm gratia sui ipsos esse munitos, sed à se ipsis etiã non nihil conferre. Quod ita esse videbis, si altius consideraueris, alia omninò ad eum, alia etiam ad discipulos posse referri.

℟. Sancti mei. 152. Lectio ix.

COntinuam ergo patientiã quærit: nam, ne quis nihil Apostolis, sed totum Christo attribuat; ne quis nihil mali pertulisse Apostolos putet, atque ideò de patientia ipsorum non admiretur, idcircò patientia quoque vestra opus est, ait: nam etsi primos vos à periculis eruam, grauiora tamen alia, atque alia deinde succedent, nec exitus vmquam illorum erit in hac vita: qui enim perseuerauerit in finem, hic saluus erit. Te Deum.

IN DIE OCTAVA.
In tertio Nocturno.

Homilia S. Gregor. in Euang. Cùm audieritis, &c. vt in Breuiario in Communi plurim. martyr. Vel ea, quæ in hac Octau. fortasse fuerit omissa ob Dominicam, vel Festum infra Oct. occurrens.

INFRA OCTAVAM
PLVRIMORVM MARTYR.

Homilia in Euangel. Matth. cap. 5.
Videns Iesus turbas.

IN DIE FESTO.
In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Videns Iesus turbas ascendit in montem, & cùm sedisset, accesserunt ad eum discipuli eius. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Lib. 1. de ser. Dom. in monte, sub init.

SI quæritur quid significet mons, benè intelligitur significare maiora præcepta iustitiæ, quia minora erant; quæ Iudęis data sunt. Vnus tamen Deus per sanctos Prophetas, & famulos suos, secundùm ordinatissimam distributionem temporum dedit minora præcepta populo, quem timore adhuc alligari oportebat: & per Filium suum maiora populo, quem charitate iam liberari conuenerat. Cùm autem minora minoribus, maiora maioribus dantur, ab eo dantur, qui solus nouit congruẽtem suis temporibus generi humano exhibere medicinam.

℟. Propter. 152. Lectio viij.

NEc mirum est, quòd dãtur præcepta maiora propter regnum cęlorum, & minora data sũt propter regnum terrenum ab eodem vno Deo, qui fecit cœlum, & terram. De hac ergo iustitia, quæ maior est, per Prophetam dicitur iustitia tua sicut montes Dei: & hoc benè significat, quòd ab vno magistro, solo docẽdis tantis rebus idoneo, docetur in mõte. Sedens autem docet, quod pertinet ad dignitatem magisterij. Et accedunt ad eum discipuli eius, vt audiendis illius verbis hi essent etiam corpore viciniores, qui præceptis adimplendis etiam animo propinquabant. Et aperiens os suum docebat eos, dicens. Ista circumlocutio, qua scribitur: Et aperiens os suum, fortassis ipsa mora commendat aliquanto longiorem futurum esse sermonem. Nisi fortè non vacet, quòd nunc eum dictum est aperuisse os suum, quòd ipse in lege veteri aperire solet ora Prophetarum.

℟. Sancti mei. 152. Lectio ix.

QVid ergo dicit? Beati pauperes spiritu: quoniam ipsorum est regnum cęlorum. Legimus scriptum de appetitione rerum temporalium: Omnia vanitas, & præsumptio spiritus. Præsumptio autem spiritus audaciam, & superbiam significat. Vulgo etiam magnos spiritus superbi habere dicuntur: & rectè quando quidem spiritus etiam ventus vocatur. Vnde scriptum est: Ignis, grando, nix, glacies, spiritus procellarum. Quis verò nesciat, superbos inflatos dici, tamquam vento distentos? Vnde est etiam illud Apostoli: Scientia inflat, charitas verò ædificat. Quapropter rectè hic intelliguntur pauperes spiritu, humiles, & timentes Deum, idest, non habentes inflantem spiritum.

Te Deum.

SECVNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Videns Iesus turbas, ascendit in montem, & cùm sedisset, accesserunt ad eum discipuli eius. Et reliqua.

De Homil. S. August. Episcopi.

Ex lib. 1. de ser. Dom. in mon. c. 1. & 2.

NEc aliunde omninò incipere oportuit beatitudinem, quam à paupertate spiritus, siquidem peruentura est ad summam sapientiam. Initium autem sapientiæ timor Domini: quoniam, & econtrario, Initium omnis peccati superbia scribitur. Superbi autem appetunt, & diligunt regna terrarum. Beati mites: quoniam ipsi hereditate possidebunt ter-

terram. Illam credo terram, de qua in Psalmo dicitur: Spes mea es tu, portio mea in terra viuentium. Significat enim quamdam soliditatẽ, & stabilitatem hereditatis perpetuę, vbi anima per bonum affectum, tamquam loco suo requiescit, sicut corpus in terra: & inde cibo suo alitur, sicut corpus ex terra: ipsa est requies & vita sanctorũ. Mites autẽ sunt, qui cedũt improbitatibus, & nõ resistunt malo, sed vincunt in bono malum.

℟. Propter. 152. Lectio viij.

BEati lugentes, quoniam ipsi cõsolabũtur. Luctus est tristitia de amissione carorum: conuersi autem ad Deum, ea, quæ in hoc mundo cara amplectabantur, amittunt. Non enim gaudent his rebus, quibus ante gaudebant: & donec fiat in illis amor æternorum, nonnulla mœstitia sauciantur. Consolabuntur ergo Spiritu sancto, qui maximè propterea Paraclitus nominatur, idest, consolator: vt temporalia amittentes, æterna lætitia perfruantur.

℟. Sancti mei. 152. Lectio ix.

BEati, qui esuriunt, & sitiunt iustitiam: quoniam ipsi saturabuntur. Iam istos amatores dicit veri, & inconcussi boni. Illo ergo cibo saturabatur, de quo ipse Dominus dicit: Meus cibus est, vt faciam voluntatem Patris mei, quod est iustitia: & illa aqua, de qua quisquis biberit, vt idem dicit, fiet in eo fons aquæ salientis in vitam æternam. Beati misericordes, quoniam ipsorum miserebitur Deus. Beatos esse dicit, qui subueniunt miseris: quod eis ita rependitur, vt de miseria liberentur.

Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Videns Iesus turbas, ascendit in montem, & cùm sedisset, accesserunt ad eum discipuli eius. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

Lib. 2. de ser. Domini in monte, c. 2.

BEati mũdo corde: quoniam ipsi Deum videbunt. Quam ergo stulti sunt, qui Deum istis exterioribus oculis quærunt, cùm corda videãtur, sicut alibi scriptum est: Et in simplicitate cordis quærite illum. Hoc est enim mundum cor, quod & simplex cor. Et quemadmodum lumen hoc videri non potest, nisi oculis mundis: ita nec Deus videtur, nisi mundum sit illud, quo videri potest. Beati pacifici: quoniam ipsi filij Dei vocabuntur. In pace perfectio est, vbi nihil repugnat: & ideò filij Dei pacifici, quoniam nihil in his resistit Deo, & vtique filij similitudinem patris habere debent.

℟. Propter. 152. Lectio viij.

PAcifici autem in semetipsis sunt, qui omnes animi sui motus cõponentes, & subijcientes rationi, idest menti, & spiritui, carnalesque concupiscentias habentes edomitas, fiunt regnum Dei. In quo ita sunt ordinata omnia, vt id, quod est in homine præcipuum, & excellens, hoc imperet, cæteris non reluctantibus, quæ sunt nobis, bestijsque communia: atque idipsum, quod excellit in homine, idest, mens & ratio, subijciatur potiori, quod est ipsa veritas, vnigenitus Filius Dei. Neque enim imperare inferioribus potest, nisi superiori se ipse subijciat. Et hæc est pax, quæ datur in terra hominibus bonæ voluntatis: hæc vita consummati, perfectique sapientis.

℟. Sancti mei. 152. L[illegible]

DE huiusmodi regno pacatissimo, & ordinatissimo missus est

foras princeps huius sæculi, qui peruersis inordinatisque dominatur. Hac pace intrinsecus constituta, atque firmata, quascumque persecutiones ille, qui foras missus est, forinsecus concitauerit, auget gloriã, quæ secundùm Deum est; non aliquid in illo ædificio labefactans, sed deficientibus machinis suis, innotescere faciens, quanta firmitas intus extructa sit. Ideò sequitur: Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quoniam ipsorum est regnum cœlorum. Te Deum.

QVARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Videns Iesus turbas, ascendit in montem, & cùm sedisset, accesserunt ad eum discipuli eius. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

Lib. 1. de ser. Domini in monte, c. 2.

SVnt autem omnes istæ octo sententiæ. Iam enim cętera compellans loquitur ad illos, qui aderãt, dicens: Beati eritis, cũ vobis maledicẽt & persequentur vos; Superiores autẽ sentẽtias generaliter dirigebat. Non enim dixit: Beati pauperes spiritu: quoniam vestrum est regnum cœlorum, sed, Quoniam ipsorum est, inquit, regnum cœlorum: neque Beati mites: quoniam vos possidebitis terram, sed, Quoniam ipsi possidebunt terrã: & ita cęteras, vsq; ad octauam sentẽtiam, vbi ait: Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam: quoniam ipsorum est regnum cœlorum. ℟. Propter. 152. Lect. viij.

INde iam incipit loqui, præsentes compellans; cùm, & illa, quę supra dicta sũt, ad eos etiã pertinerent, qui præsentes audiebant: & hæc postea, quæ videntur præsentibus specialiter dici, pertineant etiam ad illos, qui absentes, vel post futuri erant. Quapropter iste sententiarum numerus diligenter considerandus est. Incipit enim beatitudo ab humilitate. Beati pauperes spiritu idest non inflati, dum se diuinę auctoritati subdit anima, timens post hanc vitam ne pergat ad pœnas, etiam si fortè in hac vita beati sibi esse videantur.

℟. Sancti mei. 152. Lectio ix.

INde venit ad diuinarũ Scripturarum cognitionem, vbi oportet eã se mitẽ præbere pietate: ne id quod imperitis videtur absurdũ, vituperare audeat, & peruicacibus concertationibus efficiatur indocilis. Inde iã incipit scire, quibus nodis sæculi huius per carnalem consuetudinem, ac peccata teneatur. Te Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Videns Iesus turbas, ascendit in montem, & cùm sedisset, accesserunt ad eum discipuli eius. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

ITaque in hoc tertio gradu, in quo scientia est, lugetur amissio summi boni, quia inhæretur extremi. In quarto autem gradu labor est: vbi vehementer incumbitur, vt sese animus auellat ab eis, quibus pestifera dulcedine innexus est. Hic ergo esuritur & sititur iustitia, & multum necessaria est fortitudo: quia non relinquitur sine dolore quod cũ delectatione retinetur. Quinto autẽ gradu perseuerãtibus in labore datur euadẽdi consiliũ: quia nisi quisque adiuuetur à superiori, nullo modo sibi est idoneus, vt sese tantis miseriarũ implicamẽtis expediat. Est autem iustũ cõsiliũ, vt qui se à potẽtiori adiuuari vult,

Vult, adiuuet & infirmiorẽ, in quo est ipse potentior. Itaq; beati misericordes, quia ipsorum miserebitur Deus.
℞. Propter. 152. Lectio viij.

SExto gradu est cordis munditia, de bona conscientia bonorum operum, valens ad contemplandum summum illud bonũ, quod solo, puro, & sereno intellectu cerni potest. Postremò est septima ipsa sapientia, id est, contemplatio veritatis, pacificans totum hominem, & suscipiens similitudinem Dei; quæ ita concluditur: Beati pacifici, quoniam ipsi filij Dei vocabuntur. Octaua tamquã ad caput redit, quia consummatum, perfectumque ostendit, & probat. Itaque in prima, & in octaua nominatum est regnum cęlorũ: Beati pauperes spiritu: quoniam ipsorum est regnum cęlorum: &, Beati, qui persecutionem patiuntur propter iustitiã: quoniam ipsorum est regnum cœlorum. ℞. Sãcti mei. 152. Lectio ix.

CVm iam dicitur: Quis nos separabit à charitate Christi? Tribulatio, an angustia, an persecutio, an fames, an nuditas, an periculũ, an gladius? Septem sunt ergo, quæ perficiunt: nã octaua clarificat, & quod perfectum est demonstrat, vt per hos gradus perficiãtur, & cęteri, tamquã à capite rursum exordiens. Videtur ergo mihi etiam septiformis operatio Spiritus sancti, de qua Isaias loquitur, his gradibus, sententijsque congruere. Sed interest ordini: nam ibi enumeratio ab excellentioribus cœpit, hìc verò ab inferioribus. Ibi namq; incipit à sapientia Dei & definit ad timorem Dei: sed initiũ sapiẽtiæ timor Domini est. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Videns Iesus turbas, ascendit in montem, & cùm sedisset, accesserunt ad eum discipuli eius. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

Lib. 1. de ser. Domini in monte, c. 4.

QVapropter si gradatim tãquam ascendentes numeremus, primus ibi est timor Dei, secunda pietas, tertia scientia, quarta fortitudo, quintum consilium, sextus intellectus, septima sapientia. Timor Dei congruit humilibus, de quibus hìc dicitur: Beati pauperes spiritu: quoniam ipsorum est regnum cęlorum: idest, non inflati, non superbi, de quibus Apostolus dicit: Noli altum sapere, sed time; idest, noli extolli. Pietas congruit mitibus. Qui enim piè quærit, honorat sanctam Scripturã, & non reprehendit quod nondum intelligit, & propterea non resistit; quod est mitem esse. Vnde hìc dicitur: Beati mites, quoniam ipsi hæreditate possidebunt terram.
℞. Propter. 152. Lectio viij.

SCientia congruit lugentibus, qui iam cognouerunt in Scripturis, quibus malis vincti teneantur, quæ tamquam bona, & vtilia ignorantes appetierunt; de quibus hic dicitur: Beati, qui lugent nunc. Fortitudo cõgruit esurientibus, & sitientibus. Laborant enim desiderantes gaudiũ de veris bonis, & amorem à terrenis, & corporalibus auertere cupientes; de quibus hic dicitur: Beati qui esuriũt, & sitiunt iustitiã. Consilium cõgruit misericordibus: hoc enim vnum remedium est de tantis malis euadendi, vt dimittamus, sicut nobis dimitti volumus: & adiuuemus, in quo possumus alio, sicut & nos, in quo non possumus, cupimus adiuuari; de quibus hic dicitur: Beati misericordes, quoniã ipsorum miserebitur Deus.

℞. San-

℟. Sancti mei. 152. Lectio ix.

INtellectus congruit mundis corde, tamquam purgato oculo, quo cerni possit, quod corporeus oculus nõ vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascendit; de quibus hìc dicitur: Beati mundo corde: quoniam ipsi Deum videbunt. Sapientia congruit pacificis, in quibus iam ordinata sunt omnia, nullusque motus aduersus rationem rebellis est, sed cuncta obtemperant spiritui hominis, cum & ipse obtemperet Deo; de quibus hìc dicitur: Beati pacifici. Vnum autem præmium, quod est regnum cœlorum, pro his gradibus variè nominatum est. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore; Videns Iesus turbas ascendit in montem, & cùm sedisset, accesserunt ad eum discipuli eius. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

Ex li. 1. de ser. Domini in monte, c. 3.

IN primo gradu, sicut oportebat, positum est regnum cœlorum, quod est perfectæ, summæque sapientiæ animæ rationalis. Sic itaque dictum est: Beati pauperes spiritu: quoniam ipsorum est regnum cœlorum: tamquam diceretur, Initium sapientiæ timor Domini. Mitibus hęreditas data est, tamquam testamentum Patris cum pietate quęrentibus. Beati mites: quoniam ipsi hæreditate possidebunt terram. Lugentibus consolatio, tamquam scientibus, quid amiserint, & quibus mersi sunt. Beati, qui lugent nunc: quoniam ipsi consolabuntur. Esurientibus, & sitientibus saturitas, tamquam refectio laborãtibus, fortiterque certantibus ad salutem. Beati, qui esuriunt, & sitiunt iustitiam: quoniam ipsi saturabuntur. ℟. Propter. 152.

Lectio viij.

MIsericordibus misericordia; tamquam vero, & optimo consilio vtentibus, vt hoc eis exhibeatur à potentiore, quod inualidioribus ipsi exhibent. Beati misericordes: quoniam ipsorum miserebitur Deus. Mundis corde facultas est videndi Deum, tamquam purum oculum ad intelligenda æterna gerentibus. Beati mundo corde: quoniam ipsi Deum videbunt. Pacificis Dei similitudo est, tamquam perfectè sapientibus, formatisque ad imaginem Dei per regenerationem renouati hominis. Beati pacifici: quoniam ipsi filij Dei vocabuntur. Et ista quidem in hac vita possunt compleri, sicut completa esse in Apostolis credimus. Nam ista omnimoda, & in Angelicam formam mutatio, quæ post hanc vitam promittitur, nullius verbis exponi potest.

℟. Sancti mei. 152. Lectio ix.

BEati ergo, qui persecutionem patiuntur propter iustitiam: quoniam ipsorum est regnum cęlorum. Hæc octaua sententia, quæ ad caput redit, perfectumque hominem declarat, significatur fortasse, & circumcisione octaua die in veteri testamento: & Domini resurrectione post Sabbatum, qui est vtique octauus, idemque primus dies, & celebratione octauarum feriarum, quas in regeneratione noui hominis celebramus; & numero ipso Pentecostes: nam septenario numero septies multiplicato, quo fiunt quadraginta nouem, quasi octauus additur, vt quinquaginta compleantur. Et tamquam reddeatur ad caput, quo die missus est Spiritus sanctus, eo in regnum cœlorum ducimur, & hæredita-

ditatem accipimus, & cõsolamur, & pascimur, & misericordiam consequimur, & mundamur, & pacificamur. Atque ita perfecti, omnes extrinsecus illatas molestias pro veritate, & iustitia sustinemus.

Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Videns Iesus turbas ascendit in montẽ, & cùm sedisset, accesserunt ad eum discipuli eius. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Ex lib. 1. de ser. Domini, in monte c. 5.

BEati eritis, inquit, cũ vobis maledicent, & persequentur vos, & dicent omne malum aduersum vos, mentientes propter me: gaudete, & exultate, quoniam merces vestra multa est in cœlis. Animaduertat quisquis delicias huius sæculi, & facultates rerum temporalium quærit in nomine Christiano, intrinsecus esse beatitudinem nostram, sicut de anima ecclesiastica ore prophetico dicitur: Omnis gloria eius filiæ Regis ab intus. Nam extrinsecus maledicta, & persecutiones, & detractiones promittuntur: de quibus tamen magna merces est in cœlis, quæ sentitur in corde patientium, eorum, qui iam possunt dicere; Gloriamur in tribulationibus, scientes quòd tribulatio patientiam operatur, patientia autem probationem, probatio verò spem, spes autem nõ confundit, quia charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritũ sanctum, qui datus est nobis. ℟. Propter. 152.

Lectio viij.

NOn enim ista perpeti fructuosum est, sed ista pro Christi nomine non sunt ęquo animo, sed etiã cum exultatione tolerare. Nam multi hæretici nomine Christiano animas decipientes, multa talia patiuntur: sed ideò excluduntur ab ista mercede, quia non dictum est tantùm, Beati, qui persecutionem patiuntur: sed additum est, Propter iustitiam. Vbi autem sana fides non est, non potest esse iustitia, quia iustus ex fide viuit. Neq; schismatici aliquid ex ista mercede promittant: quia similiter, vbi charitas non est, non potest esse iustitia. Dilectio enim proximi malum non operatur, quam si haberent, non dilaniarent corpus Christi, quod est Ecclesia.

℟. Sancti mei. 152. Lectio ix.

QVid est sanè, quod etiam hoc nõ est nudè positum, vt diceretur: Et dicent omne malum aduersum vos: sed additum est, mentientes: additum est etiam, propter me? Propter eos additum puto, qui volunt de persecutionibus, & de famæ suæ turpitudine gloriari; & ideò dicere, ad se pertinere Christum, quia multa de illis dicuntur mala, cùm & vera dicantur, quando & de illorum errore dicuntur: etsi aliquãdo etiam nonnulla falsa iactantur, quod temeritate hominum plerumque accidit, non tamen propter Christum ista patiuntur. Non enim Christum sequitur, qui non secundùm veram fidem, & Catholicã disciplinam Christianus vocatur. Te Deum.

INFRA OCTAVAM PLVRIMORVM MARTYR.

Homilia in Euang. Matth. cap. 11.

Confiteor tibi Pater, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Matthæum. Lectio vij. *Cap. 11.*

In

IN illo tempore respondens Iesus dixit: Confiteor tibi Pater, Domine cœli & terræ, quia abscondisti hæc à sapientibus, & prudentibus, & reuelasti ea paruulis. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Sermo. 10. de verbis Domini.

VEnite, inquit, ad me omnes, qui laboratis. Quare enim omnes laboramus, nisi quia sumus homines mortales, fragiles, infirmi, lutea vasa portantes quæ faciunt inuicem angustias? Sed si angustiantur vasa carnis, dilatentur spatia charitatis. Quid ergo dicit: Venite ad me omnes, qui laboratis, nisi, vt non laboretis? Denique promissio eius in promptu est quoniam laborantes vocauit. Quærent fortè qua mercede vocati sunt. Et ego vos, inquit, reficiam. Tollite iugum meum super vos, & discite à me, non mundum fabricare, non cũcta visibilia, & inuisibilia creare, non in ipso mundo mirabilia facere, & mortuos suscitare, sed, Quoniam mitis sum, & humilis corde.

℟. Propter. 152. Lectio viij.

MAgnus esse vis? à minimo incipe, Cogitas magnam fabricam construere celsitudinis? de fundamento prius cogita humilitatis. Et quantam quisque vult, & disponit superimponere molem ædificij, quãtò erit maius ædificium, tantum altius fodit fundamentum. Et fabrica quidem cùm construitur, in suprema consurgit; qui autem fodit fundamentum ad ima deprimitur. Ergo, & fabrica ante celsitudinem humiliatur, & fastigium post humiliationem erigitur. ℟. Sancti mei. 152.

Lectio ix.

QVod est fastigium construendæ fabricę, quã molimur? quo perueniturum est cacumen ædificii? Citò dico, vsque ad cõspectum Dei. Videntis, quàm excelsum est, quanta res est conspicere Deum. Qui desiderat, & quod dico, & quod audit, intelligit. Promittitur nobis conspectus Dei, veri Dei, summi Dei. Hoc enim bonum est videntem videre. Nam qui colunt falsos deos, facilè illos vident; sed eos vident, qui oculos habent, & non vident. Nobis autem promittitur visio Dei viuentis, & videntis. Te Deum.

SECVNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Respondens Iesus dixit: Confiteor tibi Pater Domine cęli, & terræ, quia abscõdisti hæc à sapientibus, & prudentibus, & reuelasti ea paruulis. Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

Homilia 69. in Matth.

NOn hic, aut ille, sed omnes, qui curis, qui doloribus, qui peccatis laboratis, venite ad me, non vt pœnas luatis, verum vt dolores, peccataque vestra resoluantur, venite ad me, non quia glorificari me à vobis opus est mihi, sed quia salutem vestram maximè sitio. Ego, inquit, requiem vobis tribuam, non dixit saluos faciam: sed, quod maius est, in omni quiete constituam. Tollite iugum meum super vos. Nolite onus pertimescere; suauitatis enim eximiæ plenum.

℟. Propter. 152. Lectio viij.

QVomodo autẽ in superioribus dicebat angustam esse ianuam, & arduam tribulationibus viã? quando videlicet insula; quando ignauia dissolutus es. Nam, quãdo, quæ dicta sunt, perfeceris, leue tunc erit onus: qua propter magnitudine retributionis etiã nũc leue apellatur. Quomodo autẽ, inquies, quę dicta sunt, perficiam

ciam animo? si humilitate sincera, si mansuetudine vera, si moderatione integra te communies. Humilitas quippe virtus est, & sublimioris philosophiæ mater est, atque origo.

℟ Sancti mei. 152. Lectio ix.

COnsidera, quomodo hic omnibus, vt humilitatem præcipuè colant, ipsis persuadet. Primò in ijs, quæ ipse peregit: Discite, inquit, à me, quoniam mitis sum: Deinde magnitudine retributionis: Inuenietis enim requiem animabus vestris, Prętetea ijs, quæ se gratis affert: Ego enim, inquit, requiem vobis comprę-stabo ad hæc, quia facilem rem, atque suauem esse approbauit: Suaue namque iugum meum est, inquit, & onus meum leue.

Te Deum laudamus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore respondens Iesus dixit: Confiteor tibi Pater, Dñe cœli, & terræ, quia abscondisti hęc à sapientibus, & prudentibus, & reuelasti ea paruulis. Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

SEd quomodo, inquies, leue hoc onus est? doceat te Paulus dicẽs: Quis nos separabit à charitate Christi? tribulatio, an angustia, an persecutio, an fames, an nuditas, an periculum, an gladius? Doceant te illi, qui à synagogis Iudæorum post mille flagella, ac verbera summo gaudio affecti redibant, quia videlicet digni sunt inuenti, qui, pro Christi nomine vexarentur: quòd si adhuc iugum, ac onus audiendo formidas nimirum, atque perhorrescis, non naturæ rerum huiusmodi timorem, sed ignauiæ totum attribuas.

℟ Propter. 152.

Lectio viij.

QVapropter etiam Christus, vt quanta cura vigilandum esset certiores nos redderet: non siluit onera nec, suauia tacuit: sed vtrumq; complexus, & iugum dixit, & suaue appellauit: onus apposuit, & leue adiecit, vt ne, aut tamquam laboriosa nimium fugeres, aut tamquam nimium facilia contẽptu prosequereris: quòd si post hæc omnia vehementer ardua, difficilisque tibi virtus videtur, veniat in mente tibi, quanto difficilior vitiositas est: quòd ipse occultius significat, cùm antequam de iugo aliquid dixerit. Venite ad me omnes, exclamauerit, qui laboratis, & onerati estis.

℟ Sancti. 152. Lectio ix.

HIc enim ostendere voluit quantum laborem, quantum grauamen intolerabile peccatum hominibus afferat: idcircò non, qui laboratis solummodo ait, sed etiam, qui onerati estis; quod Psalmista significauit, & apertius, & naturam ipsius peccati descripsit dicens: sicut onus graue grauatæ sunt super me: Zacharias, quoque similiter plumbi talentum esse ait. Nullo enim pondere grauius præmitur anima, nihil tam vehementer mentis restringit oculos, nihil magis deijcit, atque prosternit, quam malè actæ vitæ, ac peccatorum conscientia, & recordatio.

Te Deum laudamus,

QVARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore respondens Iesus dixit: Confiteor tibi Pater, Domine cœli & terræ, quia abscõdisti hæc à sapientibus, & prudẽtibus, & reuelasti ea paruulis. Et reliqua.

Ho-

Homilia S. Hieronymi Presbyt. *lib.2. in Matt. cap.11.*

AVdiant, qui Saluatorem, non natum, sed creatum calumniãtur: quòd patrem suum vocet cœli, & terrę Dominum; si enim & ipse creatura est; & creatura conditorem suũ patrem appellare potest: stultum fuit non & sui, & cœli, ac terræ Dominum, vel patrem similiter appellare. Quia abscondisti hæc à sapientibus. Gratias agit, & exultat in patre, quòd Apostolis suis aduentus aperuerit sacramenta, quę ignorauerint Scribæ, & Pharisæi, qui sibi sapientes videntur, & in conspectu suo prudentes, iustificata est sapientia à filijs suis. ℞. Propter. 152.

Lectio viij.

OMnia mihi tradita sunt à patre meo, & tradentem patrem, & accipientem filium mysticè intellige. Alioquin si iuxta fragilitatem nostram sentire volumus; cùm cœperit habere, qui accipit, incipiet non habere, qui dederit: tradita autem sibi omnia, non cœlum, & terra, & elementa intelligenda sunt, & cætera, quæ ipse fecit, & condidit, sed hi, qui per filium accessum habent ad patrem, & ante rebelles, Deum postea sentire cęperunt. ℞. Sancti mei. 152.

Lectio ix.

EOs, qui grauissimo legis iugo premebãtur ad euangelij inuitat gratiam: Iugum enim meum suaue est, & onus meum leue, quo modo leuius lege euangelium, cùm in lege homicidium, in Euangelio ita damnetur? qua ratione, Euangelij gratia facilior; cum in lege adulterium, in Euangelio concupiscentia puniatur? In lege multa præcepta sunt, quæ Apostolus non posse compleri plenissimè docet. In lege opera requiruntur, quę qui fecerit, viuet in eis. In Euangelio volũtas quæritur: quæ etsi effectum non habuerit, tamen præmium non amittit. Te Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore respondens Iesus dixit: Confiteor tibi Pater, Domine cęli, & terræ, quia abscõdisti hæc à sapientibus, & prudentibus, & reuelasti ea paruulis. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi. *Serm.9. de verbis Domini.*

SI dignè si diligenter, si quod primum est, piè consideremus, inuenimus primitus, non semper cùm in Scripturis legimus confessionem, debere nos intelligere vocem peccatoris. Maximè autem hoc dicendum fuit, & hinc admonenda charitas vestra: quia mox vt hoc verbum sonuit lectori, secutus est etiam sonus tunsionis pectoris vestri, audito scilicet, quod Dominus ait, Cõfiteor tibi Pater. Tundere autem pectus, quid est, nisi arguere, quod latet in pectore, & euidenti pulsu occultum castigare peccatum? ℞. Propter. 152.

Lectio viij.

NVnc ergo aduertite. Si Confiteor, Christus dixit, à quo longè est omne peccatum: non solum est peccatoris, sed etiam laudatoris. Confitemur ergo, siue laudantes Deum, siue accusantes nosipsos. Pia est vtraque confessio, siue cum te reprehendis, qui non es sine peccato: siue cum illum laudas, qui non potest habere peccatum. Si autem benè cogitemus, reprehensio tua laus ipsius est. Quare enim iam confiteris in accusatione peccati tui? In accusatione tui ipsius quare confiteris, nisi quia ex mortuo vnius factus es? ℞. Sancti mei. 152.

Le-

Lectio ix.

SCriptura quippe ait: A mortuo, quasi qui non sit, perit confessio. Si perit à mortuo confessio, qui confitetur, viuit: Et si peccatum confitetur, vtique à morte reuixit. Si peccati cõfessor reuixit à morte, quis eũ suscitauit? Nullus mortuus est sui ipsius suscitator. Ille se potuit suscitare, qui mortua carne, mortuus non est. Etenim hoc suscitauit, quod mortuũ fuerat. Ille suscitauit se, qui viuebat in se. Mortuus autem est peccator, Maximè ille, quem moles consuetudinis premit, quasi sepultus Lazarus. Quis eum suscitauit, nisi qui semoto lapide clamauit, dicens: Lazare prodi foras? Ergo in confessione, sui accusatio, Dei laudatio est.

Te Deum laudamus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore respondens Iesus dixit: Confiteor tibi Pater, Domine cœli, & terræ, quia abscõdisti hæc à sapientibus, & prudẽtibus, & reuelasti ea paruulis. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

AVdi ergo Dominum confitentem, Confiteor tibi Domine pater cœli, & terræ. Quid confiteor? In quo te laudo? Hæc enim confessio, vt dixi, laudem habet. Quia abscondisti hæc à sapientibus, & prudentibus, & reuelasti ea paruulis. Quid est hoc, fratres. A contrario sensu intelligite. Abscondisti hæc, inquit, à sapientibus, & prudentibus: & non dixit, reuelasti ea stultis, & imprudẽtibus: sed ait. Et reuelasti ea paruulis, Sapientibus, & prudentibus irridendis, arrogantibus falsò grandibus, verè autem tumentibus oppositum non insipientes, nón imprudentes, sed paruuli.

℟. Propter. 152. Lectio viij.

QVi sunt paruuli? Humiles, Ergo abscondisti hæc à sapiẽtibus, & prudentibus. Nomine sapientium, & prudentium, superbos intelligi posse ipse exposuit, cùm ait, Reuelasti ea paruulis. Ergo abscondisti non paruulis. Quid est, non paruulis? non humilibus. Quid est non humilibus, nisi superbis? O via Domini, aut non erat, aut latebat, vt reuelaretur nobis! Vnde Dominus exultauit? Quia reuelatum est paruulis. Debemus esse paruuli: nam si voluerimus esse magni, quasi sapientes, & prudentes, non nobis illud reuelatur. ℟. Sancti. 152. Lectio ix.

QVi sunt magni? Sapientes, & prudentes. Dicentes se esse sapientes, stulti facti sunt. Habes remediúm à contrario. Si dicendo te esse sapientem, stultus factus es: dic te stultum, & sapiens eris. Sed dic, dic, & intus dic: quia sic est, vt dicis. Si dicis, noli corã hominibus dicere, & coram Deo dicere. Prorsus, quod ad te ipsum pertinet, quod ad tua: tenebrosus es: Quid enim est aliud, esse stultum, nisi esse tenebrosum in corde? Dic, quia tu tibi lumen non es. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore respondens Iesus dixit: Confiteor tibi Pater, Dñe cęli, & terræ, quia abscondisti hæc à sapientibus, & prudentibus, & reuelasti ea paruulis. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

Serm. 9. de verbis Domini.

MIrum quibusdam videtur, cùm audiunt Dominum dicẽtem: Venite ad me omnes, qui laboratis, &

& onerati estis, & ego reficiam vos: tollite iugum meum super vos, & inuenietis requiem animabus vestris; iugum enim meum leue est, & sarcina mea leuis; & considerant eos, qui iugũ ipsum intrepida ceruice subierunt, & illam sarcinam mansuetissimis humeris acceperunt, tantis agitari, & exerceri difficultatibus huius sæculi, vt non à laboribus ad quietem, sed à quiete ad laborem vocati videantur: cum & Apostolus dicat: Omnes, qui volunt in Christo piè viuere, persecutionem patientur.

℟. Propter. 152. Lectio viij.

AIt ergo aliquis. Quomodò iugum leue est, & sarcina leuis: quandoquidem illud iugum, & sarcinam ferre, nihil est aliud, quã piè viuere in Christo? Et quomodo dicitur, Venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos: ac nõ potius dicitur, Venite qui vacatis, vt laboretis? Nam & vacantes inuenit, quos conduxit in vineã, vt ferrent æstum diei. Et sub illo iugo leni, & sarcina leui audiamus Apostolum dicere? In omnibus commendantes nosmetipsos, tamquam Dei ministros, in multa patientia, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustiis, in plagis.

℟. Sancti mei. Lectio ix.

OMnia ergo illa, quę commemorauit aspera, & grauia, frequentius, & abũdatius sustinebat; sed profectò aderat ei Spiritus sãctus, qui in exterioris hominis correptione interiorem renouaret de die in diem, & gustata requie spiritali in afluentia deliciarum Dei, in spe beatitudinis futuræ omnia præsentia deliniret, aspera & omnia grauia releuaret. Omnia enim sæua, & immania, prorsus facilia, & propè nulla efficit amor. Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundum Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore respondens Iesus dixit: Confiteor tibi Pater, Domine cœli, & terræ, quia abscõdisti hæc à sapientibus, & prudentibus, & reuelasti ea paruulis. Et reliqua.

Homilia S. Gregorij Papæ.

Ex lib. moral. 34. c. vlt. post medium.

AVdiamus cuncti, quod magistra veritas docet, dicens: Discite à me, quia mitis sum, & humilis corde. Ad hoc namque vnigenitus Dei Filius formam infirmitatis nostræ suscepit, ad hoc inuisibilis, non solùm visibilis, sed etiam despectus apparuit, ad hoc contumeliarum ludibria, irrisionum oppobria, passionumque tormenta tolerauit: vt superbum non esse hominem doceret humilis Deus. Quanta ergo humilitatis virtus est, propter quam solam veraciter edocendam, is, qui sine æstimatione magnus est, vsque ad passionem factus est paruus.

℟. Propter. 152. Lectio viij.

QVia enim originem perditionis nostrę superbia prædit diabolis, instrumentum redemptionis nostræ inuenta est humilitas Dei. Hostis quippe noster magnus inter omnia conditus, videri, super omnia voluit elatus. Redemptor autem noster magnus, manens super omnia, fieri inter omnia dignatus est paruus. Sed melius, & elationis causam detegimus, & fundamenta humilitatis aperimus, si breui commemoratione perstringimus quid mortis auctor, quid vitæ conditor dicat. Ille namque ait: In cœlum ascendam. Iste autem per Prophetam dicit: Repleta est malis anima mea, & vita mea inferno appropinquauit.

℟. San-

℟. Sancti mei. 152. Lectio ix.

ILle nihil aliud mentes sibi subditas docet, quàm celsitudinis culmen appetere, cuncta æqualia mentis tumorem transcendere, societatem omnium hominum alta elatione transire, ac sese, & contra potentiam conditoris erigere, sicut de eisdem per Psalmistam dicitur: Transierunt in dispositionem cordis, cogitauerunt, & locuti sunt nequitias, iniquitatem in excelso locuti sunt. Iste ad sputa, ad palmas, ad colaphos, ad spineam coronam, ad lanceam, Vsque ad mortem veniens, membra sua admonet, dicens: Si quis mihi ministrat, me sequatur.

Te Deum.

INFRA OCTAVAM PLVRIMORVM MARTYR.

Homilia in Euangel. Luc. cap. 11.

Væ vobis, qui ædificatis, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij. *Cap.* 11.

IN illo tẽpore: Dicebat Iesus turbis Iudæorum, & principibus Sacerdotum: Væ vobis, qui ædificatis monumenta Prophetarum: patres autem vestri occiderunt illos. Et reliqua.

De Homilia venerab. Bedæ Presbyt. *Lib.* 4. *in Luc.* 11.

NOn monumenta Prophetarum ornare, sed interfectores Prophetarum imitari sceleris est. Iudæi ergo Prophetarum monumenta ædificando, patrum suorum facta, qui eos occiderunt, arguebant, sed paterna facinora æmulando, dum Christum, Apostolosque illius insequuntur, in se ipsos sentẽtiam retorquebant, eadem videlicet ipsi, quæ in parentibus damnabant, agentes: simulabant quidem se ob fauorem vulgi captandum, patrum suorum horrere perfidiam, memorias Prophetarum, qui ab eis occisi sunt, magnificè ornando: sed ipso opere testificantur quantum paternæ nequitiæ consentiant, Dominum, qui ab ijsdem Prophetis est prænunciatus, iniurijs agendo.

℟. Propter. 152. Lectio viij.

VT inquiratur sanguis omnium Prophetarum, qui effusus est à constitutione mundi à generationẽ ista. Quæritur, quomodo sãguis omnium Prophetarum, atque istorum ab vna Iudęorum generatione requiratur, cùm & multi Sanctorum, siue ante Incarnationem, seu post mortẽ, resurrectionemq; Saluatoris, ab alijs sint nationibus interempti, & ipse Dominus, Iudæis licet acclamantibus, à Romano tamen Præside, Romanisque sit militibus crucifixus?

℟. Sancti. 152. Lectio ix.

SEd mos est scripturarum, duas sæpè generationes hominũ, bonorum scilicet, malorumque computare, hoc est, eorum qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt: & eorum quibus dicitur; Vos ex patre diabolo estis & alibi: serpentes generatio viperarum. A sanguine Abel, vsque ad sanguinem Zachariæ. Quare vsque ad sanguinem Zachariæ, cùm & multi post eum sint ab hac generatione perempti, nisi fortè, quia Abel pastor ouium, Zacharias Sacerdos fuit; & ille in campo, hic in atrio templi necatus est, vtriusque gradus martyres, & laici scilicet, & altaris officio mancipati, sub eorum voluit intimare vocabulo.

Te Deum.

Infra Octauam in Missa & Officio legatur Euangel. Descendens Iesus. cum suis Homil. vt in hoc eodem Communi suprà. 157.

In die Octaua, vt in die Festo.

INFRA OCTAVAM PLVRIMORVM MARTYR.

Homilia in Euangel. Luc. cap. 10.

Qui vos audit, me audit.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij. *Cap.* 10.

IN illo tẽpore: Dixit Iesus discipulis suis: Qui vos audit, me audit, & qui vos spernit, me spernit. Et rel.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyt. *Lib. 3. in Luca c. 42.*

VT in audiendo quisq; vel spernendo Euangelij prædicatore non viles quasque personas, sed Dominum Saluatorem, imò ipsum Patrem spernere se, vel audire disceret, ait: Qui vos audit, me audit: qui vos spernit, me spernit: qui autem me spernit, spernit eum, qui me misit: quia proculdubio in discipulo magister auditur, & in filio pater honoratur. Potest & ita intelligi: qui non facit misericordiam vni de fratribus meis minimis, nec mihi facit, quia, & ipse pro his formam serui, & pauperis habitum suscepit.

℟. Propter. 152. Lectio viij.

REuersi sunt autem septuaginta-duo cum gaudio dicentes: Domine, etiam dæmonia subijciuntur nobis in nomine tuo. Benè quidem confessi sunt, deferentes honorem nomini Christi, sed quia infirma adhuc fide gaudebant virtutibus, vide quid audiunt. Et ait illis: Videbam Satanam sicut fulgur de cœlo cadentem: nõ modò video, sed prius videbam, quando corruit; quòd autem ait: sicut fulgur vel præcipitem de supernis ad ima lapsum significat, vel quia deiectus, adhuc transfigurat se in angelum lucis.

℟. Sancti mei. 152. Lectio ix.

ECce dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes, & scorpiones. Hoc est, omne genus immundorum spirituum de obsessis corporibus eijciendi: quamuis, & ad litteram rectissimè possit accipi: si quidem & Paulus à vipera inuasus, nihil aduersis patitur. Hoc sanè inter serpentes, qui dente, & scorpiones, qui cauda nocent, distare arbitror; quòd serpentes apertè sæuientes, scorpiones clam aculeo insidiantes, vel homines, vel dæmones significent: serpentes, qui inchoandis virtutibus venena prauæ persuasionis obijciunt: scorpiones, qui consummatas virtutes ad finem vitiare contendunt. Verumtamen in hoc nolite gaudere: quia spiritus eijcere, sicut & virtutes alias facere, interdum non est eius meriti, qui operatur, sed inuocatio nominis Christi hoc agit. Te Deum.

Infra Octau. in Missa, & Officio legatur Euang. Sedente Iesu. cum suis Homil. suprà. 161.

In die Octaua, vt in die Festo.

INFRA OCTAVAM PLVRIMORVM MARTYR.

Homilia in Euangel. Luc. cap. 12.

Attendite à fermento, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij. *Cap.* 12.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Attẽdite à fermẽto Pharisæorum, quòd est hypocrisis. Et rel.

Homi-

Homilia venerab. Bedæ Presbyteri.
Lib.4.in Luc.c.52.

DE hoc fermento Apostolus præcipit: Itaque epulemur, non in fermento veteri, neque in fermento malitiæ, & nequitiæ, sed in azymis sinceritatis, & veritatis. Nam sicut modicum fermentum totam farinæ, cui inijcitur, massam corrumpit, vniuersamque mox conspersionem suo sapore commaculat, sic nimirum simulatio, cuius semel animū imbuerit, tota virtutum sinceritate, & veritate fraudabit. Est ergo sensus; Attendite, ne æmulemini simulatores, quia veniet profectò tempus, in quo & vestra virtus omnibus, & eorum reueletur hypocrisis.

℟. Propter. 152. Lectio viij.

VErùm quod sequitur: Quoniā quæ in tenebris dixistis, in lumine dicentur: non solùm in futuro, quando cuncta cordium abscondita proferentur ad lucem, sed & in præsenti tempore potest cōgruenter accipi, quoniam quæ inter tenebras quondam pressurarum, carcerumq; vmbras vel locuti, vel passi sūt Apostoli, nunc clarificata per orbem Ecclesia, lectis eorum actibus publicè prædicantur. Ne terreamini ab his, qui occidunt corpus. Si persecutores Sanctorum, occisis corporibus, non habent ampliùs quid contra illos agant, ergo superuacuā fuerunt insania, qui mortua Martyrum mēbra feris, auibusque discerpenda proijciunt, cùm nequaquam omnipotentiæ Dei, quin ea resuscitando viuificet, obsistere possint.

℟. Sancti mei. 152. Lectio ix.

DVo autem sunt genera persecutorum: vnum palam sæuientium, alterum fictè, fraudulenterque blandientium. Contra vtrumque nos munire, atque instituere volens Saluator, & supra ab hypocrisi Pharisæorum attendere, & hic à carnificum cæde præcipit non timere: quia videlicet post mortem, nec horum crudelitas, nec illorum valeat simulatio durare. Nonnè quinque passeres dipondio veneunt? Si minutissima, inquit, animalia, & quæ quolibet per aera feruntur volatilia, Deus obliuisci non potest; vos qui ad imaginem facti estis creatoris, non debetis terreri ab his, qui occidunt corpus: quia, qui irrationabilia animalia gubernat, rationabilia curare non desinit. Te Deum.

SECVNDA DIE.
In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Attendite à fermento Pharisæorum, quod est hypocrisis. Et reliqua.

De Homilia venerab. Bedæ Presbyt.

QVærit fortasse aliquis quomodo dicat Apostolus: Numquid bobus cura est Deo? cùm vtique bos passere pretiosior existat, sed aliud cura, aliud verò est scientia. Denique numerus capillorum, de quo consequenter ait: Sed & capilli capitis vestri omnes numerati sunt: non in actu computationis, sed in facultate cognitionis accipitur. Non enim sollicitam Deus curæ numerantis intendit excubiam, sed cui cognita sunt omnia, quasi numerata sunt omnia. Benè tamen numerata dicuntur: quia quæ volumus seruare, numeramus.

℟. Propter. 152. Lectio viij.

DEridēt intelligētiam ecclesiasticā in hoc loco, qui carnis resurrectionē negant, quasi nos ipsam terrenam maturiem, quæ, discedente anima, fit cadauer, ita resurrectione re-

reparãdam dicamus, vt ea quæ dilabuntur, & in alias, atque alias aliarum rerum species, formasque vertuntur, quamuis ad corpus redeant, vnde dilapsa sunt, ad easdem quoque corporis partes, vbi fuerunt, redire necesse sit: alioquin, si capillis capitis redit, quod tam crebra tonsura detraxit: si vnguibus quod toties dempsis exsectio immoderata, & indecẽs cogitantibus, & ideò resurrectionem carnis non credentibus occurrit informositas.

℟. Sancti mei. 152. Lectio ix.

SEd quemadmodũ si statua cuiuslibet solubilis metalli, aut igne liquesceret, aut confunderetur in massam, & eã vellet artifex rursus ex illius materię quantitate reparare, nihil interesset ad eius integritatẽ, quę particula materiæ, cui membra statuæ redderentur, dum tamen totum, ex quo constituta fuerit, resumeret: ita Deus mirabiliter, atque ineffabiliter artifex de toto, quo caro nostra cõstiterat, eam restituet, nec aliquid attinebit ad eius redintegrationem, vtrum capilli ad capillos redeant, & vngues ad vngues, an quicquid eorum perierat mutetur in carnem, & in partes alias corporis reuocetur, curante artificis prouidentia, ne quid indecens fiat. Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tẽpore: Dixit Iesus discipulis suis: Attẽdite à fermẽto Pharisæorũ, quod est hypocrisis. Et reliq.

Homilia Sancti Petri Chrysologi.

Ex Serm. 172.

QVia in fermento non est moles magnitudinis, sed tumoris, & cõspersio tali specie inflata est, nõ dilatata; quantum enim efferbuerit feruentius, tantum farris massa turgescit, & totam formam leuitatis implet, & tumoris, congruè à Domino dictum est: Attendite vobis à fermẽto Pharisæorum, quod est hypocrisis. Quid est hypocrisis, nisi species arte composita, quæ aliud in re agit, aliud promit in vultu? Hæc penes Pharisæos per scientiam tumescebat. Apostolo sic dicente: Scientia inflat. Illos namque scientia inflabat ad superbiam, non instruebat ad vitam: & corrumpebat ad malitiam, non ad prudentiam promouebat.

℟. Propter. 152. Lectio viij.

ERat in eorum facie hypocrisis; erat in eorum mẽte inuidiæ hydrops: erat in pectore siticulosus fõs: erat ardens vnda, quæ suis magis, ac magis inflammabatur fluentis, vt bibentis non extingueret sitim, sed augeret incendium. Sic, sic hypocrisi ministrante, suis semper inuidia propinat. Ab hoc nos morbo subtrahit Apostolus: cùm nos non in fermento veteri, neque in fermento malitiæ, & nequitiæ, sed in azymis sinceritatis, & veritatis sanctum pascha Domini celebrare compellit.

℟. Sancti mei. 152. Lectio ix.

VEritas nescit tumorẽ, simplicitas hypocrisim prorsus ignorat: in azymis sinceritatis, & veritatis. Hæc sunt cordis azyma; hæc cœlesti dulcedine confecta; hæc gratiæ saporata pinguedine; hęc sãcti Spiritus igne decocta; hæc nos mãducantes agnũ Dei, agnũ qui tollit peccatum mundi, nostrum pascha solemniter immolamus: quibus Christus ad lætitiam totam est natus, & immutatus ad gloriam. Te Deum.

QVARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

In

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Attendite à fermento Pharisæorum, quod est hypocrisis. Et reliqua.

Homilia S. Ambrosij Episcopi.

Lib.7.in Luc.c.12.

PVlcherrimũ locum tenendę simplicitatis, & emulandæ fidei Saluator intexuit; ne Iudaicæ perfidiæ more alia premamus affectu, alia voce simulemus: cum vltimo tempore occulta cogitationum accusantium, aut etiam defendentium, secretũ nostræ mentis aperitura videantur: quę enim maior est simplicitatis illecebra, quàm vt vnusquisq; cognoscat, latebram fraudis esse non posse?

℟. Propter. 152. Lectio viij.

SEd quoniã gemina est causa perfidiæ, quia aut ex inolita malitia, aut ex accidentali metu nascitur: ne quis metu territus potestatis, Deũ, quem corde cognoscit, negare cogatur; pulchrè addidit, animæ tãtũ formidabile esse suppliciũ, pœnã corporis nõ esse metuendã. Mors enim naturę finis, non pœna est; & ideò mortem supplicij corporalis esse defectũ, pęnam verò animæ esse perpetuam: eoque Deum solum esse metuendũ, cuius potestati non natura præscribat, sed eadem natura subiaceat.

℟. Sancti. 152. Lectio ix.

INspirauerat Dominus simplicitatis affectũ, virtutem mentis erexerat, fides sola nutabat, benè eam de vilioribus roborauit. Nã si Deus obliuionem passerum non habet, hominum habere, qui potest? quòd si tanta est Dei, & tã æterna maiestas, vt vnius ex passeribus, aut nostrorũ numerus capillorum præter scientiã Dei non sit: quàm indignum est æstimare quòd fidelium corda Dominus aut ignoret, aut spernat, qui viliora cognoscat? Te Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tẽpore: Dixit Iesus discipulis suis: Attẽdite à fermẽto Pharisæorum, quod est hypocrisis. Et rel.

De Homilia S. Ambrosij Episcopi.

VIdentur quinque isti passeres, quinque esse corporis sensus, tactus, odoratus, gustus, visus, auditus, qui modo passerum, si terrenarum sordium timentur illuuiem, atque ex incultis locis, & fœtidis cibũ quærant, delictorum suorum laqueis occupati, ad superiorum operum fructus, quibus epulantur animi, reuolare non possunt. Itaque variarum capti illecebris voluptatum aut venundamur sub peccato, aut redimimur à peccato. Christus nos redimit, aduersarius vendit.

℟. Propter. 152. Lectio viij.

ITaq; docemur, quia volandi nobis gratiam natura dedit, voluptas abstulit, quæ malorũ escis grauat animam, atque in naturam corporeæ molis inclinat. Meritòq; posuit, quia nemo illorũ cadit sine voluntate Dei: quod enim cadit, vergit in terram: & quod volat, ad fastigiũ immortalitatis euehitur. Ne cui autem dubium esset, quod Matthæus dixit, Lucas euidenter absoluit; quia voluntas Dei, cognitio est Dei; non enim quisquam voluntate Dei cadit: sed qui delictorum suorum mole ruerit, Deum latere non poterit.

℟. Sancti mei. 152. Lectio ix.

ERgo passer bonus est, cui volãdi vim natura suppeditat. Est etiã malus passer, qui volãdi vsum terrenæ vitio labis aboleuerit: quales sunt isti passeres? qui dipõdio veneunt: alibi esse veneunt, alibi dipondio, quanta vilitas delictorum? mors enim vi-

lis, sed pretiosa virtus. Etenim aduersarius tãquam captiua mancipia vilioris pretio ęstimationis addicit. At verò Dominus, tamquam speciosa seruitia, quæ ad imaginem, & similitudinem sui fécit, idoneus sui operis æstimator, magno pretio nos redemit, sicut sanctus Apostolus dixit: empti enim estis pretio magno. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tẽpore: Dixit Iesus discipulis suis: Attẽdite à fermẽto Pharisæorum, quod est hypocrisis. Et rel.

Homilia Sancti Petri Chrysologi. *Serm.* 101.

VObis autem dico amicis meis, ne terreamini: quia libertatem probat virtus, metus indicat seruitutem, nam liber ad gloriã, seruus natus est ad timorem. Meritò ergo ad Dei amicitias sublimatur, qui propter Deũ humanas despicit mortes, nescit timores: si amicos morũ facit imitatio, morum similitudo coniungit, conuenienter eos amicos vocat Christus, quos imitatione sua mundi iacula, & ipsam mortis formidinem conspicit, & præuidet calcaturos.

℟. Propter. 152. Lectio viij.

VObis autem dico, idest nõ omnibus, sed amicis. Vobis autem dico, quos mors absoluit, ista non finit. Vobis dico, quos corporis resolutio promouet ad melius, non transducit ad pœnam. Vobis dico: quibus morte vita inchoatur, non finitur. Vobis dico, quorũ mors pretiosa fit, non sui qualitate, sed causa, dum vitæ magis lucra inuenit, quàm vitæ perdat vsuram: sed audiamus, quid dicat amicis suis. Ne terreamini ab his, qui occidunt corpus.

℟. Sancti. 152. Lectio ix.

AVdiant qui de bono mortis veterum vetusta volumina detriuerunt, nihil tamen inde capere virtutis, aut consolationis aliquid inuenire valuerunt, quis homini, quis sapienti dicat? Mori naturę est; necęsse est deperire: nobis vixerunt veteres, viuimus nos futuris; nemo sibi: quod non potest tolli, velle virtutis est: suscipe voluntarius, ad quod vrgeris inuitus: mors antequam veniat non est, cùm autem venerit, venisse nescitur. Nec ergo amisisse te doleas, quòd cum amiseris non dolebis. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tẽpore: Dixit Iesus discipulis suis: Attẽdite à fermẽto Pharisæorum, quod est hypocrisis. Et rel.

De Homilia S. Augustini Episcopi. *Ser. 18. de ver. Apoc. circa med.*

CVm dicis mihi gehennã timeo, ardere timeo, in æternũ puniri timeo: quod dicturus sum? Malè times? vanè times? Non audeo, quãdo quidem ipse dominus ablato timore subiecit timorẽ: & ait, vbi dixit, Nolite timere eos, qui corpus occidunt, & postea non habent, qui faciant: sed eum timete, qui habet potestatem & corpus, & animam occidere in gehennam ignis: ita dico vobis, hunc timete. Cùm ergo Dominus timorem incusserit, & vehementer incusserit, & repetendo verbum, comminationem geminauerit, dicturus ego sum, malè times? ista non dicam. Planè time, nihil melius times: nihil est, quod magis timere debeas.

℟. Propter. 152. Lectio viij.

SEd interrogo te, Si non te videret Deus, quando facis, nec quisquã te

te conuinceret in iudicio illius, faceres? Tu te vide. Non enim potes ad verba omnia mea respondere, inspice te ipsum. Faceres? Si faceres, ergo pœnam times, charitatem nondum habes: seruiliter times, formido est mali, nondum dilectio boni. Sed time tamen, vt ista formido custodiat te, vt perducat ad dilectionem. Timor enim iste, quo gehennam times, & ideò mala non facis, continet te: & sic volentem peccare animum interiorem non sinit; est enim quidam custos timor, quasi pædagogus legis, littera est minans, nondum gratia iuuans.

℟. Sancti mei. 152. Lectio ix.

CVstodiat tamen te timor iste, dum non facis timendo, & veniat charitas: intret in cor tuum, & quantùm illa intrat, tantùm timor exit. Timor enim id agebat, ne faceres, charitas id agit, ne velis facere, etiam si impunè possis admittere. Dixi, quid timeatis, dixi, quid appetatis. Sectamini charitatem, intret charitas, admittite illam timendo peccare, admittite amorem non peccantem, admittite amorem benè viuentem. Habet secum suum timorem, quem introducit ipsa, sed illum castum permanentem in sæculum sæculi. Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tēpore: Dixit Iesus discipulis suis: Attēdite à fermēto Pharisæorū, quod est hypocrisis. Et reliq.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

Homil. 35. in Matth.

VIdes, quòd non promittit ipsis huius vitæ perpetuitatē, mori autē promittit, vt maiora, sublimioraque conferat, quàm si numquam morti traderentur. Et certè multò melius est mortem omninò despicere, quàm eam effugere: quo circa, non in periculum mortis, cum nati essent homines, ipsos introducit; sed terrore moriendi morte superiores facit. Ita breui oratione duobus, vel tribus verbis absoluta, salutarem de immortalitate opinionem in animis eorum fixit, atque locauit.

℟. Propter. 152. Lectio viij.

POstea ne putarentur quasi se derelictos ab eo, ad cædem, & violentum peruenturos interitum, de prouidentia Dei disputat, dicens; Nonnè duo passeres asse venduntur, & vnus ex ipsis nō cadit in laqueum sine patre vestro, qui est in cœlis? Vestri autem capilli capitis omnes numerati sunt; quid enim vilius passeribus? ait, sed tamen numquam ignorante Deo capiuntur: non enim cooperante Deo incidere in laqueū passeres ait, quod diuinæ maiestatis indignum est, sed non esse clam Deo, etiam vilissimarum auium causam ostendit; quòd si nihil penitus Deus ignorat: at vos paterna charitate prosequitur, & ita amat, vt pilos capitis quoque vestri non negligat, quid timendum vobis est?

℟. Sancti mei. 152. Lectio ix.

HOc autem dicebat, non quòd Deus capillos numeret, sed quia perfectam cognitionem rerum omnium, & summam de omnibus Dei prouidentiam ostendere voluit. Si ergo cuncta nouit, quæ fiunt, vult, potest simul seruare vos: nolit cum tribulationes vobis acciderint, derelictos vos esse à Deo existimare: non enim ab incommodis corporis liberare vos vult, sed ad eam perfectionem adducere studet, vt incommoda corporis contemnatis. Te Deum.

INFRA OCTAVAM CONFESS. PONTIFICIS.

SECVNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo Sancti Ambrosij Episcopi.

De S. Euseb. 70. 6. ed. Rom.

Lectio iv.

DEpositionem Sancti N. hodie celebramus: quid est depositio? non illa vtique, quę, sepeliẽdis in terra membrorum reliquijs, clericorũ manibus procuratur: sed illa, qua homo vinculis carnalibus absolutus, liber iturus ad cęlum terrenum corpus exponit. Ipsa planè est depositio, in qua concupiscere abijcimus, cessamus delinquere, peccare desinimus, & totũ quicquid saluti est graue, quasi abiecta sarcina oneris, exponimus. Nam ideò hæc dies pro celebritate maxima procuratur, quia verè est summa festiuitas, mortuum esse vitijs, soli vigere iustitiæ.

℟. Inueni Dauid seruũ meum: oleo sãcto meo vnxi eum: * Manus enim mea auxiliabitur ei. ℣. Nihil proficiet inimicus in eo, & filius iniquitatis non nocebit ei. Manus. Lect. v.

VNde & depositionis ipsa dies natalis dicitur, quòd delictorum carcere liberati, libertati nascimur Saluatoris, sed videamus, Sanctus N. cum qua gloria ad hanc diẽ depositionis aduenerit. Volare non potest, nisi quod purum, leue, atque subtile est, cuius nec sinceritatis intemperantia retardatur, nec alacritas, nec velocitas mole grauatur: grauari autem volatum dico, non tam mole membrorum, quàm pondere delictorum. Vnde puto etiam in ipsis auibus ideò velocius columbã penè præ omnibus volitare, quòd alacritatem, & innocentiam comitetur.

℟. Posui adiutorium super potentem, & exaltaui electum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliabitur ei. ℣. Inueni Dauid seruum meum, oleo sancto meo vnxi eum. Manus.

Lectio vi.

DEnique sanctus Dauid, cùm puritate mentis volare concupisceret, nõ alterius animantis, nisi columbæ optauit alas, dicens: Quis dabit mihi pennas sicut columbæ, & volabo, & requiescam? intelligebat enim, quod altiora facilius penetrantur simplicitate mentis, quàm leuitate pennarum. Volauit ergo hac die Sanctus N. Æstimemus iam eius innocentiam de volatu, & puritatem eius de ipsa elatione iudicemus: tãquam columba enim in domo Dei degens assumpsit spiritales pennas, & requieuit in monte.

℟. Iste est, qui ante Deum magnas virtutes operatus est, & omnis terra doctrina eius repleta est: * Ipse intercedat pro peccatis omnium populorum. ℣. Iste est, qui contempsit vitam mundi, & peruenit ad cęlestia regna. Ipse. Gloria Patri. Ipse.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo Sancti Gregorij Nysseni.

In fun. mag. Melet.

Lectio iv.

CVm primùm benè morata, ac modesta Ecclesia beatum N. vidit, vidit faciem ad imaginem Dei verè formatam: vidit dilectionem fontis modo scaturientem: vidit gratiam labijs circumfusam, animi demissionis summum gradum, post quem amplius quicquam cogitari non potest, vidit mansuetudinem, atque clementiam, qualis in Dauide fuit: qualis in Salomone intelligentiam, atque prudentiam: qualis in Moyse, bonitatem: qualis in Samuele perfectionem: qualis in Ioseph pho

pho continentiam, pudicitiámque, qualis in Daniele sapientiam: quemadmodum magnus Elias zelo fidei præditum: sicut sublimis Ioannes integritate corporis ornatum: sicuti Paulus inexuperabili præditum dilectione: vidit tot bonorum circa vnã animam concursus; amore beato vulnerata est, casto, bonoque sponsum suum amore, atque beneuolentia prosecuta dilexit.

℞. Inueni. 184. Lectio v.

SEd priusquam cupiditatem expleret, antequam desiderium recrearet, atque sedaret, amoris vi feruens, tentationibus athletam ad certamina vocantibus, sola relicta est. Atque ille quidem in certaminibus proprietate susceptis desudabat; hæc verò durabat in castitate matrimonium conseruans. Non ablatus est à nobis sponsus, in medio nostrum stat, etiam si nos non videamus, in adytis, ac penetralibus Sacerdos est: in interioribus velis, quæ præcursor pro nobis ingressus est Christus, reliquit carnis tegumentum: non amplius signo, & vmbræ cœlestium seruit, sed in ipsam rerum imaginem intuetur: non amplius per speculum, atque per transennam, & ænigma: sed ipsa facie cum facie collata intercedit apud Deum.

℞. Posui. 184. Lectio vj.

INtercedit autem pro nobis, & populi erratis: deposuit tunicas pelliceas, neque enim talibus tunicis opus habent, qui in paradiso degunt: sed habet indumenta, quæ puritate vitæ suæ contexuit, ijsque sese exornauit. Honorata, ac pretiosa coram Domino talis viri mors est; immò verò non mors, sed ruptura membrorum est. Dirupisti enim, inquit, vincula mea: dimissus est Simeon, liberatus est à vinculis corporis: laqueus contritus est, & auicula auolauit: ingressus est terram promissionis: in monte cum Deo Philosophatur: soluit animæ calceamentum, vt pura planta mentis terram sanctam, vbi conspicitur Deus, conscenderet.

℞. Iste est. 184.

QVARTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Ioannis Chrysostomi.

In c. 15. epist. ad Rom. ser. 29. circa fin.

Lectio iv.

CHristum diligens, & gregem illius vtique diligit: & Moysen tum primùm super populum Iudæorum posuit, quando, qua esset in illũ beneuolentia, re ipsa iam declarauerat. Dauid quoque simili modo regno inauguratus est, posteaquam apparuerat, quam amico esset in populum affectu: ita quippe iuuenis adhuc populi causa doluit, ac zelauit, vt & animam suam exponeret, cum videlicet barbarum illum è medio tollebat. Quòd verò dicebat: quid dabitur ei, qui alienigenam hunc interfecerit? non ideò dicebat, quòd mercedem exigeret, sed quò sibi crederetur, & in pugnam cùm illo committeretur: nam cùm adepta iam victoria ad regem esset ingressus, nihil de mercede meminit.

℞. Inueni. 184. Lectio v.

ET Samuel quoq; benignus erat, & amator populi: vnde & dicebat: Absit autem hoc à me peccatũ, vt cessem pro vobis orare Dominũ. Ita & Paulus, imò non ita, sed multò plus omnibus ardebat erga subditos. Vnde & discipulos ita erga se animauit, vt diceret: si possibile fuisset, oculos vestros eruissetis, mihiq; dedissetis. Et Christus optimi Pastoris regulã proferẽs dixit: Bonus pastor animã suã ponit pro ouibus: sũt enim sanctorũ animæ vehementer mittes

&

& hominum amantes, non solum erga domesticos, sed alienos, ita vt hanc suam mansuetudinem etiam ad animantia bruta extendant. Propterea & Sapiens quispiam dixit: iustus miseretur animarum iumentorum suorum: si iumentorum, multò magis hominum.

℞. Posui. 184. Lectio vj.

VErum quoniam pecorum mẽtionem feci, perpendamus, & ouium pastores illorum, qui in Cappadocum regione sunt, qualia, & quanta pro pecorum suorum custodia patiantur: illi sæpè numero vniuersum triduum niue obrupti perdurant. Dicuntur autem, & qui in Lybia sunt, non minora mala ferre, dum integros menses difficilem illam solitudinem, pessimarumque bestiarum plenã vagando circumeunt. Si tantum erga pecora diligentię impendunt pastores illi, quam quæso excusationem habebimus, quibus rationales animæ concreditæ sunt, quòd profundum hũc somnum dormimus? An ignoras gregis huius dignitatem? An illius gratia Dominus tuus innumera non fecit? An non postremo, & sanguinem suum fudit? Tu verò requiem quæris, & quid poterit peius esse pastoribus istis?

℞. Iste est. 184.

QVINTA DIE.

In secundo Nocturno.

De sermone S. Ioannis Chrysost.

Lectio iv.

ET homines quidem, qui populis præsunt, si quando de rebus fortuitis consultaturi sunt diebus non contenti, noctes etiam vigilando adhibent; nos verò, qui pro ipso cœlo certamen habemus, ipso quoque die dormimus? quis quæso ab eo nos supplicio eripiet, quod istis debetur? si enim corpus trucidandum exponere, si innumeras mortes ferre oportebat, numquid ad hoc mũdus, tamquam ad nundinas currendus erat? Hæc autem non solum pastores, sed & oues audiant, vt alacriores faciant pastores, aliud quidem nihil, verùm omnem obedientiam, animumque, cui persuaderi queat, exhibentes. ℞. Inueni. 184.

Lectio v.

ITa Paulus præcipit dicens: Obedite ducibus vestris, & subditi estote, nam ipsi vigilant pro animabus vestris, tamquam rationem daturi. Quando verò dicit: nam ipsi vigilant, innumeros labores, curas, & pericula complectitur. Bonus enim pastor, & talis, qualem Christus vult, innumeris certat martyrijs. Propter ipsum quippe Christus semel quidẽ est mortuus, hic verò millies propter gregem, si quidem talis sit grex, qualẽ esse oportet. Talis enim pastor singulis diebus mori potest. Propterea & vos, cognito isto labore, & precibus, & diligentia, & animi alacritate, & dilectione nos iuuate, & nos vestra, & vos vicissim nostra gloriatio sitis. ℞. Posui. 184. Lec. vj.

NAm ideò Christus istud Apostolorum Summo, & plus ipsum, quàm reliqui diligenti, commẽdans, & iniungens primùm rogabat, an ab ipso diligeretur, vt dicas, quòd istud sit ante omnia reliqua dilectionis in Christum positum signũ: strenuò si quidem animo hoc opus est. Hæc verò mihi de optimis pastoribus dicũtur, nõ de me ipso, & mei similibus: sed si quis talis sit, qualis erat Paulus, qualis Petrus, qualis N. Istos itaque imitemur, & superiores, & subditi: licet enim, & subdito pro parte pastorem agere, nempe, domus suæ, amicorum, domesticorum, vxoris, liberorum. ℞. Iste est. 184.

SEX-

SEXTA DIE.

In secundo Nocturno.

Tres lect. item S. Maximi. Ad Sancti, ac Beatissimi Patris, &c. vt in Breuiario de Cõi Confess. Põtific. Quod si lectæ fuerint in die festo, sumantur hodie lect. ex sequenti die septima.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

Tres lect. serm. S. Maximi. Beati Patris N. &c. vt in Breuiar. in hoc eodem communi. Quòd si lectæ fuerint in die festo sumãtur pro hac die lect. sequentis diei octauæ.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

Si sequentes lectiones lectæ fuerint in præcedenti die, sumantur hodie lect. recitatæ in die festo.

Sermo S. Gregorij Papæ.

2. par. pastor. cap. 1. Lectio iv.

TAntùm debet actionem populi actio transcendere præsulis: quantùm distare solet à grege vita pastoris. Oportet namque, vt metiri se sollicitè studeat, quanta tenendæ rectitudinis necessitate constringitur, sub cuius æstimatione populus grex vocatur. Sit ergo (necesse est) cogitatione mundus, actione præcipuus, discretus in silentio, vtilis in verbo, singulis compassione proximus, præcunctis contemplatione suspensus, benè agentibus per humilitatem socius contra delinquentium vitia per zelum iustitię erectus, internorum curam in exteriorum occupatione non minuens, exteriorum prouidentiam in interiorum sollicitudine non relinquens.

℟. Inueni. 184.

1. par. cap. 10. Lectio v.

COnsiderandum quoq; est, quia cùm curam populi electus præsul suscipit, quasi ad ægrum medicus accedit. Si ergo adhuc in eius corpore passiones viuũt, qua præsumptione percussũ mederi properat, qui in facie vulnus portat? Ille igitur modis omnibus debet ad exemplum benè viuendi pertrahi, qui cunctis carnis passionibus moriẽs, iam spiritualiter viuit; qui prospera mundi postponit: qui nulla aduersa pertimescit; qui sola interna desiderat. Cuius intentioni benè congruens, nec omninò per imbecillitatem corpus; nec valdè per contumaciam repugnat spiritus. Qui ad aliena cupienda non ducitur, sed propria largitur.

℟. Posui. 184.

Ibid. cap. 8. Lectio vi.

VNde ipsum quoque Episcopatus officiũ boni operis expressione diffinitur, cùm dicitur: Si quis Episcopatum desiderat, bonũ opus desiderat: Ipse ergo sibi testis est, quia Episcopatum non appetit, qui non per hunc boni operis ministerium, sed honoris gloriam quærit. Sacrum quippe officium non solùm non diligit omninò, sed nescit, qui ad culmen regiminis anhelans, in occulta meditatione cogitationis; cæterorum subiectione pascitur, laude propria lætatur, ad honorem cor eleuat; rerum affluentium abundantia exultat. Mundi ergo lucrum quæritur sub eius honoris specie, quo mũdi destrui lucra debuerat.

℟. Iste est. 184.

INFRA OCTAVAM CONFESS. PONTIFICIS.

Homilia in Euang. Matth. cap. 25.

Homo quidam peregrè, &c.

In die festo habetur. Homil. S. Greg. Lectio S. Euangel. &c. in Breuiar. in eodem Communi Confess. Pont.

SECVNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Le-

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tẽpore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Homo peregrè proficiscens vocauit seruos suos, & tradidit illis bona sua. Et rel.

Homilia S. Gregorij Papæ.

SCiẽdum verò est, quòd nullus piger ab hac talẽti acceptione securus est. Nullus nãq; est, qui veraciter dicat: Talentũ minimè accepi, nõ est, vnde rationes ponere cogat. Talenti enim nomine cuilibet pauperi etiã hoc ipsum reputabitur, quod vel nimium accepit. Alius namq; accepit intelligẽtiam prædicationis, ministerium debet ex talento. Alius terrenã substãtiam accepit, erogationem talenti debet ex rebus. Alius didicit artem, qua pascitur, ipsa ars ei in talẽti acceptionẽ reputatur: Alius familiaritatis locũ apud diuitẽ meruit, talẽtum profectò familiaritatis accepit. Si ergo nihil ei pro indigentibus loquitur, pro talenti retẽtione damnatur. ℟. Amauit eum Dñs, & ornauit eum, stolam gloriæ induit eum; * Et ad portas Paradisi coronauit eum. ℣. Induit eum Dñs loricam fidei, & ornauit eum. Et. Lectio viii.

TAlentum quippe ab vno quoq; nostrum venturus iudex exigit, quantum dedit. Vt ergo de talẽti sui rationibus, redeunte Domino, quisque securus sit, cum tremore penset quotidie quid accepit. Ecce namque iam iuxta est, ille, qui peregrè profectus est, redat. Quasi quippe peregrè abijt, qui scilicet de hac terra, in qua natus est, longè discessit, sed profectò reuertitur, vt de talentis rationes ponas: quia si à bona actione poscimus, de ipsis donis, quæ contulit, nos districtius indicat.

℟. Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris: * Et vos similes hominibus expectantibus Dominum suum, quãdo reuertatur à nuptijs. ℣. Vigilate ergo, quia nescitis, qua hora Dñs vester venturus sit. Et. Glor. Et. Lectio ix.

COnsideremus ergo quæ accepimus, atq; in eorum erogatione vigilemus. Nulla nos à spiritali opere terrena cura impedita, ne si in terra talentũ absconditur, talẽti Dñs ad iracundiã prouocetur. Piger etenim seruus, cum iã culpas iudex examinat, talentum de terra leuat, quia sunt plerique, qui tunc se à terrenis desideriis, vel operibus subtrahunt, quando iam per animaduersionẽ iudicis ad æternum supplicium trahũtur. Ante ergo de talenti nostri ponẽda ratione vigilemus, vt cum iam iudex ad feriẽdum imminet, luctus nos, quẽ fecimus, excuset. Te Deũ.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Matthæum. Lectio viii.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolã hãc: Homo peregrè proficiscens vocauit seruos suos, & tradidit illis bona sua. Et rel.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

Ex homil. 79. in Matth.

TElenta hìc pro eo, quod vnusquisq; facere potest, accipimus, siue auctoritate protegere, siue pecuniis iuuare, siue doctrina admonere, siue alia quapiam re proximis prodesse queas. Nemo secum dicat: cum vnum talentum habeam, nihil possumus efficere: potes profectò ex ea vna re sola comprobari. Non es pauperior illa vidua: non es Petro, atque Ioanne rusticior: qui quamuis rudes simul, atque illiterati fuerunt, quoniam magno studio communem vtilitatem complexi fuerant, cœlorum principes facti sunt.

℟. Ama-

℟. Amauit. 188. Lectio viij.

QVippe nulla rès Deo gratior est, quam vt vniuersam vitam ad commune commodum conferas: idcircò ratione, atque oratione nos Deus decorauit, mentem, & ingeniũ concessit, manus, pedes, vires corporis dedit, vt his omnibus & nos ipsos, & proximos tutemur. Non enim ad agendas gratias solummodò confert oratio, verùm etiam ad docendum, & admonendum perutilis est: qua in re si ea diligenter vtemur, Dominum; sin verò in contrariis, Diabolũ imitabimur. ℟. Sint lumbi. 188.

Lectio ix.

NAm & Petrus quando quidem Christum confitebatur, quasi ea dicens, quæ Patris sunt, beatificabatur: quod autem crucẽ horrebat, atque repellebat, quasi ea, quæ Diaboli sũt, sapiẽs, acriter increpabatur, Si ergo ignoratione crucem recusãdo reprehẽsus est, quam nos sponte peccãtes veniam impetrabimus? Ea ergo loquamur, quę Christi verba esse confestim cognoscunt. T e Deũ.

QVARTA DIE.

In tertio Nocturno

Lectio sancti Euangelii secundùm Matthæum. Lectio vii.

IN illo tẽpore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Homo peregrè proficiscens vocauit seruos suos, & tradidit illis bona sua. Et rel.

Homilia S. Hieronymi Presbyt.

lib. 4. in Matt. cap. 25.

HOmo iste paterfamilias, haud dubium quin Christus sit: qui ad Patrem post resurrectionem victos ascendens, vocatis Apostolis, doctrinam Euangelicam tradidit, non pro largitate, & parcitate alteri plus, & alteri minus tribuens, sed pro accipientium viribus, quomodo & Apostolus eos, qui solidum cibum capere non poterant, lacte potasse se dicit. Denique & illum, qui de quinque talentis decem fecerat, qui de duobus, quatuor, simili recepit gaudio: non considerans lucri magnitudinem, sed studii voluntatem. ℟. Amauit. 188. Lectio viii.

IN quinque, & duobus, & vno talento: vel diuersas gratias intelligamus, quæ vnicuique traditæ sunt. Vel in primo omnes sẽsus examinatos: in secundo intelligentiã, & opera: in tertio rationem, qua homines à bestiis separamur. Acceptis ille terrenis sensibus, cœlestium sibi notitiã duplicauit, ex creaturis intelligens creatorem, ex corporalibus incorporalia, ex visibilibus inuisibilia, ex breuibus æterna. Et iste pro viribus quidquid in lege didicerat, in Euangelio duplicauit, siue scientiam, & opera præsentis vitæ futuræ beatitudinis typos intellexit.

℟. Sint lumbi. 188. Lectio ix.

GRande tempus est inter ascensionem Saluatoris, & secundum eius aduentum: si autem Apostoli reddituri sunt rationem, & sub metu iudicis surrecturi, quid nos oportet facere? Et notandum, quòd omnia, quæ in præsenti habemus, licet magna videantur: & plurima: tamen comparatione futurorum, parua & pauca sunt; Intra, inquit, in gaudium Domini tui; & suscipe, quæ nec oculus vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascenderunt, quid autem potest maius dari fideli seruo, quàm esse cum Domino, & videre gaudium Domini sui? T e Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundum Matthæum. Lectio vii.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolã hãc: Homo pere-

re-

regrè proficiscens, vocauit seruos suos,& tradidit illis bona sua. Et rel.
Homilia S. Hilarij Episc. *Can.* 27.

DIuisio pecuniæ inęqualis est,sed non ad diuidentem referenda diuersitas est. Ait enim,vnumquemq; secundum virtutem suam accepisse. Igitur vnusquisque secundùm fidei suæ mensuram talentum, idest, Euãgelij prædicationem à prædicatione suscepit, sed seruus ille, qui quinque talenta accepit, populus ex lege credentium est; ex qua profectus meritum ipsius rectè, probèque perfunctus, euangelicæ fidei operatione duplicauit,in ratione autem ponenda iudicij examen est, quo cœlestis verbi vsus, & redditus dispensati talenti postulatur. ℟. Amauit. 188.

Lectio viij.

IGitur,cui erant quinque commissa Domino reuerso, de quinque decem obtulit,talis scilicet in fide repertus,qualis in lege: qui decem verborum quinque libris Moysi præceptorum obedientiam per gratiam euangelicę iustificationis expleuerit. Igitur iubetur in gaudium Domini introire,idest,in honorē glorię Christi recipitur.Ille verò seruus, cui duo talenta commissa sunt, gentium populus est fide, atque confessione, & Filij iustificatus,& Patris:Dominum nostrum Iesum Christum Deum,atque hominem, & spiritu, & carne confessus: nam & corde fides, & ore confessio est. Hęc ergo huic sunt duo talenta commissa.

℟. Sint lumbi. 188. Lectio ix.

SEd, vt prior ille omne Sacramentum in quinque talentis, idest, in lege cognouerat, idque ipsum fide Euangelii duplicauerat: ita iste incremento duorum talentorum, atq; operatione promeruit ratione, ac redditu dissimili. Par tamen à Domino munūs amborum est, vt gentium fidem exæquatam credentium ex lege scientiæ nosceremus: nā cùm laudatione eadem iubetur in gaudiū Domini introire. Est autem duplicatio sumptæ pecuniæ operationem fidei addidisse; &, quæ opinione crediderant,rebus,factisque gessisse.
Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vii.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hāc: Homo peregrè proficiscens vocauit seruos suos, & tradidit illis bona sua. Et rel.
De Homilia S.Ioannis Chrysostomi. *in Gen.c.*18.*homil*.41.

NObis non satis est, quòd extra damnum sumus, & quod nostrum est implemus: sed volumus,vt vos ex dinumeratis pecuniis multum negotiemini, vt ne obnoxii fiatis supplicio,quod luit ille,qui talentum recondidit, & dominicam pecuniam non solum non multiplicauit, sed & ipsam in terra defodit:tales enim sūt, qui sermones audiunt;talētum enim hoc vocat, & pecuniam; neque operam dant, vt fructum afferant.

℟. Amauit. 188. Lectio viij.

SEd fortè dixerit quispiam, parabolam istam talentorum de doctoribus esse dictam; nec ego hoc nego; verùm si diligenter eā intueamini scietis, quòd doctores quidem debent dinumerare pecuniam; sed vos non solùm eam seruare, sed & similiter negotiari debetis. Et quare ille, qui duo attullit talenta, eundem consequitur honorem, quem ille, qui talenta quinque attulerat? meritò augmentationem enim, & immunitionem, non vel huius diligentia, vel illius negligentia

fecit

fecit, sed concreditorum quantitas: nam quod ad diligētiam attinet, ambo patres fuerunt, proinde & eandē dignitatem assecuti sunt.

℟. Sint lumbi. 188.

Lectio ix.

VErùm alius ille nihil tale fecerat, sed quid? Accessit dicens: Cognoui te, quòd austerus homo sis, metens vbi non seminas, & congregans vbi non spargis: & veritus abii, & occultaui talentum in terra. O nequitiam serui, ò insignem ignauiam! Nam non solùm iusta contempsit, & nihil negotiatus est talento sibi concredito, sed & pro lucro accusationē attulit: ita enim solet malitia; obtenebrat rationem, & eum, qui semel à via aberrauit, per abrupta præcipitem dat. Te Deum laudamus.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Homo peregrè proficiscens, vocauit seruos suos, & tradidit illis bona sua. Et rel.

De Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

HÆc autem omnia de magistris dicta sunt, vt talenta sibi concredita non abscondant, sed omni diligentia discere cupientibus apponant. Verum vltra audi, dilecte, ex indignatione erga illum quomodo & discipuli rei sunt: & non solùm illa repetuntur, quæ concredita, sed & cum lucro operatio quæritur: quid igitur dicit illi Dominus? Serue nequam. Terribilis indignatio, & minæ valentes per se percellere animum. Oportebat te pecuniam tuam dinumerare mensarij; & ego, cum venissem, cum lucro repetissem illā. Pecuniam dicens eloquia pretiosa: nūmularios autem vos, qui suscipitis.

℟. Amauit. 188. Lectio viii.

QVo circa, dilecti, cùm vobis cōcredita dinumerauerimus, vobis necessarium erit duplicem afferre laborem, & vigilantiam: tum quòd dinumerata custodienda sunt, vt fixa maneant, tum quòd operandum, vt & aliis communicetur, & multos in viam virtutis inducant: vt bifariam vobis lucrum accrescat, tum pro salute vestra, tum pro aliorum vtilitate. Igitur fratres vestros nolite negligere, neque solùm spectare, quæ ad vos attinent; sed vnicuique cura sit, quomodo proximum suum è diaboli faucibus eripiat.

℟. Sint lumbi. 188.

Lectio ix.

SImili modo, & nos erga fratres nostros benè affecti magnam adhibeamus diligentiā, & obluctemur maligno illi Dæmoni, vt irritos eius faciamus conatus; nam si singuli, qui adsunt, vnum lucrifacere possent, cogita quanta nobis lætitiam Ecclesia multitudine filiorum suorum afferret, & quomodo diabolus confunderetur, videns in vanum, & frustra extendi sua retia? quòd si hoc feceritis, audietis & vos in die illo: Serue bone, & fidelis, in pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam. Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vii.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Homo peregrè proficiscens vocauit seruos suos, & tradidit illis bona sua. Et reliqua.

De Homilia sancti Ambrosij Episc. *2. de voc. gen. c. 2. post med.*

DAtur vnicuique hìc sine merito, vnde tendat ad meritum, & datur

tur ante vllo labore, vnde quisque mercedem accipiat secundùm laborem, quod ita esse etiam euangelicæ veritatis testimonio agnoscitur, vbi per comparationem dicitur, quòd homo peregrè proficiscens vocauit seruos suos, & tradidit illis substantiã suã, & vni dedit quinque talenta, alii autẽ duo, alii verò vnum, vnicuique secundùm propriam virtutem, idest, secundùm propriam, & naturalem possibilitatem, non autem secundùm proprium meritum: quia aliud est posse operari, aliud operari, & aliud est posse habere charitatẽ, aliud habere charitatem. ℟. Amauit. 188.

Lectio viij.

NOn itaque omnis reparabilis reparatur, nec omnis sanabilis sanatus est, quia reparabilem, & sanabilem esse, de natura est: reparatũ autem, & sanatum esse, de gratia est. Denique isti, quibus secundùm modulum capacitatis suæ, quem in eis distributor substantiæ præuidebat, dispar creditus est numerus talentorum, non meriti remunerationem, sed operis accepere materiam.

℟. Sint lumbi. 188. Lectio ix.

IN qua duorũ seruorum vigilantissima industria, nõ solùm gloriosis laudibus honestatur, sed etiam in æterna Domini sui gaudia intrare pręcipitur. Tertii verò pigrum otium, & desidiosa nequitia sic punitur, vt & vituperationis deduceretur opprobrio, & portione, quam acceperat, exuatur. Dignus enim erat perdere inutilem fidem, qui non exercuerat charitatem. Te Deum.

INFRA OCTAVAM CONFESS. PONTIFICIS.

Homilia in Euangel. Matt. cap. 24.

Vigilate, quia nescitis, &c.

In die festo habetur homil. S. Hilarii. Vt ignorantim, &c. vt in Breuiar. de Communi Confess. Pontif.

SECVNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Matthæum. Lectio vii. *Cap. 24.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis qua hora Dominus vester venturus sit. Et reliqua.

Homilia sancti Fulgentii Episcopi.

Serm. de Confessoribus.

DOminicus sermo, quem debemus omnes non solùm studiosè, verùm etiam sapiẽter audire, cui nos oportet humiliter, ac delectabiliter obedire, moderationi suæ tenẽs vbique temperiem, vt nec ouibus desinit pabula, nec pastoribus alimẽta: quædam specialiter solis præcipit nobis, quædam verò generaliter, & nobis, & vobis. Nobis namque (idest seruis, quos ille pater familias, rerũ omnium Dominus ad hoc in sua magna domo constituit, vt populo eius verbum gratiæ ministremus) specialiter iniungitur sanctę prędicationis officium: generaliter verò & nobis, & vobis salutaris indicitur obedientia mandatorum.

℟. Amauit. 188. Lectio viij.

SEruorum igitur, quos populo suo præposuit Dominus, specialiter volens officium demonstrare, ait, quòd ex euãgelio modò audiuimus: quis putas est fidelis dispensator, & prudens, quem constituit Dñs super familiam suam, vt det illis in tẽpore tritici mensuram? Beatus ille seruus, quem, cùm venerit Dominus, inuenerit ita facientem. Quis est iste Dominus, fratres. Christus sine dubio, qui suis discipulis ait. Vos vocatis me magister & Dñe, & benè dicitis, sum etenim. ℟ Sint lumbi. 188.

Le-

Lectio vj.

QVæ est etiam huius Domini familia? Nimirum illa est, quam ipse Dominus de manu inimici redemit, & suo dominio mancipauit. Hæc familia est Sancta Catholica Ecclesia, quæ per orbem terræ copiosa fertilitate diffunditur, & redemptam se pretioso sui Domini sanguine gloriatur. Filius enim hominis, sicut ipse ait, non venit ministrari, sed ministrare, & dare animā suam redemptionem pro multis, Ipse est etiam pastor bonus, qui animā suam posuit pro ouibus suis. Grex ergo boni pastoris, ipsa est familia Redemptoris. Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. Et reliqua.

Homilia sancti Fulgentij Episcopi.

DIspensator verò, quis sit, quem oportet esse fidelem pariter & prudentem, Paulus nobis ostendit Apostolus, qui de se, suisque socijs loquens ait: Sic nos existimet homo, vt ministros Christi, & dispensatores misteriorum Dei. Ne quis autem vestrum solos Apostolos dispensatores factos existimet, neglectoque militiæ spiritalis officio, seruus piger, infideliter, imprudenterque dormitet. Ipse beatus Apostolus Episcopos quoque dispensatores esse ostendens, ait: Oportet enim Episcopum sine crimine esse, sicut Dei dispensatorem.

℟. Amauit. 188. Lectio viij.

SErui autem patrisfamilias sumus, dispensatores Domini sumus, mensuram tritici, quam vobis erogemus, accepimus, quæ verò sit ista mensura tritici, si quæramus, ipsam quoque nobis beatus Paulus Apostolus ostendit, dicens: Vnicuique sicut Deus diuisit mensuram fidei: quam ergo mensuram tritici Christus nuncupat, ipsam mensuram fidei Paulus appellat: vt agnoscamus, non aliud esse spiritale triticum, quàm Christianæ fidei venerabile Sacramentum.

℟. Sint lumbi. 188. Lectio ix.

HVius tritici mensuram vobis in nomine Domini damus: quoties illuminati dono gratiæ spiritalis, secundùm regulam veræ fidei disputamus: & eamdem tritici mensuram per Dominicos dispensatores accipitis, cùm quotidie per Dei famulos verbum veritatis auditis. De ipsa ergo tritici mensura loquamur; ex ipsa, sicut Deus diuidit, vniuersi pascamur; inde alimenta bonæ vitæ sumamus, vt ad æternæ vitæ præmia peruenire possimus in illum credentes, in illum sperantes, illum prę omnibus, & in omnibus diligentes, qui seipsum nobis & alimentum pręstat, ne deficiamus in via, & præmium seruat, vt gaudeamus in patria. Te Deum.

QVARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. Et reliqua.

De Homilia S. Ioannis Chrysost.

Ex homil. 78. in Matth.

PRopterea hęc dicit Dominus discipulis, vt vigilent, vt iugiter parati sint, quia qua nō existimat hora, venturus est: solicitos igitur facit, & curiosos, ne vnquā virtutē negligāt

tale quid autem est, quod dicitur: si præscirent homines, quãdo morituri sunt, diligentiam suam circa illã horam ostenderẽt. Ne igitur in illo solummodò tempore, sed cõtinuè diligẽtes sint, nec generalem, nec singularem horam prædicit, vt semper expectando, semper vigilent: hac enim ratione terminum vitę non occuluit. ℞. Amauit. 188.

Lectio viij.

DEinde liquidò, adeò vt numquam liquidius, Dominum se ipsum appellauit. Hæc autem etiam ad erubescentiam desidiæ mihi dicta videntur: maiorem enim diligentiam habent furem expectantes, quam vos salutis animæ: vigilant enim tunc, ne aliquid sibi surripiatur. Vos verò, quamuis certè sciatis venturum Dominum, non perseueratis tamen; neque ita vigilatis, vt possitis non impræparati ex hac vita discedere, quapropter cum pernicie dormientium dies ille venturus est. ℞. Sint lumbi. 188.

Lectio ix.

NAm quemadmodum non læderetur ille furto, si furem sciret venturum, sic & vos, quoniam scitis Dominum venturum, paratiores esse debetis. Cæterùm quoniam iudicij mentionem fecit, ad Doctores etiam vertit orationem de pęna, & meritis differens, & primò bonis collatis, ad peccatores exitum facit, commodissimè orationem concludens: Quis ergo, inquit, fidelis seruus, & prudens, quem constituit Dominus super familiam suam, vt det illis cibum in tempore?

Te Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis qua hora Dominũs vester venturus sit. Et reliqua.

De Homilia S. Ioannis Chrysost.

DIc, quæso, num & hoc ignorantis est? Nam, si, quoniam nec Filium scire dictum est, ignorare ipsum affirmas: quid modò dices, cum dubitando dicere videatur, quis igitur fidelis seruus? An, & hoc ipsum ignorare confinges? Nequaquam: nullus enim nisi mente captus id diceret: atqui causam de illo dicere possumus, de hoc verò nullam. Quid porrò, quando interrogando dicit: Petre diligis me: neque illud sciebat? aut quando quærit: vbi posuisti eum? ℞. Amauit. 188.

Lectio viij.

EGo verò etiam Patrem ita loquentem inuenio. Ipse enim est, qui dicit: Adã vbi es? & Clamor Sodomorum multiplicatus est in me, descendens igitur videbo, si secundũ clamorem venientem opera fiant: si autem non ita, vt cognoscam. Et alibi; Si fortè audierint, si fortè intellexerint; & in Euangelio: Verebuntur fortasse filium meum: quæ omnia verba, quamuis ignorationem significent, non ignorans, tamen, sed, vt eum decet, dispensans ita dicebat. ℞. Sint lumbi. 188.

Lectio ix.

DE Adam ergo illo modo quęsiuit, vt ad apologiam, hoc est, ad dicendam causam peccati eum induceret. De Sodomis autem ita locutus est, vt nos erudiret, nihil antea esse determinandum, quàm ad rem ipsam certius perueniremus. Per prophetam autem ambiguè loqui videtur, ne perditio inobedientiam necessariò facere videretur. In Euangelio verò ostendere voluit, quia reuereri filium debuissent.

Te Deum.

SEX-

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis qua hora Dominus vester venturus sit. Et reliqua.

De Homilia S. Ioannis Chrysost.

HOc autē in loco, ne rursus curiosius perscrutētur, & adhuc, vt, quod rarius est, pluris ostendat. Expende autem qualem hæc verba ignorantiam significare possunt, siquidem à te cōstitutum super familiam tuam ignorare non potes. Præterea beatificat quidem eum. Beatus enim, inquit seruus ille: quis verò sit, silentio tradidit: quis enim est, aut quomodo cōstituet Dominus super familiam suam, quem inuenit sic facientem? Hæc non de pecunijs solūmodò, verùm etiam de verbis, de virtute, de omni dispensatione singulo homini concessa, dicta sunt.

℟. Amauit. 188. Lectio viij.

HÆc parabola vel ad gerentes, gubernantesque rempublicam accomodari potest. Docet enim, vnumquemque ad communem vtilitatem omnia conferre, quę sua sūt, siue sapientiam, siue principatum, siue quicquid aliud, non ad detrimentum conseruorum, nec ad perditionem suam. Quapropter vtrumque ab eo flagitat, prudentiam scilicet, atque fidem. Delicta enim ab amentia originem habent.

℟. Sint lumbi. 188. Lectio ix.

FIdelem igitur appellat, quoniam nihil ex rebus domini sibi attribuit, nec incassum quicquam expendit. Prudentem autem quia dispensare nouerit; opportunè siquidem vtraque re nobis opus est, ne scilicet, quæ domini sunt, ad proprios vsus rapiamus, & vt opportunè omnia dispensemus. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. Et reliqua.

De Homil. S. Ioannis Chrysostomi.

NAm si alterum horū absit, eius absētia alterum omninò claudicat: si enim fidelis ita sit, vt non furetur, disperdat autem non necessario consumens impendio, non paruum id crimen est. Si verò econtrario rectè dispenset, sibi verò accumulet, ingens rursus hæc culpa. Audiamus etiam, qui pecuniosi sumus.

℟. Amauit. 188. Lectio viij.

NOn enim doctoribus hæc solū, sed diuitibus etiam dicit, cùm vtrisque Dominus diuitias suas crediderit, maximas quidem doctoribus, sed locupletibus non paruas. Si ergo docentes maiores diuitias seminent, atque dispergant; vos autem nullam in minoribus liberalitatem ostendatis (cur liberalitatem, & non gratitudinem dixi? non enim vestra, sed aliena tribuitis) quænam vobis futura est excusatio?

℟. Sint lumbi. 188. Lectio ix.

SEd interim, antequam de punitione dicatur, approbati præmia serui qualia sunt, audiamus. Amen dico vobis, in omnibus suis constituet eum: quid hoc honore maius? quæ oratio hanc dignitatem, hanc beatitudinem assequi poterit, cū cęlorum conditor, cui omnia seruiunt, hominem in omnibus suis constituturus est? Prætereà, & prudentem eum appellauit, quia nouit magna pro paruis perdenda non esse: quia

moderatè vita hic peragens, cœlos consecutus est. Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi. *De fide lib. 5. c. 8.*

QVærimus, qua ratione Dominus designare momenta noluerit: si quæramus, non ignorantiæ inueniemus esse, sed sapientiæ. Nobis enim scire nō proderat, vt dum certa futuri iudicij momenta nescimus, semper tamquam in excubijs constituti, & in quadam virtutis specula collocati, peccandi consuetudinem declinemus, ne nos inter vitia dies Domini deprehendat.

℟. Amauit. 188. Lectio viij.

NOn enim prodest scire, sed metuere, quod futurum est: scriptū est enim: Noli alta sapere, sed time. Nā si diem designasset expresse, vni ætati hominū, quæ proxima erat iudicio, videretur disciplinā præscripsisse viuendi superioris tēporis; aut iustus esset remissior, aut peccator securior. Nāq; adulter, nisi quotidianam pęnam metuat, nō potest adulterandi cupiditatem desinere.

℟. Sint lumbi. 188. Lectio ix.

PLerumq; enim, quibus incentiuū est impunitas, timor tædium est. Ideò ergo dixi, quòd scire nō proderat, imò proderat ignorare, vt ignorātes timeremus, vt obseruātes emēdaremur, sicut ipse dixit: Estote parati, quia nescitis qua hora filius hominis vēturus est. Nāq; miles, nisi bellū in manibus esse cognoscat, prætēdere non nouit in castris. Te Deū.

INFRA OCTAVAM CONFESS. PONTIFICIS.

Homilia in Euangel. Luc. cap. 11.

Nemo lucernam accendit, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij. *Cap.* 12.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nemo lucernam accendit, & in abscondito ponit, neque sub modio: sed supra candelabrum, vt qui ingrediuntur, lumen videant. Et reliqua.

Homilia S. Ambrosij Episcopi. *Lib. 7. Comment. in Luc.*

QVia in superioribus Ecclesiam synagogæ prætulit, hortatur nos, vt fidem potius nostram ad Ecclesiam transferamus. Lucerna enim fides est, iuxta quod scriptū est: Lucerna pedibus meis verbum tuum, Domine. Verbum enim Dei fides nostra est: verbum Dei lux est, lucerna est fides. Erat lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. Lucerna autem lucere non potest, nisi aliunde lumen acceperit.

℟. Amauit. 188. Lectio viij.

HÆc est lucerna, quæ accenditur, virtus scilicet nostrę mentis, & sensus, vt drachma illa possit, quæ perierat, reperiri. Nemo ergo fidem sub lege constituat. Lex enim intra mensuram est; vltra mensuram gratia: lex obumbrat, gratia clarificat. Et ideò nemo fidem suam intra mensuram legis includat, sed ad Ecclesiam conferat, in qua septiformis Spiritus relucet gratia, quam princeps ille sacerdotum fulgore supernæ diuinitatis illuminat, ne eam legis vmbra restinguat.

℟. Sint lumbi. 188.

Le-

Lectio ix.

DEnique lucerna illa, quam matutinis, vespertinisque temporibus ritu veteri Iudæorum princeps Sacerdotum solebat accēdere, velut sub modio ficta legis euanuit: & ciuitas illa Ierusalem, quæ in terris est, quæ occidit Prophetas, quasi in conualle fletus posita delitescit: illa autē Ierusalem, quę in cęlo est, in qua militat fides nostra, in illo altissimo omnium locata mõte, hoc est Christo, non potest tenebris, & ruinis huius mundi abscondi, sed fulgens candore solis æterni, luce nos gratiæ spiritalis illuminat. Te Deum.

SECVNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nemo lucernam accendit, & in abscondito ponit, neque sub modio: sed supra candelabrum, vt qui ingrediuntur, lumen videant. Et reliqua.

Homilia Sancti Gregorij Papæ.

28. mor. c. 6. circa finem.

QVid per oculum exprimitur, nisi opus suum præueniēs cordis intentio? quæ prius quàm se in actione exerceat, hoc iam, quod appetit, contemplatur. Et quid appellatione corporis designatur, nisi vnaquæque actio, quæ intentionē suam, quasi intuentem oculum sequitur? Lucerna itaque corporis est oculus, quia per bonæ intentionis radium merita illustrantur actionis.

℞. Amauit. 188. Lectio viij.

ET si oculus tuus simplex fuerit, totū corpus tuum lucidum erit: quia si rectè intēdimus per simplicitatē cogitationis, bonū opus efficitur, etiā si minus bonum esse videatur. Et si oculus tuus nequam fuerit, totū corpus tuum tenebrosum erit: quia, cū peruersa intentione quid vel rectum agitur, etsi splendere coram hominibus cernitur, apud examē tamen interni iudicis obscuratur. Vnde & rectè subiungitur: Vide ergo, ne lumen, quod in te est, tenebræ sint. Si lumen, quod in te est, tenebræ sunt, ipsæ tenebræ quantæ erunt?

℞. Sint lumbi. 188. Lectio ix.

QVia si hoc, quod benè nos agēre credimus, ex mala intentione fuscamus: quanta ipsa mala sunt, quæ mala esse, etiam cum agimus, non ignoramus. Et si ibi nil cernimus, vbi quasi discretionis lumen tenemus: qua cæcitate in illa offendimus, quæ sine discretione perpetramus? Vigilanti igitur cura per cūcta opera intentio nobis nostra pensanda est, vt nihil temporale in his, quæ agit, appetat, totam se in soliditate æternitatis figat: ne, si extra fundamentum actionis nostræ fabrica ponitur, terra dehiscente soluatur.

Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis; Nemo lucernam accendit, & in abscondito ponit, neque sub modio: sed supra candelabrum, vt qui ingrediuntur, lumen videant. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Ser. Domini in monte, Lib. 1.

QVid putamus, ita esse dictū sub modio, vt occultatio tantū lucernæ accipiēda sit, tamquam si diceret, nemo accendit lucernam, & occultat illam? An aliquid etiā modius significat, vt hoc sit ponere lucernam sub modio, superiora facere corporis cōmoda, quā prædicationē veri-

tatis: vt ideò quisque veritatem non prædicet, dum timet, ne aliquid in rebus corporalibus, & temporalibus molestiæ patiatur?

℞. Amauit. 188. Lectio viij.

ET benè modius dicitur, siue propter retributioné mensurę, quia ea quisque recipit, quæ gessit in corpore, vt illic, inquit Apostolus, recipiat vnusquisque, quæ gessit in corpore; siue quoniam temporalia bona, quæ corpore peraguntur, certa dierum mensura, & inchoantur, & transeunt, quam fortasse significat modius: ęterna verò, & spiritalia nullo tali fine coercentur: non enim ad mensuram dat Deus spiritum. Sub modio ergo lucernam ponit, quisque lucem bonæ doctrinæ commodis temporalibus obscurat, & tegit.

℞. Sint lumbi. 188. Lectio ix.

SVper candelabrum autem, qui corpus suum ministerio Dei subijcit, vt superior sit prædicatio veritatis, & inferior seruitus corporis; per ipsam tamen corporis seruituté excellentior luceat doctrina, quę per officia corporalia, idest, per vocem, & linguam, & cæteros corporis motus in bonis operibus insinuatur discentibus: super candelabrum ergo ponit lucernam, cùm dicit Apostolus: Non sic pugno tamquam aerem cædens, sed castigo corpus meum, ne fortè alijs prædicans, ipse reprobus inueniar. Te Deum.

QVARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nemo lucernam accendit, & in abscondito ponit, neque sub modio: sed supra candelabrum, vt qui ingrediuntur, lumen videant. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episc. *Serm. Domini in monte, lib. 2. cap. 13.*

SI oculus tuus simplex fuerit, totú corpus tuum lucidum erit: qui locus sic intelligédus est, vt nouerimus omnia opera nostra tunc esse múda, & placere in conspectu Dei, si fiant simplici corde, idest, intentione superna, sine illo charitatis; quia plenitudo legis charitas. Oculú ergo hìc accipere debemus ipsam intentioné, qua facimus quidquid facimus, quæ, si munda fuerit, & recta, & illud aspiciens, quod aspiciendum est, omnia opera nostra, quæ secundùm eã operamur, necesse est bona sint, quæ omnia opera totum corpus appellauit.

℞. Amauit. 188. Lectio viij.

NOn ergo, quid quisque faciat, sed, quo animo faciat, considerandum est. Hoc est enim lumen in nobis; quia hoc nobis manifestum est, bono animo nos facere, quod facimus: omne enim, quod manifestatur, lumen est: nam ipsa facta, quæ ad hominú societatem à nobis procedunt, incertum habent exitú, & ideò tenebras eas vocauit. Itaque, si bono animo feci, quod mihi facerem, notum erat, & ideò lumen vocatur; illuminatur etiam factum meum, qualemcumque exitum habuerit: si autem malo animo feci, etiam ipsum lumen tenebræ sunt; lumen enim dicitur, quia nouit quisque, quo animo faciat; sed ipsum lumen tenebrę sunt, quia ad inferiora declinatur intétio.

℞. Sint lumbi. 188. Lectio ix.

SI ergo lumen, quod in te est, tenebræ sunt, ipsæ tenebræ quantæ erunt? Hoc est, si ipsa cordis intentio, qua facis, quod facis, quæ tibi nota est, sordidatur appetitu rerum temporalium, atque cæcatur: quantò magis ipsum factum, cuius incertus est exitus, sordidum, & tenebrosum

sum est? quia etsi benè alicui proueniat, quod tu non recta, & munda intentione facis, quomodo tu feceris, tibi imputatur, non quomodo illi prouenerit. Te Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nemo lucernam accendit, & in abscondito ponit, neque sub modio: sed supra candelabrum, vt qui ingrediuntur, lumen videant. Et reliqua.

Homilia sancti Bernardi Abbatis.

Ex Tract. de præc. & dispens.

SI oculus tuus fuerit simplex, totũ corpus tuum lucidum erit. Vt interior oculus verè simplex sit, duo illi esse arbitror necessaria, charitatẽ in intentione, & in electione veritatem: nam si bonum quidem diligat, sed verum non eligat, habet quidem zelum Dei, sed non secundùm scientiam: nescio quemadmodum iudicio veritatis vera esse possit cum falsitate simplicitas: volens denique ad veram discipulos instruere simplicitatem, magistra veritas: estote, inquit, prudentes, sicut serpentes, & simplices, sicut columbæ. Præmisit prudentiam, sine qua neminem satis esse posse simplicem sciret.

℟. Amauit. 188. Lectio viij.

QVomodo denique verè simplex erit oculus cũ ignorantia veritatis? aut verò vera potest dici simplicitas, quam simplex ignorat veritas? scriptum est enim, Ignorãs ignorabitur. Cęterùm, sicut oculum simplicem duo ista faciunt bona, amor boni, & cognitio veri: sic nequã oculũ duo è regione mala constituunt, cæcitas, qua fit, vt veritatem non agnoscat; & peruersitas, qua fit, vt diligat iniquitatem; Secundum hoc duplex malum, & illud item geminum bonum, quadrifariam diuidamus oculum cordis, in bonum, & meliorem, in malum, & peiorem.

℟. Sint lumbi. 188. Lectio ix.

ALius est itaque pius oculus, non quidem fallere promptus, sed tamen falli pronus, de quo Propheta Ephraim, inquit, quasi columba seducta non habens cor. Alius is, quem Dominus simplicem dicit, tã nec fallere facilis, quàm nec falli: de quo & Apostoli docentur, cùm eis dicitur; estote prudentes, sicut serpentes, & simplices, sicut columbæ. Et item est alius oculus simpliciter malus, fallens vtique libenter, sed non facilè falsus; qualem profectò habẽt illi, qui ore Dominico astruũtur prudentiores esse filijs lucis in generatione sua, & alius, quem nequam esse definimus, quia sit dupliciter malus, cui quippe & malitia parit ignorantiam, & ignorantia malitiam operit, ita vt sępè nesciens, & malum, quod vult, non faciat, & bonum faciat, quod non vult.

Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nemo lucernam accendit, & in abscondito ponit, neque sub modio: sed supra candelabrum, vt qui ingrediuntur, lumen videant. Et reliqua.

Homilia venerab. Bedæ Presbyteri.

Ex Comment. in Luc. c. 50.

DE se ipso Dominus hæc loquitur, ostendens, etsi supra dixerit, nullum generationis nequã, nisi signum Ionæ dandum, nequaquam tamen lucis suæ claritatem fidelibus oc-

occultandam. Ipse quippe lucernam accendit, qui testam humanæ naturæ flamma suæ diuinitatis impleuit, quam profectò lucernam, nec credentibus abscondere, nec modio supponere, hoc est, sub mensura legis includere, vel vltra vnius Iudææ Gentis terminos voluit cohibere: sed supra candelabrum, inquit, vt qui ingrediuntur lumen videant.

℟. Amauit. 188.

Lectio viij.

CAndelabrum Ecclesiam dicit, cui lucernam superposuit: quia nostris in frontibus fidem suæ incarnationis adfixit, vt, qui Ecclesiam fideliter ingredi voluerint, lumen veritatis palàm queant intueri, quia sententia Iudæorum quoque proceres condemnat, qui signa quærentes exterius, apertam lucis ianuam noluerint intrare credendo. Denique præcipit, ne opera tantummodò, sed & cogitationes, & ipsas etiam cordis intentiones mundare, & castigare meminerint.

℟. Sint lumbi. 188.

Lectio ix.

LVcerna corporis tui est oculus tuus. Corpus quippe dicit opera, quæ palàm cunctis apparent, oculus verò ipsam mentis intentionem, qua operatur, & de cuius merito eadem opera, lucis, an tenebrarum sint opera, discernuntur, sicut ipse consequenter exposuit, dicens: si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit. Si, inquit, pura, rectaque intentione, quæ potes, agere bona studueris; lucis profectò sunt opera, quæ facis, etiam si coram hominibus imperfectionis aliquid habere videantur; quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum.

Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nemo lucernam accendit: & in abscondito ponit, neque sub modio: sed supra candelabrum, vt qui ingrediuntur, lumen videant. Et reliqua.

De Homilia venerab. Bedæ Presb.

SI autem nequam fuerit, etiam corpus tuum tenebrosum erit: si autem peruersa est intentio, quæ præcedit, prauum est omne opus, quod sequitur, quamuis rectum esse videatur. Vide ergo, ne lumen, quod in te est, tenebræ sint. Hoc est, ne ipsa cordis intentio, quæ lumen est animæ, vitiorum caligine fuscetur, sedula discretione perpende.

℟. Amauit. 188. Lectio viij.

IVxtà quod alibi præcipitur: omni custodia serua tuũ cor, quoniã ex ipso vita procedit. Si ergo corpus tuum totum lucidum fuerit, non habens aliquam partem tenebrarũ, erit lucidũ totum. Totũ corpus nostrum omnia nostra opera dicit: quia, & Apostolus membra nostra nũcupat quædam opera, quæ improbat, & mortificãda præcipit, dicens: Mortificatè ergo membra vestra, quæ sunt super terram, fornicationem, immũditiam, libidinem, & cætera talia.

℟ Sint lumbi. 188. Lectio ix.

SI igitur ipse bonum bona intẽtione patraueris; non habens in tua cõscientia aliquã partem tenebrosæ cogitationis, etiam si contigerit aliquem proximorũ tua bona actione noceri, verbi gratia, aut de pecunia, quam à te indigens, & petẽs acceperat, facere, vel pati aliquid mali, aut de verbo exhortationis, quo errantẽ corrigere volebas, fortè perniciosius

errare:

errare; tu tamen pro tuo simplici, & lucido corde, & hic, & in futuro lucis gratia donaberis. Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nemo lucernam accendit, & in abscondito ponit, neque sub modio: sed supra candelabrum, vt qui ingrediuntur, lumen videant. Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

In Matth. homil. 21.

LVcerna corporis tui est oculus tuus: quod oculus corporis, hoc intellectus est animę, vt enim nequaquam opes auro ornari, veste serica conspici, si sit oculis tibi carendum, sed horum proculdubio sanitatem desiderabiliorem rebus omnibus iudicares, quæ si tibi certè depereat, nihil te iam totum delectat; quantò magis pro oculis debes mentis efficere? sicut enim postquam corporalium oculorum lumen extinctum est, omnia iam membra in miseria versantur, ac tenebris, ita etiam mente cæcata, innumeris prorsus malis hominum vita cumulatur. ℟. Amauit. 188. Lectio viij.

QVemadmodum igitur in corpore hoc maximè prouidemus, vt oculos habeamus incolumes; sic etiam in anima intellectus conseruemus salutem? si verò cæcamus istum, quo alijs quoque debemus lumen inferre, vnde iam ipsi poterimus aspicere? sicut enim, qui caput ipsum fontis obstruxit, totum simul exiccauit, & fluuium: sic etiã qui oculum mentis tenebris obduxit, omnes quoque vitæ illius actus vna confusione cæcauit; propter quod ait: si lumen, quod in te est, tenebræ sunt, ipsę tenebræ quantæ erunt? ℟. Sint lumbi. 188.

Lectio ix.

QVando enim lucerna extinguitur, quando gubernator mergitur, quando dux ipse capitur, quæ tandem obedientibus superèrit spes salutis? propterea nunc quidem omisit dicere eas, quæ diuitijs tenduntur, insidias, lites videlicet ac pugnas, sed ponens his omnibus sæuiora, & quæ absque dubio semper accidunt, à maligna concupiscentia liberat audientes: etenim multò horribilius est, mentem huic ægritudini mancipare, quam carceris squalore macerari. Dedit enim nobis intellectum Deus, vt ignorantiam fugemus è mentibus, vt rectum teneamus, iustumque iudicium.

Te Deum.

INFRA OCTAVAM CONFESSORIS PONTIF.

Homilia in Euangel. Marci. cap. 13. Videte, vigilate, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Marcum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Videte, vigilate, & orate: nescitis enim quando tempus sit. Et reliqua.

Homilia Sancti Petri Chrysologi.

Ex Serm. 24.

SEmper & ad omnia vigilias esse salutares nullus ignorat: quia re vera plus vigilare, plus viuere est: nã quid tã mortis simile, quàm dormiẽtis aspectus? quid tã vita plenũ, quam forma vigilãtis? Indulgẽdum somno est, vt corpus reparet, non resoluat; & vires reuocet, nõ eneruet; semper ergo ad omnia vigilias esse salutares

nullus

nullus ignorat, quæ ars, quod opus, quod tẽpus, quæ poteſtas, quod officiũ non vitæ lucra lucubratione perquirit. ℟. Amauit. 188. Lect. viij.

HInc eſt, quod Rex in procinctu peruigil, callidi hoſtis præcauet, & euitat inſidias, tunc in caſtris miles ſuperueniẽtes nocturnos impetus cauta pernoctatione propellit. Sic nauta vigilando diffuſi itineris incertas vias intrat, & calles tranſit inuios, & veſtigio furtiuo ad lucroſi portus votiuam peruenit manſionem. Hinc paſtor adiungit noctes diebus, & totum ſibi tempus denegat dormiendi, ne qua lupis, ſuffragante ſomno, graſsandi in gregem præbeatur occaſio.

℟. Sint lumbi. 188. Lectio ix.

SIc viator ſolers per auras noctis æſtus ſolis preuenit; actumque diem præuidentius deputat mãſioni. Hoc propheta ſciens, non die ſolo, ſed & nocte tota clamabat ad Dominum, Domine Deus ſalutis meæ, in die clamaui, & nocte coram te; quid plura? Ipſe Dominus pernoctat in oratione Dei; vt, ante, vos oratione liberet, quàm redimat paſſione; &, ſi pro ſeruis Dominus vigilat, meritò pro ſe ipſis ſeruos vigilare ſic iubet. Te Deum.

Infra Oct. legatur in Miſsa, & Offic. Euang. **Vigilate, quia &c.** cum ſuis Homil. de hoc eodem cõm. ſup. 192. In die verò Octaua vt in die Feſto.

INFRA OCTAVAM DOCTORVM.
SECVNDA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo S. Ioannis Chryſoſtomi.

In c. 7. Matt. ho. 18. poſt init. Lect. iv.

DEus ita nos diſpoſuit eſse, vt nec ſtudẽtes, & laborantes circa ſcripturas, acquiramus ſalutem ſcientiæ ſine gratia Dei, vt nec nobis imputemus, quod ſcimus: nec tamen gratiam acquiramus: niſi ſtuduerimus, & laborauerimus circa ſcripturas, ne donum Dei detur negligentibus: ſicut enim in bello, non omnis, qui pugnat, vincit, nemo tamen vincere poteſt, niſi pugnauerit: nõ omnes, qui ſtudent, & legunt, acquirunt ſcientiam ſpiritualem; nemo tamen acquirere poteſt, niſi qui aut ſtudioſus fuerit ad legendum, aut aſsiduus ad audiendum. Lectio v.

ET infideles quidem, & non timẽtes Deum inueniunt ſcientiam legendo, & ſtudendo, ſed non illam, quæ ex Deo eſt, quę per Spiritũ ſanctum datur, ſed hanc, quæ eſt ex natura carnali, quę per exercitationem carnis acquiritur, quam habuerunt etiam gẽtilium ſtudioſi; multa enim differentia eſt inter ſcientias iſtas. Qui enim orationibus nõ inſtat, nec operibus bonis, ſed per ſolum ſtudiũ lectionum factus eſt ſciens, quando alijs prædicat, ipſe ſibi non ſentit, quod prædicat. Lectio vj.

SEd quando alios docet, ab intus cõſcientia eius ridet ſibi de verbis ſuis, quia ſcientia, quę ex ſolis lectionibus eſt, ex ore procedit: quę autem de Spiritu ſancto eſt, de corde profertur, & ideò ſpiritualis ſcientia nõ ſolum dicitur, ſed & ſentitur: non tãtũ in ſcripturis legitur, ſed ex corde ſuggeritur: & ideò, ſi alios terret, ipſe amplius timet: ſi conſolatur, ipſe melius gaudet, & omne, quod loquitur, nõ tantum legit, ſed experimẽto probauit. Ideò ergo, petamus Deum & operemur bona, vt nõ carnalẽ, ſed ſpiritalem ſcientiam mereamur.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Euangelij ſecundùm Matthæum. Lectio vij.

In

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis; Vos estis sal terræ. Quòd si sal euanuerit, in quo salietur? Et reliqua.

Homilia S. Hieronymi Presbyteri.
Lib. 1. commen. in Matth.

SAl appellãtur Apostoli, & Doctores: quia per illos vniuersum hominum conditur genus. Quòd si sal euanuerit, in quo salietur? Si doctor errauerit, à quo alio doctore emẽdabitur? Ad nihilum valet vltrà, nisi vt mittatur foras, & conculcetur ab hominibus. Exemplum de agricoltura sumptum est. Sal enim sicut in ciborum condimentum, & siccandas carnes necessarium est, ita alium vsum non habet. Certè legimus in scripturis, vrbes quasdam ira victorum sale seminatas, vt nullum in ipsis germen oriretur. Lectio viij.

CAueant ergo Doctores, & Episcopi, & videant potentes potẽter sustinere tormenta, nihilque esse remedij, sed maiorum ruinas ad tartarum ducere. Vos estis lux mundi. Non potest ciuitas abscondi supra montem posita: neque accendunt lucernam, & ponũt eam sub modio, sed super candelabrum: vt luceat omnibus, qui in domo sunt. Docet fiduciam prędicandi: ne Apostoli abscondantur ob metum, & similes sint lucernæ sub modio; sed tota libertate se prodant: vt quod audierunt in cubiculis, prædicent in tectis.

℟. In medio Ecclesiæ aperuit os eius, * Et impleuit eum Dominus spiritu sapientiæ, & intellectus.
℣. Iucunditatem, & exultationem thesaurizauit super eũ. Et impleuit. Gloria. Et impleuit. Lectio ix

NOlite putare, quoniã veni soluere legem, aut Prophetas: nõ veni soluere, sed adimplere. Siue quòd de se per alios prophetas compleuerit: siue quòd eam, quæ antè propter infirmitatem audientium rudia, & imperfecta fuerant, prædicatione compleuerit, iram tollens, & vicem talionis excludens, & occultam in mente cõcupiscentiam damnans. Donec transeat cœlum, & terra. Promittuntur nobis cœli noui, & terra noua, quæ facturus est Dominus Deus. Si ergo noua creanda sunt, consequenter vetera transitura. Te Deum.

TERTIA DIE.
In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Augustini Episcopi de ciuitate Dei.
lib. 8. cap. 41. Lectio iv.

AVctores nostri, in quibus non frustra sacrarum litterarum figitur, & terminatur Canon, absit, vt inter se aliqua ratione dissentiãt: vnde non immeritò cũ illa scriberent, eis Deum, vel per eos locutum, non pauci in scholis, atque gymnasijs, litigiosi disputationis garruli, sed in agris, atq; in vrbibus cum doctis, atque indoctis tot, tantiq; populi, crediderunt. Ipsi sanè pauci esse debuerunt, ne multitudine vilesceret, quod earum religione esse oporteret; nec tamen ita pauci, vt eorum nõ sit miranda consensio. Lectio v.

NEque enim in multitudine philosophorum, qui labore etiam litterario monumenta suorum dogmatum reliquerunt, facilè quis inuenerit, inter quos cuncta, quæ sensere, conueniant, quod ostendere hoc opere longum est. Vbi etsi aliqua vera dicebantur, eadem licentia dicebantur, & falsa prorsus, vt non frustra talis ciuitas mysticum vocabulum Babylonis acceperit. Babylon quippe interpretatur confusio, quod nos iam dixisse meminimus. Nec interest diaboli regis eius, quàm con-

contrarijs inter se rixerūt erroribus: quos meritò multæ, variæque impietatis, pariter possidet. Lectio vj.

AT verò gens, populus, ciuitas, respublica, Israelitæ, quibus credita sunt eloquia Dei, nullo modo pseudoprophetas cum veris prophetis pari licentia confuderūt, sed concordes inter se: atque in nullo dissentiētes, sacrarum litterarum veraces ab eis agnoscebantur, tenebantur auctores. Ipsi eis erant philosophi, hoc est amatores sapientiæ, ipsi sapientes, ipsi Theologi, ipsi Prophetæ, ipsi Doctores probitatis, atque pietatis. Quicumque secundùm illos sapuit, & vixit non secundùm hominem, sed secundùm Deum, qui per eos locutus est, sapuit, & vixit.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tēpore: Dixit Iesus discipulis suis: Vos estis sal terrę. Quod si sal euanuerit, in quo salietur? Et rel.

Homilia sancti Hilarii Episcopi.

Comm. in Matth. can. 5.

VOs estis sal terræ, quòd si sal infatuatum fuerit ad nihilum valet id, quod salietur. Sal, vt arbitror, terræ nullum est: quomodo ergo Apostolos sal terræ nuncupauit? Sed proprietas eò quærenda dictorum, quam & Apostolorum officium, & ipsius salis natura monstrabit. Sal est in se vno continens aquæ & igni elementum, & hoc ex duobus est vnum.

Lectio viij.

HIc igitur in omnē vsum humani generis effectus, incorruptionem corporibus, quibus fuerit aspersus, impertit, & ad omnē sensum cōditi saporis aptissimus est. Apostoli autem sunt rerum cœlestium prædicatores, & æternitatis velut satores, immortalitatem omnibus corporibus, quibus eorum sermò aspersus fuerit, conferentes. Meritò igitur sal terræ nuncupati sunt, per doctrinæ virtutem saliendi modò æternitatis corpora reseruantes.

℟. In medio. 203. Lectio ix.

SEd natura salis semper eadē est, nec immutari vnquam potest. Verùm quia conuersioni homo subiacet, & solus beatus, qui vsq; ad finem in omnibus Dei operibus permanserit: ideò eos sal terrę nuncupatos monet in traditæ sibi potestatis virtute persistere, ne infatuati nihil saliant, & ipsi, sensu accepti saporis amisso, viuificare corrupta non possint, & proiecti de Ecclesię prōptuariis, cum iis, quos salierint, pedibus incedentiū proterantur. Te Deum.

QVARTA DIE.

In secundo Nocturno.

De exposit. S. Augustini Episcopi in epist. primam B. Ioannis.

Tract. 3. cap. fin. Lectio iv.

NOn habetis necessitatē, vt aliquis vos doceat, quia vnctio ipsius docet vos de omnibus; quid ergo nos facimus fratres, quia docemus vos? si vnctio eius docet vos de omnibus, quasi nos sine causa laboramus, & vt quid tātum clamamus? Dimittamus vos vnctioni illius, & doceat vos vnctio ipsius: sed modò mihi facio quæstionem, & illi ipsi Apostolo facio: dignetur audire paruulum quærentem à se; ipsi Ioanni dico: vnctionem habebant, quibus loquebatur? Tu dixisti, quia vnctio ipsius docet vos de omnibus, vt quid talem epistolam fecisti? quod illos tu decebas? quid instruebas? quid ædificabas? Lectio v.

IAm hic videre magnum sacramētum fratres sonus verborum nostrorū aures percutit magister intus est: nolite putare quemquam hominem

nem

nem aliquid discere ab homine. Admonere possumus per strepitum vocis nostræ: si non sit intus, qui doceat, inanis fit strepitus noster. Magisteria forinsecus, adiutoria quædam sũt, & admonitiones. Cathedram in cęlo habet, qui corda docet, de Domino dico. Propterea ait & ipse in Euãgelio? Nolite vobis dicere magistrũ in terra: vnus est magister vester Christus. Ipse vobis ergo intus loquatur, quãdo nemo hominum illic est: quia etsi aliquis est à latere tuo, nullus est in corde tuo: Christus sit in corde.

Lectio vi.

SIc sunt ista verba, fratres, quæ forinsecus dicimus, quomodo est agricola ad arborẽ: forinsecus operatur, adhibet aquam, & diligentiam culturæ, quælibet forinsecus adhibeat, numquid poma format? Numquid nuditatem lignorum vestit vmbra foliorum? numquid tale aliquid intrinsecus agit? sed quis agit hoc? Audite agricolam Apostolum, videte quid sumus; & audite magistrum interiorem; Ego plantaui, Apollo rigauit, sed Deus incrementum dedit, Hoc ergo vobis dicimus, siue plantemus, siue rigemus loquendo, non sumus aliquid, sed ille, qui incrementũ dat, Deus, idest, vnctio illius, qui docet vos de omnibus.

In tertio Nocturno.

Quarta infra die Oct. S. Ioãnis Chrysostomi legatur Homil. S. Augustini. Ostendit Dominus, &c. vt in Breu. de communi Doctorum: infra oct. verè aliorum Doctorum legantur sequentes Lectiones.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Vos estis sal terræ. Quòd si sal euanuerit, in quo salietur. Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

Homil. 16. in Matth. sub med.

ATtẽdite, quid dixerit, Vos estis sal terræ: per quod ostendit, quàm necessariò ista præcipiat. Non enim pro vestra, inquit, tantummodò salute, sed pro vniuerso orbe vobis certamen erit. Non ad duas quippe vrbes, aut decem, aut viginti, neq; ad vnam gẽtem vos mitto, sicut mittebam prophetas: sed ad omnem terram prorsus, ac mare, totumque mundum, & hunc variis crimininibus oppressum. Lectio viij.

DIcendo enim, Vos estis sal terræ; ostendit vniuersam hominum infatuatam esse naturam, & peccatorum vi corruptam; & idcircò illas ab eis virtutes requirit; quæ maximè ad multorum salutem procurandam necessariæ sunt, atque vtiles. Nam, qui mansuetus, ac modestus, & misericors, & iustus, non intra se tantummodò hæc rectè facta concludit, verùm in aliorum quoque vtilitatem præclaros hos faciet effluere fontes. Igitur, qui corde mundo est, atque pacificus, & persecutionem pro veritate patitur, nihilominus in commune commodum vitam instituit.

℟. In medio. 203. Lectio ix.

NE igitur putetis, inquit, ad leuia vos ducendos esse certamina, neq; exiguarum rerum vobis ineundam esse rationem. Vos estis sal terræ. Quid igitur? Ipsine putrefacta medicati sunt? Nequaquam: neque enim fieri potest, vt ea, quæ iam corrupta sũt, salis perfricatione reparẽtur. Non ergo hoc fecerunt, sed ante reuouata, sibique tradita, atq; ab illa iam putredine liberata aspergebant sale, & in ea nouitate conseruabant, quam à Domino susceperat. Liberare quippe à putredine peccatorum,

Christi

Christi virtutis est; vt autem ad illā iterùm non reuertamur, Apostolorū curæ est, ac laboribus. Te Deum.

QVINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Tres Lect. S Greg. Qui post Orionās, &c. vt in Breuiario de Cõmuni Doctorum.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vii.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Vos estis sal terræ. Quòd si sal euanuerit, in quo salietur? Et reliqua.

De Homilia Sancti Gregorij Papæ. *Homil.* 17. *in Luca* 10. *ante med.*

COnsiderandū nobis est, fratres charissimi, vt qui vna, eademque exhortationis voce nō sufficit simul cunctos admonere, studeat singulos, in quantum valet, instruere, priuatis locutionibus ædificare. Debemus namque pensare continuò, quod sāctis Apostolis dicitur, & per Apostolos nobis; Vos estis sal terræ. Si ergo sal sumus, condire mentes fidelium debemus. Vos igitur: qui pastores estis, pēsate, quia Dei animalia pascitis. De quibus profectò animalibus Deo per Psalmistā dicitur: Animalia tua habitabunt in ea. Lectio viij.

ET sępè videmus, quòd petra salis brutis animalibus anteponitur, vt ex eadem salis petra lambere debeant, & meliorari. Quasi inter ergo bruta animalia petra salis debet esse sacerdos in populis: Curare namque sacerdotem necesse est, quæ singulis dicat; vnumquemque qualiter admoneat; vt quisquis sacerdoti iungitur, quasi ex salis tactu, æternæ vitæ sapore condiatur. Sal etenim terræ non sumus, si corda audientium non condimus. Quod profectò condimentum ille veraciter proximo impendit, qui prædicationis verbum non subtrahit. Sed tunc verè alijs recta prædicamus, si dicta rebus, & exemplis ostendimus.

℟. In medio. 203. Lectio ix.

NVllum autē, puto fratres, charissimi, ab alijs maius præiudicium, quàm à sacerdotibus tolerat Deus, quando eos, quos ad aliorum correctionē posuit, dare de se exēpla prauitatis cernit: quando ipsi peccamus, qui compescere peccata debuimus. Nulla animarum lucra quærimus, ad nostra quotidie studia vacamus, terrena concupiscimus, humanam gloriam intenta mente captamus. Et quia eo ipso quo cęteris pręlati sumus, ad agenda quęlibet maiorem licentiā habemus: susceptæ benedictionis ministerium vertimus ad ambitionis augmentum. Dei causam reliquimus, ad terrena negotia vacamus. Locum sanctitatis accipimus, & terrenis actibus implicamur.

Te Deum.

SEXTA DIE.

In secundo Nocturno.

Ex libro Moraliū S. Gregorij Papæ. Lectio iv.

HInc namq; per Danielem dicitur: Pertransibunt plurimi, & multiplex erit scientia. Hinc Ioanni in priori parte reuelationis Angelus dicit: Signa quæ locuta sunt septem tonitrua. Cui tamen in eiusdem reuelationis termino præcepit, dicens: Ne signaueris verba prophetiæ libri huius. Pars quippe reuelationis anterior signari præcipitur, terminus prohibetur; quia quicquid in sanctæ Ecclesiæ initiis latuit, finis quotidie ostendit. Nonnulli verò à Gręca littera, quæ Ypsillon dicitur. Hyadas nuncupata arbitrantur. Quod si ita est, significationi, quam diximus, contrarium non est.

Le-

Lectio v.

DOctores enim his stellis non incõuenienter expressi sunt, quæ à litteris nomen trahunt. Sed quamuis hyades ab eiusdẽ litteræ visione non discrepẽt, certum tamẽ est, quia hyetos imber dicitur, eo quòd exortę pluuias aportant. Vir igitur sanctus redemptionis nostræ ordinem contemplator, admiretur, atque admirans exclamet, dicens: Qui extendit cœlos solus: & graditur super fructus maris, qui facit Arcturum, & Orionas, & Hyadas. Lectio vi.

EXtensis etenim cœlis, Dominus formauit Arcturum, quia in honorem deductis Apostolis, in cœlesti conuersatione fundauit Ecclesiam. Formato quoq; Arcturo fecit Orionas, quia roborata fide vniuersalis Ecclesiæ, contra procellas mundi edidit martyres. Editis quoq; Orionibus protulit Hyades: quia conualescentibus contra aduersa martyribus, ad infundendam ariditatem humanorum cordiu m doctrinam contulit magistrorum. Isti itaque sunt astrorum spiritualium ordines, qui dum summis virtutibus eminent, semper ex supernis lucent.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal euanuerit, in quo salietur? Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Lib. 1. de ser. Dom. in monte.

NEque accendunt lucernam, & ponunt eam sub modio, quod putamus, ita esse dictũ, sub modio, vt occultatio tantùm lucernæ accipiẽda sit, tanquàm si diceret. Nemo accẽdit lucernam, & occultat illam. An aliquid etiam modius significat, vt hoc sit ponere lucernam sub modio, superiora facere corporis commoda, quàm prædicationem veritatis: vt ideò quisque veritatem non prædicet, dum timet, ne aliquid in rebus corporalibus, & temporalibus molestiæ patiatur: & benè modius dicitur; siue propter retributionem mensuræ, quia quisque recipiet, quæ gessit in corpore; siue quoniam temporalia bona, quæ corpore peraguntur, certa dierum mensura, & inchoantur, & transeunt, quam fortasse significat modius. Lectio viij.

SVb modio ergo lucernam ponit, quisquis lucem bonæ doctrinæ commodis temporalibus obscurat, & tegit; super candelabrum autem, qui corpus suũ ministerio Dei subijcit, vt superior sit prædicatio veritatis, & inferior seruitus corporis: per ipsã tamen corporis seruitutem excellẽtior luceat doctrina, quę pér officia corporalia, id est, per vocem, & linguam, & cęteros corporis motus in bonis operibus insinuatur etiã discẽtibus. ℟. In medio. 203. Lect. ix.

SVper candelabrum ergo ponit lucernam, cùm dicit Apostolus: Nõ pugno tamquam aerem cędens, sed castigo corpus meum, & seruituti subiicio, ne fortè alii prędicans, ipse reprobus inueniar: quòd verò ait: Vt luceat omnibus, qui in domo sunt: Domum puto dictam habitationem hominum idest, ipsum mundum, propter id, quod superius ait. Vos estis lumen mundi: aut si domũ quisque vult accipere Ecclesiam, nec hoc est absurdum. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

Serm. S. Augustini Episcopi.

Ser. 3. de ver. Dñi in Mat. Lectio iv.

CVm nobis pro officio competat dicere, vobis autem conueniat pro-

pro deuotione audire: quid tam necessarium, tamque pertinens poterit vtrisque contingere, quam vt quòd religiosè dicitur, & deuotè auditur, obsequijs competentibus teneatur? Nam, si religiosè non tacere, lucrum est, tacere dispendium, quantò itaque potiora lucra prouenire, cùm operationis effectus monstratur, quidquid magisteriis cęlestibus, & discitur, & tenetur? Par enim causa, & docentem, & audientem constringit: vt vtriusque professio factorum testificatione signetur. Lectio v.

ET quamuis dissimile sit doctoris, discentisque officium: tamen vtrisque debet sanctuarum legam obsequium: vt iungantur factis, qui separantur officiis: copulentur opere, qui diuersi sunt nomine, & quos vocabula ab inuicem separant, eos obseruantia pręceptorum fideliter, ac deuotè coniungat. Quare sic sit, vt vtrisque diuersus sit actus, sed obseruantiæ par sit necessarius in vtrisque effectus; vt factorum in ambobus conspiret assensus, quibus diuersis est in vocabulis sonus.

Lectio vi.

IN doctore enim molesta est causa, dicere nec facere, præcipere nec obseruare: in discente verò audire velle, quod nolit implere, aures verò auditui accommodare, & ab opere voluntatem auertere. Cęterum, qui facit, quod docet, & quidquid imperat, complet, maximus in cęlestibus sententia Domini declaratur. At verò, qui quod dicit, negligit, & quidquid audit, contemnit, salutis reus existit: qui obseruanda contempsit, & periculo non vitauit. Amat enim mortem, qui vitæ pręcepta non seruat, & horret vitam, qui peccata morti debita desperat, morte frequentat.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vii.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Vos estis sal terræ. Quòd si sal euanuerit, in quo salietur? Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

Ex homil. 15. *in Matt.*

SI autem sal euanuerit, in quo salietur? ad nihilũ valet vltrà nisi, vt mittatur foras, & cõculcetur ab hominibus. Alii enim, etiam si sæpè delinquant, possunt tamen ad veniam peruenire, si verò hoc magister ipse patiatur, omni satisfactione priuabitur, & supplicia extrema persoluet. Ne enim audientes, cùm exprobrauerint vobis, & persecuti vos fuerint, & dixerint omne malum aduersum vos, in medium prodire formident, dicit; quoniã, nisi ad ista fueritis parati, frustra etiam proditis in publicum. Non enim vos oportet maledicta hominũ timere, sed laudes: quas si audire cupiatis, tũc verè infatuãdi estis, atque calcandi. Lectio viij.

SI verò perseuerabitis vosmetipsos vndique castigantes, & deinde audieritis mala, gaudete. Hoc enim est opus salis, laxa quæque vrere, atque restringere, itaque iam necessaria subsequitur maledictio, nihil vobis prorsus incõmodãs, immò etiam testimonium vestræ perhibens firmitatis. Si verò illa timentes fortitudinem vobis vtilem deseratis, multò sæuiora patiemini, & malè scilicet audientes; & contempti à cunctis, atque despecti: hoc namque eò ab omnibus conculcari. Deinde ad aliud eos sublimius ducit exemplum. Vos estis lux mundi. ℟. In medio. 203.

Lectio ix.

ITerùm mundi, nõ vnius profectò gentis, nec viginti vrbium, sed totius

eius orbis lumen tunc perhibentur, & lumen intelligibile; ipsoque sole fulgentius, sicut etiam sal hoc loco intelligitur spiritale. Prius autem sal posuit, deinde lumen, vt discat, quantum sit verborum vrentium beneficium, quantumque commodum honestæ, rectæque doctrinæ. Hæc si quidem stringit animos, nec quoquàm difluere permittit, facitque attentius ad lumen virtutis aspicere, ad quam, velut apprehensa manu, pertrahit audientes.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

*Ex epist.*152.*tom*.2. Lectio iv.

SOllicitissimè cauendum est in docendo superbiæ vitium, quod in discendo nõ ita est, vnde sancta scriptura nos admonet dicens: sit omnis homo velox ad audiendum, tardus autem ad loquendum; & ille in Psalmo ait: Auditui meo dabis gaudium, & lætitiam: continuòque subiecit: exultabũt ossa humiliata. Vidit enim in audiẽdo facillimè seruari humilitatem, quæ difficilis est in docendo. Quoniam necesse est, vt doctor habeat superiorem locum, vbi laboriosum est obtinere, ne subrepat elatio.

In Psalm.129. Lectio v.

ECce enim, fratres mei dico charitati vestrę; loquimur nos modò ad vos, vt aliquid doceamus vos: quanto melius, si omnes sciremus, & nemo doceret alterum, vt non esset alius loquens, alius audiens; sed omnes audientes vnum illum, cui dicitur: Auditui meo dabis gaudium, & lætitiam; vnde & ille Ioannes non tã gaudebat, quia prædicabat, & quia loquebatur; sed, gaudebat quia audiebat, ait enim: Amicus autem spõsi stat, & audit eum, & gaudio gaudet propter vocem sponsi. Itaque ibi vnusquisque probet se, non vt loquatur, sed vt de alio locutionis officium exigat; gaudium autem taciturnitatis intus in voluntate habeat, vocem doctrinæ in necessitate.

*De bapt.cont.Donat.c.*5. Lectio vj.

ET plerumque doctoribus minus aliquid reuelatur, vt eorum patiens, & humilis charitas, in qua fructus maior est, comprobetur, vel quomodo teneant vnitatem, cùm in rebus obscurioribus diuersa sentiũt, vel quomodo accipiant veritatem, cum contra id, quod sentiebant, declaratum esse cognoscunt, quorum duorum manifestum tenemus vnum in beato Cypriano: id est; quomodo tenuerit vnitatem cum eis, à quibus diuersum sentiebat. Homines enim sumus: vnde aliquid aliter sapere, quàm se res habet, humana tentatio est, nimis autem amando sententiam suam, vel inuidendo melioribus vsque ad sacrilegium peruenire, diabolica præsumptio est; in nullo autem aliter sapere, quam res se habet, angelica perfectio est.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Vos estis sal terræ. Quòd si sal euanuerit, in quo salietur? Et reliqua.

De Homilia S.Ioannis Chrysost.

LVceat lux vestra: hoc est, plurima in vobis sit virtus, ac maximè ingẽs illius accẽdatur ignis, & ineffabile omninò lumẽ effulgeat. Quando autem tã magna virtus fuerit, & clara, latere non poterit, etiã si mille illam contegere velit modis ille, qui possidet. Benè autem ait, lumẽ: nihil est, quod sic hominem facit insignẽ, atq; conspicuũ, etiã si magno ambitu optet latere, vt splẽdor iste virtutis,

tis, ſicut enim ipſo ſole circumdatus, ita vtique clarus effulget, ne in terram ſolummodò rutilatus propriæ virtutis emittet, ſed ſupra ipſum etiam cœlum proprio fulgore radiabit. Lectio viij.

HInc itaque illos vberius conſolatur: etſi, inquit, maledicta in vos audientes doletis, ſed habetis plurimos, quos ad amorem, atque admirationem Dei veſtro adducatis exemplo: tunc enim multi erunt omninò mirantes, non vtique vos tantùm, ſed per vos etiam Patrem veſtrum, nec dixit, Deum, ſed Patrem: conferendę illis nobilitatis prę-rogatiuam, hoc iam nomine, largiẽdo. Conſidera quantum iſtiuſmodi ſit commodum, quantum etiam diſcrimen. Si enim vitijs ſordeamus, etiam ſi nobis nullus obtrectet, erimus omnibus miſeriores. Si verò virtutibus ſplendere curemus; vel ſi totus mundus contra nos maledictis voluerit perſonare, erimus omnium beatiſſimi, atque ad nos trahemus omnes, qui venire elegerint ad ſalutem: omni quidem tuba documenta ſunt operum clariora, vitaque munda ipſa eſt luce fulgentior.

℟. In medio. 203.

Ex Homil. 16. in Matth. Lectio ix.

NOn veni ſoluere legem, ſed implere: legem verò non vno tantùm, ſed altero, & tertio impleuit modo. Vno quidem, quia nihil ex legitimis ipſe trangreſſus eſt; alio verò, quia per nos quoque id ipſum facit, quod Paulus ſignificando dicebat: Quoniam finis legis Chriſtus ad iuſtitiam omni credenti: quod enim illa non potuit, hoc per fidem ipſe confecit; ſi verò aliquis diligenter examinet, alium quoque tertium modum impletæ ab eo legis inueniet: quem verò iſtum? Ipſa vtique pręcepta, quę erat daturus: nõ enim interitus priorum, ſed augmentum potius, & complementum erat ea, quæ dicebantur à Chriſto: illius quippe ſententiæ, qua dicitur: Non occides, non interemptio, ſed adimpletio magis, atque munitio eſt, dicere: Non iraſcaris, omniumque ſimiliter cæterorum. Te Deum.

INFRA OCTAVAM CONFESSORIS NON PONT. SECVNDA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Tres lect. S. Ioan Chryſoſt. Beati N. dies, &c. vt in Breuiar. de Communi Conf. non Pont. Quòd ſi lectæ ſint in die Feſto legantur hodie ſequentes.

Sermo S. Ioannis Chryſoſtomi.

Serm. de Mar. quod aut imit. aut non laud. tom. 3. Lectio iv.

QVi Sanctorum merita religioſa charitate miratur, quique iuſtorum glorias frequenti laude colloquitur, eorum mores ſanctos, atque iuſtitiam imitetur: quoniam, quem delectat ſancti alicuius meritum, delectare debet par circa cultum Dei obſequium. Quare aut imitari debet, ſi laudat: aut laudare non debet, ſi imitari detrectat: vt qui aliũ laudat, laudabilem ſe reddat: & qui Sanctorum merita admiratur, mirabilis ipſe vitæ ſanctitate reddatur. Nam ſi propterea iuſtos, fideleſque diligimus, quòd in ipſis iuſtitiam, fidemque ſuſpicimus; poſſumus nos quoque eſſe quod ſunt, ſi faciamus ipſi, quod faciunt.

℟. Honeſtũ fecit illum Dominus, & cuſtodiuit eũ ab inimicis, & à ſeductoribus tutauit illum: * Et dedit illi claritatem æternam. ℣. Iuſtum deduxit Dominus per vias rectas, & oſtendit illi regnum Dei. Et.

Le-

Lectio v.

NEque enim difficile nobis est, quod ab ipsis geritur, imitari, cũ sine præcedenti exemplo ab antiquis talia gesta conspicimus: vt non ipsi aliorum æmuli redderentur, sed ęmulandę virtutis seipsos nobis pręberent exemplum: vt, dum nos ex ipsis, & ex nobis alij proficiunt, sic Christus in suis semper seruis in Ecclesia sancta laudetur. Vnde ab origine mundi innocens Abel occiditur, Enoch Deo placens transfertur, iustus Noe inuenitur, Abraham fidelis probatur: Moyses mansuetus dignoscitur, Iesus castus, Dauid lenis, Elias acceptus, Daniel sanctus, tres pueri victores redduntur.

℞. Amauit eum Dominus, & ornauit eum: stolam gloriæ induit eum: *Et ad portas Paradisi coronauit eũ. ℣. Induit eum Dominus loricam fidei, & ornauit eum. Et ad portas.

Lectio vj.

APostoli discipuli Christi, credentium magistri habentur: à quibus eruditi Cõfessores fortissimi pugnant, Martyres perfecti triumphãt, & Christiani semper exercitus diabolum Deo armati debellant. In istis semper pares virtutes, dissimiles pugnæ, gloriosæ victoriæ. Vnde tu Christiane delicatus es miles, si putas te posse sine pugna vincere, sine certamine triumphare. Exere vires, fortiter dimica, atrociter in prælio isto concerta. Considera pactum, conditionem attende, militiam nosce: pactum, quod spopondisti, conditionem, qua accessisti, militiam, cui nomen dedisti. ℞. Iste homo perfecit omnia: quæ locutus est ei Deus, & dixit ad eum: Ingredere in requiem meam: * Quia te vidi iustum coram me ex omnibus gentibus. ℣. Iste est, qui contempsit vitam mundi, & peruenit ad cęlestia regna. Quia. Gloria Patri. Quia.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

De serm. S. Ioannis Chrysostomi.

De S. Phylogono. Lectio iv.

AD hanc beatam requiem transijt beatus N. quænam igitur oratio par sit viri laudibus, quẽ Deus tam felici sorte dignatus est? Non est vlla: sed age, dic mihi, dum idcircò silebimus? & cuius rei gratia conuenimus? An dicemus non haud posse magnitudinem gestorum oratione consequi? At qui ob hoc ipsum necesse est dicere, quandoquidem hæc est pręcipua laudum illius pars, quòd factis verba æquiparari non possit. Nam, quorum benefacta naturam etiam superant mortalem, perspicuum est, quòd horum laudes excedunt linguam humanam. Haud tamen ob id aspernabitur officium nostrum, quod pro viribus præstamus, sed suum imitabitur Dominum. Siquidem, & ille viduæ duos tantùm obolos deijcienti in gazophilacium, non tantùm duorum obolorum mercedem reddidit.

℞. Honestum. 210. Lectio v.

PRoinde, quamuis nostræ facultates exiguæ sunt, minimique pretij, attamen, quæ possumus, offerimus. Ea licet non respondeant magnitudini meritorum animę præclari, iustique N. tamen hoc ipsum celsitudinis illius maximum fuerit argumentum, quòd nec pusilla repellat, sed idem faciat, quod solent diuites: siquidem illi, cùm acceperint à tenuibus exigua, quibus non egent, sua vicissim apponunt, remunerantes eos, qui, quod poterant, obtulerint. Itidem, & hic, cùm acceperit à nobis laudem verbis peractam, qua nequaquam eget, redonabis nobis

per ipsa facta benedictionem, quam semper vti possimus.

℟. Amauit. 211. Lectio vi.

VNde igitur laudationem illius auspicabimur? An à magistratu, quem spiritus illi tradidit gratia? Nam mundani magistratus nequaquam possunt Christianorum demõstrare virtutes; quin potius frequenter habent accusationem malitiæ, quam ob causam? quoniam, & solicitudines amicorum, & circumcursationes, & adulationes, aliaque permulta his fædiora tales magistratus solent conciliare. Cęterum, vbi Deus suo suffragio designarit aliquem, incorruptum suffragium, alienum ab omni suspicione iudicium, indubitata fuerit delecti comprobatio, propter eius, qui delegit auctoritatem,

℟. Iste homo. 211.

QVARTA DIE.

In secundo Nocturno.

De serm. S. Ioannis Chrysostomi.

Lectio iv.

QVantum autem sit pietatis argumentum, quod Deus illum tanto magistratu dignum iudicarit, audi: Christus excitatus à morte quid dicit Petro? postquam enim illum interrogasset, Petre amas me? isque respondisset? Tu Domine scis, quòd amo te, dicit illi: Si diligis me, pasce oues meas. Hoc autem dicebat, nõ solum, vt nobis certissimè declararet quantopere ipsum diligeret Petrus; verùm etiam, vt palàm faceret quãtam haberet beneuolentiam erga suas oues. Itaque, si quis voluerit illi commẽdatus esse, curã habeat ouium illius, publicam quærat vtilitatem, fratrũ suorũ saluti prospiciat.

℟. Honestum. 210. Lectio v.

NVllum enim officium hoc Deo carius est, & ob id alicubi dicit: Simon, Simon, expetiuit te Satanas, vt cribraret te tamquam triticũ, sed ego rogaui pro te, ne deficiat fides tua, quid igitur huius solicitudinis, curæque præmium mihi rependis? eamdem curam, quam nobis impendit, reposcit: nam & tu, inquit, aliquando conuersus confirma fratres tuos. Neque prorsus alia res est, quę perinde declaret, doceatque, quis sit fidelis, & amans Christi, quàm si fratrum curam agat, proque illorum salute gerat solicitudinem.

℟. Amauit. 211. Lectio vj.

HÆc omnes audiant, & monachi, qui montium occupar unt cacumina, quiq; modis omnibus seipsos mundo crucifixerunt, quò pro viribus Ecclesiarum profectos adiuuent, horumq; curas leniãt precibus, concordia, charitate; scientes, quòd nisi modis omnibus opitulentur ijs, qui tot periculis obijciũtur, per gratiam Dei, totque negotiorum curas sustinent, quibuscumque possunt rationibus auxiliẽtur, quamquam procul habitantes, & victus sors ipsis perijsset, & tota in scopulum impegisset sapientia. ℟. Iste homo. 211.

QVINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Tres Lect. S. Gregor. Deridetur iusti simplicitas, &c. vt in Breuiar. in hoc eodem Cõmuni. Quod si in die festo lectæ sint, earum loco ponãtur Lect. S. Ioannis Chrys. Qui Sanctorum merita, &c. suprà. 210.

SEXTA DIE.

In secundo Nocturno.

Ex lib. Moral. sancti Gregorij Papæ. *Lib.* 10. *cap.* 17. Lectio iv.

BEnè iusti simplicitas, & lampas esse dicitur, & contempta. Lampas, quia interius lucet: & contempta, quia exterius non lucet. Intus ardet flamma charitatis, foris nulla gloria resplendet decoris. Lucet.

cet ergo, & despicitur, qui flagrans virtutibus abiectus æstimatur. Sed vsquequò lampas ista contemnitur? vsquequò despicabilis habetur? Nũquid non fulgorem suum nullatenus exerit, & numquam, quanta claritate candeat, ostendit? Ostendit planè: Nam protinus additur: Parata ad tẽpus statutum: Statutum quippe contemptæ lampadis tempus est extremi iudicij prędestinatus dies, quo iustus quisq; qui nunc despicitur, quãta potestate fulgeat, demonstratur.

℟. Honestum. 210. Lectio v.

TVnc enim cum Deo iudices veniunt, qui nũc pro Deo iniustè iudicantur. Tunc eorum lux tanto latius emicat, quantò eos nunc manus persequentium durius angustat. Tunc reproborum oculis patescet, quòd cœlesti potestate subnixi sunt, qui terrena omnia sponte reliquerunt. Vnde electis suis Veritas dicit: Vos, qui secuti estis me, in regeneratione, cùm sederit Filius hominis in sede maiestatis suæ, sedebitis, & vos super duodecim sedes, iudicantes duodecim tribus Israel. Neque enim plusquam duodecim iudices illa æterni consessus curia non habebit, sed nimirum duodenario numero quantitas vniuersitatis exprimitur: quia quisquis stimulo diuini amoris excitatus hic possessa reliquerit, illic proculdubio culmen iudiciariæ potestatis obtinebit.

℟. Amauit. 211. Lectio vj.

HInc est enim, quòd de sanctæ Ecclesiæ sponso per Salomonem dicitur: Nobilis in portis vir eius, quando sederit cum senatoribus terræ: Hinc Isaias ait: Dominus ad iudicium veniet cum senioribus populi sui. Hinc eosdem seniores Veritas non iam famulos, sed amicos denunciat, dicens: Non iam dicam vos seruos, sed amicos meos. Quos nimirum Psalmista intuens ait: Mihi autem nimis honorati sunt amici tui Deus. Quorum dum celsitudinem cordis aspiceret, mundi gloriam, qua calce calcarent, protinus addidit: Nimis confortatus est principatus eorum. Ac ne paucos esse crederemus, quos proficere vsque ad summam tãtæ perfectionis agnoscimus, illicò adiunxit: Dinumerabo eos, & super arenam multiplicabuntur. Quot itaque nunc pro amore veritatis sese libenter humiliant, tot tunc in iudicio lampades coruscant.

℟. Iste homo. 211.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernardi Abbatis.

Ser. 1. de S. Victore. Lectio iv.

SAncti N. vita, & gloria specialis, non tam ad gloriam, quàm ad virtutem prouocat omnes, qui recto sunt corde. Non recti planè, sed peruersi est animi ante quærere gloriã, quàm exercere virtutem, & velle coronari, qui legitimè non certauerit. Vanum est vobis, inquit, ante lucem surgere, ita est: frustra ad celsitudinem nititur gloriæ, qui prius non claruit virtute: frustra fatuæ virgines sponso obuiàm surgunt, quarum lãpades extinguuntur: & ideò fatuæ, quia vacuis gloriantur lampadibus, virtutis oleum non habentes.

℟. Honestum. 210. Lectio v.

VIrtus gradus ad gloriã: virtus mater gloriæ est. Fallax gloria, & vana est pulchritudo, quã illa non parturiuit. Sola est, cui gloria iure debetur, & securè impẽditur. Sãcto N. nec virtus, nec gloria deest: sed quẽadmodum ambæ res, & quo ordine in homine processerunt, id operæ pretiũ intueri. Habemus enim dilectissimi, in vita N. & quod dignè mi-

remur, & quod salubriter imitemur. Tutius sanè æmulanda solidiora, quàm sublimiora, & quæ magis virtutem redoleant, gloriam minus. Studeamus proinde moribus confirmari, cui in mirabilibus similari &, si volumus, non valemus.

℟. Amauit. 210. Lectio vj.

ÆMulemur in viro sobrium victum, deuotum affectum, æmulemur mansuetudinem spiritus, castimoniam corporis, oris custodiam, animi puritatem, ponere frænum iræ, & nodum linguæ, dormire parcius, orare frequentius, commonere nosmetipsos psalmis, hymnis, & canticis spiritualibus, diebus iungere noctes, & diuinis laudibus occupare: æmulemur charismata meliora; æmulemur, inquam, quod extitit liberalis in pauperes, patiens ad peccantes, benignus ad omnes. Hoc enim melius. In his forma est, cui imprimamur, in miraculis gloria, à qua reprimamur; illa lætificent, ista ædificent: moueant illa, ista promoueant. ℟. Iste homo. 211.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

De sermone S. Bernardi Abbatis.

Serm. 2. de S. Vict. Lectio iv.

GAudete in Dño dilectissimi, qui inter continua suæ pietatis beneficia, indulsit hominẽ mũdo, cuius multi saluarentur exemplo. Iterùm dico, gaudete, quòd factus de medio appropiauit Deo, vt multò plures eius intercessione saluentur: in terris visus est, vt esset exemplo: in cœlũ leuatus est, vt sit patrocinio. Hic informat ad vitam, illic inuitat ad gloriam: factus est mediator ad regnũ, qui fuit incitator ad opus. Bonus mediator, qui sibi iam postulans nihil, totum in nos transferre desiderat, & supplicantis affectum, & supplicationis fructum: quid enim quærat sibi, qui nullius eget?

℟. Honestum. 210. Lectio v.

HÆc dies gloriosæ migrationis eius, dies lætitiæ cordis eius, exultemus, & lætemur in ea. Introiuit in potentias Domini, gaudeamus: quia nunc potentior est ad saluandum. Hodie N. posito corpore, tantò alacrior, quantò expeditior penetrauit in sancta, similis factus in gloria sanctorum. Hodie despecto mundo, & mundi principe triumphato, supra mundum victor ascendit, accipiens de manu Domini coronam victoriæ. Ascendit autem cũ immensa suppellectili meritorum, clarus triumphis, miraculis gloriosus: sedet veteranus miles, debita iam suauitate, & securitate quietus: securus quidem sibi, sed nostri solicitus. O venerandam etiam ipsis angelis sanctitatem, quam pari studio, etsi dispari voluntate, & mali fugitant, & frequentant boni: nec facilè dixerim, quid fauor, aut pauor illorum.

℟. Amauit. 211. Lectio vi.

O Miles emerite, qui Christianæ militiæ duris laboribus angelicæ felicitatis requiem commutasti: respice ad imbelles, & imbecilles cõmilitones tuos, qui inter hostiles gladios, & spiritales nequitias tuis laudibus occupamur, quàm pium, quàm dulce, quàm suaue, ò S. N. in hoc loco afflictionis, & in hoc corpore mortis te canere, te colere, te precari. Nomen tuum, & memoriale tuum fauus distillans in labijs captiuorum, mel, & lac sub lingua eorum, qui tui memoria delectantur. Eia ergo fortis athleta, dulcis patrone, aduocate fidelis; exurge in adiutorium nobis; vt & nos de nostra ereptione gaudeamus, & tu de plena victoria glorieris. ℟. Iste homo. 211.

IN-

INFRA OCTAVAM CONFESS. NON PONTIF.

Homilia in Euangel. Luc. cap. 12.
Sint lumbi vestri præcincti,&c.
In die festo habetur Homil. S. Gregor Sancti Euangelij fratres,&c. vt in Breuiar. de Communi Confess. non Pontif.

SECVNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij. *Cap.* 12.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

De Homilia Sancti Gregorij Papæ.
Homilia 13. *in Euangelia*.

SEd veniens Dominus, quid seruis vigilantibus exibeat, audiamus: Amē dico vobis, quòd præcinget se, & faciet eos discumbere, & transiens ministrabit illis. Præcinget se, id est, ad retributionem præparabit. Et faciet illos discumbere, idest ęterna requie refoueri. Discumbere quippe nostrū in regno quiescere est. Vnde rursum Dominus dicit: Venient, & recumbent cum Abraham, Isaac, & Iacob. Transiens autem Dominus ministrat, quia lucis suę illustratione nos satiat. Transire verò dictum est, cùm de iudicio ad regnum redit.

℞. Iste est, qui ante Deum magnas virtutes operatus est, & de omni corde suo laudauit Dominum: *Ipse intercedat pro peccatis omnium populorū. ℣. Ecce homo sine querela, verus Dei cultor, abstinens se ab omni opere malo, & permanens in innocentia sua. Ipse intercedat.

Lectio viij.

SEd, quid, si serui in prima vigilia negligētes existunt? prima quippe vigilia, primæuæ ætatis custodia est. Sed neque sic desperandum est, & à bono opere cessandum. Nam longanimitatis suæ patientiam insinuans Dominus subdit: Et si venerit in secundà vigilia, & si in tertia vigilia venerit, & ita inuenerit; beati sunt serui illi. Prima quippe vigilia, primæuum tempus est, id est, pueritia. Secunda, adolescentia, vel iuuentus, quæ auctoritate sacri eloquij vnum sunt, dicente Salomone; Lætare iuuenis in adolescentia tua. Tertia autem, senectus accipitur.

℞. Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. * Et vos similes hominibus expectantibus Dominum suum, quando reuertatur à nuptijs. ℣. Vigilate ergo quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. Et vos. Gloria Patri. Et.

Lectio ix.

QVi ergo vigilare in prima vigilia noluit, custodiat vel secundam: vt qui conuerti à prauitatibus suis in pueritia neglexit, ad vias vitæ saltem in tempore iuuentutis euigilet. Et qui euigilare in secunda vigilia noluit, tertiæ vigiliæ remedia non amittat: vt qui in iuuentute ad vias vitę non euigilat, saltem in senectute respiciat. Non est iam, quid homo excusationes inueniat. Deus despicitur, & expectat: contemni se videt, & reuocat. Iniuriam de contemptu suo suscipit: & tamen quandoque reuertentibus etiam præmia promittit. Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iésus discipulis suis: Sint lumbi vestri prę-cincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.
Serm. 39. de Verbis Domini in Ioann.

AVdistis modò Euãgeliũ, quòd monuerit nos, cautos nos faciens, & volẽs esse expeditos, & paratos ad expectandũ nouissima: vt post nouissima, quæ sunt in hoc sæculo metuenda, succedat requies, quæ nõ habet finẽ: Beati, qui participes facti fuerint. Erunt autem tunc securi, qui modò non sunt securi: & iterùm tũc timebunt, qui modò timere nolunt. Ad hanc expectationem, & propter hanc spem Christiani facti sumus.

℟. Iste est. 215. Lectio viij.

NOnnè spes nostra nõ est de hoc sæculo? Nõ amemus sęculum. Ab amore sæculi huius vocati sumus, vt aliud sæculum speremus, & diligamus. In hoc abstinere nos debemus ab omnibus illicitis concupiscẽtijs, hoc est, lumbos accinctos habere debemus, & feruere, & lucere in operibus bonis, hoc est lucernas ardẽtes habere. Dixit enim ipse Dñs discipulis suis alio loco Euangelij, Nemo accẽdit lucernã, & ponit eam sub modio, sed super candelabrum, vt luceat omnibus, qui in domo sunt.

℟. Sint lumbi. 215. Lectio ix.

ET, vt ostenderet vnde dicebat, subiecit; & ait. Sic luceat lumen vestrum coram hominibus, vt videant bona facta vestra, & glorificent Patrem vestrum, qui in cœlis est. Ideò lumbos nostros accinctos esse voluit, & lucernas ardẽtes. Quid est, Lumbos accinctos? Declina à malo. Quid est lucere? Quid est lucernas ardentes habere? Hoc est, Et fac bonum. Quid est, quod adiungit, & ait. Et vos similes estote hominibus expectantibus Dominum suum, quando veniat à nuptijs: nisi quod in illo psalmo sequitur: Inquire pacem, & sequere eam? Te Deum.

QVARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

HÆc tria, hoc est, abstinentia à malo, & operatio boni, & spes pręmij ęterni commemorata sunt in Actibus Apostolorum, vbi scriptum est, Quia docebat eos Paulus de continentia, de iustitia, & spe vitæ æternæ. Ad continentiam pertinet. Sint lumbi vestri præcincti: Ad iustitiam pertinet. Et lucernæ ardentes: Ad expectationem Domini pertinet, quæ est spes vitę æternæ. Ergo declina à malo, hęc est continentia, hi sunt lumbi accincti: Et fac bonum, hæc est iustitia, hæc sunt lucernæ ardentes: Quære pacem, & sequere eã, hæc est expectatio futuri sæculi.

℟. Iste est. 215. Lectio viij.

HAbentes autem ista præcepta, & promissa quid quærimus in terra dies bonos vbi eos inuenire non possumus? Scio enim, quia eos quæritis, quando aut ægrotatis, aut in tribulationibus estis, quæ abundant in isto sęculo: quoniam, quando ætas vergit ad finem, & senex plenus est querelis, & nullis gaudijs: inter omnes tribulationes, quibus conteritur genus humanum, non quærunt homines nisi dies bonos, & vitam volunt longam, quam hìc habere non possunt.

℟. Sint lumbi. 215. Lectio ix.

QVid ergo est vita hominis, etiã illa, quę longa dicitur? Audite, non à me, sed mecũ simul, ait enim nobis quidã; Venite filij, audite me, timorẽ Domini docebo vos. Et, quã

rem

rem vult docere? & cui rei vtilis est timor Domini? Sequitur: Quis est homo, qui vult vitam, & diligit dies videre bonos? Respondemus omnes, Nos volumus. Quod sequitur, audiamus: Cohibe linguam tuam à malo, & labia tua ne loquantur dolum. Modò dic, Ego, Eia, respondeat mihi aliquis, Ego. Et cum hoc feceris, securus expecta vitam, & dies bonos: quęre pacem & sequere eam: & tunc bona fronte dices Domino: Feci quod iussisti, redde quod promisisti. Te Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

Homilia Sancti Petri Chrysologi.

Ex serm. 24. post init.

NOuus ordo vigiliarum, nouus habitus imperatur: Sint lumbi vestri præcincti. Nil de vestitu, nil de calceamentis, nil de ipsius occursus apparatu serui vigiles admonentur: sed tota in præcingendis lumbis mādatur cura, tota in constringendis lumbis statuitur vis præcepti, addito lucernarum solatio tantùm, sine quo nec noctis aperitur obscuritas, nec venientis diei clarescit aspectus.

℟. Iste est. 215.

CIngulum quidem est propriè indicium seruitutis; quòd & discursus expeditos reddat, & faciat obsequentes: sed dixisse sufecerat, estote præcincti: cur lumbos potissimum nominat? cur tanta iubentis reuerentia lumborum facit magnopere mentionem? quæris quare? quia in lumbis est tota corporis causa: ex lumbis tota carnis negotia suscitantur, in lumbis tota est humani lapsus, humanæ fragilitatis occasio. Inde venit, quòd virtutis ignaros reddit, efficit segniores.

℟. Sint lumbi. 215. Lectio ix.

HInc est ergo, quòd principaliter dominus lumbos nostros astringit, iubet baltheo castitatis; & totum carnis nostræ pendulum, fluidum, resolutum constringi mandat continua zona virtutis: vt carne succincta, ad Domini occursum liber, velox, expeditus nostræ mentis reddatur incessus. Hæc tamen audiens homo scire debes, quia te non retardat ab occursu Dei caro: quia ipsius occursus officij ipsius est inseparabilis comes, si tu eius componas sarcinas, si releues onera eius, si pendula, & sinuosa inuolucra eius tu prouidus viator astringas. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

De Homilia S. Petri Chrysologi.

COnstringenda est ergo caro cōtinentiæ cingulo; ne effusa vitijs, ac toto peccatorū grauata pondere, supernis, & cęlestibus insistere non possit incessibus. Benè Dominus adiecit: & lucernæ ardentes in manibus vestris, quia semper ad innocentiæ testimonium lucernæ nocturno portantur in tempore: & sicut vitijs amicę semper sunt tenebrę, ita lucernę semper inimicæ criminibus? sociæ semper boni operis sunt lucernæ.

℟. Iste est 215. Lectio viij.

SEd in manibus sanctorū ipsa bona opera sūt lucernæ, dicēte Domino? Sic luceat lux vestra corā homini-

hominibus, vt videant vestra bona opera, & verè portant lucernas suas, verè fomentis operum, verè misericordiæ vnguento inflammāt lampades suas: qui cum loco proposito studio latitant, opere, virtute, meritis coruscant, ac splendent toto orbe terrarum, & quia expectationis suæ Dominus satis tristes, satis anxios nouerat mores; ne quis superaretur tædio, ne quis lassesceret tarditate, ne quis longæ expectationis fatigatione succumberet, perseuerantibus beatitudinem cœlestem, cœleste promittit obsequium.

℟. Sint lumbi. 215. Lectio ix.

ET, ne ipsius beatitudinis qualitas haberetur incerta, mox adiecit: Amen dico vobis, quia præcinget se, & faciet illos discumbere, & transiens, ministrabit eis. Præcinget se Deus, & faciet seruos discumbere, & ministrabit eis. En mutatio inaudita rerum, en terribilis correptio dominationis, en pauenda conuersio seruitutis: quia parumper seruus astitit in domini sui expectatione succinctus, & sustinēdi fidem breui fatigatione portauit: cui vt talionem redderet, dissimulat se in ipsa diuinitate diuinitas. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Sint lumbi vestri pręcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

De Homilia S. Petri Chrysologi.

DIscūbenti homini Deus astat, & astat in cęlestibus: epulāti seruo seruit Dominus, & seruit accinctus: pueris suis, ministris suis ministerium facit Christus, & facit in patris iam gloria constitutus. Homo calumniaris: est adhuc quod detulerit pati, qui tibi in terra lauando pedes extremum repræsentauit obsequium, & repromittit in cœlestibus nouissimam seruitutem. Ille tibi in cœlestibus parat conuiuium, se ministro: & tu illi in terra non desinis continuas ingerere, & generare blasphemias. ℟. Iste est. 215. Lect. viij.

FAciet & ille transitus suos, quia transiens ministrabit illis: de dominatione ad fidelium suorum pia transiet, & magistrabit obsequia, ad te de misericordi parte seuerissimū transibit in iudicem. Confitentibus, expectātibus ministrabis epulas, ministrabit & tibi, sed dignam de tua negatione sententiam. Si in secunda, & tertia vigilia venerit: vigilias mūdus plures tres tantùm vigilias nouit expectatio Trinitatis: quare tamen à secunda cœpit, & tacuit primam; Quia prima iam vigilia in ortu Dominicæ natiuitatis excesserat.

℟. Sint lumbi. 215. Lectio ix.

PRobant hoc Pastores, qui dū supra gregem suum vigilāt, gregis ipsum pastorem in præsepio inuenire, videre, tenere merentur, & auctorem: sed quę sit secūda, & tertia vigilia, requiramus. Sicut vtiq; prima vigilia est sui ortus in carne, ita secūda est vigilia, qua nostra redit, & resuscitatur in carne. Deniq; vt ad resurgentem veniat, annus excicatur, & euigilat mūdus. Tertia vigilia est illa, qua expectatio tota nouissimo venientis finitur aduētu: vt sicut ille resurrexit nobis, ita nos illi iam perpetuā resurgamus ad vitā. Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tēpore: Dixit Iesus discipulis suis: Sint lumbi vestri pręcincti, &

& lucernæ ardentes in manibus vestris. Et reliqua.

Homilia S. Fulgentij Episcopi.

Ex Serm. de Confess.

SI iustū Domini sermonem secundùm litteram velimus accipere, nihil in eo commodi spiritalis possumus inuenire: quid enim proficit ad animæ salutem, si aliquis corporaliter, aut lumbos præcingat, aut lucernam accendat? In lumbis itaque concupiscentia carnalis ostenditur, in lucernis verò fides, & charitas Christiana monstratur. Iubens igitur Dominus lumbos nostros præcingi; concupiscentias carnis sine dubio præcipit refrænari. Imperans autem, vt lucernas ardentes habeamus, hoc vtique iubet, vt & lumine veræ fidei splendeamus, & sanctæ charitatis operibus ferueamus.

℞. Iste est. 215. Lectio viij.

ISta, quæ de Euangelio proposuimus, cum propheticis sermonibus conferamus. Vtrumque enim testamentum Deus instituit, vnus Dominus dedit: etsi sunt vtrisq; testamenti diuersa pro temporibus sacramenta; concordat tamen in vtroque salutis humanæ sententia, qua præcipitur, vt non peccemus, & iubetur vt bonis operibus insistamus. Per Isaiā Dominus omnes his admonet verbis: Auferte malum cogitationum vestrarum ab oculis meis, quiescite peruersè agere, discite benefacere, quid, est enim, sint lumbi vestri præcincti, nisi quiescite agere peruersè? quid est sint lucernæ ardentes, nisi, discite benefacere?

℞. Sint lumbi. 215. Lectio ix.

PRæcinguntur enim fidelium lūbi, dum concupiscentia mala comprimitur, dū iniqua cogitatio cohibetur, dum libidini resistit animus, dū lasciuiæ denegatur affectus, dum calcatur luxuria, dum auaritia contemnitur, & rapina, dum proximi læsio deuitatur, dum superbia vincitur, dum inuidia superatur. Ardent verò lucernæ fidelium, dum rectæ fidei regulam seruant, dum in sinu matris Ecclesiæ longanimiter perseuerant, dum terrena contemnunt, & cœlestia concupiscunt, dum soliciti panē custodiunt, dum se inuicem purè diligunt, dum mutuo se honore præueniunt, dum mansuetudine cordis, & humilitate proficiunt, dum misericordiæ opera libenter, atque hilariter faciunt, dumque in operibus bonis, non hominibus, sed Deo placere contendunt. Te Deum.

INFRA OCTAVAM CONFESS. NON PONTIFICIS.

Homilia in Euang. Luc. cap. 12.

Nolite timere pusillus grex, &c.

In die festo habetur Hom. Venerab. Bedæ. Pusillum gregem, &c. in Breuiar. in hoc eodem Communi.

SECVNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij. Cap. 12.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nolite timere pusillus grex, quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

Homilia S. Fulgentij Episcopi.

Ex Serm. de Confess.

SI non omnes possunt implere, quod Dominus ait: Vendite, quæ possidetis: illud tamen, quod adiecit, dicens: Date eleemosynam, omnibus est possibile, si adsit bona voluntas; omnibus facile, si non adsit dira cupiditas; omnibus salubre, si ferueat charitas, cunctis debet esse commune, vt omnibus donetur æterna felicitas. Qui ergo

go tantam virtutem accepit à Dño, vt omnia, quæ in mundo sunt, cœlestis regni amore contemnat, quæ habet vendat, & egenis expendat; qui verò tantę virtutis nōdum est, de his, quę habet, in quātum habet, eleemosynam faciat. ℟. Iste est. 215.

Lectio viij.

PErfectus possideat primùm virtutis locum, imperfectus saltem perueniat ad secundùm; efficiatur ille gloriosè dignus, sit iste laudabiliter largius, sit ille sanctæ paupertatis ardentissimus amator, sit iste sanctorum pauperum pijssimus cōsolator. Habeat iste apud Deum patronos pauperes, quos ille se gaudet virtutis habere consortes. Sit ille talis, qui cū Domino iudicaturus sedet; sit iste talis, qui ad dexteram iudicandus assistat: sit ille talis, qui æterna tabernacula perpetuo iure possideat; sit iste talis, quem ille recipiat.

℟. Sint lumbi. 215. Lectio ix.

THesaurum nostrum, fratres, in cęlis ponamus; vt etiam cor nostrum in cœlis habere possimus. Necesse est enim, vt quò pręcesserit dilectionis thesaurus, illuc etiam cogitationis sequatur affectus. Ideò veritas ait: Vbi enim thesaurus vester est, ibi & cor vestrum erit, Vt ergo in cœlis thesaurizemus, cœlestia diligamus. Vis nosse: vbi thesaurizas? attende, quid amas. Vis nosse, quid amas? attende, quid cogitas. Ita fiet, vt thesaurum tuum ex tuo amore cognoscas, & amorem tuum iudicio tuæ cogitationis intelligas.

Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vii.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nolite timere pusillus grex, quia complacuit Patri vestrō dare vobis regnum. Et reliqua.

Homilia Sancti Petri Chrysologi.

Ex Serm. 22.

PRęmia statuūtur ijs semper, quibus certamina dura proponūtur; ac pro magnitudine certaminis, pręmii proponitur magnitudo. Hinc est, quòd discipulis suis Christus regnū ponit in præmio, vt in certamine nō cedat periculis, non timori; pericula despicit, qui tēdit ad regnū: victoriæ cupidus nescit timere. Nolite timere, inquit, pusillus grex: quia complacuit Patri vestro dare vobis regnū. Grex pusillus mundo, magnus Deo: pusillus, quia gloriosos vocat eos, quos instituit ad ouium innocentiā, & mansuetudinem Christianam.

℟. Iste est. 215. Lectio viij.

ADiecit, quid faciendum sit regnaturis; Vēdite, quæ possidetis. Non potest dominari omnibus, nisi is, qui propriis non tenetur, deiectæ mentis est, qui familiaris rei meminit, cùm vocatur ad regnum; iacēs animus plebeius nummulum thesauris regalibus anteponit: pauper sensus paruis incubans, perdit magna: & inhians temporalibus, deserit sempiterna. Homo, tali monitu Christus te ditare voluit, non nudare: manere tibi tua voluit, non perire, perpetuari, non vacuari sacculos imperauit, iussit te trāsferre, non perdere.

℟. Sint lumbi. 215. Lectio ix.

PLus cōsilio patris agit, quàm iure dominātis: inter insidias latronum, & tinearum morsus quare tua recōdas, obiurgat: peruigiles noctes, dies anxios, sollicita tempora, ne tibi ipse facias, commoneris. Auri custos, seruator auri securitatem nō habet, nescit quietem, & cui deest securitas, quies perit, pęna diues est ille, nō censu. Thesaurum non deficientem

in

in cœlis, hoc est dicere: vbi ego sum, ibi ponite, date mihi: ego seruo. Homo, da patri, crede Deo, quia & hęredi pater, & Deus homini creditum non negabit: tenere tua non potest, quia sua dedit. Te Deum.

QVARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Lucam. Lectio vii.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nolite timere pusillus grex, quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

De Homilia sancti Petri Chrysolog. *Ex Serm. 23.*

AVdistis hodie, quemadmodū Dominus pastorali iubilo clāgorem tubæ cœlestis adiunxit, vt diu inclinatas ouium mentes ad diuina tolleret, cęleste protinus promoueret ad regnū. Acquisiuit humilitas, superbia quod amisit: & grex pusillus, ac mitis totas, & varias edomuit propria mansuetudine feritates; pusillus grex vicit, ac fregit tot genera bestiarum, quot diuersitates subdidit iugo Christi nationum.

℟. Iste est. 215. Lectio viij.

GRex pusillus, ac mitis diu contentus occidi, diu deuorari passus est, donec gentilis sæuitia sanguine satiata, vel carnibus, Euangelici pabuli suauitatem, & diuini fontis fluenta degustans, totum contagium sæculi euitaret: & pestem: atque in hominem rediret bestia, qui ex homine fuerat dilapsus in bestiā. Hoc sensisse ante propheta, hoc apostolos implesse, hoc pertulisse martyres constat, attestante illo, qui dicit: Propter te mortificamur tota die, æstimati sumus vt oues occisionis. Vt verò iste grex noui ordinis aggrederetur prælium, vbi viuit ille, qui fuit occisus, imitatus est suum regem, illum secutus est agnum, qui sicut ouis ad occisionem ductus est. ℟. Sint lumbi. 215.

Lectio ix.

TIbi ergo Rex, tibi sacerdos, tibi pastor, tibi sacrificium, tibi ouis, tibi agnus, tibi totum factū est, qui fecerat totum. Et qui sibi numquā, tibi toties immutatur, propter te varias monstratur in formas, qui manet vnica suæ maiestatis in forma. Et quid plura? dat se tibi Deus homo, vt ferre potes, quia, vt est, tu non potes sustinere. Te Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nolite timere pusillus grex, quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

De Homilia Sancti Petri Chrysolog.

SEd audiamus iā, quid pusillo gregi talis promiserit pastor. Nolite timere, inquit, pusillus grex, quia cōplacuit Patri vestro dare vobis regnum. O bonitas effusa, O inaudita pietas. O ineffabilis affectio: in societate census pastor oues assumit, atque ad consortium dominationis seruos Dominus asciscit ad principatum regni, rex gregem populi totius admittit: Sic sic dat, cui deficere census, cui regnum minui, vacuari potestas non potest largiendo.

℟. Iste est. 215. Lectio viij.

ECce, qui dat, dare loquitur Patrem; numquid largitatem suam denegat sic dicendo? Absit, non potestatem minuit, sed pandit affectum, sic dicendo: non distantiam facit, sed Patris, suamque voluntatem monstrat, firmat vnitatem. Quòd autem dixit: Complacuit: & nō dixit placuit; munus edocet

cet

cet Trinitatis: quia, quod erga nos Filio placuit, hoc complacuit Trinitati. ℟. Sint lumbi. 215.

Lectio ix.

POst tantã ergo Dominus largitatem, post suam gratiã tibi copiosius collatam, abiecta, & vilia pecculia seruitutis iubet abijcere regnaturum. Vendite, quæ possidetis, & date eleemosynam. Plebeium cultum regia non admittit potestas, augustus honor non nisi diademate confertur, & purpura. Abijcere ergo debet habitum seruitutis, qui se regẽ credit diuinitus consecratum. Est consuetudinis, est animi felicis, vt adscitus ad regnum, quod fuit proprium, quod priuatum, mox parẽtibus, mox propinquis, ciuibus indigentibus, liberaliter prorogare, ne sit mendicus animo, qui censu functus, & honore. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nolite timere pusillus grex, quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

De Homilia S. Petri Chrysologi.

TAli ergo prouidentia Dominus, cõsilio tali, vilia, & caduca, iubet vt vẽdamus, vt largiamur, vt donemus, qui in cœlesti regno omnia, quę in cęlo, & quæ in terra sunt, volumus possidere; sed, si vis seruare tuorum pretia prædiorũ, & sæculorum forte condita te delectant, fac tibi sacculos, quales ille pręcepit, qui iam cupiditatis tuę custos est, & prouisor. Denique, vt vidit, quod duriter dixit: Vendite quę possidetis: mox adiecit: Facite vobis sacculos, qui non veterascunt, thesaurum non deficientem in cœlis.

℟. Iste est. 215. Lectio viij.

ITerùm contristatus es: quia, quod habes, in cœlis cogeris collocare. Rogo, crede Deo tuo, qui seruo credis, & magis Deo, quam homini cõmenda, sed; si times, ne quid inde præsumat, ne quid dispergat pietas largitoris, fidei annulo sacculos tuos, custodi, vt tali custode dormias tu securus: quia, vbi ille est, ibi locus nullus est furi. Non poterit tibi tuam pecuniam denegare, qui tibi omnia sua contulit, qui te regni sui & honore ditauit, & gloria.

℟. Sint lumbi. 215.

Ex Serm. 25. *circa fin.* Lectio ix.

NOuo modo, imò cęlesti modo, qui hunc audit, vendendo cõparat, recondit erogando, dum amittit, acquirit, quam cupit pecuniã perdurare, perpetuare sacculos diuitiarum, condita permanere, qui dicit: Facite vobis sacculos, qui non veterascunt: ecce docet auaritiam, qui cęperat suadere contemptum. Et qui thesaurizantes temporaliter arguebat, ad totum cupiditatis fomitem iubet saccullos sine fine perquiri: Christe, quò te pertrahit amor tuorum? vt auarum lucrifacias, facis eum, quod desiderat, non quod oportet, audire; sacculos imperas, vt auarus, dum consueta percurrit ad lucra, aut virtutem capiat, aut à virtute capietur. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Nolite timere pusillus grex, quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

De Homilia S. Petri Chrysologi.

VErè pater es, ò Christe, qui cũ tuis quibuscunque paruulis sic agis

agis. Namque & nos interdum nostris paruulis petẽtibus noxia, ingerimus salutaria sub specie noxiorum, fallentes insipientiam, non decipientes affectũ. Dixisti: Facite vobis sacculos, qui non veterascunt. Sacculus cur paratur? quid ibi claustra, vbi ipsa custos est innocentia? ibi quid signaculum, vbi fraudis suspicio nõ habetur? si & in cœlo sacculis opus est, cura non amittitur, sed mutatur.

℟. Iste est. 215. Lectio viij.

DOmine, tu vidisti, quia in thesauris tota fides, tota spes in sacculis sit auaris, & ideò imputribiles in cœlo sacculos vis parari, vt, qui te non sequitur ad cœlum, sequatur saltem sacculos suos. Auare, fac tibi sacculos, & fac iubente Deo: quia votis tuis annuit diuina maiestas: sed fac tibi sacculos erogãdo, quia quicquid pauper acceperit, Pater cęlestis suscipit: vbi recondit? in cœlo; & ne forte perdidisse te doleas vel vsuram centuplum in cœlesti fænore recipiens, quicquid in cęlum paupere transmiseris perferente.

℟. Sint lumbi. 215.

Lectio ix.

VSura mundi centum ad vnum, Deus vnum accipit ad centum, & tamen homines cum Deo nolunt habere contractum: sunt forsitan de cautione solliciti? quare? nonne homo homini exiguæ chartulæ obligatione constringitur? Deus tot & tantis voluminibus cauet, & debitor non tenetur? sed dicis: esto quòd debeat, quo exigente restituet? se ipso: quia non potest ille mentiri, idem ipse est & executor, & debitor. Non erit in reddendo durus, qui profusus est in largiendo: crede homo Deo, quod tibi Deus dedit, maiora reddere vult, cùm vult debere largitor. Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vii

IN illo tempore: Dixit Iesus discipullis suis: Nolite timere pusillus grex, quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum. Et reliqua.

Homilia Sancti Petri Chrysologi.

Serm. 12. initio.

HOdie Dñs Euangelici gregis pusilla, & terrena primordia, quàm blanda exhortatione sit cõsolatus, audistis. Aufert spes anxias, dubios tollit euentus, omnemque propellit, & excudit timorem, quando in exordio ipso regnum nascentibus pollicetur: quis de victu, quis de vestitu, quis de plebeio censu, & vernalis cespitis vilitate suspirat, de regno certus, de dominatione securus? satis sibi inuidet, qui eleuatus ad summa, ipse se ad humilia deijcit, ad egena deponit.

℟. Iste est. 215. Lectio viij.

SEd scire conuenit, Pater iste quis est, vel qualis est, vel quod regnũ suis filiis repromittit. Quis sit iste Pater, quotidie te confitente cognoscis, cum clamas: Pater noster, qui es in cęlis: qualis autem sit, ipsa operum magnitudine peruidisti, ex nihilo fecit cęlum, & terram sollidauit ex liquido, montes statuit ad stateram, maria intra legitimos terminos sola præcepti auctoritate conclusit. Verùm, si regni, quod promittit pusillis, desideras nosse qualitatem, ipse aperit, sic dicendo: Sinite paruulos venire ad me; talium est enim regnum cęlorum: esse in cęlo mirum est: in cęlo viuere est maiestatis.

℟. Sint lumbi. 215. Lectio ix.

QVid ergo cũ terra illi, qui possidet cęlum; quid illi cum humanis, qui adeptus est iam diuina? nisi

nisi fortè placent gemitus, eliguntur labores, amantur pericula, pessima mors delectat, & illata mala bonis sunt gratiora collatis: sed videamus, quod dat Pater tantum consilium regnaturis. Vendite quæ possidetis, & date eleemosynam: si victuros vos, si regnaturos, si vos iam diuites esse creditis in supernis, vbi futuri, quò migraturi, vbi regnaturi estis: vos illa, quæ vestra sunt, iam præcedant: opes miseras misericordia computate: quæ humana sunt, in diuina conuertite. Te Deum.

INFRA OCTAVAM CONFESS. NON PONTIFICIS.

Homilia in Euangel. Luc. cap. 19.

Homo quidam nobilis, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij. *Cap.* 19.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis abijt in regionem longinquam accipere sibi regnum, & reuerti. Et reliqua.

De Homilia S. Ambrosij Episcopi. *in Luc. Lib.* 8. *cap.* 19.

BOnus ordo, vt vocaturus Gentes, & Iudæos iussurus interfici, qui noluerũt regnare supra se Christum, hanc præmitteret comparationem, ne diceretur, nihil dederat populo Iudæorum, vnde poterat melior fieri? vt quid ab eo, qui nihil recepit, exigitur? Non mediocris ista est mna, quam supra mulier Euangelica, quia non inuenit, lucernam accendit; lumine quærit admoto, gratulatur inuentam.

℟. Iste est. 215. Lectio viij.

DEniq; ex vna decem mnas alius fecit, alius quinque. Fortasse iste moralia habet, quia quinquẽ sũt corporis sẽsus; ille duplicia, idest mystica legis, & moralia probitatis. Vnde & Matthæus quinque talenta, & duo talenta posuit. In quinque talẽtis, vt sint moralia in duobus vtrumque mysticum, atque morale, ita, quod numero inferius, re vberius.

℟. Sint lumbi. 215. Lectio ix.

ET hic possumus decem mnas, decem verba intelligere, idest, legis doctrinam, quinque autem mnas magisteria disciplinę; sed legisperitum in omnibus volo esse perfectum: non enim in sermone, sed in virtute est regnum Dei. Benè autem, quia de Iudæis dicit, duo soli multiplicatam pecuniam deferunt, non vtique æris, sed dispensationis vsuris. Alia est enim pecuniæ fænebris, alia doctrinæ cœlestis vsura.

Te Deum.

SECVNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis abijt in regionem lõginquam accipere sibi regnum, & reuerti. Et reliqua.

De Homilia S. Ambrosij Episcopi.

CVm dicit Dominus: quare non dedisti pecuniã meam ad mensam? nõ nostræ, sed suæ pecuniæ quęrit vsuram. Vnus in terra abscondisse se dicit, quod rationem, quæ ad imaginem, & similitudinem Dei data est nobis, studio voluptatis obruit, & tãquam in fouea carnis abscondit. De aliis siletur, qui quasi prodigi debitores, quæ acceperant, perdiderunt. In duobus illis pauci sunt, qui per duas vices ad cultores vineę destinati sũt, in reliquis omnes Iudæi.

℟. Iste est. 215.

Lectio viij.

QVam cōparationem Matthęus etiā nobis voluit aptare, quòd similiter vt diues, qui pecuniam suā non impartit pauperibus, ita etiam, qui doctrinę suę gratiam non diuidit imperitis, docere cùm possit, haud mediocris reus est culpæ. De quo, quoniam in libris de fide scriptis diximus, transcurrere melius fuerit.

℟. Sint lumbi. 215. Lectio ix.

CIuitates autem quinq; esse quæ possunt, nisi fortè animæ, quibus iure præponitur, qui pecuniam Dominus, & illa eloquia casta, probata sicut argentum mentibus hominum fœnerauerit? Nam sicut Ierusalem dicitur ædificata sicut ciuitas, ita sunt animæ pacificę; & sicut Angeli præsunt, ita & ij, qui vitam meruerint Angelorum.

Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis abijt in regionem lōginquam accipere sibi regnum, & reuerti. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ Presbyt.

Ex Comm. in Luc. Lib. 9. c. 78.

HOmo nobilis ille est, cui cęcus supra clamabat: Fili Dauid, miserere mei: longinqua regio Ecclesia est ex gentibus. De qua eidem homini nobili, qui loquitur; Ego autem constitutus sum Rex ab eo, dicitur à Patre: Postula à me, & dabo tibi gentes hęreditatem tuam, & possessionem tuam terminos terræ; quæ videlicet hæreditas, ac possessio bifaria ratione regio longinqua vocatur: vel quia à finibus terræ clamat ad Dominum: vel quia longè est à peccatoribus salus, & cùm Deus vbique sit pręsens, longè tamen ab eorum sensu, qui idola colunt, Deus verus abest.

℟. Iste est. 215. Lectio viij.

VOcatis autem decem seruis suis. Denarius numerus ad legem pertinet propter Decalogum. Vocat itaque paterfamilias decem seruos, quia eligit discipulos per litteram legis imbutos. Dat illis decem minas, quia legis dicta spiritaliter intelligenda reuelat: post passionem quippe, resurrectionemque suam aperuit illis sensum, vt intelligerent scripturas. Mina namque, quam Gręci mnam vocant, centum drachmis appenditur; & omnis scripturæ sermo, quia vitæ cęlestis perfectionem suggerit, quasi numeri centenarij pondere fulgescit.

℟. Sint lumbi. 215. Lectio ix.

NEgotiamini, dum venio. Verba (inquit) legis, ac prophetarum mystica interpretatione discussa populis offerte, atque ab eis fide cōfessionem, morumque probitatē recipite. Iuxta quod Psalmista suis auditoribus pręcipit, dicens: Sumite psalmum, & date tympanum. Hoc est, laudē prędicationis in cordis intentione percipite, & deuotionem operis in carnis castigatione redhibere. Tympanū quippe est pellis in ligno extenta. Pellis verò in ligno extenta, caro est nostra ad exemplum Dominicæ Crucis afflicta. Te Deum.

QVARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis abijt in regionem longinquam accipere sibi regnum, & reuerti. Et reliqua.

De Homilia venerab. Bedæ Presbyt.

CIues autem eius oderant illum: ciues, impios Iudęos dicit, de quibus alibi protestatur; Nunc autē & viderunt, & oderunt & me & patrem meum, qui non solùm præsentem vsq; ad mortem crucem oderāt, sed etiam post resurrectionem eius miserunt persecutionem Apostolis, & prædicationē regni cœlestis spreuerūt. Et factum est vt rediret accepto regno: Significat tempus, quando in manifestissima, & eminentissima claritate venturus est, qui eis humilis apparuit, cùm diceret: Regnū meum non est de hoc mundo.

℟. Iste est. 215. Lectio viij.

ET iussit vocari seruos, vt sciret, quantum quisq; negotiatus esset. Vt sciret, inquit, non quòd eum quid lateat, cui verissimè dictum est: Domine, tu omnia scis; sed, sciret, dicit; scire omnes faceret: tunc enim omnium opera, & cogitationes palàm omnibus ostenduntur, quomodo in Deuteronomio: Tentat, inquit, vos Dominus Deus vester, vt sciat, si diligitis eum: hoc est; scire faciat. Nemo sanè arbitretur, eos solummodò, quibus gratia prædicandi data est, non autem & eos quibus prædicatum est, ad iudicium tunc esse vocandos: ipsi sunt enim pecunia, quā boni serui acquisiere mercando.

℟. Sint lumbi. 215. Lectio ix.

VEnit autem primus. Primus seruus ordo doctorum est in circumcisionem missorum, qui vnam minam negotiaturus accepit, quia vnum Dominum, vnam fidem, vnū baptisma, vnum Deū prædicare iussus est: sed hæc eadem mina decem minas acquisiuit, quia populum sub lege constitutum sibimet docendo sociauit, & ait illi: Euge serue bone: in modico seruus est fidelis, qui non adulterat verbum Dei, sed sicut ex Deo, coràm Deo in Christo loquitur. Te Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis abijt in regionem longinquam accipere sibi regnum, & reuerti. Et reliqua.

De Homilia venerabilis Bedę Presb.

ET alter venit dicens: Seruus iste cœtus est eorum, qui præputio Euangelizare missi sunt, cui Dominus ad prędicandum eunti vnam minam, hoc est, vnam, eamdemque fidem, quæ & circumcisioni credita est, pręstiterat, sed hæc quinque minas fecit, quia gentes corporis sensibus antea mancipatas, ad fidei Euāgelicę gratiam conuertit: & huic ait: Et tu esto supra quinque ciuitates, hoc est, ex earum, quas imbueras, animarum fide, & conuersione, magnus, sublimisque fulgeto. De quibus mysticè dicit Isaias: In die illa erunt quinque ciuitates in terra Ægypti, loquentes lingua Chanaam.

℟. Iste est. 215. Lectio viij.

QVinque enim ciuitates in terra Ægypti, quinque sunt corporis sensus, quibus in hoc mundo vtimur, videlicet visus, auditus, gustus, olfactus, & tactus; & qui viderit mulierem ad concupiscendam eam; qui auertit aures suas, ne audiat pauperem; qui inebriatus vino; qui coronare se gaudet rosis, antequam marcescant; cuius sanguine plenæ manus, & dextera est repleta muneribus, huius quinque ciuitates loquuntur lingua Ægypti, idest, vniuersi sensus faciunt opera tenebrarum. ℟. Sint lumbi. 215.

Le-

Lectio ix.

AT, qui obturat aures, ne audiat sanguinem, & claudit oculos suos, ne videat malum; qui gustat, & videt, quam suauis est Dominus; qui castigat corpus suum, & seruituti subijcit; qui potest dicere cum Apostolo: Christi bonus odor sumus Deo, huius ciuitates loquuntur lingua mutata, quod interpretatur Chanaam. Et qui eas à tenebris docendo commutauerat, rectè quinque ciuitatibus præfici memoratur.

Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis abijt in regionē longinquam accipere sibi regnum, & reuerti. Et reliqua.

De Homilia venerabilis Bedę Presb.

SEruus, qui negotiari iussus acceptam Domini pecuniam in sudario reposuit, ostendit eos, qui ad prædicandum idonei, prædicationis officium, iubente Domino per Ecclesiam, vel saltem suscipere vel susceptum dignè gerere detrectant. Pecuniam quippe in sudario ligare, est percepta dona sub otio lenti corporis abscondere: sunt enim homines, hac sibi peruersitate blandientes, vt dicant, sufficit vt de se vnusquisque rationem reddat.

℟. Iste est. 215. Lectio viij.

SEruus nequam vocatur, quia & piger, & desidens est ad exercendum negotium; & procax, & superbus ad accusandum Domini iudicium. Quòd putauerat se pro excusatione dixisse, in culpam propriam vertitur. Si, inquit, durum, & crudelem esse me noueras, & aliena sectari, ibique metere, vbi non seuerim; quare non tibi istiusmodi cogitatio incussit timorem, vt scires, me mea diligentius quæsiturum, & dares pecuniam meam ad mensam.

℟. Sint lumbi. 215. Lectio ix.

PEcunia ergo, & argentum, prędicatio Euangelij est, & sermo diuinus, qui dari debuit ad mensam, hoc est, promptis, paratisque fideliū cordibus intimari. Ad quam videlicet mensam, idest, mentem auditorum, nō alia, quā dominica est deferenda pecunia, vt omnis sermo docentis scripturæ sensum sequatur. Nam, quòd hic Dominus, nō quamlibet pecuniam, sed suam, dicit, nummularij esse fœnerandam, exponit Apostolus dicens: si quis loquitur, quasi sermones Dei. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis abijt in regionem longinquam accipere sibi regnum, & reuerti. Et reliqua.

De Homilia venerab. Bedæ Presbyt.

QVi verbi pecuniam à doctore percipit, emitque credēdo, necesse est, vt eam cū vsuris soluat operādo, vt, quod auditu didicit, exequatur & actu. In vsura quippe pecunia etiā non data recipitur. Vel certè de accepto verbi fœnore vsuras soluit, qui ex eo, quod audit, etiam alia studet intelligere, quæ nec dum ex prædicatoris ore didicit. Rectè autem amittit collatam gratiam, quā prædicādo alijs communicare neglexit, vt ei augeatur, qui inde laborauit.

℟. Iste est. 215. Lectio viij.

QVòd verò ablata à nequā seruo mna ei, qui decem mnas

habebat, dari iussa est; mysticè, vt reor, indicat, intrante plenitudine gentium, nomen Israel saluum futurum, & tunc abundantiam gratiæ spiritalis, quam modò nos tepenter exercemus, illius populi doctoribus esse conferendam. Dico autem vobis, quia omni habenti dabitur, & abundauit; ab eo autem, qui non habet & quod habet, auferetur ab eo. Hæc ad superiora sententia respicit, docens & illum posse amittere munus Dei, qui habens non habet; idest, non vtitur; & in eo augeri, qui habens habet, hoc est, benè vtitur. Quæ gratiarum mutatio, quoniam in hac vita geri solet, notandum, quòd illud Domini redeuntis examen etiam nunc ex parte celebratum, sed tunc est vniuersaliter implendum.

℟. Sint lumbi vestri. 215.

Lectio ix.

VErùm vniuersali manifestato iudicio, quod dictu quoque terribile est, multi qui ad docendum videbantur idonei, ob negligentiæ suę noxam inter indoctos reputabuntur. At alij simpliciores fratres, & elementorum penitus ignari, ob conuersationis tamen eximiæ deuotionem inter Apostolicos doctores præmia summa percipient: qui enim recipit prophetam in nomine prophetæ, mercedem prophetę accipiet.

Te Deum laudamus.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis abijt in regionem longinquam accipere sibi regnum, & reuerti. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Lib. 2. quæst. Euang. quæst. 46.

REgio longinqua Ecclesia gentiũ vsque ad fines terrę. Reuerti se tamen dicit: abijt enim, vt plenitudo gentiũ intraret: reuertetur, vt omnis Israel saluus fiat. Per decem mnas significat propter decalogum. Decem autem seruos, quibus sub illa positis gratia prædicata est. Sic enim intelligẽdum est, eis datas mnas ad vsum, cum intellexerunt eam ipsam legem remoto velamine, ad Euangeliũ pertinere: ciues eius, qui post eum miserunt legationem, dicentes se nolle vt regnet sibi, Iudæi sunt, qui prædicationem Euangelij respuerunt.

℟. Iste est. 215. Lectio viij.

QVòd autem serui reddentes rationem ex eo, quod acceperãt, laudãtur, quia lucrati sunt; significat eos bonam reddere rationem, qui benè vsi sunt eo, quod acceperunt ad augendas diuitias Domini, per eos, qui credunt in eum, quod qui facere nolunt, in illo significati sunt, qui mnam suam in sudario seruauit. Mensam, cui danda erat pecunia, professionem ipsam religionis accipimus, quæ tamquam publicè proponitur ad vsum necessarium saluti.

℟. Sint lumbi. 215. Lectio ix.

QVòd autem vnus eorum, qui benè vsi sunt, decem acquisiuit, & alter quinque significat eos esse acquisitos in gregem Dei, à quibus ipsa lex per gratiam intellecta est: ad hoc pertinet, & decem, & quinque ciuitates, quibus eos præponit. Multiplicatio enim intelligentiæ in ipsa varietate ad vnum redacta, quasi ciuitatem facit viuentium rationum æternarum: est enim ciuitas non quorumlibet animantium, sed rationalium multitudo, legis vnius societate deuincta. Te Deum.

IN-

INFRA OCTAVAM ABBATVM.

Homilia in Euangel. Matth. cap. 19.
Ecce nos reliquimus, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lect. vij. *Cap.* 19.

IN illo tempore: Dixit Petrus ad Iesum: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Et reliqua.

Homilia S. Hieronymi Presbyt.
Lib. 3. in Matth.

GRandis fiducia: Petrus piscator erat, diues non fuerat, cibos manu, & arte quærebat: & tamen loquitur confidenter, Reliquimus omnia. Et quia non sufficit tantùm relinquere, iungit, quod perfectum est: Et secuti sumus te. Fecimus quod iussisti: quid igitur dabis nobis præmij? Iesus autem dixit illis: Amē dico vobis: quòd vos, qui secuti estis me, in regeneratione, cùm sederit Filius hominis in sede maiestatis suæ, sedebitis & vos super sedes duodecim, iudicantes duodecim tribus Israel. Non dixit: Qui reliquistis omnia: hoc enim & Crates fecit philosophus, & multi alij diuitias contempserunt: sed, Qui secuti estis me: quod proprium Apostolorum est, atque credentium.

℟. Iste est. 215.

Lectio viij.

IN regeneratione, cùm sederit filius hominis in sede maiestatis suæ, quando & mortui de corruptione resurgent incorrupti, sedebitis & vos in solijs iudicantium, condemnantes duodecim tribus Israel; quia vobis credentibus, illi credere noluerunt. Et omnis, qui reliquerit domum, vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut vxorem, aut filios, aut agros propter nomen meum, centuplum accipiet, & vitam æternam possidebit. Locus iste cum illa sententia congruit, in qua Saluator loquitur: Non veni pacem mittere, sed gladium. Veni enim separare hominem à patre suo, & filiam à matre, & nurum à socru; & inimici hominis domestici eius. Qui ergo propter fidem Christi, & prædicationem Euangelij, omnes carnales affectus contempserint, & diuitias, atque sæculi voluptates, isti centuplum recipient, & vitam æternam possidebunt.

℟. Sint lumbi. 215. Lectio ix.

EX occasione huius sententiæ quidam introducunt mille annos post resurrectionem, dicentes, tunc nobis centuplum omnium rerum, quas dimisimus, & vitam ęternam esse reddendam; non intelligentes, quòd, si in cęteris digna sit retributio, in vxoribus appareat turpitudo: vt qui vnam pro Deo dimiserit, centum recipiat in futuro. Sensus igitur iste est: Qui carnalia pro Saluatore dimiserit, spiritualia recipiet: quæ comparatione, & merito sui ita erunt, quasi si paruo numero centenarius numerus comparetur. Te Deum.

SECVNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Petrus ad Iesum: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Et reliqua.

Homilia venerab. Bedæ Presbyteri.
Homil. in nat. S. Benedicti.

PErfectus ille est, qui abiens vēdit omnia, quę habet, & dat pauperibus, ac veniens sequitur Christum ha-

habebit enim thesaurum nōn deficientem in cœlis. Vnde benè interrogante Petro, dixit talibus Iesus: Amen dico vobis, quòd vos, qui secuti estis me, in regeneratione, cùm sederit Filius hominis in sede maiestatis suę, sedebitis & vos super sedes duodecim, iudicantes duodecim tribus Israel. In hac quippe vita pro eius nomine laborantes, in alia præmium sperare docuit: idest, in regeneratione, cùm videlicet in vitam immortalem fuerimus resurgendo regenerati: qui in vitam caducam mortaliter eramus geniti.

℟. Iste est. 215.

Lectio viij.

ET iusta prorsus retributio, vt, qui hic pro Christo humanæ gloriam celsitudinis neglexerūt, illic à Christo iudices glorificati singulariter cum eo assideant, qui à sequendis eius vestigijs nulla ratione poterant auelli. Nemo autem putet, duodecim tantùm Apostolos, quia pro Iuda præuaricante Mathias electus est, tunc esse iudicaturos; sicut nec duodecim solæ sunt tribus Israel iudicandę: alioquin tribus Leui, quæ tertiadecima est, iniudicata recedet.

℟. Sint lumbi. 215. Lectio ix.

ET Paulus, qui tertiusdecimus est Apostolus, iudicandi sorte priuabitur, cū ipse dicat: Nescitis quoniam angelos iudicabimus, quantò magis sæcularia? Sciendum namque est, omnes, qui ad exemplum Apostolorum sua reliquerunt omnia, & secuti sunt Christum, iudices cum eo venturos sicut etiam omne mortalium genus esse iudicandum. Quia enim duodenario sæpè numero solet in scripturis vniuersitas designari: per duodecim sedes Apostolorum, omnium vniuersitas iudicantium; & per duodecim tribus Israel, vniuersitas eorum, qui iudicandi sunt, ostēditur. Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Petrus ad Iesum: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Et reliqua.

De Homilia venerab. Bedæ Presbyt.

DVo sunt ordines electorum in iudicio futuri: vnus iudicantiū cum Domino, de quibus hoc loco memorat, qui reliquerunt omnia, & & secuti sunt illum: alius iudicandorum à Domino, qui non quidem omnia sua pariter reliquerūt, sed de his tamen, quæ habebant, quotidianas dare eleemosynas Christi pauperibus curabant: vnde & audituri sunt in iudicio: Venite benedicti Patris mei, possidete præparatum vobis regnum à constitutione mundi. Esuriui enim & dedistis mihi manducare; sitiui, & dedistis mihi bibere.

℟. Iste est. 215. Lectio viij.

SEd & reproborum duos ibi futuros ordines Domino narrante comperimus: vnum eorum, qui fidei Christianæ mysterijs initiati, opera fidei exercere contemnūt, quibus in iudicio testatur: Discedite à me maledicti in ignem æternū, qui præparatus est diabolo, & angeli eius: esuriui enim, & non dedistis mihi manducare. Alterū eorum, qui fidem, & mysteria Christi vel numquam suscepere, vel suscepta per apostasiam deseruere, de quibus dicit; Qui autem non credit, iam iudicatus est: quia non credit in nomine vnigeniti Filij Dei. ℟. Sint lumbi. 215.

Lectio ix.

VErùm his cū timore, & pauore debito paulisper cōmemoratis

ratis, ad lætissima potius Domini, & Saluatoris nostri promissa conuertamus auditum. Videamus, quæ tantæ gratia pietatis: non æternæ tantummodò vitæ præmia suis sequacibus, & presentis munera pollicetur eximia. Et omnis, inquit, qui reliquerit domum, vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut vxorem, aut filios, aut agros propter nomen meum centuplum accipiet, & vitam æternam possidebit. Qui enim terrenis affectibus, siue possessionibus, pro Christi discipulatu renũciauerit, quò plus in eius amorem profecerit, eò plures inueniet, qui se interno suscipere affectu, & suis gaudeant sustentare substantijs. T e Deum.

QVARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Petrus ad Iesum: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

Homil. 7. in cap. 2. ad Rom. circa finem.

SI centuplum hìc non recipimus, nos ipsi in causa sumus, qui mutuum nõ damus illi, qui tantum reddere potest. Dic enim, quæso, quid magni dedit Petrus, nonnè rete scissum tãtùm, & calamum, & hamum? verùm vicissim illi Deus vniuersi orbis domos aperuit, terramque simul & mare patefecit, deditque, vt omnes illum in sua vocarent? imò, quæ sua erant, venderent, & ad illius pedes afferrent, ne in manus quidem tradentes pecuniam; neque enim id audebant, tantùm illi honorem vna cum munificentia tribuebant.

℟. Iste est. 215. Lectio viij.

DIces; at ille Petrus erat; quid tum? ò bone? Non ista Petro tantùm promissa sunt: neq; enim dixit; Tu verò, ò Petre, centuplum accipies solus: sed quisquis reliquerit domos, aut fratres, centuplum accipiet: personarum siquidem differentiam non cognoscit, sed rectè facta magis pensat: gratiam enim habet Deus, & cũ nobis debet, & cum soluit: aspicit autem creditores suos libentius, quàm eos, qui nihil mutuo dederunt: quibus verò plura debent, eos, & plus diligit. Quamobrem si perpetuam cum illo amicitiam inire vis, vide, vt multum tibi debeat.

℟. Sint lumbi. 215. Lectio ix.

NEque enim perinde delectabitur suis debitoribus creditor, atque Christus creditoribus: fugit enim, quibus nihil debet: quibus verò debet, ad hos potissimùm accurrit: omnem igitur lapidem mouentes, curemus Christum debitorem habere. Hoc enim presens tempus fœnerandi tempus est. Nunc scilicet in indigentia Christus constitutus est; si iam illi nihil das mutuo, tuorum certè, cùm hinc discesseris, nihilo opus habebit: hic enim sitit, hic esurit: caue igitur, illum ne despicias. T e Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Petrus ad Iesum: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Et reliqua.

Homilia Sancti Ambrosij Episcopi.

In Psal. 118. serm. 8. post init.

ECce nos omnia dereliquimus, & secuti sumus te; hoc est, non quæsiuimus quę sęculi sunt; non quæsiuimus partem de possessionibus, sed te elegimus portionem: Reliquisti ergo omnia, Petre, quæ habe-

bebas, vnde habes, quod habere te dicis? Surgit claudus,& sono tui sermonis erigitur. Sanitatem alijs donas, qui indigebas ipse tuæ salutis auxilio. Reliquisti ergo quæ habebas, & cepisti quæ non habebas. Christus tibi portio, Christus tibi possessio est: illius nomen tibi munificum, illius nomen tibi est fructuosum, illius nomen tibi tributa dependit, & bona tributa, non pecuniæ, sed gratiæ.

℟. Iste est.215. Lectio viij.

QVicumque reliquerit patrem, aut matrem, domum, aut fratres, aut sorores, centuplum accipiet in hoc sæculo,& vitam ęternam possidebit. Multos quidem in hoc sęculo, qui sua pauperibus donauerũt, vberiore thesauro locupletatos fuisse cognouimus: est pulcherrimus locus, vt etiam ad misericordiam prouocentur; sed non debent à Domino sæcularem huiusmodi exigere mercedem, nec sperare quæ mundi sunt: sed magis ea qua ijs, qui omnia reliquerint, Deus portio est. Ipse est vtique merces perfecta virtutum, qui non centupli enumeratione, sed perfectæ plenitudinis æstimatione censetur. Ego, inquit, Deus tuus sum: non dixit, ero; sed iam sum, iam inhabito, iam possideo.

℟. Sint lumbi.215. Lectio ix.

HAbes homo inter multa proposita etiam huiusmodi portionem: proposuit tibi Dominus in portione possessiones, in portione aurum, in portione argẽtum, in portione honores, in portione nobilitatem: proposuit etiam in portione seipsum. Habes igitur plurimas portiones, elige quam putas: non te numerus perturbet, sed excitet gratia: non te labor auertat, sed fructus inuitet, T e Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Matthęum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Petrus ad Iesum: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Et reliqua.

Homilia Sancti Hilarij Episcopi. *Canon*.20.

APostoli dictis Domini hęc reddunt: reliquisse se omnia,& cũ ipso esse: quibus Dominus, cum sederit in maiestatis suæ sede, sessuros super sedes duodecim, ac totidẽ tribus Israel iudicaturos spopõdit: omnibusq; qui vniuersa reliquerint propter nomen eius, fructum centupli pręmij reseruatum. Multos autẽ ex nouissimis primos futuros, & ex primis futuros nouissimos: multa sunt, quæ non sinunt nos simplici intellectu dicta Euangelica suscipere.

℟. Iste est.215. Lectio viij.

INterpositis nonnullis rebus, quæ ex natura humani sensus sibi cõtraria sunt, rationem quęrere cœlestis intelligentiæ admonemur. Apostoli dicunt, & sequi se Christum, & se omnia reliquisse. Quomodo igitur fiunt tristes, & quomodo metuunt dicentes, saluum esse neminem posse? namq; & ab alijs fieri poterat, siquid fecissent ipsi. Deinde cum fecissent, quare metus, vel vnde susceptus est? Additur etiam in responsione Domini, hæc apud homines impossibilia, possibilia apud Deum: numquid apud hominem impossibilia erunt, quæ & Apostoli fecisse se gloriantur, & fecisse eos Dominus agnoscit?

℟. Sint lumbi.215. Lectio ix

OMnis itaq; hic sermo est spiritualis: quid autem Dei virtuti tam possibile est, quã, vt per fidẽ saluet? vt per eã regeneret? vt per crucem

cē vincat? vt per Euangelia adoptet? vt resurrectionē ex morte viuificet, quibus auditis Apostoli citò credūt? seseque omnia reliquisse profitentur. Sed hanc eorum obedientiam citò Dominus remuneratur, omnē difficultatem superioris quæstionis absoluens, cùm dicit: Vos, qui secuti estis me, in regeneratione iudicabitis duodecim tribus Israel. Hęc enim illa regeneratio est, quam Apostoli sunt secuti, quam lex indulgere non potuit, quæ eos super duodecim thronos in iudicandis duodecim tribubus Israel, in duodecim patriarcharum gloria copulauit. Te Deū.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vii.

IN illo tempore: Dixit Petrus ad Iesum: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Et reliqua.

Homilia S. Bernardi Abbatis.

ARbitror verba lectionis huius ea esse, de quibus ad immortalem spōsum à finibus terrę clamat Ecclesia: Propter verba labiorum tuorum ego custodiui vias duras. Hęc nempe sunt verba, quę contemptum mundi in vniuerso mundo, & voluntariam persuasere hominibus paupertatem. Hæc sunt, quę monachis claustra replent, deserta anachoretis. Hęc, inquam, sunt verba, quæ Ægyptum spoliant, & optima quęque eius vasa diripiunt. Hic sermo viuus, & efficax conuertens animas felici æmulatione sanctitatis, & veritatis promissione fideli.

℟. Iste est. 215. Lectio viij

NAm & mundus transit, & concupiscentia eius, & relinquere hæc magis expedit, quàm relinqui. Ecce, inquit, reliquimus omnia, & secuti sumus te: nimirum, quia exultauit vt gigas ad currendam viam, nec currentem sequi poteras oneratus, sed nec inutilis commutatio, pro eo, qui super omnia est, omnia reliquisse; nam & simul cum eo donantur omnia, & vbi apprehenderis eū, erit vnus ipse omnia in omnibus, qui pro ipso omnia reliquerunt; omnia sanè dixerim, non tantū possessiones, sed etiā cupiditates, & eas maximè.

℟. Sint lumbi. 215. Lectio ix.

PEtrus cogitatū suum iactans in Dño, & omnē solicitudinē suam in eum proijciēs, certus, quòd illi foret cura de eo, reliquit omnia, secutus est Dominū, ne interrogans quidem de præmio, donec ex periculo diuitum, quòd Saluator prosequebatur, sumeret occasionem percunctādi: quid ergo erit nobis? Ait illi Iesus: Amen dico vobis. Verbū confirmationis pręmittitur, magnum noueris esse, quod sequitur. In regeneratione sedebitis & vos: consequemini, ait, quem sequimini; vt cùm ipse sederit, & vos pariter sedeatis. O sessio! quis mihi tribuat, vt dignis exprimā verbis, quod de sessione hac cordis affectione cōcipio? imò quis tribuat mihi sessionis huius imperturbata frui requie, quam desidero, quam cupio, quam requiro? Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthęum. Lectio vii.

IN illo tempore: Dixit Petrus ad Iesum: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Et reliqua.

De Homilia S. Bernardi Abbatis.

ECce enim dixi, nihil in me sedet, cuncta in motu sunt, omnia nutant, fluctuāt vniuersa. Postremò, vbi cōcupiscit adhuc caro aduersus spiritum,

ritum, spiritus aduersus carnem; quidnam hominis sedere videtur. Iam quidem sedet Filius hominis in sede maiestatis: si quidem ascendens in cœlum sedet à dextris Dei: sed cũ sederit, dictum est, hoc est, cùm apparuerit sedens, sicut Apostolus ait: cùm enim Christus apparuerit vita vestra, tunc & vos apparebitis cum illo in gloria: quid gloriosius? Iudicēt nunc, & præiudicent superbiæ filijs, cum rege suo sedeant, qui sibi latera aquilonis elegit: transibimus, & ecce nõ erunt. ℟. Iste est. 215. Lect. viij.

IN sedibus enim quies imperturbata est, in iudicio dignitatis eminẽtia cõmendatur. Quis verò secularis honor excogitari potest, qui non prorsus in tantę sublimitatis comparatione vilescat? Non vnius si quidẽ ciuitatis, aut populi, seu regionis vnius, sed vniuersitatis iudices habent præsidere cum Christo. Nec solùm homines, sed & ipsos Angelos iudicabunt, qui parentem ad modicum vaporem præsentis gloriæ dedignantes, & exsufflãtes, improperiũ Christi vniuersis præferũt titulis dignitatũ. ℟. Sint lumbi. 215. Lectio ix.

ILlud ego vehementius arbitror admirandum, quòd fideles magis in maximo, quàm in modico videamini: non enim difficile est ei dare centuplum in præsenti, qui daturus est vitam æternam in futuro. Sed quomodo, inquit, possunt hæc fieri? qua ratione accipit centuplum, qui nihil sibi relinquit ex omnibus? Mira nouitas, sed eius, qui noua facit omnia. Iugũ tollẽs, inuenit requiẽ, relinquẽs omnia, cẽtuplũ habet. Nouerat hoc & ille, qui loquebatur in Psalmo: Nũquid adhęret tibi sedes iniquitatis, qui fingis laborẽ in pręcepto? An nõ fictus in pręcepto labor, onus leue, suaue iugũ, crux inũcta. Tę Deũ.

INFRA OCTAVAM VIRGINVM.
SECVNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Tres Lect. S. Ambrosij. Quoniam hodie Natalis, &c. vt in Breu. de Communi Virg. Quòd si lectæ sint in die festo, legantur sequentes.

Sermo venerabilis Bedæ Presbyteri.

Lectio iv.

QVàm læto sinu de prælio reuertentes ciuitas cœlestis excepit, de hoste prostrato trophæa ferentibus occurrit, cum triumphantibus viris, & feminę veniunt, quæ cum sęculo sexum quoque vicerunt, & geminata gloria militię, virgines cum pueris teneros annos virtutibus transeuntes: sed & cætera fidelium turba aulæ perpetuæ regiam intrabit: qui sinceritatem fidei, inconcussis præceptorum cœlestium disciplinis, vnita pace obseruauerunt.

℟. Propter veritatem, & mansuetudinem, & iustitiam: * Et deducet te mirabiliter dextera tua. ℣. Specie tua, & pulchritudine tua, intende, prosperè procede, & regna. Et deducet. Lectio v.

ERgo agite nũc fratres, aggrediamur iter vitę, reuertamur ad ciuitatem cœlestem, in qua scripti sumus, & ciues decreti. Nõ sumus hospites, sed ciues sanctorum, & domestici Dei, etiam illius hæredes, cohęredes autem Christi. Huius nobis vrbis ianuas aperiet fortitudo: & fiducia lætum prębebit ingressum. Consideremus ergo inclytam vrbis illius felicitatem, in quantum considerare possibile est: vt enim verè est, comprehendere nullus sermo sufficiet. ℟. Dilexisti iustitiam, & odisti iniquitatem: * Propterea vnxit te Deus Deus tuus oleo lætitiæ.

℣. Pro-

℣. Propter veritatẽ, & mansuetudinẽ, & iustitiam. Propterea. Lect. vj.

DIcitur de ea in quodam loco sic: Quòd aufugiet ibi dolor, & tristitia, & gemitus. Quid hac vita beatius, vbi non est paupertatis metus, non ęgritudinis imbecillitas? Nemo læditur, irascitur nemo, nemo inuidet. Cupiditas nulla exardescit, nullum cibi desiderium, nulla honoris pulsatio, aut potestatis ambitio. Nullus ibi diaboli metus, insidiæ dæmonum nullæ, terror gehennæ procul. Mors ibi neque corporis, neque animæ erit, sed immortalitatis munere vita iucunda. ℟. Afferentur Regi virgines post eam proximæ eius, * Afferentur tibi in lætitia, & exultatione. ℣. Specie tua, & pulchritudine tua, intende, prosperè procede, & regna. Afferentur. Gloria Patri. Afferentur.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

De Serm. S. Ambrosij Episcopi.

Lib. 1. de virg. ante med. Lectio iv.

EGo licet laudationem nõ susceperim virginitatis: sed expressionem ad rẽ tamen pertinere arbitror, vt quæ sit ei patria, quis auctor appareat. Ac prius, vbi sit patria, definiamus. Si enim ibi est patria, vbi genitale domiciliũ: in cęlo profectò est patria castitatis: itaque hic aduena, ibi incola est: Quid autem est castitas virginalis, nisi expers contagionis integritas? atque eius auctorem, quem possumus existimare nisi immaculatum Dei Filium, cuius caro non vidit corruptionem, diuinitatis non est experta contagionem?

℟. Propter. 234. Lectio v.

VIdete igitur, quãta virginitatis merita sint. Christus ante virginẽ, Christus ex virgine; à Patre quidem natus ante sæcula, sed ex virgine natus ob sæcula. Illud naturæ suę, hoc nostræ vtilitatis est: illud erat sẽper, hoc esse voluit: spectate aliud virginitatis meritum, Christus Virgo virginis spõsus, & si dici potest. Christus virgineæ castitatis. Virginitas enim Christi, non virginitatis est Christus. Virgo est ergo, quæ nupsit, virgo, quæ nos suo vtero portauit, virgo quę genuit, virgo quæ proprio lacte nutriuit, sed iã à matre descendamus ad filias.

℟. Dilexisti. 234. Lectio vi.

DE virginibus, inquit Apostolus, præceptum Domini nõ habeo, Si Doctor gentium non habuit, habere, quis potuit? & præceptum quidem non habuit, sed habuit exemplum. Nõ enim imperari potest virginitas, sed optari. Nam, quæ suprà nos sunt, in voto magis, quàm in magisterio sunt, sed volo vos, inquit, sine solicitudine esse: nam, qui sine vxore est, sollicitus est, quæ Domini sunt, quomodo placeat Deo. Et virgo cogitat, quæ Domini sunt, vt sit sancta corpore, & spiritu. Non ego quidem dissuadeo matrimonium; sed virginitatis attexo beneficium.

℟. Afferentur. 235.

QVARTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Maximi Episcopi.

In Nat. S. Agnetis. Lectio iv.

CVm in toto mũdo virgineus flos Mariæ immarcescibiles coronas innectat, & sceptigeram pudoris aulã immaculato conseruet affẽctu, eousq; integritas perseuerauerit ad palmam, vt in puellis trophæum sanctitatis arriperet, & per vestigia matris virginis ad cœlestem thalamũ perueniret. O quã imitabile virginibus: virgo N. tu amoris tradidisti exemplum. O quã sanctum pectoribus dandum virginei tribuisti respon-

sponsum contemnendo mundi diuitias, execrãdo carnis concupiscẽtias, & solam Christi pulchritudinẽ adamando. Accedite ad puellam puellæ, & discite, quales in pectore suo circa amorem Christi flammas accendit. Discite virgines Christi amorem in ea feruentem, & omnes mundi diuitias velut stercora recusantem.

℟. Propter. 234. Lectio v.

IDeò enim sanctorum per litteras traduntur exempla, vt vnusquisq; pro qualitate sexus, modum sui propositi teneat, & sicut per virginem virgines, ita, per coniugem coniuges vincere sæculum pro Christi amore studeant, ac repugnatione animi, mũdi dulcia recusantes, & eius non recusantes austera, ad delectationes perpetuas, & ad gaudia æterna pertingat. Hæc dicentes, non vituperamus coniugum casta commercia; sed virginum perseuerantiam adornamus. Non enim virginitas malis rebus superponenda est, sed est rebus optimis præferenda; quæ enim mundis mundior, & sanctis est sanctior, non indiget malarum rerum vituperatione laudari.

℟. Dilexisti. 234. Lectio vj.

VEni iam virgo ad thalamum, quem quæsisti, vt sponsam te virginitas immaculata comprobet Christi. Felix caterua virginum, quibus studium est tuæ sequi confessionis vestigia. Habebant enim tecum coronam in cœlo, quæ tecum superauerunt inimicum in mundo. Nam, sicut tibi vestigia prosequenti participatio æternæ remunerationis apparuit; ita eis te imitantibus æterna credimus gaudia non neganda. Itaque ò splendida Christo Dei Filio, & omnibus Angelis, atque Archangelis grata, vt nostri meminisse digneris, quibus possumus precibus exoramus: vt nobis ille tribuat indulgentiam, qui tibi tuorum omnium laborum tradidit palmam.

℟. Afferentur. 235.

QVINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Tres Lect. S. Cypriani **Nunc nobis ad Virgines, &c.** vt in Breu. de Communi Virg. Quòd si lectæ sunt in die festo, sumantur Lect. Bedæ **Quam læto sinu,** ex secunda die suprà. 234.

SEXTA DIE.

In secundo Noctunro.

Sermo S. Augustini Episcopi.

De S. Virginit. cap. 2. Lectio iv.

CVm vniuersa Ecclesia virgo sit desponsata vni viro Christo, sicut dicit Apostolus, quãto digna sũt honore membra eius, quę hoc custodiunt, etiam in ipsa carne: quod tota custodit in fide, quę imitatur matrem viri, & Domini sui? nam Ecclesia quoque, & virgo, & mater est: cuius enim integritatis consulimus, si virgo non est? Aut cuius prolem alloquimur, si mater non est? Maria corporaliter caput huius corporis peperit, Ecclesia spiritualiter membra illius capitis parit, in vtraq; virginitas fœcunditatem non impedit, in vtraque fœcunditas virginitatem non adimit.

℟. Propter. 234. Lectio v. *Cap.* 13.

VIrginalis autem integritas, & per piã continentiam ab omni concubitu immunitas, angelica portio, est in carne corruptibili incorruptionis perpetuæ meditatio. Cedat huic omnis fęcunditas carnis, omnis pudicitia coniugalis; illa nõ est in potestate, illa non est in æternitate. Fęcunditatẽ carnalem non habet liberũ arbitrium, pudicitiam coniugalẽ nõ habet cęlum. Profectò habebunt magnum aliquid præter ceteros in illa communi immortalitate, qui habent ali-

aliquid iam non carnis in carne.

℟. Dilexiſti.234. Lect. vij. *Cap.*27.

SEquimini Agnum, quocumque ierit, ſcripſit ille de vobis. Quò ire putamus hunc Agnum? quò nemo eum ſequi vel audeat, vel valeat, niſi vos virgines? Quò putamus eum ire? in quo ſaltus, & prata? vbi, credo sũt grandia gaudia; nec gaudia, qualia in ipſo regno Dei cęteris nõ virginibus erunt, ſed à cæterorum omniũ gaudiorum ſorte diſtincta. Gaudium Virginum Chriſti eſt, de Chriſto, in Chriſto, cum Chriſto, poſt Chriſtũ, per Chriſtum, propter Chriſtum. Gaudia propria virginum Chriſti nõ ſunt eadem non virginum, quamuis Chriſti: nam ſunt alijs alia, ſed nullis talia. Ite in hæc, ſequimini Agnum, quia & Agni caro vtique virgo. Sequimini virginitate cordis, & carnis quocumq; ierit, quid eſt eum ſequi, niſi imitari? ℟. Afferentur.235.

SEPTIMA DIE.

In ſecundo Nocturno.

Sermo Sancti Fulgentij Epiſcopi.

*Epiſt.*3. *ad Probum cap.*4. Lectio iv.

TAm magnum Deus voluit eſſe bonum virginitatis, vt illud non aliunde, ſed ex vocabulo dignaretur nominare virtutis. Virginis itaque ſi quis velit diligenter conſiderare vocabulũ, ex virtutis inueniet nomine deriuatum. Virgo enim dicitur, quaſi virago. Viraginem verò ſcriptura ſancta non ob aliud vocatam dicit, niſi, quia de viro ſumpta eſt. Dixitq; Adam: Hoc nunc os ex oſſibus meis, & caro de carne mea. Hęc vocabitur virago, quoniam de viro ſumpta eſt: Itaque cum virginis nomen ex nomine viri deſcenderit, quis dubitet, quòd vir à virtute vocatus ſit?

℟. Propter. 234. Lectio v.

ET quia, ſicut Paulus docet, illa omnia in figura facta sũt noſtri, profectò in illa virgine, quæ ex viri fiebat coſta, futura iam tunc præfigurabatur Eccleſia, quæ verè de viro ſumpta, & de quo ſumpta illi coniũcta, inde habet in virtute virtutem, vnde habet verum viraginis nomen. Propter quod hanc viraginem ideſt, virginẽ, quæ de viro ſumpta eſt, non ſolùm virginis, ſed etiam viri nomine Paulus non dubitat appellare; ait enim fidelibus: Deſpondi enim vos vni viro virginem caſtam exhibere Chriſto. Chriſtus eſt quippe vir, de quo hæc virgo ſumpta eſt.

℟. Dilexiſti.234. Lectio vj.

TYpicè itaque à viro dicitur virginis vocabulum, quia nomen à Chriſto dicitur Chriſtianum. Chriſtus enim Dei virtus eſt, & Dei ſapientia, ex quo eſt Eccleſia, quæ virgo in fide, & charitate perſiſtens, & ſapientiam poſſidet, & virtutem. Quæ cum in diuerſis membris ſuis habeat donationes, ſecundùm gratiam, quæ data eſt ei, differentem, maiorem tamen gratiam donationis in illis membris accepit, in quibus ita ſpiritaliter virgo diſcitur, vt etiam corporeæ virginitatis integritate potiatur: in his enim, in quibus ſic fidem cuſtodit rectam, vt etiam carnem ab omni concubitu reſeruet intactam, quantò pleniorẽ habet virginitatem, tantò plenius, & perfectius eiuſdem virginitatis poſſidet nomen.

℟. Afferentur. 235.

IN DIE OCTAVA.

In ſecundo Nocturno.

De Epiſtola S. Hieronymi Presbyt. ad Euſtochium.

*De cunct. virg. Tom.*1. Lectio iv.

DE Virginibus, inquit Apoſtolus, præceptũ Domini non habeo, cur? quia & ipſe vt eſſet virgo, non fuit imperij, ſed propriæ voluntatis: neq;

neque enim audiendi sunt, qui eum vxorem habuisse configunt: cùm de continentia differens, & suadens perpetuam castitatem, intulerit; Volo autem omnes esse sicut me ipsum: Et infra: Dico autem innuptis, & viduis: Bonum est illis, si sic permaneant, sicut & ego. Quare ergo non habet Domini de virginitate præceptum? quia maioris est mercedis, quod non cogitur, & offertur: quia si fuisset virginitas imperata, nuptię viderentur ablatę: & durissimum erat contra naturam cogere, Angelorumque vitam ab hominibus extorquere. ℟. Propter. 234.

Lectio v.

ALia fuit in veteri lege felicitas: vbi dicitur beatus, qui habet semē in Sion, & domesticos in Ierusalem, & maledicta sterilis, quæ non pariebat: Et Filij tui sicut nouellæ oliuarum in circuitu mensæ tuæ. Vacuus erat orbis, & vt de typicis taceā sola erat benedictio liberorum. Propterea & Abraham iam senex Cethuræ copulatur, & Iacob mandragoris redimitur, & conclusam vuluam in Ecclesiæ figuram Rachel conqueritur. Paulatim verò increscente segete, messor immissus est. Virgo Elias, Elisæus virgo, virgines multi filij prophetarum. Ieremiæ dicitur; & tu ne accipias vxorem. Sanctificatus in vtero, captiuitate propinqua, vxorem prohibetur accipere. Alijs verbis idipsum Apostolus loquitur; Existimo hoc bonum esse propter instantem necessitatem: quæ est ista necessitas, quæ aufert gaudia nuptiarum? Tempus breuiatum est. In proximo est Nabuchodonosor.

℟. Dilexisti. 234. Lectio vj.

INueniebatur ergo, vt diximus, in vitis tantùm hoc continentiæ bonum, & in doloribus iugiter Eua parturiebat. Postquam verò virgo concepit in vtero, & peperit in nobis puerum, cuius principatus in humeros eius, Deum fortem; patrem futuri sæculi; soluta maledictio est: mors per Euam, vita per Mariam. Ideòque & ditiùs virginitatis donum fluxit in fœminas, quia cœpit à fœmina: statim vt Filius Dei ingressus est super terram, nouam sibi familiā instituit, qui ab Angelis adorabatur in cœlo, haberet Angelos & in terris. Tunc Holofernis caput Iudith continens amputauit. Tunc Aman, qui interpretatur iniquitas, suo combustus est igni. Tunc primùm auditum est: Quæ non est nupta, cogitat quæ sunt Domini, vt sit sancta corpore, & spiritu.

℟. Afferentur. 235.

INFRA OCTAVAM VIRGINVM.

Homilia in Euangel. Matt. cap. 25.

Simile est Regnum cœlorum decem virginibus, &c.

In die festo habetur Homil. Sancti Gregor. Sæpè vos fratres, &c. in Breu. in hoc eodem Communi.

SECVNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Lucam. Lectio vij. Cap. 25.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Simile erit regnum cœlorum decem virginibus: quæ accipientes lampades suas exierunt obuiam sponso, & spōsæ. Et reliqua.

De Homilia S. Gregorij Papæ.

Homilia 12. *in Euangelia*.

NOtandum verò, quòd omnes lampades habent; sed omnes oleum non habent, quia plerumque bona

bona in se opera cum electis & probis ostendunt, sed soli ad sponsum cũ oleo veniũt, qui de his, quę foris egerint, intus gloriam requirunt: Vnde per Psalmistam quoque de sancta electorum Ecclesia dicitur: Omnis gloria eius filię regis ab intus. Dormitauerunt omnes, & dormierunt. Dormire mori est. Ante somnum verò dormitare, est ante mortem à salute languescere: quia per pondus ægritudinis peruenitur ad somnum mortis. ℟. Hęc est. infrà. 244.

Lectio viij.

QVid est autem, quòd fatuæ à prudentibus oleum petunt, nisi quòd in aduentu iudicis, cùm se intus vacuas inuenerint, testimoniũ foris quærunt? Ac si à fiducia deceptæ proximi dicant: Quia nos quasi sine opere repelli conspicitis, dicite de nostris operibus, quid vidistis. Vnde & prudentes per increpationem subdunt: Ite potiùs ad vendẽtes, & emite vobis. Vẽditores quippe olei adulatores sunt. De quo profectò oleo Psalmista dicit: Oleum autem peccatoris nõ impinguet caput meum. ℟. Media. infrà 244.

Lectio ix.

O Si sapere in cordis palato possit, quid admirationis habet, quod dicitur; Venit sponsus? quid dulcedinis: Intrauerunt cum eo ad nuptias? Quid amaritudinis? Et clausa est ianua? Pensate, fratres charissimi, ante conspectum tanti iudicis, qui in illo die terror erit, quando iam in pœna remedium non erit. Quanta verò tunc erit electorum lętitia, qui de eius merentur visione gaudere, de cuius cõspectu vident & elementa omnia contremiscere, cum eo simul ad nuptias intrare? Qui & in sponsi nuptijs gaudent, & tamen ipsi sunt sponsa, quia in illo æterni regis thalamo visioni nostræ Deus coniungitur.

Te Deum laudamus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hãc: Simile erit regnum cœlorum decem virginibus: quæ accipiẽtes lampades suas exierunt obuiam sponso, & sponsæ, Et reliqua.

Homilia Sancti Hieronymi Presb. *lib.4. In Matt. cap.25.*

HAnc parabolam quidam simpliciter in virginibus interpretantur; quarum aliæ, iuxta Apostolorum, & corpore, & mente sunt virgines; aliæ virginitatem tantùm corporum reseruantes, vel cętera opera non habent proposito suo similia; vel parentum custodia reseruatæ, nihilominus mente nupserunt, sed mihi videtur ex superioribus alius sensus esse, qui dicitur, & non ad virginalia corpora, sed ad omne hominum genus comparatio pertinere. ℟. Hæc est. infrà. 244.

Lectio viij.

QVi idcircò omnes virgines appellantur: quia gloriantur in vnius Dei notitia, & mẽs eorum idololatrię turbine non constupratur. Oleum habent Virgines, quæ iuxta fidem, & operibus adornantur: non habent oleum, quę videntur simili quidem fide Dominum confiteri, sed virtutum opera negligunt. Possumus quinque virgines sapientes, & stultas quinque sensus interpretari, quorum alii festinant ad cœlestia, & superna desiderant: alii terrenis fęcibus inhiantes fomenta non habent veritatis, quibus sua corda illuminent. ℟. Media. infrà. 244.

Lectio ix.

DIcamus aliquod, quod forsitan lectori vtile sit. Traditio Iudæorum est, Christum media nocte venturum in similitudinem Ægyptij temporis, quando Pascha celebratũ est, & exterminator venit: vnde reor, & traditionem Apostolicam permansisse, vt in die vigiliarum Paschę ante noctis dimidium populum dimittere non liceat, expectantes aduentum Christi, & postquam illud tempus transierit securitate pręsumpta, festum cunctos agere diem. Tũc surrexerunt omnes virgines illæ: quæ lampades suas queruntur extingui, ostendunt eas ex parte lucere: & tamen non habent lumen indeficiens, nec opera perpetua.

Te Deum laudamus.

QVARTA DIE

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Matthæum. Lectio vii.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Simile erit regnum cœlorum decem Virginibus, quæ accipiẽtes lampades suas exierunt obuiam sponso, & sponsæ. Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

Homil. 79. in Matth. post init.

QVã ob causam in persona Virginum hãc parabolam profert, nec qualemcumque personam sine discrimine subijcit? Magna quædam de Virginitate dißeruerat, dicens: Sunt eunuchi, qui se ipsos castrauerunt propter regnum cœlorum: &, Qui potest capere, capiat. Nec ignorabat, de Virginitate magnam esse vulgo existimationem, quippè cùm sit ea res natura sublimis; quod inde patet, quia neq; in veteri Testamento à priscis illis, sanctisque viris culta fuit, in nouo nulla legis necessitate iubetur: non enim id imperauit, sed fidelium voluntati permisit. Vnde & Paulus ait: De virginibus autem præceptum Domini non habeo, & laudo quidem eum, qui hoc sectat institutum, nolentem autem non cogo, neque eam rem pręceptum facio. ℟. Hęc est. infra. 244.

Lectio viij.

QVoniam igitur, & magna res erat, ac de ea apud multos magna erat existimatio; ne quis, ea perfecta, se totum perfecisse putaret, ac cętera negligeret, hanc parabolam posuit, vt ostenderet virginitatem, quamuis cętera habeat, si misericordiæ bonis caruerit, cum fornicatoribus eijci. Ac meritò quidem inhumanum, ac misericordia carentem cum illis collocat. Fornicator enim corporum, istę verò pecuniarum cupiditate vincuntur. Non est autem corporum & pecunię par cupiditas: seu acrior multò, atque vehementior illa corporum est. Quantò igitur cum imbecilliore luctantur, tantò minus venia dignę sunt, si vincantur. Idcircò etiam fatuas appellauit: quoniam maiori certamine superato in feciliore totum perdiderunt. ℟. Media. infrà. 244.

Lectio ix.

LAmpades autem hoc loco illud ipsam virginitatis donum appellat, & sanctimonię puritatem: oleum verò benignitatem, eleemosynã, impensum indigentibus auxilium. Tardante autem sponso, dormitauerunt omnes, & dormierunt. Non paruum temporis rursus spatium interiectũ ostendit, vt discipulos regnum ipsius mox futurũ expectantes, ab ea opinione deduceret: id enim illi sperabãt: qua propter crebrò ab huiusmodi eos spe reuocat. Ad hoc, illud quoque indicat, somnum quendam esse mor-

mortem: Dormierunt, inquit, media autem nocte clamor factus est, vel, vt in eadem parabola persistat, vel rursus ostendit, in nocte futuram esse resurrectionem. Clamorem etiam Paulus commemorat, dicens: In iussu, in voce Archangeli in nouissima tuba descendet de cœlo. Te Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthęum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Simile erit regnum cœlorum decem virginibus: quæ accipientes lampades suas exierunt obuiàm sponso, & sponsæ. Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

POst ingentes labores, post incredibiles sudores, & acerrimas pugnas, post trophęa, quæ de naturæ rabie statuerunt, resurgunt cum dedecore, & lampadibus earum extinctis, terra aspicientes recedunt. Nihil sanè tenebrosũ est, quàm virginitas oleo carens: vnde sic vulgò multi misericordes tenebrosos solent appellare, quid igitur ex virginitate lucratæ sunt, quæ nec sponsum quidem viderunt, nec saltem ad pulsandum vsque peruenerunt, sed terribile illud verbum audiuere: Abite, nescio vos?

℟. Hæc est. infrà. 244. Lectio viij.

QVod cum ipse dixerit, nihil aliud, quàm gehenna, & intolerabilis cruciatus relinquitur: imò verò etiam, gehenna, istud verbum grauius est: hoc verbum operantibus etiam iniquitatem dixit. Vigilate, quia nescitis diem, neque horam: crebro id repetit, vt ignorantiam exitus ab hac vita vtilem esse ostendat. Vbi sunt ergo qui per totam vitam desidia torpescunt, & quando à nobis admonentur, respondere non dubitant, omnia se pauperibus moriendi tempore relicturos.

℟. Media. 244. Lectio ix.

AVdiant hæc verba, & emendēt se: multi enim ab eundi tempus expectantes, ita repentè rapti sunt, vt nec iniungere suis quicquam potuerint. Sed hęc quidem parabola eius eleemosynę gratia, quæ dũ pecunia conficitur dicta est. Cur autem hęc parabola sponsum adducit? Vt videas, quantum virginibus Christus afficitur ijs, quæ sua pauperibus erogant: hęc enim & vera virginitas est. Nam & Paulus huic rei hanc descriptionem attribuit, dicens: Innupta sollicita est de ijs, quæ Domini sunt, vt sit sancta corpore, & spiritu.

Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthęum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Simile erit regnum cœlorum decem Virginibus: quæ accipientes lampades suas, exierunt obuiàm sponso, & sponsæ. Et reliqua.

Homilia Sancti August. Episcopi.

Ser. 23. de verb. Dom. post init.

INtelligamus, charissimi, ad omnes nos, idest, ad vniuersam omninò Ecclesiam istam pertinere parabolã, non ad solos præpositos, nec ad solas plebes, sed prorsus ad omnes. Quinque istę, & quinq; virgines illę, omnes omninò sunt animę Christianorum. Sed vt dicamus vobis quod Deo inspirante sentimus; Non qualescumq; animæ, sed tales animæ, quę habent catholicam fidem, & habere vidētur bona opera in Ecclesia Dei: & tamē ex ipsis quinque sunt prudentes, & quinque fatuæ. ℟. Hæc est, inf. 244.

Lectio viij.

QVare ergo appellatæ ſunt quinque; & quare virgines, prius videamus. Omnis anima in corpore, ideò quinario numero cenſetur: quia quinque ſenſibus vtitur. Qui ergo ſe abſtinet ab illicito viſu, ab illicito auditu, ab illicito odoratu, ab illicito guſtatu, ab illicito tactu, propter ipſam integritatẽ, virginis nomẽ accepit. Sed ſi bonũ eſt, abſtinere ab illicitis ſentiẽdi motibus, & ideò vnaquęque anima Chriſtiana virginis nomen accepit: quare quinque admittuntur, quinque autem repelluntur?

℟. Media. infra. 244. Lectio ix.

ET virgines ſunt, & repelluntur. Parum eſt, quia virgines proprias lampades habẽt. Virgines propter abſtinentiam ab illicitis ſenſibus lampades habent propter opera bona. De quibus operibus Dominus dicit: Luceant opera veſtra coram hominibus. Item diſcipulis dicit, Sint lumbi veſtri accincti, & lucernæ ardentes. In lumbis accinctis virginitas, in lucernis ardentibus opera bona. Si ergo ab illicitis abſtinentia bona eſt, vnde virginitas nomen accepit, & opera bona laudabilia ſunt, quæ ſignificantur lampadibus: quare quinque admittuntur, & quinque repelluntur. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio ſancti Euangelij ſecundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Ieſus diſcipulis ſuis parabolam hanc: Simile erit regnum cœlorum decem Virginibus: quæ accipientes lampades ſuas exierunt obuiàm ſponſo, & ſponſæ. Et reliqua.

De Homilia S. Auguſtini Epiſcopi.

ALias dixit prudentes, alias ſtultas. Vnde intuemur? vnde diſcernimus? De oleo. Aliquid magnũ ſignificat oleum, & valdè magnum. Putas non charitas eſt? Quærendo dicimus, non ſententiam præcipitamus. Vnde mihi videatur oleũ charitatem ſignificare, dicam vobis. Apoſtolus dicit: Adhuc ſupereminentiorem vobis viam demonſtro. Si linguis hominum loquar, & angelorum, charitatem autem non habeã, factus ſum æramentum ſonans, aut cymbalum tinniens: Ipſa eſt ſupereminens via: ideſt, charitas, quæ meritò oleo ſignificatur. Omnibus enim humoribus oleũ ſupereminet.

℟. Hęc eſt. infra. 244. Lect. viij.

QVid ergo fratres? Iam diſceptamus de quinq; virginibus prudentibus, & quinque fatuis. Voluerunt obuiàm ire ſponſo, corde ire, expectare eius aduentum. Sed ille tardabat. Dum tardat ille, dormierunt omnes. Quid eſt ſomnus iſte? Ne fortè tardante ſponſo, quoniam abundat iniquitas, refrigeſcit charitas multorum. Succine intellecturi ſumus iſtum ſomnum: Non mihi placet: dico quare? quia ſunt ibi prudentes: Et vtique quando dixit Dominus. Refrigeſcit charitas multorum, ſubiècit, & ait: Qui autem perſeuerauit vſque in finem, hic ſaluus erit. Non ergo eis obrepſit frigus caſtitatis, non in eis refriguit charitas, ſed feruet vſque in fine.

℟. Media. infra. 244. Lectio ix.

EST alius ſomnus, quem nemo euadit. Non recordamini Apoſtolum dicentem, De dormientibus autem nolo vos ignorare, fratres: ideſt, de his, qui mortui ſunt? Fatua ſit virgo, prudens ſit virgo, ſomnum mortis omnes patiuntur. Ad nouiſſimam turbam ſurgent omnes. Prudentes autem illę tulerunt oleum ſecum in vaſis ſuis; ſtultæ verò illę non tule-

tulerunt oleum secum. Ibi oleum, magnum oleum. De dono Dei est hoc oleum. Tu ergo tecum porta, intus porta. Vbi videt Deus, ibi porta testimonium conscientiæ tuę. Qui autem ambulat ad testimonium alienum, oleum non portat secum. Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Simile erit regnum cœlorum decem Virginibus: quę accipientes lampades suas exierunt obuiam sponso, & sponsæ. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi.

INtendat itaque charitas vestra. Sapientium lampades ardebant de oleo æterno, de conscientię securitate, de interiore gloria, de intima charitate. Ardebant tamen, & illarum fatuarum. Quare tunc ardebant? Quia non deerant laudes hominum. Postea verò quàm surrexerunt, idest, in resurrectione à mortuis, cœperunt aptare lampades suas, idest, parare Deo, operum suorum reddere rationem. Et quia tunc nemo est, qui laudet, omnis homo causę suæ vacat; nō erant, qui oleum venderent, cœperunt deficere lampades. ℟. Hęc est. infra. 244.

Lectio viij.

CLausum est ostium. Et quid illis dictum est? Non noui vos. Non illas nouit, qui omnia nouit? Quid ergo est, Non noui vos? Improbo vos, reprobo vos. In arte mea non vos agnosco, ars mea nescit vitia, & iudicat vitia, nescit faciendo, iudicat arguendo. Sic ergo non noui vos. Ierunt, intrauerunt quinque prudentes. Sint in vobis quinque prudentes ad istam prudentiam quinarij numeri pertinentes. Veniet enim hora, & quando nescimus, veniet. Sic clausit Euangelium: Vigilate, quia nescitis diem, neque horam. ℟. Media. infra. 244.

Lectio ix.

COrde vigila, fide vigila, spe vigila, charitate vigila, operibus vigila: & quando corpore dormiueris, veniet tempus, vt surgas. Cùm autem surrexeris, præpara lampades. Tunc non extinguantur, tunc interiore conscientię oleo vegetentur: tunc sponsus ille incorporeis nexibus amplectatur, tunc te introducat in domum, vbi numquam dormias, vbi numquam possit tua lampas extingui. Hodie verò laboramus, & lampades nostræ inter vētos sęculi huius, tentationesque fluctuāt: sed ardeat in rubore flamma nostra, vt ventus tentationis augeat ignem potius, quàm extinguat. Te Deum.

Infra Octauam Virginum in tertio Noct. habentur etiā Hom. in Euāg. Matth. 13. Simile est regnum cœlorum thesauro, &c. positę in Comm. Oct. Martyr. non Virg. infra. 253.

Sed secunda die infra Oct. si virgo, de qua fit Officium, non sit Martyr. vel si sint plures Martyr. omissis Oct. & Nona Lect. ibi positis, leguntur duæ alię, quæ sequuntur.

INFRA OCTAVAM VIRGINVM.

Homilia in Euangel. Matth. cap. 19. Accesserunt ad Iesum Pharisæi, &c.

In die festo habetur Hom. S. Ioānis Chrysost. Dominus noster, quia, &c. in Breuiar. de Communi Virg.

SECVNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthęum. Lect. vij. *Cap.* 19.

IN illo tempore: Accesserunt ad Iesum Pharisæi tentantes eum, & dicentes: Si licet homini dimittere vxorem suam, quacumque ex causa? Et reliqua.

De Homilia S. Ioannis Chrysostomi. *Hom.* 32. *in Matth.* 19. *circa fin.*

NOn omnes capiunt verbum istud; sed quibus datum est. Non dixit, non omnes possunt, sed nō omnes capiunt; idest, omnes quidem capere possunt, sed non tamen omnes capere volunt. Palma proposita est, qui concupiscit gloriam, non cogitat de labore. Nemo vinceret, si omnes periculum pugnæ timerent. Ex eo quòd quidam non possunt, & à proposito continentiæ cadunt, non debemus circa virtutem castitatis fieri pigriores: si enim quidam in pugna cadentes non exanimant cęteros: rem non applicant pugnæ, sed homini: quanto magis nos cadentium negligentiæ imputare debemus, non difficultati virginitatis?

℟. Hæc est virgo sapiens, quam Dominus vigilantem inuenit, quæ acceptis lampadibus sumpsit secum oleum: * Et veniente Domino, introiuit cum eo ad nuptias.

℣. Media nocte clamor factus est, ecce sponsus venit, exite obuiàm ei. Et veniente. Lectio viij.

QVod autem dicitur: Quibus datum est: non hoc significat, quoniam quibusdam datur, quibusdam non datur: sed illud ostendit, quia nisi auxilium gratiæ accipiamus, nihil ex nobis valeamus. Quoniam autem volentibus gratia non denegatur, in Euangelio Dominus dicit: Petite, & dabitur vobis; quærite, & inuenietis; pulsate & aperietur vobis. Debet autem voluntas præcedere, & sic sequitur gratiam. Nam nec gratia sine voluntate aliquid operatur, nec voluntas sine gratia potest. Nam, & terra non germinat, nisi pluuias susceperit, nec pluuia fructificat sine terra.

℟. Media nocte clamor factus est: * Ecce sponsus venit, exite obuiàm ei. ℣. Prudentes virgines aptate vestras lampades. Ecce. Gloria Patri. Ecce. Lectio ix.

SI ex quacumque causa contigerit homini vxorem non habere, an continentiæ habebit mercedem? Non semper: sicut enim peccatum sine voluntate opus non facit; ita iustitia ex opere non consummatur, nisi voluntas adfuerit. Multi enim corpore quidem castitati student, adulterium autem voluntate committunt. Illa est gloriosa continentia, non quam transgredi non potest necessitas debilitatis corporis, sed quam complectitur voluntas sancti propositi: ideò dicit: Sunt eunuchi, qui sic nascuntur: sunt eunuchi, qui ab hominibus fiunt: sed illos tenet necessitas; hunc autem tertium coronat voluntas. Te Deum.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthęum. Lectio vij.

IN illo tempore: Accesserunt ad Iesum Pharisæi tentantes eum, & dicentes: Si licet homini dimittere vxorem suam, quacumque ex causa? Et reliqua.

Homilia S. Hieronymi Presbyt. *Lib.* 3. *in Matth.* 19.

PHarisæorum, Scribarumque factio interrogat Dominum: vtrū liceat homini dimittere vxoré suā, qualibet ex causa; vt quasi cornuto teneāt eū syllogismo, & quodcumq; respōderit, captioni pateat. Si dixerit

rit dimittendas esse vxores qualibet ex causa, & ducendas alias; pudicitię prędicator sibi videtur docere contraria. Si autem responderit, non omnem ob causam debere dimitti; quasi sacrilegij reus tenebitur, & aduersus doctrinā Moysi, ac per Moysen Dei, facere iudicabitur.

℟. Hæc est. 244. Lectio viij.

IGitur Dominus sic responsum temperat, vt decipula eorum transeat, scripturam sanctam adducens in testimonio, & naturalem legem, primamque Dei sententiam secundę opponens, quę non voluntate Dei, sed peccantium necessitate concessa est. Non legistis, quia, qui fecit hominem ab initio, masculum, & fœminam fecit eos? Dicendo autem masculum & fœminam, ostendit secunda vitanda coniugia. Non enim ait, masculum & fœminas, quod ex priorum repudio quærebatur; sed masculum, & fœminam, vt vnius coniugis consortia necterentur. ℟. Media. 244. Lectio ix.

QVòd dicit, istiusmodi est: Numquid potest Deus sibi esse contrarius, vt aliud ante iusserit, & sententiam suam nouo frangat imperio? Non ita sentiendum est: sed Moyses cùm videret propter desiderium secundarum coniugium (quæ vel diciores, vel iuniores essent) primas vxores interfici, aut malam vitam ducere, maluit indulgere discordiam, quàm odia, & homicidia perseuerare. Simulque considera, quòd non dixit; permisit vobis Deus, sed Moyses; vt iuxta Apostolum, consilium sit hominis, non imperium Dei. Te Deum.

QVARTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Accesserunt ad Iesum Pharisæi tentantes eum, & dicentes: Si licet homini dimittere vxorem suam, quacumque ex causa? Et reliqua.

De Homilia S. Hieronymi Presb.

GRaue pondus vxorum est, si, excepta fornicationis causa, eas dimittere non licet: quid enim, si temulenta fuerit, si iracunda, si malis moribus, si luxuriosa, si vaga, si gulosa, si iurgatrix, si maledica, tenenda erit huiusmodi? Volumus, nolumus, sustinenda est: cùm enim essemus liberi, voluntariè nos subiecimus seruituti. Videntes ergo Apostoli graue vxorum iugum, proferunt motum animi sui, & dicunt: Si ita est causa hominis cum vxore non expedit nubere quibus ille dixit: Non omnes capiunt verbum istud.

℟. Hæc est. 244. Lectio viij.

NEmo putet sub hoc verbo vel fatum, vel fortunam introduci, quòd hi sunt virgines, quibus à Deo datum sit, aut quos quidam ad hoc casus adduxerit: sed his datum est, qui petierunt, qui voluerunt, qui, vt acciperent, laborauerunt; omni enim petenti dabitur, & quærens inueniet, & pulsanti aperietur. Triplex genus est eunuchorum, duorum carnalium, & tertij spiritualis. Tertij sunt, qui seipsos castrauerunt propter regnum cœlorum, & qui cùm possint esse viri, propter Christum eunuchi fiunt: istis promittitur præmium, superioribus autem nihil omninò debetur.

℟. Media. 244. Lectio ix.

POssumus: & aliter dicere: eunuchi sunt ex matris vtero, qui frigidioris naturę sunt, nec libidinis appetentes: & alij, qui ab hominibus fiunt; quos aut Philosophi faciunt, aut propter idolorum cultum emolium-

liuntur in fœminas, vel persuasione hæretica simulant castitatem, vt mentiantur religionis veritatem;sed nullus eorum consequitur regnum cœlorum, nisi se castrauerit propter Christum, vnde subinfert: Qui potest capere, capiat: vt vnusquisque consideret vires suas vtrum possit virginalia,& pudicitiæ implere pręcepta: quasi hortantis vos Domini est,& milites suos ad præmium concitantis. Te Deum.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Accesserunt ad Iesum Pharisæi tentantes eum, & dicentes: Si licet homini dimittere vxorem suam quacumque ex causa? Et reliqua.

Homilia S. Ambrosij Episcopi.

Lib.3.de virginib.paulò antè med.

DIscutiamus,vtrum Christus integritatem docuerit, an repudiandam putauerit? Et sunt, inquit, spadones, qui se ipsos castrauerunt propter regnum cœlorum: est ergo præclara militia, quæ regno cœlorum militat. Itaque iam tunc Dominus docuit, esse debere intemerata studia castitatis.Vnde & Apostoli eam cæteris præeminere cernentes; Si ita est causa, aiunt, viri cum vxore, non expedit nubere:quo dicto, & grauiora iudicauerunt onera vinculi coniugalis; & veræ integritatis gratiam prętulerunt.

℟. Hæc est.244. Lectio viij.

SEd Dominus, qui sciret prædicandam omnibus integritatem, imitandam paucis: non omnes, inquit, capiunt verbum istud, sed quibus datum est; hoc est, non est communis plurimis, & vulgaris integritas, nec pro infirmitate permittitur, sed pro virtute conceditur. Denique cum dixisset: Et sunt spadones,qui se ipsos castrauerunt propter regnum cęlorum: vt ostenderet hoc non mediocris esse virtutis: Qui potest, inquit,capere,capiat. Et ideò post hoc verbum offeruntur pueri,ad benedicendum, qui corruptelæ expertes, integritatis munus immaculata ætate seruarent.

℟. Media.244. Lectio ix.

Est ergo etiam cœlesti voce probata virginitas, dominicisq; extenta præceptis; quo loco magisterium diuinæ vocis imitemur. Nam, cum in superioribus coniugium memorauerit non esse soluendum, nisi ex causa fornicationis,in posterioribus integritatis gratiam, donumque contexuit: vt doceret non damnandas esse nuptias, sed probandas; nuptijs tamen ipsis integritatis studia præferenda. Te Deum.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Accesserũt ad Iesũ Pharisæi tentãtes eum,& dicẽtes: Si licet homini dimittere vxorẽ suam, quacumque ex causa?Et rel.

De Homil.S.Augustini Episcopi.

De S.Virginitate, c.23.

QVi potest capere, capiat. Quid veracius,quid lucidius dici potuit?Christus dicit, veritas dicit,virtus & sapientia Dei dicit,eos qui pro proposito ab vxore ducenda se continuerint, castrare se ipsos propter regnum cœlorum: è contra, humana vanitas impia temeritate contendit eos, qui hoc faciunt præsentem tantummodò necessitatẽ molestiarum coniugalium deuitare; in regno cœlorum amplius quicquam cęteris non habere. ℟. Hæc est. 244.

Le-

Lectio viij.

DE quibus autem spadonibus loquitur Deus per Isaiā prophetam, quibus se dicit daturum in domo sua, & in muro suo locum nominatū, meliorem multò, quàm filiorū, atque filiarum; nisi de ijs, qui se ipsos castrant propter regnum cęlorū? ne quis nimirum carnalis existimaret in his verbis aliquid temporale sperandum, continuò subiecit: Nomen æternum dabo eis, nec vnquā deerit; tamquam diceret: quid tergiuersaris impia cęcitas? quid serenitati veritatis nebulas tuę peruersitatis offūdis? quid in tanta scripturarum luce tenebras, vnde insidieris, inquiris? quid temporalem tantummodò vtilitatem promittis continentibus sanctis? Nomen æternum dabo eis.

℟. Media nocte. 244. Lectio ix.

ET si fortè hìc ipsum æternū pro diuturno conaris accipere, addo, accumulo, inculco: Nec vmquam deerit, quid quęris amplius? Æternū hoc nomen, quicquid illud est, spadonibus Dei, quod vtiq; gloriā quandā propriam, excellentemq; significat, non erit commune cū multis, quamuis in eodem regno, & in eadem domo constitutis. Nā ideò fortassis, & nomen dictum est, quòd eos, quibus datur, distinguit à cęteris. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Accesserunt ad Iesū Pharisæi tentātes eum, & dicētes: Si licet homini dimittere vxorē suam, quacumque ex causa? Et reliq.

De Homil. S. Augustini Episcopi.

PErgite itaq; sancti Dei pueri, ac puellæ, mares, ac fęminæ, cœlibes, ac nuptæ; pergite perseueranter in finem. Laudate Dominū dulcius, quem cogitatis vberius; sperate felicius, cui seruitis instantius; amate ardentius, qui placeatis attentius: lumbis accinctis, & lucernis ardentibus expectate Dominum, quando veniat à nuptijs. Vos afferetis ad nuptias Agni canticum nouum, quod cantabitis cytharis vestris; quale nemo poterit dicere; nisi vos, sic enim vos vidit in Apocalypsi quidam præ cæteris dilectus Agno, qui discumbere super pectus eius solitus erat, & biberat, & eructabat mirabilia super cœlestia Dei verbum.

℟. Hæc est. 244. Lectio viij.

VOs Agnum sequimini tenēdo perseuerāter, quod vouisti, ardenter facite, cū potestis, ne virginitatis bonū à vobis pereat, cū facere nihil potestis, vt redeat. Videbit vos cętera multitudo fideliū, quæ Agnū ad hoc sequi non potest; videbit, nec inuidebit: & collętādo vobis, quod in se nō habet, habebit in vobis. Præsumite, itaque fidite, roboramini, permanete, qui vouetis, & redditis Domino Deo vestro vota perpetuæ cōtinentiæ, non propter pręsens sæculum, sed propter regnum cœlorum.

℟. Media. 244. Lectio ix.

VOs etiam, qui hoc nōdum vouistis, qui potestis capere, capite; perseueranter currite, vt comprehendatis. Tollite hostias quisque suas, & introite in atria Domini, non ex necessitate, sed potestatem habentes vestræ voluntatis. Cogitate, quicquid illud est, in muro eius locum nominatum meliorem multò, quàm filiorum, atque filiarum: cogitate illic nomen æternum, quis explicat, quale nomē erit, quicquid tamē erit, æternum erit. Hoc credendo, & sperando, & amando, potuistis coniugia nō deuitare prohibita, sed transuolare concessa. Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Accesserũt ad Iesũ Pharisæi tentantes eũ, & dicẽtes: Si licet homini dimittere vxorẽ suam, quacumque ex causa? Et reliq.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

Homilia 32. in Matth. circa med.

IVdæi in finibus suis constitutum Dominũ tentauerunt, & repulerunt, & in fornicationibus suis corporalibus fornicationem suam confessi sunt spiritualem, dicentes: Si licet viro dimittere vxorem suã quacumque ex causa? quia non potest animo esse castus, qui corpore est lasciuus: hoc est, non potest Deo esse fidelis, qui vxori suæ perfidus est: sicut nec ex diuerso conscientiam seruat, qui Deo fidem non seruat, sed altera alterius fornicationis est accusatrix. Et illi quidem secundùm carnem interrogabant, quæ pati merebantur secundùm spiritum.

℟. Hæc est. 244. Lectio viij.

CHristus autem respondit eis, quòd facere eos non decebat, dicens: Quicumque dimiserit vxorem suam, nisi ob causam fornicationis, & aliam duxerit, mœchatur: sicut enim vxorem quocumque modo cõtra voluntatem viri agentem, dignum est repellere: non autem est iustum, quantum ad grauitatem viri, nisi ob causam fornicationis: sic & Ecclesia quocumque modo contra voluntatem egerit Christi, digna est abijci: non autem abijcitur, propter longanimitatem Christi, nisi sola causa transgressionis.

℟. Media. 244. Lectio ix.

SIcut enim, si Christus prius dimisisset Ecclesiam Iudæorum, nõ eis subministrat per scripturas notitiam suæ diuinitatis, ipse faciebat eam adulteram cum dijs extraneis: sic Christo semper eis scientiam suæ diuinitatis subministrante, quoniam synagoga spernens transibat ad Idola, inexcusabilis adultera reperta est: propter quod repulit Christum, non repulit eam Christus; non quacumque ex causa, sed propter causam fornicationis ipsius: quia nõ solum diabolo se coniunxit, sed etiam interfecit, pro quo mori debuerat. Ab initio enim Deus genuit Christum; deinde creauit hominem quasi coniugem, & potentem suscipere verbum ipsius. Ideo clamat: Quod Deus coniunxit, homo non separet.

Te Deum.

INFRA OCTAVAM MART. NON VIRGINIS. SECVNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo Sancti Basilij Episcopi.

In Iulittam Martyrem.

Lectio iv.

QVæ de beata Martyre N. prædicatio se offert vobis depromendam, huiusce est causa congregationis. Hunc enim diem vobis indiximus celebriter agendum, quippe qui memoriam nouat magni illius certaminis, quod in muliebri quidem corpore, generoso alioqui animo, & plusquam virili desudatũ, omni admiratione, stuporeue perculit, cum illos, qui & ipsi præsentes spectarunt decertantem, tum eos, qui auditu percepturi sunt in posterum, referentibus his, qui re ipsa tãta istius agonis periculum fecerunt.

℟. Propter veritatem, & mansuetudinem, & iustitiam: * Et deducet te mirabiliter dextera tua.

℣. Specie tua, & pulchritudine tua, inten-

intende, prosperè procede, & regna. Et deducet. Lectio v.

BEatissima igitur mulier N. (si tamen decori ratio permittit, eam vocari mulierem, quæ heroica animi fortitudine supergressa est infirmam naturæ muliebris conditionem) cuius vnius magnanimitate, & constantia maximoperè crediderim cõsternatum esse, & perculsum communem humani generis aduersariũ, nimirum indignissimè ferentem, à mulieribus sibi præripi palmam victoriæ; cùm iste generosæ huius mulieris virtute tantò conspicitur inferior, quàm, quo primùm tempore sollicitabatur, vt à Christo deficeret, adnisus est elidere argumentis, & conuincere inconstantię, quasi quæ per naturæ infirmitatem minus posset continenter pietatem erga Deum tueri, seruauere; hanc denique inuenit, doctrinę experientia, conditione naturæ fortiorem.

℟. Dilexisti iustitiã, & odisti iniquitatem. * Propterea vnxit te Deus, Deus tuus oleo lætitiæ. ℣. Propter veritatem, & mansuetudinem, & iustitiam. Propterea. Lectio vj.

HÆc porrò nullam ad rem earum, quę interim, dũ viuitur, oblectare nos assolent, visa est festinè adeò excurrere; atque ad destinatam sibi mortem concita perrexit facie, habitu, ipsis, quæ deprimebat, verbis, alacritate insuper afflorescẽte, palam indicans, quod in animo delitescebat, profusissimum gaudiũ: eadem quippe massa, qua & viri, & ipsæ constamus, dicebat. Ad imaginem Dei perinde ac isti, & nos conditæ sumus. Et sanè mulier ab opifice creata, peræque ac vir; capax virtutis: quid enim miri est? An non cõsanguineæ & ipsæ sumus viris per omnia? non enim ad constituendam mulierem sola est assumpta caro, sed & os ex ossibus: quò fit, vt & ipsę Domino nihil minus, ac viri redhibere debeamus firmitatem fidei, atque constantiam, necnon in aduersis patientiam.

℟. Fallax gratia, & vana est pulchritudo: * Mulier timens Deum, ipsa laudabitur. ℣. Date ei de fructu manuum suarum, & laudent eam in portis opera eius. Mulier.

Gloria Patri. Mulier.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

49. de Sanctis. Lectio iv.

CErtamine vniuersorum martyrum fulciri, atq; eorum victoria, quorum natalis victricis gloriæ celebratur, quò robusta fides sit ad agonem, & passionis congressus, roborari debemus: certò scientes, quòd in omnibus Christus patitur, & quòd ad regnum cœlorum statim cum exultatione corporis transferuntur: & cum gentes horreant in ægritudine mortem, hi in ipsa morte consequantur perpetuam hęreditatem. Per passionem verò transatione magis credunt esse, quàm finem. Martyrum est igitur indulgẽtia criminum, virtutum caput, occasio iustitiæ, Dominicæ passionis imitatio.

℟. Propter. 248. Lectio v.

O Inclitæ beatorum animæ, & gloriosa victoria martyrum, inter quos deuotissimæ fœminæ simul sæculum, sexumque vicerunt, præliantes cum diabolo, fortiores viris torquẽtibus extiterũt, quæ carnifici gratias agentes erant sæuienti. Ab omnibus enim fidem expectat Deus omnipotẽs magis, quàm mortẽ: sed diabolus, qui confitentes odit, coronas præstat inultus. Facit martyres, quos occidit, & cũ Dei seruos vin-

vincere concedit contemnitur ipse, dum seuit. ℟. Dilexisti. 249.

Lectio vj.

LIberalitas ergo tua, Deus, hactenus nobis martyria proposuit, vt aduersarius, quo Adam elisus est, à filijs Adę constanter elidi monstraretur. Voluisti enim hominem non tantùm de diaboli potestate eruere per fidem, sed inculcatorem eius interficere per virtutem, vt, qui gaudemus Christi sãguine mortui facilius liberati, ducentes martyria, in Christo postea triũphemus coronati per ipsum Dominũ nostrum Iesum Christum, qui viuit, & regnat in sæcula sæculorũ. Amen. ℟. Fallax. 249.

QVARTA DIE.

In secundo Nocturno.

Serm. venerab. Bedæ Presbyteri.

Lectio iv.

QVãm læto sinu de prelio reuertentes ciuitas cœlestis excipit, de hoste prostrato trophæa ferentibus occurrit, cum triumphantibus viris, & fœminæ veniunt, quæ cum sæculo sexum quoque vicerunt, & geminata gloria militiæ, virgines cum pueris teneros annos virtutibus transeuntes: sed & cætera fidelium turba aulæ perpetuæ regiam intrabit, qui sinceritatem fidei, inconcussis pręceptorum cęlestium disciplinis, vnita pace obseruauerunt. ℟. Propter. 248.

Lectio v.

ERgo agite nũc fratres; aggrediamur iter vitę, reuertamur ad ciuitatem cœlestem, in qua scripti sumus, & ciues decreti. Nõ sumus hospites, sed ciues sanctorum & domestici Dei, etiam illius hęredes cohæredes autem Christi. Huius nobis vrbis ianuas aperiet fortitudo; & fiducia latum præbebit ingressum. Consideremus ergo inclytam vrbis illius felicitatem, in quantum considerare possibile est: vt enim verè est comprehendere, nullus sermo sufficit. ℟. Dilexisti. 249.

Lectio vj.

DIcitur de ea in quodam loco sic: Quòd aufugiet ibi dolor, & tristitia, & gemitus. Quid hac vita beatius, vbi non est paupertatis metus, non ægritudinis imbecillitas? Nemo læditur, irascitur nemo, nemo inuidet. Cupiditas nulla exardescit, nullum cibi desiderium, nulla honoris pulsatio, aut potestatis ambitio. Nullus ibi diaboli metus; insidiæ dæmonum nullæ, terror gehennę procul. Mors ibi neque corporis, neque animæ erit, sed immortalitatis munere vita iucunda. ℟. Fallax. 249.

QVINTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

De diuers. 103. Lectio iv.

HOdiernus dies anniuersaria replicatione nobis in memoriam reuocat, & quodammodo repræsentat diem, quo sancta famula Dei N. corona martyrij decorata, perpetua felicitate floruit. Exhortationes eius in diuinis reuelationibus, triumphosque passionum audiuimus, mente spectauimus, religione honorauimus, charitate laudauimus. Debetur tamen etiam à nobis tam deuotæ celebritatis sermo solemnis, quem si meritis eius imparẽ profero, impigrum tamen affectum gaudio tantæ festiuitatis exhibeo. Quid enim gloriosius hac fœmina! quã viri mirantur facilius? quam viri imitantur? ℟. Propter. 248. Lec. v.

SEd hoc illis potissimũ laudis est, in quem credẽtes, & in cuius nomine fideli studio cõcurrentes secũdum interiorem hominem, nec masculus, nec fęmina inueniũtur, vt etiã in his, quę sunt fęminæ corpore, virtus

tus mentis sexum carnis abscōdat, & in membris pigeat cogitare, quod in factis non potuit apparere. Calcatus est ergo draco pede casto, & victore vestigio: cùm erectæ demonstrarentur scalę, per quas beata N. iter fecit ad Deū. Ita caput serpentis antiqui, quod fuit præcipitium fœminæ cadenti, gradus factus est ascendenti.

℟. Dilexisti. 249. Lectio vj.

QVid hoc spectaculo suauius, quid hoc certamine fortius, quid hac victoria gloriosius? Tunc fremebant gentes, & populi meditabantur inania: sed, qui habitat in cęlis irridebat eos, Dominus subsannabat eos. Nunc autem posteri illorum, quorum voces in carne martyris impiè sæuiebant, merita martyris pijs vocibus laudant. Neque enim tunc tanto cōcursu hominum ad eam concidendam cauea crudelitatis impleta est, quanto nunc ad eā honorādam Ecclesia impietatis impletur. Omni anno spectat cum religione charitas, quod vno die cum sacrilegio commisit impietas.

℟. Fallax. 249.

SEXTA DIE.

In secundo Nocturno.

De Sermone S. Augustini Episcopi.

Lectio iv.

SPectauerunt & illi, sed longè voluntate dissimili. Illi viderunt oculis carnis quod cordis immanitati refunderent, nos aspicimus oculis cordis quod illis ereptum est, ne viderent. Illi mortuum lætati sunt corpus martyris, nos mentes mortuas dolemus illorum. Illi sine lumine fidei martyrem putauerunt extinctam, nos fidelissimo intuitu cernimus coronatam. Denique illorum insultatio, facta est nostra exultatio. Et hæc quidem religiosa, & sempiterna, illa verò tunc impia, nunc planè iam nulla.

℟. Propter. 248. Lectio v.

PRęmia martyrū charissimi, maxima credimus, & rectissimè credimus: Sed si certamina diligenter intueamur, nequaquam illa tam magna esse mirabimur. Vicit in eis, qui vixit in eis: vt qui non sibi, sed illi vixerunt, ne mortui morerentur. Ipse eis exhibebat spiritales delicias, ne sentirent corporales molestias: quātum non defectioni, sed exercitationi sufficeret. Nam vbi erat illa fœmina, quando se pugnare non sensit? Quid videns ista non viderat? quo fruens ista non senserat? Quo amore alienata, quo spectaculo auocata, quo poculo inebriata?

℟. Dilexisti. 249. Lectio vj.

ET adhuc hærebat nexibus carnis, adhuc moribunda membra gestabat, adhuc corruptibile corpore grauabatur. Quid? cum resolutæ his vinculis animæ martyrum post labores periculosi certaminis, triumphis angelicis exceptæ, atque refectæ sunt, vbi non eis dicitur: implete, quod iussi, sed, accipite, quod promisi: Qua nunc iucunditate spiritaliter epulantur, quàm securi in Domino, & quàm sublimi honore gloriantur; quis terreno docere possit exemplo? ℟. Fallax. 249.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

De Sermone S. Augustini Episcopi.

Lectio iv.

ALia est animarū sine vllis corporibus requies; alia cum corporibus cęlestibus claritas, & felicitas angelorum, quibus ęquabitur resurgentium multitudo fidelium: in qua gloriosissimi martyres pręcipua sui honoris luce fulgebunt, ipsaque corpora, in quibus indigna tormenta perpessi sunt, eis digna in ornamenta

vertentur. Vnde solemnitates eorum, sicut facimus, deuotissimè celebremus sobria hilaritate, casta cōgregatione, fideli cogitatione, fidenti prędicatione. Non parua pars imitationis est meliorum congaudere virtutibus. Illi magni, nos parui, sed benedixit Dominus pusillos cum magnis. Præcesserunt, præminuerunt. Si eos sequi non valemus actu, sequamur affectu. Si non gloria certè, lætitia; Si non meritis, votis; Si non passione, compassione. Si non excellentia, connexione. Non nobis parum videatur, quòd corporis mēbra sumus, cuius & illi æquiparari non possumus. ℟. Propter. 248.

Lectio v.

QVia, si vnum membrum patitur, compatiuntur omnia mēbra: ita, cùm glorificatur vnum mēbrum, congaudent omnia membra. Gloria capiti, vnde consulitur, & superioribus manibus, & infimis pedibus. Sicut ille vnus animam suam pro nobis posuit: ita & imitati sunt martyres, & animas suas pro fratribus posuerunt: atque vt ista populorum tamquam germinum copiosissima fertilitas surgeret, terram suo sanguine rigauerunt. Fructus laboris ergo illorum etiam nos sumus. Miramur eos, miserantur nos. Gratulamur eis, precantur pro nobis. Illi corpora sua tamquam vestimenta prostrauerunt, cùm pullus Dominum portans in Ierusalem duceretur: nos saltem velut ramos de arboribus cædentes, de scripturis sanctis hymnos, laudesque decerpimus, quas in commune gaudium proferamus. ℟. Dilexisti. 249.

Serm. 104. Lectio vj.

PRofectò virilis animus in fœminam maius aliquid fecit, quando sub tanto pōdere fragilitas fęminea non defecit. Benè inhæserat vni viro, cui virgo casta vnica exhibetur Ecclesia. Benè, inquam, inhæserat illi viro, à quo virtutem traxerat, qua resisteret diabolo: vt fœmina prosterneret inimicum, qui per fœminam prostrauerat virum; Ille in ea apparuit inuictus, qui pro ea factus est infirmus. Ille eam, vt meteret, fortitudine impleuit: qui eam, vt seminaret, semetipsum exinaniuit, Ille eam ad hos honores, laudesque perduxit, qui pro ea opprobria, & crimina audiuit. Ille fecit feminam viriliter, & fideliter mori, qui pro ea dignatus est de fœmina misericorditer nasci. ℟. Fallax. 249.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

De diuers. 118. Lectio iv.

DIe solemni sanctarum martyrū debitus sermo reddendus est charitati vestræ. Locuturos ergo nos de gloria martyrum adiuuent orationes martyrū. Nec enim peristas solemnitates commemorari debuit sanctitas vestra, primùm, ne arbitremur nos aliquid conferre martyribus, quia earum dies solemnissimos celebramus. Illę nostris festiuitatibus non egent, quia in cęlis cum angelis gaudent. Ad hoc istæ festiuitates in Ecclesia constitutę sunt, vt cōgregatio membrorum Christi admoneatur imitari martyres Christi. Hęc est omnino huius festiuitatis vtilitas, alia non est. Si enim nobis proponeretur imitandus Deus, responderet humana fragilitas; multum esse imitari eum, cui non potest comparari. ℟. Propter. 248. Lectio v.

SIc denique ipsius Domini Christi ad imitationē vobis proponatur exēplum: qui propterea, cùm Deus esset, mortali carne vestitus est, vt ho-

hominibus mortalem carnem gerentibus insinuaret præceptum, & demonstraret exemplum: de quo etiam scriptum legimus: Christus pro nobis passus est relinquens nobis exemplum, vt sequamur vestigia eius. Tamen & adhuc respondet hic humana fragilitas; quid simile ego, & Christus? Et si verbum caro factum est, vt habitaret in nobis, carnem assumpsit verbum, non perdidit. Quod non erat, accepit: non quod erat, amisit. Quid ergo simile ego, & Christus?

℟. Dilexisti. 249. Lectio vj.

AD tollēdas igitur omnes excusationes infidelis infirmitatis, nobis stratam construxerunt viam. Lapidibus enim talibus construenda erat. Hi ergo, qui habitant in domo tua, possident Ierusalem cęlestem sine angustia, sine pressura, sine diuersitate, & diuisione limitum. Omnes habent eam, & singuli habent totam. Similes enim ei erimus, quoniam videbimus eum sicuti est. Iam similes illi, quādo deficiemus, quò auertemur: Securi ergo sumus, fratres, non nos satiabit laus Dei. Si deficies ab amore, deficies à laude. Si autem amor sempiternus erit, quia insatiabilis illa pulchritudo erit; noli timere, ne non possis semper laudare, quē semper poteris amare. Ergo, beati, qui habitant in domo tua: in sæcula sæculorum laudabunt te.

℟. Fallax. 249.

INFRA OCTAVAM MARTYR. NON VIRG.

Homilia in Euangel. Matth. cap. 13. Simile est regnum cœlorum thesauro, &c.

In die Festo habetur Homil. S. Gregorij. Cęlorum regnum fratres, &c. in Breuiario in Communi non Virginum.

SECVNDA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lect. vij. *Cap. 13.*

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Simile est regnum cœlorum thesauro abscondito in agro. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorij Papæ.

Homilia 11. in Euangelia.

RVrsum cœleste regnum negotiatori homini simile dicitur, qui bonas margaritas quærit, sed vnam pretiosam inuenit, quam videlicet inuētam, omnia vendens emit: quia, qui cœlestis vitæ dulcedinem, in quantum possibilitas admittit, perfectè cognouerit, ea, quæ in terrenis amauerat, libenter cūcta derelinquit: in cōparatione eius vilescūt omnia, deserit habita, cōgregata dispergit, inardescit in cęlestibus animus, nihil in terrenis libet, deforme conspicitur, quidquid de terrena re placebat speciosè: quia sola pretiosę margaritę claritas fulget in mente.

℟. Os suum aperuit sapientiæ, & lex clementię in lingua eius: considerauit semitas domus suæ. Et panem otiosa non comedit.

℣. Gustauit, & vidit, quia bona est negotiatio eius: non extinguetur in nocte lucerna eius. Et panem.

Sequentes duæ lectiones dicuntur infra oct. vnius Mart. non Vir. Quòd si non fuerit Martyr, vel si fuerint plures Martyres, ijs omissis legantur alię, quæ post has ponuntur, & sunt eiusdem S. Gregorij. Lectio viij.

DE cuius dilectione rectè per Salomonem dicitur: Fortis est, vt mors dilectio; quia videlicet, sicut mors corpus interimit, sic ab amore rerum corporalium ęternę vitę charitas

ritas

ritas occidit. Nam quem perfectè absorbuerit, ad terrena foris desideria velut insensibilem reddit. Nec enim Sancta hæc, cuius hodie natalitia celebramus, mori pro Domino potuisset in corpore, si prius à terrenis desiderijs mortua non fuisset in mente. Erectus namque in virtutis culmine animus tormenta despexit, præmia calcauit. Ante armatos reges, & prȩsides inuicta stetit, feriente robustior, iudicante sublimior.

℟. Regnum mundi, & omnem ornatum sæculi contempsi propter amorem Domini mei Iesu Christi:* Quē vidi, quem amaui, in quem credidi, quem dilexi. ℣. Eructauit cor meū verbum bonum, dico ego opera mea Regi. Quem. Glor. Quàm. Lect. ix.

QVid inter hæc nos barbari, & debiles dicimus, qui ire ad regna cœlestia puellas per ferrum videmus? Quos ita superat, superbia inflat, ambitio perturbat, luxuria inquinat. Qui si adipisci regna cœlorum per bella persecutionum non possumus, hoc ipsum nobis turpe sit, quòd Deum nouimus saltem per pacem sequi. Ecce nulli nostrum hoc tempore dicit Deus, Pro me morere: sed illicita tantummodò in te desideria occide. Qui ergo in pace suffigere carnis desideria nolumus, quando in bello pro Domino ipsam carnem daremus. Te Deum.

Pro nec virgine nec mart. & pro pluribus martyribus. Lectio viij.

RVrsus simile esse regnum cœlorum sagenæ in mare missæ dicitur, ex omni genere piscium congreganti, quȩ impleta ad littus educitur, & in vasis boni pisces eliguntur, mali autem proijciuntur foras. Sancta Ecclesia sagenæ cōparatur, quia & piscatoribus est commissa, & per eam quisque ad æternum regnum à præsenti sæculi fluctibus trahitur, ne in æternæ mortis profunda mergatur. Quæ ex omni genere piscium congregat: quia ad peccatorum veniam sapientes, & fatuos, liberos, & seruos, diuites, & pauperes fortes, & infirmos vocat.

℟. Regnum. vt suprà. Lectio ix.

QVæ sagena, scilicet Ecclesia, tūc vniuersaliter repletur, cum in fine suo humani generis summa cōcluditur. Quam educunt, & secus litus sedent; quia sicut mare sæculari, ita sȩculi finem significat litus maris. In quo scilicet fine boni pisces in vasis eliguntur, mali autem proijciuntur foras: quia & electi quiq; in tabernacula ȩterna recipiuntur, & æterni regni luce perdita ad exteriores tenebras reprobi pertrahuntur. Te Deum laudamus.

TERTIA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Simile erit regnum cœlorum thesauro abscondito in agro. Et reliqua.

De Homilia Sancti Gregorij Papæ.

ECce quam grata est nobis hodierna solemnitas, ita vt se non modicum addicat, si cui ex hoc conuentu nostro deesse contingat. Quid ergo in die illa acturus est, qui à conspectu iudicis rapitur, ab electorum societate separatur, qui tenebrescit à lumine, cruciatur æterna combustione? Sic erit in consummatione sæculi. Exibunt Angeli, & separabunt malos de medio iustorum. Hoc iam, fratres charissimi, timendum est potius, quàm exponendum. Aperta etenim voce tormenta peccantium dicta sunt, ne quis ad ignorantiæ suæ excusationē recurreret, si

quid

quid de æterno supplicio obscurè diceretur. ℟. Os suum. 253.

Lectio viij.

SEd in eo, quod veritas dicit: Omnis scriba doctus in regno cœlorum, similis est patrifamilias: intelligi valet, quia non de his, qui fuerant, sed de his, qui esse in Ecclesia poterant, loquebatur. Qui tunc noua, & vetera proferunt, cùm vtriusque testamenti prædicamenta vocibus, & moribus loquuntur. Quod tamen intelligi, & aliter potest. Vetustum quippe humani generis fuit ad inferni claustra descendere, pro peccatis suis supplicia ęterna tolerare. Cui per mediatoris aduentum nouum aliquid accessit, vt, si hic rectè stupeat viuere, cœlorum regna valeat penetrare.

℟. Regnum. 254. Lectio ix.

ET vetus itaque est, vt pro culpa humanum genus in æterna pœna intereat: & nouum, vt conuersus in regno viuat. Quod ergo in conclusione locutionis suæ Dominus subdidit, hoc est vtique, quod præmisit. Prius enim de regni similitudine thesaurum inuentum, ac bonam margaritam protulit, postmodum verò inferni pœnas de malorum combustione narrauit. Audiat de regno, quod amet: audiat de supplicio vnusquisque, quod timeat: vt torpentem animum, & terræ vehementer inhærentem, si amor ad regnum non trahit, vel timor minet.

Te Deum laudamus.

QVARTA DIE

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vii.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Simile est regnum cœlorum thesauro abscondito in agro. Et reliqua.

Homilia S. Hieronymi Presbyteri. *lib. 2. in Matth. 13.*

THesaurus iste, in quo sũt omnes thesauri sapientiæ, & scientiæ absconditi, aut Deus verbum est, qui in carne Christi videtur abscõditus; aut sanctæ scripturæ, in quibus reposita est notitia Saluatoris; quem cùm quis in eis inuenerit, debet omnia istius mundi emolumenta cõtemnere, vt illum possit habere, quem reperit. Quòd autem sequitur: Quem, cùm inuenerit homo, abscondit: idcircò dicitur, non quòd hoc de inuidia faciat; sed quòd timore seruantis, & nolentis perdere, abscondat in corde suo, quem pristinis prætulit facultatibus.

℟. Os suum. 243. Lectio viii.

ALijs verbis idipsũ, quod supra, dicitur. Bonæ margaritę, quas quærit institor, lex, & prophetæ sunt. Vnum autem est pretiosissimum margaritarum, scientia Saluatoris, & sacramentum passionis illius, & resurrectionis arcanum. Quod cum inuenerit homo negotiator, similis Pauli Apostoli, omnia legis, prophetarumque mysteria, & obseruationes pristinas, in quibus inculpatè vixerat, quasi purgamẽta cõtemnit, & quisquilias, vt Christum lucrifaciat. Non, quòd inuentio nouæ margaritæ condemnatio sit veterum margaritarum; sed quòd comparatione eius omnis alia gemma vilior sit.

℟. Regnum 254. Lectio ix.

INtellexistis hęc omnia? Dicũt ei: etiam. Ad Apostolos propriè sermo est: quos non vult audire tãtùm vt populum, sed intelligere vt magistros futuros: Instructi erant Apostoli, scribę, & notarij Saluatoris, qui verba illius, & pręcepta signabant in tabulis cordis carnalibus, regnorum cœle-

cœlestium sacramentis, & pollebant opibus patrisfamilias eijcientes de thesaunro doctrinarum suarum noua, & vetera; vt quicquid in Euangelio prædicabant legis, & prophetarum vocibus comprobarent. Vnde & sponsa dicit in Cantico Canticorum: Noua & vetera, fratruelis meus, seruaui tibi.

Te Deum laudamus.

QVINTA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelii secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Simile est regnum cœlorum thesauro abscondito in agro. Et reliqua.

Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

Homil.48. in Matth.post initium.

PErpendis, quomodo in mundo abdita, atque cœlata prędicatio est, & in prędicatione summa felicitas recondita, nisi ergo cunctas res tuas venundabis, non emes: nisi curiosè quęras, non inuenies. Duo hęc quippè nobis ad salutem necessaria sunt, sęcularium rerum contemptus, & iugis vigilantia; quęrebat enim bonas margaritas: & cum inuenisset vnam pretiosissimam, vendidit quæcunque habebat, ac emit. Vna quippe veritas est, nec in multas scinditur partes, ac veluti qui margaritam habet, nouit se diuitem esse; sic & in prędicatione veritatis, qui ei adhęrent, opulentos sese non ignorant.

℟. Os suum. 253. Lectio viij.

DEinde, ne cōfidamus plurimū, quoniam Euangelium suscepimus; neque opinemur sufficere solùm nobis fidem ad salutem; horroris plenam affert parabolam. Simile est, inquit, regnum cœlorum sagenæ missę in mare, &c. Hanc autem parabolam non interrogans, sed spontè, atque à se ipso ex parte interprętatur, & formidinem magis amplificat. Nam ne, cùm aduertis putrida foras eiecta esse, nullum, aut paruum eiectionis periculum credas, interpretando subiunxit; quia in fornacē immittent; & stridore dentium doloris magnitudinem expressit. Animaduertis, quot perditionis vię?

℟. Regnum. 254. Lectio ix.

VIdes, quod alij vepribus, alij veneno, alii lapidibus, alii zizaniis conteruntur, alii in sagena pereunt? Non igitur iniuria dictum est, latam esse viam illam, quę in perditionem adducit, ac multos esse, qui per eam ingrediuntur: hęc enim cū dixisset, & ad horrorem terminasset sermonem, atq; immoratus amplificasset, adiecit: Intellexistis hęc omnia? dicunt ei, vtiq; Domine. Deinde, quoniam intellexerunt, laudat dicens: Propterea omnis scriba doctus in regno cœlorum similis est homini patrifamilias, qui profert de thesauro suo noua, & vetera.

Te Deum laudamus.

SEXTA DIE.

In tertio Nocturno

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthęum. Lectio vii.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Simile est regnum cœlorum thesauro abscondito in agro. Et reliqua.

De Homilia S. Ioannis Chrysostomi.

VIdes, quomodo vetus testamentum non eiicit, sed laudibus effert, & thesaurum appellat; quare qui diuinarum scripturarum imperiti sunt, non erunt hi certè patresfamilias, qui cū nec à se ipsis habent, quærere indignum putant, sed negligerent viuendo inedia depereunt. Non autem hi solùm, verùm etiam heretici expertes

sunt

sunt huius beatificationis, quia non possunt emittere noua, & vetera: nam, cùm vetera non teneant: noua credere non possunt; sicut contra, qui noua non habent, hi veteribus penitus carent.

℟. Os suum. 253.

Lectio viij.

HÆc enim inter se magno iuncta, & connexa vinculo sunt. Audiamus igitur, audiamus quicumque scripturarum lectionem negligimus, quantum damnum, quantam inopiam patiamur; & opulenti quidem, qui cupiditate pecuniarum insaniunt assiduè vestes suas, ne tineis corrodantur, excutiunt: tu verò cùm obliuio, omnibus tineis peior, ac maior pestis animam tuam deuoret, non accedes ad libros, non excuties tineas, non ordinabis animam tuam, non aspicies continuè imaginem virtutis, nec membra eius, & caput considerabis?

℟. Regnum. 254. Lectio ix.

HAbet enim certè caput, & mēbra omni muliere formosa multò venustiora, ac pulchriora, quod igitur caput virtutis est? humilitas certè: qua propter ab ipsa incipit Christus; dicens: Beati pauperes spiritu; Hoc caput, etsi nec cęsariem, nec crines habeat, sic tamen pulchrū est, vt Deum ad seipsum attrahat. Hęc, & alia quoque membra magnā vim formositatis effundunt: nec si mille commisceas colores, talem speciem conficies. Te Deum.

SEPTIMA DIE.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Simile est regnum cœlorum thesauro abscondito in agro. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Quæst. ex Matth. quæst. 13.

QVæstio est, cur à numero plurali ad singularem transierit, vt, cum quærat homo bonas margaritas, vnam inueniat pretiosam, quam venditis omnibus, quæ habet, emat? Aut ergo negotiator iste, bonos homines quærens, cum quibus vtiliter viuat, inuenit vnum præ omnibus sine peccato, mediatorem Dei, & hominum, hominem Christum Iesum. Aut præcepta iustitiæ quærens, quibus seruatis cum hominibus rectè conuersetur, inuenit dilectionem proximi, in quo vno dicit Apostolus omnia contineri.

℟. Os suum. 253.

Lectio viij.

AVt bonos intellectus homo quęrit, & inuenit vnum illum, quo cuncti continentur: In principio erat Verbum: est enim Verbum Domini lucidum candore veritatis, & solidum firmitate ęternitatis, & vndique sui simile pulchritudine diuinitatis: qui Deus penetrata carnis testudine intelligendus est: ille enim ad margaritam ipsam iam peruenerat, quæ in tegumentis mortalitatis, quasi concharum obstaculo, inter profunda huius sæculi, atque inter duritias saxeas Iudęorum aliquando latuerat, qui ait, & si noueramus Christum secundùm carnem, sed nunc iam non nouimus.

℟. Regnum. 254. Lectio ix.

QVolibet autem horum trium fit, vel si aliquid aliud occurrere potuerit, quod margaritę vnius, & pretiosæ nomine benè significetur, pretium eius est, nos ipsi, qui ad eam possidendam non sumus liberi, nisi omnibus contemptis, quæ temporaliter possidentur: venditis enim rebus nostris nullum earum maius accipimus

mus pretium, quàm nos ipsos, quia talibus implicati nostri non eramus. Vt rursus nos ipsos pro illa margarita demus; non quia tanti valeamus, sed quia plus dare non possumus.
Te Deum.

IN DIE OCTAVA.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc: Simile est regnum cœlorum thesauro abscondito in agro. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi. *Quæst. 16.*

IDeo omnis scriba doctus in regno cœlorum similis est homini patrifamilias, qui profert de thesauro suo noua, & vetera. Vtrùm ista conclusione exponere voluit, quem dixerit thesaurum in agro absconditum? quoniam sanctæ scripturæ intelliguntur, quæ nomine duorum testamentorum noui, & veteris concluduntur. Quemadmodum apud alium Euangelistam, gladium bis acutum tali conclusione videtur exponere. ℟. Os suum, 253.

Lectio viij.

AN quia in parabolis ista locutus est? & cùm quæsisset ab eis, vtrum intellexissent, responderunt, se intellexisse. Fortasse ista similitudine vltima patrisfamilias proferentis de thesauro suo noua, & vetera, ostendere voluit, eum doctum habendum esse in Ecclesia, qui etiam scripturas veteres parabolis explicatas intellexit; ab istis nouis accipiens regulas: quia & ista Dominus per parabolas enunciauit, quamuis ipse Christus esset finis illorum, idest, vt in eo illa vetera complerentur.
℟. Regnum. 254.

Lectio ix.

VT si ipse, in quo illa complentur, & manifestantur, per parabolas adhuc loquitur, donec eius passio velum discindat, vt nihil sit occultum, quod non reueletur: multò magis illa, quæ ad commendandam tantam eius salutem, tam longè de illo scripta sunt, parabolis operta esse nouerimus, quæ cùm Iudæi ad litteram acciperent, noluerunt esse docti in regno cœlorum, neque transire ad Christum, vt auferretur velamen, quod supra cor eorum positum est. Te Deum.

INFRA OCTAVAM NEC VIRG. NEC MART. SECVNDA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo Sancti Gregorij Nazianzeni. *In laud. Gorgoniæ.* Lectio iv.

BEata N. pudicitiæ quidem laude adeò præstitit, adeòque non modo omnes ætatis suæ mulieres, sed etiam veteres, quæ eo virtutis genere floruisse dicuntur, antecelluit, vt, cùm in duo hæc genera vita nostra omnis diuisa sit, nimirū in matrimonium, & cœlibatum (quorum alterum vt præstantius, & diuinius, ita maioris quoque laboris, & periculi, alterū humilius quidē, & abiectius, cæterum minori periculo obnoxiū) vitatis vtriusque status incōmodis; quicquid in vtroque commodi erat, delegerit, in vnumque coegerit, alterius nempe sublimitatem, alterius securitatem; fueritque citra supercilium pudica, cœlibatus commoda matrimonio temperans, ac re ipsa ostendens, neutrum horum suaptè natura tale esse, vt nos prorsus vel Deo, vel mundo adstringat, vel ab his penitus nos separet.

℟. Pro-

℟. Propter. 248. Lectio v.

NOn enim,quia carni coniuncta erat,idcircò à spiritu disiuncta est:nec quia pro capite virum habebat, ideò primariũ caput ignorauit: sed mundo, naturæque hactenus obsecuta, vt carnis legi, vel ei potius, qui hanc carni legem indixit, satisfaceret, totam se postea Deo consecrauit. Enim verò diuinus Salomon in prouerbijs, fœminam domi manentem,virumque amantem laudat, quæ honestè in domo versatur, ac muliebria officia virili, & strenuo animo exequitur, semperque ad fusum, & colum manus obfirmat, cęteraque omnia præstat, quæ ille de honesta, & industria matrona prædicauit. Ego verò si ab his rebus laudandæ N. argumenta peterem, similiter facerem, ac si ab vmbra statuam laudarem,aut ab vnguibus leonem, relictis maioribus, & excellentioribus.

℟. Dilexisti. 249.

Lectio vj.

QVænam vnquam dignior fuit, quæ in publicum se inferret? quænam tamen rarius visa est, minusque virorum oculis patuit?quęnã oculos æquè frænauit? quænam risum adeò irrisit, adeò vt vel leuiter subrisisse propemodum nimium ipsi videretur? quænam auribus suis ianuas magis imposuit? quæ nã rursus eas diuino sermoni magis apertas habuit?imo quęnam mentem linguę moderatricẽ magis præfecit ad pronuntiandas Dei iustificationes? quænam modum,ordinemque labijs suis magis constituit?Vnus illi robur placebat, quem gignit pudor:vnus candor,quem parit abstinentia.

℟. Fallax. 249.

Lect. & Respons.iij. Noct.sumuntur de Communi Octau.Mart. non virg.

Homil. in Euang. Simile est regnum cœlorum thesauro. supra. 253.

TERTIA DIE.

In secundo Nocturno.

De Serm.S.Gregorij Nazianzeni.

Lectio iv.

AC quæ domũ suã pijs hominibus excipiẽdis magis propositam habuit,diuinisque opibus magis adauxit?& quod est præstãtius, quænam pari pudore, tamquam sanctis, & Deo gratis incessibus ad eos excipiendos perrexit? quænam insuper animum in afflictionibus minus afflictum præstitit? quænam rursus calamitosis, & ęgrotantibus magis cõdoluit? quænam liberaliorem manũ egentibus porrexit?equidem in illa ornanda his Iobi verbis vti non dubitem: Porta ipsius cui qui venienti patebat: nec extra iacebat peregrinus: cœcorum oculus erat,pes claudorum, mater orphanorum.

℟. Propter. 248.

Lectio vi.

QVodque præclarissimum, non magis studebãt optima videri, quam reuera esse: quin potius in abscondito apud eum, qui abscondita intuetur, pietatem luculenter excolebat:omnia mundi principi eripuit: omnia in tuta illa horrea transtulit; nihil terræ præter corpus reliquit: omnia cum alterius vitæ spe commutauit:has vnas opes moriens reliquit,nempe probitatis imitationem, atque eiusdem laudis studium. Ac de ipsa non minus verè, quàm magnificè prædicari potest,quod virtutes partim imitata est, partim ita gessit, vt earum ab ipsa exempla peterentur,quòque eas partim inuenit, partim superauit. Sic enim omnes virtutum numeros absoluit, vt ne mediocriter quidem vnam quisquã alius: sic cursus in vnoquoque genere

re excelluit, vt vel vnum solum instar omnium abundè sufficeret.

℟. Dilexisti. 249.

Lectio vj.

OH squalidũ corpus, indumentũ virtute sola florens. O noctes insomnes, & psalmorum cantus, & stationem ex die in diem desinentẽ. O nocturnum clamorem nubes penetrantem, ad Deumque peruadentem. O fæmineam naturam, quæ propter commune salutis certamen naturam virilem superasti, atque ostendisti maris, & fœminæ nomine, non animos, sed corpora sola distingui. O acerbe gustus, & Eua nostri generis, & peccati mater: & tu serpens impostor, ac mors denique ipsa, continentia illius: cibique parcitate deuicta. O Christi exinanitio, & serui forma, & passiones ipsius mortificatione decoratę, sed iam operæ pretium est præmia quoque pietatis adijcere.

℟. Fallax. 249.

QVARTA DIE.

In secundo Nocturno.

Sermo Sancti Augustini Episcopi. *De Diuers.45.*

Lectio iv.

PRæstabit nobis, qui diem istum commendauit in sanctis suis, vt infirmitas vocis nostræ sufficiat intentioni vestræ. Et hoc, quod gestamus in manibus. Scriptura scilicet, quam videtis, commendat nobis inquirendam, & laudãdam mulierem quandam magnam, habentem magnum virum eum, qui inuenit perditam, ornauit inuentam. Attendite, cuius membra estis: inspicite cuius filij estis. Mulierem fortem quis inueniet? Difficile est inuenire eam, imò difficile est nescire eam. Nonnè ipsa est ciuitas in monte, quæ abscõdi non potest? Quare ergo dictum est, Quis inueniet? cum dici debuerit, Quis non inueniet? Sed tu ciuitatem in monte positam vides. Vt autem in monte poneretur, inuenta est, quæ perierat.

℟. Propter. 248.

Lectio v.

QVando illustrata est, quis eam non videt? Quando latebat, quis eam inueniret? Ipsa enim ciuitas est vna illa ouis, quam perditam quęsiuit ille pastor: & inuentam gaudens in humeris reportauit. Ipse pastor, mons est: ouis autem in humeris eius, ciuitas in monte. Facilè est, vt videas eam collocatam in monte. Quando eam inuenires, cùm lateret in vepribus, in spinis vtique delictorum suorum? Ibi enim quæsisse magnum est: ibi inuenisse mirabile est. Hæc eius difficilis inuentio commendatur, cùm dicit: Mulierem fortem quis inueniet? Quis enim, quia vnus: non, quia nec vnus.

℟. Dilexisti. 249.

Lectio vj.

PRetiosior est autem lapidibus pretiosis, quæ eiusmodi est. Quid magnum, quia pretiosior est mulier hæc lapidibus pretiosissimis? Pretiosi lapides ideo dicti sunt, quia charitate valẽt. Iam ille vilis est: pretium perdidit, qui non habet charitatem. Doctrinam suam iactet, licet, linguam suam iactet, licet: audiat æstimatorem verorum lapidum matronæ huius: audiat, inquam, quemdam artificem ornamenti inspectorem. Si linguis hominum loquar, inquit; & angelorum, charitatem autem non habeam, factus sum æramentum sonans, aut cymbalum tinniẽs. Iam non fulget, sed tinnuit. Ergo dicite lapides æstimares, negotiatores regni cœlorum: nullus nobis placeat, pręter huius mulieris ornamentum.

℟. Fallax. 249.

QVIN-

QVINTA DIE.

In secundo Nocturno.

De Sermone S. Augustini Episcopi.

Lectio iv.

OPeratur viro suo bona, & non mala in omni tempore. In omni tempore operatur bonum, & non malum: nec sibi, sed viro: vt quæ viuit, iam sibi nō viuat, sed ei qui mortuus est pro omnibus, & resurrexit. Viro ergo operatur bonum, coram Deo operatur bonum: illi seruit, illi deuota est, illum diligit, illi placere semper studet, & desiderat. Non se ornat, nec propter oculos suos, nec propter oculos alienos. Non est de sibi placentibus, non est de sua quærentibus; operatur enim viro suo. Qui autem sibi operātur, omnes sua quęrunt, non quę Iesu Christi.

℟. Propter. 248.

Lectio v.

INueniens lanam, & linum fecit, vtile manibus suis. Lanificam, & linificam matronam istam sanctus sermo describit. Quęritur autem à nobis, quid sit lana, quid sit linum. Lanam carnale aliquid puto, linum spiritale. Interiora sunt enim linea vestimenta; lanea exteriora. Quidquid carne operamur, in promptu est: quidquid spiritu, in secreto. Operari enim carne, & non operari spiritu, quamuis bonum videatur, vtile non est. Operari autem spiritu, & non operari carne, pigrorum est. Inuenis hominem porrigentem manum, vel eleemosynam pauperi, nec tamen de Deo cogitantem, sed hominibus placere cupientem. Lanea vestis videri potest: interiorem lineam non habet. Inuenis alium dicentem tibi. Sufficit mihi in conscientia Deum colere, Deum adorare: quid mihi opus est, aut in ecclesiam ire, aut visibiliter misceri Christianis? lineam vult habere sine tunica. Non nouit, neque commendat talia opera mulier.

℟. Dilexisti. 249.

Lectio vj.

EXurgit de noctibus, & dedit escas domui, & opera ancillis. Quid valent noctes? Non eam premunt, non eam in tenebris iacere cogunt. Noctes tribulationes sunt. Sed cui hæc? Et de noctibus consurgit, & in tribulationibus proficit. Et dedit escas domui, in noctibus præbuit se imitandam: faciens docuit, quod faciendum dixit: & tunc dedit escas: Qui comedat de nocte? prorsus & tunc dedit escas: quibus enim dedit, semper esuriunt. Beati enim qui esuriunt, & sitiunt iustitiam; quia ipsi saturabuntur. A nocte spiritus meus vigilat ad te Deus. Hæc alimenta nocturna abundant in domo mulieris huius.

℟. Fallax. 249.

SEXTA DIE.

In secundo Nocturno

De Sermone S. Augustini Episcopi.

Lectio iv.

PRospiciens agrum mercata est. Prospiciens non in præsenti, sed in futuro, mercata est agrum istum. Prospiciens fide, spe: inde & de noctibus surgit. Si enim, quod non videmus, speramus, per patientiam expectamus. In omnibus tribulationem patiens: prospicit enim agrum, quem mercatur. Inde enim mulier fortis dicitur. Quid sunt noctes illæ præ agro illo? Quod enim ad præsens temporale est, & leue tribulationis nostræ (cùm de noctibus surgimus) in incredibilem modum æternum gloriæ pondus operatur in nobis (cor habentibus ad agrum illum) non respicientibus, quæ videntur, sed quæ non videntur. Qualis est ager ille?

Quæ

Quę pulchritudo eius est? Inardescamus ad eum possidendum. Putamus, non ipse est, de quo dixit Deus. Et species agri mecum est.

℟. Propter. 248.

Lectio v.

VNde mercata est? ne fortè tu desperes, & suspires, & nihil agas, ager iste segnem amatorem non amat. Ibi certè, cùm ad eum veneris, forsitan requiescens, nec opus erit, vt labores. Non enim est talis ager ille, qualis iste, vbi Adam in sudore vultus sui comedit panem suum. Modò tamen, vt ad illius agri speciem peruenias, compara tibi, vnde compares agrum ibi. Quid? Collige pretium. Hoc enim agit hęc mulier. Vide, si tacitum est, cui dictum est, Prospiciens agrum mercata est. Tamquā diceres, Vnde mercata est? De fructibus autem manuum suarum plantauit possessionem. Illam enim possessionem dixit, quæ futura est. Hoc insinuat verbum, quod ait: Prospiciens.

℟. Dilexisti. 249.

Lectio vj.

SVccingit fortiter lumbos suos: firmauit brachia sua. Verè fortis. Quàm deuotè seruit, quàm paratè: ne fluitantes sinus carnalium concupiscentiarum impediant operātem. Succingit lumbos, vt nihil superfluum calcet, dum in opere festinat. Ibi enim castitas mulieris huius, zona præcepti constricta, & ad omne opus bonum semper parata. Vnde hoc? Gustauit, quia bonū est operari. Vbi est palatum, quo gustatur hoc? Fugiūt homines laborem, quasi amarum: timendo gustare, nesciunt quid amare. Bonum opus facit conscientia bona. Et quid dulcius, fratres, conscientia bona?

℟. Fallax. 249.

SEPTIMA DIE.

In secundo Nocturno.

De Sermone S. Augustini Episcopi.

Lectio iv.

BRachia quoque firmauit sua in fusum. Potuit dicere in colum. Fusum dixit, fortè nō frustra: quamuis possit videri, nec absurdè intelligi de fuso lanificium significatum, de lanificio bonum opus, tamquam castæ mulieris, & matronæ impigræ, & diligentis. Tamen ego, charissimi in isto fuso quod intelligo, non tacebo. Omnis, qui viuit in bonis operibus in sancta Ecclesia, non neglector, sed effector præceptorum Dei, quid faciat cras nescit; quid fecerit hodie scit. De futuro opere timet, de præterito gaudet. In orando tamen Dominum, non habet firmam conscientiam de opere futuro, sed de præterito: ex eo, quòd fecit, non ex eo, quod facturus est.

℟. Propter. 248.

Lectio iv.

IAm ergo, si hoc verum esse mecum videtis: attē dite in lanificio duo instrumenta ista, colum, & fusum. In colo lana inuoluta est, quæ filo ducenda, & nenda transeat in fusum. Quod in colo est inuolutum, est futurum: quod in fuso collectum est, iam præteritum est. Opus ergo tuū in fuso est, non in colo. In colo enim est quod facturus es; in fuso quod fecisti. Vide ergo, si aliquid habes in fuso, ibi firmentur brachia tua. Vbi erit fortis consciētia tua, ibi securus eris. Quidquid ergo operaris, totus animus ad fusum fit: vt totum colletur ad fusum, vt habeat aliquid fusū, quod te consoletur, quod te confirmet, quod tibi det fiduciam deprecandi, & sperandi promissa.

℟. Dilexisti. 249.

Le-

Lectio vj.

ET quid agam? fortè dicas. Quid me iubes habere in fuso? Audi, quid sequitur. Manus autē suas aperuit pauperi. Eia, non nos pudeat lanificium sanctum docere. Vos videte, si quis habet plenum sacellum, plenum horreum, plenam apothecam. Omnia ista in colo sunt, transeant in fusum. Manus autem suas aperuit pauperi, fructum autem porrexit inopi. Manus pauperi, fructus inopi. Est quidam pauper, manus tuas quærit: est quidam inops, fructum tuum quærit, Qui verò non vult à te, nisi quod necessitati suæ poscit, pauper est, manus tuas quærens. Est autem alius inops, qui dicit: Quasi nihil habentes, & omnia possidentes. Non quasi necessitati suæ vult satisfieri de dato tuo: sed tamquam in arbore Dominica, quam plantauit, & rigauit, fructum quærit. Ipsum audi; non quia quæro datum, sed requiro fructum.

℟. Fallax. 249.

IN DIE OCTAVA.

In secundo Nocturno.

De Sermone S. Augustini Episcopi.

Lectio iv.

DVplicia pallia fecit viro suo. Iā acclamatis: credo, quòd agnoscitis, quæ sūt duplicia pallia. Laudes sunt, laudes fidei, laudes cōfessionis, laudes prædicationis. Quare duplicia? Christum laudas? Deū laudas, & hominē. Dupliciter lauda, simpliciter lauda. Dupliciter, quia homo est, & Deus: simpliciter, vt nō sis fictus. Cōfitere Deum, confitere hominē, lauda Deum in homine, lauda hominem in Deo. Texuit pretiosissimum illud palliū laudis, In principio erat Verbū, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbū: hoc erat in principio apud Deū. Texuit, & aliud pallium, propter conuersationem inter homines quotidianam: Verbum caro factum est, & habitauit in nobis.

℟. Propter. 248. Lectio v. *Cap. 25.*

HIc ergo ista laboriosa, vigilans solicita, seuerè castigans domum suam, surgens de noctibus, intuens lucernā, ne extinguatur, in tribulatione fortis, nondum receptis promissis pauens, brachia sua in fusum confirmans, non pigrum panem manducans. Ob labores istos quasi paupertatis, & necessitatis sæcularis, quid erit, quia in diebus nouissimis lætata est? Quid erit? Audite. Propter quam spem ardeat lucerna nostra tota nocte, nunc audite. Surrexerunt filij eius, & ditati sunt. Mòdò in paupertate viuimus, in paupertate vigilamus: & cū morimur, in paupertate dormimus: sed surgemus, & ditabimur. Quia illæ diuitiæ sunt angelorum, vnam vestem habent lucis: numquam teritur, numquam sordidatur. Si filius es mulieris huius, attende; quando tibi diuitiæ promittantur. Surrexerunt filii eius, & ditati sūt, parati resurrectionis ditati sunt, parati resurrectionis diuitias accipere. Noli has amare, vt merearis ad illas venire.

℟. Dilexisti. 149.

Lectio vj. *Cap. 17. & 18.*

ET vir eius laudauit eam. Multæ, inquit, filiæ fecerunt potentiam. Laudes sunt, quibus eam laudat vir eius. Quæ filię? Quibus hęc comparatur? Non comparatur. Tu autē superasti. Attendite ergo vos, iā in fine lectionis sumus. Multę filiæ fecerunt potentias, multę locutę sunt linguis, scierunt omnia sacramenta, fecerūt virtutes multas, dęmonia excluserūt res suas pauperibus distribuerunt, corpora sua ignibus tradiderunt: inflatę sunt, quia charitatē nō habuerunt,

tũt. Tu autem superasti, & super posuisti omnes, non solum flore, sed & fructu grauida abũdans. Date illi de fructibus manuum suarũ. Quid date? Venite benedicti patris mei. De quibus fructibus manuũ eius? Esuriui enim, & dedistis mihi manducare. Et quod illi deinde negotiũ erit finitis laboribus? Et laudetur in portis vir eius. Ipse erit portus laborũ nostrorum: videre Deum: laudare Deum. ℟. Fallax. 246.

INFRA OCTAVAM
NEC VIRG. NEC MART.

Homilia in Euangel. Lucæ. cap. 7.

Ibat Iesus in ciuitatem quæ vocatur Naim, &c.

IN DIE FESTO.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Euangelij secundùm Matthæum. Lectio vij. Cap. 17.

IN illo tempore: Ibat Iesus in ciuitatem, quæ vocatur Naim: & ibãt cũ eo discipuli eius, & turba copiosa. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Serm. 44. de verbis Domini.

DE iuuene illo resuscitato gauisa est mater vidua: de hominibus in spiritu quotidie suscitatis gaudet mater Ecclesia. Ille quidem mortuus erat corpore: illi autem mente. Illius mors visibiliter plãgebatur: illorum mors inuisibilis nec quærebatur, nec videbatur. Quæsiuit ille, qui nouerat mortuos. Ille solus nouerat mortuos, qui poterat facere viuos. Nisi enim ad mortuos suscitandos venisset, Apostolus non diceret: Surge qui dormis, & exurge à mortuis, & illuminabit te Christus. ℟. Os suum. 253.

Lectio viij.

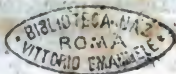
TRes autẽ mortuos inuenimus à Domino resuscitatos visibiliter, millia inuisibiliter. Quot autem mortuos visibiliter suscitauerit, quis nouit? Nõ enim omnia, quę fecit scripta sunt. Ioãnes hoc dixit: Multa alia fecit Iesus: quæ si scripta essent, arbitror totum mundum nõ posse libros capere. Multi sunt ergo alij sine dubio suscitati, sed non tres frustra cõmemorati. Dominus enim noster Iesus Christus ea, quæ faciebat corporaliter, etiam spiritaliter volebat intelligi. Neq; enim tantùm miracula propter miracula faciebat: sed vt illa, quę faciebat, mira essent videntibus, vera essent intelligentibus. ℟. Regnum. 254. Lectio ix.

QVemadmodum qui videt litteras in corde optimè scripto, & non nouit legere, laudat quidem antiquarij manum, admirans apicum pulchritudinem: sed, quid sibi velint, quid indicent illi apices, nescit; & est oculis laudator, mente non cognitor. Alius autem & laudat artificiũ, & capit intellectum, ille vtique, qui non solùm videre, quod commune est omnibus, potest, sed etiam legere, quod qui non didicit, non potest. Ita qui viderunt Christi miracula, & non intellexerũt quid sibi vellent, & quid intelligẽtibus quodammodo innuerent, mirati sunt tantùm, quia facta sunt: alii verò & facta mirati, intellecta sunt assecuti. Tales nos in scola Christi esse debemus.

Te Deum laudamus.

Infra Octau. legatur in Missa, & in Officio Euang. Simile est regnũ cęlorum thesauro. vt in Communi o&. Mart. non Virg. suprà. 253.

In die verò octauæ vt in die festo.

FINIS.

7-2-3

